

Jordbruksstatistisk årsbok 1982

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

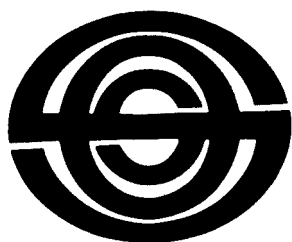
Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

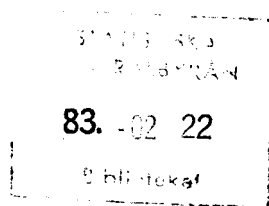
Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1982. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1982

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1982

Yearbook of Agricultural Statistics 1982

Official Statistics of Sweden
National Central Bureau of Statistics
Stockholm 1982

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866 – 1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866 – 1963.

Published by
the National Central Bureau of Statistics, S-115 81 Stockholm

LiberFörlag/Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-06809-5
ISSN 0082-0199

Printed in Sweden
Civiltryck AB, Stockholm 1982

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) utger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1982. Årsboken avser att ge en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller den därför även statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc. En utförlig textframställning kompletterar de redovisade tabelluppgifterna. Källhänvisningar ger vidare läsaren möjlighet till fördjupade studier.

Årsboken innehåller främst uppgifter om det egentliga jordbruket och i viss omfattning uppgifter om trädgårdsbruk. I fråga om renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling återfinns uppgifter endast i begränsad omfattning. Viss statistik om bondeskogsbruket ingår också. Utförliga uppgifter om skogsbruket samt om fisket återfinns i separata årsböcker, Skogsstatistisk årsbok utgiven av skogsstyrelsen och Fiskestatistisk årsbok utgiven av SCB.

Årsboken redovisar huvudsakligen statistiska uppgifter avseende kalenderåret 1981 med fördelning normalt på län och produktionsområden. På riksnivå redovisas dessutom i regel uppgifter för de fyra närmast föregående åren. En översikt över viktigare jordbruksstatistiska data för tjugårsperioden från 1960 har tidigare redovisats i Jordbruksstatistisk årsbok 1980.

I jämförelse med tidigare årsböcker har denna årsbok utökats med vissa uppgifter om jordbrukets arbetskraft samt om förbrukning av kemiska bekämpningsmedel. Ett antal huvudsakligen äldre uppgifter har utgått ur årsboken.

Redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok 1982 har bestått av avdelningsdirektör Göran Rösiö samt byråassistenterna Maud Åkesson och Margareta Adolfsson. Det redaktionella arbetet, som varit förlagt till avdelningen för areell statistik vid SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter.

Stockholm i maj 1982

Lennart Nilsson

Knut Medin

Inledning

Introductory notes in English are to be found on page 292.

Statistiken över jordbruket är omfattande. Avsikten är att Jordbruksstatistisk årsbok i koncentrerad form skall ge en bred och lätt överskådlig belysning av jordbrukssektorn.

För att läsarna rätt skall kunna tolka det omfattande tabellmaterialet, är boken försedd med en relativt fyllig textframställning. Bibliografiska notiser kompletterar textavsnitten.

Redovisningsprinciper

Avgränsning

Innehållet i årsboken har i stort sett avgränsats till näringsgren 11 (Jordbruk, jakt) exklusive 1130 (Jakt, viltvård) enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI). Således ingår vissa uppgifter om trädgårdsbruk, renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling. Där emot ingår uppgifter om skogsbruk endast i begränsad omfattning (i huvudsak uppgifter om bondeskogsbruket) och i princip inga uppgifter om fiske.

Regional redovisning

Där regional redovisning är möjlig, lämnas sådan enligt den ursprungliga redovisningen. Detta innebär i allmänhet att uppgifter lämnas för län och produktionsområden (se karta i bilaga 1). I en del fall, då uppgifterna bedömts ha endast ett begränsat intresse eller där regionala uppgifter är osäkra, lämnas enbart rikssiffror.

Aktualitet

Uppgifterna i årsboken avser i regel kalenderåret/budgetåret före bokens utgivningsår eller är annars de senast tillgängliga. För årligen återkommande undersökningar förnyas uppgifterna fortlöpande. I regel redovisas på riksnivå uppgifter från de fyra närmast föregående åren.

Tabeller från engångsundersökningar kvarstår oförändrade i årsboken under i allmänhet minst fem år.

Bibliografi

Bibliografien är tänkt dels som ett komplement till textavsnitten i form av källhänvisningar, dels som upplysning om undersökningar med närliggande innehåll som kan vara av intresse i sammanhanget. Den gör inte anspråk på att vara fullständig.

I de bibliografiska notiserna anges som regel den lägsta regionala nivån i ursprungsredovisningen.

I bibliografien medtas uppgifter avseende åtminstone den senaste femårsperioden. I motsats till vad som gäller för boken i övrigt medtas även de aktuella publikationerna med preliminära uppgifter.

Bokens söksystem

Innehållsförteckning

I början av boken finns en förteckning över bokens samtliga kapitel och avsnitt. Någon särskild tabellförteckning ingår däremot inte; i stället inleds varje kapitel med en förteckning över kapitlets avsnitt och dessas tabell- och diagramnummer.

Kolumnrubriker

Längst upp på vänstersidor anges i regel kapitelnummer och förkortade kapitelrubriker och längst upp på högersidor avsnittsnummer och förkortade avsnittsrubriker. Numren är strikt kronologiska, vilket kan medföra att en avsnittsrubrik ej svarar mot sidans innehåll. Sådant inträffar när text och tabeller till ett avsnitt är åtskilda av text till ett annat avsnitt.

Sakregister

Längst bak i boken finns ett sakregister, vilket bl a omfattar flertalet ämnesord som förekommer i boken. Dessutom lämnas i en del fall hänvisningar till tidigare årgångar av boken (betecknade JÅ åtföljt av årtal) och till bibliografiska notiser (betecknade B).

Innehåll

Contents

Förord	3
Inledning	4
Teckenförklaring	7
Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1982	8
1 Lantbruksstatistikens organisation	11
2 Områdesindelningar	14
3 Företag och ägoslag	18
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	18
3.2 Förändringar i företagens struktur	35
4 Arbetskraft	38
4.1 Totalbefolkning	38
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	38
4.3 Avbytarverksamhet	49
4.4 Arbetsskador	49
5 Fastigheter och byggnader	50
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	50
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	55
5.3 Byggnadsverksamhet	58
6 Anläggningar och maskiner	64
6.1 Anläggningar	64
6.2 Systemtäckdikad areal	69
6.3 Maskiner och redskap	72
7 Förnödenheter	75
7.1 Utsäde	75
7.2 Växtnäringsämnen	77
7.3 Växtskyddsmedel	82
7.4 Fodermedel	86
7.5 Driv- och smörjmedel samt eldningsolja	86

Preface	3
Introduction	4
Explanation of symbols	7
Changes in the Yearbook of Agricultural Statistics 1982	8
1 Organization of the agricultural statistics ..	11
2 Geographical divisions	14
3 Enterprises and types of land	18
3.1 Number of holdings, areas etc.	18
3.2 Changes in the structure of the holdings	35
4 Labour force	38
4.1 Total population	38
4.2 Employment and working hours	38
4.3 Replacer activity	49
4.4 Working injuries	49
5 Real estates and buildings	50
5.1 Assessed values of agricultural real estates	50
5.2 Market prices of agricultural real estates	55
5.3 Construction activity	58
6 Plants and machinery	64
6.1 Plants	64
6.2 Systematically underdrained arable land	69
6.3 Machinery and tools	72
7 Requisites	75
7.1 Seed	75
7.2 Plant nutrients	77
7.3 Pesticides	82
7.4 Feeding stuffs	86
7.5 Motor fuel, lubricants and fuel oil	86

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion	90	8 Crop farming. Vegetable production	90
8.1 Åkerjordens användning m m	90	8.1 Use of arable land	90
8.2 Sortanvändning	106	8.2 Varieties of grain and potatoes	106
8.3 Årsväxten	106	8.3 Growing conditions of the year	106
8.4 Bärningsmetoder	126	8.4 Methods of harvesting	126
8.5 Hektarskördar	128	8.5 Yield per hectare	128
8.6 Totalskördar	142	8.6 Total yield	142
8.7 Skördens kvalitet	143	8.7 Crop quality	143
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	148	8.8 Processing. Balance sheets of resources	148
8.9 Trädgårdsodling	151	8.9 Horticultural cultivation	151
8.10 Jordbrukets skördeskadeskydd	156	8.10 Crop insurance	156
8.11 Hagelskadeförsäkring	163	8.11 Hail insurance	163
8.12 Markkarterad areal	164	8.12 Soil surveyed area	164
9 Husdjurskötsel. Animalieproduktion	166	9 Livestock farming. Animal production	166
9.1 Antal husdjur	166	9.1 Number of domestic animals	166
9.2 Antal företag med husdjur	177	9.2 Number of holdings with domestic animals	177
9.3 Kontrollverksamheter	186	9.3 Official control activities	186
9.4 Djursjukdomar	194	9.4 Animal diseases	194
9.5 Galtar och betäckta sugor	195	9.5 Boars and covered sows	195
9.6 Slakt	198	9.6 Slaughter	198
9.7 Produktion. Försörjningsbalanser	200	9.7 Production. Balance sheets of resources	200
9.8 Husdjursförsäkringar	201	9.8 Livestock insurance	201
9.9 Pälsdjurskötsel	206	9.9 Fur farming	206
9.10 Biodling	207	9.10 Apiculture	207
10 Konsumtion	209	10 Consumption	209
11 Utrikeshandel	215	11 Foreign trade	215
12 Priser och prisindex	219	12 Prices and price indices	219
12.1 Priser	219	12.1 Prices	219
12.2 Prisindex	220	12.2 Price indices	220
13 Jordbruksekonomiska förhållanden	225	13 Agricultural economics	225
13.1 Inkomster, utgifter m m	225	13.1 Incomes, expenditures etc	225
13.2 Löner för lantarbetare	249	13.2 Wages of agricultural workers	249
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	249	13.3 Credit market in agriculture	249
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	252	13.4 Calculation of incomes and expenditures of the agricultural sector	252
13.5 Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	254	13.5 Agricultural sector in the national accounts	254
14 Statliga stödåtgärder	256	14 Governmental support	256
14.1 Prisstöd	256	14.1 Price support	256
14.2 Rationaliseringsinsatser	258	14.2 Rationalization measures	258
15 Lantbrukets föreningsrörelse	264	15 Farmers' co-operative associations	264

16 Lantbruksutbildningen	269	16 Agricultural training	269
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	269	16.1 Education supervised by the National Board of Education	269
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	273	16.2 Training supervised by the National Board of Agriculture	273
17 Internationella uppgifter	275	17 International statistics	275
Bilagor	283	Appendices	283
Introductory notes	292	Introductory notes in English	292
Summary	293	Summary in English	293
Swedish-English vocabulary	297	Swedish-English vocabulary	297
Sakregister	310	Alphabetical index	310

Teckenförklaring

»	Uppprepning
-	Intet finns att redovisa
0 0,0 } Mindre än { 0,5 0,05 } av enheten	
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Explanation of symbols

»	Repetition
-	Magnitude nil
0 0,0 } Magnitude less than half of unit 0,05 } employed	
..	Data not available
.	Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1982

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok			
	1981	1980	1979	1978		1981	1980	1979	1978
1	1	—	—	—	51	51	51	57	57
2	2	1	1	1	52	52	52	58	58
3	3	2	2	2	53	53	53	59	59
4	4	3	3	3	54	54	54	60	60
5	5	4	4	4	55	56	56	62	62
6	6	5	5	5	56	57	57	63	63
7	7	6	6	6	57	59	58, 59	64	64
8	8	7	7	7	58	60	60	65	65
9	9	8	8	8	59	61, 62	61	66	66
10	10	9	9	9	60	63, 64	62	67	67
11	11	10	10	10	61	65, 66	63	68	68
12	12	11	11	11	62	67	64	69	69
13	13	12	12	12	63	68	65	70	70
14	14	13	13	13	64	69	66	71	71
15	15	14	14	14	65	70	67	72	72
16	17	16	16	16	66	71	68	73	73
17	18	17	17	17	67	72, 73	69	74	74
18	19	18	18	18	68	74, 75	70	75	75
19	—	—	—	—	69	76, 77	71	76	76
20	—	—	—	—	70	78	72	77	77
21	—	—	—	—	71	79	73	78	78
22	21	20	20	20	72	80	74	79	79
23	24	23	28	28	73	81	—	—	—
24	25	24	29	29	74	82	—	—	—
25	26	25	30	30	75	83, 84	75	81	81
26	27	26	31	31	76	85	76	82	82
27	28	27	32	—	77	86	77	83	83
28	29	28	33	—	78	87	78	84	84
29	30	29	34	—	79	88	79	84	84
30	31	30	35	—	80	89	80	85	85
31	32	31	36	38	81	90, 91	81, 82	86	86
32	33	32	37	39	82	92, 93	83	87	87
33	34	33	38	40	83	94	84	88	88
34	35	34	39	41	84	95	85	89	89
35	36	35	40	42	85	96	86	90	90
36	37	36	41	43	86	97	87	91	91
37	38	37	43	45	87	98	88	92	92
38	39	38	44	—	88	99	89	93	93
39	40	39	45	46	89	100	90	94	94
40	41	40	46	47	90	101	91	95	95
41	42	41	47	48	91	102	92	96	96
42	43	42	48	49	92	103	93	97	97
43	44	43	49	—	93	104	94	98	98
44	45	45	51	51	94	105	95	99	99
45	46	46	52	52	95	106	96	100	100
46	47	47	53	53	96	107	97	101	101
47	—	—	—	—	97	109	99	103	103
48	48	48	54	54	98	110	100	104	104
49	49	49	55	55	99	111	101	105	—
50	50	50	56	56	100	112	102	106	105

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok			
	1981	1980	1979	1978		1981	1980	1979	1978
101	113	103	107	106	151	164	154	—	—
102	114	104	108	107	152	165	155	—	—
103	115	105	109	108	153	166	156	158	157
104	116	106	110	109	154	167	157	159	158
105	117	107	111	110	155	168	158	160	159
106	118	108	112	111	156	169	159	161	160
107	119	109	113	112	157	170	160	162	161
108	120	110	114	113	158	171	161	163	162
109	121	111	115	114	159	172	162	165	164
110	122	112	116	115	160	173	163	166	165
111	123	113	117	116	161	174	164	167	166
112	124	114	118	117	162	175	165	168	167
113	125	115	119	118	163	176	166	169	168
114	126	116	120	119	164	177	167	170	169
115	127	117	121	120	165	178	168	171	170
116	128	118	122	121	166	179	169	172	171
117	129	119	123	122	167	180	170	173	172
118	130	120	124	123	168	181	171	174	173
119	131	121	125	124	169	182	172	175	174
120	132	122	126	125	170	183	173	176	175
121	133	123	127	126	171	184	174	177	176
122	134	124	128	127	172	185	175	178	177
123	135	125	129	128	173	186	176	179	178
124	136	126	130	129	174	187	177	180	179
125	137	127	131	130	175	188	178	181	180
126	138	128	132	131	176	189	179	182	181
127	139	129	133	132	177	190	180	183	182
128	140	130	134	133	178	191	181	184	183
129	141	131	135	134	179	192	182	185	184
130	142	132	136	135	180	193	183	186	185
131	143	133	137	136	181	194	184	187	186
132	144	134	138	137	182	195	185	188	187
133	145	135	139	138					
134	146	136	140	139					
135	147	137	141	140					
136	148	138	142	141					
137	149	139	143	142					
138	150	140	144	143					
139	151	141	145	144					
140	152	142	146	145					
141	153	143	147	146					
142	154	144	148	147					
143	155	145	149	148					
144	156	146	150	149					
145	157	147	151	150					
146	158	148	152	151					
147	160	150	154	153					
148	161	151	155	154					
149	162	152	156	155					
150	163	153	157	156					

Nya tabeller

- 19 Antal arbetstimmar på jordbruksföretag år 1980 i olika driftsgrenar/produktionsgrenar.
- 20 Antal sysselsatta personer på jordbruksföretag under olika kvartal år 1980.
- 21 Antal jordbruksföretag efter total arbetsinsats i företaget år 1980.
- 47 Användning av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket år 1980.

Nya diagram

- 1 Antal företag i olika storleksgrupper 1961—1981 procentuellt fördelade efter bruksform.
- 2 Åkerareal i olika storleksgrupper 1961—1981 procentuellt fördelad på ägd och arrenderad areal.
- 3 Företagarnas åldersfördelning 1968—1981.
- 4 Försäljning till jordbruk och trädgårdsbruk 1960—1980 av kväve, fosfor och kalium i handelsgödselmedel.
- 6 Åkerarealens fördelning på grödgrupper 1961—1981.
- 7 Mediantidpunkt för sådd av korn samt biologisk skörd per hektar av korn 1966—1981.
- 8 Bärgad skörd per hektar av höstvette, korn och slättervall 1960—1981.
- 9 Antal utbetalda skördeskadeersättningar samt ersättningsbelopp per gård 1961—1981.
- 11 Antal jordbruksföretag med husdjur av olika slag 1966—1981.

Avsnitt som utgått

Avsnittsnumret hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1981.

8.10 **Energibalans för växtodlingen**

Bibliografi över publikationer som ej redovisas på annan plats i årsboken.

Tabeller som utgått

Tabellnumren hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1981.

- 16 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolknings andel av samtliga förvärvsarbetande år 1979.
- 20 Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binärningar efter yrkesställning år 1977.
- 22 Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade på arbetsområde åren 1974—1978. Anställd arbetskraft.
- 23 Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade efter huvudsaklig skada år 1978. Anställd arbetskraft.
- 55 Arealer för skörd av vallfrö 1976.
- 108 Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972.
- 159 Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1975—1979.

Följande tabeller som i Jordbruksstatistisk årsbok 1981 ingick som en tillfällig utökning av tabellinnehållet på grund av tidigare lagd statistikproduktion har dessutom utgått

58, 61, 63, 65, 72, 74, 76, 83, 90, 92.

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen och Svensk Husdjursskötsel. Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som erhålls från de nämnda producenterna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal företag, ägoslagsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta lantbruksregister beskrivs utförligt i kapitel 3. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker. Från företag med mindre än 2 hektar åker, inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3–5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhålls även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningarna, som genomfördes i stort sett vart femte år

mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar, vilka fr o m början av 1940-talet genomfördes vid minst tre tillfällen varje år.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provvytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetsprover för hö och och fram till 1979 för spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet för detta medan beräkningarna av skördeskadeersättningar och framställning av statistik i samband därmed utförs vid SCB. I skördeskadeskyddet, som är ett områdesskydd, ingår alla jordbruksföretag med minst 2 hektar brukad åker och nästan alla odlade grödor. En detaljerad beskrivning av skyddet lämnas i avsnitt 8.10.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 har urvalet av deklarationer skett slumpmässigt. En detal-

jerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 13.1.

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvaret för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare beskrivning återfinns i avsnitt 13.1.

Statistik från statens jordbruksnämnd

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Fr o m 1979 sammanställs också statistik över jordbrukets inköp av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel; denna statistik har tidigare handlagts av Lantbrukets utredningsinstitut. Material till dessa sammanställningar erhåller nämnden från tillverkare och importörer samt från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter om leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningssstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräkningarna utförs inom jordbruksnämnden.

Nämnden sammanställer vidare totalalkyler över jordbrukets inkomster och utgifter. Dessa kalkyler – jordbrukets totalalkyl – utgör bl a underlag för jordbruksprisregleringen.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Färkontroll har bedrivits sedan 1920-talet.

Verksamheten leds numera av lantbruksstyrelsen, som även utarbetar statistik däröver.

Styrelsen publicerar också statistik över veterinärverksamheten. Av denna publicering framgår bl a frekvenser av olika slag av djursjukdomar.

Vidare utarbetar styrelsen statistik över lantbruksnämndernas verksamhet. I denna statistik ingår bl a uppgifter om statliga bidrag och kreditgarantier till jordbrukare.

Slutligen redovisar lantbruksstyrelsen årliga uppgifter om nämndernas kursverksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll samt svinstam- och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talen. Sedan 1967 genomförs även köttboskapskontroll. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem. Uppgifter om seminverksamheten sammanställs också av Svensk Husdjursskötsel.

Statistik från Lantbrukets utredningsinstitut

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade t o m 1978 årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Fr o m undersökningåret 1979 utförs dessa undersökningar av jordbruksnämnden.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 genomfört intermittenta undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen, 1976, avsåg lantbrukarnas sysselsättning.

Några jordbruksstatistiska publikationer från här redovisade myndigheter och organisationer

SCBs statistik publiceras främst i Statistiska meddelanden, SM. Jordbruksuppgifter återfinns huvudsakligen i serie J. Till vissa av dessa meddelanden utges Appendix med i allmänhet lägre regional indelning. Lantbruksräkningar presenteras i Lantbruksräkningen. SCB ger vidare ut Allmän månadsstatistik, i vilken lämnas ett mindre antal uppgifter om jordbruk.

Huvuddelen av *jordbruksnämndens* statistik redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden, JEM. I denna tämligen omfattande redovisning ingår även det begränsade antal uppgifter om jordbruk som presenteras i Allmän månadsstatistik. Därjämte publicerar nämnden vissa uppgifter i stenciler.

Svensk Husdjursskötsel ger ut Meddelanden, och statistik från *lantbruksstyrelsen* återfinns i stenciler eller i styrelsens Meddelanden.

Andra publikationer med jordbruks-, skogs- och fiskestatistik

Svenskt lantbruk/informationsskrift om lantbruk och lantbruksadministration/. Statens lantbruksinformation (1976).

Skogsstatistisk årsbok /årligen sedan 1951/. Skogsstyrelsen.

Fiskestatistisk årsbok /årligen sedan 1971/. SCB.

Miljöstatistisk årsbok, naturmiljön/1975, 1977, 1979, 1981/. SCB.

Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok/1980, 1981/. SCB.

Forsknings- och försöksmeddelanden /årligen sedan 1956/ från institutioner på jordbrukets, trädgårdsodlingens, skogens m fl områden. Särtryck ur Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tidskrift.

Historisk statistik för Sverige. 2. Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t o m år 1955. SCB (1959).

Adresser

SCB, 115 81 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100

Telefon 08/14 05 60

SCB, 701 89 Örebro

Telefon 019/14 03 20

Statens jordbruksnämnd, 551 82 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 8

Telefon 036/16 94 80

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 20

Svensk Husdjursskötsel, Hållsta

631 84 Eskilstuna

Telefon 016/15 04 00

Lantbrukets utredningsinstitut, LUI

105 33 Stockholm

Besöksadress: Klarabergsgatan 35

Telefon 08/23 64 10

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 00

Statens lantbruksinformation

551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 40

Kungl Skogs- och Lantbruksakademien

Box 6806, 113 86 Stockholm

Besöksadress: Drottninggatan 95 B

Telefon 08/30 05 40

2 Områdesindelningar

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för *län*. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. Omfattningen av förändringarna belyses i tabell nedan.

År	Antal län som berörts	Antal församlingar som flyttats mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	—
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹ Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet användes i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande.

SCB har räknat om vissa äldre uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968–1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter

redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974 och 1980.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960–1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971–1973 redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975 och 1980.

I vissa fall sammanförs de 24 länen till 3 *huvudområden*, nämligen Götaland, Svealand och Norrland.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1981 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 riksområden. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av *bilaga 1*.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar och ett permanent skördeskadeskydd för jordbruket (se avsnitt 8.5 respektive 8.10) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträfvats homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna skillnad, har man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom har risken för speciellt svåra skördeskador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1981 var riket indelat i 420 skördeområden.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning ansetts nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning gjorts av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområden kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skörde-

områdena till följande specialområden.

Uttjämningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena används för vissa undersökningar i samband med de objektiva skördeuppskattningarna. Vid bestämning av spill från potatis för stärkelse och råspirt används en indelning i 11 spillområden. Dessa har erhållits genom sammanslagning av skördeområden varvid man i huvudsak har följt indelningen i naturliga jordbruksområden. Vid bestämning av spill för matpotatis har dock ett av spillområdena uppdelats i 3 delområden. Genom att dela 6 av de 11 spillområdena i två delar har erhållits en indelning i 17 områden, vilka används för bestämning av spill för spannmål.

Återväxtområdena, 59 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slåttervall, bärgningsförluster på slåttervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 17.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Lantbruksstyrelsen har indelat landet i drygt 400 primära naturliga jordbruksområden med hänsyn till klimat, jordart, topografi och uppodling. Dessa kan sammanföras till 5 klimatiska riksområden, vilka var för sig består av högst 3 bygder: Jordbruksbygd, Mellanbygd och Glest uppodlad bygd.

Vidare har styrelsen gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda föreningsars

verksamhetsområden. Två sådana indelningar framgår av tabellerna i avsnitt 9.3 (föreningsområden för köttboscaps- och suggkontroller-na) och ytterligare en indelning av en tabell i avsnitt 9.7 (mejeriföreningar).

För prisstödet till jordbruket används i flera fall speciella områdesindelningar. Så t ex utgår pristillägget på mjölk respektive kött och fläsk i norra Sverige efter egna indelningar.

Bibliografi

Rikets indelningar /årligen sedan 1968; uppgifter om administrativa områden/. SCB.

Sveriges kommuner åren 1952–1974. Förändringar i kommunindelning och kommun-

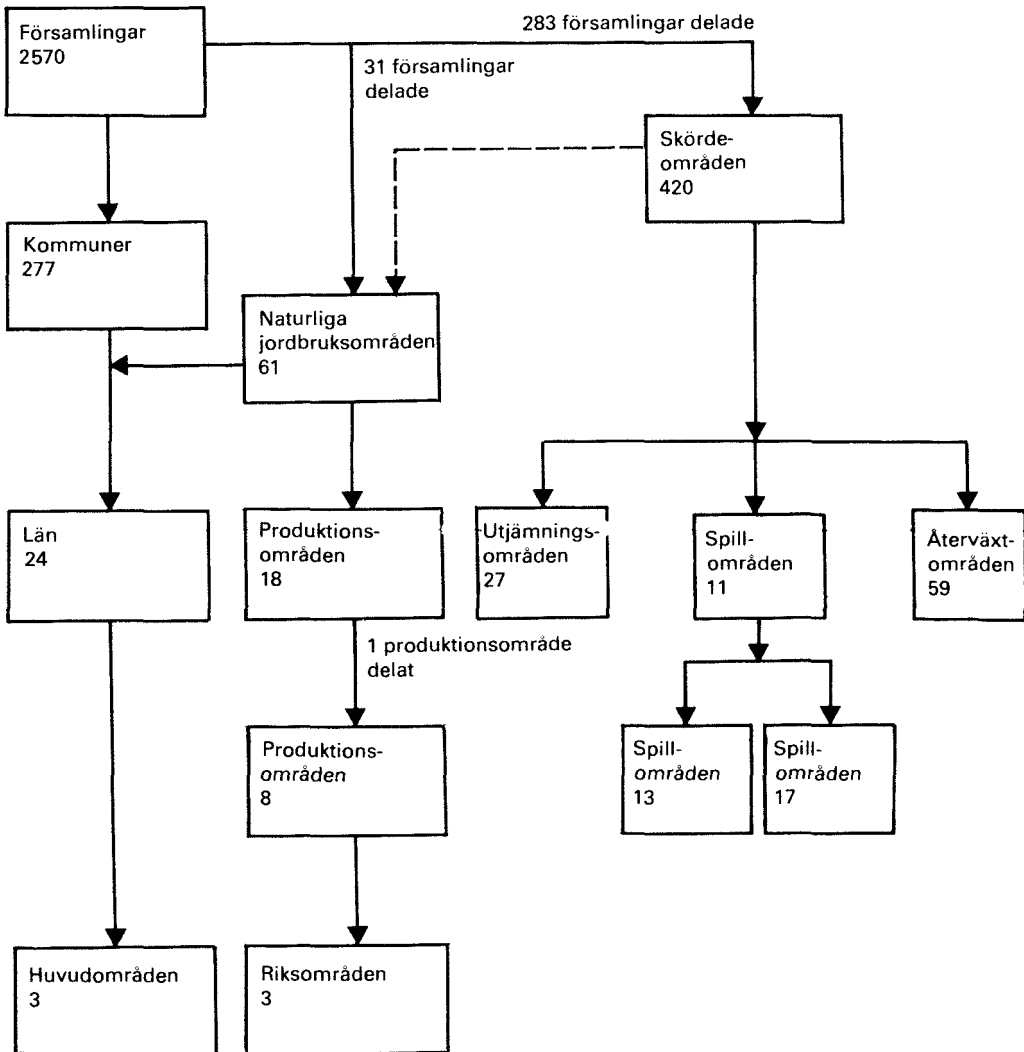
koder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1973:12.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken. Meddelanden i samordningsfrågor 1972:3 och 4 (uppgifter för perioden 1961–1971), 1973:4 och 5, 1974:1 och 2, 1975:2, 1976:1, 1977:2 med bilagor, 1978:2, 1979:2, 1980:1 med bilagor, 1981:1, 1982:1...

Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden. Del VIII. Riksöversikt/regionala uppgifter återfinns i stenciler/. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden år 1981

Administrativa
indelningarLantbruksanknutna
indelningar

3 Företag och ägoslag

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	1 – 9	1 – 2
3.2 Förändringar i företagens struktur	10 – 12	—

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av SFS 1968:111 (senast ändrad 1978:468) har varje år sedan 1968 insamlats uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta för i regel 1981 om bestånd av företag, bruksform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsodling och husdjur redovisas i avsnitten 4.2, 8.1, 8.9 respektive 9.1 och 9.2.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

- I företag med minst 2,0 hektar åker
- II företag med mindre än 2,0 hektar åker (huvudsakligen företag med enbart skogsmark

eller annat ägoslag än åker) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet

III företag med djurbesättning som uppgiftsdagen i juni eller tidigare under kalenderåret omfattade minst 250 svin eller minst 500 får inklusive lamm eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar

IV företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. Här ingår även kommunala trädgårdar, anstalter, institutioner m fl med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller plast eller minst 2 500 m² frilandsareal.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även från företag av typ III har uppgifter insamlats varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med 3–5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas uppgifter i princip varje år. Det är då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistreringen i juni från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se avsnitt 8.9) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tabblån nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
<i>Genomförda undersökningar</i>				
1968	×	×	—	—
1969	×	—	×	—
1970	×	—	×	×
1971	× ¹	× ¹	× ¹	—
1972	×	—	×	T ²
1973	×	—	×	×
1974	×	—	×	×
1975	×	—	×	×
1976	× ¹	× ¹	× ¹	—
1977	×	—	×	T ²
1978	×	—	×	×
1979	×	—	×	×
1980	×	—	×	×
1981	× ¹	× ¹	× ¹	—
<i>Planerade undersökningar</i>				
1982	×	—	×	T ²
1983	×	—	×	×

¹ Lantbruksräkning. — ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter, dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av bilaga 2 framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1972–1981. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. Dessas innehåll beskrivs i avsnitt 8.9.

Uppgiftsinsamlingen 1981 framgår i detalj av bilaga 3, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten.

Följande definitioner av de olika ägoslagen tillämpas fr o m 1981. Dessa nya definitioner, som fastställdes som svensk standard i januari 1981, ansluter till motsvarande ägoslagsdefinitioner i fastighetstaxeringen:

Åkermark: Mark som används eller lämpli-

gen kan användas till växtodling eller bete och som är lämplig att plöjas.

Betesmark: Mark som används eller lämpligen kan användas till bete och som inte är lämplig att plöjas.

Skogsmark: Mark som är lämplig för virkesproduktion och som inte i väsentlig utsträckning används för annat ändamål samt mark där det bör finnas skog till skydd mot sand- eller jordflykt eller mot att fjällgränsen flyttas ned.

Mark som ligger helt eller i huvudsak outnyttjad skall dock inte anses som skogsmark, om den på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion.

Mark skall anses lämplig för virkesproduktion om den enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke om året per hektar.

Annan mark: Mark som inte lämpligen kan användas till växtodling, bete eller virkesproduktion.

I grova drag råder följande relationer gentemot den tidigare ägoslagsindelningen:

Åkermark motsvarar den tidigare klassen åker.

Betesmark motsvarar dels hela den tidigare klassen kultiverad betesmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Skogsmark motsvarar dels hela den tidigare klassen skogsmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Annan mark motsvarar den tidigare klassen övrig mark.

Effekterna av den ändrade klassificeringen torde vara små beträffande åkermark och skogsmark vid företag med mer än 2,0 hektar åker under eget bruk. Större delen av den tidigare klassen annan gräsbärande mark synes 1981 ha redovisats som betesmark och endast en mindre del ha överförts till skogsmark.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1981 gällde uppgifterna den 11 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända uppgiftsskyldiga. För företag som tidigare registrerats i lantbruksregistret påförs blanketterna maskinellt uppgifter om företagare, till företaget hörande fastigheter, företagets arealer av olika slag samt församlingstillhörighet.

Av lantbrukarna ifyllda och till SCB åter-sända blanketter granskas manuellt och maskinellt och eventuella fel rättas. Uppgifterna registreras på magnetband. I påminnelse- och granskningsarbetet deltar lantbruksnämnderna.

Bortfall

För 169 företag som tidigare redovisat mer än 2 hektar åker har uppgifter för år 1981 inte erhållits. Enligt tidigare redovisade uppgifter omfattade dessa företag cirka 3 400 hektar åker. Motsvarande bortfall 1980 var 172 företag med cirka 4 000 hektar åker.

Resultatens tillförlitlighet*Redovisningsprinciper*

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel företag med mer än 2 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen skulle överstiga 2 hektar.

I åkerarealen inräknas slätter- och betesvalar som ej utnyttjas respektive år samt annan obrukad åker.

För år då lantbruksräkning genomförs redovisas även vissa uppgifter för företag med högst 2 hektar åker.

Kontrollmätningar

Brukarnas uppgifter avser i regel den sk brukade arealen omfattande exempelvis även diken och är således något större än den besådda. För att få en uppfattning om skillnaden mellan uppgifterna utförs varje år kontrollmätningar. Dessa beskrivs närmare i avsnitt 8.6.

Resultat

Arealer av olika ägoslag samt av åker och skogsmark på samtliga företag enligt lantbruksräkningen 1976 redovisas i *tabellerna 1*,

8 och 9. Landets totala åkerareal uppgick som framgår där till cirka 3 003 000 hektar. 99% av denna fanns på cirka 131 000 företag med mer än 2 hektar åker. Skogsmarksarealen i riket uppgick till 22,6 milj hektar, varav 22 % fanns på omkring 96 000 företag med mer än 2 hektar åker.

Preliminära uppgifter för 1981 om antalet företag med mer än 2 hektar åker och åkerarealen på dessa fördelade på brukningsform, storleksgrupper och företagarekategorier framgår av *tabellerna 2–7*. Antalet företag uppgick 1981 till 115 136, av vilka 52 % var helt eller delvis arrenderade. Över hälften av företagen hade högst 20 hektar åker medan knappt 3 % hade mer än 100 hektar. Omkring 95 000 företag brukades av enskilda personer. Av åkerarealen som uppgick till cirka 2 938 000 hektar var 42 % arrenderad. Denna andel har ökat något under senare år. 19,6 % av åkerarealen fanns på företag med mer än 100 hektar. Den genomsnittliga arealen på företagen har ökat som framgår av *tabell 6* och var 1981 25,5 hektar.

Förändringen under perioden 1961–1981 av företagens och åkerarealens fördelning på bl a storleksgrupper framgår av *diagram 1* och *2*.

Bibliografi*Källor*

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare och sysselsatta /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1, 1981:5.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2, 1981:5.2.

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1981; Lantbruksräkningen den 11 juni 1981, preliminära uppgifter/uppgifter för län och produktionsområden om antal företag, arealer och antal husdjur/. SCB. SM J 1982:7.1.

Jordbruksräkningen/1961 och 1966; uppgifter för kommuner, naturliga jordbruksområden m m/. SCB.

Tabell 1 Arealen av olika ägoslag år 1976
 Area of different types of land in 1976
 Avser samtliga lantbruksföretag
 Figures refer to all agricultural holdings

Område: storleksgrupp, hektar åker	Åker					Kultiverad betesmark	Annan gräs-bär-ande mark	Skogsmark	Övrig mark	Summa
	Ut-nytt-jad	Ej ut-nytt-jad	Summa	Total ägd åker	Total arrenderad åker					
Götalands södra slättbygder										
-2,0	883	102	985	865	120	1 476	2 810	28 489	7 588	41 348
2,1-	357 293	1 505	358 798	214 177	144 621	10 598	8 404	40 725	13 895	432 420
Samtliga	358 176	1 607	359 783	215 042	144 741	12 074	11 214	69 214	21 483	473 768
Götalands mellanbygder										
-2,0	865	349	1 214	1 016	198	4 470	13 429	169 820	41 145	230 078
2,1-	328 787	2 742	331 529	221 026	110 503	20 249	37 421	231 128	69 266	689 593
Samtliga	329 652	3 091	332 743	222 042	110 701	24 719	50 850	400 948	110 411	919 671
Götalands norra slättbygder										
-2,0	604	197	801	719	82	4 393	11 279	210 997	54 919	282 389
2,1-	466 466	2 158	468 624	294 271	174 353	13 798	27 859	201 831	50 007	762 119
Samtliga	467 070	2 355	469 425	294 990	174 435	18 191	39 138	412 828	104 926	1 044 508
Svealands slättbygder										
-2,0	671	581	1 252	1 151	101	7 861	23 228	911 121	145 660	1 089 122
2,1-	676 200	5 125	681 325	377 577	303 748	18 399	29 825	625 082	81 252	1 439 883
Samtliga	676 871	5 706	682 577	378 728	303 849	26 260	53 053	1 540 203	226 912	2 529 005
Götalands skogsbygder										
-2,0	4 231	1 864	6 095	5 507	588	31 279	77 110	1 943 098	442 169	2 499 751
2,1-	574 964	6 677	581 641	348 673	232 968	68 136	81 253	1 323 692	329 866	2 384 588
Samtliga	579 195	8 541	587 736	354 180	233 556	99 415	158 363	3 266 790	772 035	4 884 339
Mellersta Sveriges skogsbygder										
-2,0	1 762	1 108	2 870	2 600	270	10 408	29 142	1 806 729	280 339	2 129 488
2,1-	220 377	4 304	224 681	131 026	93 655	7 644	13 231	587 418	70 679	903 653
Samtliga	222 139	5 412	227 551	133 626	93 925	18 052	42 373	2 394 147	351 018	3 033 141
Nedre Norrland										
-2,0	3 086	2 200	5 286	4 980	306	19 293	49 935	4 661 839	1 020 640	5 756 993
2,1-	179 390	5 286	184 676	113 259	71 417	6 642	15 156	1 037 374	163 775	1 407 623
Samtliga	182 476	7 486	189 962	118 239	71 723	25 935	65 091	5 699 213	1 184 415	7 164 616
Övre Norrland										
-2,0	2 312	2 224	4 536	4 250	286	20 237	52 335	7 900 842	9 049 932	17 027 882
2,1-	143 325	5 419	148 744	95 915	52 829	4 294	10 027	914 380	402 155	1 479 600
Samtliga	145 637	7 643	153 280	100 165	53 115	24 531	62 362	8 815 222	9 452 087	18 507 482
Hela riket										
-2,0	14 414	8 625	23 039	21 088	1 951	99 417	259 268	17 632 935	11 042 392	29 057 051
2,1-	2 946 802	33 216	2 980 018	1 795 924	1 184 094	149 760	223 176	4 965 630	1 180 895	9 499 479
Samtliga	2 961 216	41 841	3 003 057	1 817 012	1 186 045	249 177	482 444	22 598 565	12 223 287	38 556 530

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner eller naturliga jordbruksområden/. SCB.

Information om lantbruksregistret 1980. SCB.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968-1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Svensk standard för ägoslagsklassificering av mark för jordbruk och skogsbruk. Meddelanden i samordningsfrågor, 1981:4. SCB.

Andra undersökningar

Lantbrukets företagsregister (lantbruksregistret) /beskrivning av registret/. SCB. Statistisk tidskrift 1971:5.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

Allmän fastighetstaxering. Del 2 /1970 och 1975; uppgifter om bl a arealer av olika ägoslag/. SCB.

Tabell 2 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1981¹

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Antal företag				Åkerareal, hektar	
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Helt ägda företag	Helt arrenderade företag
<i>Län</i>						
Stockholms	706	667	679	2 052	20 174	41 732
Uppsala	1 498	898	1 256	3 652	51 965	41 940
Södermanlands	915	887	841	2 643	35 621	54 560
Östergötlands	1 790	1 678	1 518	4 986	60 878	78 957
Jönköpings	2 717	1 176	2 234	6 127	24 278	25 342
Kronobergs	2 185	627	1 817	4 629	16 667	10 257
Kalmar	2 222	1 037	2 000	5 259	41 329	31 208
Gotlands	1 181	293	1 168	2 642	27 995	8 948
Blekinge	1 177	229	716	2 122	13 751	4 991
Kristianstads	3 868	1 181	2 330	7 379	67 197	33 545
Malmöhus	3 917	1 818	2 351	8 086	105 119	86 447
Hallands	3 404	696	1 908	6 008	53 871	19 609
Göteborgs o Bohus	2 464	614	1 438	4 516	25 418	11 154
Älvsborgs	5 129	1 127	3 006	9 262	62 145	23 575
Skaraborgs	4 472	1 591	2 964	9 027	105 411	57 002
Värmlands	3 298	732	2 014	6 044	43 156	19 412
Örebro	1 493	617	1 298	3 408	33 381	22 866
Västmanlands	1 351	663	983	2 997	45 703	34 542
Kopparbergs	1 540	354	1 764	3 658	15 923	7 918
Gävleborgs	2 096	311	1 928	4 335	20 639	5 920
Västernorrlands	2 331	235	1 865	4 431	16 216	3 255
Jämtlands	1 714	286	1 382	3 382	12 240	3 783
Västerbottens	2 635	335	2 793	5 763	20 390	3 930
Norrbottens	1 400	133	1 195	2 728	11 315	1 664
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4 600	1 952	2 889	9 441	125 881	86 711
” mellanbygder	5 342	1 641	3 848	10 831	119 236	59 560
” norra slättbygder	6 603	2 468	4 030	13 101	170 481	105 324
Svealands slättbygder	6 223	3 606	5 042	14 871	200 421	195 094
Götalands skogsbygder	17 029	5 538	12 065	34 632	176 845	122 003
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 293	1 590	3 879	10 762	59 259	44 987
Nedre Norrland	5 899	794	5 392	12 085	44 539	12 146
Övre Norrland	4 514	596	4 303	9 413	34 120	6 732
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	15 002	1 931	1 655	18 588	56 104	7 571
5,1 – 10,0	15 909	3 023	5 465	24 397	119 746	23 398
10,1 – 20,0	12 374	3 969	10 933	27 276	181 199	59 950
20,1 – 30,0	5 128	2 611	7 790	15 529	127 639	65 516
30,1 – 50,0	4 215	3 077	8 515	15 807	163 923	121 107
50,1 – 100,0	2 154	2 583	5 518	10 255	145 455	177 708
Över 100,0	721	991	1 572	3 284	136 716	177 307
<i>Hela riket</i>						
1981	55 503	18 185	41 448	115 136	930 782	632 557
1980	57 382	18 590	41 910	117 882	948 034	648 764
1979	59 391	18 728	42 512	120 631	963 212	648 281
1978	62 055	18 838	43 108	124 001	977 437	650 854
1977	64 885	18 829	43 204	126 918	1 001 311	646 248

¹ Preliminära uppgifter. — ² Ny ägoslagsklassificering, se texten. — ³ Kultiverad betesmark i tidigare ägoslagsklassificering. — ⁴ Skogsmark i tidigare ägoslagsklassificering.

Delvis arrenderade företag	Summa	Därav		Betes- mark ² , hektar	Annan gräs- bärande mark ² , hektar	Skogs- mark ² , hektar	Annan mark ² , hektar	Summa hektar
		Ägd	Arrenderad					
37 079	98 985	39 268	59 717	9 425	—	89 278	17 010	214 698
66 960	160 865	93 664	67 201	13 985	—	134 039	18 401	327 290
51 783	141 964	65 647	76 317	13 416	—	132 136	20 433	307 949
80 847	220 682	107 890	112 792	39 340	—	166 684	28 556	455 262
46 575	96 195	47 403	48 792	34 255	—	223 484	50 776	404 710
33 471	60 395	34 292	26 103	18 475	—	184 316	41 599	304 785
62 726	135 263	76 633	58 630	34 293	—	246 868	47 264	463 688
46 436	83 379	59 853	23 526	10 318	—	80 825	27 938	202 460
19 876	38 618	26 006	12 612	6 861	—	87 514	8 199	141 192
82 943	183 685	115 676	68 009	30 272	—	111 410	20 457	345 824
117 001	308 567	173 236	135 331	23 482	—	33 212	12 421	377 682
52 490	125 970	85 699	40 271	11 562	—	118 892	36 600	293 024
33 315	69 887	43 992	25 895	9 901	—	80 893	60 240	220 921
75 669	161 389	105 916	55 473	22 391	—	262 914	74 044	520 738
123 972	286 385	180 410	105 975	25 178	—	140 464	29 853	481 880
61 341	123 909	77 289	46 620	8 025	—	288 622	33 215	453 771
61 350	117 597	69 526	48 071	6 470	—	139 227	21 210	284 504
53 735	133 980	77 998	55 982	6 616	—	137 376	13 962	291 934
42 863	66 704	37 990	28 714	4 692	—	182 400	15 493	269 289
52 144	78 703	48 392	30 311	5 227	—	324 412	23 414	431 756
43 087	62 558	36 605	25 953	7 582	—	315 596	45 909	431 645
30 224	46 247	26 575	19 672	5 628	—	315 851	128 574	496 300
65 063	89 383	52 450	36 933	4 910	—	394 073	122 271	610 637
33 589	46 568	28 203	18 365	3 981	—	272 720	117 580	440 849
144 560	357 152	210 259	146 893	17 107	—	39 918	14 223	428 400
151 697	330 493	215 958	114 535	57 028	—	224 704	66 275	678 500
189 566	465 371	285 353	180 018	41 099	—	192 990	47 859	747 319
278 102	673 617	365 764	307 853	49 222	—	603 760	83 102	1 409 701
269 040	567 888	322 645	245 243	143 542	—	1 203 085	292 334	2 206 849
115 654	219 900	122 798	97 102	19 885	—	528 773	63 940	832 498
123 221	179 906	103 142	76 764	17 918	—	909 040	138 537	1 245 401
102 699	143 551	84 694	58 857	10 484	—	760 936	309 149	1 224 120
6 796	70 471	59 944	10 527	25 333	—	535 438	171 425	802 667
43 179	186 323	145 324	40 999	43 826	—	859 263	225 262	1 314 674
164 144	405 293	277 389	127 904	63 649	—	968 814	215 412	1 653 168
194 012	387 167	238 393	148 774	48 772	—	549 358	111 089	1 096 386
332 132	617 162	353 132	264 030	61 951	—	594 554	107 786	1 381 453
371 750	694 913	351 882	343 031	58 838	—	461 796	91 948	1 307 495
262 526	576 549	284 549	292 000	53 916	—	493 983	92 497	1 216 945
1 374 539	2 937 878	1 710 613	1 227 265	356 285	—	4 463 206	1 015 419	8 772 788
1 354 624	2 951 422	1 719 157	1 232 265	151 910 ³	214 645	4 512 974 ⁴	1 028 695	8 859 646
1 347 965	2 959 458	1 734 793	1 224 665	151 257 ³	215 686	4 578 030 ⁴	1 065 553	8 969 984
1 345 185	2 973 476	1 750 887	1 222 589	151 206 ³	217 861	4 686 308 ⁴	1 107 905	9 136 756
1 325 404	2 972 963	1 766 044	1 206 919	149 525 ³	219 741	4 805 071 ⁴	1 130 342	9 277 642

Tabell 3 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1981¹

Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings in 1981

Område	Antal företag inom storleksgrupp, hektar åker						
	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0 ²
<i>Län</i>							
Stockholms	139	219	396	304	390	384	220
Uppsala	191	263	652	618	895	770	263
Södermanlands	129	236	442	381	526	607	322
Östergötlands	371	515	855	700	1 053	1 068	424
Jönköpings	1 332	1 742	1 596	744	504	179	30
Kronobergs	1 218	1 490	1 111	435	279	87	9
Kalmar	654	1 053	1 250	837	889	459	117
Gotlands	284	294	490	484	631	393	66
Blekinge	432	600	506	245	215	100	24
Kristianstads	1 009	1 452	2 011	1 181	1 011	539	176
Malmöhus	711	985	1 797	1 378	1 683	1 101	431
Hallands	910	1 333	1 800	866	708	311	80
Göteborgs o Bohus	897	1 349	1 232	508	372	141	17
Älvsborgs	1 956	2 384	2 471	1 112	857	397	85
Skaraborgs	758	1 327	2 300	1 514	1 682	1 093	353
Värmlands	1 429	1 624	1 256	596	562	429	148
Örebro	393	539	694	483	587	538	174
Västmanlands	123	222	531	524	735	640	222
Kopparbergs	915	819	820	435	424	219	26
Gävleborgs	713	1 093	1 219	589	489	212	20
Västernorrlands	1 154	1 405	1 008	389	325	131	19
Jämtlands	961	994	772	319	238	86	12
Västerbottens	1 219	1 708	1 522	600	484	204	26
Norrbottns	690	751	545	287	268	167	20
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	737	995	2 230	1 676	1 981	1 336	486
» mellanbygder	1 100	1 548	2 503	1 929	2 226	1 197	328
» norra slättbygder	1 060	1 704	3 151	2 054	2 476	1 926	730
Svealands slättbygder	848	1 404	2 700	2 378	3 215	3 057	1 269
Götalands skogsbygder	7 232	9 798	9 103	4 112	2 957	1 216	214
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 207	2 691	2 526	1 242	1 202	735	159
Nedre Norrland	3 057	3 513	2 867	1 207	976	414	51
Övre Norrland	2 347	2 744	2 196	931	774	374	47
<i>Hela riket</i>							
1981	18 588	24 397	27 276	15 529	15 807	10 255	3 284
1980	19 248	25 474	28 123	15 876	15 875	10 061	3 225
1979	20 286	26 377	28 925	16 131	15 848	9 895	3 169
1978	21 670	27 648	29 713	16 239	15 844	9 753	3 134
1977	22 906	28 879	30 499	16 313	15 675	9 566	3 080

¹ Preliminära uppgifter. — ² I tabell 5 redovisas för år 1981 en storleksgruppning av företag med mer än 100 hektar åker.
Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal inom storleksgrupp, hektar åker								
Summa	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
2 052	536	1 743	6 033	7 653	15 379	27 046	40 595	98 985
3 652	755	2 081	10 178	15 668	35 629	52 754	43 800	160 865
2 643	516	1 860	6 762	9 630	20 864	42 513	59 819	141 964
4 986	1 407	4 109	13 083	17 676	42 335	74 345	67 727	220 682
6 127	5 204	13 244	23 524	18 422	19 353	12 131	4 317	96 195
4 629	4 722	11 195	15 953	10 750	10 434	5 889	1 452	60 395
5 259	2 578	8 209	18 727	21 095	34 719	30 776	19 159	135 263
2 642	1 062	2 231	7 552	12 141	24 963	25 474	9 956	83 379
2 122	1 651	4 568	7 487	6 097	8 334	6 399	4 082	38 618
7 379	3 791	11 236	30 169	29 344	39 326	35 959	33 860	183 685
8 086	2 596	7 771	27 024	34 690	66 006	74 793	95 687	308 567
6 008	3 537	10 211	26 855	21 504	27 069	20 549	16 245	125 970
4 516	3 453	10 300	17 937	12 536	14 144	9 308	2 209	69 887
9 262	7 433	18 170	36 194	27 484	32 879	26 171	13 058	161 389
9 027	2 888	10 497	34 953	37 986	65 795	74 446	59 820	286 385
6 044	5 273	12 117	18 270	14 818	21 794	29 531	22 106	123 909
3 408	1 488	4 153	10 388	12 139	23 201	37 112	29 116	117 597
2 997	474	1 756	8 318	13 129	29 284	43 737	37 282	133 980
3 658	3 292	6 069	11 874	10 692	16 379	14 398	4 000	66 704
4 335	2 649	8 418	18 010	14 545	18 833	13 470	2 778	78 703
4 431	4 340	10 462	14 605	9 568	12 421	8 691	2 471	62 558
3 382	3 612	7 454	11 314	7 841	9 000	5 550	1 476	46 247
5 763	4 655	12 983	22 165	14 748	18 656	13 097	3 079	89 383
2 728	2 559	5 486	7 918	7 011	10 365	10 774	2 455	46 568
9 441	2 672	7 904	33 649	42 177	77 358	90 204	103 188	357 152
10 831	4 158	12 104	38 202	48 353	86 667	78 735	62 274	330 493
13 101	4 037	13 408	47 752	51 617	97 719	132 167	118 671	465 371
14 871	3 313	11 063	41 678	60 036	127 450	211 779	218 298	673 617
34 632	27 886	74 644	133 520	101 800	113 896	81 555	34 587	567 888
10 762	8 308	20 386	36 804	30 740	46 973	49 535	27 154	219 900
12 085	11 270	26 319	41 801	29 629	37 270	26 875	6 742	179 906
9 413	8 827	20 495	31 887	22 815	29 829	24 063	5 635	143 551
115 136	70 471	186 323	405 293	387 167	617 162	694 913	576 549	2 937 878
117 882	72 736	194 227	417 552	395 771	619 666	683 202	568 268	2 951 422
120 631	76 531	201 000	429 106	401 658	618 494	672 362	560 307	2 959 458
124 001	81 576	210 163	440 067	404 473	617 574	662 594	557 029	2 973 476
126 918	85 955	219 230	451 706	406 062	611 009	650 608	548 393	2 972 963

Tabell 4 Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1981¹

Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga
<i>Län</i>							
Stockholms	1 623	307	52	25	4	6	35
Uppsala	2 880	674	55	13	6	2	22
Södermanlands	2 065	482	42	32	2	—	20
Östergötlands	3 983	905	52	21	3	2	20
Jönköpings	5 003	931	147	13	3	3	27
Kronobergs	3 919	569	113	6	2	2	18
Kalmar	4 395	744	83	14	4	—	19
Gotlands	2 282	283	54	3	2	1	17
Blekinge	1 825	239	41	6	1	1	9
Kristianstads	6 480	681	104	38	7	4	65
Malmöhus	7 095	720	115	87	8	3	58
Hallands	4 984	823	130	24	2	3	42
Göteborgs o Bohus	3 815	509	148	11	2	3	28
Älvsborgs	7 575	1 357	261	14	7	2	46
Skaraborgs	7 279	1 530	133	30	8	2	45
Värmlands	4 767	974	273	17	3	1	9
Örebro	2 777	494	83	21	1	1	31
Västmanlands	2 379	521	51	13	2	5	26
Kopparbergs	2 877	561	200	6	1	3	10
Gävleborgs	3 680	490	121	8	5	1	30
Västernorrlands	3 640	568	165	7	3	2	46
Jämtlands	2 676	539	131	2	1	1	32
Västerbottens	4 829	794	111	4	4	2	19
Norrbottns	2 195	443	64	6	6	3	11
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8 086	1 022	126	99	9	4	95
» mellanbygder	9 412	1 097	180	49	8	4	81
» norra slättbygder	10 580	2 190	199	46	13	5	68
Svealands slättbygder	11 793	2 545	278	100	18	15	122
Götalands skogsbygder	28 927	4 647	815	70	19	13	141
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 694	1 558	431	31	4	2	42
Nedre Norrland	9 793	1 695	470	14	6	5	102
Övre Norrland	7 738	1 384	230	12	10	5	34
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 — 5,0	15 621	1 977	911	28	3	3	45
5,1 — 10,0	20 583	2 900	815	40	6	2	51
10,1 — 20,0	23 206	3 341	558	54	18	4	95
20,1 — 30,0	13 094	2 118	198	27	13	4	75
30,1 — 50,0	13 027	2 489	129	32	11	5	114
50,1 — 100,0	7 495	2 443	83	50	15	8	161
Over 100,0	1 997	870	35	190	21	27	144
<i>Hela riket</i>							
1981	95 023	16 138	2 729	421	87	53	685
1980	98 256	15 589	2 848	418	92	57	622
1979	101 254	15 241	2 997	415	92	58	574
1978	104 740	14 840	3 261	445	99	51	565
1977	108 115	14 327	3 396	446	92	52	490

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga	Summa
2 052	71 405	17 393	1 475	3 841	777	931	3 163	98 985
3 652	113 035	39 201	1 439	3 199	1 573	291	2 127	160 865
2 643	95 872	33 188	1 808	7 810	349	—	2 937	141 964
4 986	158 585	54 038	2 131	3 765	179	241	1 743	220 682
6 127	74 256	18 691	1 169	738	65	212	1 064	96 195
4 629	49 375	9 085	832	140	166	173	624	60 395
5 259	104 654	25 184	1 412	2 115	588	—	1 310	135 263
2 642	67 887	12 052	958	972	212	196	1 102	83 379
2 122	30 621	5 207	644	1 336	46	140	624	38 618
7 379	150 006	20 193	3 016	4 327	265	450	5 428	183 685
8 086	243 731	32 798	3 436	21 190	567	137	6 708	308 567
6 008	94 883	22 465	1 679	3 544	75	760	2 564	125 970
4 516	56 784	10 370	1 279	232	34	48	1 140	69 887
9 262	124 242	30 206	2 451	1 024	387	287	2 792	161 389
9 027	207 178	63 080	3 917	6 798	687	399	4 326	286 385
6 044	91 970	25 801	2 746	2 626	192	233	341	123 909
3 408	88 591	20 263	1 279	4 669	35	328	2 432	117 597
2 997	94 973	29 318	1 667	3 509	110	1 270	3 133	133 980
3 658	52 025	11 512	1 650	705	25	212	575	66 704
4 335	65 062	9 924	1 342	570	268	4	1 533	78 703
4 431	48 298	11 378	1 395	141	162	95	1 089	62 558
3 382	35 495	8 487	1 033	38	34	152	1 008	46 247
5 763	72 147	14 809	977	191	370	178	711	89 383
2 728	33 935	10 857	669	290	259	183	375	46 568
9 441	272 967	46 313	4 305	22 572	628	1 090	9 277	357 152
10 831	265 557	43 040	4 321	9 544	687	406	6 938	330 493
13 101	337 948	105 224	5 303	8 650	1 125	820	6 301	465 371
14 871	479 371	146 308	8 025	21 377	2 994	3 053	12 489	673 617
34 632	448 650	97 604	8 185	5 315	826	727	6 581	567 888
10 762	167 119	40 127	4 612	5 309	163	31	2 539	219 900
12 085	141 537	29 840	3 693	484	371	432	3 549	179 906
9 413	111 861	27 044	1 960	519	631	361	1 175	143 551
18 588	59 070	7 662	3 427	112	11	9	180	70 471
24 397	157 251	22 269	6 062	299	45	14	383	186 323
27 276	344 752	49 905	8 018	836	259	78	1 445	405 293
15 529	325 937	53 394	4 892	680	316	93	1 855	387 167
15 807	507 405	98 344	4 997	1 265	422	196	4 533	617 162
10 255	503 137	169 218	5 518	3 622	1 096	566	11 756	694 913
3 284	327 458	134 708	7 490	66 956	5 276	5 964	28 697	576 549
115 136	2 225 010	535 500	40 404	73 770	7 425	6 920	48 849	2 937 878
117 882	2 261 186	511 874	43 656	74 397	7 676	6 843	45 790	2 951 422
120 631	2 290 991	491 425	44 732	74 390	7 740	6 766	43 414	2 959 458
124 001	2 324 520	466 438	49 128	76 208	7 875	6 516	42 791	2 973 476
126 918	2 355 644	440 525	49 271	76 371	7 818	6 169	37 165	2 972 963

Tabell 5 Antal företag med mer än 100,0 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1981¹
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1981

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	161	33	19	3	4	220
Uppsala	214	35	7	1	6	263
Södermanlands	232	59	18	7	6	322
Östergötlands	351	51	11	5	6	424
Jönköpings	27	3	—	—	—	30
Kronobergs	7	2	—	—	—	9
Kalmar	91	20	5	—	1	117
Gotlands	60	3	2	—	1	66
Blekinge	20	3	—	—	1	24
Kristianstads	127	26	9	5	9	176
Malmöhus	293	67	20	17	34	431
Hallands	59	12	3	3	3	80
Göteborgs o Bohus	15	1	1	—	—	17
Älvsborgs	74	9	—	2	—	85
Skaraborgs	290	38	10	8	7	353
Värmlands	129	14	3	2	—	148
Örebro	132	30	8	3	1	174
Västmanlands	179	23	13	5	2	222
Kopparbergs	24	—	1	1	—	26
Gävleborgs	18	2	—	—	—	20
Västernorrlands	17	2	—	—	—	19
Jämtlands	12	—	—	—	—	12
Västerbottens	26	—	—	—	—	26
Norrbottens	20	—	—	—	—	20
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	338	75	21	16	36	486
» mellanbygder	246	47	14	8	13	328
» norra slättbygder	604	84	19	14	9	730
Svealands slättbygder	986	184	62	20	17	1 269
Götalands skogsbygder	183	23	5	1	2	214
Mellersta Sveriges skogsbygder	126	17	9	3	4	159
Nedre Norrland	48	3	—	—	—	51
Övre Norrland	47	—	—	—	—	47
<i>Hela riket</i>						
1981	2 578	433	130	62	81	3 284
1980	2 530	431	126	64	74	3 225
1979	2 475	421	139	61	73	3 169
1978	2 442	412	147	60	73	3 134
1977	2 408	399	135	58	80	3 080

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 6 Procentuell fördelning av åkerarealen på olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1981¹
 Percentage distribution of the area of arable land and average per holding in 1981

Område	Storleksgrupp, hektar åker							Summa	Genom- snittlig areal, hektar
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,6	1,8	6,1	7,7	15,5	27,3	41,0	100	48,2
Uppsala	0,5	1,3	6,3	9,7	22,2	32,8	27,2	100	44,0
Södermanlands	0,4	1,3	4,8	6,8	14,7	29,9	42,1	100	53,7
Östergötlands	0,6	1,9	5,9	8,0	19,2	33,7	30,7	100	44,3
Jönköpings	5,4	13,8	24,4	19,2	20,1	12,6	4,5	100	15,7
Kronobergs	7,8	18,5	26,4	17,8	17,3	9,8	2,4	100	13,0
Kalmar	1,9	6,1	13,8	15,6	25,7	22,8	14,1	100	25,7
Gotlands	1,3	2,7	9,0	14,6	29,9	30,6	11,9	100	31,6
Blekinge	4,3	11,8	19,4	15,8	21,6	16,6	10,5	100	18,2
Kristianstads	2,1	6,1	16,4	16,0	21,4	19,6	18,4	100	24,9
Malmöhus	0,9	2,5	8,8	11,2	21,4	24,2	31,0	100	38,2
Hallands	2,8	8,1	21,3	17,1	21,5	16,3	12,9	100	21,0
Göteborgs o Bohus	5,0	14,7	25,7	17,9	20,2	13,3	3,2	100	15,5
Älvsborgs	4,6	11,3	22,4	17,0	20,4	16,2	8,1	100	17,4
Skaraborgs	1,0	3,7	12,2	13,3	23,0	26,0	20,8	100	31,7
Värmlands	4,3	9,8	14,7	12,0	17,6	23,8	17,8	100	20,5
Örebro	1,3	3,5	8,8	10,3	19,7	31,6	24,8	100	34,5
Västmanlands	0,4	1,3	6,2	9,8	21,9	32,6	27,8	100	44,7
Kopparbergs	4,9	9,1	17,8	16,0	24,6	21,6	6,0	100	18,2
Gävleborgs	3,4	10,7	22,9	18,5	23,9	17,1	3,5	100	18,2
Västernorrlands	6,9	16,7	23,3	15,3	19,9	13,9	4,0	100	14,1
Jämtlands	7,8	16,1	24,5	17,0	19,5	12,0	3,1	100	13,7
Västerbottens	5,2	14,5	24,8	16,5	20,9	14,7	3,4	100	15,5
Norrbottens	5,5	11,8	17,0	15,0	22,3	23,1	5,3	100	17,1
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,7	2,2	9,4	11,8	21,7	25,3	28,9	100	37,8
» mellanbygder	1,3	3,7	11,6	14,6	26,2	23,8	18,8	100	30,5
» norra slättbygder	0,8	2,9	10,3	11,1	21,0	28,4	25,5	100	35,5
Svealands slättbygder	0,5	1,7	6,2	8,9	18,9	31,4	32,4	100	45,3
Götalands skogsbygder	4,9	13,1	23,5	17,9	20,1	14,4	6,1	100	16,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,8	9,3	16,7	14,0	21,4	22,5	12,3	100	20,4
Nedre Norrland	6,3	14,6	23,2	16,5	20,7	14,9	3,8	100	14,9
Övre Norrland	6,1	14,3	22,2	15,9	20,8	16,8	3,9	100	15,3
<i>Hela riket</i>									
1981	2,4	6,3	13,8	13,2	21,0	23,7	19,6	100	25,5
1980	2,5	6,6	14,1	13,4	21,0	23,1	19,3	100	25,0
1979	2,6	6,8	14,5	13,6	20,9	22,7	18,9	100	24,5
1978	2,7	7,1	14,8	13,6	20,8	22,3	18,7	100	24,0
1977	2,9	7,4	15,2	13,7	20,5	21,9	18,4	100	23,4

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 7 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1981²

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

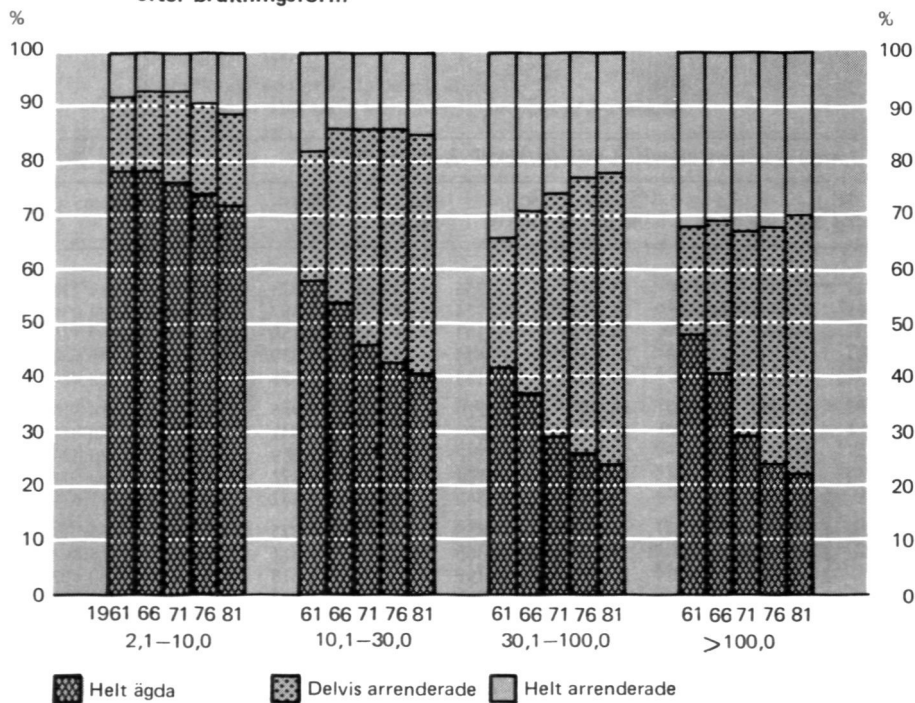
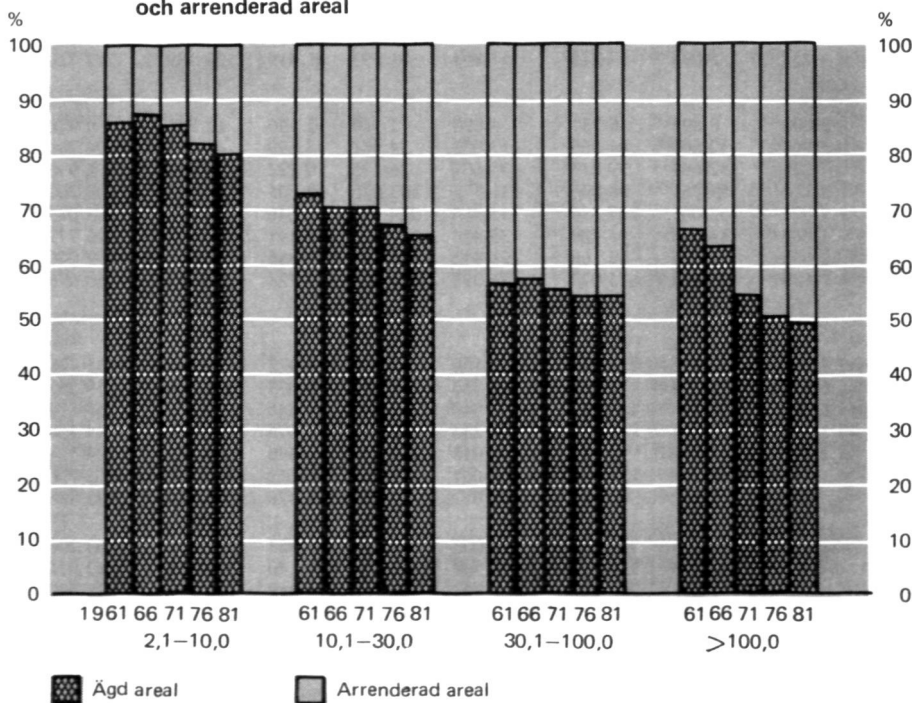
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag inom storleksgrupp, hektar skogsmark						
	0	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	715	85	470	352	263	110	32
Uppsala	1 090	248	992	691	440	140	32
Södermanlands	977	131	683	391	259	105	47
Östergötlands	2 186	369	1 010	588	499	239	67
Jönköpings	1 320	178	1 608	1 612	1 062	294	36
Kronobergs	710	196	1 329	1 282	808	249	41
Kalmar	1 520	373	813	967	953	496	111
Gotlands	487	210	914	543	348	123	15
Blekinge	300	156	611	528	360	141	22
Kristianstads	3 558	1 051	1 643	643	370	95	7
Malmöhus	6 571	854	435	127	58	20	9
Hallands	2 123	817	1 498	929	497	128	7
Göteborgs o Bohus	1 011	844	1 639	641	301	71	9
Älvsborgs	1 566	966	3 392	2 004	1 006	263	52
Skaraborgs	3 121	1 813	2 702	830	360	160	25
Värmlands	905	389	1 739	1 327	1 033	493	119
Örebro	813	375	1 128	580	317	126	45
Västmanlands	767	151	665	604	522	229	41
Kopparbergs	452	128	888	916	793	396	79
Gävleborgs	443	190	721	803	1 047	820	278
Västernorrlands	491	360	867	754	911	721	279
Jämtlands	390	153	544	552	667	641	360
Västerbottens	488	183	1 011	1 408	1 512	854	262
Norrbottens	248	94	314	443	647	632	297
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 461	909	729	208	80	25	11
» mellanbygder	4 639	1 583	2 305	1 206	755	263	55
» norra slättbygder	4 617	2 582	4 035	1 116	487	196	43
Svealands slättbygder	4 226	1 006	4 010	2 666	1 863	765	207
Götalands skogsbygder	7 234	2 634	9 966	7 751	5 021	1 681	265
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 847	580	2 884	2 448	1 904	868	190
Nedre Norrland	1 327	717	2 241	2 138	2 588	2 089	840
Övre Norrland	901	303	1 446	1 982	2 335	1 659	661
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	4 135	2 753	5 728	3 047	1 788	845	247
5,1 – 10,0	5 254	2 306	6 958	4 743	3 294	1 360	408
10,1 – 20,0	7 348	2 292	6 725	4 909	3 730	1 746	458
20,1 – 30,0	4 816	1 186	3 369	2 645	2 148	1 048	271
30,1 – 50,0	5 433	1 089	2 954	2 512	2 209	1 202	347
50,1 – 100,0	3 947	552	1 571	1 366	1 473	958	320
Över 100,0	1 319	136	311	293	391	387	221
<i>Hela riket</i>							
1981	32 252	10 314	27 616	19 515	15 033	7 546	2 272
1980	33 276	10 503	28 460	19 971	15 344	7 481	2 271
1979	33 771	10 859	29 456	20 540	15 628	7 505	2 288
1978	34 250	11 401	30 628	21 274	15 962	7 586	2 309
1977	34 374	11 803	31 810	21 958	16 300	7 723	2 323

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 8 och 9. – ² Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Areal skogsmark inom storleksgrupp, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0	Över 400,0	Summa
25	2 052	255	7 230	13 267	18 756	14 604	8 973	26 193	89 278
19	3 652	801	14 995	25 673	30 724	18 795	8 887	34 164	134 039
50	2 643	442	10 387	14 412	18 343	14 142	12 158	62 252	132 136
28	4 986	1 075	14 726	21 805	35 814	32 640	18 359	42 265	166 684
17	6 127	597	26 548	59 880	74 133	38 725	9 658	13 943	223 484
14	4 629	610	21 653	46 748	57 216	32 293	9 986	15 810	184 316
26	5 259	1 007	12 820	36 685	68 693	68 349	29 941	29 373	246 868
2	2 642	691	13 731	20 340	24 707	16 665	3 689	1 002	80 825
4	2 122	497	9 356	19 751	25 724	18 442	5 872	7 872	87 514
12	7 379	2 611	22 157	23 211	25 342	12 127	1 842	24 120	111 410
12	8 086	1 770	5 201	4 414	3 855	2 751	2 375	12 846	33 212
9	6 008	2 201	21 679	34 247	34 305	16 014	1 811	8 635	118 892
—	4 516	2 411	21 790	23 497	21 199	9 378	2 618	—	80 893
13	9 262	2 885	50 030	73 020	70 299	35 255	13 583	17 842	262 914
16	9 027	5 001	35 451	29 657	25 381	21 851	6 995	16 128	140 464
39	6 044	1 223	26 123	48 925	73 135	66 874	31 618	40 724	288 622
24	3 408	1 141	16 021	21 186	22 270	17 468	11 869	49 272	139 227
18	2 997	502	10 215	22 343	37 951	31 117	11 196	24 052	137 376
6	3 658	433	14 220	34 015	56 529	53 813	19 880	3 510	182 400
33	4 335	545	11 321	30 364	77 649	114 680	72 884	16 969	324 412
48	4 431	1 010	13 231	28 478	67 349	103 199	75 346	26 983	315 596
75	3 382	419	8 389	20 701	49 923	92 284	97 157	46 978	315 851
45	5 763	559	16 795	52 766	109 815	117 185	69 837	27 116	394 073
53	2 728	258	5 094	17 273	47 894	91 593	81 419	29 189	272 720
18	9 441	2 008	8 893	6 731	4 820	2 946	2 196	12 324	39 918
25	10 831	3 964	32 660	44 566	53 053	34 681	13 699	42 081	224 704
25	13 101	7 125	52 694	39 213	33 607	26 195	10 222	23 934	192 990
128	14 871	3 174	59 755	98 091	131 773	103 622	55 705	151 640	603 760
80	34 632	7 871	152 083	287 384	355 365	224 756	73 246	102 380	1 203 085
41	10 762	1 888	44 738	91 430	135 454	117 568	49 191	88 504	528 773
145	12 085	2 026	34 428	80 166	191 842	296 449	223 966	80 163	909 040
126	9 413	888	23 912	75 077	171 092	234 027	179 728	76 212	760 936
45	18 588	7 717	82 116	111 512	126 104	115 527	66 972	25 490	535 438
74	24 397	6 655	102 397	173 758	233 336	186 890	108 073	48 154	859 263
68	27 276	6 422	100 209	182 691	267 640	239 746	121 846	50 260	968 814
46	15 529	3 288	50 704	98 534	154 233	143 749	71 676	27 174	549 358
61	15 807	2 945	44 593	93 871	159 015	164 988	91 396	37 746	594 554
68	10 255	1 518	24 292	51 396	107 661	134 490	86 512	55 927	461 796
226	3 284	399	4 852	10 896	29 017	54 854	61 478	332 487	493 983
588	115 136	28 944	409 163	722 658	1 077 006	1 040 244	607 953	577 238	4 463 206
576	117 882	29 507	422 275	739 591	1 099 509	1 033 507	608 140	580 445	4 512 974
584	120 631	30 583	437 033	760 577	1 119 247	1 037 122	612 249	581 219	4 578 030
591	124 001	32 094	453 990	787 947	1 142 252	1 048 533	616 026	605 466	4 686 308
627	126 918	33 254	471 320	812 944	1 165 892	1 067 407	621 372	632 882	4 805 071

Diagram 1 Antal företag i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelade efter bruksform**Diagram 2** Åkerareal i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelad på ägd och arrenderad areal

Tabell 8 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- respektive skogsmarksarealernas storlek år 1976
 Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1976

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Summa över 2,0 hektar åker	Högst 2,0 hektar åker ¹	Samtliga företag
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0			
Antal företag										
0	5 012	5 897	8 122	5 195	5 427	3 683	1 237	34 573	11 002	45 575
0,1– 5,0	3 721	2 918	2 776	1 245	1 056	522	119	12 357	26 119	38 476
5,1– 25,0	8 111	8 905	8 052	3 677	3 022	1 354	278	33 399	57 716	91 115
25,1– 50,0	4 068	6 243	5 727	2 860	2 454	1 264	273	22 889	27 042	49 931
50,1–100,0	2 410	4 131	4 255	2 209	2 151	1 330	328	16 814	18 078	34 892
100,1–200,0	1 093	1 669	1 864	1 040	1 018	878	348	7 910	8 964	16 874
200,1–400,0	335	462	516	275	310	264	218	2 380	3 384	5 764
Över 400,0	54	96	76	50	59	65	232	632	1 736	2 368
Summa	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033	130 954	154 041	284 995
Åkerareal, hektar										
0	18 326	45 333	121 921	129 847	213 067	250 499	211 641	990 634	3 053	993 687
0,1– 5,0	13 442	21 923	40 844	30 774	40 578	34 953	19 624	202 138	2 906	205 044
5,1– 25,0	30 296	66 814	118 222	91 231	116 863	89 798	42 035	555 259	4 638	559 897
25,1– 50,0	15 818	47 331	84 490	71 152	94 963	84 287	43 135	441 176	1 812	442 988
50,1–100,0	9 307	31 618	62 418	54 850	83 967	90 700	53 240	386 100	1 212	387 312
100,1–200,0	4 137	12 877	27 559	26 052	39 716	61 497	59 149	230 987	562	231 549
200,1–400,0	1 268	3 470	7 618	6 871	12 072	18 493	41 351	91 143	186	91 329
Över 400,0	207	726	1 097	1 220	2 340	5 009	71 982	82 581	34	82 615
Summa	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018	14 403	2 994 421
Skogsmarksareal, hektar										
0,1– 5,0	10 502	8 380	7 776	3 472	2 917	1 468	375	34 890	78 381	113 271
5,1– 25,0	116 000	131 895	120 218	55 326	46 116	20 926	4 109	494 590	788 070	1 282 660
25,1– 50,0	147 788	229 802	213 370	106 397	92 353	47 708	10 315	847 733	988 633	1 836 366
50,1–100,0	170 983	292 380	303 627	157 956	155 565	97 424	24 377	1 202 312	1 286 023	2 488 335
100,1–200,0	151 756	231 114	256 142	142 317	140 036	122 988	49 963	1 094 316	1 246 156	2 340 472
200,1–400,0	90 121	124 289	135 088	72 238	81 546	71 903	62 634	637 819	920 336	1 558 155
Över 400,0	31 669	78 562	43 169	41 711	40 936	61 496	356 427	653 970	12 325 336	12 979 306
Summa	718 819	1 096 422	1 079 390	579 417	559 469	423 913	508 200	4 965 630	17 632 935	22 598 565

¹ För åkerarealens storlek avses företag med 0,3-2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

Tabell 9 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1976. Hektar
 Area of forest land distributed by category of holder in 1976. Hectares

Område	Enskilda personer	Enkelt bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	113 144	24 836	15 295	33 948	31 488	47 979	6 559	8 136	281 385
Uppsala	135 696	23 535	8 823	156 946	31 000	23 661	11 138	5 869	396 668
Södermanlands	151 146	37 236	16 192	53 239	34 342	33 894	6 363	2 531	334 943
Östergötlands	256 999	88 404	21 191	109 587	60 878	40 606	12 759	9 944	600 368
Jönköpings	351 646	106 384	32 398	39 274	47 197	16 233	19 578	4 874	617 584
Kronobergs	311 006	81 348	26 869	66 468	30 502	11 221	18 175	3 951	549 540
Kalmar	377 038	124 433	31 515	53 167	79 191	12 713	11 699	10 844	700 600
Gotlands	96 013	9 796	4 925	5 962	6 558	419	5 679	2 144	131 496
Blekinge	127 438	22 282	7 686	13 472	5 526	6 263	2 621	512	185 800
Kristianstads	171 593	26 400	8 015	17 873	22 857	4 778	6 481	8 624	266 621
Malmöhus	35 112	7 071	1 854	10 499	5 739	7 189	2 022	2 568	72 054
Hallands	156 423	37 722	12 026	12 735	13 879	9 050	7 030	1 998	250 863
Göteborgs o Bohus	106 848	16 493	8 875	5 802	10 259	7 163	2 760	3 128	161 328
Älvsborgs	368 431	95 830	36 575	48 465	33 709	19 661	14 323	14 259	631 253
Skaraborgs	171 324	44 462	12 710	28 891	39 098	14 021	11 183	4 625	326 314
Värmlands	447 478	177 192	64 527	511 552	29 739	19 745	29 788	3 126	1 283 147
Örebro	166 042	40 479	12 321	181 013	112 909	21 385	6 477	7 225	547 851
Västmanlands	139 170	33 529	12 770	82 142	75 243	23 420	8 877	1 619	376 770
Kopparbergs	474 353	178 478	143 463	656 024	254 817	193 176	19 512	31 141	1 950 964
Gävleborgs	455 012	109 726	39 098	633 601	95 464	30 608	19 169	39 557	1 422 235
Västernorrlands	539 931	123 534	75 821	724 833	113 394	20 742	23 440	47 361	1 669 056
Jämtlands	666 359	299 990	99 714	1 324 402	265 782	23 800	45 423	22 408	2 747 878
Västerbottens	861 539	264 988	117 655	793 974	981 130	114 922	28 249	21 050	3 183 507
Norrbottens	779 720	213 136	99 549	456 547	2 000 111	262 759	85 308	13 210	3 910 340
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	40 661	7 620	2 459	8 406	4 907	2 702	1 261	1 198	69 214
» mellanbygder	252 977	42 493	12 788	32 145	29 602	10 920	10 589	9 434	400 948
» norra slättbygder	238 101	55 762	17 047	20 672	37 908	24 327	11 672	7 339	412 828
Svealands slättbygder	672 198	152 541	62 182	317 623	140 525	138 685	36 814	19 635	1 540 203
Götalands skogsbygder	1 868 562	507 735	155 084	268 160	244 738	95 403	83 717	43 391	3 266 790
Mellersta Sveriges skogsbygder	768 847	211 802	103 189	908 411	278 633	71 200	36 147	15 918	2 394 147
Nedre Norrland	1 701 626	584 689	278 367	2 464 731	321 797	129 159	88 871	129 973	5 699 213
Övre Norrland	1 916 489	624 642	278 751	2 000 268	3 322 702	493 012	135 542	43 816	8 815 222
<i>Hela riket</i>	7 459 461	2 187 284	909 867	6 020 416	4 380 812	965 408	404 613	270 704	22 598 565

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Den årligen återkommande insamlingen av uppgifter till lantbruksregistret – se föregående avsnitt – ger bl a underlag för att studera förändringar i företagen i olika avseenden.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika klasser av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1980 och 1981. I avsnitt 9.2 redovisas förskjutningar mellan klasser av företag efter ko- respektive suggbesättningarnas storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åker (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åker) ett av åren. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åker 1980 och/eller 1981.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägoslagsredovisningen. I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredovisningen (se bilaga 3). Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Genom att uppgifterna i ägoslagsredovisningen används, elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt sam-

ma uppgifter om grödarealens storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten skulle vara oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åker inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbetningsmetoder medför, att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I *tabellerna 10–12* redovisas förändringar mellan 1980 och 1981 i företagens struktur.

Som bl a framgår där har 2 886 företag upphört. 35 av dessa hade 1980 över 100 hektar åker. För 1 367 företag var orsaken till upphörandet utarrendering.

Bibliografi

Förändringar i jordbruksföretagen. Längdsnittsdata /1971–1972, 1972–1973 ...; kombinationstabeller och uppgifter för produktionsområden/. SCB. SM J 1975:37 (avser 1971–72, 1972–73 och 1973–74), 1976:5.9 (avser 1974–75), 1977:7.2, 1978:6.5, 1979:6.5, 1980:5.5, 1981:5.5 ...

Tabell 10 Antal företag efter brukningsform år 1980 och 1981

Number of holdings by type of holding in 1980 and 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1980 eller 1981

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1980 or 1981

Storleksgrupp, brukningsform år 1980	Storleksgrupp, brukningsform år 1981					Summa
	Högst 2,0 hektar åker	Mer än 2,0 hektar åker				
		Helt ägd	Helt arrenderad	Ägd till minst hälften	Arrenderad till mer än hälften	
Högst 2,0 hektar åker	—	827	562	98	113	1 600
Mer än 2,0 hektar åker						
Helt ägd	2 853	52 858	798	1 050	168	57 727
Helt arrenderad	958	654	17 108	368	291	19 379
Ägd till minst hälften	335	1 286	323	24 125	741	26 810
Arrenderad till mer än hälften	215	221	161	685	12 716	13 998
Summa	4 361	55 846	18 952	26 326	14 029	119 514

Källa: SCB, lantbruksregistret 1980 och 1981 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1980 och 1981

Number of holdings by size groups of arable land in 1980 and 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1980 eller 1981

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1980 or 1981

Storleksgrupp, hektar åker år 1980	Storleksgrupp, hektar åker år 1981									Summa
	0	0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
0	—	—	296	395	299	102	82	55	17	1 246
0,1— 2,0	—	—	224	95	29	3	2	1	—	354
2,1— 5,0	877	924	17 146	385	65	10	4	2	—	19 413
5,1— 10,0	821	379	881	22 549	699	46	19	3	1	25 398
10,1— 20,0	639	114	145	856	25 364	785	150	20	1	28 074
20,1— 30,0	248	24	26	52	634	14 065	749	56	4	15 858
30,1— 50,0	183	18	13	24	100	466	14 441	607	15	15 867
50,1— 100,0	91	7	3	5	10	37	333	9 441	157	10 084
Över 100,0	35	1	1	1	1	4	12	84	3 081	3 220
Summa	2 894	1 467	18 735	24 362	27 201	15 518	15 792	10 269	3 276	119 514

Källa: SCB, lantbruksregistret 1980 och 1981 (totalundersökningar).

Tabell 12 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1980 och typ av förändring mellan år 1980 och 1981. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size groups of arable land in 1980 and type of change between 1980 and 1981. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1980 eller 1981

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1980 or 1981

Typ av företag, år 1981: förändring	Storleksgrupp, hektar åker år 1980								Summa
	Högst 2,0	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0	
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	—	876	818	638	246	183	90	35	2 886
Därav upphörda på grund av									
försäljning	—	49	51	47	25	18	7	1	198
utarrendering	—	505	453	290	73	33	10	3	1 367
återlämnande av arrende	—	167	178	174	96	75	50	18	758
nedläggning av åker	—	93	22	11	—	2	—	—	128
försäljning och									
nedläggning av åker	—	2	1	—	—	—	—	—	3
utarrendering och									
nedläggning av åker	—	16	10	5	2	—	1	2	36
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	—	6	8	5	3	3	—	—	25
andra kombinationer	—	26	81	103	45	46	22	11	334
annan orsak	—	12	14	3	2	6	—	—	37
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	1 600	19 413	25 398	28 074	15 858	15 867	10 084	3 220	119 514
Därav ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	285	65	100	162	151	129	87	26	1 005
tillarrendering	544	236	680	1 367	964	1 160	687	174	5 812
återtagande av arrende	261	104	112	82	46	42	39	31	717
nyodling av åker	23	69	125	128	78	110	93	46	672
försäljning	—	84	107	101	46	50	38	9	435
utarrendering	—	801	874	607	200	160	80	38	2 760
återlämnande av arrende	—	341	749	1 242	832	884	659	229	4 936
nedläggning av åker	—	358	366	339	178	197	166	90	1 694
försäljning och									
nedläggning av åker	—	4	1	—	1	—	—	—	6
utarrendering och									
nedläggning av åker	—	21	17	10	2	—	2	2	54
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	—	8	21	32	17	14	14	—	106
andra kombinationer	206	95	273	532	410	501	462	187	2 666
annan orsak	76	722	938	935	563	606	452	212	4 504

Källa: SCB, lantbruksregistret 1980 och 1981 (totalundersökningar).

4 Arbetskraft

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
4.1 Totalbefolkning	13	—
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	14—22	3
4.3 Avbytarverksamhet	—	—
4.4 Arbetsskador	—	—

4.1 TOTALBEFOLKNING

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1975 reglerades av Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1975:55).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbetsbetande inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbetsbetande räknas personer över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1975 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 1 november 1975.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från SCBs register över totalbefolkningen (RTB), vilket är en kopia av länsstyrelsernas personregister.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Den senaste folk- och bostadsräkningen från vilken här aktuella uppgifter ännu ej föreligger, utfördes år 1980 enligt Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1979:217)

Resultat

Enligt folk- och bostadsräkningen 1975 var som *tabell 13* visar 17,3 % av landets befolkning, 18,5 % av männen och 16,1 % av kvinnorna, bosatt i glesbygd.

Bibliografi

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975; för 1975 återfinns demografiska uppgifter i del 3.1, 3.2 och 3.3/. SCB.

4.2 SYSSELSÄTTNING OCH ARBETSÅTGÅNG

Här nedan redovisas uppgifter från folk- och bostadsräkningen år 1975 om antal förvärvsarbetsbetande i vissa näringsgrenar.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar, AKU, (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbetsbetande, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) insamlas årligen uppgifter för jordbrukets vidkommande om bl a företagarnas ålder och t o m 1981 om antal sysselsatta personer vid företag med minst 2 hektar åker. Fr o m 1980

Tabell 13 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1975
Distribution of the population by rural and built-up areas in 1975

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden			
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	1975	1970	1965	1960
<i>Län</i>													
Stockholms	29 375	26 161	55 536	693 214	744 302	1 437 516	722 589	770 463	1 493 052	3,7	3,5	4,6	5,7
Uppsala	23 997	21 295	45 292	89 812	94 775	184 587	113 809	116 070	229 879	19,7	20,9	22,7	29,1
Södermanlands	20 272	18 260	38 532	105 902	107 596	213 498	126 174	125 856	252 030	15,3	16,0	21,6	28,6
Östergötlands	33 491	29 534	63 025	158 993	165 086	324 079	192 484	194 620	387 104	16,3	18,3	22,3	27,2
Jönköpings	30 055	26 813	56 868	120 591	124 446	245 037	150 646	151 259	301 905	18,8	21,3	26,0	30,0
Kronobergs	25 938	22 075	48 013	60 109	61 332	121 441	86 047	83 407	169 454	28,3	30,9	38,5	45,8
Kalmar	32 459	28 595	61 054	88 763	90 951	179 714	121 222	119 546	240 768	25,4	27,8	32,8	39,4
Gotlands	13 274	11 961	25 235	14 155	15 057	29 212	27 429	27 018	54 447	46,3	48,3	53,4	58,1
Blekinge	18 830	16 323	35 153	59 390	60 848	120 238	78 220	77 171	155 391	22,6	24,3	29,4	36,1
Kristianstads	37 851	33 115	70 966	98 442	102 682	201 124	136 293	135 797	272 090	26,1	28,9	33,6	39,4
Malmöhus	45 466	40 603	86 069	317 563	336 505	654 068	363 029	377 108	740 137	11,6	12,9	15,4	19,0
Hallands	36 488	32 057	68 545	74 370	76 852	151 222	110 858	108 909	219 767	31,2	33,8	38,8	44,2
Göteborgs o Bohus	39 383	35 195	74 578	314 590	325 492	640 082	353 973	360 687	714 660	10,4	9,7	10,5	12,2
Älvsborgs	50 017	44 270	94 287	159 272	164 591	323 863	209 289	208 861	418 150	22,5	24,7	29,8	35,1
Skaraborgs	42 883	37 233	80 116	89 927	93 339	183 266	132 810	130 572	263 382	30,4	33,7	40,2	47,1
Värmlands	41 532	37 150	78 682	101 212	104 548	205 760	142 744	141 698	284 442	27,7	30,3	35,9	40,9
Örebro	24 341	21 625	45 966	111 557	116 471	228 028	135 898	138 096	273 994	16,8	17,8	21,4	26,5
Västmanlands	17 024	14 877	31 901	114 226	113 745	227 971	131 250	128 622	259 872	12,3	12,5	17,4	21,6
Kopparbergs	29 313	26 503	55 816	112 198	113 068	225 266	141 511	139 571	281 082	19,9	20,0	23,6	27,3
Gävleborgs	31 829	28 078	59 907	116 071	118 617	234 688	147 900	146 695	294 595	20,3	21,9	26,3	31,1
Västernorrlands	34 305	30 903	65 208	100 296	102 698	202 994	134 601	133 601	268 202	24,3	26,8	32,2	37,2
Jämtlands	28 156	24 161	52 317	39 924	41 318	81 242	68 080	65 479	133 559	39,2	44,2	51,1	57,2
Västerbottens	38 956	33 506	72 462	80 757	83 148	163 905	119 713	116 654	236 367	30,7	34,4	41,2	47,8
Norrbottnens	29 072	24 512	53 584	106 179	104 452	210 631	135 251	128 964	264 215	20,3	24,0	29,4	35,7
<i>Hela riket</i>													
1975	754 307	664 805	1 419 112	3 327 513	3 461 919	6 789 432	4 081 820	4 126 724	8 208 544	17,3	.	.	.
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 232 096	3 342 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	.	18,6	.	.
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	.	.	22,6	.
1960	1 080 991	960 483	2 041 474	2 657 705	2 795 950	5 453 655	3 738 696	3 756 433	7 495 129	.	.	.	27,2

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

görs vidare på sådana företag särskilda urvalsundersökningar om jordbrukets arbetskraft, JAK, främst avseende arbetsåtgång.

Vidare redovisas i detta avsnitt uppgifter om antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m enligt SCBs årliga inkomst- och förmögenhetsstatistik, som baseras på taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna (se avsnitt 13.1).

Slutligen utarbetar SCB varje år statistik över löner för lantarbetare. För åren 1967–1977 framräknades också statistik över löner för trädgårdsarbetare. I detta avsnitt redovisas uppgifter om antal lantarbetare enligt lönestatistiken.

Undersökningarnas innehåll och genomförande

Arbetskraftsundersökningarna, AKU

I de månatliga arbetskraftsundersökningarna, AKU, inhämtas för varje intervjuperson uppgifter om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpande familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

AKU genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd och län med olika urvalsfraktioner mellan de olika länen.

År 1981 intervjuades varje månad ungefär 22 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1981 var bortfallet 6,1%.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för AKU i september, oktober och november

1980 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1975 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om cirka 66 000 personer. Bortfallet var 6,2%.

Undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK

I de särskilda intervjuundersökningarna för jordbruket, som påbörjades 1980 deltar ett 1000-tal företag med mer än 2 hektar åker. Fyra gånger om året görs intervjuer på varje företag om arbetade timmar m m under närmast föregående kvartal. Viss uppdelning av timmarna sker på driftsgrenar/produktionsgrenar och på olika arbetskraftskategorier. För brukaren och dennes maka/make redovisas också timmar utom företaget. I statistiken lämnas uppgifter både om arbetstimmar och antal sysselsatta.

Urvalet till JAK har stratifierats efter areal åker, djurinnehav och riksområde. Nytt urval dras vid varje årsskifte.

Bortfallet i JAK varierade under 1980 mellan 8 % i början av året och 12 % i slutet. 14 % av företagen var bortfall minst ett kvartal.

Jämförbarhet

Resultaten från de olika undersökningarna är inte direkt jämförbara med varandra.

I de uppgifter från folk- och bostadsräkningen som här redovisas ingår bland förvärvsarbetande alla över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en mätvecka i slutet av oktober.

AKUs årsmedeltal baseras på uppgifter från personer i åldern 16–74 år som varit sysselsatta under respektive månad. De till folk- och bostadsräkningen anpassade uppgifterna baseras på medeltal för september, oktober och november år 1980 och avser personer i åldern 16–74 år som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Uppgifterna från lantbruksregistret avser fysiska personer som redovisats som *företagare* en viss dag i juni månad samt av dessa

**Tabell 14 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolk-
nings andel av samtliga förvärsarbetande år 1975**Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its pro-
portion of the total economically active population in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Förvärsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m			Förvärsarbetande inom jord- bruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärsarbetande						
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Samt- liga	Därav	
				Gles- bygd	Jord- bruk				Gles- bygd	Jord- bruk
<i>Län</i>										
Stockholms	6 685	1 818	8 503	3 992	3 619	1,7	0,6	1,2	0,6	0,5
Uppsala	5 772	1 762	7 534	6 224	5 843	9,9	4,7	7,8	6,5	6,1
Södermanlands	5 648	1 351	6 999	5 126	4 742	8,4	3,4	6,5	4,8	4,4
Östergötlands	9 764	1 755	11 519	8 745	7 860	9,4	2,8	6,9	5,3	4,7
Jönköpings	7 665	2 140	9 805	7 988	7 173	9,4	4,6	7,6	6,2	5,6
Kronobergs	5 845	1 703	7 548	6 169	5 252	12,9	6,7	10,6	8,7	7,4
Kalmar	8 833	2 312	11 145	8 987	8 149	13,9	6,5	11,3	9,1	8,2
Gotlands	3 358	1 101	4 459	4 057	3 828	23,4	12,3	19,1	17,4	16,4
Blekinge	3 807	943	4 750	3 464	2 978	9,2	4,0	7,3	5,4	4,6
Kristianstads	10 415	3 924	14 339	11 244	10 793	14,4	9,3	12,5	9,8	9,4
Malmöhus	14 161	5 727	19 888	14 239	13 734	7,3	4,3	6,0	4,3	4,2
Hallands	8 311	2 627	10 938	9 006	8 292	13,8	8,0	11,7	9,7	8,9
Göteborgs o Bohus	6 748	1 539	8 287	5 320	4 699	3,6	1,3	2,7	1,7	1,5
Älvsborgs	10 433	2 880	13 313	10 708	9 661	9,2	4,2	7,3	5,9	5,3
Skaraborgs	10 867	2 874	13 741	11 979	11 552	15,1	7,4	12,4	10,8	10,4
Värmlands	8 198	2 112	10 310	8 102	5 160	10,9	5,1	8,8	6,9	4,4
Örebro	5 702	1 418	7 120	5 190	4 326	7,9	3,2	6,1	4,5	3,7
Västmanlands	5 105	1 292	6 397	4 678	4 433	7,1	3,1	5,7	4,1	3,9
Kopparbergs	6 966	1 764	8 730	4 829	3 623	9,3	4,4	7,6	4,2	3,1
Gävleborgs	7 167	2 060	9 227	6 040	4 295	9,3	4,8	7,7	5,0	3,6
Västernorrlands	6 171	1 966	8 137	5 680	3 642	9,1	4,9	7,5	5,3	3,4
Jämtlands	5 853	1 456	7 309	5 696	3 470	17,9	7,4	14,0	10,9	6,6
Västerbottens	8 056	2 062	10 118	7 508	4 710	13,3	5,8	10,5	7,8	4,9
Norrbottns	6 303	1 332	7 635	4 657	2 280	9,1	3,6	7,2	4,4	2,1
<i>Hela riket</i>										
1975	177 833	49 918	227 751	169 628	144 114	8,2	3,6	6,4	4,8	4,1
1970	220 970	55 535	276 505	220 932	186 807	10,0	4,6	8,1	6,5	5,5
1965 ¹	315 042	92 518	407 560	343 421	332 139	13,8	8,0	11,8	10,0	9,6
1960 ¹	408 087	38 865	446 952	410 759	354 228	17,9	4,0	13,8	12,7	10,9

¹ Inklusive personer under 16 år.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

redovisade familjemedlemmar och övriga sys-
selsatta över 14 år. Uppgifterna avser företag
med mer än 2 hektar åker och för varje företag
redovisas högst tre företagare.

I JAK redovisas i fråga om sysselsättningen
dels antal personer över 15 år som arbetat på
företaget under närmast föregående kvartal,
dels antal personer som under en viss mät-

vecka i kvartalet arbetat på företaget. I statisti-
ken redovisas dessutom antal personer som
vid något tillfälle under året arbetat på jord-
bruksföretag.

SCBs inkomst- och förmögenhetsstatistik
omfattar mantalsskrivna personer över 15 år.
Näringsgrenstillhörigheten bestäms av huvud-
sakligt förvärsarbete mätt efter arbetsin-

Tabell 15 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk med binärningar fördelade efter slag av verksamhet inom näringsgrenen år 1975

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing, etc. distributed by branches of industry in 1975

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Slag av verksamhet	Män	Kvinnor	Summa		
			1975	1970	1965
Jordbruk och jakt					
<i>Jordbruk och trädgårdsodling</i>					
Akerbruk, husdjurskötsel	105 919	38 195	144 114	186 807	296 700
Trädgårdsodling	16 408	5 839	22 247	24 422	14 018
Renskötsel	483	26	509	779	902
Pälsdjurskötsel	614	147	761	1 337	1 862
Annan djurskötsel	108	186	294	356	2 182
Summa	123 532	44 393	167 925	213 701	315 664
<i>Tjänster inom jordbruk</i>					
Jakt och viltvård	3 413	1 672	5 085	3 393	13 369
	90	7	97	138	149
Summa	127 035	46 072	173 107	217 232	329 182
Skogsbruk					
Fiske	47 051	3 678	50 729	53 890	66 951
	3 747	168	3 915	5 383	8 116
Summa jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					
1975	177 833	49 918	227 751	.	.
1970	220 970	55 535	.	276 505	.
1965	312 438	91 811	.	.	404 249

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1975 (totalundersökning).

komstens storlek. Förvärvsarbetande utgörs här av personer med en arbetsinkomst överstigande genomsnittligt basbelopp.

Statistiken över *lantarbetare* avser personer som fyllt 18 år och som redovisas som anställda hela eller del av andra kvartalet.

Resultat

Uppgifter om förvärvsarbetande och om arbetsåtgång i jordbruk med binärningar redovisas i tabellerna 14–22 samt i diagram 3.

Enligt 1975 års folk- och bostadsräkning förvärvsarbetade 227 751 personer över 15 år inom jordbruk med binärningar, varav 144 114 inom jordbruk. Detta utgjorde 4,1 % av samtliga förvärvsarbetande.

Under 1981 var enligt arbetskraftsundersökningarna, AKU, 182 200 personer sysselsatta (minst 15 timmar per vecka) i jordbruket

och 49 400 sysselsatta i skogsbruket. 2 300 resp 2 600 personer var arbetslösa, dvs sammanlagt 4,6 % av samtliga arbetslösa.

Följande tablå visar antalet förvärvsarbetande 1980 i jordbruk med binärningar enligt AKU anpassade till folk- och bostadsräkningen.

Jordbruk och jakt	170 400
Skogsbruk	45 400
Fiske	5 100
Totalt	220 900

Förvärvsarbetande rörelseidkare och anställda inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar 1979 enligt inkomst- och förmögenhetsstatistiken framgår av följande tablå.

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1981

Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture, forestry, fishing, etc. in 1981

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet; arbetstid	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					Samtliga näringsgrenar		
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 599	554	2 153	1 703	406	19 469	15 576	35 045
Mindre än 20 timmar per vecka	80	100	180	..	..	894	2 404	3 298
Frånvarande, 100-tal	155	61	216	119	88	3 366	3 803	7 169
Sjuka	..	..	76	..	..	826	890	1 716
Semester	..	..	71	..	..	1 780	1 530	3 310
Summa sysselsatta, 100-tal	1 754	615	2 369	1 822	494	22 864	19 384	42 248
Arbetslösa, 100-tal	33	16	49	23	26	551	525	1 076
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 787	631	2 418	1 845	520	23 415	19 909	43 324
Frånvarofrekvens, procent	8.9	9.9	9.1	6.5	17.9	14.8	19.6	17.0
Arbetslöshetsfrekvens, procent	1.8	2.6	2.0	1.2	4.9	2.4	2.6	2.5
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	11.9	..	..	16.8	16.2	16.5
Medelarbetstid/vecka, timmar								
Företagare	52.1	33.2	47.7	..	..	46.4	34.7	43.5
Anställda	40.3	32.9	38.9	..	..	39.2	30.7	35.3
Medhjälpare	34.6	32.0	32.6	..	..	34.6	31.4	32.1
Samtliga	47.2	32.8	43.5	..	..	39.9	30.9	35.9

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 6,1).

	<i>Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske</i>	<i>Samtliga näringsgrenar</i>
Rörelseidkare	67 698	251 240
Anställda	65 760	3 900 869
Summa	133 458	4 152 109

Från lantbruksregistret redovisas preliminärt 243 196 personer över 14 år sysselsatta 1981 på företag med mer än 2 hektar åker. Cirka 39 000 därav var tillfälligt sysselsatta. Andelen yngre företagare på dessa företag har ökat något under senare år som framgår av *tabell 17* och *diagram 3*.

Den totala arbetsåtgången på jordbruksföretag 1980 uppgick enligt undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK, till 314 milj arbetstimmar. 276 milj timmar hänförde sig till

jordbruket och 22 milj till skogsbruket. Företagaren och familjemedlemmar svarade för 90 % av antalet arbetstimmar. I jordbruket användes 59 % av arbetstiden för djurskötsel. 30 % av företagen, huvudsakligen med stora djurbesättningar hade en arbetstid på mer än 3 600 timmar. Sysselsättningens säsongsvariation framgår av *tabell 20*.

Bibliografi

Källor

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970 och 1975/. SCB.

Folk- och bostadsräkningen 1965. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren enligt vid folk- och bostadsräkningen 1970 använd klassificering. SCB. SM Be 1971:16.

Förvärsarbetande befolkning hösten/årli-

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning år 1981¹

Age distribution of holders in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företagare i åldern, år								Uppgift saknas	Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 64	65 – 74	Över 74		
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	656	1 986	2 118	1 354	1 420	1 306	1 130	221	53	10 244
” mellanbygder	983	2 269	2 485	1 485	1 574	1 402	1 218	266	52	11 734
” norra slättbygder	1 346	3 237	3 060	1 771	1 954	1 793	1 631	373	100	15 265
Svealands slättbygder	1 430	3 759	3 516	1 992	2 327	2 102	1 637	358	91	17 212
Götalands skogsbygder	2 928	6 699	7 514	4 661	5 086	4 862	5 561	1 366	222	38 899
Mellersta Sveriges skogsbygder	866	2 202	2 243	1 399	1 537	1 472	1 742	490	98	12 049
Nedre Norrland	798	2 392	2 587	1 537	1 782	1 746	1 953	544	75	13 414
Övre Norrland	680	1 814	2 088	1 367	1 598	1 415	1 455	257	61	10 735
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1 – 5,0	939	2 575	3 133	2 031	2 392	2 680	4 469	1 536	152	19 907
5,1 – 10,0	1 534	3 990	4 742	2 964	3 486	3 758	4 949	1 213	189	26 825
10,1 – 20,0	2 235	5 336	5 651	3 670	4 408	4 207	3 916	729	168	30 320
20,1 – 30,0	1 529	3 586	3 595	2 404	2 589	2 183	1 409	179	69	17 543
30,1 – 50,0	1 750	4 355	4 383	2 400	2 436	1 890	925	124	66	18 329
50,1 – 100,0	1 303	3 413	3 171	1 646	1 521	1 042	472	64	58	12 690
Över 100,0	397	1 103	936	451	446	338	187	30	50	3 938
<i>Hela riket</i>										
1981	9 687	24 358	25 611	15 566	17 278	16 098	16 327	3 875	752	129 552
1980	9 586	23 347	26 078	16 286	18 043	16 446	17 018	4 060	766	131 630
1979	9 514	22 675	26 539	16 850	18 971	16 676	17 617	4 202	860	133 904
1978	9 442	21 869	27 272	17 624	19 549	17 340	18 336	4 398	771	136 601
1977	9 034	20 887	27 834	18 325	20 030	17 949	18 878	4 473	1 516	138 926

¹ Preliminära uppgifter

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagares familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1981¹

Number of employed in agriculture distributed by holders and holder's families and hired labour in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och personer 15 år och äldre

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta		Totalt antal syssel-satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel-satta
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka		Mer än 30 tim-mar per vecka			30 timmar och mindre per vecka					
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor				
Län													
Stockholms	1 701	524	452	457	292	149	3 575	594	104	146	139	261	1 244
Uppsala	3 193	1 264	800	874	498	236	6 865	494	80	226	144	405	1 349
Södermanlands	2 306	662	608	714	446	212	4 948	788	125	194	148	365	1 620
Östergötlands	4 609	1 116	1 016	1 360	732	369	9 202	838	135	325	223	683	2 204
Jönköpings	4 767	1 987	1 649	1 628	882	360	11 273	370	187	410	296	586	1 849
Kronobergs	3 285	1 369	1 241	1 046	560	272	7 773	214	93	302	187	429	1 225
Kalmar	4 707	1 738	1 055	1 241	746	353	9 840	597	120	318	243	951	2 229
Gotlands	2 322	1 074	585	598	326	190	5 095	246	82	144	98	373	943
Blekinge	1 620	568	492	474	274	129	3 557	239	58	139	74	393	903
Kristianstads	5 767	2 365	1 489	1 553	866	456	12 496	1 104	199	452	285	1 797	3 837
Malmöhus	6 562	2 581	1 319	1 881	986	552	13 881	1 844	385	501	405	2 018	5 153
Hallands	4 975	1 943	1 253	1 379	662	311	10 523	654	174	345	256	741	2 170
Göteborgs o Bohus	2 991	1 225	1 235	976	480	212	7 119	242	89	345	246	433	1 355
Älvsborgs	6 361	2 591	2 693	2 154	1 101	514	15 414	549	174	623	382	753	2 481
Skaraborgs	7 000	2 290	2 420	2 274	1 049	492	15 525	958	227	635	363	1 200	3 383
Värmlands	3 340	1 483	1 990	1 370	958	375	9 516	430	131	493	264	732	2 050
Örebro	2 441	856	885	839	452	211	5 684	459	89	247	150	436	1 381
Västmanlands	2 471	731	742	778	466	181	5 369	362	57	189	140	280	1 028
Kopparbergs	2 239	1 177	1 122	770	661	265	6 234	212	117	287	153	444	1 213
Gävleborgs	2 655	1 204	1 352	1 012	717	306	7 246	248	81	333	206	467	1 335
Västernorrlands	2 356	1 346	1 430	1 013	658	293	7 096	204	88	389	237	430	1 348
Jämtlands	2 148	1 197	968	670	614	284	5 881	141	78	259	147	596	1 221
Västerbottens	3 139	1 664	2 041	1 528	1 602	459	10 433	186	102	512	300	592	1 692
Norrbottnens	1 632	807	800	496	535	224	4 494	142	61	223	123	395	944
Hela riket													
1981	84 587	33 762	29 637	27 085	16 563	7 405	199 039	12 115	3 036	8 037	5 209	15 760	44 157
1980	85 997	34 238	29 630	26 120	15 650	6 700	198 335	12 700	2 951	7 587	4 715	16 528	44 481
1979	91 792	37 252	31 483	28 690	16 697	7 122	213 396	13 630	3 315	6 543	4 119	18 814	46 421
1978	94 417	38 375	32 076	29 578	16 625	7 159	218 230	14 256	3 323	6 963	4 448	19 339	48 329
1977	97 231	40 032	31 623	29 420	17 491	7 382	223 179	14 576	3 261	7 305	4 559	19 748	49 449

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 19 Antal arbetstimmar på jordbruksföretag år 1980 i olika driftsgrenar/produktionsgrenar. Milj timmar

Number of working hours on farms in 1980 in different economic activities and agricultural production lines. Million of hours

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori; storleksgrupp	Djur- sköt- sel	Växt- odling och öv- rigt jord- bruks- arbete	Admini- strativt arbete	Summa jord- bruk	Skogs- bruk	Övrigt	Totalt	Totalt antal timmar per företag
Företagare och familjemedlemmar								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 ~ 10,0	30,8	14,0	2,1	46,9	5,5	3,2	55,5	1 330
10,1 ~ 20,0	39,9	18,5	2,7	61,0	5,3	3,0	69,4	2 523
20,1 ~ 30,0	29,1	15,2	1,7	46,0	3,3	2,4	51,6	3 269
30,1 ~ 50,0	29,7	18,7	2,1	50,5	2,7	1,5	54,8	3 771
Över 50,0	20,3	20,9	3,3	44,5	2,6	2,3	49,4	3 870
Totalt	149,7	87,2	12,0	248,8	19,4	12,4	280,7	2 498
Övriga sysselsatta								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 ~ 10,0	2,5	1,4	0,1	4,0	0,6	0,2	4,9	116
10,1 ~ 20,0	1,2	1,0	0,1	2,2	0,4	1,3	4,0	145
20,1 ~ 30,0	1,5	1,1	0,0	2,6	0,2	1,0	3,9	244
30,1 ~ 50,0	2,3	2,1	0,1	4,4	0,3	0,1	4,8	332
Över 50,0	4,6	8,7	0,4	13,8	1,0	0,7	15,5	1 212
Totalt	12,1	14,3	0,7	27,1	2,6	3,3	33,0	294
Samtliga								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 ~ 10,0	33,4	15,3	2,2	50,9	6,1	3,4	60,4	1 445
10,1 ~ 20,0	41,0	19,5	2,8	63,3	5,8	4,4	73,4	2 669
20,1 ~ 30,0	30,6	16,2	1,7	48,6	3,5	3,4	55,5	3 514
30,1 ~ 50,0	32,0	20,8	2,2	54,9	3,0	1,7	59,6	4 103
Över 50,0	24,9	29,6	3,7	58,3	3,6	2,9	64,9	5 083
Totalt	161,9	101,5	12,7	276,0	22,0	15,7	313,7	2 793

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

gen sedan 1970/ enligt arbetskraftsundersökningarna. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen /1970 respektive 1975/ använda begrepp. SCB. SM Am 1971:23, 1972:24, 1973:33, 1974:30, 1975:28, 1977:1.1 och 1.2, 1978:3.6, 1979:5.6, 1980:1.7.

Arbetskraftsundersökningarna /sedan 1970 har uppgifter redovisats varje månad, kvartal och helår/. SCB. SM Am. Årsmedeltal återfinns i nr 1972:11, 1973:13, 1974:8, 1975:11,

1976:1.3, 1977:2.4, 1978:3.3, 1979:5.3, 1980:1.5, 1981:2.4, 1982:7 . . . och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal/årligen sedan 1970; råtabeller/.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare samt sysselsatta /årligen sedan 1977/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1, 1981:5.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970, 1972–1975; upp-

gifter för län och naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3. Resultat för 1971 och 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1971 respektive 1976.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Antal sysselsatta vid jordbruksföretag /1972–1975; uppgifter för olika storleksgrupper efter hektar åker. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:62, 1974:28, 1975:18 och 1976:5.8. Resultat för 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1976.

Jordbrukets arbetskraft 1980. SCB. SM J 1981:17.

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1979:3, 1980:14, 1981:9.3 . . .

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1971:8, 1972:13, 1973:1, 1973:48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

Löner för trädgårdsarbetare /årligen 1967–1977/. SCB. SM Am 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3, 1974:70, 1975:70, 1976:27, 1977:38 och 1978:12.

Tabell 20 Antal sysselsatta personer på jordbruksföretag under olika kvartal år 1980

Number of economically active persons on farms in different quarters of 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori	Antal sysselsatta, 1000-tal			
	Kvar-tal 1	Kvar-tal 2	Kvar-tal 3	Kvar-tal 4
Företagare	117,3	118,1	118,6	115,0
Maka/make	47,6	53,0	55,9	48,8
Övr fam medlemmar	24,7	32,3	36,3	28,7
Samtliga fam medlemmar	189,6	203,3	210,8	192,5
Övrig arbetskraft	29,4	45,6	64,4	42,2
Samtliga	219,0	248,9	275,2	234,7

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 21 Antal jordbruksföretag efter total arbetsinsats i företaget år 1980

Number of holdings by total labour consumption in 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Storleksgrupp; besättnings- storlek	Totalt antal arbetstimmar								Summa företag
	0	1 – 400	401 – 900	901 – 1800	1801 – 2700	2701 – 3600	3601 – 7200	7201 –	
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1 – 10,0	–	7 835	8 089	10 091	9 325	3 335	1 969	–	40 644
10,1 – 20,0	–	1 604	2 763	4 263	6 086	5 260	7 097	129	27 202
20,1 – 30,0	118	69	347	1 673	3 581	3 633	6 053	466	15 940
30,1 – 50,0	–	–	233	1 385	1 518	3 093	7 565	890	14 684
Över 50,0	–	–	163	794	882	1 677	6 940	2 171	12 627
Totalt	118	9 508	11 595	18 206	21 392	16 998	29 624	3 656	111 097
<i>Besättnings- storlek, antal mjölkkor</i>									
Inga djur	118	8 232	6 930	4 822	3 102	1 127	2 218	179	26 728
0 mjölkkor	–	1 276	4 362	10 361	11 516	5 461	6 869	482	40 327
1 – 3 mjölkkor	–	–	168	1 214	2 641	1 094	301	39	5 457
4 – 9 mjölkkor	–	–	135	1 726	2 837	4 082	3 389	129	12 298
10 – 24 mjölkkor	–	–	–	–	1 296	4 908	12 257	984	19 445
Över 24 mjölkkor	–	–	–	83	–	326	4 590	1 843	6 842

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 22 Antal lantarbetare i olika åldersklasser år 1981¹

Number of agricultural workers in different age groups in 1981

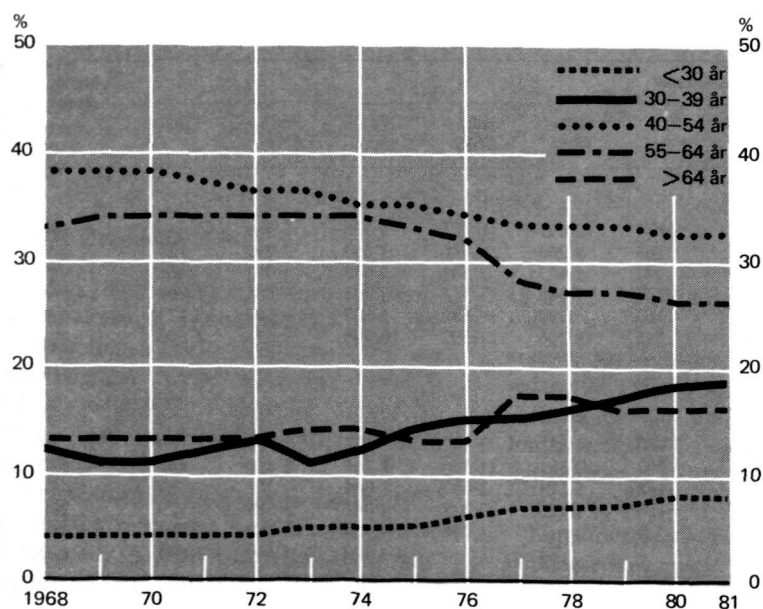
Avser lantarbetare exklusive personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga
 Figures refer to agricultural workers excluding persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa
<i>Åldersklasser</i>						
Under 30	1 730	692	267	55	1 244	3 988
30–39	702	192	189	63	416	1 562
40–49	444	200	103	50	218	1 015
50–54	358	110	95	55	208	826
55–59	369	125	63	48	238	843
60–64	312	109	59	33	147	660
65–69	103	31	3	6	45	188
Över 69	8	—	5	—	23	36
<i>Samtliga</i>						
1981	4 026	1 459	784	310	2 539	9 118
1980	4 723	1 743	653	248	2 082	9 449
1979	4 803	1 841	836	294	2 614	10 388
1978	5 067	1 874	812	284	2 896	10 933
1977	4 961	1 854	782	260	4 167	12 024

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se avsnitt 13.2).

Diagram 3 Företagarnas åldersfördelning 1968-1981. Procent.

Avser företag med mer än 2 hektar åker

4.3 AVBYTARVERKSAMHET

Avbytarverksamheten är organiserad genom Lantbrukets Avbyttjänst AB, som bildades 1975. Då överfördes den försöksverksamhet som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedrivit sedan 1971 och ett antal fristående avbyttarkretsar till bolaget.

Verksamheten bedrivs i första hand för att djurägarna skall ges möjlighet till en planlagd ledighet om högst 50 dagar per år. Dagarna får fördelas på dels en regelbunden ledighet, dels en årlig sammanhängande period om högst 10 dagar. Djurägarna har i mån av tillgång på avbytare även möjlighet att få hjälp exempelvis vid sjukdom. Verksamheten är öppen för alla lantbrukare med animalieproduktion. Genom att pengar avsätts inom ramen för jordbruksprisavtalet kan lantbrukarna erbjudas ledigheten mot en rimlig avgift.

Avbytarna är anställda av Avbyttjänsten. En heltidsanställd avbytare arbetar inom en krets av 5 till 8 djurbesättningar. Arbetsledningen och kontakterna med djurägarna sköts regionalt av den organisation som Avbyttjänsten träffat avtal med, vanligen mejeriföreningen, husdjursföreningen eller hushållningssällskapet.

För att verksamheten skall klaras vid akuta sjukdomsfall och vid särskilt stor efterfrågan på avbytare, har en kår av reservavbytare byggts upp.

Resultat

Antal avbytare och abonnerande företag vid utgången av åren 1978–1981 framgår av tabell nedan.

Avbytare	1978	1979	1980	1981
Ordinarie	755	1024	1 190	1 214
Reserver	801	1 157	1 360	1 502
Företag	5 917	7 419	8 156	8 165

Under 1981 förekom mjölkproduktion vid 95% av de abonnerande företagen. Ytterligare omkring 1 200 företag anlitade Avbyttjänsten vid enstaka tillfällen. Totalt utfördes 232 000 dagsverken under året.

Bibliografi

Lantbruksåret /uppgifter om Avbyttjänsten årligen sedan 1975/. Lantbrukarnas Riksförbund.

4.4 ARBETSSKADOR

Arbetskyddsstyrelsen sammanställer årligen uppgifter om antalet arbetsskador inom jord-

bruk och trädgårdsbruk. Sammanställningen ligger bl a till grund för arbetskyddsstyrelsens informationsverksamhet.

From 1 juli 1977 inkluderar detta material uppgifter om skador som drabbat såväl anställd arbetskraft som egen företagare. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörselskador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är numera alla förvärvsarbetande, även egna företagare, obligatoriskt försäkrade mot arbetsskada. Arbetsgivare har skyldighet att anmäla arbetsskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Denna skyldighet gäller även egna företagare. Anmälan skall göras, om skadan medfört eller skäli- gen kan antas medföra rätt till sjukvårds- ersättning eller ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetskyddsstyrelsen. En inkommen arbetsskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sänder anmälan till yrkesinspektionen för kodifiering.

Resultat

Antalet olycksfall 1979 bland anställda och företagare inom jordbruk och trädgårdsbruk framgår av följande tabell.

Kategori	Jordbruk	Trädgårds- bruk	Summa
Anställda	1 568	635	2 203
Företagare	3 178	52	3 230
Totalt	4 746	687	5 433

De flesta olycksfallen inträffade i samband med djurskötsel. Hand- och handledsskador var vanligast. Antalet dödsfall bland anställda vid jordbruksarbete 1979 var 4.

Bibliografi

Källa

Yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsnäring /årligen sedan 1971: uppgifter för anställd arbetskraft särredovisas dock ej/. Arbetskyddsstyrelsen (stencil).

Arbetsskador 1979. Arbetskyddsstyrelsen och SCB.

Andra undersökningar

Yrkesskador/årligen sedan 1955; uppgifter om antal yrkesskador och skadornas skvårighetsgrader/. Riksförsäkringsverket.

5 Fastigheter och byggnader

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	23–26
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	27–30
5.3 Byggnadsverksamhet	31–33

5.1 JORDBRUKSFASTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Normalt äger numera allmän fastighetstaxering rum ungefär vart femte år – den senaste år 1981 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1981 års allmänna fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden ur en bearbetning av denna taxering.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1981 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 67,5% av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under år 1978.

Särskild fastighetstaxering sker de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20%, dock minst 10 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1981 års taxering fördelat på sex delvärden:

a) skogsbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens skogsmark med växande skog och markanläggningar, som användes eller behövs för skogsbruk
b) skogsimpedimentsvärde	dvs värdet av de skogsimpediment som hör till taxeringsenheten
c) jordbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens åkermark, betesmark och markanläggningar, som används eller behövs för växtodling
d) tomtmarksvärde	dv värdet av taxeringsenhetens tomtmark
e) bostadsbyggnadsvärde	dvs värdet av de småhus och hyreshus som hör till taxeringsenheten
f) ekonomibyggnadsvärde	dvs värdet av de ekonomibyggnader som hör till taxeringsenheten

Jämförbarhet

Varje år allmän fastighetstaxering sker ändras definitionen av olika begrepp, nya begrepp tillkommer och andra utgår. Mellan fastighetstaxeringarna görs däremot inga ändringar. För vissa begrepp, i huvudsak de som ej ändrats, kan jämförelse göras med tidigare års uppgifter. För begrepp som ändrats behandlas jämförbarheten närmare i publikationerna över de allmänna fastighetstaxeringarna.

Tabell 23 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1 000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt allmän fastighetstaxering år 1981

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1981

Område	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Skogsimpedimentsvärde	Tomtmarksvärde	Bostadsbyggnadsvärde	Ekonomibyggnadsvärde	Totalt taxeringsvärde	Antal taxeringsenheter
<i>Län</i>									
Stockholms	478 573	455 751	811 136	9 839	352 308	586 633	162 068	2 400 557	5 863
Uppsala	903 325	877 203	1 423 186	8 861	234 439	682 226	254 649	3 506 686	6 896
Södermanlands	772 512	740 368	1 402 358	7 830	224 810	643 881	217 042	3 268 433	5 417
Östergötlands	2 034 916	1 949 922	2 707 763	15 260	330 532	1 102 435	364 176	6 555 082	10 414
Jönköpings	564 689	504 563	4 142 543	22 095	288 540	1 041 445	331 169	6 390 481	14 584
Kronobergs	358 252	319 789	3 745 747	24 930	251 880	917 542	239 117	5 537 468	14 119
Kalmar	992 300	912 702	3 782 560	15 239	261 855	901 258	400 494	6 353 706	12 392
Gotlands	381 426	369 059	204 667	4 704	105 944	400 540	236 839	1 334 147	6 251
Blekinge	388 686	361 319	1 048 208	1 853	91 835	366 989	161 431	2 059 002	6 234
Kristianstads	2 381 314	2 247 615	1 642 553	7 270	315 199	969 438	644 447	5 960 221	16 263
Malmöhus	4 808 566	4 706 880	422 285	1 066	401 938	1 078 009	699 160	7 411 024	14 436
Hallands	1 356 149	1 314 825	1 297 516	15 266	298 210	885 692	543 428	4 396 261	11 762
Göteborgs o Bohus	508 216	475 462	626 292	21 465	379 370	771 613	180 765	2 487 721	9 883
Älvsborgs	1 064 563	1 009 094	3 016 485	28 250	513 472	1 620 785	459 214	6 702 707	22 907
Skaraborgs	2 985 630	2 898 723	1 695 223	6 970	340 669	1 332 801	720 836	7 081 529	18 159
Värmlands	383 935	373 357	4 766 929	33 951	328 124	1 163 445	253 684	6 930 068	24 081
Örebro	766 255	747 972	2 378 825	17 211	239 418	662 148	215 730	4 279 747	9 966
Västmanlands	692 640	678 107	1 251 557	9 369	150 183	535 916	195 155	2 834 820	5 550
Kopparbergs	197 580	192 445	4 141 939	48 240	341 683	1 269 416	186 698	6 185 594	32 876
Gävleborgs	164 865	160 628	3 149 629	36 965	256 229	915 246	185 032	4 707 966	13 931
Västernorrlands	114 751	111 054	2 949 265	17 953	225 944	792 004	151 698	4 251 615	18 967
Jämtlands	100 637	96 968	2 618 617	32 680	207 212	848 854	136 660	3 944 660	17 036
Västerbottens	187 368	184 844	3 133 657	35 825	325 815	996 147	264 054	4 961 571	23 641
Norrbottnens	98 630	95 817	2 428 416	96 306	189 632	639 988	157 472	3 610 419	17 137
<i>Hela riket</i>									
1981	22 685 778	21 784 467	54 787 356	519 398	6 655 241	21 124 451	7 361 018	113 151 485	338 765
1980	12 314 282	11 799 679	20 514 258	..	..	..	..	48 866 007	322 575
1979	12 326 045	11 810 903	20 531 171	..	..	..	..	48 842 744	323 646
1978	12 335 789	11 820 658	20 541 375	..	..	..	..	48 774 027	324 563
1977	12 364 957	11 848 436	20 539 630	..	..	..	..	48 782 193	326 751

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1981 (totalundersökning).

Tabell 24 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt allmän fastighetstaxering år 1981. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1981. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Okänd ägare	Samtliga ägarekategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktiebolag	Annan juridisk person		
<i>Län</i>									
Stockholms	1 555 867	139 446	223 005	61 969	141 339	142 781	136 150	—	2 400 557
Uppsala	2 240 744	212 619	46 958	100 885	118 030	649 767	137 656	27	3 506 686
Södermanlands	2 428 889	196 098	111 799	87 200	175 289	136 495	132 500	163	3 268 433
Ostergötlands	4 703 708	364 832	166 348	184 682	246 331	592 148	296 937	96	6 555 082
Jonkopings	5 179 407	332 109	136 389	186 396	336 197	158 607	61 198	178	6 390 481
Kronobergs	4 331 695	221 831	85 977	179 587	268 558	413 739	35 942	139	5 537 468
Kalmar	5 055 066	415 803	120 026	139 490	263 131	296 408	63 782	—	6 353 706
Gotlands	1 222 588	12 181	3 863	25 112	48 496	18 953	2 896	58	1 334 147
Blekinge	1 814 891	39 876	51 130	22 122	78 947	47 741	4 175	120	2 059 002
Kristianstads	5 169 305	197 817	110 355	132 494	187 519	108 965	53 742	24	5 960 221
Malmöhus	5 896 746	250 887	350 880	348 274	154 626	279 226	130 193	192	7 411 024
Hallands	3 774 273	141 387	93 161	111 742	175 172	72 303	28 177	46	4 396 261
Göteborgs o Bohus	2 053 062	58 059	112 520	40 161	156 349	41 752	25 601	217	2 487 721
Älvsborgs	5 554 713	189 284	139 701	121 450	378 804	220 225	97 993	537	6 702 707
Skaraborgs	5 832 850	386 612	74 676	268 457	258 180	157 762	102 985	7	7 081 529
Varmlands	4 237 475	173 686	113 884	148 541	423 130	1 810 096	23 104	152	6 930 068
Örebro	2 559 957	718 042	85 886	94 064	124 202	597 470	98 562	1 564	4 279 747
Västmanlands	1 825 566	432 151	93 700	62 732	111 301	234 390	74 980	—	2 834 820
Kopparbergs	3 151 073	441 814	64 557	43 608	506 489	1 662 128	315 789	136	6 185 594
Gävleborgs	2 660 475	220 079	53 897	73 919	176 992	1 445 190	77 313	101	4 707 966
Västernorrlands	2 276 813	168 385	36 348	85 810	190 900	1 453 622	39 696	41	4 251 615
Jämtlands	2 082 953	236 391	24 458	56 074	199 254	1 324 478	21 045	7	3 944 660
Västernorrlands	2 875 234	868 949	38 875	20 958	158 409	936 963	62 119	64	4 961 571
Norrbottnens	1 660 666	1 149 141	91 610	11 046	153 128	365 662	179 113	53	3 610 419
<i>Hela riket</i>									
1981	80 144 016	7 567 479	2 430 003	2 606 773	5 030 773	13 166 871	2 201 648	3 922	113 151 485
1980	34 152 486	2 914 011	1 491 016	1 205 850	2 062 769	6 033 146	1 006 579	150	48 866 007
1979	34 072 793	2 876 476	1 489 562	1 200 810	2 095 615	6 110 621	996 802	65	48 842 744
1978	33 953 939	2 855 806	1 488 568	1 200 802	2 140 403	6 136 737	997 707	65	48 774 027
1977	33 943 554	2 853 874	1 490 207	1 200 550	2 161 062	6 146 644	986 208	94	48 782 193

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1981 (totalundersökning).

Resultat

Uppgifter om jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt den allmänna fastighetstaxeringen 1981 redovisas i *tabellerna 23–25*. I *tabell 26* återfinns vissa uppgifter från 1975 års allmänna fastighetstaxering.

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheterna har genom den senaste fastighetstaxeringen ökat mycket kraftigt nämligen från 48,9 miljarder 1980 till 113,2 miljarder kronor 1981. Skogsbruksvärdet har därvid ökat

mest och utgjorde 1981 48% av det totala värdet. 25% därav utgjordes av byggnadsvärde.

Bibliografi

Allmän fastighetstaxering. Del 1 och 2/1970 och 1975 samt del 1 1981; del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden och del 2 uppgifter om markens användning och ägare samt om småhusfastigheternas storlek, ålder och standard/. SCB.

Tabell 25 Byggnadsvärden, antal värderingsenheter och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt allmän fastighetstaxering år 1981
 Building values, number of buildings and number of assessed units with building value according to the assessment of agricultural real estate in 1981

Område	Bostadsbyggnader			Ekonomibyggnader m m		
	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med bost byggn värde	Antal vär- derings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med ekonomi- byggn värde	Antal vär- derings- enheter
<i>Län</i>						
Stockholms	586 633	4 127	6 170	162 068	2 890	6 027
Uppsala	682 226	5 397	7 374	254 649	4 518	8 743
Södermanlands	643 881	4 284	6 634	217 042	3 315	6 320
Östergötlands	1 102 435	8 362	12 612	364 176	6 508	11 268
Jönköpings	1 041 445	12 156	13 972	331 169	8 456	16 500
Kronobergs	917 542	10 800	11 569	239 117	6 703	14 472
Kalmar	901 258	10 353	13 353	400 494	7 639	13 476
Gotlands	400 540	3 676	4 060	236 839	2 882	7 290
Blekinge	366 989	4 304	4 703	161 431	2 664	5 478
Kristianstads	969 438	10 943	11 867	644 447	8 838	19 822
Malmöhus	1 078 009	9 865	11 262	699 160	9 356	19 136
Hallands	885 692	9 135	9 819	543 428	7 351	15 362
Göteborgs o Bohus	771 613	7 445	8 474	180 765	4 650	10 941
Älvsborgs	1 620 785	17 123	18 868	459 214	10 976	25 435
Skaraborgs	1 332 801	13 164	16 384	720 836	10 804	25 458
Värmlands	1 163 445	14 921	16 714	253 684	6 985	14 611
Örebro	662 148	6 477	7 972	215 730	4 406	9 394
Västmanlands	535 916	4 288	5 812	195 155	3 660	7 043
Kopparbergs	1 269 416	13 606	16 589	186 698	5 187	14 721
Gävleborgs	915 246	9 172	10 970	185 032	5 226	11 202
Västernorrlands	792 004	11 140	12 660	151 698	4 221	12 704
Jämtlands	848 854	10 504	12 730	136 660	3 731	10 643
Västerbottens	996 147	15 802	16 131	264 054	6 386	17 609
Norrbottnens	639 988	11 027	11 992	157 472	3 602	12 277
<i>Hela riket</i>						
1981	21 124 451	228 071	268 691	7 361 018	140 954	315 932
1980	9 718 174	..	..	3 406 048	..	..
1979	9 682 588	..	..	3 361 791	..	..
1978	9 641 851	..	..	3 294 344	..	..
1977	9 633 222	..	..	3 250 199	..	..

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1981 (totalundersökning).

Allmän fastighetstaxering 1975 /vissa uppgifter om taxeringsvärden/. SCB. SM N 1975:74.

Allmän fastighetstaxering 1981. SCB. SM N 1981:19.

Särskild fastighetstaxering /årligen sedan 1971 utom år då allmän fastighetstaxering genomförs/. SCB. SM N 1971:80, 1972:68, 1973:72, 1974:75, 1976:21, 1977:20, 1978:20, 1979:19, 1980:15, 1981: 11 . . .

Tabell 26 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åker respektive skog enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1975¹

Number of assessed units and assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare according to the general assessment of real estate in 1975

Område; storleksgrupp	Antal taxeringsenheter	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Därav skogsmarksvärde
<i>Län</i>					
Stockholms	5 479	2 950	2 846	1 261	98
Uppsala	7 157	3 083	3 012	1 425	103
Södermanlands	5 529	3 293	3 209	1 510	104
Östergötlands	10 558	5 064	4 879	1 602	105
Jönköpings	14 755	2 647	2 242	2 309	121
Kronobergs	13 440	2 736	2 355	2 214	136
Kalmar	12 668	3 202	2 931	1 946	112
Gotlands	5 852	2 238	2 163	519	35
Blekinge	5 541	5 001	4 593	1 966	194
Kristianstads	16 087	7 321	6 756	1 947	211
Malmöhus	15 252	10 838	10 525	1 624	225
Hallands	11 794	5 533	5 386	2 008	191
Göteborgs o Bohus	9 315	3 218	3 025	1 224	137
Älvsborgs	22 004	3 102	2 947	1 683	154
Skaraborgs	18 062	5 057	4 918	1 837	195
Värmlands	22 236	1 378	1 346	1 313	152
Örebro	8 648	2 785	2 736	1 633	179
Västmanlands	5 744	3 142	3 101	1 488	103
Kopparbergs	31 872	1 147	1 122	928	68
Gävleborgs	13 527	1 059	1 036	1 036	80
Västernorrlands	16 117	977	950	695	67
Jämtlands	16 036	1 199	1 164	352	48
Västerbottens	23 489	990	978	400	47
Norrbottens	16 841	1 094	1 023	215	41
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
0	80 241	—	—	..	..
1– 10	170 327	2 364	2 201	..	..
11– 20	42 584	3 864	3 714	..	..
21– 30	15 694	4 736	4 595	..	..
31– 50	11 629	5 143	5 011	..	..
51–100	5 640	5 076	4 939	..	..
Över 100	1 888	5 781	5 597	..	..
<i>Storleksgrupp, hektar skog</i>					
0	48 266	..	..	—	—
1–10	84 840	..	..	1 177	62
11–25	71 631	..	..	1 323	99
26–50	57 169	..	..	1 335	104
51–100	38 288	..	..	1 195	98
101–200	18 047	..	..	981	88
201–400	6 292	..	..	873	86
Över 400	3 470	..	..	695	72
<i>Hela riket</i>					
1975	328 003	4 172	3 998	904	82
1970	351 156	5 853	5 459	571	68

¹ För 1975 använda definitioner se Jordbruksstatistisk årsbok 1981.

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1975 (totalundersökning).

5.2 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över antalet handlagda lagfartsärenden och över priser på jordbruksfastigheter. Resultaten av prisstatistiken ligger bl a till grund för förslag till ändringar av taxeringsvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna.

Undersökningens innehåll och genomförande

En allmän översyn av lagfarts- och prisstatistiken för jordbruksfastigheter har genomförts för att statistiken skall anpassas till behovet inför 1981 års allmänna fastighetstaxering. Översynen har inneburit flera väsentliga förändringar fr o m 1976 års undersökning främst vad gäller prisstatistiken. Kriterierna för de köp som skall ingå i prisstatistiken har ändrats och redovisningen har utökats med köp av del av taxeringsenhet och förvärv genom fastighetsreglering.

Lagfartsstatistiken omfattar alla förvärv av jordbruksfastighet lagfarna under undersökningsåret med undantag för vilandeförklarade lagfarter. Prisstatistiken omfattar lagfarna fång och fastighetsregleringar. De lagfarna fången omfattar dels vanliga köp, dels släktköp.

För att ett köp skall medtas i prisstatistiken erfordras dock att köpet skall avse förvärv för jord- eller skogsbruksändamål eller bostadsändamål. Arealen åker och skog skall vara sammanlagt minst 2 hektar och övervärdet skall utgöra högst 10% av totala taxeringsvärdet. Köp av speciell karaktär, t ex köp med intressegemenskap eller köp där köpesumman även omfattar lösöre, ingår inte.

Statistiken grundar sig dels på de ansökningar om lagfart som inkommer till tingsrätterna, dels på uppgifter från inventeringar utförda av lantbruksnämnderna. Dessa inventeringar medför att lagfarna köp av del av taxeringsenhet och förvärv genom fastighetsreglering redovisas fr o m 1976. Fr o m år 1980 grundar sig statistiken dock enbart på inventeringen av lantbruksnämnderna. Obebyggd mark för jord- och skogsbruksändamål byter

ägare förutom i form av köp i relativt stor utsträckning genom fastighetsreglering. Liksom tidigare redovisas även köp av hel taxeringsenhet och släktköp. Ett köp betraktas som släktköp om det av lagfartsbeviset framgår att köpet är gjort mellan nära anhöriga. Nära anhöriga definieras enligt 3 § första stycket punkt 4 förköpslagen. Enligt denna föreligger släktköp om köpet är gjort mellan exempelvis föräldrar och barn eller mellan syskon.

Den s k *köpeskillingskoefficienten*, som redovisas i tabellerna, utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde. Den beräknas dels som ovägt medeltal av alla köpeskillingskoefficienter, dels som median.

Resultat

Uppgifter för 1980 om förvärv av jordbruksfastigheter och fastigheternas priser redovisas i *tabellerna* 27–30. Av tablå nedan framgår antalet lagfarna fång av jordbruksfastigheter år 1980.

<i>Typ av fång</i>	<i>Antal</i>
Köp	
Vanliga köp	3 979
Släktköp	2 795
Övriga köp	6
Summa	6 780
Övriga fång ¹	11 414
Totalt	18 194

¹ Här ingår byte, gåva, arv, exekutiv försäljning.

Av tabellerna framgår bl a att 1 535 köp av hel fastighet gjordes 1980 med en köpeskillning av i medeltal 431 000 kronor. För 1 294 lagfarna släktköp var köpeskillningen i medeltal 220 000 kronor. Vid köp av del av fastighet och förvärv genom fastighetsreglering, främst av lantbruksnämnd, utgjordes förvärvet i flertalet fall av obebyggd fastighet.

Bibliografi

Fastighetsprisstatistik /Jord- och skogsbruk/. SCB. SM P 1978:9.3, 1979:10.2, 1980:6.3, 1981:12 . . .

Tabell 27 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ år 1980
Purchases of agricultural real estates in 1980

Område	Lagfarna köp av hel fastighet				Lagfarna köp av del av fastighet			
	Antal köp	Köpe-skilling medel-värde, 1 000-tal kr	Taxerings-värde medel-värde, 1 000-tal kr	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median	Antal köp	Köpe-skilling medel-värde, 1 000-tal kr	Taxerings-värde medel-värde, 1 000-tal kr	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median
<i>Län</i>								
Stockholms	22	1 018	223	4,10	17	289	56	4,72
Uppsala	17	476	135	3,75	25	138	32	3,63
Södermanlands	39	767	192	4,63	16	223	68	3,20
Östergötlands	48	719	216	3,26	22	262	84	3,20
Jönköpings	67	568	169	3,82	21	361	133	3,05
Kronobergs	73	482	125	4,48	20	157	44	3,80
Kalmar	31	693	194	3,78	23	356	98	3,52
Gotlands	37	451	120	3,85	34	67	19	3,40
Blekinge	24	277	70	4,13	15	204	67	2,96
Kristianstads	137	449	130	3,65	31	224	68	3,72
Malmöhus	116	595	190	3,30	23	338	112	2,50
Hallands	78	485	168	2,92	47	197	60	3,25
Göteborgs o Bohus	32	432	119	4,00	12	253	60	5,20
Älvsborgs	130	420	107	4,14	34	228	60	4,00
Skaraborgs	130	534	186	3,20	36	212	93	2,80
Värmlands	117	365	106	3,76	111	132	39	3,61
Örebro	47	436	113	4,01	19	702	216	3,35
Västmanlands	31	510	159	3,30	13	378	125	3,30
Kopparbergs	62	145	42	4,20	61	117	34	3,83
Gävleborgs	39	151	41	4,08	48	100	34	3,04
Västernorrlands	88	162	43	4,40	37	118	33	4,02
Jämtlands	51	178	36	5,03	29	130	28	3,90
Västerbottens	97	220	52	4,36	53	107	33	3,35
Norrbottens	22	160	34	4,80	30	46	9	3,00
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	104	622	227	2,84	32	279	103	2,60
„ mellanbygder	141	560	160	3,51	76	181	52	3,40
„ norra slättbygder	171	508	169	3,24	53	191	74	2,71
Svealands slättbygder	163	630	170	3,73	102	178	47	3,70
Götalands skogsbygder	457	472	131	4,02	150	257	77	3,85
Mellersta Sveriges skogsbygder	153	331	87	4,04	137	230	71	3,31
Nedre Norrland	215	161	41	4,30	137	114	31	3,85
Övre Norrland	131	205	48	4,50	90	86	24	3,20
<i>Hela riket</i>	1 535	431	124	3,77	777	186	56	3,42

¹ Se teksten angående omfattningen av statistiken. — ² Se teksten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Lagfarna släktköp				Förvärv genom fastighetsreglering			
Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
15	544	310	1.76	3	2 477	404	6.30
9	243	185	1.16	28	178	45	3.53
16	253	102	2.90	11	138	39	4.10
23	247	164	1.31	18	276	72	3.80
91	274	164	1.70	28	273	74	4.00
97	280	150	1.92	22	273	57	4.08
50	251	168	1.36	35	253	75	3.37
37	237	147	1.38	1	20	6	3.33
34	210	130	1.53	6	737	168	4.40
53	333	180	1.95	38	185	63	2.80
32	370	220	1.80	31	338	123	2.86
70	286	153	1.82	5	68	26	3.10
49	159	105	1.34	8	118	45	2.80
108	214	128	1.48	61	233	65	4.02
70	231	143	1.58	81	120	35	3.35
81	209	99	2.04	123	147	40	4.04
25	253	120	2.15	40	178	52	3.33
24	269	162	1.50	21	312	92	3.30
40	154	112	1.15	63	67	19	3.70
82	199	104	1.73	68	90	25	3.60
81	137	79	1.53	53	94	29	3.62
51	151	70	1.70	8	78	16	3.40
69	142	67	2.05	56	73	21	3.45
87	72	45	1.17	31	46	15	2.95
46	401	241	1.76	28	348	136	2.55
91	282	168	1.60	50	230	66	3.20
85	245	154	1.55	98	147	45	3.27
91	327	176	1.73	87	279	72	3.41
475	243	141	1.60	138	262	69	3.74
126	171	98	1.54	150	139	38	3.71
214	165	85	1.74	192	100	26	3.73
166	104	54	1.45	96	61	18	3.30
1 294	220	125	1.61	839	169	47	3.48

5.3 BYGGNADSVERSAMHET

SCB insamlar årligen sedan 1971 uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Verksamheten skall dessutom avse byggnader och ej enbart installation av utrustning. Avgränsningen av större ombyggnad och reparation kan innebära vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret – se *bilaga 3* – skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1980 uppgivit att byggnadsverksamhet förekommit under perioden juni 1979–juni 1980 inhämtade lantbruksnämnderna vid telefonförfrågan i slutet av 1980 uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1980 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 12 juni 1980 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1980 erhålls genom 1981 års undersökning. I denna årsbok redovisas uppgifter för år 1979.

Resultat

Av *tabellerna 31–33* framgår att 1 158 djurstallar ny- eller tillbyggdes under 1979. 294 av dessa avsågs för svin och omfattade cirka 48 400 djurplatser. Antalet ny- och tillbyggda lagerlokaler var 2 711 varav 70 för potatis.

Bibliografi

Källa

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1980) . . . Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13 . . .

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977. Uppgifter om lagerlokaler och lökhus; vissa uppgifter om växthus redovisas i årsbokens avsnitt 8.9/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 28 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter förvärvsändamål och bebyggelseförhållande år 1980

Purchases of agricultural real estates in 1980 by acquisitional purpose and settlement condition

Slag av förvärv; förvärvets ändamål; bebyggelseförhållande	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Lagfarna köp av hel fastighet</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	1 082	539	160	3,58
» » » , obebyggd fastighet	257	118	32	4,09
» » » , totalt	1 339	458	135	3,63
Bostadsändamål	196	245	51	4,88
<i>Lagfarna köp av del av fastighet</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	132	490	158	3,35
» » » , obebyggd fastighet	615	117	34	3,38
» » » , totalt	747	183	56	3,38
<i>Förvärv genom fastighetsreglering</i>				
Jord- eller skogsbruksändamål, bebyggd fastighet	143	369	103	3,40
» » » , obebyggd fastighet	677	126	36	3,49
» » » , totalt	820	169	48	3,46

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.**Tabell 29 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ för jord- eller skogsbruksändamål år 1980 fördelade efter skogsbruksvärdets andel av hela taxeringsvärdet**

Purchases of agricultural real estates in 1980 for agricultural or forestry purpose by share of the value of standing forest and forestland compared with the whole assessed value

Slag av förvärv; andel av skogsbruksvärde i procent	Antal förvärv	Köpe- skilling medel- värde, 1 000-tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000-tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Lagfarna köp av hel fastighet</i>				
0 — 10	477	509	160	3,27
11 — 25	222	613	176	3,87
26 — 50	255	422	115	3,91
51 — 100	385	329	94	3,99
Totalt	1 339	458	135	3,63
<i>Lagfarna köp av del av fastighet</i>				
0 — 10	212	167	54	3,21
11 — 25	51	312	98	3,03
26 — 50	77	300	91	3,37
51 — 100	407	152	45	3,66
Totalt	747	183	56	3,38
<i>Förvärv genom fastighetsreglering</i>				
0 — 10	210	173	58	3,18
11 — 25	45	316	79	3,12
26 — 50	64	201	58	3,45
51 — 100	500	150	40	3,77
Totalt	820	169	48	3,46

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

Tabell 30 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter köpare- och säljarekategorier år 1980

Purchases of agricultural real estates in 1980 by categories of buyers and sellers

Köpare	Säljare	Lagfarna köp av hel fastighet		Lagfarna köp av del av fastighet		Förvärv genom fastighetsreglering	
		Antal köp	Köpe-skillings-koefficient ² , median	Antal köp	Köpe-skillings-koefficient ² , median	Antal förvärv	Köpe-skillings-koefficient ² , median
Lantbruks-nämnd	Fysisk person	167	3.63	161	3.33	57	3.65
	Dödsbo	69	4.10	29	4.02	5	3.70
	Övriga, okänd	15	3.90	31	3.15	10	3.60
	Summa	251	3.77	221	3.39	72	3.65
Staten i övrigt	Lantbruksnämnd	—	0.00	2	4.20	2	8.00
	Fysisk person	3	3.90	1	11.25	—	0.00
	Dödsbo	1	3.25	—	0.00	—	0.00
	Övriga, okänd	1	15.00	1	3.55	—	0.00
	Summa	5	3.90	4	4.20	2	8.00
Borgerlig kommun	Lantbruksnämnd	—	0.00	4	4.80	4	8.00
	Fysisk person	2	7.00	1	2.31	8	7.20
	Dödsbo	3	5.10	—	0.00	3	10.00
	Övriga, okänd	1	3.06	—	0.00	1	8.07
	Summa	6	5.00	5	4.30	16	8.00
Fysisk person	Lantbruksnämnd	72	3.12	237	3.39	471	3.46
	Fysisk person	891	3.64	197	3.32	168	3.23
	Dödsbo	246	4.20	36	4.30	31	3.50
	Övriga, okänd	34	3.90	48	3.40	39	4.01
	Summa	1 243	3.76	518	3.40	709	3.41
Dödsbo	Lantbruksnämnd	—	0.00	8	3.40	9	3.70
	Fysisk person	1	4.54	4	2.60	2	3.30
	Dödsbo	2	6.00	2	12.00	1	1.77
	Övriga, okänd	—	0.00	1	3.04	2	6.40
	Summa	3	4.50	15	3.10	14	3.60
Juridisk person	Lantbruksnämnd	3	3.50	3	4.10	4	2.80
	Fysisk person	16	5.40	4	7.20	11	4.10
	Dödsbo	4	5.00	—	0.00	4	9.00
	Övriga, okänd	—	0.00	3	4.30	—	0.00
	Summa	23	4.70	10	4.30	19	4.10
Övriga, okänd	Lantbruksnämnd	—	0.00	1	4.38	4	3.80
	Fysisk person	—	0.00	—	0.00	1	6.29
	Dödsbo	2	3.00	—	0.00	—	0.00
	Övriga, okänd	2	8.00	1	5.33	—	0.00
	Summa	4	3.60	2	5.20	5	3.90
Summa	Lantbruksnämnd	75	3.14	255	3.44	494	3.47
	Fysisk person	1 080	3.65	368	3.34	247	3.36
	Dödsbo	327	4.20	67	4.11	44	4.05
	Övriga, okänd	53	3.90	85	3.30	52	4.00
	Summa	1 535	3.77	775	3.42	837	3.48

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 31 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1979

Number of new buildings for livestock, their average area and number of extended buildings for livestock in 1979

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar				Medel- yta, m ²	Tillbyggda djurstallar			
	Samtliga	Därav för				Samtliga	Därav för		
		Nötkreatur eller flera djurslag	Svin	Övriga djurslag			Nötkreatur eller flera djurslag	Svin	Övriga djurslag
<i>Län</i>									
Stockholms	8	7	—	1	343	10	8	1	1
Uppsala	12	6	5	1	420	12	11	1	—
Södermanlands	7	6	1	—	429	13	9	4	—
Östergötlands	23	8	14	1	648	8	5	1	2
Jönköpings	18	12	6	—	217	24	22	2	—
Kronobergs	32	21	9	2	310	17	13	3	1
Kalmar	26	14	10	2	432	32	29	2	1
Gotlands	13	10	3	—	352	34	24	9	1
Blekinge	16	3	7	6	811	14	10	4	—
Kristianstads	51	25	25	1	420	45	23	21	1
Malmöhus	45	18	25	2	613	18	7	11	—
Hallands	63	26	29	8	330	27	21	5	1
Göteborgs o Bohus	21	17	2	2	293	21	21	—	—
Älvsborgs	37	24	9	4	344	42	40	2	—
Skaraborgs	51	24	23	4	432	44	23	19	2
Värmlands	22	13	4	5	373	11	7	3	1
Örebro	20	11	6	3	506	13	13	—	—
Västmanlands	9	5	3	1	378	4	2	2	—
Kopparbergs	16	9	4	3	358	14	13	—	1
Gävleborgs	22	15	1	6	262	18	13	1	4
Västernorrlands	28	19	4	5	294	16	15	1	—
Jämtlands	23	19	—	4	277	22	21	1	—
Västerbottens	34	27	4	3	313	33	28	4	1
Norrbottnens	35	32	—	3	276	34	30	3	1
<i>Hela riket</i>									
1979	632	371	194	67	391	526	408	100	18
1978	705	386	233	86	445	541	398	108	35
1977	765	386	310	69	414	505	379	109	17
1976	664	323	297	44	412	436	324	94	18
1975	595	298	238	59	412	455	324	105	26

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 32 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1979

Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1979

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar för							Tillbyggda djurstallar (avser tillkomna djurplatser) för						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	20	163	247	—	—	—	—	6	118	143	10	—	—	—
Uppsala	8	433	70	1 432	—	—	—	—	116	182	30	—	50	—
Södermanlands	—	130	335	610	—	—	—	2	32	266	96	—	—	—
Östergötlands	—	258	490	6 859	—	14 400	—	28	125	121	40	—	—	—
Jönköpings	—	258	287	906	—	10	—	3	177	402	26	160	70	—
Kronobergs	7	536	521	746	100	—	—	—	106	422	109	65	—	—
Kalmar	13	399	913	2 402	—	25 000	—	2	207	804	537	—	—	—
Gotlands	—	205	402	148	—	—	—	3	332	493	309	80	—	—
Blekinge	1	120	12	2 680	—	20 500	139 000	1	322	102	713	—	—	—
Kristianstads	13	744	639	4 424	—	—	36 000	1	337	339	696	—	150	—
Malmöhus	7	515	740	8 822	—	10 000	—	—	98	206	585	—	—	—
Hallands	10	511	587	3 982	—	37 438	—	—	201	263	97	—	8 000	—
Göteborgs o Bohus	7	279	722	85	24	—	—	6	244	364	153	—	—	—
Älvsborgs	40	553	582	2 336	75	8 440	—	—	283	849	58	—	—	—
Skaraborgs	12	579	1 160	2 469	15	51 456	—	10	221	705	1 071	13	—	11 000
Värmlands	6	342	410	554	255	36 000	—	—	45	131	63	41	—	—
Örebro	38	347	342	1 740	40	6 500	—	—	216	748	—	—	—	—
Västmanlands	—	62	367	156	50	—	—	—	12	59	33	—	—	—
Kopparbergs	6	234	317	985	29	—	—	4	119	180	—	—	—	—
Gävleborgs	60	366	445	38	—	380	—	3	142	338	160	320	—	—
Västernorrlands	11	418	587	890	134	—	—	1	130	164	10	11	—	—
Jämtlands	3	419	383	—	458	—	—	2	197	281	30	—	—	—
Västerbottens	3	578	801	620	75	5 000	—	4	277	206	209	6	—	—
Norrbottnens	4	729	1 009	—	107	—	—	3	444	482	474	15	—	—
<i>Hela riket</i>														
1979	269	9 178	12 368	42 884	1 362	215 124	175 000	79	4 501	8 250	5 509	711	8 270	11 000
1978	338	10 324	13 160	55 077	1 114	430 916	458 500	108	5 074	6 761	6 985	400	85 073	—
1977	351	10 183	11 941	73 666	1 354	258 800	55 000	118	4 569	5 367	6 324	230	15 575	—
1976	173	8 350	8 932	67 344	1 797	31 611	20 000	79	3 977	4 760	6 113	370	260	—
1975	268	7 537	8 412	73 848	1 281	157 167	88 000	98	3 814	4 696	7 146	677	815	—

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 33 Antal ny- och tillbyggda lagerlokaler i jordbruket år 1979
Number of new and extended storehouses in agriculture in 1979

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
 Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Lagerhus för					Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler	
	Grovfoder		Spannmål					Potatis
	Med skull- tork	Samtliga	Med varmlufts- tork	Med kalllufts- tork	Samtliga			
Nybyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	45	173	26	35	76	45	1 193	1 487
Svealand	15	46	18	4	37	5	326	414
Norrland	115	146	9	21	44	8	339	537
<i>Hela riket</i>								
1979	175	365	53	60	157	58	1 858	2 438
1978	195	400	79	77	192	44	1 939	2 575
1977	177	363	69	67	176	59	1 710	2 308
1976	174	335	70	71	192	43	1 685	2 266
1975	183	365	65	83	188	54	1 745	2 352
Tillbyggda lagerlokaler								
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	13	32	8	2	18	12	104	166
Svealand	3	5	9	—	10	—	30	45
Norrland	26	35	2	—	5	—	22	62
<i>Hela riket</i>								
1979	42	72	19	2	33	12	156	273
1978	65	105	12	11	37	7	198	347
1977	50	85	12	6	25	11	187	308
1976	74	108	22	14	45	10	157	320
1975	65	95	20	13	48	11	255	409

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6 Anläggningar och maskiner

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
6.1 Anläggningar	34–38
6.2 Systemtäckdikad areal	39
6.3 Maskiner och redskap	40–41

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av vissa anläggningar, nämligen hötorkar, spannmålstorkar och silor för ensilage.

För år 1975 genomförde SCB i samarbete med lantbruksstyrelsen en undersökning av bevattningen i jordbruket (se nedan). Uppgifterna insamlades om anläggningarnas typ och storlek, bevattnade arealer (se avsnitt 8.3), slag av vattentäkter m m. Uppgifter om bevattningen i jordbruket avsågs bl a ge ett underlag i en planerad riksomfattande kartläggning av landets vattentillgångar och anspråken på dessa.

Till SCBs undersökning av byggnadsverksamheten (se avsnitt 5.3) inhämtas bl a uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Vid den undersökning om förbrukningen av drivmedel och eldningsolja i jordbruket som genomfördes våren 1978 och våren 1981 (se avsnitt 7.5) inhämtades också uppgifter om antal cisterner och dessas lagringskapacitet.

Bevattningsundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Huvudundersökningen föregicks av en provundersökning, vilken genomfördes som postenkät i Kalmar län under oktober 1974.

Avgränsningen av företagen i den egentliga

undersökningen gjordes med ledning av lantbrukarnas uppgifter på inkomna blanketter till lantbruksregistret 1975.

Undersökningen avsåg samtliga företag som omfattade mer än 2 hektar åker eller som bedrev frilandsodling av trädgårdsväxter och som uppgivit faktiskt eller planerat innehav av bevattningsanläggning. Anläggningar i drivhus, bänkgårdar och små trädgårdsanläggningar uteslöts dock ur undersökningen.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftsinsamlingen genomfördes av lantbruksnämnderna omkring årsskiftet 1975/76 som telefonintervju efter särskilda formulär.

Beräkningsmetoder

Uppgifter om maximal kapacitet beräknades teoretiskt. Som underlag användes bl a inhämtade uppgifter om antal spridare och spridarmunstyckenas diametrar samt kapacitetsuppgifter för olika munstycksdiametrar, som beräknats vid lantbrukshögskolan.

Resultat

I *tabellerna 34–38* redovisas uppgifter om anläggningar på företag med mer än 2 hektar åker.

Som framgår där förekom t ex silor för ensilage på omkring 15 800 företag och kallluftstork för spannmål på cirka 43 700 företag under 1981. Under 1975 fanns bevattningsanläggningar på 4 452 företag i landet och deras beräknade maximala kapacitet uppgick till ungefär 140 000 kubikmeter per timme.

Enligt undersökningen av byggnadsverksamheten i jordbruket installerades under 1979 i samband med ny- och tillbyggnad av djurstallar bl a 465 mjölkningsanläggningar.

Tabell 34 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1981
 Number of holdings with different types of plants in 1981
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
 Figures refer to holdings with more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hötork med kallluft	Spannmålstork		Tornsilo av metall eller plast, gastät	Annan tornsilo	Plansilo, gropsilo
		Med varmluft	Med kallluft			
<i>Län</i>						
Stockholms	509	397	662	24	212	123
Uppsala	878	1 237	1 278	27	347	190
Södermanlands	763	632	1 101	34	387	203
Östergötlands	2 056	920	1 592	54	820	320
Jönköpings	3 533	94	2 748	12	507	313
Kronobergs	1 830	55	1 759	16	277	244
Kalmar	1 680	117	1 613	36	532	383
Gotlands	395	97	576	15	300	371
Blekinge	380	30	357	7	64	153
Kristianstads	1 667	202	2 051	38	266	974
Malmöhus	925	531	2 521	21	216	1 235
Hallands	2 238	230	2 873	27	764	577
Göteborgs o Bohus	1 754	111	2 016	16	172	81
Älvsborgs	3 804	374	3 918	38	523	302
Skaraborgs	3 104	1 341	3 409	95	649	352
Värmlands	1 408	354	1 567	57	224	183
Örebro	883	422	1 021	47	185	119
Västmanlands	750	796	1 148	22	209	115
Kopparbergs	1 209	343	1 068	15	231	214
Gävleborgs	1 679	227	2 254	18	116	141
Västernorrlands	1 514	104	2 339	25	103	137
Jämtlands	1 099	39	1 411	17	232	165
Västerbottens	2 446	111	3 467	27	121	317
Norrbottens	827	63	969	26	178	206
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 493	708	3 582	42	541	1 322
Götalands mellan- bygder	1 955	318	2 870	69	681	1 493
Götalands norra slättbygder	4 372	2 168	4 895	123	1 053	476
Svealands slätt- bygder	3 689	3 648	5 394	168	1 351	747
Götalands skogs- bygder	14 747	777	13 505	128	2 637	1 936
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 312	683	2 978	73	639	451
Nedre Norrland	4 303	348	5 939	55	389	428
Övre Norrland	3 460	177	4 555	56	344	565
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	1 359	24	1 758	—	84	60
5,1 – 10,0	4 951	72	6 123	—	331	317
10,1 – 20,0	9 967	416	12 243	13	1 237	1 178
20,1 – 30,0	7 079	751	8 400	37	1 333	1 415
30,1 – 50,0	7 742	2 028	8 860	181	2 123	2 141
50,1 – 100,0	4 754	3 348	5 100	282	1 798	1 685
Över 100,0	1 479	2 188	1 234	201	729	622
<i>Hela riket</i>						
1981	37 331	8 827	43 718	714	7 635	7 418
1977	29 321	8 305	39 735	..	..	..
1971	16 513	6 092	32 719	..	..	..

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 35 Antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggning år 1975 samt procentuell fördelning av företagen efter första året för bevattning
 Number of sprinkling machines and number of holdings with sprinkling irrigation system in 1975 and number of holdings in per cent by the first year of irrigation

Område	Antal be- vatt- nings- ma- ski- ner ¹	Antal företag med bevattnings- anläggningar			Procentuell fördelning efter första året för bevattning					
		Före- tag med mer än 2,0 ha åker	Före- tag med högst 2,0 ha åker ²	Sum- ma	1975	1974 eller 1973	1972 eller 1971	1970 eller 1969	Före 1969	Summa
<i>Län</i>										
Stockholms	19	209	56	265	7	17	7	9	60	100
Uppsala	31	173	2	175	10	19	40	10	21	100
Södermanlands	16	148	12	160	23	19	14	10	34	100
Östergötlands	21	217	16	233	25	24	7	23	21	100
Jönköpings	7	143	—	143	31	24	9	12	24	100
Kronobergs	7	159	7	166	25	22	6	10	37	100
Kalmar	38	340	—	340	22	27	16	10	25	100
Gotlands	9	22	3	25	25	21	4	21	29	100
Blekinge	12	357	12	369	15	24	13	10	38	100
Kristianstads	137	780	25	805	14	18	9	11	48	100
Malmöhus	51	533	94	627	11	13	6	5	65	100
Hallands	18	277	7	284	20	28	7	13	32	100
Göteborgs o Bohus	—	36	16	52	14	16	9	7	54	100
Älvsborgs	5	125	13	138	31	29	10	8	22	100
Skaraborgs	39	350	9	359	21	43	8	11	17	100
Värmlands	16	123	6	129	23	30	4	18	25	100
Örebro	21	128	13	141	13	28	12	12	35	100
Västmanlands	12	61	3	64	23	33	13	6	25	100
Kopparbergs	9	70	—	70	42	20	8	7	23	100
Gävleborgs	8	71	3	74	22	10	6	10	52	100
Västernorrlands	1	34	2	36	8	25	6	17	44	100
Jämtlands	—	23	1	24	8	—	23	8	61	100
Västerbottens	—	24	3	27	4	30	8	12	46	100
Norrbottens	—	49	8	57	17	15	30	25	13	100
<i>Hela riket</i>	477	4 452	311	4 763	18	23	10	11	38	100

¹ Bevattningsanläggningar med rörliga spridare. — ²Företag med högst 2,0 ha åker men med frilandsodling av trädgårdsväxter.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Bibliografi

Källor

Lantbruksregistret 1981/antal företag med anläggningar/. SCB (råtabeller)

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1977. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar. SCB. SM J 1978:6.1.

Lantbruksräkningen 1971. Del 2. Husdjur, maskiner och anläggningar, skogsbruk, sär-

skilda tabeller /uppgifter för naturliga jordbruksområden/. SCB.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om otillräckliga vattenuttag och planerade nyanskaffningar av bevattningsanläggningar/. SCB. SM J 1976:13.

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i

Tabell 36 Bevattningsanläggningarnas beräknade maximala kapacitet efter slag av vattentäkt år 1975. Kubikmeter per timme
 Estimated maximal capacity for the sprinkling irrigation systems by kind of water supply in 1975. Cubic metres per hour

Område	Bevattningsanläggningarnas maximala kapacitet efter slag av vattentäkt				
	Vatten- drag	Insjö	Grund- vatten	Salt- vatten ¹	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	1 749	4 069	197	105	6 120
Uppsala	6 167	1 511	286	—	7 964
Södermanlands	1 663	3 838	121	87	5 709
Östergötlands	3 160	3 492	318	168	7 138
Jönköpings	1 210	1 957	75	—	3 242
Kronobergs	1 491	1 172	116	—	2 779
Kalmar	5 181	1 688	2 636	1 018	10 523
Gotlands	409	62	207	112	790
Blekinge	5 005	1 626	2 492	232	9 355
Kristianstads	15 019	4 924	8 729	11	28 683
Malmöhus	9 268	852	6 816	—	16 936
Hallands	8 293	824	632	—	9 749
Göteborgs o Bohus	510	117	239	—	866
Älvsborgs	2 715	779	80	—	3 574
Skaraborgs	8 689	2 256	556	—	11 501
Värmlands	1 759	1 550	110	—	3 419
Örebro	1 807	1 587	164	—	3 558
Västmanlands	1 820	844	15	—	2 679
Kopparbergs	889	606	20	—	1 515
Gävleborgs	1 258	500	21	—	1 779
Västernorrlands	410	213	39	23	685
Jämtlands	91	402	2	—	495
Västerbottens	337	53	60	—	450
Norrbottens	384	129	83	—	596
<i>Hela riket</i>	79 284	35 051	24 014	1 756	140 105

¹ Salthalten torde uppgå till högst 0,8 % i berörda områden.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1980) . . . Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13 . . .

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen 1972 /antal företag med bevattningsanläggningar 1971/. SCB. SM J 1972:57.

Tabell 37 Anläggningar i anslutning till ny- och tillbyggda djurstallar år 1979

Installations in new and extended buildings for livestock in 1979

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2,0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Antal djurstallar med						Totalt antal ny- respektive tillbyggda djurstallar		
	Automatisk utfodring			Mjölkningsanläggning		Utgödslings- anläggning		Gödsel- platta eller gödsel- behållare	Skulltork (i höghus)
	Nöt- kreatur	Svin	Fjäderfä	Rör- mjölkning	Annan anläggning				
Nybyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	15	53	13	112	5	331	463	57	396
Svealand	5	7	2	38	—	66	110	17	94
Norrland	10	1	—	95	6	106	190	18	142
Hela riket									
1979	30	61	15	245	11	503	763	92	632
1978	30	77	38	247	17	565	536	106	705
1977	27	83	17	247	23	645	605	108	765
1976	16	65	4	214	26	538	532	89	664
1975	9	77	16	170	36	465	442	88	595
Tillbyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	6	5	2	102	6	257	310	55	326
Svealand	3	—	—	31	1	62	69	13	77
Norrland	3	1	—	64	5	89	126	17	123
Hela riket									
1979	12	6	2	197	12	408	505	85	526
1978	7	10	6	220	17	415	336	73	541
1977	9	8	1	200	23	366	315	81	505
1976	8	4	—	181	13	323	287	70	436
1975	3	9	—	166	22	304	271	80	455

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lanthuset (totalundersökning).

Tabell 38 Cisterner för drivmedel och eldningsolja den 31 december 1980

Cisterns for motor fuel and fuel oil on December 31st, 1980

Avser företag med mer än 2.0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Cisterner för drivmedel		Cisterner för eldningsolja ¹	
	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11 131	46 638	1 948	8 385
» mellanbygder	10 508	30 950	1 149	3 956
» norra slättbygder	12 338	41 924	3 372	12 097
Svealands slättbygder	15 391	49 683	4 669	16 757
Götalands skogsbygder	23 834	55 328	1 336	4 138
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 148	15 007	703	2 150
Nedre Norrland	6 329	12 964	857	2 440
Övre Norrland	5 388	12 082	421	1 566
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	3 595	6 608	..	..
5,1 – 10,0	9 563	18 609	639	1 906
10,1 – 20,0	20 812	43 336	1 009	2 786
20,1 – 30,0	16 486	38 519	1 285	3 703
30,1 – 50,0	20 239	58 972	3 092	9 389
50,1 – 100,0	14 341	56 799	4 738	15 733
Över 100,0	6 031	41 734	3 409	16 917
<i>Hela riket</i>				
1980	91 067	264 577	14 455	51 488
1977	81 201	214 854	15 642	53 350
1973	96 917	219 137	..	..
1970	96 505	213 636	..	..
1967	89 557	203 443	..	..

¹ Cisterner för eldningsolja avsedd för bostäder ingår inte.

Källa: SCB, lantbruksregistret (urvalsundersökning om 12 000 enheter, bortfall se texten).

6.2 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper,

nämligen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. *Provundersökningen*, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973. På tillägsfrågor skulle jordbrukarna uppge hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare samt hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval.

Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomfördes. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7%). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de enskilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrektionstal för omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrektioner framgår av tabell 39.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningsarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25%. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3%. Den korrektion som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åker respektive ej systemtäckdikad åker år 1973 redovisas i *tabell 39*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfanns i slättbygderna.

Bibliografi

Systemtäckdikad åkerareal. Jordbruksinventeringen den 1 mars 1973 /med uppgifter om hur stor åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikas/. SCB. SM J 1974:4.

Tabell 39 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area leased in 1973. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Areal åker med systemtäckdikning				Summa	Areal åker utan systemtäckdikning		
	Dikad 1930 eller senare		Dikad före 1930			Ägd	Arren-derad	Summa
	Ägd	Arren-derad	Ägd	Arren-derad				
<i>Län¹</i>								
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239	70 320
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785	107 885
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604	94 844
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016	98 733
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110	99 193
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367	61 105
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968	120 420
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306	55 746
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403	27 843
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370	128 037
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977	166 310
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554	74 225
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184	42 793
Älvsborgs	35 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493	110 139
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153	136 327
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848	91 907
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842	79 488
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137	46 481
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020	59 010
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447	65 473
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253	56 521
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411	39 117
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952	75 967
Norrbottens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662	42 697
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218	176 580
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643	235 661
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340	185 864
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649	404 060
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217	486 509
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867	179 472
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085	156 115
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082	126 320
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101	1 950 581
Korrigerig, procent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

6.3 MASKINER OCH REDSKAP

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Fr o m undersökningsåret 1979 är denna statistik förlagd till jordbruksnämnden.

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av traktorer och skördetröskor. Uppgiftsinsamlingen avsåg företaget med mer än 2 hektar åker.

Vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Undersökningen om anskaffning av maskiner etc

Tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner tillskrivs varje år fr o m 1979 av jordbruksnämnden med begäran om uppgifter om antalet maskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner (inkl traktorer) uppgick under 1980 till 295 företag.

Resultatens tillförlitlighet

För några maskingrupper har det inte varit möjligt att erhålla säkra uppgifter. Detta gäller exempelvis vagnar för vilka uppgifter från ett stort antal småtillverkare torde saknas. Vidare föreligger svårigheter att beräkna jordbrukets andel av den totala försäljningen för vissa i undersökningen ingående maskiner och redskap, som används även inom andra näringar än jordbruket. Detta gäller bl a elektriska motorer, handredskap, redskap för grundförbättring m m. För dessa bortfall har gjorts en skattning med ledning av en kompletterande undersökning avseende år 1976.

Det kan också förekomma viss dubbelredovisning, t ex när tillverkare av viss utrustning till traktorer eller till torkanläggningar även säljer till leverantörer av traktorer och torkar. Dessa förhållanden torde dock knappast ge avvikelser större än någon eller några procent av totalbeloppen.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket

medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdeskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat

Värdet av jordbrukets inköp av maskiner och redskap uppgick som framgår av *tabell 40* till 2 129 milj kronor under 1980, varav 716 milj avsåg traktorer.

Uppgifter om antalet till jordbruket levererade traktorer åren 1976–1980 och dessas genomsnittliga effekt lämnas i tablån nedan.

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hästkrafter
1980	7 071	68,5
1979	7 578	68,7
1978	7 727	65,8
1977	13 142	62,3
1976	14 525	63,5

Enligt lantbruksregistret fanns 1981 som *tabell 41* visar i genomsnitt 1,8 traktorer per företag. På företag med över 100 hektar åker fanns omkring 4 traktorer i genomsnitt.

Vissa uppgifter om antalet maskiner i trädgårdsbruket vid slutet av 1976 enligt trädgårdsräkningen 1977 lämnas i följande tablå.

Slag av maskin	Storleksgrupp, hektar åker		
	Högst 2,0	Över 2,0	Summa
<i>Traktorer</i>	1 362	5 875	7 237
Dieseldrivna	746	5 021	5 767
Bensin- eller- fotogendrivna	616	854	1 470
<i>Jordfräsar</i>	2 604	1 622	4 226
Bensindrivna	2 128	1 292	3 420
Övriga	476	330	806
<i>Motordrivna bekämpnings- sprutor</i>	862	379	1 241

Bibliografi

Källor

Lantbruksregistret 1981 /antal traktorer och skördetröskor m m/. SCB (råtabeller).

Jordbrukarnas maskininköp /årligen 1950—1978; vissa uppgifter om inköp till trädgårdsbruket redovisas/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukets traktorköp /årligen 1950—1976/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukarnas investeringar i maskiner och redskap /1979 och 1980/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1980:11, 1981:10.

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Ma-

skindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter om traktorer, skördetröskor och cisterner/. SCB. SM J 1973:39.

Fordon enligt bilregistret /varje månad sedan 1973; uppgifter om totala antalet traktorer. I årssammandragen även med fördelning på tillverkare och på kommuner/. SCB. SM T.

Nyregistreringsstatistik /varje månad sedan 1973; uppgifter om antalet nyregistrerade traktorer i lantbruket med fördelning på tillverkare/. AB Bilstatistik.

Tabell 40 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1976—1980. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1976—1980.
Millions of Swedish kronor

Varuslag	1976	1977	1978	1979	1980
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	842	885	611	667	716
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	19	36	12	12	13
Jordbearbetningsredskap	185	202	173	190	145
Redskap för sådd, spridning m m	99	113	113	129	97
Redskap för skörd och tröskning	462	339	310	346	377
Vagnar	140	125	153	154	136
Torkar, kvarnar, silos m m	58	118	155	197	169
Potatis- och rotfruktsredskap	56	52	53	51	39
Transportredskap och lastapparater ¹	248	158	173	175	173
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	73	74	85	78	62
Stallutrustningar	..	96	133	179	155
Bevattningsutrustningar	..	69	42	28	14
Diverse	102	34	40	33	33
Summa ²	2 284	2 301	2 053	2 239	2 129
<i>1980 års priser</i>					
Traktorer	1 254	1 232	751	756	729
Övriga maskiner och redskap ²	2 118	1 809	1 680	1 710	1 440
Summa ²	3 372	3 041	2 431	2 466	2 169

¹ Exkl vagnar. — ² Inkl gårdstankar.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

Tabell 41 Antal traktorer och skördetröskor samt antal företag med traktorer och skördetröskor år 1981

Number of tractors and combines and number of holdings with tractors and combines in 1981

Avser företag med mer än 2.0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp, hektar åker	Antal traktorer	Antal skörde- tröskor	Antal företag med traktorer och skörde- tröskor	
			Traktorer	Skördetröskor
<i>Län</i>				
Stockholms	4 243	1 551	1 975	1 478
Uppsala	7 795	3 011	3 552	2 943
Södermanlands	5 944	2 173	2 578	2 050
Östergötlands	10 696	3 741	4 797	3 616
Jönköpings	8 878	1 582	5 527	1 699
Kronobergs	5 798	1 153	4 026	1 226
Kalmar	9 257	2 179	4 880	2 273
Gotlands	4 458	1 359	2 454	1 463
Blekinge	3 171	592	1 875	649
Kristianstads	13 170	2 379	6 855	2 364
Malmöhus	16 967	4 474	7 678	4 284
Hallands	9 358	2 410	5 591	2 520
Göteborgs o Bohus	6 306	1 329	4 096	1 399
Älvsborgs	13 891	3 312	8 403	3 498
Skaraborgs	16 434	5 439	8 543	5 410
Värmlands	7 981	2 007	5 274	2 094
Örebro	6 322	2 244	3 185	2 218
Västmanlands	6 240	2 592	2 916	2 531
Kopparbergs	5 319	1 564	3 299	1 630
Gävleborgs	6 085	1 380	3 950	1 535
Västernorrlands	5 656	854	3 796	1 038
Jämtlands	4 238	480	2 891	559
Västerbottens	7 744	780	5 138	1 115
Norrbottens	3 703	405	2 345	554
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	19 706	5 379	9 035	5 241
» mellanbygder	19 974	4 862	10 179	5 000
» norra slättbygder	24 650	8 493	12 402	8 362
Svealands slättbygder	30 632	11 639	14 348	11 309
Götalands skogsbygder	50 667	10 290	31 247	10 871
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 995	4 443	9 696	4 551
Nedre Norrland	15 593	2 653	10 464	3 094
Övre Norrland	12 437	1 231	8 253	1 718
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	15 200	923	13 637	998
5,1 – 10,0	27 006	3 345	21 412	3 683
10,1 – 20,0	41 026	9 713	26 220	10 566
20,1 – 30,0	29 497	9 157	15 231	9 663
30,1 – 50,0	35 347	12 267	15 665	12 636
50,1 – 100,0	27 998	9 479	10 183	9 394
Över 100,0	13 580	4 106	3 276	3 206
<i>Hela riket</i>	189 654	48 990	105 624	50 146

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1981 (totalundersökning).

7 Förnödenheter

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
7.1 Utsäde	42–43	—
7.2 Växtnäringsämnen	44–45	4
7.3 Växtskyddsmedel	46–48	—
7.4 Fodermedel	49–50	—
7.5 Driv- och smörjmedel	51	—

7.1 UTSÄDE

Enligt särskilda bestämmelser om statsplombering av utsädesvara får utsäde av potatis, stråså, trindså, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål och oljeväxter inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis. Dock får överlåtelse ske odlare emellan i orten om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet. I detta avsnitt beskrivs plomberingsverksamheten och lämnas vissa uppgifter om kvantiteten plomberat utsäde under år 1980/81.

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna 1976 och 1977 genomförde SCB en undersökning rörande användningen av statsplomberat utsäde av spannmål. Undersökningen genomfördes på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund. Vid undersökningen inhämtades också uppgifter om användningen av betat utsäde, d v s utsäde som behandlats med kemiska medel till skydd mot vissa växtsjukdomar. Uppgiftsinsamlingen omfattade cirka 28 000 spannmålsfält på cirka 12 250 brukningsenheter. På basis av dessa uppgifter gjordes skattningar av arealer besådda med statsplomberat och ej statsplomberat utsäde samt med betat utsäde.

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens utsädeskontroll är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Statsplombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1980/81 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Statsplomberingen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass)

Statsplomb C

Statsplomb D (bruksutsäde, kan ej användas för produktion av statsplomberat utsäde)

Statsplomb U (se nedan).

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss renhet, grobarhet, sortrenhet och sundhet

Tabell 42 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1980/81. Deciton
Total quantity of state certified seed in 1980/81. 100 kilogrammes

Utsadesslag	Utsäde plomberat med statsplomb					
	A	B	C	D	U	Summa
Höststrasäd	14 466	46 709	51 512	388 472	4 919	506 078
Varstrasäd	60 237	136 297	125 246	1 492 679	39 202	1 853 661
Trindsäd	2 936	3 661	10 277	27 424	12 730	57 028
Blandsäd	—	—	—	13 251	1 740	14 991
Vallhalvväxter	193	189	376	5 722	296	6 776
Vallgräs	371	593	842	26 307	205	28 318
Blandfrö	—	—	—	30 836	1 680	32 516
Olje- och spanadsvaxter	424	10 333	1 560	12 394	990	25 701
Rottfruktsvaxter	19	44	20	1 350	15	1 448
<i>Summa</i>						
1980/81	78 646	197 826	189 833	1 998 435	61 777	2 526 517
1979/80	74 763	227 797	264 242	1 997 864	45 141	2 609 807
1978/79	85 468	266 416	262 369	2 017 494	127 368	2 759 115
1977/78	82 123	235 998	380 242	1 764 835	284 438	2 747 636
1976/77	72 949	228 029	445 743	1 882 064	104 191	2 732 976 ¹

¹ Har ingår statsplombering enligt klass E; fr o m 1977/78 har denna klass upphört.

Källa: Statens utsadeskontroll och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt av främmande gagnväxter.

Plombering av bruksutsäde i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomberas. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplombering av annat utsäde.

Förutom svensk statsplombering förekommer vid export internationell plombering med OECD-bevis »Basic seed» motsvarande klass B eller »Certified seed» motsvarande klass C.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberingsverksamheten år 1980/81 belyses i *tabell 42*. Ur tabellen kan bl a utläsas att 79% av utsädet plomberades i klass D. Statens utsadeskontroll svarade för 61% av den totala statsplomberade kvantiteten.

Dessutom har vid statens utsadeskontroll för export plomberats 2 496 ton med OECD-bevis och 118 ton med varudeklaration.

I *tabell 43* framgår att den procentuella arealen spannmål 1977 besädd med betat ut-

säde och andelen därav med statsplomberat utsäde var störst för höstsäd och minst för havre.

Uppgifter för riket om de använda utsadesmängderna för spannmål enligt SCBs undersökning år 1965 framgår av följande tablå.

Gröda	Utsädesmängd kg/ha
Höstvete	218
Vårvete	238
Höstråg	199
Korn	204
Havre	221
Blandsäd	219

Bibliografi

Meddelanden från statens utsadeskontroll /tidigare statens centrala frökontrollanstalt; årligen sedan 1926/.

Frökontrollanstaltens i Linköping verksamhet /årligen sedan 1878/.

Redogörelse för verksamheten vid Frökontrollanstalten i Skara /årligen sedan 1876/77/.

Frökontrollanstalten i Örebro /årligen sedan 1878/79/.

Rapporter från de objektiva skördeupp-

Tabell 43 Areal av spannmål år 1977 besädd med betat utsäde och andel därav besädd med statsplomberat utsäde. Procent av grödareal
 Percentage of cereal area in 1977 sown with disinfected seed and state certified seed

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn		Havre	
	Andel betat utsäde	Därav stats-plom-berat	Andel betat utsäde	Därav stats-plom-berat	Andel betat utsäde	Därav stats-plom-berat	Andel betat utsäde	Därav stats-plom-berat	Andel betat utsäde	Därav stats-plom-berat
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	98	77	71	64	95	82	89	75	37	30
Götalands mellan-bygder	94	55	67	58	93	69	78	60	44	36
Götalands norra slättbygder	97	60	28	27	95	75	46	39	8	8
Svealands slättbygder	96	59	23	19	94	72	61	40	8	6
Götalands skogsbygder	84	50	30	25	73	54	58	49	11	10
Mellersta Sveriges skogsbygder	83	59	15	15	81	64	51	32	7	6
Nedre Norrland	53	50	..	..	..	..	48	42	13	13
Övre Norrland	—	—	—	—	..	..	66	53	25	22
<i>Hela riket</i>										
1977	95	61	34	30	92	72	65	50	12	10
1976	94	60	41	35	88	69	55	42	15	11

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten)

skattningarna. Arealer av spannmål besädda med statsplomberat och betat utsäde 1976 och 1977. SCB, SM J 1979:8.2. Appendix till SM J 1979:8.2.

Utsädesmängderna för spannmål 1965. SCB, SM J 1966:5.

7.2 VÄXTNÄRINGSÄMNET

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över försäljningen av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. På grundval av dessa beräkningar och arealuppgifter enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utarbetar Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning statistik över försäljningen av handelsgödsel med fördelning på län.

Stiftelsen beräknar vidare kalkförbrukning-

en i jordbruket och trädgårdsbruket. Statistiken baseras på rapporter från tillverkare.

SCB genomförde 1978 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnen kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel. Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis och oljeväxter.

Genomförande av SCBs undersökning

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från var fjärde av de i skördeuppskattningarna 1978 uttagna gårdarna, dvs cirka 3 200. Av dessa utgick cirka 200 gårdar på grund av nedläggning av gården eller vägran att delta i undersökningen.

Uppgifterna inhämtades av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av materialet skattades för respektive gröda dels arealen för, dels totalförbrukningen av olika handelsgödselmedel. Skattningarna genomfördes först för skördeområden (se kapitel 2) och resultaten sammanvägdes sedan till större områden. Därefter omräknades uppgifterna om totalförbrukningen till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

Resultat

Försäljningen av handelsgödsel till jordbruket och trädgårdsbruket under år 1980/81 i ton respektive kilogram per hektar av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) enligt Stiftelsen Svensk Växtnäringsforsknings beräkningar redovisas i *tabell 44*. Som framgår där har försäljningen av samtliga näringsämnen minskat under senare år. Förändringen under perioden 1960–1980 illustreras närmare i *diagram 4*.

Förbrukningen av kalciumoxid (Ca O) i jordbruket och trädgårdsbruket enligt stiftelsens statistik framgår av tabblån nedan.

År Förbrukning av kalciumoxid, ton

	Kalknings- medel	Thomas- fosfat	Summa
1980	270 540	352	270 892
1979	270 227	1 481	271 708
1978	239 926	13 522	253 448
1977	204 554	19 410	223 964
1976	317 302	20 597	337 899

Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1978 enligt SCBs statistik återfinns i *tabell 45*. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor.

Bibliografi

Källor

Lokalstatistik för växtnäringsanvändning inom jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1955. Tidigare benämning Förbrukning av växtnäring inom jordbruk och trädgårdsbruk i olika delar av Sverige/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Försörjningen med handelsgödsel /årligen sedan 1950. Utförligare uppgifter återfinns i stencil. Endast rikssiffror/.

Kalkförbrukning i ton Ca O per kalenderår inom jord- och trädgårdsbruk /uppgifter för län och för olika slag av kalkningsmedel/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

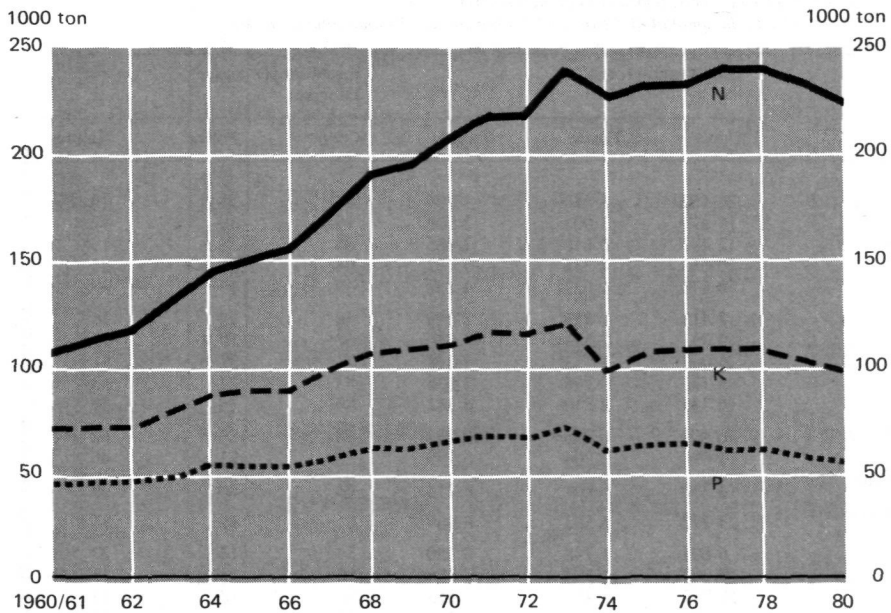
Förbrukning av växtnäringsämnen i handelsgödsel i jordbruket. SCB. SM J 1972:23 och 1979:8.6.

Andra undersökningar

Beräkning av jordbrukets kostnader för handelsgödselmedel /årligen sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

Den aktuella användningen av mikronäringsämnen – en kort översikt. Supra. 1976-02-03 (stencil).

Diagram 4 Försäljning till jordbruk och trädgårdsbruk 1960-1980 av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) i handelsgödselmedel. 1000 ton

Tabell 44 Försäljning av handelsgödselmedel till jordbruket och trädgårdsbruket år¹ 1980/81

Sale of fertilizers to the agricultural and horticultural sector in 1980/81

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) och kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Område	Total kvantitet, ton			Kvantitet per hektar ³ , kilogram		
	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
<i>Län²</i>						
Stockholms	6 450	1 570	1 879	66	16	19
Uppsala	14 379	3 003	2 002	90	19	12
Södermanlands	12 490	2 618	2 685	88	18	19
Östergötlands	20 663	4 336	5 432	94	20	25
Jönköpings	4 670	1 622	4 152	49	17	43
Kronobergs	2 418	856	2 199	40	14	36
Kalmar	9 053	2 534	5 856	67	19	43
Gotlands	6 060	1 783	4 248	73	22	51
Blekinge	3 193	798	2 036	83	21	53
Kristianstads	16 339	2 810	6 882	89	15	37
Malmöhus	36 409	8 306	19 233	118	27	62
Hallands	11 694	2 704	5 799	93	21	46
Göteborgs o Bohus	14 230	3 179	6 714	62	14	29
Älvsborgs	23 172	5 553	8 969	81	19	31
Skaraborgs	6 601	1 748	3 250	54	14	27
Värmlands	10 062	2 563	3 886	86	22	33
Örebro	10 717	2 452	1 715	80	18	13
Västmanlands	3 683	1 144	2 279	56	17	35
Kopparbergs	3 724	1 046	1 948	48	13	25
Gävleborgs	1 903	610	1 096	31	10	18
Västernorrlands	1 415	512	942	31	11	21
Jämtlands	3 036	1 207	2 208	35	14	25
Västerbottens	1 981	665	1 414	45	15	32
Norrbottens						
<i>Hela riket</i>						
1980/81	224 342	53 619	96 824	77	18	33
1979/80	231 934	56 294	100 718	79	19	34
1978/79	236 740	60 090	107 424	80	20	36
1977/78	238 234	61 424	106 504	81	21	36
1976/77	232 090	62 870	107 001	79	21	36

¹ Avser perioden juni – maj. — ² Ej helt överensstämmande med den officiella länsindelningen (se texten).— ³ Arealuppgifter enligt lantbruksregistret (åkerareal vid företag med mer än 2 hektar åker).

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 45 Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1978. Kilo-gram per hektar

Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1978. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Växtnäringsämne: produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis ¹	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs
<i>Kväve</i>														
Götalands södra slättbygder	132	101	78	86	83	..	80	48	115	..	189	99	167	..
* mellanbygder	99	90	67	74	73	..	78	55	117	93	153	127	154	..
* norra slättbygder	106	94	74	83	72	76	72	47	100	..	144	116	132	106
Svealands slättbygder	111	105	84	87	80	62	73	52	73	..	..	115	130	92
Götalands skogsbygder	98	81	65	61	51	41	59	38	69	70	..	110	..	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	84	..	57	68	67	54	54	44	26	—	..	..	..	94
Nedre Norrland	..	—	..	44	46	29	37	32	24	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	37	42	34	36	10	50	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	111	101	72	74	69	52	59	43	93	88	172	114	140	96
1971	100	93	72	67	63	44	44	47	88	111	167	118	120	108
<i>Fosfor</i>														
Götalands södra slättbygder	22	14	18	18	19	..	20	11	63	..	31	18	26	..
* mellanbygder	23	15	21	23	24	..	22	14	54	44	24	24	35	..
* norra slättbygder	21	21	22	21	20	21	15	10	68	..	23	23	18	22
Svealands slättbygder	16	23	15	21	20	20	16	11	55	..	..	24	18	20
Götalands skogsbygder	21	21	15	20	19	20	18	11	42	47	..	22	..	18
Mellersta Sveriges skogsbygder	19	..	22	21	20	12	14	9	37	—	..	..	..	23
Nedre Norrland	..	—	..	20	17	15	13	9	24	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	23	21	30	13	4	47	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	20	21	19	21	20	20	16	11	56	44	27	23	22	21
1971	27	23	27	24	22	19	13	13	53	52	35	27	27	26
<i>Kalium</i>														
Götalands södra slättbygder	44	27	36	36	40	..	49	23	183	..	59	34	50	..
* mellanbygder	46	30	44	49	51	..	53	33	154	121	47	46	63	..
* norra slättbygder	20	16	29	28	27	28	27	18	179	..	28	32	23	24
Svealands slättbygder	12	8	14	16	18	23	25	16	139	..	..	13	20	22
Götalands skogsbygder	32	27	29	42	38	40	40	24	112	114	..	38	..	33
Mellersta Sveriges skogsbygder	29	..	35	36	33	22	26	16	60	—	..	..	..	34
Nedre Norrland	..	—	..	36	30	25	24	17	44	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	43	45	44	28	8	87	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	27	14	33	32	29	32	34	22	149	115	49	23	33	27
1971	38	34	48	38	30	29	26	25	157	161	64	32	40	37

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.3 VÄXTSKYDDSMEDEL

Inom Lantbrukets utredningsinstitut utarbetades årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över försäljning av växtskyddsmedel till jordbruket. Fr o m undersökningsåret 1979 handhas denna statistik av jordbruksnämnden. T o m år 1976 utarbetade utredningsinstitutet även statistik över försäljningen av växtskyddsmedel till trädgårdsbruket.

SCB undersökte för år 1979 på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund omfattningen av kemisk ogräsbekämpning. Genom undersökningen erhöles uppgifter om arealer av spannmål på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts.

SCB genomförde vidare för år 1980 en undersökning av användningen av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket.

Undersökningarnas genomförande

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

Primärmaterialet till denna statistik utgörs av kvantitetsuppgifter som insamlats av produktkontrollbyrån, naturvårdsverket. Dessa kvantitetsuppgifter har åsatts förbrukarpriser varvid kostnaderna erhållits. Priserna har beräknats utifrån priset 1976 enligt utredningsinstitutets enkät, jordbruksnämndens prisindex och i viss utsträckning även prislistor. Från och med år 1979 har prisuppgifter inhämtats från återförsäljare.

SCBs undersökningar

Uppgiftsinsamlingen 1979 om kemiskt ogräsbekämpade arealer samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga cirka 12 500 gårdar som ingick i urvalet till dessa. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Uppgifterna om användningen år 1980 av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket insamlades genom en enkät i samband med en omnibusundersökning våren 1981 till 12 000 lantbrukare.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

De olika preparaten varierar i koncentration och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna har inte justerats med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på användningsområden, har det påförts den huvudsakliga produktionsgrenen.

Undersökning om användning av kemiska bekämpningsmedel

På grund av det tämligen stora bortfallet (20%) av primäruppgifter och den stora variationen i dessa är resultaten från denna undersökning något osäkra.

Resultat

Av *tabell 46* framgår bl a att försäljningen av ogräsmedel till jordbruket ökat under senare år och 1980 uppgick till cirka 6 900 ton till ett värde av 195 000 kronor. Ogräsmedlen utgjorde 82% av den totala försäljningen av växtskyddsmedel till jordbruket. Mängden verksam substans i dessa och övriga växtskyddsmedel framgår av tablå nedan.

Växtskyddsmedel	Mängd verksam substans, ton		
	Jordbruk	Trädgårdsbruk	Summa
Insektsmedel	171	25	196
Medel mot växtsjukdomar	496	101	597
Ogräsmedel	3 772	31	3 803
<i>Summa</i>			
1980	4 439	157	4 596
1979	4 588	189	4 777
1978	3 925	199	4 124
1977	4 393	279	4 672
1976	4 015	237	4 252

Enligt SCBs undersökning om användningen av kemiska bekämpningsmedel som redovisas i *tabell 47* förbrukades under 1980 5 750 ton preparat av 58% av företagen, huvudsakligen de större. Här ingick dock inte

Tabell 46 Total försäljning av växtskyddsmedel till jord- och trädgårdsbruket åren 1976—1980
Total sale of pesticides to the agricultural and horticultural sector in 1976—1980

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel				
	Insekts- medel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräs- medel	Övriga pre- parat för växtodling och lagring	Summa
Jordbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1980	524	984	6 907	.. ²	8 415
1979	458	1 057	6 696	.. ²	8 211
1978	416	1 809	5 736	.. ²	7 961
1977	437	1 560	5 559	.. ²	7 556
1976	526	1 549	5 222	297	7 594
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1980	23 813	51 120	195 297	.. ²	270 230
1979	14 025	37 226	158 131	.. ²	209 382
1978	14 155	27 174	121 958	.. ²	163 287
1977	10 677	18 010	95 268	.. ²	123 955
1976	14 809	11 967	90 322	5 223	122 321
Trädgårdsbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1976	115	128	112	51	407
1975	197	165	198	129	689
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1976	3 022	4 035	1 277	1 688	10 022
1975	3 768	3 283	2 103	758	9 912

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen. — ² Redovisas under ogräsmedel.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

betningsmedel och ej heller totalbekämpningsmedel.

År 1979 ogräsbekämpades kemiskt en större andel av spannmålsarealen på stora företag än på små enligt uppgifterna i *tabell 48*.

Bibliografi

Försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1952/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Försäljning av växtskyddsmedel m m till

jordbruket /årligen fr o m 1979/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1981:4, 1982:1 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna 1975 och 1978. Undersökningar rörande växtodlingen /uppgifter om kemisk ogräsbekämpning på fält med respektive utan vallinsädd/. SCB. SM J 1976:6.5 och 1979:8.7. Appendix till SM J 1976:6.5 och 1979:8.7.

Kemiska bekämpningsmedel i jordbruket 1980. SCB. SM J 1982:12.

Tabell 47 Användning av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket år 1980

Use of pesticides in agriculture in 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område: storleksgrupp	Bekämpningsmedel, ton preparat					Andel företag som an- vänt be- kämpnings- medel, procent	Andel åker- areal som be- kämpats, procent
	Mot in- sekter	Mot växt- sjuk- domar ¹	Mot ogräs	Övriga ²	Summa		
<i>Län</i>							
Stockholms	17	4	151	8	180	67	52
Uppsala	32	8	285	16	341	85	66
Södermanlands	20	5	242	7	274	75	62
Östergötlands	53	27	495	38	613	76	64
Jönköpings	2	5	63	1	71	51	30
Kronobergs	2	4	53	3	62	62	35
Kalmar	12	16	204	11	243	64	45
Gotlands	12	11	113	7	143	81	44
Blekinge	4	22	59	3	88	63	52
Kristianstads	30	107	434	35	606	78	65
Malmöhus	97	125	772	62	1 056	92	78
Hallands	22	23	216	29	290	74	54
Göteborgs o Bohus	8	2	65	3	78	51	35
Älvsborgs	12	3	191	6	212	48	38
Skaraborgs	54	37	528	59 ³	678	77	64
Värmlands	9	4	78	6	97	27	32
Örebro	16	11	190	8	225	67	62
Västmanlands	29	4	228	13	274	85	70
Kopparbergs	3	4	43	24 ³	74	44	37
Gävleborgs	1	2	46	1	50	43	30
Västernorrlands	1	0	16	0	17	21	15
Jämtlands	1	0	6	0	7	10	7
Västernorrlands	0	1	25	32 ¹	58	23	14
Norrbottnens	1	1	11	1	14	19	14
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	116	138	1 037	85	1 376	93	82
„ mellanbygder	46	141	560	48	794	84	56
„ norra slättbygder	102	54	1 028	86	1 270	79	69
Svealands slättbygder	117	34	1 109	55	1 316	77	63
Götalands skogsbygder	38	44	535	27	644	55	34
Mellersta Sveriges skogsbygder	15	8	153	14	190	40	31
Nedre Norrland	3	5	56	24 ³	88	22	17
Övre Norrland	1	2	36	34 ³	73	20	13
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	6	9	22	2	39	18	12
5,1 – 10,0	4	7	99	17	127	36	21
10,1 – 20,0	30	49	401	15	495	62	35
20,1 – 30,0	33	34	479	44	590	77	42
30,1 – 50,0	88	83	910	55	1 136	87	52
50,1 – 100,0	123	110	1 244	99	1 576	94	64
Över 100,0	154	134	1 359	141	1 788	98	74
<i>Hela riket</i>	438	426	4 514	373	5 751	58	52

¹ Exklusive betningsmedel. — ² Bl a medel för blastdödning och stråförkortning. — ³ Osäker uppgift.

Källa: SCB, miljöstatistik.

Tabell 48 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer år 1979. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	88	82	78	80	70	31	77
Uppsala	90	95	82	89	85	69	88
Södermanlands	91	94	61	79	78	49	80
Östergötlands	97	92	87	87	74	53	85
Jönköpings	99	62	38	74	75	77	75
Kronobergs	..	67	31	76	80	94	79
Kalmar	90	96	68	86	82	74	84
Gotlands	75	57	40	76	64	31	71
Blekinge	98	99	74	94	93	..	91
Kristianstads	93	98	69	96	96	100	93
Malmöhus	99	97	79	97	97	92	96
Hallands	91	99	27	96	94	71	92
Göteborgs o Bohus	51	68	35	73	69	25	66
Älvsborgs	86	86	58	81	76	80	78
Skaraborgs	96	88	58	88	84	80	86
Värmlands	66	93	60	60	63	7	60
Örebro	95	98	55	93	90	..	91
Västmanlands	88	96	68	90	87	75	89
Kopparbergs	67	..	..	75	66	34	71
Gävleborgs	38	..	56	64	48	52	59
Västernorrlands	—	—	..	51	42	19	48
Jämtlands	—	—	—	18	12	3	17
Västerbottens	—	—	..	31	37	33	32
Norrbottens	—	—	—	44	65	25	45
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	99	98	74	98	97	91	96
» mellanbygder	89	93	62	90	90	62	86
» norra slättbygder	97	93	71	90	83	57	87
Svealands slättbygder	89	94	67	86	81	57	84
Götalands skogsbygder	75	81	47	82	75	70	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	78	92	55	72	68	43	70
Nedre Norrland	28	..	..	48	41	26	46
Övre Norrland	—	—	..	34	45	31	34
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–20,0	81	80	42	66	64	56	65
20,1–50,0	91	93	55	81	79	63	80
Över 50,0	96	95	78	90	89	56	90
<i>Hela riket</i>							
1979	93	94	66	82	80	59	82
1978	92	94	67	83	80	63	82
1975	90	92	68	81	80	59	81
1974	75	88	50	78	76	58	75
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	1 613 100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.4 FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlar jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelsstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar, gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl år 1980/81 och vissa tidigare år lämnas i *tabell 49*. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspannmål.

I *tabell 50* redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel.

Bibliografi

Tabeller över produktion och förbrukning av fodermedel /årligen sedan 1959/60/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

7.5 DRIV- OCH SMÖRJMEDEL SAMT ELDNINGSOLJA

SCB genomförde under våren 1981 en undersökning om förbrukningen under 1980 av drivmedel i jordbruket och av eldningsolja för spannmålstorkar m m samt om antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet den 31 december 1980.

Motsvarande uppgifter hade tidigare insamlats för år 1975 vad gäller drivmedelsförbrukningen och för år 1973 vad gäller cisterner. Vid den undersökning som genomfördes för

år 1975 insamlades även uppgifter om förbrukningen av smörjmedel.

I avsnitt 6.1 redovisas antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet.

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1977 (se avsnitt 8.9).

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1980 (se avsnitt 3.1) utvaldes 12 000 företag med mer än 2 hektar åker. Samtliga företag med mer än 200 hektar åker ingick. Övriga företag i urvalet fördelades på län proportionellt mot antalet företag i länen. Inom länen var urvalssannolikheten större för företag med större åkerareal.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i mitten av februari 1981.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I början av april gjordes en särskild bortfallsuppföljning varvid uppgifter insamlades per telefon från cirka 600 företag. Uppgifter erhöles från cirka två tredjedelar av dessa företag.

Beräkningsmetoder

De inkomna blanketterna granskades maskinellt och manuellt, vilket ledde till korrigering av uppgifterna i något hundratal fall. För cirka 100 företag som redovisat brukarskifte under 1980 inhämtades före registreringen uppgifter om förbrukning av drivmedel och eldningsolja för resterande delen av året från den förre/nye brukaren.

De i enkäten inkomna uppgifterna och uppgifterna i bortfallsuppföljningen uppräknades var för sig stratumvis till totalsiffror vilka sedan sammanvägdes.

Resultatens tillförlitlighet

För undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. På produktionsområdesnivå ligger de beräknade medelfelen för bensin på

Tabell 49 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1976/77—1980/81. Milj kilogram

Production of feeding stuff for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures in 1976/77—1980/81. Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	436,0	459,5	474,2	470,3	477,9
Råg och/eller vete	141,0	137,2	125,0	106,3	103,1
Korn och/eller havre	.. ²	113,5	143,8	157,6	169,8
Majs	49,9	56,3	55,6	65,2	59,4
Annan spannmål	105,6	4,2	2,0	1,9	1,2
Baljväxter	0,1	0,0	0,1	0,5	0,6
Kvornbiprodukter	12,8	16,6	15,1	14,3	14,8
Sockerprodukter	0,1	0,5	0,3	0,0	0,0
Oljekraftfoder	45,4	43,8	38,8	33,2	34,6
Fiskmjöl	21,3	22,4	24,9	27,1	27,8
Köttfodermjöl	7,0	7,2	7,4	7,1	7,9
Hömjöl	12,9	12,2	11,1	7,8	7,5
Mineralfodermedel	13,5	12,8	14,1	19,6	19,8
Fodertran och foderfett	6,3	7,7	8,4	7,4	7,1
Vitaminfodermedel	2,3	2,7	2,9	2,4	2,4
Andra råvaror	17,8	22,4	24,7	19,9	21,9
<i>Blandningar för svin</i>	808,5	852,9	865,9	859,8	856,8
Råg och/eller vete	86,7	76,9	47,4	29,1	27,6
Korn och/eller havre	.. ²	484,5	528,0	540,7	535,8
Majs	0,1	0,8	0,2	0,6	0,4
Annan spannmål	450,3	0,0	0,1	1,0	0,1
Baljväxter	9,4	8,7	8,0	10,7	7,7
Kvornbiprodukter	56,5	64,8	64,1	66,4	71,7
Sockerprodukter	0,5	0,9	0,1	0,1	0,1
Oljekraftfoder	70,7	80,3	70,7	57,3	65,2
Fiskmjöl	51,6	50,2	60,1	68,6	64,3
Köttfodermjöl	12,7	13,8	14,4	14,7	14,3
Hömjöl	6,7	7,0	7,3	6,1	6,5
Mineralfodermedel	18,5	19,3	18,1	18,8	18,7
Fodertran och foderfett	2,4	2,5	1,7	1,5	1,5
Vitaminfodermedel	6,3	6,6	7,0	7,3	6,5
Andra råvaror	36,1	36,6	38,7	36,9	36,4
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	869,6	860,4	933,1	946,8	958,0
Råg och/eller vete	32,6	28,4	22,4	16,4	18,9
Korn och/eller havre	..	206,7	223,5	251,7	255,3
Majs	0,4	1,7	4,7	6,8	2,0
Annan spannmål	202,3	14,7	21,8	26,7	24,0
Baljväxter	4,9	4,5	14,7	17,2	15,3
Kvornbiprodukter	51,5	55,9	59,0	71,0	74,4
Sockerprodukter	106,5	138,3	155,2	138,3	147,7
Oljekraftfoder ³	297,3	224,9	244,4	227,6	223,6
Fiskmjöl	0,9	0,5	1,1	1,2	1,6
Köttfodermjöl	4,4	5,0	5,4	5,9	6,9
Hömjöl	12,2	13,2	9,8	4,4	2,0
Mineralfodermedel	15,5	16,2	18,1	20,9	19,2
Fodertran och foderfett	8,1	7,7	8,4	8,8	9,2
Vitaminfodermedel	3,8	3,6	4,6	5,1	4,4
Andra råvaror	129,2	139,1	140,0	144,8	153,5

¹ Avser perioden juli—juni. —² Ingick tidigare i annan spannmål. —³ Inkl oljekraftfoderblandningar.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 50 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1976/77–1980/81. Miljoner kilogram

Estimated consumption of certain types of feeding stuffs in 1976/77–1980/81.
Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
Fiskmjöl	77.8	77.2	86.7	105.1	96.5
Köttfodermjöl	24.2	26.2	25.4	25.4	27.3
Diverse vitaminfodermedel	2.3	23.3	25.1	25.7	23.7
Oljekraftfoder	440.4	444.3	439.9	390.6	379.4
bomullsfrökakor/expeller	50.1	47.9	38.7	27.7	18.3
jordnötskakor/expeller	..	..	..	—	—
sojamjöl	217.2	223.3	228.3	199.0	195.6
kokoskakor/expeller	66.2	71.0	67.0	62.4	62.7
raps-, rybs- och senapsmjöl	105.0	101.3	104.0	97.6	100.3
annat oljekraftfoder	1.9	0.8	1.9	3.9	2.5
Kvarn biprodukter	145.3	163.1	163.4	169.4	171.9

Källa: Statens jordbruksnämnd.

nära 10%, för fotogen under 30%, för dieselolja under 5% samt för eldningsolja omkring 10%. På riksnivå varierar medelfelen mellan 1 och 8%.

Resultat

Allt fler traktorer i jordbruket drivs med dieselolja. Förbrukningen av bensin och fotogen har därför minskat starkt medan förbrukningen av dieselolja ökat som framgår av *tabell 51*. 1980 förbrukades 311 milj liter dieselolja varav cirka 64% på företag med mer än 30 hektar åker.

I nedanstående tablå redovisas för vissa år under perioden 1960-1975 förbrukningen av smörjmedel i jordbruket.

År	Smörjolja 1 000 l	Smörjfett 1 000 kg
1975	10 284	1 320
1969	9 026	1 338
1966	8 669	1 292
1963	9 700	1 387
1960	11 205	1 395

Inom trädgårdsbruket förbrukades, enligt trädgårdsräkningen, under 1976 4,2 milj liter bensin, 0,2 milj liter fotogen och 5,1 milj liter

dieselolja. Vidare förbrukades 216 milj liter eldningsolja.

Bibliografi

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Maskindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter för län om drivmedelsförbrukning samt riks-uppgifter om förbrukning per maskin/. SCB. SM J 1973:39.

Maskindriften m m inom jordbruket /1969; uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukning/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1970:11.

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 51 Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket under år 1980

Consumption of motor fuel and fuel oil in agriculture during 1980

Avser företag med mer än 2.0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedel (1 000 liter)				Eldningsolja ¹ (1 000 liter)
	Bensin	Fotogen	Dieselloja	Summa	
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	750	133	49 917	50 800	10 658
» mellanbygder	839	138	38 528	39 505	4 224
» norra slättbygder	1 113	193	46 560	47 866	17 000
Svealands slättbygder	1 029	331	64 036	65 396	28 365
Götalands skogsbygder	3 073	268	60 587	63 928	4 612
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 127	165	19 296	20 588	2 643
Nedre Norrland	1 205	158	16 960	18 323	2 303
Övre Norrland	810	107	14 980	15 897	1 650
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
2,1 – 5,0	1 824	310	6 841	8 975	..
5,1 – 10,0	2 600	449	21 024	24 073	1 428
10,1 – 20,0	2 001	363	43 606	45 970	2 363
20,1 – 30,0	1 372	183	41 154	42 709	4 137
30,1 – 50,0	957	115	66 956	68 028	11 016
50,1 – 100,0	587	49	73 121	73 757	22 004
Över 100,0	605	23	58 162	58 790	29 819
<i>Hela riket</i>					
1980	9 945	1 492	310 865	322 302	71 454
1977	14 248	3 303	294 243	311 794	81 456
1975	20 228	5 981	264 648	290 857	..
1972	22 536	12 779	250 185	285 500	..
1969	26 665	24 832	236 716	288 213	..

¹ Förbrukning till bostäder och växthus ingår ej.

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 12 000 enheter; bortfall se texten).

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
8.1 Åkerjordens användning m m	52—58	5—6
8.2 Sortanvändning	59—61	—
8.3 Årsväxten	62—74	7
8.4 Bärningsmetoder	75—76	—
8.5 Hektarskördar	77—82	8
8.6 Totalskördar	83—84	—
8.7 Skördens kvalitet	85—88	—
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	89—92	—
8.9 Trädgårdsodling	93—96	—
8.10 Jordbrukets skördeuskadeskydd	97—98	9
8.11 Hagelskadeförsäkring	—	—
8.12 Markkarterad areal	99	—

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING M M

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls från lantbruksregistret. Till detta insamlas uppgifter varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker (se avsnitt 3.1). Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

SCB genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) separata undersökningar om bl a slåttervallens fördelning på åldersgrupper, vallinsådda arealer, arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar och arealer höstsådda grödor.

Undersökningarnas genomförande

Åkerjordens användning

Sedan 1968 har uppgifter om åkerjordens användning årligen erhållits från lantbruksregistret. Uppgifterna i detta avsnitt avser samtliga företag med mer än 2 hektar åker.

Slåttervallens fördelning på åldersgrupper

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats för samtliga provyttegårdar med odling av slåttervall i de objektiva skördeuppskattningarna.

Vallinsådda arealer

Uppgifter om vallinsådd inhämtades senast år 1979 för samtliga provyttegårdar. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insåningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar

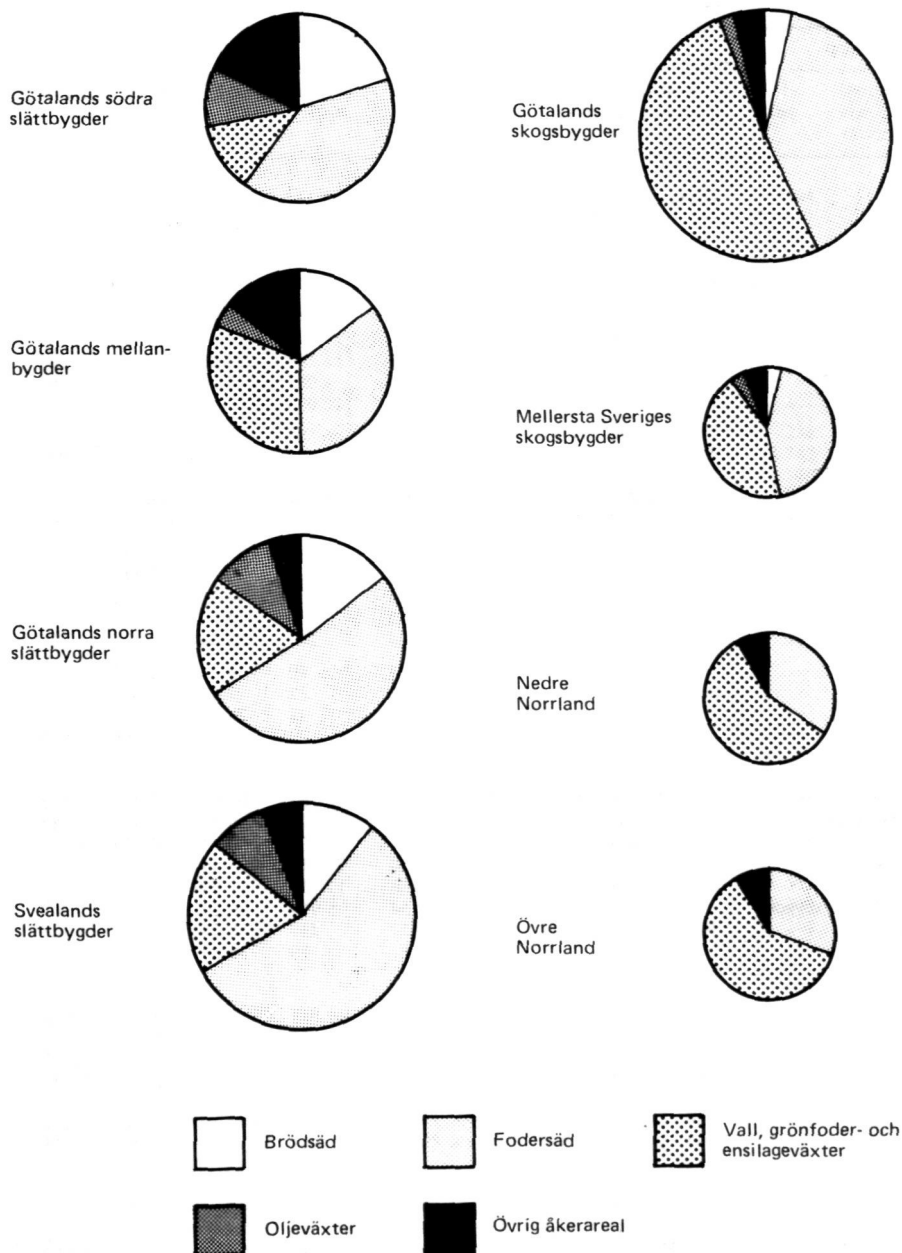
SCB har sedan 1960 genom en speciell bearbetning erhållit uppgifter om potatisarealernas fördelning på olika odlingsstorlekar.

Höstsådda grödor

SCB har sedan 1969 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna samlat in uppgif-

Diagram 5 Åkerarealens fördelning på grödgrupper inom produktionsområden 1981.**Procent**

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Cirkelytorna är proportionerliga mot områdenas andelar av rikets totala åkerareal.
 Källa: Tabell 52 ligger till grund för figurerna

Tabell 52 Akerjordens användning år 1981¹. Hektar

Use of arable land in 1981. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Brödsäd					Fodersäd		
	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Summa	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Län</i>								
Stockholms	5 957	5 971	1 376	10	13 314	25 120	19 090	2 953
Uppsala	1 890	14 168	1 053	9	17 120	60 372	25 113	6 805
Södermanlands	9 355	7 968	2 100	9	19 432	32 095	37 374	3 014
Östergötlands	29 270	11 272	6 431	18	46 991	49 215	34 582	7 902
Jönköpings	396	186	166	20	768	12 090	20 478	4 909
Kronobergs	187	58	173	31	449	9 077	11 400	2 073
Kalmar	8 409	1 127	4 803	61	14 400	24 942	15 629	4 761
Gotlands	6 797	410	3 889	13	11 109	20 605	4 105	1 105
Blekinge	1 872	1 367	1 724	24	4 987	8 949	2 083	493
Kristianstads	10 341	3 613	7 931	150	22 035	59 121	8 646	1 102
Malmöhus	45 753	7 920	12 743	93	66 509	94 200	18 184	1 028
Hallands	3 939	878	2 028	37	6 882	35 459	25 927	1 930
Göteborgs o Bohus	585	502	153	8	1 248	11 085	18 053	2 875
Älvsborgs	2 736	667	514	27	3 944	24 212	46 219	3 919
Skaraborgs	23 194	2 119	4 067	25	29 405	46 575	104 648	6 505
Värmlands	1 380	242	356	19	1 997	29 976	22 261	1 622
Örebro	2 456	5 034	1 275	8	8 773	33 363	32 664	1 465
Västmanlands	1 994	10 134	713	15	12 856	44 316	36 062	2 279
Kopparbergs	369	23	95	13	500	24 697	6 280	971
Gävleborgs	142	34	49	36	261	23 644	12 046	1 024
Västernorrlands	15	3	8	14	40	16 266	2 407	1 498
Jämtlands	7	2	1	12	22	7 815	847	623
Västerbottens	11	2	50	14	77	28 201	2 707	2 196
Norrbottns	—	—	3	6	9	7 882	1 000	998
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	48 853	9 599	12 259	71	70 782	109 988	32 413	1 542
» mellanbygder	24 566	4 647	18 940	250	48 403	95 013	17 418	3 030
» norra slättbygder	49 866	12 191	9 138	37	71 232	89 723	138 078	9 307
Svealands slättbygder	22 316	42 884	6 462	50	71 712	203 459	156 649	16 559
Götalands skogsbygder	8 155	2 787	3 634	138	14 714	91 958	111 393	23 065
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 190	1 566	1 149	54	5 959	56 291	35 763	4 189
Nedre Norrland	97	24	65	51	237	46 244	12 355	3 128
Övre Norrland	12	2	54	21	89	36 601	3 736	3 230
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	373	204	382	54	1 013	8 088	6 573	1 216
5,1 – 10,0	1 613	677	1 075	150	3 515	31 961	25 043	4 341
10,1 – 20,0	8 249	2 833	3 649	122	14 853	89 141	70 307	10 813
20,1 – 30,0	12 184	4 480	5 111	74	21 849	91 390	70 158	10 755
30,1 – 50,0	29 829	11 143	10 620	166	51 758	156 644	110 369	16 836
50,1 – 100,0	46 742	22 771	14 556	78	84 147	192 757	126 598	14 914
Över 100,0	58 065	31 592	16 308	28	105 993	159 296	98 757	5 175
<i>Hela riket</i>								
1981	157 055	73 700	51 701	672	283 128	729 277	507 805	64 050
1980	243 250	53 968	67 684	848	365 750	694 423	484 052	59 541
1979	181 028	69 964	59 434	998	311 424	754 137	489 460	59 077
1978	233 659	63 558	82 023	1 197	380 437	721 934	486 178	62 261
1977	319 280	57 000	110 917	1 367	488 564	641 315	491 219	62 590

Summa	Baljväxter				Oljeväxter					Summa
	Foder- ärter och vicker	Åker- bönor	Kok- ärter	Summa	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Övriga olje- växter	
47 163	226	6	167	399	24	2 867	203	3 494	2	6 590
92 290	470	7	266	743	67	8 435	165	3 652	2	12 321
72 483	310	4	311	625	51	4 407	196	6 682	27	11 363
91 699	857	10	1 830	2 706	1 656	3 439	509	17 630	56	23 290
37 477	143	2	3	148	100	196	29	601	—	926
22 550	64	—	—	64	53	124	64	514	—	755
45 332	170	27	436	633	1 357	807	33	923	—	3 120
25 815	595	245	275	1 115	2 143	837	184	2 055	250	5 469
11 525	56	101	3	160	272	1 218	4	33	—	1 527
68 869	1 134	905	6	2 045	4 914	2 845	30	207	92	8 088
113 412	2 133	2 431	69	4 633	27 515	3 503	200	236	1 863	33 317
63 316	1 550	29	9	1 588	30	2 527	129	2 742	—	5 428
32 013	140	16	4	160	19	997	37	1 148	8	2 209
74 350	343	8	22	373	28	2 664	187	2 909	—	5 788
157 728	1 102	25	141	1 268	383	10 592	392	11 449	28	22 844
53 859	239	10	7	256	—	1 081	140	4 622	—	5 843
67 492	377	2	21	400	28	3 300	150	3 729	—	7 207
82 657	438	3	89	530	53	7 741	145	4 267	—	12 206
31 948	38	—	1	39	—	80	47	2 473	1	2 601
36 714	38	14	6	58	—	26	6	165	—	197
20 171	24	19	4	47	—	—	—	—	—	—
9 285	14	1	—	15	—	—	—	—	—	—
33 104	35	24	—	59	1	3	—	—	—	4
9 880	24	—	—	24	—	—	—	—	—	—
143 943	3 702	2 980	69	6 751	25 336	6 367	261	2 507	1 450	35 921
115 461	1 488	704	694	2 886	10 196	3 796	263	2 230	681	17 166
237 108	2 010	27	1 845	3 882	1 789	15 047	987	27 148	80	45 051
376 667	1 896	23	858	2 777	223	27 330	942	24 077	31	52 603
226 416	1 024	88	114	1 226	1 109	4 000	236	6 565	82	11 992
96 243	251	9	88	348	40	1 124	153	6 760	5	8 082
61 727	88	34	5	127	—	22	8	244	—	274
43 567	61	24	—	85	1	3	—	—	—	4
15 877	72	10	5	87	125	129	4	158	13	429
61 345	148	46	18	212	319	437	39	799	57	1 651
170 261	663	178	70	911	1 912	2 332	225	3 507	140	8 116
172 303	832	211	144	1 187	3 429	3 601	255	4 876	278	12 439
283 849	1 985	691	527	3 203	8 358	9 592	561	11 558	468	30 537
334 269	2 941	963	1 145	5 049	11 584	17 597	921	22 485	526	53 113
263 228	3 879	1 790	1 764	7 433	12 967	24 001	845	26 148	847	64 808
1 301 132	10 520	3 889	3 673	18 082	38 694	57 689	2 850	69 531	2 329	171 093
1 238 016	8 438	4 409	3 598	16 445	50 778	46 255	4 836	73 485	2 127	177 481
1 302 674	8 437	4 025	4 299	16 761	38 587	44 581	16 762	58 055	2 295	160 280
1 270 373	6 467	4 740	5 127	16 334	48 512	45 672	15 461	45 812	1 500	156 957
1 195 124	5 221	3 315	5 810	14 346	48 623	31 942	15 117	28 156	1 462	125 300

Tabell 52 (forts)

Område; storleksgrupp	Grön- foder- och en- silage- växter	Vall			Summa	Potatis Mat- potatis
		Slätter- vall ut- nyttjad 1980	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1980		
<i>Län</i>						
Stockholms	499	15 770	175	5 712	21 657	429
Uppsala	826	22 863	267	5 275	28 405	556
Södermanlands	780	21 884	903	7 113	29 900	343
Östergötlands	1 513	37 593	2 009	6 884	46 486	1 521
Jönköpings	1 115	43 986	76	8 941	53 003	735
Kronobergs	965	25 382	16	7 836	33 234	511
Kalmar	1 913	45 057	192	13 301	58 550	1 264
Gotlands	1 192	22 644	267	7 244	30 155	675
Blekinge	365	9 958	22	4 341	14 321	462
Kristianstads	1 958	37 343	705	15 274	53 322	3 187
Malmöhus	1 538	27 174	2 692	10 048	39 914	3 965
Hallands	1 681	27 797	477	11 818	40 092	3 519
Göteborgs o Bohus	415	22 148	158	7 480	29 786	504
Älvsborgs	1 331	52 466	996	14 950	68 412	828
Skaraborgs	1 424	45 918	986	13 529	60 433	3 496
Värmlands	1 210	39 668	906	10 440	51 014	1 247
Örebro	469	19 312	1 164	6 475	26 951	1 248
Västmanlands	443	14 280	848	4 617	19 745	220
Kopparbergs	866	20 189	162	5 668	26 019	844
Gävleborgs	683	27 638	91	7 672	35 401	663
Västernorrlands	1 301	30 267	223	6 198	36 688	786
Jämtlands	1 890	26 349	58	5 888	32 295	437
Västerbottens	1 952	44 568	230	3 386	48 184	1 362
Norrbottens	2 518	26 585	148	1 941	28 674	903
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2 116	26 346	3 170	11 512	41 028	6 574
» mellanbygder	3 430	73 587	730	24 279	98 596	4 981
» norra slättbygder	1 746	65 055	3 286	17 776	86 117	4 307
Svealands slättbygder	3 128	94 362	3 757	29 402	127 521	2 907
Götalands skogsbygder	7 632	217 842	1 101	64 279	283 222	4 422
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 131	71 245	964	19 718	91 927	1 829
Nedre Norrland	3 728	82 058	371	18 843	101 272	2 321
Övre Norrland	4 936	76 344	392	6 222	82 958	2 364
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	994	35 571	58	7 272	42 901	1 724
5,1 – 10,0	2 027	81 782	314	17 697	99 793	2 700
10,1 – 20,0	4 282	142 130	793	34 785	177 708	3 774
20,1 – 30,0	4 300	116 524	915	31 504	148 943	3 390
30,1 – 50,0	7 158	152 382	1 839	43 684	197 905	5 588
50,1 – 100,0	6 179	120 606	3 948	36 354	160 908	6 736
Över 100,0	3 907	57 844	5 904	20 735	84 483	5 793
<i>Hela riket</i>						
1981	28 847	706 839	13 771	192 031	912 641	29 705
1980	26 153	707 518	15 386	191 347	914 251	28 847
1979	26 614	701 604	15 260	191 789	908 653	29 857
1978	24 637	695 521	13 464	196 717	905 702	32 348
1977	24 340	682 801	10 041	203 543	896 385	35 369

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Potatis för stjär- kelse och råsprit	Summa	Socker- betor	Övriga växt- slag	Hel- träda	Summa utnytt- jad åker 1980	Slätter- och betes- vallar ej utnytt- jade 1980	Annan obru- kad åker	Hela åker- arealen
—	429	—	340	7 333	97 724	526	735	98 985
—	556	—	156	7 333	159 750	440	675	160 865
—	343	—	173	5 606	140 705	490	769	141 964
2	1 523	18	384	5 056	219 660	462	560	220 682
5	740	—	468	727	95 372	555	268	96 195
77	588	—	261	824	59 690	442	263	60 395
336	1 600	3 941	2 235	2 129	133 853	805	605	135 263
—	675	4 248	581	2 502	82 861	354	164	83 379
2 887	3 349	915	552	400	38 101	296	221	38 618
5 575	8 762	12 246	4 288	948	182 561	606	518	183 685
1 107	5 072	30 551	10 700	1 598	307 244	399	924	308 567
66	3 585	533	1 199	903	125 207	501	262	125 970
—	504	—	156	2 394	68 885	493	509	69 887
—	828	—	1 153	3 000	159 179	1 264	946	161 389
359	3 855	—	2 823	5 109	284 889	664	832	286 385
13	1 260	—	308	4 901	120 648	1 615	1 646	123 909
81	1 329	—	502	3 403	116 526	491	580	117 597
—	220	—	89	4 303	133 049	369	562	133 980
—	844	—	108	2 610	65 535	569	600	66 704
—	663	—	163	2 706	76 846	917	940	78 703
—	786	—	130	1 604	60 767	1 100	691	62 558
—	437	—	134	802	44 880	893	474	46 247
18	1 380	—	108	1 861	86 729	1 405	1 249	89 383
—	903	—	248	2 088	44 344	1 163	1 061	46 568
1 073	7 647	34 553	11 290	1 651	355 682	522	948	357 152
7 841	12 822	17 306	7 023	5 161	328 254	1 167	1 072	330 493
272	4 579	18	4 038	9 247	463 018	1 092	1 261	465 371
89	2 996	—	1 297	28 610	667 311	2 471	3 835	673 617
1 228	5 650	575	2 351	7 987	561 765	3 730	2 393	567 888
5	1 834	—	545	8 348	215 417	2 260	2 223	219 900
—	2 321	—	359	5 095	175 140	2 810	1 956	179 906
18	2 382	—	356	4 041	138 418	2 767	2 366	143 551
30	1 754	228	1 417	2 902	67 602	1 930	939	70 471
157	2 857	811	1 930	6 467	180 608	3 600	2 115	186 323
789	4 563	4 251	3 065	10 749	398 759	3 776	2 758	405 293
1 250	4 640	6 341	2 336	8 535	382 873	2 208	2 086	387 167
2 590	8 178	13 054	3 945	12 359	611 946	2 225	2 991	617 162
2 967	9 703	15 296	6 442	14 635	689 741	2 010	3 162	694 913
2 743	8 536	12 471	8 124	14 493	573 476	1 070	2 003	576 549
10 526	40 231	52 452	27 259	70 140	2 905 005	16 819	16 054	2 937 878
11 183	40 030	52 148	26 910	64 336	2 921 520	15 026	14 876	2 951 422
11 340	41 197	51 948	25 810	82 427	2 927 788	15 959	15 711	2 959 458
11 821	44 169	52 520	25 921	66 335	2 943 385	16 165	13 926	2 973 476
11 466	46 835	53 523	25 894	67 300	2 937 611	16 896	18 456	2 972 963

Tabell 53 Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1981¹

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average crop area in hectares in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>										
Stockholms	749	8,0	504	11,8	238	5,8	4	2,5	1 445	17,4
Uppsala	410	4,6	1 363	10,4	260	4,1	6	1,5	3 217	18,8
Södermanlands	981	9,5	709	11,2	385	5,5	6	1,5	1,981	16,2
Östergötlands	2 430	12,0	1 203	9,4	932	6,9	8	2,3	3 649	13,5
Jönköpings	104	3,8	141	1,3	71	2,3	16	1,3	3 100	3,9
Kronobergs	41	4,6	76	0,8	96	1,8	25	1,2	2 577	3,5
Kalmar	1 279	6,6	295	3,8	974	4,9	46	1,3	3 349	7,4
Gotlands	1 308	5,2	102	4,0	1 036	3,8	9	1,4	2 189	9,4
Blekinge	376	5,0	228	6,0	416	4,1	13	1,8	1 508	5,9
Kristianstads	1 162	8,9	586	6,2	1 183	6,7	41	3,7	5 748	10,3
Malmöhus	4 011	11,4	895	8,8	1 767	7,2	27	3,4	7 367	12,8
Hallands	452	8,7	182	4,8	450	4,5	19	1,9	4 440	8,0
Göteborgs o Bohus	248	2,4	280	1,8	82	1,9	8	1,0	2 379	4,7
Älvsborgs	440	6,2	242	2,8	168	3,1	19	1,4	4 376	5,5
Skaraborgs	2 636	8,8	383	5,5	869	4,7	12	2,1	5 122	9,1
Värmlands	309	4,5	79	3,1	101	3,5	13	1,5	3 289	9,1
Örebro	395	6,2	572	8,8	254	5,0	4	2,0	2 579	12,9
Västmanlands	364	5,5	958	10,6	178	4,0	8	1,9	2 579	17,2
Kopparbergs	172	2,1	20	2,2	49	1,9	7	1,9	2 777	8,9
Gävleborgs	73	1,9	34	1,0	34	1,4	5	7,2	3 264	7,2
Västernorrlands	11	1,4	6	0,5	6	1,3	11	1,3	2 891	5,6
Jämtlands	4	1,8	..	..	4	0,3	7	1,7	1 682	4,6
Västerbottens	3	3,7	3	0,7	10	5,0	8	1,8	3 931	7,2
Norrbottnens	—	—	—	—	..	..	3	2,0	1 080	7,3
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	4 448	11,0	1 192	8,1	1 974	6,2	22	3,2	8 558	12,9
» mellanbygder	3 588	6,8	776	6,0	3 367	5,6	93	2,7	9 396	10,1
» norra slättbygder	4 727	10,5	1 456	8,4	1 528	6,0	18	2,1	8 194	10,9
Svealands slättbygder	3 008	7,4	4 050	10,6	1 284	5,0	30	1,7	11 872	17,1
Götalands skogsbygder	1 508	5,4	1 096	2,5	1 051	3,5	104	1,3	18 826	4,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	650	4,9	268	5,8	331	3,5	18	3,0	6 840	8,2
Nedre Norrland	69	1,4	27	0,9	53	1,2	28	1,8	7 942	5,8
Övre Norrland	4	3,0	3	0,7	12	4,5	12	1,8	5 225	7,0
<i>Hela riket</i>										
1981	17 922	8,8	8 843	8,3	9 550	5,4	324	2,1	76 176	9,6
1980	24 760	9,8	7 539	7,2	12 405	5,5	361	2,3	78 689	8,8
1979	22 172	8,2	9 026	7,8	11 732	5,1	397	2,5	82 031	9,2
1978	27 292	8,6	9 133	7,0	15 878	5,2	486	2,5	84 021	8,6
1977	32 701	9,8	9 322	6,1	20 872	5,3	604	2,3	83 093	7,7

Havre		Blandsäd		Foderärter och vicker		Åkerbönor		Kokärter		Höstraps		Vårrops	
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal
1 562	12,2	364	8,1	59	3,8	..	..	38	4,4	10	2,4	200	14,3
2 670	9,4	877	7,8	133	3,5	4	1,8	66	4,0	9	7,4	810	10,4
2 291	16,3	327	9,2	76	4,1	..	..	69	4,5	9	5,7	374	11,8
3 243	10,7	1 069	7,4	170	5,0	..	..	264	6,9	258	6,4	291	11,8
4 230	4,8	1 179	4,2	81	1,8	..	..	..	..	22	4,5	29	6,8
2 680	4,3	659	3,1	46	1,4	—	—	—	—	8	6,6	26	4,8
2 499	6,3	845	5,6	69	2,5	12	2,3	89	4,9	238	5,7	117	6,9
1 212	3,4	255	4,3	186	3,2	65	3,8	69	4,0	534	4,0	174	4,8
674	3,1	193	2,6	32	1,8	22	4,6	..	..	59	4,6	210	5,8
1 775	4,9	319	3,5	240	4,7	117	7,7	3	2,0	646	7,6	400	7,1
3 077	5,9	248	4,1	367	5,8	296	8,2	10	6,9	2 976	9,2	382	9,2
3 908	6,6	497	3,9	337	4,6	7	4,1	..	..	3	10,0	306	8,3
3 251	5,6	660	4,4	68	2,1	8	2,0	4	1,0	5	3,8	182	5,5
6 496	7,1	938	4,2	148	2,3	3	2,7	14	1,6	5	5,6	406	6,6
7 994	13,1	795	8,2	263	4,2	9	2,8	40	3,5	69	5,6	1 215	8,7
2 620	8,5	235	6,9	94	2,5	3	3,3	5	1,4	—	—	96	11,3
2 692	12,1	224	6,5	78	4,8	..	..	7	3,0	4	7,0	386	8,5
2 614	13,8	317	7,2	110	4,0	3	1,0	31	2,9	7	7,6	767	10,1
1 470	4,3	176	5,5	22	1,7	—	—	5	0,2	—	—	17	4,7
2 554	4,7	301	3,4	20	1,9	..	..	3	2,0	—	—	10	2,6
897	2,7	411	3,6	31	0,8	3	6,3	4	1,0	—	—	—	—
344	2,5	146	4,3	7	2,0	..	..	—	—	—	—	—	—
706	3,8	509	4,3	30	1,2	4	6,0	—	—	—	—	..	..
262	3,8	183	5,5	12	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—
4 580	7,1	379	4,1	635	5,8	369	8,1	9	7,7	2 833	8,9	739	8,6
3 923	4,4	731	4,1	419	3,6	140	5,0	157	4,4	1 564	6,5	617	6,2
11 006	12,5	1 243	7,5	431	4,7	10	2,7	283	6,5	274	6,5	1 697	8,9
11 973	13,1	2 076	8,0	465	4,1	12	1,9	213	4,0	39	5,7	2 572	10,6
20 416	5,5	5 096	4,5	496	2,1	23	3,8	35	3,3	179	6,2	647	6,2
5 357	6,7	651	6,4	118	2,1	3	3,0	25	3,5	9	4,4	121	9,3
3 511	3,5	850	3,7	76	1,2	7	4,9	6	0,8	—	—	10	2,2
994	3,8	710	4,5	43	1,4	4	6,0	—	—	..	..	..	..
61 472	8,3	11 690	5,5	2 679	3,9	567	6,9	729	5,0	4 856	8,0	6 387	9,0
63 187	7,7	11 653	5,1	2 087	4,0	637	6,9	735	4,9	5 897	8,6	5 425	8,5
64 444	7,6	11 971	4,9	1 965	4,3	557	7,2	829	5,2	4 889	7,9	5 139	8,7
66 893	7,3	13 155	4,7	1 697	3,8	710	6,7	964	5,3	5 673	8,6	5 356	8,5
69 688	7,0	13 801	4,5	1 424	3,7	584	5,7	1 111	5,2	5 623	8,6	4 021	7,9

Tabell 53 (forts)

Område	Höstrybs		Vårrys		Övriga oljeväxter		Grönfoder- och ensilageväxter	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>								
Stockholms	58	3,5	1 266	13,1	..	..	121	4,1
Uppsala	24	6,9	423	8,6	..	..	285	2,9
Södermanlands	25	7,8	520	12,9	..	..	174	4,5
Östergötlands	55	9,3	1 619	10,9	9	6,2	468	3,2
Jonköpings	4	7,3	76	7,9	—	—	696	1,6
Kronobergs	8	8,0	88	5,8	—	—	586	1,6
Kalmar	6	5,5	92	10,0	—	—	831	2,3
Gotlands	53	3,5	431	4,8	66	3,8	494	2,4
Blekinge	..	..	4	8,3	—	—	310	1,2
Kristianstads	4	7,5	31	6,7	24	3,8	946	2,1
Malmöhus	23	8,7	34	6,9	301	6,2	783	2,0
Hallands	18	7,2	455	6,0	—	—	690	2,4
Göteborgs o Bohus	8	4,6	210	5,5	..	..	270	1,5
Alvsborgs	20	9,4	441	6,6	—	—	599	2,2
Skaraborgs	58	6,8	1 277	9,0	..	..	385	3,7
Värmlands	14	10,0	452	10,2	—	—	487	2,5
Örebro	25	6,0	443	8,4	—	—	196	2,4
Västmanlands	18	8,1	562	7,6	—	—	137	3,2
Kopparbergs	9	5,2	352	7,0	..	..	366	2,4
Gävleborgs	..	..	27	6,1	—	—	365	1,9
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	830	1,6
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	877	2,2
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	1 142	1,7
Norrbottns	—	—	—	—	—	—	566	4,4
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	31	8,4	398	6,3	251	5,8	838	2,5
„ mellanbygder	63	4,2	451	4,9	130	5,2	1 589	2,2
„ norra slättbygder	115	8,6	2 791	9,7	8	10,0	526	3,3
Svealands slättbygder	156	6,0	2 408	10,0	4	7,8	869	3,6
Götalands skogsbygder	42	5,6	914	7,2	13	6,3	3 939	1,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	23	6,7	818	8,3	4	1,3	903	2,4
Nedre Norrland	3	2,7	40	6,1	—	—	1 948	1,9
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	1 999	2,5
<i>Hela riket</i>								
1981	433	6,6	7 791	8,9	408	5,7	12 594	2,3
1980	832	5,8	8 108	9,1	422	5,0	12 837	2,0
1979	2 710	6,2	6 452	9,0	416	5,5	13 838	1,9
1978	2 343	6,6	5 265	8,7	335	4,5	14 164	1,7
1977	2 531	6,0	3 537	8,0	296	4,9	14 813	1,6

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Slättervall utnyttjad 1980		Frövall		Betesvall utnyttjad 1980		Matpotatis		Potatis för stärkelse och råspnit		Sockerbetor		Totala antalet företag
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	
501	10,5	31	5,6	863	6,6	502	0,9	—	—	—	—	2 052
1 520	9,1	44	6,1	1 278	4,1	683	0,8	—	—	—	—	3 652
1 960	11,2	101	8,9	1 150	6,2	372	0,9	—	—	—	—	2 643
3 712	10,1	278	7,2	1 611	4,3	715	2,1	11	0,2	5	3,6	4 986
5 866	7,5	39	1,9	2 881	3,1	2 363	0,3	36	0,1	—	—	6 127
4 350	5,8	15	1,1	2 631	3,0	1 738	0,3	39	2,0	—	—	4 629
4 781	9,4	54	3,6	3 176	4,2	1 563	0,8	82	4,1	577	6,8	5 259
2 309	9,8	64	4,2	1 539	4,7	445	1,5	—	—	1 010	4,2	2 642
1 838	5,4	9	2,4	1 306	3,3	965	0,5	580	5,0	200	4,6	2 122
5 637	6,6	103	6,8	3 694	4,1	1 541	2,1	1 028	5,4	2 474	4,9	7 379
4 277	6,4	231	11,7	2 555	3,9	1 392	2,8	306	3,6	4 547	6,7	8 086
4 686	5,9	48	9,9	3 277	3,6	1 856	1,9	26	2,5	205	2,6	6 008
3 764	5,9	62	2,5	2 403	3,1	1 958	0,3	—	—	—	—	4 516
7 988	6,6	210	4,7	4 736	3,2	3 195	0,3	—	—	—	—	9 262
5 601	8,2	129	7,6	3 322	4,1	1 404	2,5	65	5,5	—	—	9 027
5 062	7,8	230	3,9	2 616	4,0	2 176	0,6	..	..	—	—	6 044
2 405	8,0	193	6,0	1 489	4,3	788	1,6	5	16,2	—	—	3 408
1 767	8,1	122	7,0	976	4,7	253	0,9	—	—	—	—	2 997
2 964	6,8	47	3,4	1 477	3,8	1 449	0,6	—	—	—	—	3 658
3 665	7,5	86	1,1	2 088	3,7	1 973	0,3	—	—	—	—	4 335
4 022	7,5	178	1,3	1 931	3,2	2 592	0,3	—	—	—	—	4 431
3 203	8,2	29	2,0	1 630	3,6	1 848	0,2	—	—	—	—	3 382
5 113	8,7	191	1,2	1 601	2,1	2 972	0,5	9	2,0	—	—	5 763
2 454	10,8	85	1,7	761	2,6	1 491	0,6	—	—	—	—	2 728
4 609	5,7	294	10,8	2 951	3,9	1 884	3,5	261	4,1	4 956	7,0	9 441
8 879	8,3	143	5,1	5 709	4,3	2 602	1,9	1 408	5,6	3 843	4,5	10 831
8 195	7,9	435	7,6	4 552	3,9	1 675	2,6	49	5,6	5	3,6	13 101
9 961	9,5	577	6,5	5 671	5,2	2 362	1,2	6	14,8	—	—	14 871
31 545	6,9	300	3,7	19 031	3,4	12 414	0,4	480	2,6	265	2,2	34 632
9 185	7,8	264	3,7	5 038	3,9	3 536	0,5	..	..	—	—	10 762
10 846	7,6	287	1,3	5 431	3,5	6 821	0,3	—	—	—	—	12 085
8 454	9,0	286	1,4	2 721	2,3	4 958	0,5	9	2,0	—	—	9 413
90 997	7,8	2 576	5,3	50 837	3,8	36 216	0,8	2 180	4,8	8 990	5,8	115 136
93 664	7,5	2 979	5,2	51 813	3,7	38 637	0,7	2 337	4,8	9 310	5,6	117 882
95 869	7,3	3 148	4,8	53 032	3,6	41 494	0,7	2 375	4,8	9 534	5,4	120 631
98 478	7,1	2 833	4,8	55 089	3,6	46 197	0,7	2 457	4,8	9 863	5,3	124 001
100 737	6,8	2 504	4,0	57 193	3,6	50 239	0,7	2 445	4,7	10 123	5,3	126 918

ter om höstsådda arealer. Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter infordras för alla provytegrårdar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 10 328 gårdar 1981. För 245 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Uppgifter för 1981 från lantbruksregistret och de objektiva skördeuppskattningarna om åkerarealens användning på företag med mer än 2 hektar åker redovisas i *tabellerna 52–58* samt i *diagrammen 5* och *6*.

Som bl a framgår där var arealen av höst-sådd ovanligt liten 1981 och omfattade endast 7% av åkerarealen mot normalt 10–12%. Vårsådesarealen liksom arealen av flertalet övriga grödor var däremot relativt stor. Även heltråda upptog en förhållandevis stor andel av åkerarealen. 57% av åkerarealen i Norrland utgjordes av slätter- och betesvallar. Motsvarande andel för Götalands södra slättbygder var cirka 11%. Av vallarealen i landet låg dock endast 20% i Norrland. Åkerarealens fördelning i olika delar av landet illustreras ytterligare av *diagram 5*. Förändringen i arealen av olika växtslag under perioden 1961–1981 framgår av *diagram 6*.

På i genomsnitt 79% av företagen förekom slätterravall med en genomsnittlig areal av 7,8 hektar. Korn och havre odlades på mer än hälften av företagen, medan höstveten endast förekom på 16%.

Enligt skördeuppskattningarna var arealen slätterravall liksom under tidigare år relativt jämnt fördelad på åldersgrupper. En större andel yngre vallar förekom dock i sydligaste Sverige. Insådd av slätterravall, totalt omkring 170 000 hektar 1979, skedde då huvudsakligen i korn eller havre på våren. Ungefär 4% av denna areal, främst i Norrland, insåddes dock i renbestånd på hösten.

Hösten 1981 såddes omkring 30% mer höstveten och 15% mer höstråg än hösten 1980. Ökningen gällde främst slättbygden i norra Götaland och Svealand.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1981. Lantbruksräkningen den 11 juni 1981, preliminära uppgifter. SCB. SM J 1982:7.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning/årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2, 1981:5.2.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Åkerarealens användning /1968–70 och 1972–75; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:25 och 31, 1971:13, 1973:15, 1974:12, 1975:12 och 1976:5.2.

Lantbruksräkningen. Del 1/1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slätterravall /årigen sedan 1959/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 och 1978:15.10.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årigen sedan 1973; uppgifter sedan 1974 om bl a areal av potatis fördelad på odlingsstorlekar och för 1975, 1978 och 1979 om vallinsådda arealer/. SCB. SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3... Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Höstsådda arealer /årigen sedan 1969/. SCB. SM J 1969:46, 1970:58, 1971:63, 1972:63, 1973:67, 1974:68, 1975:65, 1976:12.11, 1977:11.10, 1978:15.9, 1979:13.8, 1980:14.7, 1981:15.7...

Andra undersökningar

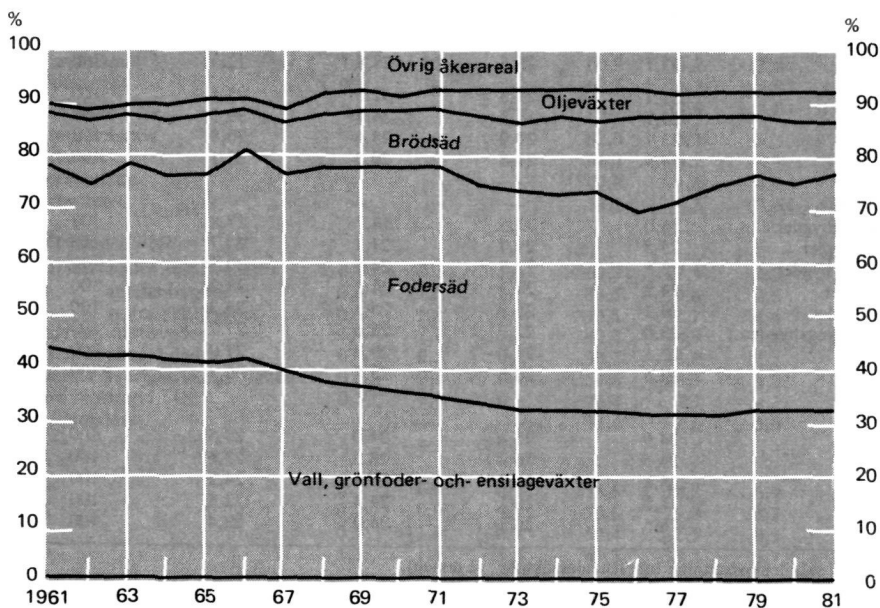
Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Åkerarealens användning /årigen sedan 1968/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1979:13.1 (avser 1979), 1980:14.1, 1981:15.1...

Tabell 54 Arealer för olika växtslag i procent av åkerarealen¹ åren 1972–1981
Areas for different crops in per cent of the area of arable land in 1972–1981

Grödgrupp	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
Brödsäd	13,1	13,5	15,5	14,0	18,1	17,0	13,2	10,9	12,8	10,0
Fodersäd	42,8	42,8	40,8	42,4	39,7	41,6	44,1	45,8	43,3	45,9
Baljväxter ²	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
All säd	56,1	56,6	56,6	56,7	58,4	59,1	57,9	57,3	56,7	56,5
Potatis och sockerbetor	3,1	3,1	3,3	3,3	3,4	3,5	3,4	3,3	3,2	3,3
Foderväxter	34,7	33,3	33,5	32,9	32,2	32,1	32,3	32,9	32,9	33,2
Oljeväxter	5,4	6,0	5,5	6,0	5,1	4,4	5,5	5,6	6,2	6,0
Övriga växtslag	0,7	1,0	1,1	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
Summa åker ¹	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Exklusive heltråda och obrukad åker. — ² För åren 1972–1975 redovisas åkerbönor under »Övriga växtslag».
Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Diagram 6 Åkerarealens fördelning på grödgrupper 1961-1981. Procent
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Tabell 55 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1981. Procent

Area of ley distributed by different age groups in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				Summa
	1	2	3	Över 3	
<i>Län</i>					
Stockholms	26,2	24,1	19,5	30,2	100
Uppsala	24,2	23,8	22,6	29,4	100
Södermanlands	22,8	33,3	20,7	23,2	100
Östergötlands	31,5	30,4	19,2	18,9	100
Jönköpings	21,2	25,3	27,4	26,1	100
Kronobergs	25,0	23,1	23,3	28,6	100
Kalmar	25,1	29,7	24,5	20,7	100
Gotlands	13,7	22,3	16,8	47,2	100
Blekinge	21,7	29,3	26,9	22,1	100
Kristianstads	27,0	29,2	18,1	25,7	100
Malmöhus	36,4	27,0	20,6	16,0	100
Hallands	28,3	35,0	21,2	15,5	100
Göteborgs o Bohus	17,3	22,1	29,6	31,0	100
Älvsborgs	26,0	25,2	26,1	22,7	100
Skaraborgs	28,3	20,2	26,3	25,2	100
Värmlands	22,6	22,3	23,9	31,2	100
Örebro	26,9	26,1	26,8	20,2	100
Västmanlands	26,9	27,8	19,8	25,5	100
Kopparbergs	23,6	22,7	26,3	27,4	100
Gävleborgs	23,1	25,6	28,8	22,5	100
Västernorrlands	21,1	21,3	32,5	25,1	100
Jämtlands	20,7	15,8	24,4	39,1	100
Västerbottens	23,7	29,9	25,6	20,8	100
Norrbottens	24,9	21,8	20,2	33,1	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	36,0	31,5	14,7	17,8	100
” mellanbygder	25,5	29,7	21,1	23,7	100
” norra slättbygder	32,5	22,5	24,7	20,3	100
Svealands slättbygder	24,2	27,3	21,2	27,3	100
Götalands skogsbygder	23,1	25,5	25,1	26,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	23,0	23,7	25,6	27,7	100
Nedre Norrland	22,1	21,6	29,3	27,0	100
Övre Norrland	23,5	26,6	23,7	26,2	100
<i>Hela riket</i>					
1981	24,9	25,6	24,0	25,5	100
1980	24,5	26,4	25,5	23,6	100
1979	25,8	26,5	23,5	24,2	100
1978	27,0	26,1	24,4	22,5	100
1977	26,5	26,1	24,0	23,4	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening
u p a. Bokslut per den 30 juni /årligen sedan
1952; uppgifter om bl a kontrakterade arealer
av oljeväxter/.

Tabell 56 Vallinsådd areal i olika insåningsgrödor år 1979. Procent

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Grön- foder och andra grödor	Ingen inså- nings- gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	3,4	3,3	—	37,9	37,1	11,4	0,2	6,7	100
Uppsala	1,4	3,4	—	47,0	24,1	16,3	3,0	4,8	100
Södermanlands	0,7	2,4	0,1	31,5	52,8	8,2	0,5	3,8	100
Östergötlands	1,2	2,9	0,5	38,2	41,9	12,7	1,6	1,0	100
Jönköpings	—	0,3	0,2	32,7	49,9	13,0	2,4	1,5	100
Kronobergs	—	0,4	1,6	43,8	40,6	10,8	1,1	1,7	100
Kalmar	0,0	0,6	0,8	58,7	26,6	10,5	2,1	0,7	100
Gotlands	0,0	0,6	2,0	80,6	6,6	3,7	4,8	1,7	100
Blekinge	0,6	1,1	3,6	65,5	17,8	6,4	2,9	2,1	100
Kristianstads	0,6	1,5	2,7	78,4	9,1	3,5	2,3	1,9	100
Malmöhus	0,9	2,5	0,8	77,0	11,7	3,2	2,4	1,5	100
Hallands	0,2	0,1	1,7	43,3	43,4	2,2	4,6	4,5	100
Göteborgs o Bohus	2,2	1,3	0,2	33,5	48,3	7,5	4,7	2,3	100
Älvsborgs	0,0	0,1	0,2	30,8	56,2	7,4	3,0	2,3	100
Skaraborgs	0,3	0,5	0,5	20,5	69,8	6,2	0,6	1,6	100
Värmlands	1,6	0,1	0,7	60,4	23,1	2,9	2,6	8,6	100
Örebro	—	0,4	—	48,5	40,8	1,9	3,9	4,5	100
Västmanlands	1,1	1,9	—	50,2	36,2	3,8	4,2	2,6	100
Kopparbergs	0,5	—	—	62,1	14,2	4,8	3,4	15,0	100
Gävleborgs	—	—	—	76,7	14,0	5,0	0,5	3,8	100
Västernorrlands	—	—	0,1	82,0	4,1	5,3	6,0	2,5	100
Jämtlands	—	—	—	66,2	4,2	4,1	19,1	6,4	100
Västerbottens	—	—	—	87,8	1,6	4,7	2,2	3,7	100
Norrbottns	—	—	—	53,1	4,3	7,6	14,4	20,6	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,4	2,3	1,1	60,3	27,4	3,7	2,5	2,3	100
» mellanbygder	0,5	1,0	2,5	80,5	9,6	2,6	1,8	1,5	100
» norra slättbygder	0,6	1,8	0,6	30,5	57,7	6,4	1,0	1,4	100
Svealands slättbygder	1,4	2,2	0,1	42,2	38,9	8,8	2,0	4,4	100
Götalands skogsbygder	0,4	0,5	0,4	38,2	43,9	11,2	3,6	1,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,6	0,4	0,4	54,6	28,3	5,3	2,2	8,2	100
Nedre Norrland	0,1	0,0	0,1	76,4	7,1	4,3	7,1	4,9	100
Övre Norrland	—	—	—	74,4	2,6	5,6	7,7	9,7	100
<i>Hela riket</i>									
1979	0,5	0,9	0,7	53,6	30,2	6,9	3,4	3,8	100
1978	0,7	0,9	0,9	53,0	29,9	8,2	4,5	1,9	100
1975	0,9	1,9	0,9	50,4	32,5	8,9	3,0	1,5	100
1974	1,3	1,4	1,4	49,3	33,5	9,7	2,5	0,9	100
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 57 Arealerna matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit fördelade efter odlingsstorlek år 1981. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit						Summa
	0,5 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	Över 10,0	
Matpotatis							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	1,2	3,2	11,8	22,2	29,6	32,0	100
” mellanbygder	2,4	7,3	17,2	20,6	28,3	24,2	100
” norra slättbygder	0,2	0,9	5,8	10,5	25,9	56,7	100
Svealands slättbygder	1,2	5,0	9,8	11,0	23,4	49,6	100
Götalands skogsbygder	3,5	7,1	13,0	14,1	30,2	32,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	5,5	12,6	13,4	29,0	37,2	100
Nedre Norrland	4,7	9,2	10,9	12,7	21,5	41,0	100
Övre Norrland	1,6	3,4	14,8	15,8	26,5	37,9	100
<i>Hela riket</i>							
1981	1,7	4,4	11,8	16,4	27,4	38,3	100
1980	3,3	5,8	12,2	15,0	28,2	35,5	100
1979	2,7	6,5	12,1	17,0	26,7	35,0	100
1978	4,3	7,0	13,2	15,9	25,0	34,6	100
1977	3,0	6,9	12,6	77,5			100
Potatis för stärkelse och råsprit							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	0,3	6,6	14,4	50,3		28,4	100
” mellanbygder	0,7	3,3	9,5	43,5		43,0	100
” norra slättbygder	..	..	..	..		..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..		..	100
Götalands skogsbygder	3,7	9,4	19,4	58,7		8,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..		..	100
Nedre Norrland	–	–	–	–		–	–
Övre Norrland	..	..	..	..		..	100
<i>Hela riket</i>							
1981	0,9	4,0	10,5	45,0		39,6	100
1980	1,0	4,1	11,1	45,1		38,7	100
1979	0,6	3,9	11,5	43,1		40,9	100
1978	0,6	3,8	12,7	43,3		39,6	100
1977	1,2	3,1	11,0	84,7			100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 58 Höstsådda arealer år 1981. Hektar

Autumn-sown areas in 1981. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	14 624	1 524	..	1 040
Uppsala	15 787	1 464	..	800
Södermanlands	22 202	2 301	..	..
Östergötlands	44 298	9 814	1 669	1 585
Jönköpings	1 062	..	..	—
Kronobergs	..	297	..	..
Kalmar	10 866	5 103	1 112	..
Gotlands	8 232	3 910	2 255	..
Blekinge	1 606	1 822	..	—
Kristianstads	11 866	8 032	4 370	..
Malmöhus	43 611	12 991	35 493	..
Hallands	5 649	1 902	—	—
Göteborgs o Bohus	1 394	..	..	—
Älvsborgs	3 777	891	—	—
Skaraborgs	29 974	4 646	..	..
Värmlands	1 305	..	—	—
Örebro	6 356	1 636	..	..
Västmanlands	6 020	702	..	..
Kopparbergs	385	..	—	—
Gävleborgs	..	..	—	—
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	49 047	12 378	31 231	..
» mellanbygder	29 029	19 304	12 288	..
» norra slättbygder	70 675	12 876	1 689	..
Svealands slättbygder	65 353	7 641	876	2 757
Götalands skogsbygder	11 890	4 296	488	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 415	1 728	..	..
Nedre Norrland	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket¹</i>				
1981	229 474	58 227	46 668	5 101
1980	174 046	50 468	45 761	2 390
1979	252 404	67 405	58 463	4 586
1978	191 469	62 734	53 009	17 885
1977	236 859	82 275	47 229	18 080

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.2 SORTANVÄNDNING

SCB inhämtar årligen uppgifter om användningen av olika sorter i spannmåls- och potatisodlingen. Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna för vilka insamlingsmetodik, bortfall m m utförligt beskrivs i avsnitt 8.5. Sortuppgifterna inhämtas från lantbrukarna och omfattar i fråga om spannmål samtliga provytegårdar i de s k huvudurvalet och i fråga om potatis samtliga provytegårdar i de separata urvalen för matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit. Tidiga sorter av matpotatis ingår inte i undersökningen.

Klassificeringen av potatis sker sedan 1976 efter användningen, vilket innebär att traditionella matpotatissorter kan redovisas som potatis för stärkelse och råsprit och tvärtom.

Resultat

Spannmåls- och potatisarealernas fördelning på odlade sorter 1981 redovisas i *tabellerna 59–61*. I såväl spannmål som potatis dominerade som framgår där i allmänhet samma sorter som tidigare. En starkt ökad odling förekom emellertid av en del nya sorter. Helge i höstvet och Kadett i vårvete, båda i södra Sverige, samt Ida och Agneta i korn och Svea i havre, samtliga i mellersta och norra Sverige.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a sortanvändning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltså existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under

årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB. Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prisförhandlingar.

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor. Uppgifter om såtidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljeväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slåttervall och potatis. För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas dessutom växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd).

För år 1975 inhämtade SCB uppgifter om bevattningen i jordbruket, som huvudsakligen redovisas i avsnitt 6.1. Här nedan redovisas uppgifter om bevattnade arealer.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) mäter kontinuerligt temperatur, nederbörd m m vid ett antal mätstationer. I detta avsnitt redovisas månadsuppgifter för ett urval sådana stationer.

Årsväxtrapporternas innehåll och statistikens genomförande

Innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen omkring mitten av maj, omkring månadsskiftet juli-augusti och omkring mitten av oktober. År 1981 var rapportdatum 13 maj, 29 juli och 14 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvintringens omfattning och orsaker samt vissa upplysningar om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna respektive skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador samt upplysningar om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ordsombud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en

församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. År 1981 uppgick antalet sådana församlingar eller församlingsdelar till 2 439.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärdena 1–4, där 3 är normal och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna respektive skördeutfallet lämnas enligt en skala 0–5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utformningen av den under 1981 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av *bilaga 4*.

Bortfall

För majrapporten 1981 hann uppgifter från 18 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. För juli- och oktoberrapporterna var motsvarande bortfall 8 respektive 14 församlingar.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av uppgiftsmaterialet, där även lantbruksnämnderna medverkar, sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägsda tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområden och hela riket.

Genomförande av undersökningen om så- och skördetidpunkter

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provtyor respektive kort

tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagarsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

SMHIs mätningar av temperatur och nederbörd m m

SMHI mäter kontinuerligt temperaturerna vid ungefär 380 mätstationer i hela landet. Mätningarna sker vid en höjd av ungefär 1 1/2 meter över marken. Månadsmedelvärdena utgör ett enkelt medelvärde av dygnsmedelvärdena, vilka beräknas genom olika viktning (vikterna varierar med longitud och årstid) av de uppmätta temperaturerna klockan 7, 13 och 19 samt respektive dygnsminimitemperatur.

SMHI mäter vidare nederbörden vid ungefär 860 platser. Uppsamling av nederbörden sker i särskilda mätare placerade 1 1/2–2 meter över marken. De redovisade värdena är ej korrigerade för eventuella mätfel. Sådana beror huvudsakligen på vindeffekten. Felen varierar i allmänhet mellan 5 och 15% av de uppmätta mängderna men vid snöfall och på dåligt vindskyddade mätplatser kan de möjligen nå upp till 30% av månadsnederbörden.

Vid ett mindre antal mätstationer uppmäts också andra väderleksfaktorer, t ex relativ fuktighet och antalet soltimmar.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1981 redovisas i *tabell 62*.

Av *tabell 63* framgår att övervintringen 1980/81 var sämre än normalt för höstveten och höstoljeväxter och nära normal för höstråg.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli 1981 – se *tabell 64* – var skördeutsikterna för landet som helhet bättre än normalt för flertalet grödor.

Orsakerna till större skador på växtligheten

Tabell 59 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1981. Procent

Area of grain by varieties in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete								Vårvete	
	Helge	Hildur	Holme	Solid	Stärke och Stärke II	Walde	Övriga sorter	Summa	Drabant	Kadett
<i>Län</i>										
Stockholms	0,2	—	58,3	0,4	36,7	2,0	2,4	100	98,8	0,7
Uppsala	—	—	52,5	—	38,8	4,4	4,3	100	98,9	—
Södermanlands	—	—	63,2	0,6	30,4	4,2	1,6	100	98,8	1,2
Östergötlands	—	17,8	58,9	—	17,6	3,9	1,8	100	96,8	1,2
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	0,2	2,3	44,5	19,6	18,1	8,0	7,3	100	89,4	—
Gotlands	0,6	19,2	16,6	40,9	2,3	6,5	13,9	100	..	..
Blekinge	—	—	83,8	6,2	8,1	—	1,9	100	..	..
Kristianstads	12,5	7,0	50,1	28,3	0,7	0,5	0,9	100	95,9	3,0
Malmöhus	22,2	9,5	25,4	38,1	0,6	2,5	1,7	100	87,8	10,3
Hallands	—	—	64,4	—	29,3	4,7	1,6	100	..	..
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Älvsborgs	—	2,7	66,5	—	20,3	10,3	0,2	100	..	..
Skaraborgs	—	—	76,5	—	18,8	1,7	3,0	100	97,1	—
Värmlands	—	—	34,0	—	31,1	14,1	20,8	100	..	..
Örebro	—	—	30,9	—	48,3	17,1	3,7	100	98,1	—
Västmanlands	—	—	59,9	—	37,0	1,5	1,6	100	99,2	0,5
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	..	..
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	19,4	9,2	30,8	36,0	2,0	1,3	1,3	100	86,4	11,5
» mellanbygder	7,8	7,5	36,0	28,9	5,2	7,1	7,5	100	97,2	1,1
» norra slättbygder	—	9,4	67,7	—	17,5	3,3	2,1	100	97,8	1,1
Svealands slättbygder	0,1	—	56,1	0,3	35,3	4,8	3,4	100	98,8	0,4
Götalands skogsbygder	0,2	9,2	54,0	1,5	29,5	2,4	3,2	100	88,6	0,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	9,0	27,6	—	44,1	11,2	8,1	100	..	..
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1981	7,4	7,6	47,9	16,4	13,9	3,6	3,2	100	96,4	2,0
1980	—	5,2	44,7	16,2	27,1	4,7	2,1	100	98,6	—
1979	—	2,1	40,9	19,7	30,5	5,1	1,7	100	97,7	—
1978	—	0,7	32,3	18,2	40,2	5,8	2,8	100	94,4	—
1977	—	..	26,7	12,4	51,7	6,4	2,8	100	93,9	—

Tabell 59 (forts)

Område	Korn									
	Agneta	Alva	Etu	Eva	Gunilla	Ida	Ingrid	Kaisa	Simba	Särila
<i>Län</i>										
Stockholms	0,7	1,4	4,3	—	4,3	13,4	3,4	—	—	1,9
Uppsala	0,4	2,8	4,5	1,8	5,6	17,7	6,4	0,7	0,1	3,7
Södermanlands	2,0	1,6	4,3	1,1	2,9	28,2	1,6	0,2	—	1,5
Östergötlands	13,3	15,1	5,1	0,4	3,9	12,2	1,4	8,3	2,6	—
Jönköpings	3,9	1,1	29,7	5,4	0,2	7,2	4,8	0,2	0,1	0,2
Kronobergs	2,8	3,0	18,2	9,3	—	5,7	1,6	—	—	—
Kalmar	—	9,5	—	0,4	0,3	9,6	5,6	0,9	2,4	0,8
Gotlands	—	25,0	—	—	—	1,2	20,3	—	—	—
Blekinge	—	4,8	—	1,8	—	6,5	2,0	—	1,5	0,0
Kristianstads	—	10,7	—	0,2	—	12,0	0,6	—	6,6	—
Malmöhus	—	15,0	0,1	0,1	—	31,8	0,2	—	3,7	—
Hallands	—	3,9	0,7	1,6	—	16,2	1,0	0,6	23,6	0,5
Göteborgs o Bohus	1,1	11,2	0,2	8,2	—	5,4	3,5	—	2,8	3,4
Älvsborgs	0,6	11,6	2,6	10,4	0,7	11,7	3,2	0,8	4,8	6,5
Skaraborgs	1,0	20,5	0,8	3,8	0,5	11,3	1,3	1,5	1,3	18,6
Värmlands	2,8	2,4	3,0	15,6	41,1	13,2	1,2	0,2	—	3,8
Örebro	5,8	10,9	6,3	7,1	5,4	20,7	2,5	1,6	—	6,4
Västmanlands	1,8	1,0	8,5	2,8	14,4	21,4	4,2	0,4	—	2,3
Kopparbergs	6,8	0,0	6,6	11,1	50,6	5,7	1,5	0,5	—	—
Gävleborgs	16,6	—	16,7	5,6	38,4	4,1	3,8	0,2	—	0,1
Västernorrlands	16,8	—	7,1	0,4	58,4	0,9	—	5,0	—	—
Jämtlands	32,3	—	11,4	—	32,8	—	—	9,3	—	—
Västerbottens	35,4	—	8,1	—	24,7	0,4	0,1	9,9	—	—
Norrbottns	44,2	—	—	—	1,3	—	—	20,0	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	—	13,8	0,2	0,1	—	28,8	0,0	0,2	7,5	0,1
» mellanbygder	—	12,3	0,1	0,2	—	10,5	5,2	—	3,9	0,0
» norra slättbygder	7,0	18,5	1,8	2,2	1,8	12,8	1,4	4,3	1,9	10,8
Svealands slättbygder	1,8	3,5	5,5	2,8	9,5	20,0	3,7	0,5	0,0	3,5
Götalands skogsbygder	1,7	7,0	7,2	5,5	0,3	9,4	3,4	1,2	6,8	1,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,4	2,2	6,2	12,6	33,4	9,6	3,7	0,9	0,3	0,7
Nedre Norrland	20,2	—	11,9	4,5	47,6	1,4	0,9	3,6	—	—
Övre Norrland	37,3	—	6,5	0,1	20,0	0,3	0,0	11,8	—	—
<i>Hela riket</i>										
1981	4,9	8,1	4,2	3,0	9,3	15,0	2,7	1,7	2,7	2,6
1980	0,5	6,4	5,5	3,9	9,0	3,3	5,2	3,5	3,8	3,6
1979	..	4,0	4,8	4,1	8,3	0,2	7,6	3,0	4,9	4,8
1978	..	—	5,1	5,0	7,6	..	11,7	—	4,1	6,1
1977	..	—	4,2	4,0	6,0	..	17,8	—	..	7,1

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre													
Tellus	Welam	Övriga sorter	Summa	Hedvig	Pol	Risto	Sang	Selma	Sol II	Svea	Titus	Övriga sorter	Summa
67.3	1.3	2.0	100	0.8	3.3	—	33.0	19.9	5.1	34.2	0.6	3.1	100
50.6	1.0	4.7	100	2.9	1.6	—	43.8	14.8	7.0	23.1	1.3	5.5	100
54.4	0.4	1.8	100	1.3	1.7	—	49.5	15.7	3.4	24.8	1.9	1.7	100
28.6	2.0	7.1	100	3.8	0.5	0.6	46.7	15.9	0.8	26.7	3.0	2.0	100
34.2	9.2	3.8	100	1.6	0.6	23.8	43.9	14.0	0.1	8.2	6.0	1.8	100
31.7	21.5	6.2	100	6.4	—	16.6	33.3	12.9	—	17.9	9.7	3.2	100
43.1	20.9	6.5	100	5.1	1.3	3.6	40.0	37.3	0.6	5.9	1.5	4.7	100
29.9	18.2	5.4	100	1.5	0.2	—	13.8	82.6	0.7	—	0.6	0.6	100
48.7	24.1	10.6	100	7.3	—	—	31.2	59.4	1.6	0.4	—	0.1	100
14.5	44.6	10.8	100	13.0	0.1	0.8	28.8	51.2	0.0	3.4	0.3	2.4	100
7.3	29.9	11.9	100	7.8	0.3	0.1	15.9	73.4	0.1	1.3	—	1.1	100
10.1	21.7	20.1	100	12.9	0.2	2.2	32.5	34.1	1.0	10.1	4.0	3.0	100
49.0	5.5	9.7	100	8.5	1.6	0.9	50.5	17.9	3.5	12.9	1.0	3.2	100
31.3	3.3	12.5	100	3.9	0.2	3.9	39.7	15.9	6.8	20.4	6.1	3.1	100
28.8	3.9	6.7	100	3.4	0.4	1.7	16.0	37.8	4.8	30.6	3.0	2.3	100
9.1	4.0	3.6	100	4.1	1.7	1.9	30.8	12.9	3.9	32.7	7.0	5.0	100
30.1	1.4	1.8	100	1.8	0.4	0.7	42.4	7.3	6.8	36.4	2.1	2.1	100
39.7	2.7	0.8	100	1.1	4.8	0.3	43.6	4.6	6.6	36.3	1.4	1.3	100
10.0	0.8	6.4	100	4.2	4.1	—	30.8	3.5	6.9	38.8	7.2	4.5	100
7.6	0.7	6.2	100	0.4	6.3	6.0	9.0	2.4	0.5	22.1	44.7	8.6	100
—	0.3	11.1	100	—	24.8	1.8	0.6	1.5	—	5.4	58.6	7.3	100
—	—	14.2	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
—	—	21.4	100	—	58.8	—	—	—	—	—	37.7	3.5	100
—	—	34.5	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
6.0	28.0	15.3	100	12.7	0.1	0.7	20.9	55.8	0.7	4.9	1.6	2.6	100
24.2	34.6	9.0	100	7.6	0.1	1.2	25.2	63.2	0.1	0.5	0.2	1.9	100
26.5	2.8	8.2	100	3.9	0.3	1.4	24.2	31.5	5.2	28.2	3.1	2.2	100
45.0	1.8	2.4	100	2.0	2.3	0.5	42.0	12.4	5.2	30.9	2.2	2.5	100
33.8	14.8	7.7	100	4.6	0.7	8.6	40.7	19.3	1.6	16.7	4.6	3.2	100
17.8	2.0	6.2	100	1.8	2.3	0.9	38.6	8.5	6.1	29.9	7.4	4.5	100
0.7	0.2	9.0	100	0.6	11.4	4.0	4.5	1.7	0.2	16.2	54.3	7.1	100
—	—	24.0	100	—	60.5	—	0.4	—	—	0.3	31.9	6.9	100
25.9	11.7	8.2	100	3.8	1.8	2.6	33.5	22.9	3.9	23.9	4.7	2.9	100
32.3	12.9	10.1	100	4.4	1.7	4.6	37.6	27.1	7.6	8.8	5.9	2.3	100
34.4	10.6	13.3	100	2.9	2.5	6.0	34.3	33.3	10.5	0.8	6.5	3.2	100
33.2	4.3	22.9	100	—	1.8	6.4	30.5	36.8	13.5	—	5.9	5.1	100
30.8	..	30.1	100	—	1.0	6.0	24.0	40.8	16.0	—	5.4	6.8	100

Tabell 60 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1981. Procent

Area of table potatoes distributed by different varieties in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of table potatoes

Område	Bintje	Grata	King Edward	Magnum Bonum	Mandel gul	Pro-vita	Sabina	Saturna ¹	Ukama	Vit drottning	Övriga sorter	Sort okänd el uppg sakn	Summa
<i>Län</i>													
Stockholms	8,5	2,6	5,3	27,3	—	—	—	—	—	49,3	7,0	—	100
Uppsala	27,9	—	5,5	49,1	—	1,3	—	—	—	13,7	1,0	1,5	100
Södermanlands	29,9	0,8	43,0	14,8	—	—	—	—	—	11,5	—	—	100
Östergötlands	33,1	0,5	49,1	12,6	0,1	1,0	—	—	—	—	3,6	—	100
Jönköpings	26,0	0,8	10,2	45,6	—	8,3	—	—	5,7	—	3,4	—	100
Kronobergs	44,1	—	33,6	1,3	—	—	—	—	5,9	—	15,1	—	100
Kalmar	69,9	2,2	13,2	11,5	—	0,8	—	—	0,3	—	2,1	—	100
Gotlands	89,3	—	6,5	1,3	—	—	—	—	—	—	2,9	—	100
Blekinge	48,8	—	12,8	0,6	—	4,9	—	—	0,6	—	31,7 ²	0,6	100
Kristianstads	58,8	0,1	18,0	1,6	0,5	1,6	—	16,3	0,8	1,6	0,6	0,1	100
Malmöhus	92,0	2,2	1,8	0,2	—	0,8	—	0,2	0,6	—	2,2	—	100
Hallands	41,8	—	46,9	0,1	—	2,4	—	8,7	—	—	—	0,1	100
Göteborgs o Bohus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Älvsborgs	11,2	0,5	62,2	16,0	—	1,6	—	—	—	—	8,5	—	100
Skaraborgs	43,8	0,1	37,6	14,0	—	0,1	—	2,4	1,5	—	0,5	—	100
Värmlands	11,6	—	68,1	0,3	—	—	—	0,3	—	—	18,7 ³	1,0	100
Örebro	34,5	1,1	50,8	9,8	—	1,9	—	—	—	1,7	0,2	—	100
Västmanlands	42,0	—	42,6	8,4	—	—	—	—	—	7,0	—	—	100
Kopparbergs	10,1	2,5	59,7	22,4	—	—	—	0,2	—	—	4,7	0,4	100
Gävleborgs	35,4	—	10,8	44,2	3,6	—	1,6	—	—	0,8	3,6	—	100
Västernorrlands	32,0	—	46,5	—	3,0	3,5	15,0	—	—	—	—	—	100
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Västerbottens	63,7	1,1	6,9	—	13,2	—	8,7	1,5	1,2	0,3	3,4	—	100
Norrbottens	66,7	—	7,0	—	19,4	—	5,1	—	—	—	1,8	—	100
<i>Produktionsområden</i>													
Götalands södra slättbygger	63,2	—	28,0	0,6	0,1	1,9	—	5,3	—	—	0,8	0,1	100
» mellanbygger	74,6	1,9	10,4	0,3	—	1,0	—	6,8	1,0	0,7	3,2	0,1	100
» norra slättbygger	42,3	0,2	45,0	8,7	0,0	0,3	—	—	0,6	—	2,9	—	100
Svealands slättbygger	26,7	0,5	43,6	16,1	—	0,5	—	—	—	11,0	1,4	0,2	100
Götalands skogsbygger	46,1	1,7	17,8	24,5	—	1,5	—	1,3	2,8	—	4,3	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygger	15,4	2,1	41,3	27,7	0,1	1,6	—	—	—	0,6	10,4	0,8	100
Nedre Norrland	26,5	—	48,0	8,4	1,9	1,0	5,4	—	—	—	8,8	—	100
Övre Norrland	64,5	0,6	6,8	1,2	15,6	—	7,0	0,8	0,7	0,1	2,7	—	100
<i>Hela riket</i>													
1981	51,5	0,8	29,0	7,9	1,2	1,1	0,7	3,1	0,6	1,5	2,5	0,1	100
1980	53,3	0,6	28,5	8,8	1,5	0,5	0,4	1,8	0,3	1,4	2,8	0,1	100
1979	53,5	0,2	30,3	8,3	1,9	0,1	0,2	1,1	.. ⁴	1,4	3,0	0,0	100
1978	55,0	0,6	27,9	8,4	1,7	0,1	0,1	0,8	.. ⁴	1,8	3,4	0,2	100
1977	53,9	0,4	28,9	8,6	1,3	0,1	.. ⁴	1,2	.. ⁴	1,9	3,3	0,4	100

¹ Inklusive Alpha, Kaptah, Maritta och Prevalent. —² Elsa 31,7%. —³ Därav British Queen 18,4%. —⁴ Ev. areal ingår i gruppen Övriga sorter.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 61 Arealen potatis för stärkelse och råsprit fördelad på olika sorter år 1981. Procent

Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis för stärkelse och råsprit

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes for processing

Område	Bintje	Dianella	Kaptah	Maritta	Parnassia	Prevalent	Saturna	Stina	Övriga sorter	Sort okänd eller upp- gift saknas	Summa
<i>Produktionsområden</i>											
Götalands södra slättbygder	1,7	39,6	4,0	1,3	—	4,9	28,6	19,9	—	—	100
» mellanbygder	0,2	26,7	5,0	0,2	0,2	20,8	32,6	13,6	0,5	0,2	100
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	0,7	52,3	9,1	—	2,0	9,6	15,0	10,7	—	0,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>											
1981	0,3	29,3	5,3	0,2	0,4	19,0	31,0	13,8	0,5	0,2	100
1980	0,7	33,5	8,2	1,0	0,2	18,2	24,9	11,8	1,2	0,3	100
1979	0,4	37,9	10,3	1,0	0,6	16,7	27,4	4,6	0,9	0,2	100
1978	0,5	38,1	16,2	1,5	1,0	20,4	21,0	0,6	0,6	0,1	100
1977	0,4	44,1	13,0	1,3	0,7	18,8	17,5	..	0,7	3,5	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

under perioden 13 maj till 29 juli 1981 framgår av *tabell 66*.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 65* – visade att skördeutfallet var bättre än normalt för flertalet grödor.

Så- och skördetidpunkter m m

Uppgifter om så- och skördetidpunkter samt växtperiodens längd 1981 redovisas i *tabellerna 67–69*. Såväl sådden av höstgrödorna hösten 1980 som av vårrödorna våren 1981 utfördes relativt tidigt på grund av gynnsamt höst- och vårväder. Även skörden kunde utföras tidigt för flertalet grödor. Växtperiodens längd för vårsäd blev därigenom något kortare än de närmast föregående åren.

Variationerna under perioden 1961–1981 i såtidpunkt för korn och vårvete illustreras i *diagram 7* där även hektarskördens samband med såtidpunkten framgår.

Bevattnade arealer

Av *tabell 70* framgår storleken av de bevattnade arealerna år 1975.

Meteorologiska uppgifter

I *tabell 71* redovisas månadsmedeltemperaturerna år 1981 för ett urval mätstationer.

Av *tabell 72* framgår månadsnederbörden 1980/81 för samma mätstationer.

Relativ luftfuktighet vid dessa stationer ges i *tabell 73*, medan antalet soltimmar vid ett mindre urval av mätstationer framgår av *tabell 74*.

Bibliografi

Källor

Årsväxtrapport för maj /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:19,

1971:27, 1972:22, 1973:30, 1974:35, 1975:29, 1976:9.1, 1977:9.1, 1978:12.1, 1979:11.1, 1980:11.1, 1981:11.1 . . .

Årsväxtrapport för juli/augusti /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:36, 1971:40, 1972:36, 1973:41, 1974:43, 1975:38, 1976:9.2, 1977:9.2, 1978:12.2, 1979:11.2, 1980:11.2, 1981:11.2 . . .

Årsväxtrapport för oktober /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:49, 1971:50, 1972:50, 1973:56, 1974:57, 1975:52, 1976:9.3, 1977:9.3, 1978:12.3, 1979:11.3, 1980:11.3, 1981:11.3 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a så- och skördetidpunkter/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om arealer som hade bevattnats om så krävts/. SCB. SM J 1976:13.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Årsbok /årligen sedan 1919/. Del 1. Månadsöversikt över väderlek och vattentillgång i Sverige.

Andra undersökningar

Extra årsväxtrapport för den 1 september 1972. SCB. SM J 1972:40.

Växtskyddsnotiser /årligen sedan 1937; uppgifter om skadeangrepp på grödorna återfinns i ett av de sex numren varje år/. Lantbruksuniversitetet.

Sorter och sjukdomar i svenska matpotatisodlingar /avser 1969 eller 1971/. Meddelande från Statens växtskyddsanstalt 1975 (nr 168).

Tabell 62 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1981

Percentage of area ploughed because of out-wintering by the middle of May 1981

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	2,1	1,7	9,3	12,7	0,5
» mellanbygder	1,5	1,0	4,7	1,8	0,3
» norra slättbygder	18,3	6,5	45,4	..	1,0
Svealands slättbygder	24,5	15,0	79,3	74,7	4,4
Götalands skogsbygder	9,3	3,9	12,7	..	0,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	17,6	7,4	..	..	1,0
Nedre Norrland	..	..	..	—	1,4
Övre Norrland	—	—	—	—	0,1
<i>Hela riket</i>					
1981	11,9	4,4	15,0	61,2	1,3
1980	6,7	2,1	11,1	28,1	0,3
1979	10,6	12,4	22,7	16,0	0,4
1978	4,6	2,9	2,1	17,8	1,1
1977	10,7	12,1	7,4	22,6	1,6

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 63 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1981 för övervintringen

Averages of the assessments of the wintering (scale 1—4; 4 indicates very good wintering) in May, 1981

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,0	2,9	2,4	2,5	2,9
» mellanbygder	3,0	3,0	2,8	2,8	3,0
» norra slättbygder	2,5	2,8	1,9	..	2,8
Svealands slättbygder	2,2	2,5	1,2	1,2	2,7
Götalands skogsbygder	2,8	2,9	2,4	..	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	2,8	..	..	2,7
Nedre Norrland	..	..	..	—	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	2,9
<i>Hela riket</i>					
1981	2,6	2,9	2,4	1,4	2,9
1980	2,7	2,9	2,7	2,1	3,0
1979	2,6	2,5	2,1	2,3	2,9
1978	2,9	3,0	3,1	2,5	2,9
1977	2,6	2,6	2,8	2,4	2,8

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 64 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1981 för skördeutsikten

Averages of assessments of the yield prospects (scale 0—5; 5 indicates very good prospects) in July 1981

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,4	3,3	3,2	..	3,6	3,5	3,6
» mellanbygder	3,3	3,3	3,2	3,1	3,5	3,5	3,3
» norra slättbygder	2,9	3,4	3,0	..	3,5	3,4	3,4
Svealands slättbygder	2,6	3,5	2,8	..	3,5	3,6	3,5
Götalands skogsbygder	3,0	3,3	3,1	..	3,6	3,4	3,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,7	3,4	3,1	..	2,9	3,2	3,0
Nedre Norrland	..	..	..	..	3,1	3,0	3,0
Övre Norrland	—	—	—	—	3,2	3,2	3,0
<i>Hela riket</i>							
1981	3,0	3,5	3,1	3,2	3,4	3,5	3,4
1980	3,0	3,4	3,1	3,3	3,4	3,6	3,4
1979	3,3	3,4	2,9	3,0	3,4	3,4	3,2
1978	3,2	3,2	2,9	2,6	3,2	3,3	3,3
1977	3,2	3,3	3,0	2,9	3,3	3,2	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 65 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1981 för skördeutfallet

Average of the assessments of the yield outcome (scale 0—5; 5 indicates very good outcome) in October 1981

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,8	3,8	3,4	..	3,5	3,8	3,7
» mellanbygder	3,5	3,6	3,3	3,1	3,4	3,5	3,4
» norra slättbygder	2,9	3,5	3,0	..	3,3	3,7	3,5
Svealands slättbygder	2,6	3,6	2,8	..	3,3	3,7	3,6
Götalands skogsbygder	3,2	3,4	3,1	..	3,4	3,5	3,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,6	3,3	2,9	..	2,8	3,3	3,0
Nedre Norrland	..	..	..	..	3,1	3,2	3,1
Övre Norrland	—	—	—	—	3,1	2,9	3,0
<i>Hela riket</i>							
1981	3,1	3,6	3,2	3,1	3,3	3,6	3,5
1980	2,8	3,1	2,9	3,0	3,1	3,4	3,1
1979	3,1	3,1	2,9	2,9	3,2	3,4	3,2
1978	3,3	3,2	3,1	2,9	3,3	3,4	3,2
1977	3,1	3,0	2,9	2,8	3,1	3,0	2,9

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Pota- tis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
3,4	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4	2,5	3,4	2,2	3,4	3,2	..
3,1	3,5	3,0	3,1	3,3	3,1	2,7	3,3	2,6	3,0	3,1	3,1
3,2	3,3	3,5	3,7	3,3	..	1,9	3,4	2,1	3,2	..	3,0
3,3	2,9	3,4	3,4	3,3	—	1,5	3,5	1,9	3,4	..	3,4
3,4	3,5	3,5	3,5	3,4	3,2	2,7	3,4	3,1	3,2	..	3,6
3,5	2,9	3,1	3,3	3,1	—	..	2,8	..	3,1	—	3,6
..	3,2	3,2	3,2	2,8	—	..	..	..	2,6	—	—
..	3,3	3,4	3,3	3,1	—	—	—	—	—	—	—
3,3	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	2,5	3,4	2,1	3,3	3,2	3,1
3,0	3,2	3,3	3,4	3,1	3,1	3,0	3,4	2,5	3,5	3,2	3,4
3,2	3,5	3,4	3,5	3,4	3,3	2,5	3,4	2,8	3,4	3,0	3,0
3,2	3,0	3,2	3,2	3,4	3,1	2,9	3,1	2,7	3,0	2,7	3,2
3,1	3,1	—	3,4	3,4	3,4	3,1	3,0	2,9	2,9	3,1	3,1

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Potatis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
3,4	3,3	3,4	3,3	3,7	3,9	2,7	3,3	2,9	2,7	3,0	..
3,2	3,5	3,2	3,2	3,4	3,4	2,9	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0
3,1	3,4	3,5	3,5	3,3	..	1,9	3,2	2,6	2,8	..	3,0
3,3	3,0	3,4	3,4	3,1	—	2,0	3,3	2,4	3,0	..	3,4
3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,3	2,6	3,3	2,9	3,0	..	3,4
2,7	2,9	3,2	3,3	2,9	—	..	3,3	..	2,8	—	3,2
..	3,2	3,2	3,1	2,5	—	..	..	..	2,7	—	—
..	3,2	3,4	3,2	2,9	—	—	—	—	—	—	—
3,3	3,3	3,4	3,3	3,4	3,7	2,7	3,3	2,5	2,9	3,0	3,1
2,5	3,2	3,5	3,5	3,0	3,2	2,8	3,0	2,3	2,8	2,7	2,4
3,0	3,5	3,6	3,6	3,5	3,4	2,7	3,1	2,8	3,0	3,2	2,8
3,0	3,1	3,4	3,3	3,5	3,4	3,2	3,1	2,8	3,0	2,8	2,6
3,0	3,1	3,4	3,3	3,4	3,3	3,1	2,9	2,9	2,8	3,1	2,9

Tabell 66 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1981
 Number of parishes by causes of damages on vegetation in 1981

Groda (grod- grupp); orsak till skada	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket		
									1981	1980	1979
Höstsäd, totalt¹	65	21	135	42	25	36	7	—	331	410	251
kyla	—	—	4	9	—	23	5	—	41	34	34
regn	2	—	20	14	13	25	6	—	80	140	50
nattfrost	—	5	—	—	—	—	—	—	5	13	4
torka	1	8	—	5	—	1	—	—	15	14	89
slagregn eller hagel	—	—	2	1	—	1	—	—	4	77	13
översvämning	2	—	—	1	—	6	1	—	10	16	4
insektsangrepp	20	6	18	—	—	—	—	—	44	68	23
växtsjukdomar	59	6	128	22	12	6	—	—	233	299	90
Vårsäd, totalt¹	36	42	105	117	73	117	64	37	591	830	534
kyla	—	1	5	22	7	51	22	18	126	20	71
regn	4	—	57	70	53	109	48	32	373	206	172
nattfrost	—	—	—	1	—	—	2	1	4	39	2
torka	—	9	—	4	—	3	1	—	17	62	201
slagregn eller hagel	—	1	9	4	4	1	5	10	34	155	119
översvämning	—	—	2	40	8	50	27	3	130	38	13
insektsangrepp	9	25	25	20	9	1	1	—	90	473	55
växtsjukdomar	25	7	45	39	12	11	2	1	142	149	60
Höstoljeväxter, totalt¹	68	37	13	18	9	3	1	—	149	225	160
kyla	22	3	2	—	1	1	1	—	30	25	7
regn	1	1	6	3	7	3	1	—	22	81	12
nattfrost	—	13	—	—	—	—	—	—	13	17	—
torka	5	12	—	—	—	1	—	—	18	13	93
slagregn eller hagel	1	1	—	1	1	—	—	—	4	47	21
översvämning	5	—	—	—	—	2	—	—	7	14	—
insektsangrepp	12	9	7	7	4	—	—	—	39	70	36
växtsjukdomar	49	5	3	7	1	—	—	—	65	72	15
Våroljeväxter, totalt¹	4	32	60	69	14	46	6	—	231	243	169
kyla	—	—	3	21	2	15	1	—	42	7	15
regn	—	—	28	38	11	39	4	—	120	73	54
nattfrost	1	—	—	—	—	—	—	—	1	62	1
torka	—	8	—	4	—	3	—	—	15	24	66
slagregn eller hagel	—	—	2	2	—	—	—	—	4	53	30
översvämning	—	—	—	11	—	8	4	—	23	21	3
insektsangrepp	3	26	33	23	3	7	3	—	98	81	31
växtsjukdomar	—	1	12	4	—	2	1	—	20	12	3
Potatis, totalt¹	14	15	67	39	61	77	44	28	345	345	134
kyla	—	1	1	12	3	35	21	20	93	16	17
regn	—	3	34	32	46	67	32	26	240	247	70
nattfrost	—	—	—	1	—	—	7	2	10	24	4
torka	—	5	—	—	—	1	1	—	7	40	45
slagregn eller hagel	—	1	—	2	—	1	—	3	7	42	9
översvämning	—	2	1	9	—	14	9	2	37	48	6
insektsangrepp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
växtsjukdomar	14	5	39	3	16	6	1	—	84	98	4

Tabell 66 (forts)

Gröda (gröd-grupp); orsak till skada	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket		
									1981	1980	1979
Slättervall, totalt ¹	26	70	136	132	267	116	62	58	867	1 068	392
kyla	5	2	7	19	3	40	16	21	113	36	10
regn	22	41	134	122	267	112	54	58	810	949	342
nattfrost	2	2	—	2	—	—	—	3	9	55	—
torka	—	29	—	6	—	1	1	1	38	52	51
slagregn eller hagel	4	2	—	2	—	2	1	5	16	92	17
översvämning	—	—	—	12	4	32	18	5	71	44	11
insektsangrepp	—	2	—	—	—	—	—	—	2	3	—
växtsjukdomar	—	—	1	3	—	—	—	—	4	15	—
Bete, totalt ¹	2	64	8	19	17	60	22	19	211	184	192
kyla	—	1	5	12	4	32	12	9	75	17	22
regn	1	—	8	11	16	48	16	17	117	65	29
nattfrost	—	—	—	—	—	—	—	1	1	20	1
torka	—	63	—	4	—	1	1	2	71	92	151
slagregn eller hagel	—	—	—	—	—	1	1	—	2	15	1
översvämning	1	—	—	5	—	26	11	—	43	23	—
insektsangrepp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
växtsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Avser antal församlingar där större skador förekommit.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 67 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och höstoljeväxter samt sättning av potatis år 1981

Median date for sowing of grain and oleiferous plants and potato setting in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Höst-råg	Höst-raps	Höst-rybs	Vår-vete	Korn	Havre	Bland-säd ²	Mat-potatis ³	Potatis för stärkelse och råspirt
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	19.9	19.9	14.8	..	11.4	11.4	14.4	..	27.4	4.5
Götalands mellanbygder	23.9	23.9	14.8	..	14.4	16.4	18.4	..	7.5	9.5
Götalands norra slättbygder	21.9	12.9	9.8	..	22.4	23.4	24.4	..	12.5	—
Svealands slättbygder	12.9	6.9	11.8	11.8	7.5	12.5	12.5	..	20.5	—
Götalands skogsbygder	20.9	18.9	..	..	23.4	27.4	29.4	..	12.5	8.5
Mellersta Sveriges skogsbygder	11.9	9.9	..	..	5.5	20.5	16.5	..	21.5	—
Nedre Norrland	..	..	—	—	..	24.5	23.5	..	27.5	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	26.5	27.5	..	2.6	—
<i>Hela riket</i>										
1981	18.9	16.9	13.8	13.8	28.4	1.5	2.5	..	11.5	9.5
1980	23.9	21.9	20.8	16.8	8.5	8.5	9.5	11.5	14.5	9.5
1979	22.9	20.9	19.8	12.8	15.5	16.5	17.5	18.5	19.5	16.5
1978	25.9	24.9	21.8	19.8	1.5	2.5	2.5	5.5	10.5	7.5
1977	21.9	19.9	19.8	22.8	10.5	16.5	18.5	18.5	20.5	17.5

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd. —² Uppgifter för blandsäd 1981 saknas.³ Avser odlingar >0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 68 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1981

Median date for harvesting of grain, ley and potatoes in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd ²	Slätter-vall ³	Mat-potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råspirt
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	27.8	2.9	13.8	11.8	29.8	..	16.6	19.9	2.10
» mellanbygder	28.8	5.9	15.8	14.8	31.8	..	21.6	22.9	30.9
» norra slättbygder	2.9	9.9	21.8	26.8	5.9	..	28.6	23.9	—
Svealands slättbygder	2.9	12.9	23.8	1.9	8.9	..	28.6	21.9	—
Götalands skogsbygder	4.9	11.9	25.8	27.8	7.9	..	30.6	25.9	30.9
Mellersta Sveriges skogsbygder	7.9	14.9	29.8	6.9	14.9	..	6.7	20.9	—
Nedre Norrland	..	..	..	12.9	18.9	..	9.7	16.9	—
Övre Norrland	—	—	—	14.9	28.9	..	11.7	12.9	—
<i>Hela riket</i>									
1981	30.8	10.9	16.8	28.8	6.9	..	1.7	21.9	30.9
1980	4.9	18.9	24.8	3.9	15.9	16.9	1.7	24.9	2.10
1979	5.9	16.9	23.8	8.9	20.9	20.9	24.6	24.9	4.10
1978	30.8	17.9	19.8	8.9	17.9	18.9	1.7	24.9	3.10
1977	6.9	26.9	25.8	14.9	26.9	25.9	1.7	22.9	2.10

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — ² Uppgifter för blandsäd 1981 saknas. — ³ Avser första skörd. — ⁴ Avser odlingar >0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 69 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1981

Average number of days between sowing and harvesting in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd ¹
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	143	122	136	..
» mellanbygder	143	120	132	..
» norra slättbygder	140	124	134	..
Svealands slättbygder	129	114	120	..
Götalands skogsbygder	141	122	132	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	134	111	124	..
Nedre Norrland	..	113	118	..
Övre Norrland	—	112	124	..
<i>Hela riket</i>				
1981	134	118	128	..
1980	139	122	131	131
1979	127	117	126	124
1978	143	129	138	134
1977	141	122	136	133

¹ Uppgifter för blandsäd 1981 saknas.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 70 Bevattnade arealer år 1975. Hektar

Irrigated areas in 1975. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstsäd	Vårsäd	Höst- olja- växter	Vårolja- växter	Slättervall		Betesvall	Potatis	Socker- betor	Träd- gård- växter	Övriga grödor	Summa åker- areal	Kultiverad betesmark
					Första skörd	Återväxt							
<i>Län</i>													
Stockholms	105	360	—	328	64	297	339	237	—	150	70	1 950	40
Uppsala	77	354	—	329	225	427	383	126	—	12	68	2 001	53
Södermanlands	97	965	9	450	90	524	588	105	—	48	44	2 920	39
Östergötlands	113	509	81	82	190	831	353	452	—	144	99	2 854	156
Jönköpings	3	204	10	22	141	274	142	183	—	124	45	1 148	47
Kronobergs	—	167	—	26	85	307	178	66	—	136	10	975	30
Kalmar	37	472	45	11	345	658	822	584	525	259	101	3 859	20
Gotlands	54	154	11	8	16	15	56	35	103	45	27	524	—
Blekinge	10	396	—	40	81	296	306	1 008	249	249	53	2 688	22
Kristianstads	491	1 311	115	18	1 632	465	694	3 786	1 491	1 352	418	11 773	86
Malmöhus	95	231	110	3	236	186	304	1 323	968	1 785	119	5 360	18
Hallands	—	384	5	33	368	534	455	888	72	131	85	2 955	42
Göteborgs o Bohus	—	3	—	3	9	—	26	37	—	56	14	148	—
Älvsborgs	33	256	—	31	229	21	236	91	—	58	125	1 080	33
Skaraborgs	231	1 615	7	441	765	746	736	1 194	—	227	248	6 210	68
Värmlands	—	417	40	117	16	272	247	379	—	116	81	1 685	47
Örebro	—	218	—	91	213	218	334	252	—	96	23	1 445	20
Västmanlands	2	226	20	241	130	93	174	33	—	25	2	946	—
Kopparbergs	—	87	—	35	12	107	216	85	—	37	15	594	—
Gävleborgs	—	35	—	2	35	24	197	84	—	35	35	447	—
Västernorrlands	—	4	—	—	—	15	21	50	—	75	13	178	—
Jämtlands	—	2	—	—	6	—	22	22	—	27	1	80	—
Västerbottens	1	—	—	—	3	—	2	51	—	5	2	64	—
Norrbottnens	—	18	—	—	—	—	3	71	—	42	—	134	—
<i>Hela riket</i>	1 349	8 388	453	2 311	4 891	6 310	6 834	11 142	3 408	5 234	1 698	52 018	721
Totalt odlad areal	323 817	1 293 386	72 591	100 371		693 926	211 959	42 941	52 489	13 989	61 993	2 980 227 ¹	146 963

¹ Inklusive 112 765 hektar helträda och obrukad åker.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 71 Medeltemperatur år 1981. Celciusgrader
Average temperature in 1981. Centigrades

Län, meteorologisk station															
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året	Genomsnitt för 1931 – 1960
AB	Norrtälje	- 3,7	- 2,6	- 2,2	3,4	11,0	12,9	16,4	14,7	11,1	6,2	1,2	- 5,6	5,2	5,6
AB	Stockholm	- 3,2	- 1,9	- 1,3	4,6	12,0	13,6	17,3	15,3	12,0	6,8	1,5	- 5,1	6,0	6,6
C	Uppsala	- 4,1	- 2,9	- 2,3	4,1	12,3	13,4	16,8	14,8	11,5	5,8	0,3	- 6,9	5,2	5,8
D	Eskilstuna	- 3,5	- 2,3	- 1,4	5,1	13,0	14,2	17,5	15,5	12,3	6,4	0,9	- 7,0	5,9	6,1
E	Norrköping-Sörby	- 3,3	- 2,1	- 0,8	4,5	11,7	13,7	16,4	14,9	12,2	6,3	1,1	- 6,5	5,7	6,3
E	Linköping-Malmslätt	- 3,2	- 2,2	- 1,0	4,4	12,1	13,4	16,1	14,8	12,1	6,2	1,1	- 6,8	5,6	6,0
F	Jönköping fl pl	- 3,9	- 2,3	- 1,2	3,6	11,0	12,2	14,5	13,8	10,9	4,7	0,6	- 8,2	4,6	5,4
F	Nässjö	- 4,1	- 2,7	- 1,2	3,6	11,2	12,4	14,6	13,8	10,8	4,9	0,7	- 7,5	4,7	5,3
G	Ljungby	- 3,5	- 1,2	0,7	4,4	12,3	13,7	15,3	14,6	11,9	5,7	2,2	- 7,3	5,7	6,3
G	Växjö	- 3,5	- 1,2	0,6	4,9	12,3	13,6	15,5	14,7	11,8	5,9	2,1	- 3,4	5,8	6,5
H	Kalmar	- 2,5	- 0,4	0,8	4,5	11,3	14,0	16,4	15,2	12,5	6,6	3,1	- 5,4	6,3	7,0
H	Målilla	- 3,7	- 1,6	- 0,1	4,3	11,6	13,3	15,7	14,6	11,6	5,5	1,5	- 7,2	5,5	6,2
I	Visby	- 0,7	- 0,5	0,2	3,6	11,7	13,3	16,6	15,1	12,4	8,4	3,7	- 1,8	6,8	7,2
K	Karlshamn	- 2,2	0,1	1,7	5,4	12,2	14,0	15,9	15,2	12,8	7,2	3,8	- 4,5	6,8	7,6
L	Kristianstad	- 1,7	0,3	2,3	5,5	12,2	14,3	16,2	15,7	13,1	7,3	4,0	- 5,2	7,0	7,5
M	Helsingborg	- 0,4	0,6	2,4	5,6	13,1	14,5	16,4	16,5	13,8	9,0	5,3	- 2,6	7,8	8,4
M	Lund	- 1,6	0,4	2,5	5,8	12,8	14,6	16,4	16,2	13,6	8,1	4,3	- 3,9	7,4	8,0
M	Ystad	- 1,4	0,1	1,8	5,1	11,5	13,6	15,3	15,4	13,4	8,4	4,6	- 3,9	7,0	7,6
N	Halmstad	- 1,7	- 0,2	2,0	5,5	13,7	14,6	16,2	16,0	13,6	7,8	4,1	- 6,2	7,1	7,2
N	Varberg	- 1,2	- 0,3	1,5	5,1	13,2	14,3	16,2	15,8	13,4	8,0	4,3	- 5,9	7,0	7,6
O	Save	- 1,7	- 0,9	0,6	4,7	12,6	13,5	15,7	15,2	13,2	7,8	3,8	- 6,4	6,5	7,2
P	Borås	- 3,1	- 1,6	0,0	4,2	12,4	13,2	15,3	14,5	11,9	6,0	2,2	- 6,9	5,7	6,2
P	Vänersborg	- 1,6	- 1,5	- 1,2	4,3	10,4	13,0	15,7	14,8	12,5	6,7	2,7	- 6,6	5,8	6,6
R	Karlsborg	- 2,5	- 1,6	- 1,1	4,3	10,6	12,7	15,5	14,8	12,1	6,7	1,9	- 5,9	5,6	6,3
R	Skara	- 2,9	- 2,2	- 0,9	4,6	12,3	-	15,5	14,6	11,8	6,2	1,6	- 6,7	-	5,8
S	Karlstad fl plats	- 4,3	- 3,4	- 2,6	3,9	12,0	12,8	16,1	15,1	12,1	6,2	1,3	- 8,8	5,0	5,9
S	Gustavsfors	- 8,8	- 6,8	- 4,5	2,2	10,4	11,9	14,9	13,1	10,0	3,7	-1,6	-13,1	2,6	4,0
T	Ställdalen	- 6,2	- 5,1	- 3,8	2,5	10,6	11,4	14,6	13,4	9,7	3,7	-1,8	-11,1	3,2	4,3
T	Örebro-Ekeby	- 3,5	- 2,9	- 2,1	4,5	12,3	13,6	16,4	14,8	11,7	5,9	0,5	- 7,7	5,3	5,9
U	Västerås-Hässlö	- 3,7	- 2,9	- 2,4	4,0	12,0	13,5	16,6	15,0	11,5	6,1	0,5	- 7,2	5,3	5,9
W	Folkärna	- 5,4	- 4,5	- 3,6	3,4	11,6	13,1	16,5	14,4	10,5	5,0	-0,5	- 9,3	4,3	5,2
W	Mora	- 8,2	- 6,5	- 5,0	2,6	10,4	12,1	15,7	14,1	10,2	3,8	-1,7	-12,2	2,9	3,5
X	Delsbo	- 7,1	- 5,9	- 5,8	2,8	10,1	12,8	16,5	13,7	9,7	3,3	-1,8	-11,0	3,1	4,0
X	Gävle	- 4,7	- 4,2	- 3,6	3,7	10,7	13,4	17,0	14,5	10,7	5,0	-0,3	- 8,0	4,5	5,4
Y	Bredbyn	-10,4	- 9,3	- 8,8	1,8	9,7	12,0	15,8	12,6	8,4	3,0	-5,6	-14,5	1,2	2,6
Y	Härnösand	- 5,8	- 5,7	- 6,5	2,5	8,1	11,8	15,4	13,8	10,1	4,2	-1,1	-10,2	3,0	4,4
Z	Sveg	-10,2	- 9,2	- 7,0	1,3	9,6	11,0	14,9	12,5	9,2	2,2	-5,0	-16,7	1,1	2,1
Z	Frösön	- 8,0	- 7,1	- 7,1	0,8	9,7	9,6	13,6	11,6	8,8	2,7	-3,8	-14,2	1,4	2,9
AC	Lycksele	- 9,9	-11,3	-10,8	0,6	9,5	11,0	15,2	11,7	7,8	1,3	-6,7	-17,5	0,8	1,3
AC	Umeå flygplats	- 7,5	- 9,4	- 8,6	1,5	7,9	11,1	14,8	12,6	8,6	3,3	-2,5	-11,6	1,6	3,2
BD	Arjeplog	-12,1	-12,9	-13,0	-0,8	7,2	8,4	13,0	10,8	6,8	0,1	-8,9	-18,5	-1,5	0,3
BD	Malmberget	-11,7	-13,8	-12,6	-1,2	7,4	7,9	13,6	10,3	5,7	-0,3	-7,9	-17,5	-2,0	0,2
BD	Luleå flygplats	- 9,2	-13,3	-11,4	0,7	6,8	10,3	15,2	12,7	8,5	2,7	-3,8	-15,3	3,3	2,0

Källa: SMHI.

Tabell 72 Nederbörd år 1981. Millimeter
Precipitation in 1981. Millimetres

Län, meteorologisk station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året	Gemensnitt för 1931 – 1960
AB Norrtälje	60	34	47	21	26	77	74	104	22	106	162	113	846	595
AB Stockholm	34	26	44	16	14	60	49	86	21	116	104	74	644	572
C Uppsala	29	22	52	13	27	78	76	128	17	106	112	56	716	572
D Eskilstuna	18	17	50	14	32	74	40	83	27	90	89	56	590	582
E Norrköping-Sörby	12	32	45	12	21	98	55	33	27	100	99	43	577	507
E Linköping-Malmslätt	10	35	48	6	28	80	51	21	33	85	76	34	507	509
F Jönköping fl pl	20	36	64	12	57	84	57	23	51	118	116	63	701	542
F Nässjö	27	51	69	12	68	95	51	21	46	123	123	62	748	698
G Ljungby	51	62	90	18	48	88	74	44	36	144	115	52	822	695
G Växjö	41	49	76	14	44	78	77	41	28	114	112	34	708	644
H Kalmar	14	51	44	21	34	86	15	48	33	83	56	83	568	483
H Målilla	13	75	63	16	39	106	54	42	43	59	71	68	649	566
I Visby	54	33	72	8	11	43	32	42	15	103	99	72	584	541
K Karlshamn	46	51	62	11	33	66	35	91	38	118	81	40	672	559
L Kristianstad	34	46	68	11	26	74	53	67	32	122	78	44	655	577
M Helsingborg	45	52	67	12	33	49	62	86	35	90	81	35	647	630
M Lund	66	56	83	16	26	76	85	84	48	128	116	53	837	633
M Ystad	55	64	69	10	35	78	69	73	48	132	93	55	781	655
N Halmstad	62	67	107	14	27	81	84	33	44	150	124	47	840	799
N Varberg	35	59	91	5	50	89	88	35	48	142	118	51	811	614
O Säve	36	42	89	11	57	98	71	24	50	147	169	25	819	661
P Borås	87	50	110	7	56	97	88	23	55	162	208	32	975	898
P Vänersborg	25	27	83	6	76	102	63	30	70	122	102	35	741	772
R Karlsborg	8	22	48	6	52	108	85	35	31	85	94	19	593	516
R Skara	17	33	61	8	55	—	76	14	57	67	112	28	—	614
S Karlstad fl pl	21	24	69	11	30	186	56	15	44	99	116	36	707	597
S Gustavsfors	21	25	63	11	49	159	51	17	48	84	90	22	640	661
T Ställdalen	24	32	56	15	67	127	55	41	39	123	115	49	743	705
T Örebro-Ekeby	17	21	59	10	32	95	102	58	28	76	115	33	646	605
U Västerås-Hässlö	22	17	41	21	27	86	32	97	25	88	78	34	568	508
W Folkärna	18	25	51	21	29	108	49	123	17	78	82	57	658	542
W Mora	21	18	56	15	48	188	46	40	28	114	65	25	664	597
X Delsbo	27	39	63	26	25	186	66	35	17	109	103	92	788	533
X Gävle	34	28	52	26	61	126	47	138	32	104	107	132	887	591
Y Bredbyn	47	33	53	13	10	85	85	36	13	94	73	47	589	544
Y Härnösand	48	47	73	13	27	100	36	87	26	129	124	81	791	697
Z Sveg	24	37	66	18	26	179	101	49	31	77	75	36	719	576
Z Frösön	33	23	43	8	13	121	92	78	12	72	47	40	582	418
AC Lycksele	45	18	48	7	3	92	143	33	23	92	63	52	619	600
AC Umeå flygplats	53	32	51	12	4	61	79	45	20	126	132	96	711	601
BD Arjeplog	37	20	50	10	13	91	207	50	39	66	47	29	659	508
BD Malmberget	30	15	40	11	17	64	165	47	49	84	50	35	607	548
BD Luleå flygplats	42	24	52	33	15	46	74	49	15	103	58	34	545	453

Källa: SMHI.

Tabell 73 Relativ luftfuktighet¹ år 1981. Procent
 Relative air moisture in 1981. Per cent

Län, meteorologisk station		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året
AB	Norrälje	89	84	80	69	67	78	74	76	82	87	88	88	80
AB	Stockholm	77	82	76	62	61	70	69	72	78	83	84	85	75
C	Uppsala	84	81	76	58	55	68	70	72	77	85	86	84	75
D	Eskilstuna	74	74	73	65	62	71	68	71	76	85	81	86	74
E	Norrköping-Sörby	83	85	79	64	65	77	76	74	80	85	87	87	79
E	Linköping-Malmslätt	80	83	76	57	58	72	73	71	77	89	84	87	76
F	Jönköping	87	85	78	59	64	73	70	69	78	86	85	92	77
F	Nässjö	88	87	82	64	67	76	72	72	80	87	86	88	79
G	Ljungby	92	87	80	65	66	75	75	75	84	89	85	88	80
G	Växjö	96	84	79	62	65	74	71	72	81	89	85	88	79
H	Kalmar	87	87	83	73	77	81	73	75	86	88	85	91	82
H	Målilla	87	87	79	63	67	78	71	72	82	87	85	89	79
I	Visby	80	83	79	71	73	82	80	84	87	85	86	90	82
K	Karlshamn	89	86	82	66	68	73	70	71	81	84	79	83	78
L	Kristianstad	82	78	77	61	67	74	70	70	80	85	79	86	76
M	Helsingborg	89	83	82	69	68	78	76	74	78	86	82	89	80
M	Lund	86	81	80	61	63	69	65	65	72	75	75	78	73
M	Ystad	87	83	84	67	72	79	76	73	82	82	81	85	79
N	Halmstad	87	81	73	61	54	64	62	70	78	83	81	86	73
N	Varberg	85	83	82	69	69	80	78	77	83	83	80	87	80
O	Säve	86	84	77	61	59	77	77	75	80	82	80	82	77
P	Borås	87	83	77	63	70	85	78	78	82	85	86	86	80
P	Vänersborg	79	81	79	54	78	79	77	76	81	86	81	87	78
R	Karlsborg	78	80	76	62	72	78	75	72	78	80	75	75	75
R	Skara	89	88	79	64	67	—	75	70	77	86	84	88	—
S	Karlstad fl plats	87	85	81	61	63	76	75	72	80	88	83	86	78
S	Gustavsfors	90	85	78	65	66	74	75	75	82	88	85	81	79
T	Ställdalen	88	85	78	64	64	76	74	70	82	88	85	84	78
T	Örebro-Ekeby	76	77	76	65	65	74	74	71	78	81	82	83	75
U	Västerås-Hässlö	82	83	79	63	60	72	67	74	78	87	86	82	76
W	Folkärna	86	84	78	64	62	71	71	71	81	86	82	83	77
W	Mora	82	83	78	62	64	70	71	70	80	88	85	85	77
X	Delsbo	78	83	77	65	62	68	68	73	80	87	83	82	76
X	Gävle	81	82	78	65	65	67	68	71	78	85	84	84	76
Y	Bredbyn	84	84	75	64	58	67	71	72	80	88	87	83	76
Y	Härnösand	80	85	78	68	68	69	72	71	79	85	81	80	76
Z	Sveg	82	85	78	66	61	69	68	71	78	86	85	85	76
Z	Frösön	78	78	70	65	57	65	65	71	77	84	81	81	73
AC	Lycksele	86	86	74	64	49	65	71	71	77	88	87	82	75
AC	Umeå flygplats	89	89	79	64	62	67	78	75	82	92	91	89	80
BD	Arjeplog	86	89	79	67	62	64	73	70	76	86	87	82	77
BD	Malmberget	80	84	71	61	60	64	72	74	80	87	86	82	75
BD	Luleå flygplats	81	81	75	65	65	70	75	75	82	90	87	77	77

¹ Medelvärde av observationer kl 07, 13 och 19.

Källa: SMHI.

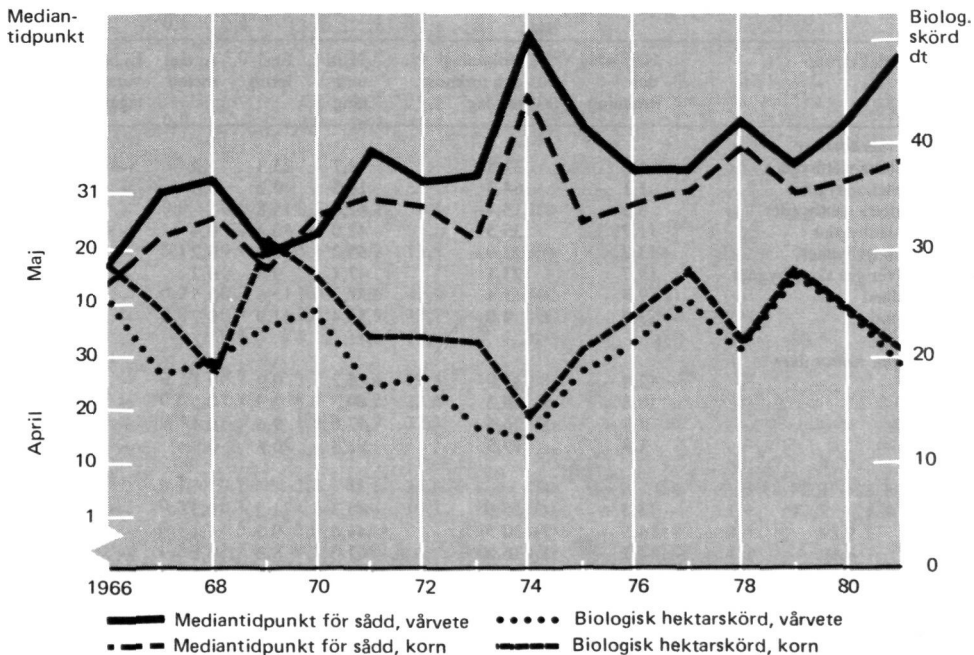
Tabell 74 Solskenstid år 1981. Timmar
Time of sunshine in 1981. Hours

Län, meteorologisk
station

		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året
AB	Stockholm	50	48	133	237	321	175	229	192	142	97	49	23	1 696
E	Norrköping- Sörby	60	57	135	222	297	149	208	212	103	103	77	19	1 642
F	Jönköping fl pl	57	53	99	219	242	120	200	201	115	81	57	27	1 471
G	Marsta	47	61	125	231	304	154	229	203	140	80	42	24	1 640
I	Visby	63	44	94	235	345	197	268	228	145	95	45	13	1 772
M	Sturup fl pl	51	66	72	228	284	134	204	235	129	96	59	58	1 616
M	Trelleborg	39	67	73	217	275	153	217	231	134	94	56	52	1 608
O	Landvetter	59	57	98	220	218	109	188	211	100	60	57	18	1 395
R	Lanna	69	58	127	231	224	129	221	197	116	88	68	21	1 549
S	Karlstad fl pl	74	82	119	235	274	167	225	212	114	84	77	47	1 710
Y	Sundsvall fl pl	31	45	138	220	296	190	264	219	136	65	57	30	1 691
Z	Sveg	12	52	120	190	241	141	214	176	111	56	24	0	1 337
Z	Frösön	21	74	129	179	264	169	226	186	116	58	58	23	1 503
AC	Umeå flygplats	35	49	177	246	347	237	280	167	141	74	40	18	1 811
BD	Kiruna	6	99	155	169	300	182	168	114	120	46	26	0	1 385
BD	Luleå flygplats	22	70	182	227	307	206	265	155	122	58	26	6	1 646

Källa: SMHI.

Diagram 7 Mediantidpunkt för sådd samt biologisk hektarskörd av korn och vårvete 1966-1981

Tabell 76 Areal matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit fördelad efter olika bärningsmetoder år 1981. Procent

Area of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis						Potatis för stärkelse och råsprit							
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samplings- upptagare ²		Annan upp- tagare	Sum- ma	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samplings- upptagare ¹		Annan upp- tagare	Summa
				En- radig	Två- radig						En- radig	Två- radig		
<i>Län</i>														
Stockholms	0,4	2,9	1,1	90,1	5,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	1,6	87,5	10,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	—	—	8,8	69,7	21,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	0,7	0,2	0,7	88,8	9,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	2,7	10,9	70,1	16,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	5,5	87,7	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	0,5	0,2	3,5	78,2	17,6	—	100	..	..	..	..	..	..	100
Gotlands	—	—	0,7	92,5	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	0,6	33,7	35,6	30,1	—	100	—	0,1	1,9	66,1	31,9	—	100
Kristianstads	—	—	1,3	79,7	19,0	—	100	—	—	0,9	74,2	24,9	—	100
Malmöhus	0,1	0,0	2,1	92,6	5,2	—	100	—	—	0,9	78,1	21,0	—	100
Hallands	—	—	0,8	94,0	5,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	—	—	14,0	63,7	22,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	0,5	1,2	45,4	52,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands	—	—	0,4	59,0	40,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	—	2,5	27,5	70,0	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	—	—	23,7	76,3	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	3,8	75,5	20,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	0,8	0,4	13,4	72,8	12,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	1,1	5,0	3,9	70,6	19,4	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	1,2	89,6	9,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	0,9	—	2,8	55,2	41,1	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	0,0	0,0	0,7	94,7	4,6	—	100	—	—	0,7	84,3	15,0	—	100
Götalands mellan- bygder	0,1	0,1	4,1	82,2	13,5	—	100	—	—	1,2	70,4	28,4	—	100
Götalands norra slättbygder	0,2	0,3	1,0	55,6	42,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättb	0,0	0,4	3,0	58,9	37,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsb	—	0,7	6,2	73,8	19,3	—	100	—	0,3	3,5	93,5	2,7	—	100
Mellersta Sveriges skogsbbygder	0,2	0,2	3,7	66,4	29,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,6	1,7	8,9	66,2	22,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	0,4	—	1,8	74,9	22,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1981	0,1	0,2	2,7	75,1	21,9	—	100	—	0,0	1,3	72,9	25,8	—	100
1980	0,3	0,7	4,3	75,4	19,3	—	100	—	—	1,9	77,7	20,4	0,0	100
1975	0,7	1,5	8,0	89,7	0,1	—	100	—	0,4	4,4	95,2	—	—	100
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	0,0	—	100	—	0,7	4,7	94,6	—	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	0,1	—	100	..	1,5	6,7	90,8	1,0	—	100

¹ Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarskörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter i separata undersökningar om bl a spill, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare uttas kvalitetsprover för hö och, t o m 1979, spannmål. I detta avsnitt redovisas förutom uppgifter om hektarskördar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna även uppgifter från de separata undersökningarna om hektarskördar av halm av spannmål, om hektarskördar för slåttervall vid olika vallåldrar, om hektarskördar för potatis vid olika odlingsstorlekar och på fält med respektive utan bevattning samt om hektarskördar vid olika såtidpunkter.

Vidare redovisas uppgifter om hektarskördar för oljeväxter och sockerbetor baserade på uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

I avsnitt 8.10 redovisas uppgifter om s k normskördar.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företag med mer än 2 hektar åker. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slåttervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit och för åren 1961 – 1980 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den biologiska skörden (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den *bärgade skörden*.

Huvudundersökningens genomförande.

Biologisk skörd

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utväljs inom varje skördeområde (se kapitel 2) ett antal företag med

urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provytegårdar, uppgick 1981 till minst 29 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1981 års undersökning, som baserades på 1980 års lantbruksregister, ingick 12 499 företag.

I tablå nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1981	
	1980	1981	Ej provtagat m m	Obärgat fält
Höstvete	4 056	2 997	31	6
Vårvete	1 338	1 719	28	1
Höstråg	2 046	1 619	32	0
Korn	9 669	9 556	179	119
Havre	7 601	7 635	116	96
Blandsäd	564	—	—	—
Slåttervall	9 569	9 490	373	171

¹ Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1981 uttogs 5 442 urvalsenheter med matpotatisodling och 985 enheter med odling av potatis för stärkelse och råsprit. Bortfallet var 119 respektive 34.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fälтарbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provytedare och ett antal provtagare (sammanlagt 420 år 1981). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provytedarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor och provtagning.

Utläggningen av provytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeupp-

skattningarna ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provtytor ut slumpmässigt. Provytorna för spannmål och för vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provytorna 4 längdmeter av en rad. På fält med tidigpotatis läggs provtytor ej ut. De redovisade hektarskördarna avser således dels matpotatis exklusive tidigpotatis, dels potatis för stärkelse och råspnit.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. För spannmål sker dock nu en övergång till mognadsanpassad provtagning. Vid provtagningen tillvaratas all skörd, även det spill som finns på provytorna. Om jordbrukarens skörd uppskjuts, t ex på grund av regn, upprepas provtagningen av provytorna enligt bestämda regler.

Skördeproverna av spannmål och slättervall förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provyteskörden av potatis vägs direkt på fälten i samband med provtagningen.

Bortfall

På 522 (4,2%) av de år 1981 till huvudurvalet uttagna provytergårdarna genomfördes ingen undersökning. I 245 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar och i 277 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablan ovan.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna för biologisk skörd grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade fränsorteras således. Beräkningarna för bärgad skörd (se nedan) grundas dock på den besädda arealen. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för slättervall till att gälla skörd med 16,5% vattenhalt. För spannmål omräknas uppgifterna i stället till skörd med 15% vattenhalt.

Den biologiska hektarsköörden skattas i för-

sta hand för skördeområden. De sålunda erhållna områdesuppgifterna sammanvägs sedan med grödarealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande. Bärgad skörd

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se kapitel 2).

Spill vid spannmålsodling

Uppgifter om spill av spannmål inhämtas från ett underurval av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provtytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spilletts storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå. För samtliga år gäller uppgifterna spilletts vikt vid 15% vattenhalt.

Gröda	1977	1978	1979	1980	1981
Höstvete	106	224	171	201	157
Vårvete	138	297	164	169	152
Höstråg	191	206	177	231	146
Korn	196	292	220	242	186
Havre	283	399	301	259	214
Blandsäd	240	..	..	..	..

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slättervall

I fråga om slättervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan tidpunkterna för provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provyterfält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga dagliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten från undersökningar utförda 1960–1965 och uppgår till 2,4% per dag.

För slåttervall inträffar beroende på skörde-
metod förluster i form av hög stubb och spill
som blir kvar på fältet. Vidare uppstår omsätt-
ningsförluster i samband med torkningen på
fältet. Den senare förlusten är beroende av
fälttorkningstidens längd. Tidigare har skatt-
ningarna av bärgningsförlusterna i slåttervall
skett genom särskild insamling av provytes-
kördar från ett underurval av provytegårdar.
På grundval av data därifrån har standardtal
för olika bärgningsmetoder framräknats för att
användas vid förlustberäkningarna. Vidare har
torkningsförlusterna framräknats som en funk-
tion av fälttorkningstiden.

Uppgift för provytefältet i slåttervall om
bärgningsmetod och datum för inbärgning in-
samlas för samtliga gårdar i huvudundersök-
ningen. På grundval av dessa uppgifter om-
räknas provyteskörden, därefter sker skattning
av en biologisk skörd korrigerad för bärg-
ningsförlusten.

Följande standardtal för stubb- och spillför-
luster används fr o m 1980

— hässjning	0,100
— marktorkning	0,140
— skulttorkning	0,130
— ensilage, hösilage	0,150

Omsättningsförlusterna har för 1981 beräk-
nats enligt funktionen $0,009 + a \times 0,004$, där
 a är fälttorkningstiden i dagar.

Spill vid potatisodling

Genom undersökningar (efterskörd på tre
provytor) på cirka var fjärde provytegård fast-
ställs spillet av potatis, dvs den i jorden kvar-
lämnade kvantiteten. Det totala spillet 1981
utgjorde för matpotatis 2 660 kilogram per
hektar (7,5% av den biologiska skörden) och
för potatis för stärkelse och råspit 2 020 kilo-
gram per hektar (5,3%).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärga-
de beräknas för spannmål och potatis som
biologisk skörd minus spill och för slåttervall
som biologisk skörd plus tillväxt minus bärg-
ningsförluster. Med ledning av uppgifter om
andelen obärgad areal för respektive gröda

reduceras skördeuppgifterna till att avse bär-
gad skörd på total grödareal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas från
samtliga provytegårdar i samband med en
slutlig kontroll i december månad.

Omfattningen av den obärgade arealen i he-
la riket av de olika grödorna år 1981 framgår
av nedanstående tablå.

<i>Gröda</i>	<i>Obärgad areal 1981, procent</i>
Höstvete	0,2
Vårvete	0,0
Höstråg	0,2
Korn	1,0
Havre	0,9
Blandsäd	—
Slåttervall	2,7
Matpotatis	1,9
Potatis för stärkelse och råspit	1,4

Återväxt på slåttervall

Återväxten (andra skörden) på slåttervall be-
stäms genom särskilda provtagningar på ett
underurval ur huvudundersökningen (cirka
2 500 företag). Vid de företag i underurvalet
där återväxten tillvaratas skördas två provytor
på samma fält som används för huvudunder-
sökningen. Provtagningen sker sista betesda-
gen i de fall återväxten används till bete och i
anslutning till brukarens skörd i de fall den tas
till hö, ensilage eller direktutfodring. Där bet-
ningen påbörjas tidigt och där återväxten till-
varatas i mer än en omgång upprepas provtag-
ningen. För att ofullständig betning skall kun-
na beaktas, skördas på fält som används till
bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slåt-
tervall där återväxten tillvaratogs uppgick 1981
till 2 680 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning in-
hämtas från samtliga gårdar med slåttervall i
huvudundersökningen. Av resultaten för hela
riket framgår att på omkring 55% av arealen
slåttervall användes återväxten 1981 till bete
och grönfoder och på 14% till ensilage medan
28% av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter
används för beräkning av utnyttjad återväxt

per hektar slåttervall. År 1981 uppgick denna till 1 950 kilogram per hektar eller 43% av den bärgade första skörden.

Bärgade skördar av oljeväxter och sockerbeter

De bärgade hektarskördarna av oljeväxter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SOI uppgivna totalskördarna och de beräknade besådda arealerna (se avsnitt 8.6). Man bör observera att uppgifterna om totalskördar avser samtliga företag och uppgifterna om besådda arealer företag med mer än 2 hektar åker. Odlingen av oljeväxter vid företag med högst 2 hektar åker torde dock i detta sammanhang vara försumbar.

De redovisade uppgifterna om hektarskörd för sockerbeter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SSA redovisade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

De separata undersökningarna i anslutning till skördeuppskattningarna

Biologisk skörd av slåttervall vid olika vallåldrar

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slåttervall. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas den biologiska skörden vid olika vallåldrar.

Biologisk skörd av potatis vid olika odlingsstorlekar

SCB har sedan 1963 genom särskilda bearbetningar beräknat storleken av de biologiska skördarna av matpotatis och potatis för stärlse och råspit vid odlingar av olika storlek.

Biologisk skörd av potatis efter bevattning

SCB har sedan 1969 i samband med provtagning av provytor för potatis inhämtat uppgifter om bevattning. Uppgifterna har avsett huruvida bevattning förekommit eller ej. Bevattningens omfattning inom odlingen har ej noterats. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas de biologiska skördarna på arealer med respektive utan bevattning.

Biologiska skördar av vårstråsäd och potatis vid olika så- respektive sättningsstidpunkter
SCB har sedan 1966 inhämtat uppgifter om så- och sättningsstidpunkter. Genom en särskild bearbetning erhålls uppgifter om biologiska skördar vid olika tidpunkter för sådd respektive sättningsstidpunkt.

Biologisk skörd av halm av spannmål

Under 1981 har SCB i en provundersökning tillvaratagit och vägt halmen efter tröskningen på provcentralen för ett urval av provytegårdar. Därigenom har för höstvete, vårvete, höstråg, korn och havre beräkningar kunnat ske av skörden per hektar av halm. Beräkningarna har avsett den biologiska skörden inklusive stubb, boss och agnar. I följande tabell redovisas biologisk hektarskörd av halm år 1981 för produktionsområden och hela riket.

Område¹ Halm, kg/ha torrsubstans år 1981

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	6 520	6 780	4 680	4 250	4 940
GMB	5 920	6 070	5 090	4 100	5 330
GNS	6 340	6 240	4 770	4 910	5 400
SS	5 240	5 880	4 550	4 100	4 850
GSK	5 970	5 970	5 180	4 340	5 220
SSK	5 050	..	..	3 300	4 360
NN	..	—	—	3 670	4 400
NÖ	—	—	—	4 280	4 880
Hela					
riket 1981	6 150	6 080	4 850	4 180	5 060
1980	5 620	5 720	4 860	4 030	4 770

¹ Se bilaga.

Resultat

Uppgifter om biologisk och bärgad skörd per hektar för olika grödor 1981 redovisas i tabellerna 77–82. I diagram 8 illustreras dessutom den bärgade hektarskördens variation för vissa grödor under perioden 1960–81.

För såväl spannmål som slåttervall och potatis blev den biologiska hektarskörd 1981 mycket hög, i flera fall den högsta sedan 1974. Jämfört med 1980 var den i t ex höst-

Tabell 77 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1981. Kilogram per hektar

Biological yield in 1981. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slåtter- vall ³	Mat- potatis ⁴	Potatis för stär- kelse och rå- sprit
<i>Län</i>									
Stockholms	4 210	4 560	3 310	3 840	3 850	..	4 570	25 450	—
Uppsala	4 390	4 740	3 220	4 090	4 370	..	3 940	22 110	—
Södermanlands	3 780	4 540	3 180	4 070	4 310	..	5 060	28 570	—
Östergötlands	4 760	4 930	3 800	4 520	4 470	..	5 420	37 250	—
Jönköpings	..	..	..	3 370	3 460	..	6 020	32 670	..
Kronobergs	..	..	..	3 470	3 460	..	6 210	40 030	..
Kalmar	5 370	4 520	3 930	3 910	3 730	..	6 630	32 630	39 200
Gotlands	4 060	..	3 070	3 240	3 630	..	5 700	37 290	—
Blekinge	5 240	5 620	3 520	3 970	4 380	..	6 970	35 220	38 990
Kristianstads	5 860	5 250	3 600	3 970	4 760	..	5 950	41 240	38 320
Malmöhus	5 930	5 690	4 260	4 510	5 020	..	6 630	46 960	37 130
Hallands	5 210	5 160	3 870	4 060	4 590	..	5 580	41 290	..
Göteborgs o Bohus	4 910	3 740	..	3 700	3 630	..	6 530	27 120	—
Älvsborgs	4 220	4 270	3 100	3 520	3 610	..	6 270	32 850	—
Skaraborgs	4 380	4 130	3 300	3 930	4 170	..	6 430	34 670	..
Värmlands	3 760	..	..	2 790	3 500	..	4 460	26 040	—
Örebro	3 720	4 440	3 200	3 650	4 030	..	5 570	30 420	..
Västmanlands	3 930	4 470	3 360	3 910	4 440	..	4 700	25 660	—
Kopparbergs	2 710	..	..	2 820	3 580	..	4 750	20 300	—
Gävleborgs	..	..	..	2 860	3 210	..	5 440	20 660	—
Västernorrlands	..	—	—	3 150	3 340	..	4 730	23 120	—
Jämtlands	—	—	—	3 430	3 170	..	5 250	23 890	—
Västerbottens	—	—	—	2 780	3 440	..	4 680	25 750	..
Norrbottens	—	—	—	2 480	2 870	..	4 550	19 190	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6 060	5 680	4 300	4 550	4 920	..	5 970	43 380	40 160
» mellanbygder	4 920	5 220	3 590	3 850	4 300	..	6 470	40 640	38 560
» norra slättbygder	4 610	4 840	3 670	4 250	4 230	..	6 080	35 710	..
Svealands slättbygder	3 980	4 590	3 250	3 900	4 220	..	4 700	27 620	..
Götalands skogsbygder	4 750	4 010	3 530	3 600	3 690	..	6 140	36 490	35 540
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 340	3 910	3 080	2 900	3 380	..	4 950	25 350	..
Nedre Norrland	..	..	..	3 030	3 200	..	5 050	21 600	—
Övre Norrland	—	—	—	2 720	3 300	..	4 640	22 720	..
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1 – 10,0	3 980	4 370	2 900	3 190	3 220	..	5 040	..	..
10,1 – 20,0	4 690	4 380	3 490	3 350	3 570	..	5 610	..	..
20,1 – 50,0	4 930	4 740	3 590	3 700	4 000	..	5 830	..	..
Över 50,0	5 090	4 820	3 840	4 080	4 390	..	5 420	..	..
<i>Hela riket</i>									
1981	5 010	4 780	3 720	3 810	4 070	..	5 560	35 680	37 990
1980	4 400	4 160	3 670	3 640	3 810	3 130	5 290	34 400	36 400
1979	4 670	3 770	3 510	3 560	3 650	2 970	5 400	36 750	40 200
1978	4 890	4 220	3 920	3 930	3 840	3 310	5 210	36 880	37 880
1977	4 330	3 730	3 250	3 540	3 450	2 990	5 090	32 660	35 440

¹ För spannmål avses skörd med 15% vattenhalt och för slåttervall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. — ³ Avser första skörd vid tidpunkten för jordbrukarens skörd. — ⁴ Avser odlingar över 0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

och vårvete cirka 14 procent högre och i övriga grödor 5–7 procent högre. I slåttervall erhöles av första skörd 5 560 kg/ha vilket är den högsta skörd som hittills noterats. Det framgår vidare av tabelluppgifterna att den biologiska hektarskörden i allmänhet var högre på stora gårdar än på små. För t ex höstsäd, korn och havre var den 27–36 procent högre på de största gårdarna än på de minsta.

I slåttervall erhöles genomgående för nästan alla delar av landet den högsta biologiska skörden i 2-årsvallar, som framgår av följande relativa tal för skörden på 1-, 2- och 3-årsvallar respektive äldre vallar på riket: 90, 100, 97 och 85.

Liksom tidigare år förekom ett starkt samband mellan biologisk hektarskörd och tidpunkt för sådd (sättning) för såväl vårsäd som potatis. Ju tidigare sådden ägde rum desto högre blev skörden. Se också *diagram 7*. Det bör dock observeras att denna skördevariation även beror på andra faktorer än såtidpunkt.

I potatis erhöles i allmänhet en högre skörd på stora potatisodlingar än på små. Genom bevattning, som 1981 beräknats förekomma på cirka 25 respektive 52 procent av arealen av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit, erhöles omkring 20 respektive 13 procent högre skörd.

På grund av i allmänhet något lägre spill och bärgningsförluster än tidigare år blev även den bärgade skörden per hektar av flertalet grödor mycket hög, som framgår av *tabell 78*. För höstvet, korn och slåttervall illustreras detta närmare i *diagram 8*.

För oljevaxter och sockerbeter redovisas ingen bärgad hektarskörd för 1981.

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna /årligen sedan 1962/. Objektiv skördeuppskattning. Huvudrapport. SCB. SM J 1969:11, 1970:6, 1971:8, 1972:10, 1973:10, 1974:22, 1975:19, 1976:6.1, 1977:5.1, 1978:7.1, 1979:8.3, 1980:7.1, 1981:8.1, 1982:9.1 . . .

Skördens storlek /årligen sedan 1963; uppgifter om bl a totalskördar för oljevaxter och sockerbeter/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–1969), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–1974 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9, 1981:10, 1982:11 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårsäd, potatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1981 redovisades i SM J 1981:15.3, 15.5, 15.6 respektive 15.2.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a skörd vid gårdar av olika storlekar, hektarskördar vid olika såtidpunkter och sedan 1974 om avkastning av potatis vid olika odlingsstorlekar respektive efter bevattning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3 . . . Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årligen 1959–1978/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 och 1978:15.10.

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd inom naturliga jordbruksområden /årligen 1962–1977, ingår fr o m 1978 i huvudrapporten från de objektiva skördeuppskattningarna/. SCB. SM J 1970:9, 1971:18, 1972:20, 1973:22, 1974:30, 1975:24, 1976:6.3, 1977:5.3 och 1978:7.3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Odling av kokärter i Östergötlands, Södermanlands och Gotlands län. SCB. SM J 1977:5.6 (avser 1965–1976).

Skördestatistik för oljevaxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening upa.

Tabell 78 Bärsgad skörd¹ på besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1981. Kilogram per hektar

Actual yield of grain, ley and potatoes in 1981. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slättervall			Mat- potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råspnit ⁵
							Första skörd	Återväxt ³	Totalt		
<i>Län</i>											
Stockholms	4 040	4 420	3 090	3 670	3 680	..	3 740	2 290	6 030	18 600	—
Uppsala	4 220	4 590	3 100	3 900	4 180	..	3 140	2 560	5 700	14 510	—
Södermanlands	3 600	4 380	3 090	3 840	4 000	..	4 070	3 110	7 180	22 190	—
Östergötlands	4 580	4 750	3 690	4 280	4 180	..	4 450	2 520	6 970	30 600	—
Jonkopings	4 220	..	..	3 160	3 260	..	5 010	2 370	7 380	27 100	..
Kronobergs	..	..	..	3 240	3 250	..	5 160	2 660	7 820	33 880	..
Kalmar	5 180	4 320	3 810	3 770	3 500	..	5 470	1 890	7 360	26 460	36 830
Gotlands	3 910	..	2 980	3 130	3 400	..	4 700	1 110	5 810	30 980	—
Blekinge	5 090	5 450	3 350	3 810	4 150	..	5 710	2 330	8 040	27 630	36 270
Kristianstads	5 690	5 090	3 420	3 790	4 510	..	4 810	2 790	7 600	35 200	35 740
Malmöhus	5 760	5 510	4 020	4 330	4 780	..	5 320	3 060	8 380	38 710	33 890
Hallands	5 060	4 970	3 670	3 880	4 330	..	4 500	3 120	7 620	34 920	..
Göteborgs o Bohus	4 780	3 600	..	3 500	3 390	..	5 330	1 990	7 320	20 570	—
Älvsborgs	4 110	4 150	3 000	3 330	3 370	..	5 040	1 910	6 950	25 450	—
Skaraborgs	4 280	4 000	3 190	3 750	3 960	..	5 090	2 300	7 390	27 160	..
Värmlands	3 580	..	..	2 570	3 270	..	3 360	910	4 270	19 230	—
Örebro	3 560	4 280	3 090	3 420	3 750	..	4 440	2 170	6 610	22 400	..
Västmanlands	3 740	4 340	3 200	3 740	4 270	..	3 750	2 190	5 940	19 350	—
Kopparbergs	2 580	..	..	2 540	3 160	..	3 810	1 880	5 690	14 710	—
Gävleborgs	..	..	..	2 540	2 870	..	4 500	1 190	5 690	15 570	—
Västernorrlands	..	—	—	2 910	2 920	..	3 940	860	4 800	17 990	—
Jämtlands	..	—	—	3 070	2 730	..	4 310	870	5 180	17 450	—
Västerbottens	—	—	—	2 410	2 460	..	3 750	710	4 460	19 220	..
Norrbottnens	—	—	—	1 840	1 600	..	3 560	950	4 510	11 290	—

<i>Produktionsområden</i>											
Gotalands södra slättbygder	5 880	5 510	4 070	4 370	4 690	...	4 800	3 190	7 990	36 310	37 280
" mellanbygder	4 760	5 050	3 430	3 700	4 060	...	5 260	2 040	7 300	33 600	35 890
" norra slättbygder	4 460	4 670	3 570	4 040	4 000	...	4 840	2 240	7 080	28 380	...
Svealands slättbygder	3 800	4 440	3 120	3 700	4 000	...	3 730	2 350	6 080	20 390	...
Gotalands skogsbygder	4 590	3 840	3 410	3 380	3 440	...	5 050	2 380	7 430	30 530	32 910
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 880	3 760	2 940	2 620	3 110	...	3 880	1 570	5 450	18 830	...
Nedre Norrland	...	...	...	2 740	2 880	...	4 190	990	5 180	16 110	—
Övre Norrland	—	—	—	2 300	2 270	...	3 700	780	4 480	15 600	...
<i>Hela riket</i>											
1981	4 850	4 630	3 560	3 600	3 820	...	4 500	1 950	6 450	28 730	35 340
1980	4 190	3 980	3 410	3 350	3 470	2 860	4 190	1 960	6 150	25 580	32 680
1979	4 490	3 600	3 330	3 330	3 340	2 730	4 240	2 030	6 270	29 630	38 020
1978	4 660	3 910	3 710	3 610	3 420	2 960	4 250	1 850	6 100	29 310	35 920
1977	4 160	3 570	3 050	3 290	3 100	2 660	4 090	1 710	5 800	26 130	33 480

¹ För spannmål avses skörd med 15% och för slättevall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre.

— ³ Avser utnyttjad återvaxt. — ⁴ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. Avser odlingar >0,5 hektar. — ⁵ Efter reducering för rötskadade knölar.
Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 79 Bärgad skörd¹ av oljeväxter och sockerbeter år 1980. Kilogram per hektar
 Actual yield of oleiferous plants and sugar beets in 1980. Kilogrammes
 per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Socker- beter
<i>Län</i>					
Stockholms	1 190	1 720	1 150	1 520	—
Uppsala	830	1 900	1 210	1 640	—
Södermanlands	1 340	1 560	1 070	1 540	—
Östergötlands	1 830	1 510	310	1 630	..
Jönköpings	1 460	1 760	..	1 480	—
Kronobergs	1 790	1 310	..	1 250	—
Kalmar	2 080	1 730	1 120	1 490	44 970
Gotlands	2 060	1 600	1 000	1 210	42 060
Blekinge	2 420	2 060	..	1 250	54 160
Kristianstads	2 350	1 560	4 640	1 060	46 390
Malmöhus	2 710	1 560	2 610	1 550	44 610
Hallands	..	1 770	..	1 620	34 650
Göteborgs o Bohus	..	1 760	..	1 410	—
Älvsborgs	800	1 540	..	1 460	—
Skaraborgs	920	1 840	230	1 650	—
Värmlands	..	1 460	..	1 400	—
Örebro	700	1 710	270	1 520	—
Västmanlands	480	1 840	310	1 520	—
Kopparbergs	—	740	..	1 310	—
Gävleborgs	..	..	..	1 000	—
Västernorrlands	—	—	—	..	—
Jämtlands	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	..	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1980	2 490	1 740	820	1 550	44 900
1979	2 340	1 850	1 820	1 640	42 850
1978	2 810	1 860	1 970	1 690	43 210
1977	2 770	1 800	2 040	1 600	41 300
1976	2 780	1 440	2 100	1 470	39 060

¹ För oljeväxter avses skörd med 18% vattenhalt.

Källa: SCB, skördens storlek.

Tabell 80 Biologisk första skörd¹ från slätterravallor av olika åldrar år 1981. Kilogram per hektar

Biological yield from ley of various ages in 1981. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	4 300	5 310	4 620	4 090	4 570
Uppsala	3 740	3 940	4 460	3 680	3 940
Södermanlands	4 230	5 430	5 330	5 070	5 060
Östergötlands	4 560	6 060	5 710	5 450	5 420
Jönköpings	5 980	6 470	6 460	5 120	6 020
Kronobergs	6 200	6 630	6 470	5 700	6 210
Kalmar	6 400	7 060	6 990	5 870	6 630
Gotlands	6 040	5 860	6 500	5 200	5 700
Blekinge	7 190	7 390	6 790	6 410	6 970
Kristianstads	6 240	6 190	5 700	5 510	5 950
Malmöhus	6 970	6 770	6 290	5 900	6 630
Hallands	5 450	6 160	5 560	4 510	5 580
Göteborgs o Bohus	5 720	7 140	6 960	6 120	6 530
Älvsborgs	5 850	6 800	6 620	5 650	6 270
Skaraborgs	6 180	6 890	6 610	6 070	6 430
Värmlands	4 450	4 890	4 800	3 850	4 460
Örebro	5 380	6 300	5 250	5 110	5 570
Västmanlands	4 470	5 010	4 710	4 610	4 700
Kopparbergs	4 140	5 160	5 160	4 490	4 750
Gävleborgs	4 880	5 960	5 560	5 250	5 440
Västernorrlands	4 690	4 960	4 740	4 550	4 730
Jämtlands	5 150	5 480	5 360	5 040	5 250
Västerbottens	4 720	4 980	4 700	4 200	4 680
Norrbottnens	4 490	4 440	5 100	4 310	4 550
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	5 970	6 210	5 980	5 470	5 970
» mellanbygder	6 870	6 700	6 680	5 500	6 470
» norra slättbygder	5 470	6 550	6 350	6 110	6 080
Svealands slättbygder	4 430	5 070	4 980	4 340	4 700
Götalands skogsbygder	5 880	6 660	6 440	5 560	6 140
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 630	5 530	5 150	4 410	4 950
Nedre Norrland	4 790	5 370	5 100	4 890	5 050
Övre Norrland	4 670	4 850	4 840	4 250	4 640
<i>Hela riket</i>					
1981	5 400	5 970	5 770	5 060	5 560
1980	5 190	5 720	5 420	4 770	5 290
1979	5 150	5 870	5 530	5 010	5 400
1978	4 930	5 810	5 330	4 710	5 210
1977	4 570	5 910	5 330	4 520	5 090

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt vid tidpunkten för jordbrukarens skörd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 81 Biologisk skörd av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek respektive på fält med eller utan bevattning år 1981. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups and yield by irrigation in 1981. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis							Bevattning ¹		
	0,5 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	Över 20,0	Samtliga	Obevattn arealer	Bevattn arealer
Matpotatis										
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	..	39 630	41 660	42 590	43 740	44 670	44 010	43 380	42 640	44 580
» mellanbygder	34 610	30 790	36 390	40 650	44 060	42 640	44 470	40 640	39 730	42 350
» norra slättbygder	..	..	34 830	33 890	36 760	37 370	34 150	35 710	35 040	38 710
Svealands slättbygder	..	24 610	24 500	24 750	27 940	27 660	30 080	27 620	27 620	27 500
Götalands skogsbygder	29 550	30 320	34 180	38 940	37 260	35 930	39 730	36 490	35 920	37 890
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	18 850	21 110	23 590	26 910	27 300	30 000	25 350	24 820	30 780
Nedre Norrland	..	20 510	18 620	17 130	23 490	19 110	27 050	21 600	21 060	23 730
Övre Norrland	..	..	22 020	22 140	22 990	24 760	21 120	22 720	22 720	..
<i>Hela riket</i>										
1981	29 140	29 260	33 410	36 400	37 330	36 740	34 430	35 680	34 030	40 640
1980	27 370	29 400	33 170	33 940	34 740	35 800	36 380	34 440	33 670	36 320
1979	31 000	32 380	34 590	37 250	37 870	38 140	36 790	36 750	34 740	41 490
1978	26 870	30 150	34 790	36 760	38 290	38 450	38 400	36 880	34 930	40 150
1977	26 430	26 310	30 350		33 820 ²			32 660	30 710	37 160

Tabell 81 (forts)

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar potatis för stärkelse och råspirt						Bevattnings ¹	
	0,5–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	3,1–10,0	Över 10,0	Samtliga	Obevatt- nade arealer	Bevatt- nade arealer
Potatis för stärkelse och råspirt								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	..	..	..	42 240	..	40 160	38 010	41 500
» mellanbygder	..	32 800	36 570	39 570	38 560	38 560	36 080	40 690
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	..	..	35 910	35 990	..	35 540	34 430	38 360
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>								
1981	..	33 590	36 660	39 420	38 530	38 440	36 000	40 660
1980	..	32 850	34 370	36 050	37 910	36 400	35 120	37 990
1979	..	34 810	37 840	39 220	42 480	40 200	38 210	42 590
1978	..	34 660	37 670	37 990	38 110	37 880	36 610	39 540
1977	..	31 940	35 910		35 620 ²	35 440	34 320	37 090

¹ Avser faktisk bevattnings. — ² Avser odlingar över 3,0 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

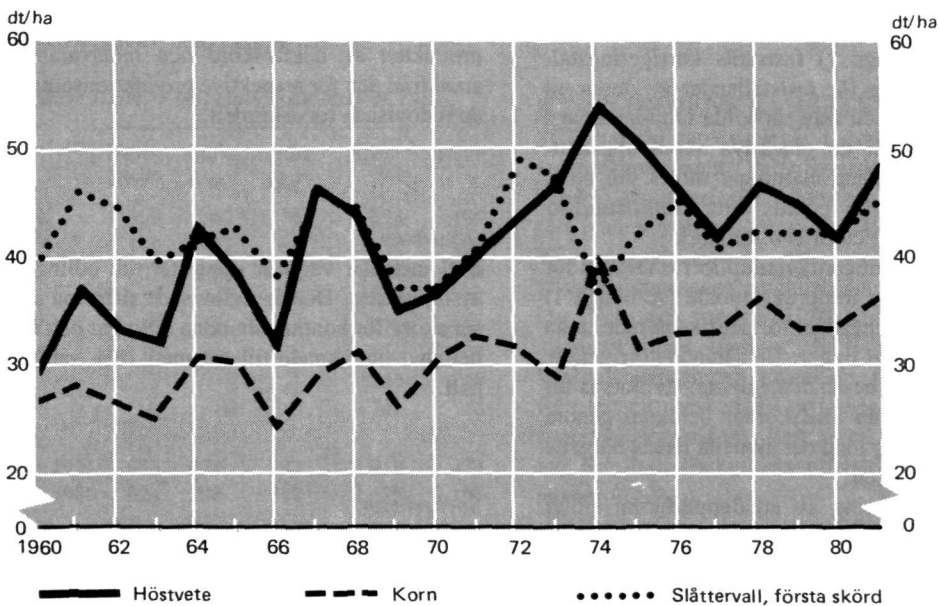
Gröda; datum	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land
<i>Vårvete</i>								
Före 6.4	..	..	—	—	—	—	—	—
6.4—12.4	5 730	5 410	..	—	..	—	—	—
13.4—19.4	5 710	5 150	5 090	..	..	..	—	—
20.4—26.4	..	..	4 760	4 920	4 250	..	—	—
27.4— 3.5	..	..	4 860	4 670	3 610	..	—	—
4.5—10.5	..	..	..	4 700	2 900	..	—	—
11.5—17.5	—	..	..	4 370	..	..	..	—
18.5—24.5	—	..	..	4 170	..	..	..	—
25.5—31.5	—	—	—	..	—	..	—	—
Efter 31.5	—	—	—	—	—	..	—	—
<i>Korn</i>								
Före 6.4	5 020	4 280	..	—	..	—	—	—
6.4—12.4	4 670	4 100	..	..	3 690	..	—	—
13.4—19.4	4 480	3 960	4 620	..	4 070	..	—	—
20.4—26.4	4 350	3 950	4 310	4 570	3 840	..	—	—
27.4— 3.5	..	3 520	3 890	4 380	3 540	4 080	—	—
4.5—10.5	..	3 080	3 770	4 130	3 260	3 070	..	—
11.5—17.5	..	2 800	3 250	3 850	2 950	3 180	3 750	..
18.5—24.5	..	..	..	3 230	2 790	2 770	3 210	2 930
25.5—31.5	—	..	..	2 590	..	2 530	2 830	2 580
Efter 31.5	—	—	..	..	..	2 290	2 360	2 480
<i>Havre</i>								
Före 6.4	..	..	..	..	..	—	—	—
6.4—12.4	5 230	4 750	..	—	4 370	..	—	—
13.4—19.4	4 930	4 600	4 900	..	4 380	..	—	—
20.4—26.4	4 760	4 380	4 350	4 830	4 100	..	—	—
27.4— 3.5	4 090	4 000	4 000	4 680	3 640	4 640	—	—
4.5—10.5	..	3 170	3 510	4 340	3 130	3 510	..	—
11.5—17.5	..	..	2 800	4 110	2 830	3 240	3 250	..
18.5—24.5	—	..	..	3 920	3 110	3 180	3 290	3 660
25.5—31.5	—	..	..	3 410	..	3 130	3 210	3 480
Efter 31.5	—	—	..	..	..	2 610	2 690	2 750
<i>Matpotatis</i>								
Före 20.4	44 960	43 790	..	—	..	—	—	—
20.4—26.4	44 210	45 470	..	..	..	..	—	—
27.4— 3.5	42 860	47 590	34 680	..	38 810	—	—	—
4.5—10.5	43 290	40 680	36 960	25 800	35 370	30 540	—	—
11.5—17.5	..	37 640	35 140	29 670	35 920	28 600	..	..
18.5—24.5	..	32 350	35 200	28 670	36 160	24 890	21 090	23 080
25.5—31.5	..	..	..	26 200	..	22 170	22 250	25 480
1.6— 7.6	—	..	..	24 620	—	..	20 550	25 670
8.6—14.6	—	—	—	..	—	..	..	18 140
Efter 14.6	—	—	—	..	—	—	..	12 780

Tabell 82 (forts)

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Potatis för stärkelse och råsprit</i>								
Före 20.4	..	..	—	—	..	—	—	—
20.4—26.4	..	..	—	—	..	—	—	—
27.4—3.5	..	37 970	—	—	..	—	—	—
4.5—10.5	40 890	39 300	—	—	37 460	—	—	—
11.5—17.5	..	38 340	—	—	33 450	—	—	—
18.5—24.5	..	35 420	—	—	..	—	—	—
25.5—31.5	—	..	—	—	..	—	—	—
1.6—7.6	—	..	—	—	—	—	—	—
8.6—14.6	—	..	—	—	—	—	—	—
Efter 14.6	—	—	—	—	—	—	—	—

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Diagram 8 Bärgad hektarskörd av höstvet, korn och slättervall första skörd 1960-1981. Dt

8.6 TOTALSKÖRDAR

SCB beräknar varje år totalskördarna av spannmål, hö från slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åker.

Uppgifter om totalskördar av oljeväxter och sockerbetor lämnas årligen av Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive av Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Beräkningarnas genomförande

Spannmål, hö från slåttervall och potatis

Skördeberäkningarna baseras på uppgifter för de olika grödorna om arealer enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) och om hektarskördar enligt de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Den totala skörden beräknas som produkten av den besådda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åker.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret avser ej alltid de besådda arealerna. Sålunda kan tex diken vara redovisade bland grödarealerna. Därför utförs korrigering av lantbruksregistrets arealuppgifter enligt följande förfarande.

För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 1) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 375 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 190 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 1) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besådda arealerna, summeras till länstal, varefter totalsköörden beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till besädd areal har vid de fyra senaste årens skördeberäkningar korrigeringstalen enligt följande tablå använts.

Gröda (grödgrupp) område	Riks-	Korrigeringsstal			
		1981	1980	1979	1978
Brödsäd	1	0,97	0,97	0,97	0,97
	2	0,95	0,95	0,95	0,93
	3	0,90	0,90	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95	0,95	0,95
	2 o 3	0,90	0,90	0,90	0,90
Slåttervall	Alla	0,95	0,95	0,95	0,95
Matpotatis	1	1,05	1,05	1,05	1,05
	2	1,05	1,05	1,00	1,00
	3	0,90	0,90	0,85	0,85
Potatis för stärkelse och råspirt	1	1,00	1,00	1,05	1,05
	2 o 3	1,00	1,00	1,00	1,00
Oljeväxter ¹	1	1,00	1,00	1,00	1,00
	2 o 3	0,95	0,95	0,95	0,95

¹ Se nedan.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar (se avsnitt 8.5) för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalsköörden.

Oljeväxter

SOI insamlar varje år uppgifter om odlingen av oljeväxter. De här redovisade siffrorna avser skörd för kontraktbundna odlingar och sk hembud omräknade till frö med 18% vattenhalt.

Sockerbetor

Uppgifterna om sockerbetsodlingen avser de av SSA rapporterade levererade skördekvantiteterna.

Resultat

Uppgifter om besådda arealer och totalskördar för spannmål, slättervall och potatis 1981 lämnas i *tabell 83* varav bl a framgår att vårvete och fodersäd gav mycket hög skörd, vilket delvis orsakades av en ovanligt omfattande odling. Höstsäd gav däremot en lägre skörd, cirka 914 000 ton, främst beroende på liten odlad areal.

Tabell 84 visar att sockerbetsskörden också blev mycket hög 1981. Detta orsakades av en mycket hög avkastning. Av oljeväxterna gav höstraps låg skörd bl a beroende på utvintring medan vårraps på grund av ökad odling lämnade en hög skörd.

Av tablån nedan framgår skörden av vitsenap i riket åren 1977–1981.

År	Totalskörd av vitsenap, ton
1981	3 470
1980	2 640
1979	4 420
1978	1 550
1977	1 550

Total biologisk skörd av halm av höstvete, vårvete, höstråg, korn och havre år 1981 redovisas i följande tablå. Uppgifterna avser skörd inklusive stubb, boss och agnar.

Område¹ Halm, 1 000 ton torrs substans år 1981

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	309	63	56	454	155
GMB	141	27	94	378	91
GNS	307	74	42	428	724
SS	113	244	28	809	737
GSK	46	16	18	379	553
SSK	15	..	..	176	148
NN	..	—	—	153	49
NÖ	—	—	—	141	16
Hela					
riket 1981	935	434	243	2 918	2 473
1980	1 324	298	318	2 625	2 157

¹ Se bilaga.

Bibliografi

Skördens storlek /årligen sedan 1963/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–69), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–74 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9 1981:10, 1982:11 . . .

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårsäd, potatis respektive första skörd på slättervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1981 redovisade i SM J 1981:15.3, 15.5, 15.6 respektive 15.2.

Beräkning av skörden per den 3 augusti /årligen sedan 1969; datum varierar något. Uppgifter redovisas bl a för vårråg, kokärter samt foderarter och vicker; för 1981 beräknades totalskördarna av dessa grödor till 1,8, 12,5 respektive 18,9 milj kilogram/. Statens jordbruksnämnd.

8.7 SKÖRDENS KVALITET

SCB har tidigare varje år i samverkan med jordbruksnämnden (1979 Svensk Spannmåls-handel) och Sveriges Utsädesförening genomfört undersökningar av spannmålsens kvalitet. Kvalitetsanalyserna har utförts vid Utsädesföreningens cereallaboratorium i Svalöv. Från och med år 1980 har dock dessa undersökningar upphört. SCB utför vidare kvalitetsberäkningar grundade på uppgifter från leveransbesked till provytgårdarna från spannmålsuppköpare. Resultaten används bl a vid skördeskadeskyddets prisberäkningar (se avsnitt 8.10).

Tabell 83 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1981

Total yield of grain, ley and potatoes in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	23 350	5 778	25 610	5 792	4 120	1 335	87 560	23 864
Uppsala	7 740	1 833	63 120	13 743	3 160	1 021	223 680	57 353
Södermanlands	32 700	9 074	33 820	7 729	6 290	2 037	117 080	30 490
Östergötlands	129 700	28 301	51 780	10 903	22 950	6 212	197 270	46 145
Jönköpings	1 590	376	630	177	520	158	34 420	10 881
Kronobergs	720	178	110	..	570	164	26 460	8 169
Kalmar	42 070	8 120	4 680	1 083	17 690	4 646	87 970	23 323
Gotlands	25 800	6 593	1 610	398	11 250	3 772	61 330	19 575
Blekinge	9 200	1 811	7 220	1 325	5 580	1 669	32 040	8 400
Kristianstads	57 050	10 026	17 820	3 502	26 270	7 863	210 870	55 610
Malmöhus	255 350	44 362	42 340	7 679	49 710	12 355	385 700	89 138
Hallands	19 290	3 812	4 220	849	7 200	1 960	128 570	33 153
Göteborgs o Bohus	2 660	556	1 720	477	440	145	34 890	9 976
Älvsborgs	10 900	2 649	2 670	642	1 480	495	74 520	22 406
Skaraborgs	96 290	22 487	8 210	2 054	12 580	3 938	164 940	43 950
Värmlands	4 780	1 335	840	234	1 070	344	71 940	27 972
Örebro	8 460	2 373	20 850	4 874	3 800	1 230	106 790	31 226
Västmanlands	7 230	1 932	42 600	9 827	2 210	691	156 810	41 973
Kopparbergs	900	349	40	..	290	..	56 390	22 227
Gävleborgs	350	133	120	..	70	..	54 070	21 280
Västernorrlands	70	..	10	..	10	..	42 570	14 639
Jämtlands	30	..	10	..	..	..	21 590	7 034
Västerbottens	40	..	10	..	70	..	61 170	25 381
Norrbottens	—	—	—	—	10	..	13 030	7 094
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	279 110	47 387	51 300	9 311	48 250	11 891	456 470	104 489
Götalands mellanbygder	113 550	23 829	22 760	4 508	62 930	18 372	334 110	90 262
Götalands norra slättbygder	216 310	48 370	55 260	11 825	31 540	8 864	344 400	85 237
Svealands slättbygder	82 520	21 647	184 870	41 598	19 500	6 268	715 460	193 286
Götalands skogsbygder	35 620	7 747	10 160	2 648	11 750	3 452	279 450	82 762
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 760	3 031	5 600	1 488	3 200	1 092	132 460	50 662
Nedre Norrland	360	..	80	..	90	..	113 690	41 620
Övre Norrland	40	..	10	..	80	..	75 620	32 941
<i>Hela riket</i>								
1981	736 270	152 110	330 040	71 401	177 340	50 047	2 451 660	681 259
1980	985 340	235 578	207 980	52 283	222 880	65 502	2 171 940	647 942
1979	758 930	175 349	244 120	67 779	192 120	57 528	2 345 530	704 096
1978	1 050 390	225 883	239 670	61 492	293 590	79 144	2 434 420	673 608
1977	1 319 580	317 290	202 750	56 724	334 980	109 824	1 966 070	597 827

¹ Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. —² Avser bärgad skörd med 15% vattenhalt. —³ Avser bärgad första skörd och utnyttjad återväxt med 16,5% vattenhalt. —⁴ Skörden av potatis för stärkelse och råsprit för rötskadade knölar. För matpotatis saknas uppgifter för län och produktionsområden om 1981 års totalskörd på samtliga odlingar.

Havre		Blandsäd ¹		Slättervall			Mat- potatis	Potatis för stärkelse och råsprit		
Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Skörd ³ , ton		Besädd areal, hektar		Total skörd ⁴ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ⁴ , ton
				Totalt	Därav första skörd					
66 770	18 136	..	2 805	90 310	56 010	14 981	..	450	—	—
99 750	23 858	..	6 465	123 780	68 130	21 720	..	584	—	—
142 200	35 505	..	2 863	149 230	84 660	20 790	..	360	—	—
134 340	32 108	..	7 260	248 990	159 000	35 713	..	1 597	..	..
60 100	18 430	..	4 418	308 260	209 390	41 787	..	772	..	..
33 380	10 260	..	1 866	188 540	124 450	24 113	..	537	..	..
50 070	14 327	..	4 335	315 000	234 010	42 804	..	1 327	12 370	336
13 240	3 900	..	1 050	124 980	101 060	21 512	..	709	—	—
8 090	1 950	..	458	76 020	54 030	9 460	..	485	104 710	2 887
36 590	8 119	..	1 020	269 720	170 780	35 476	..	3 346	199 250	5 575
82 150	17 189	..	969	216 310	137 260	25 815	..	4 163	37 516	1 107
104 430	24 124	..	1 774	201 380	118 880	26 407	..	3 695	..	..
55 050	16 248	..	2 588	154 170	112 210	21 041	..	529	—	—
144 560	42 871	..	3 584	346 260	251 060	49 843	..	870	—	—
391 130	98 844	..	6 115	321 930	221 820	43 622	..	3 671	..	359
68 500	20 922	..	1 512	160 760	126 620	37 685	..	1 264	..	..
114 820	30 593	..	1 356	121 270	81 480	18 346	..	1 311	..	..
145 590	34 112	..	2 151	80 520	50 870	13 566	..	231	—	—
17 870	5 652	..	874	109 190	73 130	19 180	..	817	—	—
31 100	10 841	..	922	149 420	118 100	26 256	..	632	—	—
6 330	2 166	..	1 348	138 130	113 290	28 754	..	707	—	—
2 080	762	..	561	129 590	107 910	25 031	..	393	—	—
6 000	2 436	..	1 976	188 500	158 650	42 340	..	1 226	..	..
1 440	900	..	898	114 080	89 990	25 256	..	813	—	—
144 430	30 792	..	1 465	200 150	120 190	25 029	..	6 903	40 000	1 073
67 240	16 547	..	2 879	510 100	367 850	69 908	..	5 230	281 410	7 841
524 740	131 174	..	8 842	437 480	299 120	61 802	..	4 522	..	272
594 720	148 817	..	15 731	544 830	334 270	89 644	..	3 053	..	..
344 900	100 254	..	20 759	1 537 370	1 044 870	206 950	..	4 643	40 410	1 228
99 950	32 187	..	3 770	368 180	262 200	67 683	..	1 921	..	..
31 980	11 120	..	2 815	403 470	326 310	77 955	..	2 089	—	—
7 620	3 362	..	2 907	324 760	267 980	72 527	..	2 128	..	..
1 815 580	474 253	..	59 168	4 326 340	3 022 790	671 498	840 580	30 489	371 990	10 526
1 566 690	451 512	157 370	54 971	4 131 700	2 813 770	672 142	719 240	29 557	364 610	11 183
1 524 070	456 643	147 680	54 558	4 183 060	2 826 080	666 521	835 750	29 943	448 470	11 837
1 550 370	453 211	169 710	57 485	4 037 210	2 806 750	660 745	897 260	32 409	441 280	12 342
1 416 260	457 660	152 650	57 763	3 759 960	2 655 520	648 661	879 690	35 488	398 950	11 966

Tabell 84 Total skörd av oljeväxter och sockerbeter år 1981
Total yield of oleiferous plants and sugar beets in 1981

Område	Höstraps ¹ total skörd ¹ , ton	Våraps total skörd ¹ , ton	Höstrys total skörd ¹ , ton	Vårrys total skörd ¹ , ton	Summa oljeväxter ² total skörd ¹ , ton	Sockerbeter total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	10	5 420	130	5 610	11 170	—
Uppsala	..	19 050	10	6 710	25 770	—
Södermanlands	10	8 530	40	11 460	20 040	—
Östergötlands	2 910	6 030	70	32 490	41 500	..
Jönköpings	260	350	..	1 030	1 640	—
Kronobergs	130	260	90	760	1 240	—
Kalmar	2 950	1 410	20	1 470	5 850	158 960
Gotlands	4 490	1 290	150	2 840	8 770	150 790
Blekinge	780	2 750	20	50	3 600	45 600
Kristianstads	11 460	5 640	130	400	17 630	595 430
Malmöhus	67 540	7 060	440	290	75 330	1 509 290
Hallands	..	5 610	..	4 890	10 500	23 080
Göteborgs o Bohus	..	1 820	..	1 660	3 480	—
Älvsborgs	10	4 980	..	4 550	9 530	—
Skaraborgs	430	21 590	60	17 610	39 690	—
Värmlands	—	1 860	..	4 920	6 780	—
Örebro	..	6 110	30	5 320	11 460	—
Västmanlands	..	14 970	..	6 560	21 530	—
Kopparbergs	—	30	..	3 300	3 330	—
Gävleborgs	—	10	..	220	240	—
Västernorrlands	—	—	—	50	50	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	..	..	—	—	..	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1981	90 980	114 770	1 200	112 190	319 140	2 483 780
1980	126 060	80 130	3 940	112 790	322 920	2 257 250
1979	90 110	82 280	30 300	94 410	297 100	2 206 190
1978	136 090	84 530	30 400	76 510	327 530	2 246 860
1977	134 640	57 280	30 670	44 660	267 250	2 199 160

¹ Avser frö med 18% vattenhalt. — ² Exklusive övriga oljeväxter. Se även texten under »Resultat».

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

SCB insamlar vidare varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dennas kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala och de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening och AB Skånebrännerier lämnar årligen uppgift om medelstärkelsehalten i den av dem förbrukade potatisen.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget erhålls varje år förutom skördeuppgifter (se avsnitt 8.6) även uppgifter om olje- respektive sockerhalt.

Spannmålens kvalitet

Från Lantbruksdata och från privata spannmålsuppköpare inhämtar SCB uppgifter om kvaliteten hos den från provyttegårdarna levererade spannmålsskörden. 1981 avsåg dess uppgifter leveranser gjorda före 1 november. På basis därav utförs beräkningar för län, produktionsområden och riket av rymdvikt, vattenhalt, falltal, grundpris och reglerat pris samt torkningskostnad. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Vallskördens kvalitet

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Prover uttas från provyteskördarna i slåttervall vid omkring 1 000 provytegårdar fördelade över landet.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein och aska. Utifrån smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

Kvaliteten på 1981 års skörd av brödsäd och fodersäd var överlag god som *tabellerna 85* och *86* visar. Cirka 52 respektive 36 procent av höstvet- och vårveteskörden hade sålunda ett falltal > 260. Av höstrågsörden hade omkring 80 procent ett falltal > 120. Medelhektolitervikten var också relativt hög särskilt i vete. Den goda kvaliteten medförde också att det reglerade priset blev högre än under de senaste åren.

Som framgår av *tabell 87* var vallskördens energiinnehåll ungefär densamma som tidigare år medan råproteininnehållet var lägre. Enligt *tabell 88* var oljehalten i oljeväxtskörden relativt normal medan sockerhalten i sockerbetsskörden blev ganska låg. Medelstärkelsehalten i den av Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) och AB Skånebrännerier förbrukade potatisen blev ovanligt hög som framgår i nedanstående tablå.

År	Medelstärkelsehalt, procent		
	SSF	Skånebränn	Totalt
1980/81	17.2	16.9	17.1
1979/80	16.9	16.6	16.8
1978/79	16.8	16.3	16.6
1977/78	16.7	16.3	16.6
1976/77	16.7	16.4	16.6

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. SCB. SM J 1970:12, 1971:23, 1972:16, 1973:23, 1974:32, 1975:26, 1976:6.2, 1977:5.2, 1978:7.2, 1979:8.4, 1980:7.2, 1981:8.3, 1982:9.4 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:11.8, 1978:15.8, 1979:13.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Fodersädens kvalitet /årligen sedan 1971/. SCB. SM J 1972:26, 1973:34, 1974:31, 1975:28, 1976:6.4, 1977:5.4, 1978:7.4, 1979:8.5, 1980:7.3 1981:8.4, 1982:9.5 . . .

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Vallskördens kvalitet /årligen sedan 1963/. SCB. SM J 1969:40, 1970:60, 1971:59, 1972:61, 1973:57, 1975:8 och 59, 1976:12.6, 1977:11.6, 1978:15.6, 1979:13.4 1980:14.4, 1981:15.4 . . .

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959 års skörd/. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Andra undersökningar

Undersökningar av kvaliteten hos /årligen sedan 1930/ års brödsädesskörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Kvalitetsinventering på fodersäd av /årligen sedan 1971/ års skörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

8.8 VIDAREFÖRÄDLING. FÖRSÖRJNINGSBALANSER

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl osv sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Nämnden utför vidare på årsbasis vissa beräkningar av försörjningsbalanser. En stor del av statistiken bygger på uppgifter som nämnden samlar in i egen regi.

Uppgifter om produktion av råsprit och stärkelse erhålls genom AB Skånebrännerier respektive Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Resultat

Jordbrukarnas leveranser av brödsäd i miljoner kilogram under perioden 1976/77 – 1980/81 framgår av tabblån nedan.

År	Höstvete ¹	Vårvete ²	Råg
1980/81	938	189	219
1979/80	729	229	181
1978/79	999	215	279
1977/78	1 255	176	327
1976/77	1 450	201	405

¹ Avser normalvete. ² Avser kvalitetsvete.

Tabell 85 Den levererade skörden av brödsäd fördelad på falltalsklasser år 1981. Procent
The delivered crop of bread grain by falling number groups in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Falltal							Summa
	<90 ¹	90— 140	150— 180	190— 210	220— 240	250— 260	>260	
Höstvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	2,6	11,5	15,9	17,5	19,2	11,2	22,1	100
» mellanbygder	1,1	3,3	6,5	9,6	13,2	8,0	58,3	100
» norra slättbygder	5,2	0,0	0,0	0,2	1,2	2,6	90,8	100
Svealands slättbygder	4,3	3,0	4,1	8,5	16,2	18,2	45,7	100
Götalands skogsbygder	2,3	0,9	1,7	2,3	6,8	9,9	76,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	7,2	3,0	0,8	8,3	19,6	15,4	45,7	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i> ²								
1981	3,1	5,4	7,9	9,7	12,6	9,2	52,1	100
1980	15,5	12,1	12,5	13,4	14,0	8,2	24,3	100
1979	3,5	4,7	7,6	11,4	19,2	16,0	37,6	100
1978	16,6 ³	14,4 ⁴	6,1	4,2	4,2	4,0	50,5	100
1977	2,3 ³	6,5 ⁴	13,2	16,2	18,2	11,8	31,8	100
Vårvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	0,1	0,3	3,3	26,5	25,7	20,3	23,8	100
» mellanbygder	1,2	0,7	2,3	9,9	28,6	18,5	38,8	100
» norra slättbygder	0,0	—	0,2	0,9	4,8	12,9	81,2	100
Svealands slättbygder	1,3	2,1	6,8	11,5	27,1	24,2	27,0	100
Götalands skogsbygder	0,3	—	3,7	8,1	23,2	9,0	55,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i> ²								
1981	0,8	1,2	4,6	12,7	23,8	20,6	36,3	100
1980	33,1	12,5	13,6	13,5	15,2	5,8	6,3	100
1979	10,2	11,1	16,3	16,4	19,1	9,2	17,7	100
1978	27,5 ⁵	36,3 ⁶	16,5	8,1	5,1	2,0	4,3	100
1977	23,2 ⁵	9,2 ⁶	8,4	11,9	16,2	10,0	21,1	100

Tabell 85 (forts)

Gröda; område	Falltal				
	<80 ¹	80— 90	100— 120	>120	Summa
Höstråg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	6,2	2,1	3,7	88,0	100
» mellanbygder	9,3	5,8	4,8	80,1	100
» norra slättbygder	0,8	0,3	1,2	97,7	100
Svealands slättbygder	21,0	10,6	11,7	56,7	100
Götalands skogsbygder	21,6	10,6	14,1	53,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket²</i>					
1981	8,9	4,8	5,5	80,8	100
1980	28,3	11,2	14,2	46,3	100
1979	10,4	11,7	24,6	53,3	100
1978	7,0	4,1	13,5	75,4	100
1977	3,8	11,2	23,2	61,8	100

¹ Inklusive skördepartier med låg hektolitervikt. — ² Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. — ³ Avser falltal under 80. — ⁴ Avser falltal 80—140. — ⁵ Avser falltal under 70. — ⁶ Avser falltal 70—140.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Beräknade försörjningsbalanser för spannmål, potatis och fettråvaror under 1979/80 redovisas i *tabellerna 89, 90 och 92*, varav bl a framgår att exporten av spannmål var lägre än under tidigare år. Av *tabell 91* framgår att under 1980/81 produktionen av råsprit och stärkelse minskade med cirka 10 respektive 17 procent jämfört med 1979/80.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om leveranser, förmalning, lager m m har redovisats varje månad sedan 1950; i särskilda

årliga artiklar redogörs för produktionen m m av jordbruksprodukter/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

Andra undersökningar

Produktion av potatis för bränneriändamål /1971/. Lantbrukshögskolans meddelanden, serie A nr 249 (1975).

Tabell 86 Den levererade bröd- och fodersädens medelhektolitervikt, prisreglering och torkningskostnad år 1981

The average weight per hectolitre, regulated price and drying cost for the delivered bread and coarse grain in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	80,8	81,8	77,3	68,1	56,4
” mellanbygder	80,5	81,1	76,4	67,8	56,5
” norra slättbygder	79,3	80,8	75,8	69,1	58,7
Svealands slättbygder	80,3	80,9	75,1	70,0	58,1
Götalands skogsbygder	80,5	80,7	75,6	68,9	58,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	78,6	..	75,4	67,5	57,7
Nedre Norrland	..	—	..	65,9	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1981	80,3	81,1	76,4	69,0	58,1
1980	78,2	76,3	75,7	67,6	56,2
1979	80,7	78,7	77,6	68,6	55,5
1978	79,9	76,7	76,5	67,9	55,9
1977	79,6	76,3	75,8	67,3	53,5
Prisreglering², kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,10	7,47	5,43	— 0,10	0,16
” mellanbygder	3,80	7,81	4,37	— 0,26	0,19
” norra slättbygder	5,85	8,45	6,13	— 0,03	0,69
Svealands slättbygder	4,33	5,52	1,93	— 0,10	0,51
Götalands skogsbygder	5,60	7,51	1,85	— 0,14	0,57
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,44	..	3,56	— 0,28	0,45
Nedre Norrland	..	—	..	— 0,26	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1981	4,17	6,62	4,55	— 0,12	0,53
1980	1,04	— 2,29	— 0,39	— 0,34	— 0,06
1979	2,24	1,57	0,81	— 0,31	— 0,25
1978	1,00	— 4,03	1,63	— 0,41	— 0,01
1977 ³	2,25	0,03	1,16	— 0,54	— 0,67
Torkningskostnad, kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	4,55	4,86	3,68	2,12	3,59
” mellanbygder	5,54	6,70	5,09	3,30	4,67
” norra slättbygder	3,92	4,27	3,48	3,58	4,14
Svealands slättbygder	3,93	4,67	3,82	4,18	4,09
Götalands skogsbygder	5,15	5,02	5,73	4,43	4,87
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,84	..	6,94	5,01	6,73
Nedre Norrland	..	—	..	4,98	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1981	4,57	4,90	4,38	3,66	4,30
1980	4,44	5,89	5,19	4,64	4,65
1979	3,89	4,38	3,94	4,06	4,15
1978	3,59	4,46	2,89	3,81	4,26
1977 ³	3,27	5,55	3,11	4,70	6,00

¹ Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. — ² Reglerat pris minus grundpris. — ³ Exklusive utsädespartier.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 87 Vallskördens¹ kvalitet år 1981
Quality of the yield of ley in 1981

Område	Råprotein, procent	Aska, procent	Megacal per kg hö	Smältbart råprotein, gr/kg
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	9,8	5,8	1,95	65
» mellanbygder	9,4	6,0	1,88	63
» norra slättbygder	9,4	5,8	1,93	63
Svealands slättbygder	9,2	5,6	2,00	60
Götalands skogsbygder	8,9	5,5	1,89	57
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,4	5,3	1,89	53
Nedre Norrland	8,1	5,8	1,94	50
Övre Norrland	9,4	5,8	1,95	61
<i>Hela riket</i>				
1981	9,0	5,7	1,91	58
1980	10,1	5,8	1,93	68
1979	10,0	5,9	1,94	68
1978	9,4	5,4	1,89	63
1977	9,4	5,7	1,94	63

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning).

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

De uppgifter om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än uppgifterna till trädgårdsräkningen. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I det följande lämnas uppgifter om trädgårdsodlingen 1980 samt beskrivs trädgårdsräkningen 1977, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen. 1982 genomförs en ny sådan trädgårdsräkning.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1977 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse

1968:111 (senast ändrad 1975:979). Uppgiftslämnare var

- jordbruksföretag med odling av trädgårdsväxter
- andra företag med yrkesmässig trädgårdsodling, varmed avsågs odling för regelbunden försäljning
- andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller plast eller 2 500 kvadratmeter frilandsareal.

Som trädgårdsodling räknas odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika växtslag i växthus och bänkgård och på friland under 1976. Vidare infordrades bl a vissa tekniska data om växthus och bänkgård (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och anläggningar den 31 december 1976 och om energiförbrukning under 1976.

Tabell 88 Olje- respektive sockerhalt i skördarna av oljeväxter och sockerbeter år 1981. Procent

Content of oil and sugar in oleiferous seed and sugar beets in 1981. Per cent

Område	Olje ¹ - respektive sockerhalt					
	Höstraps	Våraps	Höstrybs	Vårrys	Vitsenap	Sockerbeter
<i>Län</i>						
Stockholms	41,1	44,3	43,7	44,4	—	—
Uppsala	—	44,5	41,8	44,2	—	—
Södermanlands	40,3	44,8	38,0	43,8	—	—
Östergötlands	41,8	44,3	41,0	43,5	36,6	17,6
Jönköpings	46,3	46,6	46,0	45,5	—	—
Kronobergs	47,8	46,1	46,8	44,9	—	—
Kalmar	46,9	44,9	46,6	44,3	—	16,8
Gotlands	45,1	44,8	45,8	42,5	35,9	17,3
Blekinge	46,5	45,9	47,4	44,7	—	16,2
Kristianstads	44,5	43,8	46,5	41,5	36,8	16,7
Malmöhus	45,3	43,4	46,5	43,1	36,6	16,8
Hallands	—	44,3	—	44,1	—	16,8
Göteborgs o Bohus	—	45,8	—	44,7	—	—
Älvsborgs	46,1	45,8	—	44,3	—	—
Skaraborgs	43,4	44,2	44,8	43,0	—	—
Värmlands	—	47,3	—	44,9	—	—
Örebro	—	45,5	44,4	44,0	—	—
Västmanlands	—	45,8	—	44,1	—	—
Kopparbergs	—	47,2	48,3	44,8	—	—
Gävleborgs	—	44,4	42,1	45,5	—	—
Västernorrlands	—	—	—	44,5	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1981	45,1	44,8	45,1	43,8	36,6	16,7
1980	43,6	42,0	44,3	41,6	35,6	16,5
1979	45,4	43,4	45,0	42,3	38,6	18,0
1978	45,6	43,1	44,9	39,9	36,7	17,1
1977	45,2	44,2	44,9	40,6	37,4	17,6

¹ Avser levererade skördar från kontrakterade arealer.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1977 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus eller bänkgård insamlades av särskilda intervjuare, medan uppgifter från företag med enbart frilandsodling inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt, som särskilt för postenkäten var relativt omfattande, och bearbetningen av materialet utfördes manuellt och maskinellt vid SCB.

Bortfall

Totalt tillfrågades 9 309 företag. Omkring 3 400 av dessa visade sig dock vara ej redovisningsskyldiga år 1976. För de övriga företagen var bortfallet 50 företag (0,8%). Någon bortfallskorrigering utfördes inte.

Tabell 89 Försörjningsbalans för spannmål år 1979/80. Milj kilogram
 Balance sheet of grain resources in 1979/80. Millions of kilogrammes

	Brödsäd			Fodersäd ¹	Summa				
	Vete	Råg	Totalt		1979/80	1978/79	1977/78	1976/77	1975/76
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager ¹	370	108	478	476	954	826	793	889	1 137
Skörd	1 030	195	1 225	4 017	5 242	5 743	5 395	5 431	5 168
Import	39	0	39	1	40	23	17	42	7
Summa	1 439	303	1 742	4 494	6 236	6 592	6 205	6 362	6 312
<i>Användning</i>									
Förmalning ²	544	123	667	90	757	755	749	743	703
Foder, utsäde, svin och beredskaps- lagrens förändringar	253	58	311	3 394	3 705	3 834	3 650	3 717	3 700
Export	306	34	340	503	843	1 049	979	1 117	1 020
Utgående lager ¹	336	88	424	507	931	954	827	785	889
Summa	1 439	303	1 742	4 494	6 236	6 592	6 205	6 362	6 312

¹ Lager hos handelskvarnar, Svensk spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. —² För fodersäd avses förbrukning vid grynkvvarnar, bryggerier och brännerier. —³ Exklusive import av malt.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 90 Försörjningsbalans för potatis åren 1977/78—1979/80. Milj kilogram
 Balance sheet of potatoe resources in 1977/78—1979/80. Millions of kilogrammes

	1977/78	1978/79 ²	1979/80 ²
<i>Tillgångar</i>			
Skörd	1 279	1 339	1 284
Import	26	21	32
Summa	1 305	1 360	1 316
<i>Användning</i>			
Matpotatis	662	692	693
Fabrikspotatis ¹	399	428	382
Foder, utsäde och svin	238	224	229
Export	6	16	12
Summa	1 305	1 360	1 316

¹ Potatis för stärkelse och råsprit. —² Ej helt jämförbart med 1977/78.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 91 Tillverkning av råsprit och stärkelse åren 1978/79—1980/81
 Production of crude alcohol and starch in 1978/79—1980/81

Råsprit respektive stärkelse	1978/79	1979/80	1980/81
Råsprit			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	141 300	133 343	107 472
Spannmål	8 400	6 492	11 548
<i>Produktion, 1 000 liter</i>			
Råsprit, 50%	35 500	33 972	31 888
Stärkelse			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	262 400	249 459	218 490
<i>Produktion, ton</i>			
Stärkelse	54 700	51 757	46 200

Källor: AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a.

Tabell 92 Försörjningsbalans för fettråvaror år 1979/80. Milj kilogram
 Balance sheet of crude fat resources in 1979/80. Millions of kilogrammes

	Vegeta- biliska oljor	Sjö- djurs- oljor	Slak- teri- fett	Fett- syror	Summa				
					1979/80	1978/79	1977/78	1976/77	1975/76
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager	23	3	1	2	29	41	30	31	32
Produktion	86 ²	4	49	1	140	141	141	145	150
Import	103	13	0	17	133	126	123	114	118
Summa	212	20	50	20	302	308	294	290	300
<i>Användning</i>									
Livsmedelsindustrin									
förbrukning	91	13	7	—	111	102	107	106	112
Industrieförbrukning									
för tekniska ändamål ¹	52	0	25	10	87	98	68	79	75
Export	39	4	15	6	64	67	74	76	80
Utgående lager	30	3	3	4	40	41	45	29	33
Summa	212	20	50	20	302	308	294	290	300

¹ I förekommande fall inklusive beredskapslagrens förändringar. — ² Därav har 13 milj kg utvunnits ur importråvara, främst kopra.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvantitet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av länsvis beräknade genomsnittsuppgifter.

Resultat

Som framgår av *tabellerna 93 och 94* förekom odling av trädgårdsväxter 1980 på cirka 5 900 företag, av vilka 36 procent utgjordes av företag med liten åkerareal i sydligaste Sverige. Frilandsodling förekom på 85 procent av företagen och på en sammanlagd areal av omkring 13 800 hektar, varav mer än hälften var lokaliserad till Skåne. På 41 procent av frilandsarealen odlades köksväxter och på 25 procent fruktträd.

Vissa detaljerade uppgifter om odling och skörd av olika trädgårdsväxter enligt 1977 års trädgårdsräkning redovisas i *tabellerna 95 och 96*.

I följande tablå redovisas växthus- och bänkgårdsytorna och antalet företag med anläggningar av respektive slag år 1980.

Slag av anläggning	Yta, kvadrat- meter	Antal företag
<i>Växthus av glas</i>		
Med uppvärmning	3 293 007	1 869
Utan uppvärmning	219 910	415
<i>Växthus av plast</i>		
Med uppvärmning	242 261	513
Utan uppvärmning	90 253	295
<i>Bänkgård</i>	212 799	728

Bibliografi

Företag med odling av trädgårdsväxter, areal och antal /1970, 1973–75 och 1978/. SCB. SM J 1971:45, 1974:27, 1975:17, 1976:5.7, 1979:6.4, 1980:5.4, 1981:5.4 . . .

Trädgårdsräkningen /1972 och 1977; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13.

Tabell 93 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1980

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1980

Område; storleksgrupp	Växthus		Bänkgård		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	252 901	183	27 210	66	270,0	168	266
Uppsala	29 946	46	5 157	19	91,1	55	68
Södermanlands	62 917	65	7 815	31	192,2	88	106
Östergötlands	138 879	94	7 956	40	337,1	173	199
Jönköpings	60 244	62	6 181	32	431,6	172	196
Kronobergs	29 457	51	4 895	20	253,4	167	194
Kalmar	72 401	67	2 256	18	853,3	372	398
Gotlands	28 188	25	1 196	8	393,5	166	175
Blekinge	63 146	50	5 762	22	482,1	310	320
Kristianstads	459 337	201	12 193	35	3 872,3	930	1 033
Malmöhus	1 610 123	483	24 467	55	3 794,1	802	1 019
Hallands	216 696	119	20 046	45	577,9	332	388
Göteborgs o Bohus	109 893	89	6 287	22	148,5	111	148
Älvsborgs	152 959	108	11 359	36	167,6	118	174
Skaraborgs	81 452	76	10 547	43	728,6	268	291
Värmlands	38 242	51	6 580	25	181,3	103	124
Örebro	42 931	45	4 840	18	385,3	187	202
Västmanlands	78 998	37	5 247	19	81,3	44	63
Kopparbergs	46 462	47	2 564	16	70,0	50	68
Gävleborgs	55 148	49	8 234	28	62,2	55	80
Västernorrlands	39 613	52	10 617	36	96,8	67	92
Jämtlands	5 077	13	5 464	11	128,1	58	64
Västerbottens	26 674	28	2 816	15	83,6	66	81
Norrbottens	24 361	30	3 528	13	190,1	109	117
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
Under 2,1	2 856 695	1 551	143 926	505	1 173,0	1 296	2 085
2,1– 5,0	331 104	226	26 756	78	1 347,2	818	856
5,1– 10,0	209 593	118	15 902	40	1 687,5	709	736
10,1– 20,0	153 224	77	6 720	23	2 261,8	739	756
20,1– 30,0	29 075	34	3 468	9	1 472,4	442	451
30,1– 50,0	44 340	25	2 045	6	1 922,0	473	480
50,1– 100,0	45 896	19	615	5	2 445,4	341	343
Över 100,0	56 118	21	3 785	7	1 562,7	153	159
<i>Hela riket</i>							
1980	3 726 045	2 071	203 217	673	13 872,0	4 971	5 866
1979	3 845 431	2 173	212 799	728	14 140,2	5 170	6 080
1978	3 990 825	2 325	248 037	836	14 107,4	5 306	6 332
1976	4 306 360	2 601	314 964	1 048	11 727,2	4 529	5 859
1975	4 314 425	2 537	368 741	1 098	13 989,2	5 666	6 505

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 94 Frilandsareal för olika trädgårdsväxter år 1980. Hektar

Cultivation on open ground for horticultural plants in 1980. Hectares

Avser frilandsodlingar om minst 0,3 hektar

Figures refer to cultivation on open ground of at least 0.3 hectares

Område	Köks- växter	Frukt- träd	Bär- buskar	Jord- gubbar	Blommor	Plant- skole- alster	Övriga trädgårds- växter	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	127,3	46,5	7,1	23,5	15,7	20,8	24,9	265,8
Uppsala	23,1	15,7	1,3	34,5	3,0	5,0	7,4	90,0
Södermanlands	45,2	26,2	14,2	26,3	7,7	23,2	47,4	190,2
Östergötlands	150,4	13,3	13,5	92,8	15,0	20,8	28,1	333,9
Jönköpings	29,8	78,5	157,7	95,2	5,0	49,1	13,8	429,1
Kronobergs	19,6	82,9	29,3	94,0	3,2	14,1	7,3	250,4
Kalmar	495,2	24,5	4,3	220,5	5,6	59,5	39,6	849,2
Gotlands	263,5	..	7,9	36,0	..	7,9	11,0	391,4
Blekinge	152,8	45,4	15,4	207,2	9,2	33,3	14,4	477,7
Kristianstads	908,9	2 293,9	68,4	331,8	14,3	183,7	64,4	3 865,4
Malmöhus	2 428,6	611,9	62,3	201,0	46,0	335,5	101,1	3 786,4
Hallands	305,6	53,9	7,1	100,1	15,0	65,2	25,5	572,4
Göteborgs o Bohus	45,0	..	..	31,7	6,6	35,9	12,5	145,9
Älvsborgs	37,0	3,6	3,3	67,1	11,8	24,7	16,8	164,3
Skaraborgs	282,8	32,9	58,1	203,8	10,3	41,2	96,0	725,1
Värmlands	35,6	..	..	96,0	3,9	14,4	4,3	179,5
Örebro	167,2	..	..	138,8	8,1	43,4	7,3	382,7
Västmanlands	12,9	2,8	16,3	21,7	2,8	20,2	3,5	80,2
Kopparbergs	10,2	—	17,0	16,8	2,9	17,4	4,5	68,8
Gävleborgs	21,3	—	1,6	21,7	2,5	8,4	4,6	60,1
Västernorrlands	34,4	..	15,7	30,3	..	8,1	4,7	94,4
Jämtlands	25,6	..	17,8	69,3	..	11,1	2,5	126,7
Västerbottens	7,7	—	32,5	26,2	0,8	12,0	2,9	82,1
Norrbottns	28,7	—	83,1	55,3	2,3	6,1	12,7	188,2
<i>Hela riket</i>								
1980	5 658,4	3 402,3	686,1	2 241,6	193,3	1 061,0	557,2	13 799,9
1979	5 908,9	3 506,9	614,8	2 250,4	208,7	1 085,6	495,9	14 071,2
1978	5 776,7	3 525,8	508,8	2 149,9	219,2	1 142,4	609,6	13 932,4
1976	5 180,2	3 387,1	371,4	1 654,1	169,2	965,2	..	11 727,2
1975	5 730,8	3 668,7	414,8	1 968,3	349,1	1 192,3	577,4	13 901,4

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

8.10 JORDBRUKETS SKÖRDE- SKADESKYDD

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs det täcker alla skador på grödorna oavsett vad som orsakat dem. Omfattningen av skadorna fastställs områdesvis. Hänsyn tas således ej till variationer mellan enskilda företag inom de olika områdena. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga företag i riket med minst 2 hektar brukad åker.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Dessa grödor är för närvarande höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för

Tabell 95 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1976
Cultivation of horticultural plants on open ground in 1976

Växtslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Gurka	327,5	6 178	772
Blomkål	377,6	5 425	387
Vitkål	637,5	23 061	711
Matlök	414,5	10 174	640
Purjolök	249,1	2 403	403
Morötter	1 265,0	43 637	1 074
Rödbetor	544,5	18 272	616
Isbergssallat	177,3	2 509	325
Annan sallat	158,0	10 693	522
Övriga köksväxter	1 029,2	..	943
Summa köksväxter	5 180,2	..	2 601
<i>Frukt</i>			
Äpple	2 574,7	23 457	750
Päron	445,2	5 072	406
Plommon	321,8	2 038	437
Körsbär	45,4	108	101
Summa frukt	3 387,1	..	811
<i>Bär</i>			
Jordgubbar	1 654,1	8 067 228	1 387
Hallon	38,2	99 632	248
Svarta vinbär	324,2	674 700	502
Röda vinbär	7,7	57 475	148
Krusbär	1,3	13 376	58
Summa bär	2 025,5	..	1 699
<i>Blommor</i>	169,2	..	1 082
<i>Plantskolor</i>	965,2	..	636

¹ Redovisas i 1 000 styck för »Annan sallat» och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i kilogram.

—² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

att omfattas av skyddet. Potatisarealen har från och med 1977 års skörd delats upp i areal med respektive utan bevattningsmöjlighet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitse-
nap och sockerbetor, för vilka kontrakts- och
leveransuppgifter erhålls från Sveriges Olje-
växtintressenter Förening (SOI) respektive
Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Slutligen ingår i skyddet även följande grö-
dor, för vilka ingen särskild skördestatistik
finns; för dessa grödor används uppgifter för
de inom parentes angivna s k representantgrö-
dorna.

Blandsäd (havre)

Övriga oljeväxter (vitsenap)

Vårråg (vårve)

Foderarter och vicker (korn)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obliga-
torisk. Den är samordnad med uppgiftsinsam-
lingen i juni till lantbruksregistret (se avsnitt
3.1). Därvid insamlas bland annat uppgifter
om de olika grödornas arealer.

Tabell 96 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1976
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1976

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Tomater	9 073	11 700	1 109
Gurka	4 799	11 611	433
Melon	744	377	99
Isbergssallat	149	83	24
Annan sallat	3 848	8 210	315
Övriga köksväxter	1 502	..	237
Summa köksväxter	20 115	..	1 368
<i>Snittblommor</i>			
Nejlikor	1 649	21 582	56
Rosor	3 631	40 405	101
Krysanthemum	5 623	18 969	762
Snittgrönt	245	3 946	27
Övriga snittblommor	2 100	15 674	343
Summa snittblommor	13 248	100 576	935
<i>Krukväxter</i>			
Begonia	..	4 793	729
Krysanthemum	..	2 748	166
Cyklamen	..	1 386	426
Julstjärna	..	4 389	445
Pelargon	..	5 455	1 064
Övriga krukväxter	..	12 278	767
Summa krukväxter	..	31 049	1 284
<i>Löklblommor</i>			
Tulpaner	..	150 283	1 121
Narcisser	..	14 325	1 038
Hyacinter	..	9 315	1 003
Övriga löklblommor	..	6 817	309
Summa löklblommor	..	180 740	1 200
<i>Övrigt</i>			
Utplanteringsväxter	..	68 777	5 573
Sticklingar eller plantor för vidare kultur	..	28 452	259

¹ Tomater, gurka, melon och isbergssallat redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000 styck. ² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

Ersättningsberäkningar

Riket var 1981 indelat i 420 skördeområden (se kapitel 2). Gränsdragningen ses över varje år.

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd och en aktuell skörd per hektar (se nedan). Dessa uppgifter multiplicerade med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Produkten av skördevärdet för en gröda och motsvarande grödareal utgör det totala skördevärdet för grödan vid företaget. Summan av de enskilda grödornas skördevärden ger företagets totala skördevärde. Om företagets totala normskördevärde överstiger dess totala aktuella skördevärde har företaget – enligt skördeskadeskyddet – drabbats av skördeskada.

Ersättningen för ett företag beräknas som skillnaden mellan skördeskada och självrisk (se nedan). Om skadan för ett företag, uttryckt i procent av normskördevärdet, överstiger självrisken i procent av normskördevärdet med mer än 2,0 procentenheter, utbetalas det överskjutande beloppet som ersättning för skadorna. För företag med en skada lika med självrisken $\pm$ 2,0 procentenheter utgår en ersättning med 2 procent av företagets totala normskördevärde. Ersättningsbeloppet avrundas till närmaste hundratal kronor. Ersättningsbelopp understigande 300 kronor utbetalas ej.

Samtliga företag får i början av mars ett besked från jordbruksnämnden om utfallet.

I det följande redovisas i ett särskilt stycke tillfälliga åtgärder vid 1981 års ersättningsberäkningar.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskördarna för län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik för perioden 1922 till året före aktuellt skördeår (årsväxt- och skörderapporter fram t o m 1957 – se avsnitt 8.3 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under perioden med objektiv skördeuppskattning och hektarskördeutveck-

lingen under hela perioden bestämmer normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före år 1956. Normskördarna för dessa växtslag har därför bestämts som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956 (våröljevaxter) och 1957 (höstöljevaxter) till året före aktuellt skördeår ökade med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Normskörden för sockerbetor har på motsvarande sätt bestämts med ledning av uppgifter för perioden 1956–1980. Beräkningarna baseras på data från SOI och från lantbruksregistret respektive från SSA.

De framräknade normskördarna för län differentieras på skördeområden med hjälp av särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskördarna direkt för skördeområden.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis) samt från SOI (oljevaxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljevaxter, potatis för stärkelse och råspnit och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1981 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet och eventuell torkningskostnad. För korn och havre beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1981 och med motsvarande justeringar. För potatis för stärkelse och råspnit beräknas priset, inom Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län, på uppgifter om kvaliteten, vilka erhållits från AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening. Inom övriga län sätts priset lika med priset på matpotatis.

Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det s k mittpriset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna

Tabell 97 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1981 års skörd
Results of the compensation calculations for the yield in 1981

Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	I skördeskade- skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal anmäl- ningar ¹	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	89 859	2 018	1	1 500	3 122	3 603	524	750	16,8
Uppsala	151 938	3 655	54	789 800	3 377	3 796	569	420	16,9
Södermanlands	134 617	2 637	4	44 300	3 244	3 759	610	236	18,8
Östergötlands	212 625	4 994	3	6 900	3 721	4 186	664	216	17,8
Jönköpings	93 914	6 168	73	48 800	3 240	3 473	453	66	14,0
Kronobergs	58 451	4 652	—	—	3 417	3 589	469	—	13,7
Kalmar	129 059	5 282	2	5 300	3 536	3 961	591	353	16,7
Gotlands	72 289	2 659	1	400	3 485	3 608	552	100	15,8
Blekinge	36 983	2 131	—	—	4 609	5 111	622	—	13,5
Kristianstads	176 412	7 226	149	586 000	4 901	5 085	594	193	12,1
Malmöhus	292 602	8 074	230	640 300	5 372	5 591	607	111	11,3
Hallands	122 979	6 034	653	599 300	4 259	4 474	582	96	13,7
Göteborgs o Bohus	66 060	4 525	35	58 500	3 158	3 398	539	99	17,1
Älvsborgs	154 690	9 323	870	1 534 900	3 136	3 235	463	157	14,8
Skaraborgs	276 785	9 030	75	892 100	3 675	3 857	680	291	18,5
Värmlands	115 300	6 041	1 407	5 359 900	2 458	2 427	461	208	18,8
Örebro	112 754	3 395	55	716 800	3 226	3 502	568	254	17,6
Västmanlands	128 600	2 998	42	623 000	3 323	3 685	630	351	19,0
Kopparbergs	62 785	3 703	226	2 013 600	2 664	2 696	436	340	16,4
Gävleborgs	73 858	4 357	122	899 000	2 482	2 547	422	394	17,0
Västernorrlands	58 722	4 404	89	175 700	2 175	2 418	293	113	13,5
Jämtlands	43 729	3 382	9	25 300	2 405	2 602	331	333	13,8
Västerbottens	84 368	5 746	112	168 400	2 097	2 286	373	118	17,8
Norrbottnens	41 827	2 664	201	1 461 200	2 127	2 220	359	390	16,9
<i>Hela riket</i>									
1981	2 798 206	115 098	4 412	16 651 000 ²	3 582	3 839	555	217	15,5
1980	2 820 415	117 918	8 368	81 852 900	3 166	3 205	489	261	15,4
1979	2 808 569	120 503	5 792	21 696 300	2 703	2 771	420	156	15,5
1978	2 837 135	124 038	7 814	24 634 600	2 616	2 749	405	163	15,5
1977	2 834 917	127 106	15 816	76 180 000	2 482	2 433	384	228	15,5

¹ Antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. — ² Ändringar med anledning av besvär ej beaktade.
Källa: SCP. ¹ Skördeskadskyddet.

Tabell 98 Normskördar¹ år 1981. Kilogram per hektar
Standard yields in 1981. Kilogrammes per hectare

Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
 Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ¹	Slätter- vall	Mat- potatis ²	Potatis för stärke och rå- sprit ²	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Soc- ker- betor
<i>Län</i>															
Stockholms	4 134	3 197	3 272	3 213	2 911	..	5 507	20 127	—	1 979	1 633	1 705	1 585	—	—
Uppsala	4 330	3 673	3 485	3 597	3 382	..	5 617	22 002	—	1 883	1 908	1 849	1 765	1 294	—
Södermanlands	4 070	3 261	3 367	3 324	3 054	..	5 911	21 478	—	1 927	1 739	1 733	1 700	—	—
Östergötlands	4 716	3 711	3 594	3 703	3 313	..	5 877	28 761	—	2 367	1 699	1 887	1 801	1 348	—
Jönköpings	4 069	2 320	2 709	2 816	2 614	..	6 504	29 040	29 549	2 168	1 740	1 750	1 822	—	—
Kronobergs	3 527	2 307	3 097	2 917	2 674	..	6 851	30 876	28 342	2 136	1 962	1 833	1 877	—	—
Kalmar	3 964	2 988	2 888	2 984	2 758	..	6 229	27 121	30 053	2 268	1 662	1 741	1 626	885	37 010
Gotlands	3 401	2 515	2 592	2 800	2 732	..	5 884	29 857	—	2 055	1 434	1 513	1 608	1 103	36 071
Blekinge	4 624	3 998	3 122	3 435	3 075	..	6 913	26 509	29 806	2 450	2 007	1 652	1 654	—	44 509
Kristianstads	4 967	4 096	3 218	3 719	3 632	..	7 372	30 320	29 014	2 873	2 044	2 184	1 952	1 218	42 894
Malmöhus	5 154	4 283	3 893	4 312	4 154	..	7 699	35 546	31 060	2 946	1 906	2 220	1 695	1 425	42 084
Hallands	4 785	3 859	3 188	3 678	3 704	..	7 414	33 823	34 214	2 248	2 191	1 717	1 859	826	38 426
Göteborgs o Bohus	4 044	3 069	2 853	3 262	3 044	..	6 218	24 987	—	1 859	2 012	1 841	1 831	—	—
Älvsborgs	4 118	2 935	2 850	3 149	2 900	..	6 163	26 767	—	1 816	2 038	1 762	1 645	—	—
Skaraborgs	4 547	3 486	3 357	3 544	3 511	..	6 306	31 378	26 904	2 093	2 084	1 792	1 764	—	—
Värmlands	3 131	2 544	2 605	2 591	2 567	..	4 381	23 179	—	—	1 622	1 382	1 666	—	—
Örebro	4 027	3 497	3 095	3 350	3 146	..	5 898	25 659	20 857	1 931	1 816	1 651	1 642	—	—
Västmanlands	4 140	3 697	3 520	3 520	3 390	..	5 908	20 400	—	1 614	1 928	1 649	1 752	—	—
Kopparbergs	3 117	2 089	2 702	2 635	2 554	..	4 969	23 598	—	—	1 377	1 559	1 654	—	—
Gävleborgs	2 966	2 768	2 682	2 554	2 368	..	5 005	21 292	—	—	—	1 348	1 501	—	—
Västernorrlands	—	—	—	2 310	2 110	..	4 300	20 831	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	2 335	2 289	..	4 621	21 234	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	2 196	2 365	..	3 953	21 280	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	2 092	2 024	..	3 985	18 687	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>															
Götalands södra slättbygder	5 176	4 299	3 889	4 256	4 060	..	7 548	34 339	31 032	3 002	2 058	1 978	1 884	1 475	42 752
» mellanbygder	4 147	3 781	3 044	3 401	3 221	..	6 655	31 848	29 686	2 483	1 804	1 595	1 616	1 258	39 390
» norra slättbygder	4 710	3 710	3 539	3 674	3 473	..	6 101	30 915	—	2 364	1 980	1 814	1 797	—	—
Svealands slättbygder	4 099	3 522	3 303	3 413	3 163	..	5 662	23 775	—	1 768	1 821	1 671	1 705	—	—
Götalands skogsbygder	4 195	3 031	3 084	3 163	2 880	..	6 593	29 195	29 733	2 339	1 903	1 732	1 699	—	38 210
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 958	3 215	2 902	2 718	2 657	..	5 023	23 527	—	—	1 641	—	1 583	—	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 384	2 238	..	4 573	21 445	—	—	—	—	1 492	—	—
Övre Norrland	..	..	..	2 174	2 238	..	4 001	20 361	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>															
1981	4 435	3 698	3 339	3 331	3 138	..	5 751	28 932	29 846	2 756	1 911	1 858	1 742	1 345	41 448
1980	4 411	3 644	3 303	3 305	3 104	2 817	5 724	28 782	29 447	2 768	1 929	1 927	1 739	1 397	41 015
1979	4 545	3 559	3 295	3 293	3 111	2 799	5 793	28 235	28 477	2 820	1 945	1 866	1 741	1 330	41 023
1978	4 415	3 479	3 213	3 219	3 047	2 748	5 755	28 268	27 699	2 844	1 946	1 935	1 724	1 304	40 731
1977	4 322	3 477	3 199	3 173	3 019	2 728	5 728	28 481	27 015	2 847	1 970	1 881	1 713	1 340	40 810

¹ För spannmål avses skörd med 15%, för slättevall skörd med 16,5% och för oljeväxter skörd med 18% vattenhalt. — ² Avser skörd från arealer utan bevattningsmöjlighet.

— ³ Uppgifter för blandsäd 1981 saknas.

Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

oktober till januari. De genomsnittliga hanterings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis. Denna värderas dock till noll kronor i de delar av landet där den i allmänhet inte används. För foderpotatis och vallhö beaktas fodervärdet vid värderingen. Vid höga vallskördar reduceras dock det aktuella priset för den del av skörden som överstiger normskörden med mer än 10 procent.

Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Denna del, självrisk, framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och om grödornas areal. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlingssäkra i området blir självriskens också högre än om för området säkra grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5% av normskördevärdet.

Tillfälliga åtgärder vid 1981 års ersättningsberäkningar

Totalutvintrade arealer av höstsäd, höstoljeväxter och vallinsådd 1980 har beaktats individuellt inom norra delen av Götaland, hela Svealand (utom Värmland) samt Norrbotten.

Arealer där skörden inte bärgats eller totalskadats har beaktats individuellt inom nordvästra Götaland, västra och norra Svealand samt Norrland.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av jordbruksnämnden. Av de 101,1 miljoner kronor som för budgetåret 1980/81 tillfördes den-

na fond svarade staten för 30 miljoner och jordbrukarna för 17,4 miljoner. Resterande 53,7 miljoner kronor utgjordes av ränteinkomster. Jordbrukarnas andel tas ut i form av skördeskadeavgifter, vilka läggs på produktionen. I följande tabell redovisas avgifternas fördelning på olika produkter för 1980/81.

<i>Produkt</i>	<i>Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden</i>
Brödsäd	25
Potatis	6
Oljeväxter	23
Sockerbetor	10
Mjolk och grädde	17
Slaktboskap	19
	100

Den 1 januari 1982 fanns i fonden totalt 485 miljoner kronor (inklusive ränta för 1981 – 53,7 miljoner kronor).

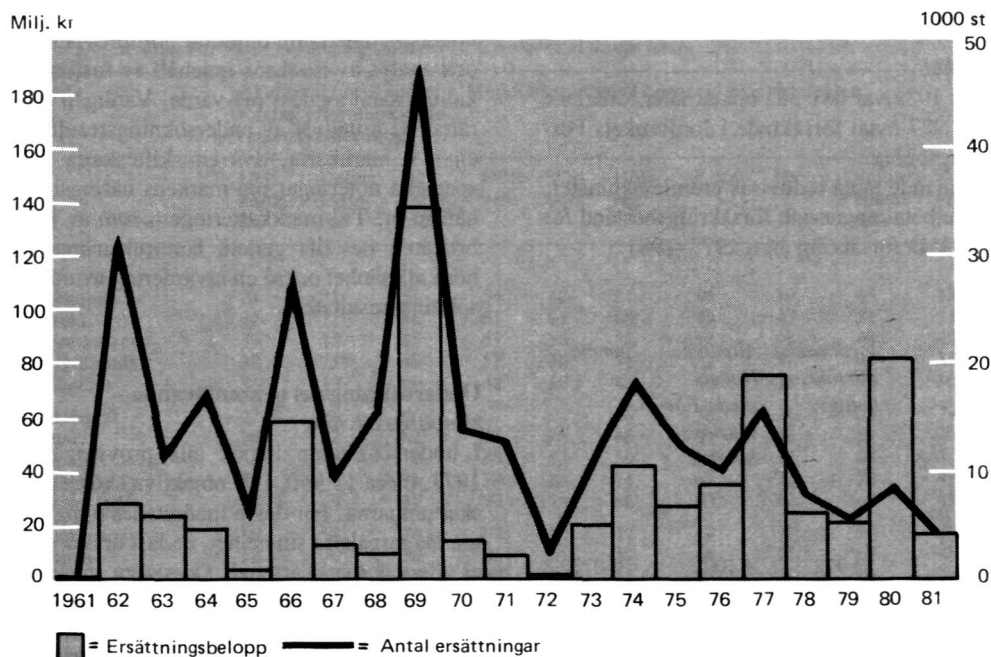
Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 miljoner kronor. Denna kan tillgripas om fondmedlen skulle bli otillräckliga.

Resultat

För skördeskador på 1981 års skörd utbetalades som *tabell 97* visar 16,65 milj kronor till 4 413 företag, dvs i genomsnitt 3 773 kronor per företag eller 217 kronor per hektar. 32 procent av ersättningsbeloppet gick till Värmlands län. Skördeskadeersättningarnas omfattning sedan skördeskadeskyddet infördes 1961 framgår av *diagram 9* och 1981 års normskördar av *tabell 98*.

Det aktuella skördevärdet i jordbruket i löpande priser för perioden 1971 – 1981 för de företag, grödor och arealer som ingår i skördeskadeskyddet (cirka 95,5% av åkerarealen) lämnas i följande tabell.

Diagram 9 Utbetalda ersättningsbelopp och antal ersättningar i skördeskadeskyddet 1961-1981

År	Aktuellt skördevärde	
	milj kronor	kr/ha
1981	10 742	3 839
1980	9 040	3 205
1979	7 783	2 771
1978	7 799	2 749
1977	6 896	2 433
1976	6 580	2 315
1975	5 800	2 051
1974	6 234	2 183
1973	4 322	1 525
1972	4 213	1 478
1971	4 368	1 513

8.11 HAGELSKADEFÖRSÄKRING

Hagelskadeförsäkring är en frivillig och individuell försäkringsform. Ersättning lämnas för hagelskador på utestående grödor för vilka försäkring tecknats. Hagelskadeförsäkring meddelas f n av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, och av Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget, ömsesidigt.

Försäkringens utformning

Försäkringen kan tecknas för flertalet grödor. Den kan utformas med eller utan självrisk. I det senare fallet skall försäkringen omfatta samtliga försäkringsbara grödor.

Försäkringsperioden omfattar tiden 1 april–31 mars. Försäkringen gäller ej för höstsådda grödor det år då grödorna är sådda och ej heller för skador som träffat stråsäd och oljeväxter efter den 1 november.

Redovisning

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året inbetalda premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Bibliografi

Skördevärde-, skördeskade- och ersättningsstatistik /årligen sedan 1972/. SCB. SM J 1973:12 och 13, 1974:20 och 21, 1975:22 och 23, 1976:7.1 och 7.2, 1977:6.1 och 6.2, 1978:8.1 och 8.2, 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1 . . . Appendix till SM J 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1 . . .

Skördeskadeskyddet. Principer och metoder. Promemorior från SCB 1978:3.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Resultat

För år 1981 var 681 381 hektar åker fördelade på 20 977 avtal försäkrade i Jordbrukets Försäkringsbolag.

I följande tablå redovisas premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för hagelskadeförsäkring åren 1977–1981.

	<i>Jordbrukets Allmänna Försäkrings-Hagel- bolag</i>	<i>skade-För- säkrings- bolaget</i>	<i>Summa</i>
<i>Premie- inkomster, 1 000 kr</i>			
1981	12 972	3 100	16 072
1980	11 210	3 171	14 381
1979	10 551	2 674	13 225
1978	8 381	2 490	10 871
1977	7 736	2 470	10 206
<i>Skadeut- betalningar, 1 000 kr</i>			
1981	3 699	930	4 629
1980	12 115	1 913	14 028
1979	4 423	1 318	5 741
1978	12 467	2 230	14 697
1977	8 508	1 969	10 477
<i>Försäkrings- bestånd, milj kr</i>			
1981	2 738	716	3 454
1980	2 439	679	3 118
1979	2 248	628	2 876
1978	2 168	598	2 766
1977	2 021	551	2 572

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1890/. Jordbrukets Försäkringsbolag.

Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget. Verksamhetsberättelse /årligen sedan 1900/.

8.12 MARKKARTERAD AREAL

I anslutning till de objektiva skördeuppskatt-

ningarna (se avsnitt 8.5) genomförde SCB 1977 en undersökning av markkarterade arealer i jordbruket. Med markkartering avses en undersökning som omfattar jordprovtagning och analys av markens innehåll av fosfor och kalium samt av dess pH-värde. Vanligen upprättas på grundval av undersökningsresultaten en sk markkarta, dvs en skifteskarta med speciella noteringar om markens näringsinnehåll m m. Till markkarteringen, som av jordbrukaren beställs genom lantbruksnämnden, hör i allmänhet också en utvärdering av undersökningsresultaten.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

I undersökningen ingick alla provyttegårdar 1977, cirka 12 950, i de objektiva skördeuppskattningarna. För dessa inhämtades uppgifter om åkerarealen i sin helhet, endast delvis eller ej alls var markkarterad. Dessutom inhämtades uppgifter om förekomst av och tidpunkt för senaste markkartering för cirka 28 500 spannmålsfält och cirka 9 500 slättervallsfält. Informationen insamlades från lantbrukarna i samband med provtagarnas besök på gårdarna under våren 1977.

På basis av erhållna uppgifter gjordes skattningar av markkarterade arealer enligt de metoder som tillämpas i de objektiva skördeuppskattningarna.

Bortfall

På grund av nedläggning och uppdelning samt vägran från jordbrukaren att medverka utgick cirka 500 gårdar ur undersökningen.

Resultat

Tabell 99 visar markkarteringens omfattning 1977. Totalt hade 50% av företagen helt eller delvis markkarterad areal vilket torde motsvara 40–50% av åkerarealen.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Markkarterade åker-, spannmåls- och slättervallsarealer 1977. SCB. SM J 1979:8.1. Appendix till SM J 1979:8.1.

Tabell 99 Markkarteringens omfattning år 1977

Extent of soil surveyed area in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Åkerareal i procent på företag efter markkarteringens omfattning			Markkarterad areal i procent av grödarealen						
	Helt karte-rad	Delvis karte-rad	Ej karte-rad	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Summa spann-mål	Slätter-vall
<i>Län</i>										
Stockholms	24	25	51	54	42	51	46	39	45	32
Uppsala	42	12	46	61	61	65	49	43	51	35
Ödermanlands	37	18	45	57	56	52	52	48	48	45
Östergötlands	38	13	49	57	56	51	52	37	48	33
Jönköpings	21	19	60	48	30	42	42	38	38	30
Kronobergs	17	18	65	..	..	46	38	34	35	24
Kalmar	26	12	62	45	26	48	41	30	39	26
Gotlands	34	16	50	48	83	50	49	43	48	42
Blekinge	59	6	35	79	85	74	67	72	72	49
Kristianstads	54	9	37	79	78	68	63	62	64	48
Malmöhus	58	18	24	77	72	72	67	72	70	49
Hallands	52	10	38	83	55	52	66	61	62	48
Göteborgs o Bohus	20	13	67	39	30	15	33	28	31	22
Älvsborgs	24	16	60	71	42	49	45	39	42	22
Skaraborgs	30	11	59	49	53	37	40	35	39	24
Värmlands	25	16	59	52	27	46	49	41	46	22
Örebro	23	32	40	65	59	51	53	45	52	34
Västmanlands	43	21	36	72	65	62	56	51	58	49
Kopparbergs	17	21	62	46	..	65	36	34	36	28
Gävleborgs	19	20	61	32	..	..	35	36	36	28
Västernorrlands	9	20	71	..	..	..	30	37	30	19
Jämtlands	10	18	72	—	—	—	23	13	21	18
Västerbottens	5	24	71	..	—	—	24	26	24	14
Norrbottens	15	31	54	—	—	—	47	34	45	40
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	63	14	23	78	76	73	72	73	73	62
Götalands mellanbygder	45	14	41	60	69	62	56	53	57	43
Götalands norra slättbygder	37	13	50	56	56	47	49	40	48	31
Svealands slättbygder	37	19	44	61	59	57	52	47	54	39
Götalands skogsbygder	21	15	64	41	31	34	40	34	35	26
Mellersta Sveriges skogsbygder	18	18	64	40	62	34	37	29	33	22
Nedre Norrland	12	21	67	32	..	..	31	34	30	22
Övre Norrland	8	25	67	..	—	—	29	29	29	23
<i>Hela riket</i>	33	17	50	60	61	56	50	42	50	31

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
9.1 Antal husdjur	100–107	10
9.2 Antal företag med husdjur	108–115	11
9.3 Kontrollverksamheter	116–127	—
9.4 Djursjukdomar	128	—
9.5 Galtar och betäckta suggor	129	—
9.6 Slakt	130–132	—
9.7 Produktion. Försörjningsbalanser	133–138	—
9.8 Husdjursförsäkringar	139	—
9.9 Pälsdjursskötsel	—	—
9.10 Biodling	—	—

9.1 ANTAL HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1981 företag vid vilka det den 11 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Statistik över antalet renar baseras på renlängderna.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter från lantbruksregistret om husdjursbeståndet 1981 redovisas i *tabellerna 100–107* samt i *diagram 10*.

Av *tabellerna* framgår bl a att antalet svin vid företag med stora djurbesättningar och liten åkerareal ökat kraftigt jämfört med 1980.

Antalet höns och kycklingar vid sådana företag hade däremot minskat något.

Vidare framgår att vid företag med mer än 2 hektar åker antalet nötkreatur ökat med cirka 3 800 från 1980. Ökningen gäller i första hand kor för mjölkproduktion, som 1981 utgjorde 34 procent av antalet nötkreatur. Även antalet får hade ökat, med omkring 3 procent, särskilt i Götalands skogs- och mellanbygder samt på mindre gårdar. Antalet svin och särskilt kycklingar hade däremot minskat.

En större andel än tidigare år av såväl nötkreatur som får och svin fanns vid företag med stora besättningar. 32 procent av antalet nötkreatur fanns sålunda vid besättningar med 25 mjölkkor eller mer. 1980 var motsvarande andel cirka 29 procent.

I nedanstående tablå redovisas antalet getter och killingar vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret år 1978. Man bör observera att ett relativt stort antal getter torde finnas vid företag med högst 2 hektar åker.

Tabell 100 Antal svin och höns vid företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin respektive 1 000 höns (inklusive kycklingar) år 1981

Number of pigs and fowls at holdings not exceeding 2.0 hectares of arable land and with at least 250 pigs and 1 000 fowls or chickens respectively in 1981

Område	Svin					Höns och kycklingar			
	Galtar	Sugor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 måna- der och däröver	Under 3 måna- der			Av värp- ras	Broiler	
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	123	1 435	25 769	9 889	37 216	331 746	186 220	150 400	668 366
Götalands mellanbygder	35	1 100	9 721	5 913	16 769	265 332	148 488	789 177	1 202 997
Götalands norra slättbygder	13	389	12 139	3 703	16 244	214 755	272 850	132 100	619 705
Svealands slättbygder	32	962	5 289	3 444	9 727	235 607	51 050	197 000	483 657
Götalands skogsbygder	21	643	20 889	4 558	26 111	483 432	288 300	295 950	1 067 682
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	29 889	87 002	—	116 891
Nedre Norrland	2	50	250	200	502	25 100	47 520	—	72 620
Övre Norrland	—	—	—	—	—	69 300	38 000	—	107 300
<i>Hela riket</i>									
1981	226	4 579	74 057	27 707	106 569	1 655 161	1 119 430	1 564 627	4 339 218
1980	153	3 465	70 370	22 113	96 101	1 705 216	1 127 803	1 717 565	4 550 584
1979	151	3 348	68 280	17 983	89 762	1 647 674	1 143 567	1 487 510	4 278 751
1978	139	3 022	69 414	22 589	95 164	1 611 153	1 205 327	1 295 519	4 111 999
1977	125	2 472	66 837	17 844	87 278	1 635 666	1 309 759	1 380 154	4 325 579

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

<i>Produktionsområden</i>	<i>Antal getter och killar</i>	<i>Område; typ av sameby</i>	<i>Antal byar</i>	<i>Antal renar</i>
Götalands södra slättbygder	224	Jämtlands län		
Götalands mellanbygder	214	Fjällsameby	12	34 700
Götalands norra slättbygder	192	Västerbottens län		
Svealands slättbygder	307	Fjällsameby	6	37 500
Götalands skogsbygder	792	Skogssameby	1	4 200
Mellersta Sveriges skogsbygder	387	Norrbottnens län		
Nedre Norrland	3 191	Fjällsameby	15	104 400
Övre Norrland	1 301	Skogssameby	9	32 500
Hela riket	6 608	Koncessionssameby	9	14 000
		Hela riket	52	227 300

I de Statistiska meddelanden som ges ut med uppgifter ur lantbruksregistret finns även uppgifter om antalet husdjur kommunvis.

Uppgifter om antalet samebyar och antalet renar enligt senast tillgängliga uppgifter framgår av tablån nedan.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3, 1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1 ...

Tabell 101 Antal husdjur år 1981

Number of livestock in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

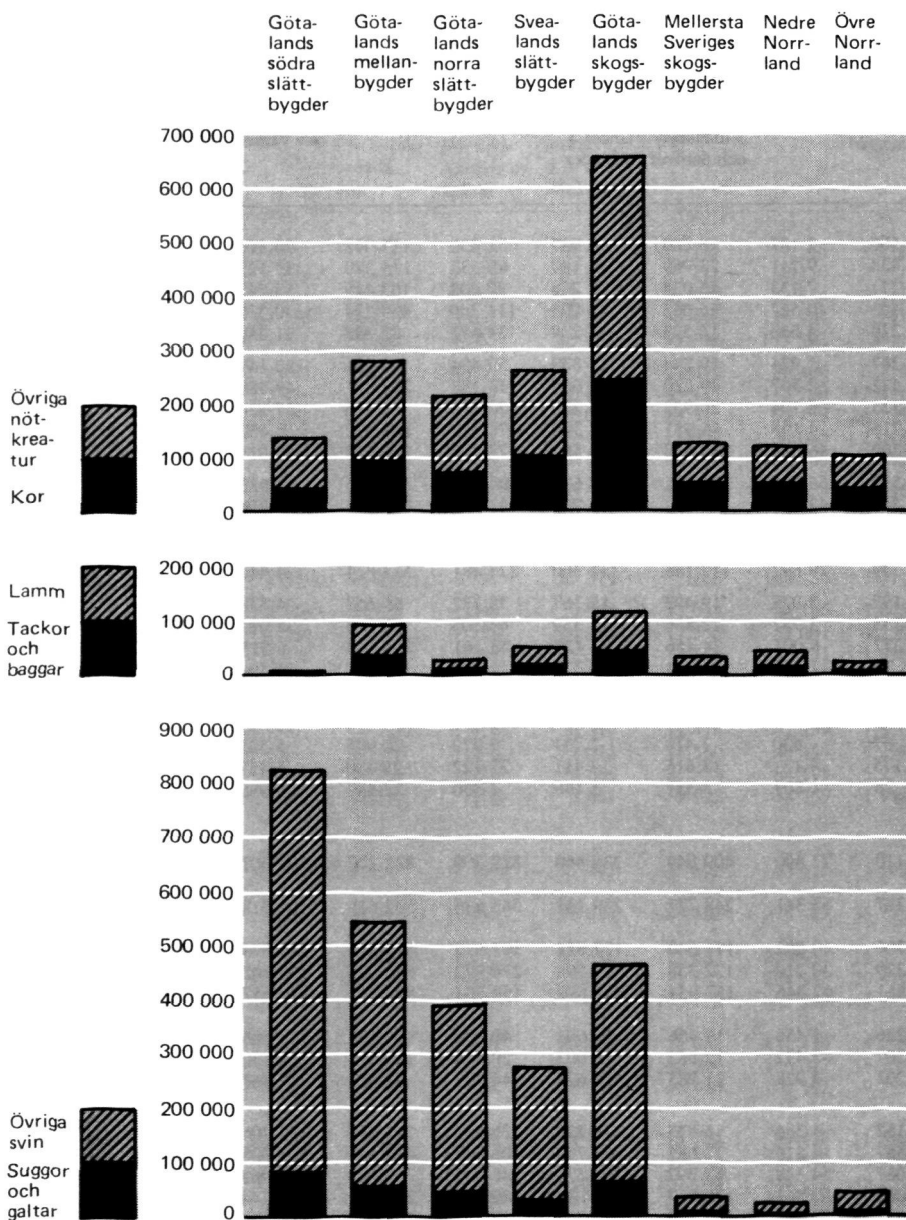
Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Summa	Får	
		Kor		Kvigor, tjurar och stutar	Kalvar under 1 år		Tackor och baggas	Lamm
		För mjölk- produk- tion	För upp- födning av kalvar	1 år och däröver				
<i>Län</i>								
Stockholms	2 232	12 832	2 549	10 473	11 272	37 126	5 323	8 048
Uppsala	1 429	23 422	2 472	18 154	20 272	64 320	3 887	5 673
Södermanlands	1 491	26 068	2 699	23 140	21 947	73 854	5 525	8 565
Östergötlands	2 288	39 611	3 634	39 197	37 460	119 902	11 587	16 013
Jönköpings	3 302	44 634	4 085	45 164	39 709	133 592	7 640	10 841
Kronobergs	2 907	24 624	4 451	27 261	24 090	80 426	6 419	8 853
Kalmar	2 556	49 880	3 947	46 268	43 185	143 280	17 471	25 268
Gotlands	2 055	20 233	1 585	22 058	19 553	63 429	26 135	38 530
Blekinge	1 357	10 604	3 011	11 423	11 007	36 045	2 048	2 843
Kristianstads	4 512	42 680	12 244	58 520	48 342	161 786	4 568	6 562
Malmöhus	6 609	34 298	10 736	45 961	37 629	128 624	3 396	4 189
Hallands	3 230	36 054	4 225	39 305	35 700	115 284	6 139	8 733
Göteborgs o Bohus	2 661	20 347	1 945	19 137	18 393	59 822	3 965	5 475
Älvsborgs	4 823	47 699	3 495	41 621	40 465	133 280	11 006	15 903
Skaraborgs	4 334	54 607	3 707	53 379	57 465	169 158	7 071	9 689
Värmlands	2 419	22 437	746	13 939	17 044	54 166	7 805	9 970
Örebro	1 346	19 196	1 126	14 144	17 535	52 001	4 530	6 054
Västmanlands	1 078	14 659	1 198	11 351	12 523	39 731	1 896	2 796
Kopparbergs	1 303	18 077	663	11 206	13 006	42 952	4 469	6 271
Gävleborgs	1 968	20 217	488	13 268	14 667	48 640	5 613	7 990
Västernorrlands	1 637	18 964	478	10 379	12 418	42 239	7 530	11 042
Jämtlands	1 547	17 117	495	11 022	11 560	40 194	5 298	7 984
Västerbottens	911	26 734	428	15 686	21 350	64 198	5 232	7 166
Norrbottens	606	15 801	175	8 861	9 922	34 759	1 991	2 209
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	5 999	38 243	8 648	51 342	45 692	143 925	4 149	5 481
Götalands mellanbygder	7 365	84 129	14 383	96 014	85 461	279 987	38 779	55 915
Götalands norra slättbygder	5 977	71 879	5 737	67 688	75 633	220 937	12 577	17 378
Svealands slättbygder	7 552	94 647	9 697	76 002	83 847	264 193	20 417	30 310
Götalands skogsbygder	20 394	218 224	27 287	223 612	196 379	665 502	48 587	69 694
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 435	53 454	2 755	36 964	38 962	132 135	14 059	18 508
Nedre Norrland	5 046	54 467	1 328	33 138	37 094	126 027	18 761	27 100
Övre Norrland	1 833	45 752	747	26 157	33 446	106 102	9 215	12 281
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	6 962	7 981	3 897	14 834	13 224	39 936	21 897	29 471
5,1 – 10,0	11 860	37 073	10 097	46 964	42 713	136 847	32 859	44 783
10,1 – 20,0	12 521	119 761	13 201	108 523	102 706	344 191	35 239	51 121
20,1 – 30,0	7 006	125 484	8 394	103 112	96 709	333 699	21 069	30 750
30,1 – 50,0	8 341	175 181	11 073	145 652	141 103	473 009	20 964	29 969
50,1 – 100,0	7 089	133 926	11 783	123 550	125 429	394 688	18 975	27 817
Över 100,0	4 822	61 389	12 137	68 282	74 630	216 438	15 541	22 756
<i>Hela riket</i>								
1981	58 601	660 795	70 582	610 917	596 514	1 938 808	166 544	236 667
1980	..	655 738	70 916	613 818	594 550	1 935 022	161 043	230 586
1979	..	653 244	71 149	603 670	582 775	1 910 838	158 381	224 178
1978	..	649 597	68 552	594 544	579 298	1 891 991	161 124	226 113
1977	..	652 614	67 835	590 866	566 528	1 877 843	163 669	226 161

¹ Avser 1976.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

	Svin				Höns och kycklingar				
Summa	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 månader och däröver	Under 3 månader			Av värpras	Broiler	
13 371	106	2 137	18 800	9 987	31 030	157 062	20 316	75	177 453
9 560	434	9 741	23 969	35 189	69 333	115 370	33 123	100	148 593
14 090	271	7 133	23 938	28 266	59 608	103 419	53 743	57 752	214 914
27 600	503	10 567	56 065	44 205	111 340	439 224	170 332	18 235	627 791
18 481	229	4 666	12 538	17 239	34 672	82 358	31 348	15 130	128 836
15 272	267	5 924	19 294	25 339	50 824	90 086	80 149	53 800	224 035
42 739	572	12 307	49 220	52 086	114 185	267 821	49 489	142 000	459 310
64 665	325	8 104	26 952	35 229	70 610	89 176	37 824	153 800	280 800
4 891	215	4 195	46 951	27 392	78 753	157 992	8 452	432 500	598 944
11 130	1 700	46 046	230 438	200 587	478 771	259 570	69 018	601 700	930 288
7 585	2 539	55 018	221 171	225 634	504 362	374 115	54 933	645 521	1 074 569
14 872	1 555	42 148	162 951	176 745	383 399	609 912	328 896	244 700	1 183 508
9 440	179	4 363	14 195	17 428	36 165	109 991	74 246	360	184 597
26 909	489	11 952	38 825	44 630	95 896	215 761	21 866	98 000	335 627
16 760	1 239	29 697	112 185	132 360	275 481	512 824	124 640	352 452	989 916
17 775	197	3 925	19 493	15 167	38 782	65 657	4 838	—	70 495
10 584	153	3 757	22 856	17 339	44 105	82 316	33 021	32 000	147 337
4 692	277	6 001	24 456	22 427	53 161	154 218	6 015	6 500	166 733
10 740	71	1 171	5 711	4 322	11 275	109 328	14 766	120	124 214
13 603	88	1 580	6 003	5 484	13 155	22 230	3 534	—	25 764
18 572	90	1 515	4 414	5 372	11 391	89 033	12 234	—	101 267
13 282	37	630	2 414	2 791	5 872	20 995	5 505	—	26 500
12 398	175	4 121	18 615	14 411	37 322	28 330	5 457	—	33 787
4 200	28	807	3 357	3 158	7 350	23 487	1 985	—	25 472
9 630	3 110	77 690	409 849	336 660	827 309	822 277	332 601	986 345	2 141 223
94 694	2 387	53 341	248 777	239 131	543 636	537 635	101 518	925 951	1 565 104
29 955	1 706	40 602	171 540	177 824	391 672	895 813	274 674	376 612	1 547 099
50 727	1 329	30 710	122 338	120 595	274 972	640 976	133 162	96 427	870 565
118 281	2 561	62 346	157 954	241 842	464 703	892 237	326 557	469 290	1 688 084
32 567	236	4 456	19 456	16 091	40 239	196 699	38 585	—	235 284
45 861	207	3 432	12 912	13 023	29 574	142 011	31 170	120	173 301
21 496	203	4 928	21 985	17 621	44 737	52 627	7 463	—	60 090
51 368	162	4 386	5 575	16 229	26 352	141 053	82 706	204 090	427 849
77 642	587	16 616	27 685	63 759	108 647	413 193	104 008	100 278	617 479
86 360	2 087	54 148	82 397	208 320	346 952	752 509	186 963	350 285	1 289 757
51 819	2 060	50 743	120 017	197 034	369 854	529 941	110 244	283 420	923 605
50 933	3 252	70 457	265 923	277 943	617 575	800 565	168 326	411 897	1 380 788
46 792	2 493	54 080	353 075	247 167	656 815	682 427	325 475	380 175	1 388 077
38 297	1 098	27 075	310 139	152 335	490 647	860 587	268 008	1 124 600	2 253 195
403 211	11 739	277 505	1 164 811	1 162 787	2 616 842	4 180 275	1 245 730	2 854 745	8 280 750
391 629	11 779	274 784	1 183 434	1 148 099	2 618 096	4 231 936	1 507 817	2 901 865	8 641 618
382 559	12 048	281 719	1 132 920	1 177 611	2 604 298	4 256 787	1 215 654	2 927 856	8 400 297
387 237	12 124	282 508	1 147 754	1 162 835	2 605 221	4 122 253	1 370 744	1 987 362	7 480 359
389 830	11 830	282 147	1 115 918	1 145 951	2 555 846	3 858 584	1 268 080	1 939 594	7 066 258

Diagram 10 Andel husdjur av olika slag inom produktionsområden 1981
 Avser företag med mer än 2 hektar åker

Källa: Tabell 101 ligger till grund för figurerna

Tabell 102 Antal nötkreatur efter mjölkkobesättningarnas storlek år 1981

Number of cattle by size of stocks of milk cows in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal mjölkkor							
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	Över 74	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	10 298	238	1 265	9 811	8 862	3 782	2 870	37 126
Uppsala	16 593	425	2 723	24 905	13 887	3 913	1 874	64 320
Södermanlands	17 089	164	1 304	16 105	21 997	6 911	10 284	73 854
Östergötlands	29 500	1 324	3 531	36 013	32 578	9 233	7 723	119 902
Jönköpings	28 627	2 944	11 711	56 242	29 060	3 028	1 980	133 592
Kronobergs	24 920	1 462	8 386	29 911	13 091	1 929	727	80 426
Kalmar	26 524	1 465	7 104	49 130	45 347	8 349	5 361	143 280
Gotlands	12 308	524	4 141	28 777	13 677	3 114	888	63 429
Blekinge	12 682	424	2 436	12 805	5 315	1 036	1 347	36 045
Kristianstads	55 908	1 636	10 208	48 616	28 739	7 191	9 488	161 786
Malmöhus	43 653	1 356	7 734	37 347	26 271	5 111	7 152	128 624
Hallands	28 116	1 512	9 398	42 599	25 139	6 271	2 249	115 284
Göteborgs o Bohus	16 470	1 563	7 561	22 437	10 018	1 773	—	59 822
Älvsborgs	35 430	2 710	13 024	51 145	24 740	3 654	2 577	133 280
Skaraborgs	44 897	2 633	6 187	51 157	47 743	9 548	6 993	169 158
Värmlands	10 566	1 803	6 480	15 803	11 359	4 900	3 255	54 166
Örebro	12 729	498	3 367	16 597	12 377	2 914	3 519	52 001
Västmanlands	11 271	318	1 406	13 043	9 651	1 820	2 222	39 731
Kopparbergs	7 233	1 259	4 286	14 188	12 836	2 047	1 103	42 952
Gävleborgs	7 351	774	6 788	21 422	9 510	1 875	920	48 640
Västernorrlands	5 171	1 603	8 959	16 490	6 998	2 096	922	42 239
Jämtlands	5 467	1 378	6 046	16 275	9 438	1 590	—	40 194
Västerbottens	7 503	2 436	14 040	26 916	11 388	1 915	—	64 198
Norrbottnens	3 054	758	4 100	11 642	13 427	1 220	558	34 759
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	46 392	1 454	8 730	40 056	26 906	9 419	10 968	143 925
» mellanbygder	73 114	2 064	13 858	93 840	71 753	14 904	10 454	279 987
» norra slättbygder	61 589	3 020	9 332	66 414	57 606	13 293	9 683	220 937
Svealands slättbygder	68 521	1 740	9 777	77 724	66 427	20 987	19 017	264 193
Götalands skogsbygder	170 257	12 257	57 568	255 735	135 437	20 012	14 236	665 502
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 195	2 758	11 544	44 771	33 047	7 837	6 983	132 135
Nedre Norrland	16 767	3 951	21 071	49 751	26 741	5 244	2 502	126 027
Övre Norrland	11 525	3 963	20 305	41 085	25 531	2 912	781	106 102
<i>Hela riket</i>								
1981	473 360	31 207	152 185	669 376	443 448	94 608	74 624	1 938 808
1980	476 101	34 937	168 274	684 872	415 573	86 875	68 390	1 935 022
1979	462 914	40 385	182 985	694 091	383 778	79 535	67 150	1 910 838
1978	454 599	47 277	197 978	697 822	357 281	70 964	66 070	1 891 991
1977	433 115	56 322	215 647	706 262	338 952	63 515	64 030	1 877 843

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 103 Antal får¹ efter besättningsstorlek år 1981

Number of sheep by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)					Summa
	1—9	10—24	25—49	50—99	Över 99	
<i>Län</i>						
Stockholms	509	886	1 253	1 037	1 638	5 323
Uppsala	569	836	962	930	590	3 887
Södermanlands	483	1 272	1 152	1 230	1 388	5 525
Östergötlands	912	1 993	2 674	2 864	3 354	11 797
Jönköpings	1 155	2 046	1 652	1 295	1 492	7 640
Kronobergs	837	1 537	1 464	1 398	1 183	6 419
Kalmar	916	2 458	2 642	3 832	7 623	17 471
Gotlands	679	3 238	5 785	6 754	9 679	26 135
Blekinge	430	704	389	525	—	2 048
Kristianstads	1 407	1 227	929	366	639	4 568
Malmöhus	1 124	946	633	190	503	3 396
Hallands	1 751	1 917	1 157	616	698	6 139
Göteborgs o Bohus	1 160	1 335	608	—	862	3 965
Älvsborgs	2 268	3 495	2 506	1 372	1 365	11 006
Skaraborgs	1 761	2 060	1 739	849	662	7 071
Värmlands	1 739	2 686	1 503	1 186	691	7 805
Örebro	691	1 264	926	1 042	607	4 530
Västmanlands	356	578	655	307	—	1 896
Kopparbergs	1 065	1 395	1 262	—	747	4 469
Gävleborgs	1 162	1 886	1 018	1 035	512	5 613
Västernorrlands	1 200	2 702	1 651	707	1 270	7 530
Jämtlands	881	1 885	952	816	764	5 298
Västerbottens	2 016	2 154	485	—	577	5 232
Norrbottens	642	785	380	184	—	1 991
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 700	1 256	414	—	779	4 149
» mellanbygder	1 880	4 862	7 869	8 474	15 694	38 779
» norra slättbygder	2 408	3 353	2 860	2 217	1 949	12 787
Svealands slättbygder	2 385	4 406	4 674	4 401	4 551	20 417
Götalands skogsbygder	7 885	12 611	10 348	8 591	9 152	48 587
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 943	4 346	3 265	—	3 505	14 059
Nedre Norrland	3 309	6 802	3 709	2 502	2 439	18 761
Övre Norrland	3 203	3 649	1 238	803	322	9 215
<i>Hela riket</i>						
1981	25 713	41 285	34 377	29 927	35 452	166 754
1980	25 442	40 892	32 354	28 888	33 467	161 043
1979	25 740	40 052	32 994	26 596	32 999	158 381
1978	25 936	39 390	32 225	26 984	36 589	161 124
1977	26 583	38 381	32 108	27 618	38 979	163 669

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 104 Antal svin efter besättningsstorlek år 1981

Number of pigs by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal svin							Summa
	1—2	3—9	10—24	25—99	100—249	250—499	Över 499	
<i>Län</i>								
Stockholms	41	134	431	2 087	4 348	5 072	20 222	32 335
Uppsala	170	582	2 099	12 013	18 286	11 712	25 705	70 567
Södermanlands	86	192	822	6 122	11 245	9 633	35 561	63 661
Östergötlands	182	399	1 384	9 198	17 463	18 968	68 893	116 487
Jönköpings	411	1 085	2 484	8 102	9 044	6 489	8 434	36 049
Kronobergs	321	891	2 836	9 739	10 062	11 755	17 670	53 274
Kalmar	361	960	2 364	9 284	20 260	24 385	59 793	117 407
Gotlands	240	866	2 914	12 318	19 833	14 388	20 307	70 866
Blekinge	202	436	1 541	5 320	9 444	13 758	54 901	85 602
Kristianstads	229	1 805	10 138	75 036	101 493	89 455	225 487	503 643
Malmöhus	144	1 574	9 616	90 454	130 489	100 384	197 591	530 252
Hallands	231	1 362	8 389	66 775	98 550	81 156	140 183	396 646
Göteborgs o Bohus	197	676	2 516	8 456	8 951	8 336	7 033	36 165
Älvsborgs	358	1 333	5 071	21 916	20 872	19 765	26 581	95 896
Skaraborgs	174	1 125	6 325	41 898	63 982	54 732	120 275	288 511
Värmlands	385	269	613	3 553	8 473	7 828	17 943	39 064
Örebro	64	239	508	2 947	6 671	9 780	24 620	44 829
Västmanlands	120	356	751	6 445	10 254	10 248	27 116	55 290
Kopparbergs	199	324	450	1 443	2 592	2 233	4 034	11 275
Gävleborgs	458	445	567	2 186	1 900	2 401	5 700	13 657
Västernorrlands	278	146	362	1 548	2 090	2 666	4 301	11 391
Jämtlands	160	82	238	768	1 022	1 280	2 322	5 872
Västerbottens	312	467	1 526	5 245	6 376	9 243	14 153	37 322
Norrbottnens	39	51	90	359	433	963	5 415	7 350
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	145	1 608	9 911	110 228	191 745	181 429	369 459	864 525
» mellanbygder	521	2 668	12 695	81 498	115 250	105 150	242 623	560 405
» norra slättbygder	248	1 633	8 316	54 162	83 856	72 396	187 305	407 916
Svealands slättbygder	443	1 509	4 752	31 162	55 352	50 556	140 925	284 699
Götalands skogsbygder	2 085	6 472	24 358	111 273	118 021	83 873	144 732	490 814
Mellersta Sveriges skogsbygder	578	667	1 248	5 105	8 594	6 788	17 259	40 239
Nedre Norrland	962	717	1 139	4 151	4 506	6 232	12 369	30 076
Övre Norrland	380	525	1 616	5 633	6 809	10 206	19 568	44 737
<i>Hela riket</i>								
1981	5 362	15 799	64 035	403 212	584 133	516 630	1 134 240	2 723 411 ¹
1980	6 191	18 476	67 606	422 704	591 107	508 838	1 099 275	2 714 197
1979	7 278	20 595	75 541	456 427	609 116	491 788	1 033 315	2 694 060
1978	8 395	22 894	84 304	491 784	610 191	476 777	1 006 040	2 700 385
1977	9 674	25 147	92 992	522 427	609 644	445 693	937 547	2 643 124

¹ Varav 2 616 842 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 105 Antal höns¹ efter besättningsstorlek år 1981

Number of fowls by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)					
	1 – 49	50 – 199	200 – 999	1 000 – 4 999	Över 4 999	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	7 105	5 781	8 525	11 600	173 751	206 762
Uppsala	11 725	11 747	14 003	19 845	132 550	189 870
Södermanlands	8 861	10 170	11 380	7 100	126 608	164 119
Östergötlands	18 186	15 383	11 805	71 095	407 916	524 385
Jönköpings	36 561	7 588	6 625	13 200	56 684	120 658
Kronobergs	18 718	6 070	7 265	28 893	54 320	115 266
Kalmar	26 247	9 665	9 959	45 200	304 350	395 421
Gotlands	6 961	4 025	5 240	47 850	57 300	121 376
Blekinge	7 641	4 535	12 470	33 650	188 096	246 392
Kristianstads	24 082	16 273	12 375	53 350	302 872	408 952
Malmöhus	28 533	22 162	27 346	72 170	564 717	714 928
Hallands	15 905	25 107	59 015	183 110	530 495	813 632
Göteborgs o Bohus	19 577	14 632	14 857	20 600	55 425	125 091
Älvsborgs	34 905	19 181	19 290	40 500	159 000	272 876
Skaraborgs	26 157	29 251	34 326	84 844	489 236	663 814
Värmlands	10 569	6 463	7 125	12 800	55 500	92 457
Örebro	8 938	12 498	9 600	12 280	67 500	110 816
Västmanlands	6 497	9 773	17 673	34 775	97 700	166 418
Kopparbergs	4 048	3 295	8 385	10 100	90 500	116 328
Gävleborgs	4 359	4 251	4 300	14 920	—	27 830
Västernorrlands	4 443	1 670	3 670	19 650	63 800	93 233
Jämtlands	3 327	2 703	1 765		15 900	23 695
Västerbottens	2 535	2 280	6 290		56 225	67 330
Norrbottnens	432	65	2 390	11 900	39 000	53 787
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	28 386	33 365	69 427	164 680	858 165	1 154 023
» mellanbygder	36 720	21 537	24 708	139 080	580 922	802 967
» norra slättbygder	38 333	42 029	44 521	150 429	835 256	1 110 568
Svealands slättbygder	42 600	49 661	65 106	90 900	628 316	876 583
Götalands skogsbygder	153 514	71 618	78 367	223 498	848 672	1 375 669
Mellersta Sveriges skogsbygder	21 489	15 750	14 985	30 475	143 889	226 588
Nedre Norrland	11 808	7 948	9 885	44 570	92 900	167 111
Övre Norrland	3 462	2 660	8 680	28 125	79 000	121 927
<i>Hela riket</i>						
1981	336 312	244 568	315 679	871 757	4 067 120	5 835 436 ²
1980	360 752	259 461	331 955	944 425	4 040 559	5 937 152
1979	395 567	295 502	365 535	918 127	3 929 730	5 904 461
1978	436 471	327 048	384 155	1 030 381	3 555 351	5 733 406
1977	479 884	353 177	409 621	1 041 094	3 210 474	5 494 250

¹ Avser höns exklusive kycklingar. — ² Varav 4 180 275 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 106 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1981

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Sugor och galtar	Övriga svin	Summa	
<i>Län</i>								
Stockholms	15,5	22,0	37,5	13,5	2,3	29,0	31,3	179,3
Uppsala	16,1	23,9	40,0	5,9	6,3	36,8	43,1	92,4
Södermanlands	20,3	31,8	52,1	9,9	5,2	36,8	42,0	151,4
Östergötlands	19,6	34,7	54,3	12,5	5,0	45,4	50,4	284,5
Jönköpings	50,6	88,2	138,8	19,2	5,1	31,0	36,1	133,9
Kronobergs	48,1	85,0	133,1	25,3	10,3	73,9	84,2	370,9
Kalmar	39,8	66,1	105,9	31,6	9,5	74,9	84,4	339,6
Gotlands	26,2	49,9	76,1	77,6	10,1	74,6	84,7	336,8
Blekinge	35,3	58,1	93,4	12,7	11,4	192,5	203,9	1 550,9
Kristianstads	29,9	58,2	88,1	6,1	26,0	234,7	260,7	506,5
Malmöhus	14,6	27,1	41,7	2,5	18,7	144,8	163,5	348,2
Hallands	32,0	59,5	91,5	11,8	34,7	269,7	304,4	939,5
Göteborgs o Bohus	31,9	53,7	85,6	13,5	6,5	45,2	51,7	264,1
Älvsborgs	31,7	50,9	82,6	16,7	7,7	51,7	59,4	208,0
Skaraborgs	20,4	38,7	59,1	5,9	10,8	85,4	96,2	345,7
Värmlands	18,7	25,0	43,7	14,3	3,3	28,0	31,3	56,9
Örebro	17,3	26,9	44,2	9,0	3,3	34,1	37,4	125,3
Västmanlands	11,8	17,8	29,6	3,5	4,7	35,0	39,7	124,4
Kopparbergs	28,1	36,3	64,4	16,1	1,9	15,0	16,9	186,2
Gävleborgs	26,3	35,5	61,8	17,3	2,1	14,6	16,7	132,7
Västernorrlands	31,1	36,4	67,5	29,7	2,6	15,6	18,2	161,9
Jämtlands	38,1	48,8	86,9	28,7	1,4	11,3	12,7	57,3
Västerbottens	30,4	41,4	71,8	13,9	4,8	36,9	41,7	37,8
Norrbottnens	34,3	40,3	74,6	9,0	1,8	14,0	15,8	54,7
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	13,1	27,2	40,3	2,7	22,6	209,0	231,6	599,5
» mellanbygder	29,8	54,9	84,7	28,7	16,9	147,6	164,5	473,6
» norra slättbygder	16,7	30,8	47,5	6,4	9,1	75,1	84,2	332,4
Svealands slättbygder	15,5	23,7	39,2	7,5	4,8	36,1	40,9	129,2
Götalands skogsbygder	43,2	74,0	117,2	20,8	11,4	70,4	81,8	297,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	25,6	34,5	60,1	14,8	2,1	16,2	18,3	107,0
Nedre Norrland	31,0	39,0	70,0	25,5	2,0	14,4	16,4	96,3
Övre Norrland	32,4	41,5	73,9	15,0	3,6	27,6	31,2	41,9
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	16,9	39,8	56,7	72,9	6,5	30,9	37,4	607,1
5,1 – 10,0	25,3	48,1	73,4	41,7	9,2	49,1	58,3	331,4
10,1 – 20,0	32,8	52,1	84,9	21,3	13,9	71,7	85,6	318,2
20,1 – 30,0	34,6	51,6	86,2	13,4	13,6	81,9	95,5	238,6
30,1 – 50,0	30,2	46,5	76,7	8,3	11,9	88,1	100,0	223,7
50,1 – 100,0	21,0	35,8	56,8	6,7	8,1	86,4	94,5	199,7
Över 100,0	12,8	24,8	37,6	6,6	4,9	80,2	85,1	390,8
<i>Hela riket</i>								
1981	24,9	41,1	66,0	13,7	9,8	79,2	89,0	281,9
1980	24,6	40,9	65,5	13,3	9,7	79,0	88,7	292,8
1979	24,5	40,1	64,6	12,9	9,9	78,1	88,0	283,8
1978	24,2	39,5	63,7	13,0	9,9	77,7	87,6	251,6
1977	24,2	38,9	63,2	13,1	9,9	76,1	86,0	237,7

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:27 och 33, 1971:15, 1973:17 (med uppgifter om antalet getter fördelat på län), 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /årligen sedan 1969/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1979:16, 1980:15, 1981:5.3, 1982:7.1 . . .

Andra undersökningar

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Tabell 107 Antal mjölkkor efter enskilda företagens ålder och efter besättningsstorlek år 1981

Number of milk cows by age of holders and by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holding of more than 2.0 hectares of arable land

Företagare- kategori; ålder	Besättningsstorlek, antal mjölkkor							Summa
	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99	
<i>Enskilda företagare</i>								
Under 30 år	180	2 602	20 198	12 813	911	85	260	37 049
30–39 år	451	6 656	58 018	53 579	10 632	2 797	1 987	134 120
40–49 år	757	10 623	70 873	50 174	9 203	1 644	1 592	144 866
50–54 år	783	9 703	48 833	27 633	4 588	1 680	1 672	94 892
55–59 år	1 061	13 552	51 821	25 175	4 310	1 175	1 795	98 889
60–64 år	1 494	14 905	38 229	15 277	3 087	593	1 178	74 763
65–74 år	2 478	11 334	15 558	6 060	2 096	331	1 292	39 149
Över 74 år	737	1 992	2 191	853	301	—	231	6 305
Okänd ålder	14	90	458	616	293	78	192	1 741
<i>Övriga företagare- kategorier¹</i>	462	1 798	4 449	5 282	5 130	2 462	9 438	29 021
<i>Summa</i>								
1981	8 417	73 255	310 628	197 462	40 551	10 845	19 637	660 795
1980	9 463	80 805	317 295	183 667	36 926	9 635	17 947	655 738
1979	11 194	88 820	323 216	169 819	33 792	9 696	16 707	653 244
1978	13 466	96 284	325 399	158 199	30 202	9 512	16 535	649 597
1977	16 248	105 442	329 111	149 650	26 956	8 978	16 229	652 614

¹ Inklusive okänd företagarekategori.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

9.2 ANTAL FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet företag med husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom årligen inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1981 företag vid vilka det den 11 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter om antal företag med husdjur av olika slag den 11 juni 1981 redovisas i *tabellerna 108–115*. I *diagram 11* illustreras dessutom förändringen under perioden 1966–1981 i antalet företag med husdjur.

Under 1981 fanns nötkreatur vid 59 procent av företagen med mer än 2 hektar åker. Mjölkkor fanns vid cirka 37 procent, får exkl lamm vid cirka 9 procent, svin vid cirka 21 procent och höns vid cirka 19 procent av dessa företag. För samtliga djurslag utom får har dessa andelar minskat något under senare år. Denna minskning gäller främst för företag med små besättningar, medan andelen företag med större besättningar däremot ökat något. 1981 hade cirka 10 procent av företagen med nötkreatur 25 mjölkkor eller mer. 26 procent av företagen med svin hade 100 svin eller mer.

I nedanstående tablå återfinns vissa uppgifter för 1979 om antal företag med flera djurslag. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar.

Slag av företag	Med enbart nöt, får, svin respektive höns	Med även andra djurslag	Summa
<i>Företag med nötkreatur</i>			
Utan mjölkkor	12 947	13 756	26 703
Med 1–9 mjölkkor	9 890	9 437	19 327
» 10–24 »	10 152	10 846	20 998
» över 24 mjölkkor	3 792	2 323	6 115
Summa	36 781	36 362	73 143
<i>Företag med får och lamm</i>			
Utan får	25	103	128
Med 1–9 får exkl lamm	1 658	4 167	5 825
Med 10–24 får exkl lamm	1 318	1 408	2 726
Med över 24 får exkl lamm	765	809	1 574
Summa	3 766	6 487	10 253
<i>Företag med svin</i>			
Med 1–9 svin	644	8 122	8 766
» 10–24 »	436	4 289	4 725
» 25–99 »	1 705	6 820	8 525
» över 99 svin	2 902	3 541	6 443
Summa	5 687	22 772	28 459
<i>Företag med höns och kycklingar</i>			
Utan höns	253	937	1 190
Med 1–49 höns ¹	2 078	18 569	20 647
» 50–199 »	654	3 066	3 720
» över 199 höns ¹	656	928	1 584
Summa	3 641	23 500	27 141

¹ Exkl kycklingar.

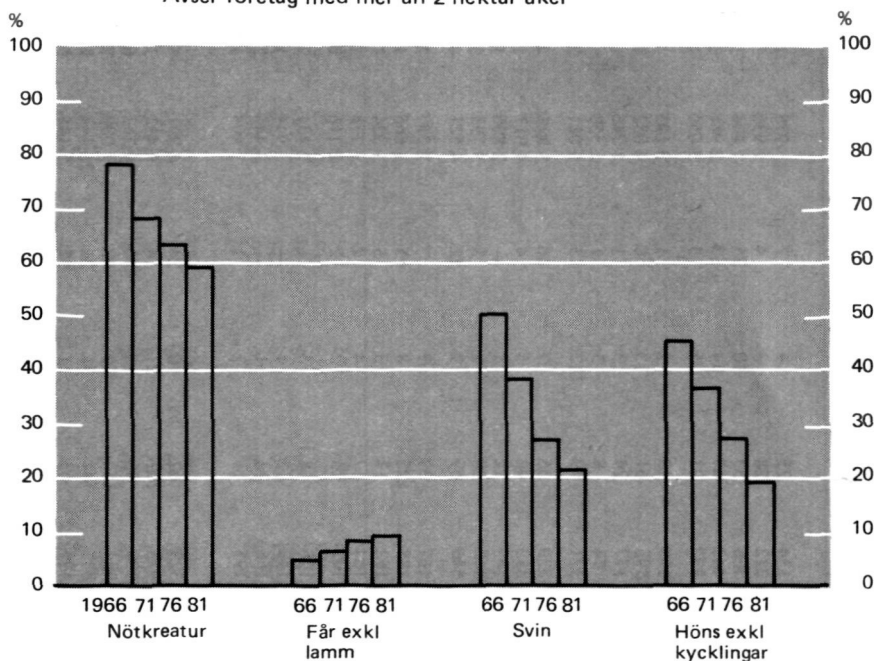
I följande tablå redovisas de genomsnittliga besättningsstorlekarna vid företag med respektive djurslag och med mer än 2 hektar åker eller med stora djurbesättningar åren 1979–1981.

Tabell 108 Antal företag med husdjur år 1981
 Number of holdings with livestock in 1981

Företagsstorlek; område	Totala antalet företag	Antalet företag med				
		Nöt- kreatur	Därv med mjölkkor	Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kyck- lingar
Företag med mer än 2,0 hektar åker						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	9 441	4 291	2 079	609	4 958	2 124
» mellanbygder	10 831	7 433	4 464	1 189	4 371	2 410
» norra slättbygder	13 101	6 252	3 871	941	2 867	2 487
Svealands slättbygder	14 871	7 080	4 617	1 031	2 048	2 780
Götalands skogsbygder	34 632	26 144	14 986	3 097	7 473	9 699
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 762	5 145	3 562	1 036	807	1 418
Nedre Norrland	12 085	6 282	4 657	1 301	1 076	861
Övre Norrland	9 413	5 425	4 098	1 030	670	327
<i>Hela riket</i>						
1981	115 136	68 052	42 334	10 234	24 270	22 106
1980	117 882	70 503	54 958	10 125	26 017	23 436
1979	120 631	73 143	57 591	10 125	28 459	25 951
1978	124 001	75 916	59 957	10 256	30 903	28 531
1977	126 918	78 391	62 810	10 368	33 138	30 871
Företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin eller 1 000 höns exkl kycklingar						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	45	27
» mellanbygder	..	..	..	..	26	18
» norra slättbygder	..	..	..	..	18	20
Svealands slättbygder	..	..	..	..	13	19
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	20	53
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	—	6
Nedre Norrland	..	..	..	..	1	9
Övre Norrland	..	..	..	..	—	7
<i>Hela riket</i>						
1981	..	..	..	..	123	159
1980	..	..	..	..	105	167
1979	..	..	..	..	95	164
1978	..	..	..	..	100	169
1977	..	..	..	..	91	168

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Diagram 11 Antal företag med husdjur av olika slag 1966-1981. Procent
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Djurslag	1979	1980	1981
Mjölkkor	14,1	14,9	15,6
Nötkreatur inklusive mjölkkor	26,1	27,4	28,5
Får exklusive lamm	15,6	15,9	16,3
Suggor och galtar	14,3	15,1	16,1
Övriga svin (3 mån och däröver)	73,6	81,3	83,9
Höns exklusive kycklingar	228	252	262

I följande tablå, som bygger på tabell 115, redovisas antalet företag med suggor och galtar fördelat efter antalet mjölkkor vid respektive företag år 1981.

Antal mjölkkor vid företaget	Antal företag med suggor och galtar
0	10 832
1 - 9	2 184
10 - 24	4 302
25 - 49	877
Över 49	108
Summa	18 303

Bibliografi

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3, 1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1 . . .

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968-1970 och 1972-1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /uppgifter om företag med stora djurbesättningar 1970 och 1972-1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:15, 1973:17, 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Tabell 109 Antal företag med respektive utan nötkreatur efter besättningsstorlek år 1981

Number of holdings with or without cattle by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med nötkreatur; besättningsstorlek, antal mjölkcor									Företag utan nötkreatur
	0	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	75—99	Över 99	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	364	32	98	314	134	25	4	7	978	1 074
Uppsala	655	57	197	780	212	28	3	4	1 936	1 716
Södermanlands	529	17	91	463	306	53	10	25	1 494	1 149
Östergötlands	1 111	111	244	985	443	67	14	13	2 988	1 998
Jönköpings	1 964	287	804	1 589	377	21	5	3	5 050	1 077
Kronobergs	1 832	184	593	893	177	13	2	1	3 695	934
Kalmar	1 421	152	451	1 334	593	61	13	8	4 033	1 226
Gotlands	552	64	232	693	177	24	3	1	1 746	896
Blekinge	845	52	175	392	74	8	3	1	1 550	572
Kristianstads	2 553	166	611	1 304	371	49	12	15	5 081	2 298
Malmöhus	1 934	131	454	962	339	35	7	16	3 878	4 208
Hallands	1 678	199	605	1 172	312	42	5	4	4 017	1 991
Göteborgs o Bohus	1 217	242	562	717	145	12	1	—	2 896	1 620
Älvsborgs	2 284	404	1 051	1 649	368	28	8	3	5 795	3 467
Skaraborgs	1 679	237	431	1 440	646	69	7	12	4 521	4 506
Värmlands	658	342	607	562	167	37	7	7	2 387	3 657
Örebro	578	74	258	532	188	22	8	5	1 665	1 743
Västmanlands	464	41	106	430	162	13	3	5	1 224	1 773
Kopparbergs	475	259	375	462	184	17	4	2	1 778	1 880
Gävleborgs	580	149	523	703	142	15	2	2	2 116	2 219
Västernorrlands	624	318	778	581	106	18	5	1	2 431	2 000
Jämtlands	526	219	499	547	140	12	1	—	1 944	1 438
Västerbottens	885	434	1 074	871	166	14	1	—	3 445	2 318
Norrbottns	310	146	350	389	195	11	2	1	1 404	1 324
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	2 212	135	489	1 030	329	62	10	24	4 291	5 150
» mellanbygder	2 969	207	817	2 380	918	107	21	14	7 433	3 398
» norra slättbygder	2 381	336	683	1 936	790	96	14	16	6 252	6 849
Svealands slättbygder	2 463	217	739	2 454	984	152	29	42	7 080	7 791
Götalands skogsbygder	11 158	1 435	4 054	7 464	1 837	144	31	21	26 144	8 488
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 583	498	1 008	1 468	499	63	11	15	5 145	5 617
Nedre Norrland	1 625	770	1 751	1 682	395	45	11	3	6 282	5 803
Övre Norrland	1 327	719	1 628	1 350	372	25	3	1	5 425	3 988

Storleksgrupp, hektar åker

2,1– 5,0	4 136	1 510	874	36	1	—	—	—	6 557	12 031
5,1– 10,0	6 805	1 598	3 847	841	7	—	—	—	13 098	11 299
10,1– 20,0	6 324	810	4 784	5 910	149	4	—	—	17 981	9 295
20,1– 30,0	2 935	228	1 205	6 065	689	10	2	—	11 134	4 395
30,1– 50,0	2 748	126	377	5 315	2 417	62	3	1	11 049	4 758
50,1– 100,0	1 975	39	77	1 519	2 506	309	24	2	6 451	3 804
Över 100,0	795	6	5	78	355	309	101	133	1 782	1 502

Hela riket

1981	25 718	4 317	11 169	19 764	6 124	694	130	136	68 052	47 084
1980	26 360	4 841	12 344	20 368	5 714	636	115	125	70 503	47 379
1979	26 703	5 716	13 611	20 998	5 302	584	113	116	73 143	47 488
1978	27 158	6 917	14 789	21 335	4 965	523	113	116	75 916	48 085
1977	26 677	8 266	16 286	21 780	4 692	467	107	116	78 391	48 527

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 110 Antal företag med får¹ efter besättningsstorlek år 1981
 Number of holdings with sheep by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)						Summa
	1—9	10—24	25—49	50—99	100—199	Över 199	
<i>Län</i>							
Stockholms	99	57	37	17	12		222
Uppsala	121	59	30	13	3		226
Södermanlands	104	82	35	20	10		251
Östergötlands	181	134	79	44	11	7	455
Jönköpings	248	135	49	19	11	—	462
Kronobergs	187	106	42	19	8		362
Kalmar	195	160	80	56	27	12	530
Gotlands	131	207	172	97	43	14	664
Blekinge	94	45	12	8		—	159
Kristianstads	360	79	29	6	3		477
Malmöhus	348	63	18	3	4	—	436
Hallands	440	136	36	10	2	2	626
Göteborgs o Bohus	257	91	19	9	2	—	378
Älvsborgs	499	236	79	22	9		845
Skaraborgs	427	143	53	14	5	—	642
Värmlands	340	182	46	18	5		591
Örebro	146	87	29	16	4		282
Västmanlands	77	39	20	5	—	—	141
Kopparbergs	204	96	40	10	—	—	350
Gävleborgs	235	129	30	16	4		414
Västernorrlands	251	186	50	11	8		506
Jämtlands	179	128	28	14	6	—	355
Västerbottens	463	158	14	8	—	—	643
Norrbottnens	150	52	12	3	—	—	217
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	504	84	12	7	1	1	609
» mellanbygder	436	313	235	122	59	24	1 189
» norra slättbygder	577	232	86	34	11	1	941
Svealands slättbygder	496	293	142	69	25	6	1 031
Götalands skogsbygder	1 744	846	314	132	51	10	3 097
Mellersta Sveriges skogsbygder	597	295	101	37	5	1	1 036
Nedre Norrland	663	469	112	40	14	3	1 301
Övre Norrland	719	258	37	13	3	—	1 030
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	1 476	684	115	21	—	—	2 296
5,1— 10,0	1 398	874	287	50		6	2 615
10,1— 20,0	1 169	523	278	128	33	2	2 133
20,1— 30,0	529	233	108	88	37	5	1 000
30,1— 50,0	596	192	103	72	36	11	1 010
50,1— 100,0	421	167	87	61	35	12	783
Över 100,0	147	117	61	34	23	15	397
<i>Hela riket</i>							
1981	5 736	2 790	1 039	454	169	47	10 235
1980	5 740	2 768	979	437	158	43	10 125
1979	5 825	2 726	982	398	146	48	10 125
1978	5 988	2 695	966	396	159	52	10 256
1977	6 169	2 601	962	410	166	60	10 368

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 111 Antal företag med respektive utan svin efter besättningsstorlek år 1981

Number of holdings with or without pigs by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med svin; besättningsstorlek, antal svin							Företag utan svin
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	27	25	27	41	27	14	17	178
Uppsala	108	116	133	217	119	36	25	754
Södermanlands	54	37	52	102	70	28	25	368
Östergötlands	122	77	86	161	110	53	60	669
Jönköpings	271	209	173	166	60	20	9	908
Kronobergs	206	183	189	191	64	33	19	885
Kalmar	232	181	156	175	130	69	66	1 009
Gotlands	151	166	185	240	121	42	25	930
Blekinge	144	77	95	102	58	37	44	557
Kristianstads	144	322	617	1 394	654	246	192	3 569
Malmöhus	93	266	579	1 614	859	278	170	3 859
Hallands	150	247	515	1 207	635	231	141	3 126
Göteborgs o Bohus	130	120	154	169	58	24	9	664
Älvsborgs	242	247	323	424	139	58	27	1 460
Skaraborgs	122	201	390	758	410	152	121	2 154
Värmlands	279	56	36	65	56	22	25	539
Örebro	45	46	31	52	40	27	30	271
Västmanlands	72	68	47	113	64	28	26	418
Kopparbergs	134	67	29	30	17	7	5	289
Gävleborgs	306	100	36	44	13	7	8	514
Västernorrlands	205	34	26	27	14	8	6	320
Jämtlands	119	18	15	15	7	4	4	182
Västerbottens	206	92	96	110	41	25	16	586
Norrbottnens	26	12	6	7	3	3	4	61
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	95	268	600	1 910	1 241	504	340	4 958
» mellanbygder	337	479	779	1 523	733	297	223	4 371
» norra slättbygder	174	294	510	974	536	204	175	2 867
Svealands slättbygder	282	289	297	551	349	143	137	2 048
Götalands skogsbygder	1 366	1 231	1 553	2 167	778	236	142	7 473
Mellersta Sveriges skogsbygder	394	137	78	101	57	21	19	807
Nedre Norrland	688	163	77	80	31	19	18	1 076
Övre Norrland	252	106	102	118	44	28	20	670
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 - 5,0	580	258	244	226	42	6	2	1 358
5,1 - 10,0	1 019	644	732	858	161	29	15	3 458
10,1 - 20,0	1 014	938	1 422	2 392	725	145	48	6 684
20,1 - 30,0	491	489	727	1 643	825	231	79	4 485
30,1 - 50,0	345	421	621	1 571	1 150	450	235	4 793
50,1 - 100,0	116	195	226	646	752	452	389	2 776
Över 100,0	23	22	24	88	114	139	306	716
<i>Hela riket</i>								
1981	3 588	2 967	3 996	7 424	3 769	1 452	1 074	24 270
1980	4 137	3 473	4 238	7 836	3 862	1 439	1 032	26 017
1979	4 880	3 886	4 725	8 525	3 976	1 393	979	28 364
1978	5 678	4 373	5 268	9 224	3 989	1 330	941	30 803
1977	6 471	4 808	5 840	9 870	4 008	1 268	873	33 138

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 112 Antal företag med höns¹ efter besättningsstorlek år 1981

Number of holdings with fowls by size of stocks in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)						Summa
	0	1 – 49	50 – 199	200 – 999	1 000 – 4 999	Över 4 999	
<i>Län</i>							
Stockholms	17	332	74	19	5	6	453
Uppsala	28	548	147	37	8	7	775
Södermanlands	26	412	119	32	4	1	594
Östergötlands	39	848	191	32	23	20	1 153
Jönköpings	102	2 099	106	16	3	3	2 329
Kronobergs	63	1 056	85	19	7	3	1 233
Kalmar	88	1 459	132	25	13	6	1 723
Gotlands	15	362	54	12	15	5	463
Blekinge	43	437	63	30	13	8	594
Kristianstads	95	1 338	214	33	16	8	1 704
Malmöhus	145	1 530	279	59	25	17	2 055
Hallands	79	840	295	126	67	29	1 436
Göteborgs o Bohus	71	971	196	36	9	5	1 288
Älvsborgs	95	1 879	247	41	13	8	2 283
Skaraborgs	84	1 216	346	90	30	28	1 794
Värmlands	24	568	81	16	2	2	693
Örebro	31	436	141	28	8	4	648
Västmanlands	21	292	122	43	14	5	497
Kopparbergs	10	209	42	19	4	3	287
Gävleborgs	17	232	46	14	6	—	315
Västernorrlands	29	299	21	9	6	6	370
Jämtlands	23	219	33	5	2	1	283
Västerbottens	20	184	26	17	7	1	255
Norrbottnens	5	34	1	6	3	2	51
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	149	1 481	399	148	57	39	2 273
» mellanbygder	146	1 992	286	61	51	20	2 556
» norra slättbygder	114	1 768	511	112	51	45	2 601
Svealands slättbygder	116	1 949	601	166	40	24	2 896
Götalands skogsbygder	492	8 457	951	189	69	33	10 191
Mellersta Sveriges skogsbygder	60	1 177	187	38	10	6	1 478
Nedre Norrland	67	717	94	27	15	8	928
Övre Norrland	26	259	32	23	10	3	353
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	166	2 574	247	40	11	4	3 042
5,1 – 10,0	250	4 087	519	81	30	10	4 977
10,1 – 20,0	285	4 893	841	199	61	29	6 308
20,1 – 30,0	163	2 688	506	146	54	19	3 576
30,1 – 50,0	160	2 319	554	150	74	39	3 296
50,1 – 100,0	114	1 064	340	120	55	37	1 730
Över 100,0	32	175	54	28	18	40	347
<i>Hela riket</i>							
1981	1 170	17 800	3 061	764	303	178	23 276
1980	1 184	18 869	3 239	809	341	178	24 620
1979	1 123	20 647	3 718	891	335	186	26 900
1978	1 437	22 734	4 104	949	390	172	29 786
1977	1 342	24 831	4 477	1 011	400	152	32 213

¹ Avser företag med höns exklusive kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning, bortfall 0,1%).

Tabell 113 Antal företag efter mjölkkoibesättningsstorlek år 1980 och 1981

Number of holdings by number of milk cows in 1980 and 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1980 eller 1981

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1980 or 1981

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1980	Storleksgrupp, hektar åker; besättningsstorlek år 1981										Summa
	Högst 2,0 hek- tar åker	Mer än 2,0 hektar åker									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal mjölkcor								
			0	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	75—99	Över 99	
Högst 2,0 hektar åker	—	1 153	313	24	35	42	28	3	1	1	1 600
Mer än 2,0 hektar åker											
Utan nötkreatur	2 976	42 521	1 457	105	137	176	56	13	2	2	47 445
Med nötkreatur											
mjölkcor	748	2 504	22 216	475	174	165	50	3	—	—	26 335
1— 3 »	225	404	824	2 923	422	26	4	—	—	—	4 828
4— 9 »	225	302	543	723	9 355	1 188	7	1	1	—	12 345
10—24 »	156	188	292	59	1 040	17 687	945	2	—	—	20 369
25—49 »	23	51	35	4	5	479	4 972	138	4	3	5 714
50—74 »	7	6	8	—	—	—	62	516	36	2	637
75—99 »	1	—	2	—	—	—	—	18	81	13	115
Över 99 »	—	2	1	—	—	1	—	1	5	116	126
Summa	4 361	47 131	25 691	4 313	11 168	19 764	6 124	695	130	137	119 514

Tabell 114 Antal företag efter suggbesättningsstorlek år 1974 och 1975

Number of holdings by number of sows in 1974 and 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1974 eller 1975

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1974 or 1975

Besättnings- storlek år 1974, antal sugor	Besättningsstorlek år 1975, antal sugor					Summa
	0	1-9	10-19	20-49	Över 49	
0	—	1 513	120	65	13	1 711
1-9	2 458	15 376	921	40	1	18 796
10-19	155	514	3 164	485	—	4 318
20-49	73	18	273	2 469	101	2 934
Över 49	9	1	1	87	485	583
Summa	2 695	17 422	4 479	3 146	600	28 342

Tabell 115 Antal företag efter storleken av besättningsarna av mjölkcor respektive av sugor och galtar år 1981

Number of holdings by number of milk cows and by number of sows and boars in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Besättningsstorlek, antal sugor och galtar	Utan nöt- kreatur	Med nötkreatur, antal mjölkcor								Summa
		0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Utan svin	39 914	18 784	3 521	8 681	14 421	4 972	578	104	114	91 089
Med svin										
0 sugor och galtar	1 865	1 753	358	742	1 041	275	38	10	8	6 090
1-4 »	734	1 832	229	1 117	2 032	274	11	2	1	6 232
5-9 »	733	1 031	91	380	1 010	151	9	—	1	3 406
10-19 »	1 377	1 131	75	190	869	222	17	2	—	3 883
20-49 »	2 078	961	38	54	350	182	18	3	3	3 687
Över 49 »	729	226	5	5	41	48	23	9	9	1 095
Summa	47 430	25 718	4 317	11 169	19 764	6 124	694	130	136	115 482

9.3 KONTROLLVERKSAMHETER

Produktionskontroll bedrivs på mjölkboskap, köttboskap, svin och får. Genom kontrollen följs de egenskaper som har betydelse för den enskilda produktionsgrenens ekonomi. Mjölkboskapskontrollen påbörjades 1899, köttboskapskontrollen 1967, suggkontrollen 1928, svinstamkontrollen 1923 och fårkontrollen 1925.

De olika kontrollformerna ger underlag för produktionsplanering inom enskild besättning, för avelsverksamhet, för rådgivning, för kvalitetsbedömning av djur t ex vid försäljning, för utvecklingsarbete, forskning m m.

Svensk Husdjursskötsel (SHS) är huvudman för samtliga officiella kontrollaktiviteter utom fårkontrollen. Kontrollen sker under lantbruksstyrelsens överinseende. Bestämmelser återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 3).

Lokalt utförs verksamheten av assistenter som vad gäller mjölk- och köttboskapskontroll är anställda inom husdjursföreningar knutna till SHS. Husdjursföreningarna sköter även seminverksamheten. Suggkontrollen sköts lokalt till större delen av slakteriföreningarna medan fårkontrollen utförs av lantbruksnämnderna. Frågor som hör ihop med den praktiska tillämpningen av kontrollen behandlas inom särskilda nämnder för nöt-, sugg- respektive svinstamkontroll.

Mjölkboskapskontrollen

Varje medlem i en kontrollförening skall elva gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för bl a fett- och proteinalys. Resultaten kontrolleras genom jämförelse med avräkningsresultat från mejerier. Vidare sker enligt särskilda regler s k förlängd kontroll i samband med besök av assistent.

Resultatens tillförlitlighet

Resultaten från mjölkboskapskontrollen är ej representativa för den totala kostammen. Sålunda är t ex små besättningar anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än stora besättningar. Vidare kan man räkna med

att avkastningen är högre vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför.

För kontrollkorna redovisas en avkastning av 5 903 kg mjölk per ko under 1980/81. Därav beräknas 5 700 kg ha utnyttjats. För icke kontrollerade kor har SHS beräknat motsvarande medelavkastning till 4 600 kg per ko.

Köttboskapskontrollen

I köttboskapskontrollen registreras kornas fruktsamhet, frekvensen överlevande kalvar samt dessas fortsatta tillväxt. Statistiken är uppdelad på rena kötraser och kötraskorsningar.

Fårkontrollen

Ägarna till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lamningar. Varje djur i besättningen skall ha identitetsbeteckning. Vid 4–5 månaders ålder vägs lammen. Samtidigt beskrivs och bedöms kroppsbyggnaden och päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Färägarna erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Svinstamkontrollen

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. År 1981 fanns det fem sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Efter varje avelsdjur som skall avkommebedömas tar man ut grupper om två smågrisar som levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20–25 kilogram. Kontrollen börjar när grisarna uppnått en medelvikt av 30 kilogram och avslutas vid cirka 100 kilograms levande vikt. Grisarna utfodras efter en foderplan, som är gemensam för alla kontrollstationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. Efter avslutad kontroll

beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning och efter slakt mäts även grisarnas slaktegenskaper.

Suggkontrollen

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen redovisas djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras två till sex veckor efter födseln av en serviceassistent. Uppgifter över antal överlevande grisar per kull ger tillsammans med grisningsintervall underlag för beräkning av antal kontrollerade grisar per sugga och år.

Genom brukskontrollen registreras uppgifter om djurens identitet och härstamning. Producenten redovisar antal födda och avvanda grisar per kull. Dessa uppgifter ger tillsammans med siffror över grisningsintervall underlag för beräkning av antal avvanda grisar per sugga och år.

Resultat

Mjölkboskapskontrollen

Resultat från mjölkboskapskontrollen redovisas i *tabellerna 116–119* varav bl a framgår att andelen mjölkkor i kontrollen ökat från 63 procent 1980 till 64 procent 1981. Mjölkkor av SLB-ras gav den högsta mjölkavkastningen per ko.

I följande tablå redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt år 1980/81.

Ras	Fetthalt, procent
Svensk röd och vit boskap ¹	4.21
Svensk låglandsboskap	3.99
Svensk kullig boskap	4.43
Svensk jerseyboskap	5.89
Samtliga kontrollerade kor ²	4.15

¹ Inklusive svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap.

– ² Inklusive övriga raser och korsningar.

Köttboskapskontrollen

Från köttboskapskontrollen, se *tabellerna 120*

och *121*, redovisas för 1981 bl a en minskad avkastning av besättningar men ett ökat genomsnittligt koantal per besättning.

Fårkontrollen

Uppgifterna om fårkontrollen 1981 i *tabellerna 122 och 123* visar att anslutningen var 2 127 besättningar med cirka 73 000 tackor, varav 70 procent var av pålsfårras. Antal lamm per tacka vid invägning var för samtliga får 1,65.

Svinstamkontrollen

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1976/77–1980/81 redovisas i *tabell 124*.

Under 1980/81 kontrollerades 4 026 svin. Av dessa var 56% av lantras, 32% av yorkshireras, 10% av hampshireras och 2% av rasen duroc.

Suggkontrollen

Suggkontrollens omfattning och resultat 1981 redovisas i *tabellerna 125 och 126*, varav framgår att omfattningen av såväl officiell kontroll som brukskontroll minskat. Resultaten i tabell 126 från brukskontrollen baseras på uppgifter från 1 067 av totalt 1 808 anslutna besättningar.

Seminverksamhet

Seminverksamheten omfattade enligt *tabell 127* omkring 1 125 000 inseminationer varav 53 procent skedde inom SRB-ras. Vid 5 procent av inseminationerna var handjuret av SRB-ras och hondjuret av annan ras.

Bibliografi

Källa

Kokontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114 . . .

Köttboskapskontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114 . . .

Tabell 116 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1980/81¹

Number of stocks and cows in the milk recording in 1980/81

Område	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga mjölkkor ³ , procent
<i>Län²</i>			
Stockholms	279	8 569	71
Uppsala	589	14 636	62
Södermanlands	748	23 911	90
Östergötlands	1 033	28 422	75
Jönköpings	972	22 409	50
Kronobergs	632	13 375	53
Kalmar	1 256	34 020	67
Gotlands	579	12 831	64
Blekinge	182	4 855	46
Kristianstads	1 045	25 892	61
Malmöhus	991	22 885	67
Hallands	1 146	25 032	69
Göteborgs o Bohus	382	8 412	41
Älvsborgs	1 202	25 771	54
Skaraborgs	1 213	33 626	62
Värmlands	511	13 621	61
Örebro	545	13 771	72
Västmanlands	357	9 700	66
Kopparbergs	585	13 124	73
Gävleborgs	817	14 925	74
Västernorrlands	677	11 865	62
Jämtlands	608	11 472	69
Västerbottens	880	15 177	57
Norrbottens	478	10 874	71
<i>Hela riket</i>			
1980/81	17 707	419 175	64
1979/80	17 982	410 474	63
1978/79	18 006	394 580	60
1977/78	18 151	381 559	59
1976/77	18 351	374 037	57

¹ Avser t o m 1977/78 perioden oktober – september, där-
 efter september – augusti. – ² Indelningen avviker något
 från den officiella länsindelningen. – ³ Vid företag med
 mer än 2,0 hektar åker i juni respektive kontrollår.

Källor: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen,
 och SCB, lantbruksregistret.

Fårkontrollen /årligen sedan 1964/. Lant-
 bruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /årligen sedan
 1975/76/. Svensk Husdjursskötsel. Medde-
 lande nr 83, 87, 96 104, 108, 114 . . .

Suggkontroll /årligen sedan 1967/68/.
 Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38,
 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108,
 114 . . .

Seminverksamhet med nötkreatur /årligen
 sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel.
 Meddelande nr 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87,
 96, 104, 108, 114 . . .

Andra undersökningar

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen /år-
 ligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjurssköt-
 sel. Meddelande nr 45, 55, 60, 65, 71, 79,
 82, 86, 94, 102, 107 . . .

Hästupremieringen /årligen sedan 1950; vis-
 sa resultat redovisades dessutom i Jordbruks-
 statistisk årsbok 1966–1976/. Lantbrukssty-
 relsen. Meddelande serie B nr 77, 81, 85, 89,
 95, 97 och 98 samt meddelande nr 1975:4,
 1976:1, 1977:1, 1978:1, 1979:1 1980:1,
 1981:1, 1982:1 . . .

Getkontroll /årligen sedan 1968/69/.
 Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38,
 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108,
 114 . . .

Tabell 117 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1980/81, kg FCM¹
Results of the milk recording in 1980/81

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ³		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)		Svensk jerseyboskap (SJB)		Samtliga kontrollerade kor
	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg FCM	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg FCM	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg FCM	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg FCM	Mjöl- avkast- ning, kg FCM
<i>Län²</i>									
Stockholms	6 546	6 099	979	5 752	16	4 481	20	5 646	6 035
Uppsala	11 144	6 033	1 860	6 013	5	5 442	52	5 265	6 020
Södermanlands	19 346	6 206	1 518	6 139	8	5 669	89	5 437	6 209
Östergötlands	20 349	5 942	4 342	6 096	6	3 777	414	5 131	5 960
Jönköpings	15 346	5 872	4 375	5 870	14	4 987	258	5 027	5 853
Kronobergs	9 583	6 167	2 113	6 164	—	—	23	5 786	6 143
Kalmar	25 456	6 093	5 353	6 061	9	4 297	436	5 514	6 072
Gotlands	6 969	5 793	3 853	5 846	18	5 073	284	4 966	5 760
Blekinge	3 492	5 935	1 111	6 217	—	—	21	5 131	5 996
Kristianstads	4 093	6 090	20 960	6 132	7	4 319	132	5 036	6 114
Malmöhus	1 149	5 898	21 433	6 131	—	—	35	5 360	6 114
Hallands	5 889	6 090	18 329	6 363	—	—	39	5 573	6 292
Göteborgs o Bohus	5 277	5 806	2 415	6 017	1	6 366	70	5 875	5 870
Älvsborgs	14 719	5 980	8 054	6 070	1	5 323	197	5 516	6 000
Skaraborgs	20 218	5 931	10 956	6 026	12	4 506	76	5 509	5 959
Värmlands	9 330	6 013	2 615	5 921	30	5 082	85	5 206	5 974
Örebro	10 974	6 511	1 104	6 016	—	—	82	5 605	6 450
Västmanlands	7 206	5 930	1 050	5 792	—	—	32	4 948	5 911
Kopparbergs	9 235	6 058	2 132	5 928	142	4 660	76	5 142	6 007
Gävleborgs	10 888	6 074	2 301	5 976	70	5 045	78	5 351	6 050
Västernorrlands	5 776	5 804	3 808	6 006	359	4 747	257	5 125	5 814
Jämtlands	4 748	6 007	3 495	6 182	991	4 796	420	5 338	5 903
Västerbottens	6 520	5 867	5 105	6 050	854	5 175	546	5 332	5 859
Norrbottnens	6 176	6 132	3 499	6 080	240	4 937	104	5 750	6 070
<i>Hela riket</i>									
1980/81	240 429	6 033	132 760	6 107	2 783	4 919	3 826	5 298	6 034
1979/80	238 277	6 030	126 271	6 162	2 795	4 666	3 776	5 255	6 044
1978/79	226 822	5 935	114 173	6 114	2 712	4 686	3 583	5 169	5 964
1977/78	224 372	5 819	106 680	6 026	2 905	4 641	5 085	3 968	5 856
1976/77	223 213	5 771	100 620	5 977	3 268	4 711	5 074	3 980	5 808

¹ Mjolk uttryckt i 4% fetthalt. — ² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. — ³ Inklusivt svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 118 Antal födda kalvar, procent tvillingfödslar samt procent dödfödda och missbildade kalvar i mjölkboskapskontrollen år 1980/81

Number of calves born, per cent of twin births, stillborn and defect calves in the milk recording in 1980/81

Ras ¹	Mödrarna kvigor			Mödrarna kor			Mödrarna kvigor och kor	
	Antal födda	Procent		Antal födda	Procent		Antal födda	Procent missbildade
		Tvillingfödslar	Dödfödda		Tvillingfödslar	Dödfödda		
Svensk röd och vit boskap	83 698	0,48	3,35	182 847	2,20	2,78	266 545	0,11
Svensk låglandsboskap	52 209	0,76	5,60	111 022	3,10	2,93	163 231	0,11
Svensk kullig boskap	1 059	0,28	4,33	2 111	1,80	2,69	3 170	0,09
Svensk jerseyboskap	1 350	0,44	2,50	2 883	1,42	1,60	4 233	0,16

¹ Endast renrasiga djur.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 119 Procentuell fördelning av antalet kor som utgått ur anslutna besättningar samt dessa kors utgångsålder år 1980/81

Percentage distribution of cows culled from herds in milk recording and age of these cows in 1980/81

Procentuell fördelning: ålder	Nedsatt fruktbarhet	Juversjukdom	Förlossnings-svårigheter	Kalvnings-förlämnig	Olycksfall	Lynnesfel	Låg avkastning	Andra orsaker	Samtliga ¹
Procentuell fördelning	27,5	20,1	1,0	2,3	3,5	1,1	14,1	30,4	100,0
Genomsnittlig utgångsålder, månader	64,2	64,3	55,3	80,4	61,6	45,9	55,1	68,5	64,1

¹ Exklusive kor sålda till liv.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 120 Anslutning till köttboskapskontrollen år 1981
Number of herds and cows in the beef cattle recording in 1981

Förening	Antal besättningar	Medelkoantal under året	Antal kor per besättning
Skåne	419	4 761	10,7
Blekinge-Kronoberg	99	1 045	8,5
Halland	98	851	7,5
Skara	140	1 498	9,6
Södra Älvsborg	35	327	9,1
Kalmar	36	269	7,6
Tjustbygden	11	116	7,8
Gotland	14	181	9,3
Östergötland	47	938	16,3
Malmen	44	685	12,5
Södermanland	30	499	16,6
Uppsala	20	245	12,8
Örebro-Värmland	29	209	7,1
Dala-Gävleborg	17	212	9,5
Jämtland	13	53	4,2
Ångermanland	3	13	4,3
Västerbotten	1	41	21,0
<i>Hela riket</i>			
1981	1 056	11 943	10,1
1980	1 272	12 360	9,7
1979	1 326	12 910	9,7
1978	1 393	13 376	9,6
1977	1 365	13 281	9,7

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 121 Kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur i köttboskapskontrollen år 1981
Number of calvings etc. and weights at 200 days for animals in the beef cattle recording in 1981

Ras	Antal kalvningar	Därav, procent			Tjurar och kvigor vid 200 dagars ålder			
		Svåra förlösningar	Död-födda	Döda före av-vänjning	Tjurar		Kvigor	
					Antal	Medelvikt	Antal	Medelvikt
Hereford								
renrasiga	3 174	3,5	3,6	1,1	1 097	226	1 060	205
korsningar	324	3,4	3,9	0,9	53	240	59	219
Polled Hereford								
Renrasiga	161	4,3	6,8	0,0	70	220	70	198
Charolais								
renrasiga	3 755	5,3	4,6	1,5	1 012	276	1 202	248
korsningar	1 011	4,0	2,8	1,4	161	267	249	247
Aberdeen Angus								
renrasiga	234	1,3	1,7	0,4	62	214	60	189
korsningar	32	3,1	9,1	0,0	7	229	4	..
Limousin								
renrasiga	321	1,2	0,6	1,2	115	241	116	227
korsningar	232	7,3	3,0	0,4	29	274	34	242
Simmental								
renrasiga	892	4,8	4,8	1,1	324	288	280	256
korsningar	341	7,4	4,3	1,5	60	255	62	244

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 122 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1981

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and proportion of sheep in control in 1981

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel av samtliga får ² , procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga ¹		
<i>Län</i>								
Stockholms	164	3 386	1 000	104	443	4 964	293	99
Uppsala	70	1 166	690	112	233	2 238	148	61
Södermanlands	83	1 373	940	245	593	3 167	174	60
Östergötlands	110	4 022	401	738	266	5 445	306	49
Jönköpings	82	2 955	240	74	391	3 667	199	51
Kronobergs	120	3 885	43	76	22	4 026	221	66
Kalmar	210	9 351	142	202	84	9 791	416	58
Gotlands	117	8 202	13	113	10	8 347	305	33
Blekinge	45	1 402	27	—	—	1 430	74	73
Kristianstads	68	861	313	248	304	1 739	146	41
Malmöhus	46	579	31	202	104	938	67	30
Hallands	53	1 112	129	165	139	1 550	111	27
Göteborgs o Bohus	63	1 123	321	110	211	1 766	148	48
Älvsborgs	171	3 262	900	115	371	4 662	295	45
Skaraborgs	83	1 574	422	91	143	2 244	169	34
Värmlands	72	1 799	268	31	172	2 270	137	31
Örebro	47	1 036	336	68	136	1 585	73	37
Västmanlands	34	409	241	22	267	942	72	53
Kopparbergs	56	623	520	18	193	1 354	104	33
Gävleborgs	68	1 268	264	—	461	1 993	125	38
Västernorrlands	221	1 314	448	50	3 153	5 040	367	72
Jämtlands	69	618	467	57	1 192	2 367	131	47
Västerbottens	48	52	710	1	341	1 198	95	25
Norrbottens	27	15	123	110	191	447	31	24
<i>Hela riket</i>								
1981	2 127	51 387	8 989	2 952	9 420	73 170	4 207	46
1980	1 982	45 853	9 367	3 211	10 614	69 603	3 877	46
1979	1 998	42 913	9 541	3 522	11 531	68 160	3 843	45
1978	2 031	43 557	9 477	3 689	11 692	69 149	3 809	45
1977	1 965	43 937	9 007	3 983	11 375	69 919	3 769	45

¹ Inklusive tackor för vilka rasuppgift saknas. —² Får exklusive lamm vid företag med mer än 2,0 hektar åker i juni respektive år.

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 123 Resultat från fårkontrollen år 1981
Results from the sheep breeding control in 1981

Område	Antal lamm per tacka vid						Uppfödningsförlust, procent	Korri-gerad vikt, kg per lamm	Lamm-vikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födelsen	Invägningen							
		Päls-får	Vit lantras	Tyngre köttfår	Kors-ningar	Samt-liga			
<i>Län</i>									
Stockholms	1,86	1,61	1,94	1,47	1,74	1,68	10	30,5	50,5
Uppsala	1,88	1,52	2,07	1,33	1,73	1,70	10	30,3	50,7
Södermanlands	1,97	1,55	2,09	1,82	1,76	1,77	10	31,5	54,3
Östergötlands	1,73	1,52	1,92	1,54	2,00	1,57	9	29,9	47,3
Jönköpings	1,77	1,58	1,81	1,43	1,70	1,60	10	31,6	50,8
Kronobergs	1,74	1,62	2,10	1,56	1,23	1,62	7	30,0	48,5
Kalmar	1,73	1,59	2,04	1,43	1,63	1,59	8	31,6	49,8
Gotlands	1,79	1,64	1,54	1,53	2,00	1,64	9	31,1	50,8
Blekinge	1,70	1,52	2,78	—	—	1,57	7	32,0	49,9
Kristianstads	1,91	1,55	2,24	1,57	1,82	1,71	11	34,0	57,7
Malmöhus	1,78	1,53	2,03	1,56	1,75	1,58	11	33,8	53,9
Hallands	1,82	1,62	2,15	1,57	1,60	1,66	9	30,9	50,6
Göteborgs o Bohus	1,73	1,48	1,97	1,53	1,62	1,59	8	28,8	45,6
Älvsborgs	1,75	1,51	1,90	1,61	1,86	1,62	7	28,4	45,9
Skaraborgs	1,80	1,55	2,08	1,37	1,69	1,66	8	29,9	49,1
Värmlands	1,67	1,44	1,87	1,35	1,68	1,51	10	28,6	42,8
Örebro	1,69	1,44	1,81	1,41	1,74	1,54	8	28,6	45,7
Västmanlands	1,94	1,56	2,25	1,68	1,66	1,77	9	31,6	54,2
Kopparbergs	1,91	1,63	1,92	1,53	1,84	1,77	7	31,9	55,7
Gävleborgs	1,87	1,65	1,98	—	1,82	1,73	7	31,1	52,0
Västernorrlands	1,94	1,55	2,05	1,78	1,85	1,78	8	34,0	59,4
Jämtlands	2,02	1,57	2,04	1,74	1,90	1,84	9	33,7	60,3
Västerbottens	2,04	1,37	1,90	1,00	1,69	1,79	12	32,5	57,8
Norrbottens	1,85	1,47	1,70	1,53	1,80	1,65	11	31,9	54,2
<i>Hela riket</i>									
1981	1,81	1,57	1,99	1,55	1,80	1,65	9	31,1	50,9
1980	1,83	1,59	1,99	1,51	1,76	1,66	9	31,1	51,3
1079	1,84	1,57	1,98	1,49	1,78	1,66	10	30,4	49,8
1978	1,82	1,57	1,94	1,50	1,75	1,65	9	31,0	50,6
1977	1,79	1,55	1,91	1,48	1,69	1,62	9	30,9	49,8

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen.

Tabell 124 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren¹1976/77–1980/81

Scope of the pig progeny testing and averages of the test results in 1976/77–1980/81

Ras; år	Antal kontrolle- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal fo- derenheter per kg tillväxt	Slaktresultat		
					Kropps- längd, cm	Rygg- späckets tjocklek, mm	Andel kött i slaktkroppen, procent
<i>Lantras</i>							
1980/81	2 256	99,4	842	2,76	99,3	20,4	56,9
1979/80	2 259	99,4	842	2,75	99,3	21,2	56,0
1978/79	2 698	99,3	813	2,85	99,6	21,6	55,5
1977/78	2 812	99,2	800	2,91	99,8	21,8	55,5
1976/77	3 133	99,2	816	2,85	99,8	21,7	55,5
<i>Yorkshireras</i>							
1980/81	1 298	99,5	864	2,67	97,8	22,0	55,9
1979/80	1 260	99,3	852	2,70	97,8	22,3	55,2
1978/79	1 391	99,2	830	2,79	98,4	22,9	54,6
1977/78	1 321	99,2	808	2,87	98,5	23,5	54,3
1976/77	1 544	99,1	830	2,81	98,5	23,4	54,3
<i>Hampshireras</i>							
1980/81	384	99,0	819	2,81	92,3	21,6	57,6
1979/80	278	99,1	812	2,79	92,2	22,0	57,2
1978/79	198	99,0	820	2,87	91,8	23,6	56,3
<i>Durocras</i>							
1980/81	88	99,6	845	2,74	93,8	24,6	56,5
1979/80	54	99,1	837	2,73	93,5	24,0	56,5

¹ Avser perioden oktober – september fram till 1977/78, därefter september – augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, svinstamkontrollen.

9.4 DJURSJUKDOMAR

Lantbruksstyrelsen utarbetar varje år på basis av distriktsveterinärernas och de övriga praktiserande veterinärernas årsberättelser sammanställningar över djursjukdomar. Veterinärernas uppgifter om antalet sjukdomsfall grundas på de förda praktikjournalerna.

De i detta avsnitt redovisade frekvenserna av vissa djursjukdomar beräknas som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret (se avsnitt 9.1).

Resultat

Under 1980 liksom under tidigare år var, som framgår av *tabell 128*, mastit den vanligaste sjukdomen hos kor.

Bibliografi

Källa

Veterinärernas årsberättelser /årligen sedan 1972/. Lantbruksstyrelsen, allmänna veterinärenheten (stencil).

Andra undersökningar

Smittsamma djursjukdomar i Sverige /månatliga sammanställningar sedan januari 1977 om sjukdomar ej upptagna i epizootikungörelsen men för vilka anmälningsplikt föreskrivits; ersätter den tidigare rapporten Rapporteringsskyldiga sjukdomar/. Lantbruksstyrelsen, smittskyddsenheten (stencil).

Tabell 125 Suggkontrollens omfattning år 1980/81¹

Number of herds in the sow litter recording in 1980/81

Förening	Antal besättningar			Antal suggor			
	Officiell kontroll		Brukskontroll	Officiell kontroll		Brukskontroll	
	Samtliga	Därav galtprodu- cerande		Totalt	Därav Lantras Yorkshire- ras		
Skanek	295	51	883	8 359	5 123	1 061	20 728
Kristianstad-Blekinge							
Slakteriförening	41	5	199	1 458	536	248	6 131
Kalmar läns Slakterier	25	8	55	1 329	709	162	1 921
Kronobergs läns Slakteriförening	36	6	23	933	561	58	542
Farmek, Visby	66	2	33	1 654	540	115	1 309
Farmek, Linköping	38	6	55	1 337	462	179	1 773
Scan Väst, Varberg	77	5	98	2 172	1 258	102	2 931
Scan Väst, Borås	7	—	14	123	38	20	467
Farmek, Nyköping	6	3	60	200	195	—	1 938
Farmek, Örebro	11	4	36	541	290	62	1 126
Scan Väst, Kil	15	3	14	500	182	110	381
Farmek, Västerås	10	3	17	481	280	122	651
Farmek, Uppsala	23	5	29	1 092	311	108	1 008
Norrlands Slakteriförening, södra	5	2	13	158	112	—	379
Skara Semin, västra delen	139	7	215	3 100	1 477	187	6 643
Skara Semin, östra delen	18	1	37	497	279	41	694
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	21	4	11	349	210	21	100
Norrlands Slakteriförening, norra	6	4	16	387	297	51	485
Nedre Norrlands Producentförening, Husdjurstjänst i							
Jämtlands län	7	—	—	233	54	1	—
Norrbottens Husdjursskötsel	8	—	—	233	17	39	—
<i>Totalt</i>							
1980/81	862	119	1 808	25 136	12 931	2 687	49 207
1979/80	1 027	123	2 124	28 321	14 681	2 858	56 224
1978/79	1 387	126	2 792	36 191	19 383	3 018	68 021
1977/78	1 649	133	3 163	42 058	23 284	3 462	73 305
1976/77	1 933	128	3 308	46 243	27 098	3 217	73 100

¹ Avser perioden oktober — september fram till 1977/78, därefter september — augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

9.5 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a för prognoser över svin-slakten.

Vid insamlingen används numera ett särskilt galthållarregister, som ursprungligen upprättats med lantbruksregistret som grund (se avsnitt 3.1). Galthållarregistret aktualiseras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andra-

handsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Resultat

Under 1981 betäcktes 550 720 suggor, se *tabell 129*, vilket var cirka 2,6 procent fler än 1980. Det genomsnittliga antalet tjänstbara galtar under året var i stort sett oförändrat.

Bibliografi

Galt- och betäckningsstatistik för /varje månad sedan februari 1964; endast månadssiffror/. SCB. SM J 1977:3.1–12, 1978:3.1–12, 1979:3.1–12, 1980:3.1–12, 1981:3.1–12 . . .

Tabell 126 Resultat från suggkontrollen år 1980/81¹
 Results of the sow litter recording in 1980/81

Förening		Officiell kontroll			
		Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar
			Vid födelsen	Vid kontroll	
Skaneek	gyltor	3 604	9,8	8,1	378
	suggor	11 086	11,7	9,3	..
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	gyltor	544	10,0	8,2	396
	suggor	1 947	11,7	9,2	..
Kalmar läns Slakterier	gyltor	624	9,7	8,1	391
	suggor	2 026	11,7	9,4	..
Kronobergs läns Slakteri- förening	gyltor	374	10,1	8,8	361
	suggor	1 339	11,6	9,6	..
Farmek, Visby	gyltor	604	10,1	8,4	401
	suggor	2 357	11,9	9,3	..
Farmek, Linköping	gyltor	551	9,8	8,2	395
	suggor	2 119	11,9	9,4	..
Scan Väst, Varberg	gyltor	837	10,1	8,5	382
	suggor	3 126	12,3	9,7	..
Scan Väst, Borås	gyltor	50	9,2	7,6	409
	suggor	175	12,4	10,2	..
Farmek, Nyköping	gyltor	93	10,4	8,8	390
	suggor	265	11,8	9,5	..
Farmek, Örebro	gyltor	228	10,1	8,2	382
	suggor	905	12,2	9,3	..
Scan Väst, Kil	gyltor	255	10,0	8,0	389
	suggor	743	11,7	8,6	..
Farmek, Västerås	gyltor	213	10,0	8,3	392
	suggor	729	11,5	8,6	..
Farmek, Uppsala	gyltor	565	9,7	7,6	375
	suggor	1 791	11,6	8,6	..
Norrlands Slakteri- förening, södra	gyltor	61	10,5	8,1	394
	suggor	252	11,5	8,7	..
Skara Semin, västra delen	gyltor	1 287	10,0	8,1	380
	suggor	4 357	12,0	9,4	..
Skara Semin, östra delen	gyltor	209	10,1	8,1	374
	suggor	731	11,7	9,1	..
Södra Älvsborgs Husdjurs- skötsel	gyltor	163	10,2	8,5	381
	suggor	477	11,8	9,6	..
Norrlands Slakteri- förening, norra	gyltor	146	10,2	7,6	390
	suggor	451	11,6	8,7	..
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	56	10,2	8,7	399
	suggor	324	11,5	9,1	..
Norrbottens Husdjurs- skötsel	gyltor	69	9,4	8,2	403
	suggor	343	10,4	8,9	..
Totalt	gyltor	10 533	9,9	8,2	383
	suggor	35 543	11,8	9,3	..

¹ Avser perioden september—augusti. —² Avser uppgifter från 1 067 av totalt 1 808 anslutna besättningar.
 Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Brukskontroll							
Grisnings- intervall dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grising, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
			Vid födelsen	Vid avvänjning			
.	.	3 354	9,9	8,3	385	.	.
187	17,5	14 635	11,9	9,5	..	187	18,0
.	.	2 374	9,7	8,1	372	.	.
190	17,2	8 808	11,7	9,2	..	182	17,7
.	.	660	9,9	8,4	392	.	.
184	18,1	2 715	11,6	9,4	..	184	18,2
.	.	227	10,4	8,9	385	.	.
184	18,8	651	11,9	9,2	..	186	17,9
.	.	101	9,7	8,2	401	.	.
192	17,4	448	11,6	9,3	..	189	17,6
.	.	651	9,8	8,2	395	.	.
182	18,4	2 636	11,8	9,2	..	186	17,7
.	.	270	9,8	8,2	365	.	.
193	17,9	1 210	12,1	9,8	..	197	17,6
.	.	—	—	—	—	.	.
187	18,7	16	12,2	12,2	..	194	16,0
.	.	688	10,1	8,5	383	.	.
186	18,3	2 953	12,0	9,2	..	182	18,3
.	.	450	9,7	8,1	384	.	.
186	17,9	2 146	11,9	9,2	..	181	18,1
.	.	151	10,9	8,8	399	.	.
183	16,8	576	12,2	9,2	..	178	18,7
.	.	219	9,8	7,9	373	.	.
182	17,1	1 104	12,0	9,0	..	176	16,2
.	.	357	10,3	8,3	392	.	.
177	17,2	1 585	11,8	8,7	..	192	16,5
.	.	118	9,9	7,7	422	.	.
177	17,6	572	11,5	8,2	..	194	15,2
.	.	1 605	10,0	8,2	388	.	.
184	18,0	6 046	11,9	9,3	..	182	18,1
.	.	131	10,3	8,5	376	.	.
181	18,0	443	11,7	9,5	..	186	18,2
.	.	20	10,2	8,3	422	.	.
180	18,9	123	11,6	9,3	..	228	14,7
.	.	140	9,8	8,3	374	.	.
181	17,1	494	11,5	9,1	..	196	16,7
.	.	—	—	—	—	.	.
185	17,7	—	—	—	—	—	—
.	.	—	—	—	—	—	—
194	16,6	—	—	—	—	—	—
.	.	11 516	9,9	8,3	384	.	.
186	17,7	47 161	11,8	9,3	..	186	17,9

Tabell 127 Antal inseminationer efter nötkreatursraser år 1980/81¹

Number of inseminations by cattle-races in 1980/81

Handjurets ras	Hondjurets ras								Totalt
	Svensk röd och vit boskap	Svensk låglandsboskap	Svensk kullig boskap	Svensk jerseyboskap	Mjölkras-korsning	Aberdeen Angus, Hereford	Charolais, Limousin, Simmental	Kötttras-korsning	
Svensk röd och vit boskap (SRB)	595 744	16 687	712	981	39 792	70	57	787	654 830
Svensk låglandsboskap (SLB)	27 912	331 153	526	439	50 961	60	58	717	411 826
Svensk kullig boskap (SKB)	1 527	1 320	10 059	235	3 323	3	5	30	16 502
Svensk jerseyboskap (SJB)	2 841	1 924	253	8 422	3 389	5	5	36	16 875
Aberdeen Angus	107	60	1	6	24	29	34	38	299
Hereford	1 719	986	20	20	424	1 383	103	1 047	5 702
Charolais	2 570	2 215	23	60	794	186	2 145	1 259	9 252
Limousin	1 009	709	2	6	254	75	287	448	2 790
Simmental	1 852	2 243	13	63	639	154	529	1 234	6 727
<i>Totalt</i>									
1980/81	635 281	357 297	11 609	10 232	99 600	1 965	3 223	5 506	1 124 803
1979/80	643 917	346 817	12 102	9 953	100 686	2 174	3 425	5 937	1 125 011
1978/79	637 023	327 099	13 285	9 841	100 641	2 471	3 309	5 328	1 098 997
1977/78	579 836	311 036	13 689	10 010	94 315	2 909	3 226	3 428	1 018 449
1976/77	615 706	309 982	15 522	10 696	88 076	3 498	3 628	2 817	1 049 925

¹ Avser 11 månader

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

9.6 SLAKT

Grundläggande uppgifter om marknadsförd (besiktigad) slakt insamlas av statens livsmedelsverk. All slakt för avsalu skall i princip underkastas besiktning enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99). På basis av dessa uppgifter sammanställs statistik över bl a antalet besiktigade slaktdjur.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om hemslaktens omfattning i fråga om svin, spädkalvar samt göd- och mellankalv. Motsvarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

På grundval av livsmedelsverkets besiktningssstatistik, SCBs undersökning om hemslaktens omfattning och uppgifter från utrikeshandelsstatistiken om export och import av levande slaktdjur beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av slaktdjur i landet. Nämnden redovisar vidare uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund.

Resultat

Uppgifter om slakt redovisas i *tabellerna 130–132*, varav bl a framgår att den totala

produktionen av slaktdjur i landet var större 1981 än 1980, främst i fråga om storboskap och får. Medelslaktvikterna för den marknadsförda slakten var i stort sett desamma som 1980.

Bibliografi

Källor

Sammandrag för årsrapporter för /årligen sedan 1972, från offentliga slakthus, kontrollslakterier, fristående sanitetsavdelningar och köttbesiktningsbyråer /uppgifter fördelade på slakterier m m om antal besiktigade djur, antal beslagtagna djur eller djurdelar, beslagsor-saker m m/. Statens livsmedelsverk (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om antalet besiktigade slaktdjur har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen av slaktkroppar; uppgifter för 1981 infördes i nr 1982:5/. Statens jordbruksnämnd.

Tabell 128 Frekvenser av olika sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1980. Procent

Frequencies of different diseases of cattle and pigs in 1980. Per cent

Frekvenserna är beräknade som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur enligt lantbruksregistret år 1980

The frequencies are computed as quotients of the reported numbers of sick animals and the numbers of animals according to the farm register in 1980

Område	Nötkreaturssjukdomar						Svinsjukdomar	
	Mastit ¹	Piro-plas-mos ²	Lung-mask ³	Aceto-nämi ¹	Paresis puer-peralis ¹	Retentio secundinarum ¹	Agalakti hos sugga ⁴	Spädgris-ent-riter ⁵
<i>Län</i>								
Stockholms	12,0	0,2	0,9	2,6	8,4	6,3	5,4	2,6
Uppsala	9,2	0,1	0,3	2,6	6,2	4,2	2,0	1,0
Södermanlands	13,9	0,1	1,9	4,1	10,3	7,3	3,1	1,3
Östergötlands	17,8	0,4	0,8	4,9	8,7	7,7	4,0	2,8
Jönköpings	13,0	0,6	1,2	4,4	7,0	5,8	4,4	3,4
Kronobergs	16,0	0,6	0,7	7,2	11,1	7,4	5,6	5,0
Kalmar	28,2	0,6	4,6	4,2	7,6	7,7	9,4	6,8
Gotlands	16,5	0,3	1,2	2,4	6,0	5,4	4,3	7,1
Blekinge	19,6	0,4	1,8	3,1	10,6	8,8	5,1	4,5
Kristianstads	21,8	0,3	2,9	2,3	5,8	8,0	4,0	4,7
Malmöhus	22,7	0,1	3,2	2,3	5,0	9,1	6,3	8,6
Hallands	20,2	0,1	0,5	4,9	8,8	9,6	6,8	6,7
Göteborgs o Bohus	19,2	0,1	1,3	5,2	12,1	7,2	6,1	5,3
Älvsborgs	17,8	0,1	0,6	6,1	9,8	7,1	6,4	5,0
Skaraborgs	23,2	0,2	0,9	4,0	9,9	8,1	5,8	7,6
Värmlands	15,6	0,0	0,2	5,9	9,7	5,3	4,2	4,6
Örebro	18,1	0,1	1,5	7,6	12,9	7,5	4,4	2,3
Västmanlands	15,5	0,0	0,9	4,7	10,6	7,2	4,4	3,7
Kopparbergs	17,8	0,0	0,3	7,9	8,7	7,0	4,6	1,3
Gävleborgs	22,5	0,0	0,2	7,4	8,6	6,6	4,1	2,2
Västernorrlands	17,9	0,0	0,2	4,4	7,4	6,3	1,9	0,3
Jämtlands	23,9	0,0	0,1	6,3	6,8	6,9	5,3	0,7
Västerbottens	15,8	0,0	0,0	4,7	6,0	7,3	2,5	2,2
Norrbottnens	21,5	0,0	0,0	7,5	4,6	7,1	0,2	0,0
<i>Hela riket</i>								
1980	18,9	0,2	1,4	4,6	8,3	7,3	5,4	5,8
1979	18,8	0,3	0,9	5,0	8,5	7,2	5,7	5,9
1978	17,9	0,3	0,7	5,4	8,4	6,8	5,3	4,3
1977	17,4	0,2	0,9	5,8	8,7	6,7	6,0	4,9
1976	16,3	0,2	0,8	5,0	8,0	6,5	7,3	6,7

¹ Beräknad på antalet kor. — ² Beräknad på totala antalet nötkreatur. — ³ Beräknad på antalet kalvar under 1 år.— ⁴ Beräknad på antalet sugor multiplicerat med 2. — ⁵ Beräknad på antalet sugor multiplicerat med 2 och med 9.

Källa: Lantbruksstyrelsen, veterinärernas årsberättelser.

9.7 PRODUKTION. FÖRSÖRJ- NINGSBALANSER

Jordbruksnämnden beräknar varje år den totala produktionen av kött och fläsk i landet. Som underlag använder nämnden egna beräkningar om produktionen av slaktdjur (se avsnitt 9.6) och uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund. Nämnden utför vidare vissa beräkningar rörande försörjningsbalanser för kött och fläsk.

Tabell 129

Antal betäckta suggor och medelantal tjänstbara galtar år 1981

Number of covered sows and average number of boars in 1981

Område	Betäckta suggor	Tjänstbara galtar, års-medeltal
<i>Län</i>		
Stockholms	4 115	106
Uppsala	17 474	426
Södermanlands	14 398	289
Östergötlands	21 176	454
Jönköpings	9 285	217
Kronobergs	12 039	260
Kalmar	27 406	491
Gotlands	14 976	322
Blekinge	9 577	208
Kristianstads	87 221	1 628
Malmöhus	112 041	2 487
Hallands	86 903	1 468
Göteborgs o Bohus	8 013	172
Älvsborgs	21 849	479
Skaraborgs	59 282	1 180
Värmlands	7 526	201
Örebro	7 858	170
Västmanlands	12 153	276
Kopparbergs	2 231	68
Gävleborgs	2 557	71
Västernorrlands	2 620	64
Jämtlands	1 143	33
Västerbottens	7 490	155
Norrbottens	1 387	26
<i>Hela riket</i>		
1981	550 720	11 251
1980	536 325	11 161
1979	537 303	11 356
1978	539 028	11 481
1977	533 273	11 363

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

Fortlöpande uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) statistik. I denna statistik ingår även uppgifter för mejerier som inte är anslutna till SMR. Med SMRs uppgifter som grund beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

SCB genomförde vidare för 1975 en undersökning om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri.

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökningar 1969 och 1978 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter. Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandelns invägning av svenska ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen.

Resultat

Enligt jordbruksnämndens beräkningar uppgick produktionen av kött och fläsk 1981 till cirka 485 000 ton som framgår av *tabell 133*. Cirka 1 procent därav utgjordes av får-, get- och lammkött. Såväl import som export av kött och fläsk var under budgetåret 1979/80 enligt *tabell 134* densamma som under 1978/79.

I *tabellerna 135–138* redovisas uppgifter om produktion och användning av mjölk och mjölkprodukter. Som bl a framgår där invägdes 1981 cirka 3 371 000 ton mjölk vid 99 mejerier. Till Arla knutna mejeriföreningar svarade för 58 procent därav. 31 procent av den invägda mängden mjölk användes för ostframställning, vilket är något mer än 1980. Produktionen av ost uppgick till omkring 108 000 ton, vilket innebär en ökning med 8 procent från 1980. I tablå nedan redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av fjäderfäkött. Beräkningarna är dock något osäkra, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

År	Produktion av fjäderfä-kött, ton
1981	46 600
1980	44 400
1979	41 600
1978	40 200
1977	38 800

I följande tablå återfinns uppgifter om den invägda mjölkens medelfetthalt.

År	Medelfetthalt, procent
1981	4,13
1980	4,14
1979	4,12
1978	4,11
1977	4,06

Partihandelns invägning av ägg omfattade cirka 56 procent av den totala produktionen som närmare framgår av tablå nedan.

År	Total produktion, milj kg	Partihandelns invägning, milj kg
1981	114 ¹	63,9 ¹
1980	113	65,8
1979	115	61,3
1978	116	61,8
1977	112	56,8

¹ Preliminära uppgifter.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om produktionen av kött och fläsk, mejerivaror m m har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar ges utförligare uppgifter; uppgifter för 1981 infördes i nr 1982:5/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

Mejeristatistik /årligen sedan 1965/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Mejeribarometer /varje månad sedan 1963/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Andra undersökningar

Jordbruksnämnden informerar om äggkläckning. Antal kläckta hönkycklingar /äggproducerande raser; varje månad sedan 1968/. (Stencil).

9.8 HUSDJURSFÖRSÄKRING

Uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet insamlas varje år av försäkringsinspektionen. Husdjursförsäkring utgör en gren av skadeförsäkring. År 1980 meddelades husdjursförsäkring av fyra riksbolag, nämligen av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, av Sydsvensk djurförsäkring, ömsesidigt bolag, av Försäkringsbolaget Skånska Brand-Hermes, ömsesidigt, och av Folksam ömsesidig sakförsäkring, vidare av 23 häradsbolag och 309 sockenbolag samt av ett utländskt bolag.

Försäkringens utformning

Särskilda försäkringsformer finns för hästar, nötkreatur, får och getter, svin, hundar och katter.

För hästar finns såväl fullständig som begränsad försäkring. Förutom arbetshästar kan bl a rid-, trav- och galopphästar försäkras.

Försäkring av nötkreatur, får och getter respektive svin kan göras i enskild eller kollektiv form. Vanligast är den kollektiva slaktvärdesförsäkringen.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Redovisningen avser svenska bolag. Därjämte verkar i Sverige ett utländskt bolag, vars rörelse dock huvudsakligen är begränsad till försäkring av kapplöpningshästar (med ett bestånd av 1 711 hästar år 1980).

Tabell 130 Antal besiktigade slaktkroppar år 1980
 Number of inspected carcasses in 1980

Anläggning	Nötkreatur	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Offentliga slakthus och kontrollslakterier	672 758	9 137	274 956	4 074 469
Köttbesiktningsbyråer	19 961	1 026	16 702	32 754
Fristående sanitetsavdelningar	4 627	272	78	1 065
<i>Samtliga anläggningar</i>				
1980	697 346	10 435	291 736	4 108 288
1979	666 059	11 465	293 651	4 070 853
1978	655 585	11 533	288 199	4 037 369
1977	668 695	10 779	289 770	3 984 285
1976	755 900	10 518	302 085	3 990 036

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 131 Antal hemslachtade svin och kalvar år 1975
 Number of home slaughtered pigs and calves in 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Svin		Spädkalvar		Göd- och mellankalvar	
	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 854	2 655	..	..	..	..
» mellanbygder	7 471	5 900	..	..	371	256
» norra slättbygder	2 733	2 192	..	..	447	406
Svealands slättbygder	6 705	6 391	..	..	2 333	2 253
Götalands skogsbygder	16 588	14 620	..	..	2 114	1 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 137	3 832	..	..	1 913	1 644
Nedre Norrland	6 263	5 012	1 870	1 839	4 026	3 145
Övre Norrland	2 940	2 594	958	821	4 157	3 561
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	4 776	4 299	..	..	2 627	2 388
5,1– 10,0	10 974	9 407	..	..	3 135	2 822
10,1– 20,0	14 897	12 630	..	..	3 562	2 914
20,1– 30,0	7 384	6 210	..	..	2 517	2 181
30,1– 50,0	7 384	6 153	..	..	2 307	1 846
50,1– 100,0	4 406	3 763	..	..	1 101	918
Över 100,0	870	734	..	..	200	200
<i>Hela riket</i>						
1975	50 691	43 196	3 064	2 896	15 449	13 269
1971	75 800	70 980	5 700	5 450	15 800	15 112
1968	88 174	48 311	6 653	3 001	29 644	12 397

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter).

Tabell 132 Antal slaktkroppar¹ och medelslaktvikter år 1981

Number of slaughtered animals and average weight of carcasses in 1981

Antal slaktkroppar; medelslaktvikter; typ av slakt	Storboskap ³	Större kalv ³ (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Antal slaktkroppar¹						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	583 720	102 210	14 919	10 572	301 645	4 148 919
Hemslakt	—	11 800	2 300	—	10 000	30 000
<i>Summa</i>						
1981	583 720	114 010	17 219	10 572	311 645	4 178 919
1980	574 407	113 446	16 195	10 431	301 975	4 153 366
1979	550 807	112 162	15 674	11 279	295 957	4 115 039
1978	535 249	116 183	15 827	11 584	298 569	4 076 787
1977	537 885	125 289	18 519	10 915	300 796	4 031 670
Medelslaktvikter, kilogram						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	251,2	101,5	21,9	245,9	15,8	76,3
Hemslakt	—	85,0	21,0	—	15,0	76,0
<i>Summa</i>						
1981	251,2	99,8	21,7	245,9	15,8	76,3
1980	253,6	100,0	21,4	248,7	15,9	76,4
1979	254,6	98,6	21,5	241,2	16,2	76,2
1978	252,8	98,7	21,4	242,2	16,2	75,2
1977	252,0	97,5	21,4	255,3	16,5	75,0

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export och avdrag för import av levande djur. — ³ Antal djur enligt besiktningsveterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Resultat

Antalet försäkrade djur åren 1976–1980 redovisas i tabell nedan.

År	Hästar	Nötkreatur	Svin
1980	98 249	869 740	1 853 178
1979	97 373	894 767	1 827 402
1978	96 625	880 591	1 919 860
1977	96 158	875 614	1 663 956
1976	94 637	879 049	1 540 555

Ytterligare uppgifter om antalet försäkrade djur 1980 lämnas i *tabell 139*, t ex att 207 000 hundar var försäkrade. Vidare framgår där att cirka 106 milj kronor inbetalats i försäkringspremier, huvudsakligen till riksbo-lag, medan cirka 71 milj kronor utbetalats för skador.

Bibliografi

Enskilda försäkringsanstalter /årligen sedan 1912/. Försäkringsinspektionen.

Årsredovisningar från respektive försäkringsbolag.

Tabell 133 Produktion av kött och fläsk år 1981. Ton

Meat production in 1981. Metric tons

Avser vara med ben

Figures refer to meat including bones

Typ av slakt; år	Kött av stor- boskap	Kött av större kalv	Kött av mindre kalv	Summa nöt- kött	Häst- kött	Får ² - och get- kött	Fläsk	Summa kött och fläsk
<i>Typ av slakt</i>								
Marknadsförd ¹ slakt	146 617	10 378	326	157 321	2 600	4 765	316 734	481 420
Hemslakt	—	1 003	48	1 051	—	150	2 280	3 481
<i>Summa</i>								
1981	146 617	11 381	374	158 372	2 600	4 915	319 014	484 901
1980	145 653	11 341	347	157 341	2 594	4 801	317 371	482 107
1979	140 221	11 058	337	151 616	2 721	4 788	313 650	472 775
1978	135 338	11 469	338	147 145	2 806	4 831	306 760	461 542
1977	135 535	12 216	397	148 148	2 786	4 959	303 571	459 464

¹ Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export respektive avdrag för import av levande kroppar. — ² Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 134 Försörjningsbalans för kött och fläsk år 1979/80. Miljoner kilogram

Balance sheet of meat resources in 1979/80. Millions of kilogrammes

Avser vara med ben utom för fjäderfäkött

Figures refer to meat including bones except for poultry meat

	Kött av stor- boskap	Kalv- kött	Häst- kött	Får ¹ - och get- kött	Fläsk	Fjäder- fäkött	Summa				
							1979/ 80	1978/ 79	1977/ 78	1976/ 77	1975/ 76
<i>Tillgångar</i>											
Ingående lager	5	1	0	0	12	5	23	25	25	24	19
Produktion	141	11	3	5	316	43	519	511	499	497	481
Import	12	0	1	1	7	0	21	21	21	29	37
Summa	158	12	4	6	335	48	563	557	545	550	537
<i>Användning</i>											
Konsumtion	140	12	4	6	294	41	497	491	473	492	477
Export	13	0	0	0	29	1	43	43	47	33	38
Utgående lager	5	0	0	0	12	6	23	23	25	25	22
Summa	158	12	4	6	335	48	563	557	545	550	537

¹ Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 135 Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1981

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1981

Förening	Antal mejerier ¹	Antal mjölk-leverantörer ²	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
<i>Förening</i>				
Arla	45	21 435	1 956 838	250
Stockholmsförvaltningen	3	—	—	—
Örebroförvaltningen	3	2 962	302 515	280
Norrköpingsförvaltningen	8	3 422	423 090	339
Enköpingsförvaltningen	1	—	—	—
Göteborgsförvaltningen	10	6 207	484 341	214
Göteneförvaltningen	2	1 708	173 735	279
Jönköpingsförvaltningen	8	2 862	212 892	204
Karlskronaförvaltningen	6	3 108	259 275	229
Visbyförvaltningen	4	1 166	100 990	237
Boxholms Mejeri AB ³	1	—	—	—
Axvalls mejeriförening	1	95	9 679	279
Falköpingsortens andelsmejeriförening	1	321	33 704	288
Skövde andelsmejeriförening	1	359	45 425	347
Västra Dals mejeriförening	1	270	13 087	133
Fotskäls mejeriförening	1	81	4 406	149
Gäsemejeriförening	1	278	19 440	192
Norra Dals Mejerier	1	236	17 366	202
Ljungbyortens andelsmejeriförening	1	416	28 497	188
Västerviksortens mejeriförening	2	300	33 944	310
Tuna mejeriförening ³	1	150	10 079	184
Ölandsmejerier	1	704	75 861	295
Skåne-mejerier	4	2 554	247 819	266
Helsingborgs mjölkcentral	6	1 214	113 747	257
Kågerödsortens mjölkleverantörförening	1	46	7 162	427
Engelholms producentförening ³	— ⁴	25	2 796	306
Västra Karups mejeriförening	1	201	17 187	234
Örkellunga andelsmejeriförening	1	259	13 088	138
Värmlandsmejerier	4	1 635	107 033	179
Dalarnas mejeriförening	2	1 340	99 064	203
Gefleortens mejeriförening	2	717	57 574	220
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	615	43 423	193
Nedre Norrlands producentförening	3	2 290	142 501	170
Hammerdals mejeri ^{3 5}	2	25	1 435	312
Ångermanlands mejeriförening	2	1 375	65 055	130
Normmejerier	8	2 551	125 756	135
Norrbottnens läns producentförening	4	1 068	79 009	203
<i>Hela riket</i>				
1981	99	40 547	3 370 975	228
1980	99	42 248	3 337 584	216
1979	104	43 986	3 264 884	203
1978	108	45 676	3 167 364	190
1977	109	48 226	3 114 003	177

¹ Avser antal mejerier den 31/12 respektive år. — ² Avser medeltal av antal leverantörer per månad. — ³ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår. — ⁴ Utan egen driftsplats. — ⁵ Avser tiden juli – december.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 136 Användning av vid mejerier invägd mjölk åren 1977–1981. Ton
Disposition of dairy milk in 1977–1981. Metric tons

År	Typ av produkt				Kondens- mjölk och övrig industriell användning	Skum- och kärmjolk till foder ^{2 3}	Svinn	Summa
	Konsum- tionsmjölk- produkter	Ost	Smör m m	Mjolk- pulver ¹				
1981	1 592 714	1 043 799	63 392	546 392	75 270	24 488	24 920	3 370 975
1980	1 602 977	972 965	64 133	569 329	68 972	33 118	26 090	3 337 584
1979	1 584 338	924 948	63 472	566 602	65 044	32 215	28 265	3 264 884
1978	1 577 325	916 318	60 911	485 297	63 788	33 657	30 068	3 167 364
1977	1 560 275	854 775	59 862	510 597	61 315	39 909	27 270	3 114 003

¹ Exklusive återblandat pulver. — ² Inklusive återblandat pulver. — ³ Färsk skum- och kärmjolk fr o m 1981.
Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 137 Produktion av mejerivaror och mjölkpulver åren 1977–1981. Ton
Dairy production and production of milk powder in 1977–1981. Metric tons

År	Produktion av mejerivaror						Produktion av mjölkpulver		
	Konsumtionsmjölk		Grädde		Ost	Smör m m		Fett	Magert
	3% fetthalt	Övrig mjölk ¹	Tjock	Tunn		Smör	Bregott ² o smörolja		
1981	1 032 801	494 670	43 968	21 275	108 367	40 726	23 639	5 015	39 948
1980	1 022 980	514 504	43 751	21 742	100 593	40 507	25 197	4 521	42 817
1979	985 886	534 579	42 503	21 370	95 733	40 515	24 257	4 205	43 143
1978	974 836	541 728	40 319	20 442	94 052	37 758	25 207	3 794	37 124
1977	974 502	526 487	39 249	20 037	87 439	38 804	22 913	4 011	40 186

¹ Avser lätt- och skummjolk. — ² Avser smördelen.
Källa: Statens jordbruksnämnd.

9.9 PÄLSDJURSSKÖTSEL

Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund (SPR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas pälsdjurskötsel.

Resultat

Antalet aktiva uppfödare av pälsdjur vid slutet av respektive år framgår av tabblån nedan.

År	Slag av djur				
	Mink	Mink och räb	Räv	Chin- chilla	Summa
1980/81	386	101	32	52	571
1979/80	392	80	35	53	560
1978/79	398	75	33	66	572
1977/78	424	59	26	69	578
1976/77	443	56	29	72	600

Antalet avelshonor redovisas i tabblån nedan.

År	Slag av djur		
	Mink	Räv	Chin- chilla
1980/81	407 016	10 982	1 598
1979/80	387 698	11 311	1 597
1978/79	369 035	9 064	2 122
1977/78	363 084	7 280	2 125
1976/77	356 538	5 983	2 482

AB Nordiske Skinnauktioner sålde under 1980/81 1 184 189 minkskinn, 41 440 rävs-
skinn och 10 017 övriga skinn till ett sam-
manlagt värde av 175,3 miljoner kronor.

Till pälsdjursförsäkringen var 334 gårdar

Tabell 138 Användning av mjölk som ej levererats till mejerier år 1975. 1 000 liter
 Use of milk not delivered to dairies in 1975. 1 000 litres

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Använd i hushållet	Såld direkt till konsument	Använd till utfodring	Summa
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	2 500	200	5 000	7 700
» mellanbygder	5 200	700	10 900	16 800
» norra slättbygder	5 000	1 200	9 700	15 900
Svealands slättbygder	5 700	1 700	8 700	16 200
Götalands skogsbygder	19 100	2 200	33 700	55 200
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 500	700	6 200	11 300
Nedre Norrland	6 700	800	3 200	10 600
Övre Norrland	6 300	400	3 000	9 800
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1– 5,0	5 000	300	4 500	9 800
5,1– 10,0	10 400	900	13 900	25 200
10,1– 20,0	15 500	1 500	20 500	37 400
20,1– 30,0	9 400	1 100	14 200	24 700
30,1– 50,0	9 400	1 500	15 600	26 500
50,1– 100,0	4 700	1 400	8 400	14 500
Över 100,0	700	1 200	3 300	5 300
<i>Hela riket</i>	55 100	7 900	80 400	143 400

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall 3,5%).

anslutna med sammanlagt 297 189 avelshonor av mink och 6 531 avelshonor av räv.

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

9.10 BIODLING

Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas biodling. Uppgifterna inhämtas genom en postenkät. För 1981 erhöles svar från 77,8% av medlemmarna.

Resultat

I tabeln nedan redovisas antalet medlemmar i

SBR, antalet bisamhällen och skörden av bihonung och vax under perioden 1977–1981.

År	Antal med- lemmar	Antal bisamhällen Skörd, 1 000 kg			
		Invint- rade på hösten	Därav vinter- förluster	Honung	Rensat vax
1981	16 898	93 911	..	2 440	49
1980	15 899	84 937	9 342	2 382	47
1979	15 230	80 674	9 466	1 909	45
1978	14 609	81 669	11 652	1 930	47
1977	14 257	81 645	9 424	1 767	47

Bibliografi

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1980 redovisas i nr 1981:5/. Sveriges Biodlares Riksförbund.

Tabell 139 Premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1980

Premiums, claims and stock of the livestock insurance in 1980

	Riksbolag					Härads- bolag	Socken- bolag	Summa
	Folk- sam sak	Jordbrukets Försäkrings- bolag	Skånska Brand- Hermes	Sydsvensk djurför- säkring	Summa			
<i>Premieinkomster, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	249	28 291	48	1 942	30 530	979	..	31 509 ⁵
Nötkreatursförsäkring	—	34 880	—	1 568	36 448	2 389	..	38 837 ⁵
Annan djurförsäkring	3 443	30 996	139	1 026	35 604	132	..	35 736 ⁵
Summa	3 692	94 167 ¹	187	4 536 ¹	102 582 ¹	3 500 ¹	..	106 082 ^{1 5}
<i>Skadeutbetalningar, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	160	19 344	85	1 660	21 249	798	..	22 047 ⁵
Nötkreatursförsäkring	—	23 233	—	1 225	24 458	1 937	..	26 395 ⁵
Annan djurförsäkring	2 079	19 775	95	927	22 876	73	..	22 949 ⁵
Summa	2 239	62 352	180	3 812	68 583	2 808	..	71 391 ⁵
<i>Försäkringsbelopp, 1 000 kr</i>								
Hästar	10 800	773 714	783	57 662	842 959	26 788	39 669	909 416
Nötkreatur	—	1 433 040	—	58 724	1 491 764	98 286	80 690	1 670 740
<i>Antal försäkrade djur</i>								
Hästar	662	75 953	100	9 429	86 144	5 924	6 181	98 249
Nötkreatur	—	763 144	—	33 558	796 702	47 716	25 322	869 740
Svin	12 200	1 818 047 ²	—	20 353	1 850 600	1 004	1 574	1 853 178
Övriga	25 244	227 081 ³	1 000	13 256 ⁴	266 581	1 008	175	267 764

¹ Exklusive försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar. — ² Försäkringsbelopp ca 570 milj kr. — ³ Varav ca 15 000 får och getter och 207 000 hundar; försäkringsbelopp ca 5 respektive 239 milj kr.

— ⁴ Huvudsakligen hundar. — ⁵ Exklusive försäkring i sockenbolag.

10 Konsumtion

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtion för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistikkällor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av förråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysningsbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftssamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exklusive emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör producenternas egenförbrukning, som i princip

anges i producentpriser plus mervärdeskatt, samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistik till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter om kvantitet och värde av den totala direktkonsumtionen av olika slags livsmedel 1977–1981 redovisas i *tabell 140* medan konsumtionen per invånare framgår av *tabell 141*. Sistnämnda tabell visar bl a en ökad konsumtion per person av konsumtionsmjölk och ost men en minskad konsumtion av skummjölk och lättmjölk m m.

Bibliografi

Konsumtionen i Sverige av livsmedel m m /årligen sedan 1960; uppgifterna publiceras också i Jordbruksekonomiska meddelanden, där även kostens näringsinnehåll redovisas/. Jordbruksnämnden (stencil).

Per capita-konsumtionen av livsmedel m m i Sverige /årligen sedan 1960; uppgifterna publiceras även i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 140 Total direktkonsumtion av livsmedel m m åren 1977–1981

Total consumption of food etc. in 1977–1981

Varuslag	1977		1978	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	5 741,8	.	6 212,5
Mjöl och gryn	168,7	486,0	161,6	531,5
Mjölprodukter, exkl bröd och konditorivaror	47,5	538,4	47,8	612,2
Knäckebröd m m	49,6	463,4	48,5	472,2
Mjukt matbröd	238,7	1 910,3	242,1	2 122,0
Kaffebröd ¹	38,3	713,8	36,8	758,4
Konditorivaror ¹	21,2	805,4	20,7	865,0
Skorpor, kex, rån m m ¹	49,7	824,5	47,9	851,2
Kött och köttvaror	.	10 150,7	.	10 865,9
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	229,4	5 480,3	277,6	5 931,3
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	36,4	476,9	36,6	538,0
Charkuterivaror, oblandade	28,1	934,0	27,5	989,9
Charkuterivaror, blandade	148,5	2 670,7	147,0	2 816,5
Köttkonserver	25,5	462,0	24,1	487,5
Köttsoopor, även konserverade	10,0	126,8	7,4	102,7
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	2 747,7	.	3 174,2
Färsk och djupfryst fisk ¹	47,9	592,3	43,3	639,5
Djupfryst filead fisk	19,9	383,3	20,2	453,6
Konserver och beredd fisk	56,4	1 279,8	57,8	1 496,4
Kräftdjur och blötdjur	.	492,3	.	584,7
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	6 170,3	.	7 009,1
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	53,4	86,5	49,5	95,0
K-mjölk, filmjölk m m ³	940,4	1 662,4	940,8	1 976,1
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ³	503,9	800,9	518,2	979,2
Tunn grädde, gräddfil ³	20,0	202,4	20,4	218,7
Tjock grädde ³	35,4	587,3	36,5	634,4
Mjölkpulver	1,1	21,6	1,2	23,0
Härdost	76,5	1 472,4	76,6	1 667,2
Annan ost	23,1	421,6	23,7	476,5
Ägg ¹	91,2	915,2	91,4	939,0
Matfett och majonnäs	175,6	1 940,0	174,8	2 025,5
Smör m m	46,8	636,7	47,7	677,1
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	125,3	1 244,3	123,6	1 284,1

1979		1980 ^a		1981 ^a	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	6 755,1	.	7 356,5	.	8 368,3
166,4	571,6	174,2	666,2	177,0	804,0
46,2	617,9	48,2	691,6	47,5	775,1
50,8	549,3	49,1	600,3	47,4	683,0
248,9	2 298,5	250,3	2 555,4	249,5	2 979,3
36,2	812,3	33,3	831,5	31,1	888,8
21,2	956,9	19,6	995,9	19,1	1 125,6
39,0	948,6	49,3	1 015,6	47,1	1 112,5
.	11 790,9	.	12 978,7	.	14 821,6
280,4	6 250,9	279,2	6 905,8	271,1	7 969,0
40,0	597,7	38,6	661,3	44,2	805,1
31,5	1 225,0	30,8	1 327,0	28,8	1 510,0
151,8	3 054,0	149,5	3 390,0	142,5	3 765,0
25,0	528,7	23,9	546,6	23,5	609,3
8,9	134,6	8,8	148,0	8,2	163,2
.	3 338,5	.	3 722,1	.	3 912,8
42,3	647,2	41,9	704,1	43,1	719,8
20,2	457,9	21,2	508,0	20,1	525,0
56,7	1 585,0	58,5	1 763,6	57,1	1 937,0
.	648,4	.	746,4	.	731,0
.	7 672,1	.	8 930,5	.	10 572,6
47,5	98,3	45,6	109,4	43,7	125,0
951,4	2 175,2	987,4	2 600,5	1 012,2	3 171,9
510,2	1 040,7	489,0	1 159,0	455,0	1 287,1
21,4	240,0	21,7	264,9	22,0	308,8
38,7	696,6	40,0	800,0	39,6	906,4
1,0	22,4	1,1	25,3	1,0	29,1
81,3	1 882,4	85,9	2 190,4	87,5	2 627,2
25,4	538,1	26,1	622,2	26,7	757,6
93,3	978,4	93,4	1 158,8	93,6	1 359,5
174,5	2 153,0	178,2	2 495,7	180,5	3 009,5
51,1	770,4	52,7	899,9	53,0	1 116,2
120,7	1 324,2	122,5	1 529,8	124,5	1 816,4

Tabell 140 (forts)

Varuslag	1977		1978	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Köksväxter, frukter och bär	.	6 374,6	.	7 098,6
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	259,2	1 843,5	260,9	2 022,3
Frukt och bär, färska och djupfrysta ¹	470,8	2 182,8	457,2	2 363,6
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	66,1	550,6	74,5	679,7
Frukt och bär, torkade eller konserverade, sylt m m	75,5	677,6	70,3	699,8
Kastanjer, mandel och nötter	11,1	158,7	10,5	183,3
Soppor, även konserverade	9,6	174,7	11,0	218,5
Saft ^{1 3}	136,8	786,7	136,4	931,4
Potatis och potatisprodukter	.	1 309,5	.	1 293,8
Potatis, färsk ¹	524,0	888,7	547,5	847,6
Potatisprodukter	39,8	420,8	41,0	446,2
Socker och sirap	.	616,4	.	662,8
Därav socker	160,2	595,2	160,1	642,1
Kaffe, te och kakao	.	3 117,3	.	3 350,1
Kaffe, rostat	67,6	2 642,0	76,6	2 760,8
Te	3,1	156,1	2,7	182,4
Choklad och konfektyrvaror	76,3	2 402,9	75,9	2 519,1
Glass ²	83,9	871,0	93,4	1 022,0
Honung, vissa såser, kryddor och salt ¹	40,9	490,3	42,0	573,3
Malt- och läskedrycker ³	678,7	3 484,6	630,3	3 142,5
Kolsyrade läskedrycker o mineralvatten	273,9	1 172,0	289,0	1 307,3
Svagdricka, lättöl och öl, typ A	260,4	1 274,4	341,3	1 835,2
Öl, typ B (mellanöl)	144,4	1 038,2	—	—
Summa livsmedel	.	45 417,1	.	48 949,4
Alkoholhaltiga drycker ³	.	7 658,8	.	8 832,2
Starköl	44,5	523,6	76,6	958,4
Vin	78,3	1 684,4	74,9	1 856,2
Spritdrycker	61,7	5 450,8	62,4	6 017,6
Tobak	.	4 488,2	.	4 871,4
Totalt	.	57 564,1	.	62 653,0

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ² Inkl saltat (rått) kött, fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. — ³ Kvantitetsuppgifter i milj liter. — ⁴ Uppgifterna delvis preliminära.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

1979		1980 ⁴		1981 ⁴	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	7 718,5	.	8 321,9	.	9 211,6
271,7	2 323,1	261,4	2 544,3	267,8	2 656,9
497,2	2 556,0	454,7	2 751,2	470,1	3 170,0
74,3	694,5	73,6	735,1	73,4	849,2
74,9	796,5	75,4	850,2	72,5	972,6
10,5	205,0	10,2	238,2	9,5	248,4
9,2	219,8	9,4	240,0	9,0	269,8
130,2	923,6	130,5	962,9	129,1	1 044,7
.	1 438,8	.	1 663,4	.	1 874,9
544,1	936,9	546,7	1 117,8	541,8	1 261,8
42,5	501,9	42,5	545,6	44,3	613,1
.	727,8	.	799,7	.	919,6
165,3	705,4	161,9	771,5	165,4	884,7
.	3 247,2	.	3 314,3	.	3 251,4
79,8	2 601,5	76,7	2 642,3	77,5	2 560,0
3,0	205,9	2,9	205,2	2,8	213,1
81,2	2 895,3	79,2	3 135,3	70,3	3 315,7
96,2	1 076,6	106,8	1 298,4	107,0	1 523,7
43,3	644,6	43,4	689,6	43,4	761,2
613,2	3 146,7	609,0	3 458,0	575,5	3 610,8
293,8	1 369,7	302,0	1 534,2	289,0	1 625,8
319,4	1 777,0	307,0	1 923,8	286,5	1 985,0
—	—	—	—	—	—
.	52 596,1	.	58 164,1	.	65 153,6
.	9 462,2	.	10 391,1	.	10 891,6
89,7	1 166,2	91,8	1 403,6	90,5	1 537,5
78,1	2 017,6	79,2	2 311,5	79,0	2 525,5
63,3	6 278,4	57,8	6 676,0	52,5	6 828,6
.	5 141,3	.	5 803,0	.	6 006,7
.	67 199,6	.	74 358,2	.	82 051,9

Tabell 141 Konsumtion av livsmedel m m åren 1979—1981. Kilogram per person
 Consumption of food etc. in 1979—1981. Kilogrammes per person

Varuslag	1979	1980 ¹	1981 ¹	Varuslag	1979	1980 ¹	1981 ¹
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	6,1	6,3	6,4
Mjöl och gryn	20,1	21,0	21,3	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	14,6	14,8	14,9
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	5,6	5,7	5,7	Majonnäs	0,4	0,4	0,4
Knäckebröd m m	6,1	5,9	5,7	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd	30,0	30,1	30,0	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	32,7	31,5	32,1
Kaffebröd ¹	4,4	4,0	3,7	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	59,9	54,8	56,5
Konditorivaror ¹	2,6	2,3	2,3	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	9,0	8,9	8,8
Skorpor, kex, rån m m ¹	5,9	6,0	5,6	Fruktar och bär, torkade eller konser- verade, sylt m m	9,0	9,1	8,6
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,3	1,2	1,1
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	28,3	28,1	27,3	Soppor, även konserverade	1,1	1,1	1,1
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	4,8	4,6	5,3	Saft, liter ¹	15,7	15,6	15,5
Charkuterivaror, oblandade	3,8	3,7	3,5	Potatis och potatisprodukter			
Charkuterivaror, blandade	18,3	18,0	17,1	Potatis, färsk ¹	65,6	65,8	65,1
Köttkonserver	3,0	2,9	2,8	Potatisprodukter	5,1	5,2	5,4
Köttsoppor, även konserverade	1,0	1,0	0,9	Socker	19,9	19,5	19,8
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Sirap	0,5	0,5	0,6
Färsk och djupfryst fisk ¹	5,1	5,0	5,2	Kaffe, rostat	9,6	9,2	9,3
Djupfryst filead fisk	2,4	2,5	2,4	Te	0,4	0,3	0,3
Konserver och beredd fisk	6,8	7,0	6,9	Kakao	1,1	1,1	1,2
Kräftdjur och blötdjur	2,1	2,2	2,1	Choklad och konfektyrvaror	9,8	9,5	8,4
Mjölk, grädd och ost				Glass, liter	11,6	12,8	12,8
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	5,7	5,5	5,3	Honung, såser med högst 20% fetthalt, kryddor och salt ¹	5,2	5,2	5,2
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	114,8	118,8	121,6	Malt- och läskedrycker, liter			
Skummjölk, lättmjölk och lättfil, liter	61,5	58,8	54,6	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	35,4	36,4	34,7
Tunn grädd, gräddfil, liter	2,5	2,6	2,6	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	38,5	36,9	34,4
Tjock grädd, liter	4,7	4,8	4,8	Öl, typ B (mellanöl)	—	—	—
Mjölkpulver	0,1	0,1	0,1	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Hårdost	9,8	10,4	10,5	Starköl	10,8	11,0	10,9
Annan ost	3,1	3,1	3,2	Vin	9,4	9,5	9,5
Ägg¹	11,2	11,2	11,2	Spritdrycker	7,6	7,0	6,3

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra.
 Källa: Statens jordbruksnämnd.

² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött.

³ Uppgif-

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikeshandelsstatistiken. På basis av denna beräknar jordbruksnämnden den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel. I detta kapitel redovisas definitiva uppgifter för åren 1976–1980.

Till kategorierna jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan år 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k CCC-nomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjöl- och mejeriprodukter, ägg, honung

Ur kap 5

Tarmar

Kap 7–12

Köksväxter m m

Fruktar m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m

Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, köksväxter, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om värdet av den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel 1976–80 redovisas i *tabellerna 142–144*. Som framgår där ökade importvärdet mellan 1979 och 1980 med cirka 600 milj kronor medan exportvärdet ökade med 330 milj kronor. Exportvärdesökningen berodde till stor del på en ökad export till Sovjetunionen. Såväl import som export av enbart jordbruksprodukter, se texten, omfattade till nära 60 procent vegetabiliska produkter.

Bibliografi

Källor

Sveriges utrikeshandel med livsmedel m m /årligen sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

Utrikeshandel. Del 1 och 2 /preliminära uppgifter återfinns i SCBs SM H; vissa uppgifter dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. SCB.

Andra undersökningar

Svensk import och export av trädgårdsprodukter 1970–74. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp. Trädgård 83.

Svensk import 1975 /komplement till ovanstående/. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp (stencil).

Tabell 142 Importen av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1976—1980. Miljoner kronor
Imports of foodstuffs etc. in 1976—1980. Millions of Swedish kronor

Exportörande land	1976	1977	1978	1979	1980
Danmark	797	815	908	946	944
Finland	120	162	114	149	169
Island	49	51	41	58	63
Norge	461	618	678	782	860
Belgien, Luxemburg	27	29	40	63	78
Bulgarien	21	13	19	28	27
Frankrike	80	87	113	191	245
Förbundsrepubliken Tyskland	320	482	479	500	504
Irland	23	19	33	36	35
Italien	194	225	243	253	306
Nederländerna	317	374	452	509	588
Polen	75	92	85	101	109
Portugal	13	14	21	30	27
Rumänien	38	42	41	37	35
Schweiz	80	111	137	148	145
Sovjetunionen	16	16	10	22	18
Storbritannien	166	195	216	244	307
Tjeckoslovakien	8	12	17	18	11
Tyska demokratiska republiken	4	5	8	7	12
Ungern	38	53	52	75	65
Österrike	65	77	90	81	87
Förenta Staterna	505	447	523	570	673
Kanada	91	91	112	140	162
Japan	31	20	12	11	14
Övriga länder	2 997	3 386	3 480	3 700	3 797
Samtliga länder	6 536	7 436	7 924	8 699	9 281

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 143 Exporten¹ av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1976—1980. Miljoner kronor
 Exports of foodstuffs etc. in 1976—1980. Millions of Swedish kronor

Importerande land	1976	1977	1978	1979	1980
Danmark	340	310	369	411	436
Finland	135	150	174	210	255
Island	1	2	3	6	10
Norge	359	324	375	442	400
Belgien, Luxemburg	10	13	22	17	18
Bulgarien	2	0	0	0	0
Frankrike	24	38	51	113	68
Förbundsrepubliken Tyskland	160	203	231	260	359
Irland	2	2	3	5	4
Italien	62	91	111	84	213
Nederländerna	67	48	80	103	91
Polen	265	216	116	197	82
Portugal	13	10	5	10	11
Schweiz	39	36	52	39	53
Sovjetunionen	4	11	9	79	405
Storbritannien	116	77	76	105	105
Tjeckoslovakien	7	11	5	13	18
Tyska demokratiska republiken	106	42	165	133	85
Ungern	7	11	12	16	14
Österrike	29	34	23	32	26
Förenta Staterna	48	51	68	63	70
Kanada	7	6	6	5	6
Japan	92	91	106	108	59
Övriga länder	314	368	344	421	414
Samtliga länder	2 209	2 145	2 406	2 872	3 202

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår.
 Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 144 Utrikeshandeln med jordbruksprodukter åren 1976–1980. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1976–1980. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1976		1977		1978		1979		1980	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Levande djur	17,3	7,1	15,7	8,0	21,3	12,7	29,0	16,4	34,8	15,0
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	349,4	230,4	290,2	259,1	245,0	251,0	392,2	317,7	326,5	382,9
Kött- och fläskkonserver m m	73,2	6,7	84,4	7,9	80,6	7,8	98,6	9,7	86,4	16,4
Tarmar	37,3	25,6	40,5	25,9	37,2	32,8	40,1	26,7	38,7	25,1
Mjolk, mejeriprodukter och ägg	126,6	127,8	140,2	87,4	145,0	122,1	144,0	121,0	177,2	148,6
Summa	603,6	397,7	571,1	388,3	529,5	426,4	703,9	491,5	663,6	588,1
<i>Vegetabiliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Potatis	136,8	9,2	20,5	12,9	12,6	13,2	13,3	13,8	38,4	4,7
Potatisprodukter	20,4	14,5	18,5	13,7	14,8	13,2	15,2	17,5	15,5	16,9
Brödsäd	11,0	548,2	6,6	398,1	10,2	327,1	32,0	252,1	46,7	277,4
Fodersäd	37,8	121,6	32,2	50,0	37,4	143,2	37,9	247,7	52,4	318,9
Mjöl och gryn	18,2	54,2	18,2	66,6	21,6	53,5	22,4	69,0	31,7	75,4
Malt	7,6	0,0	12,7	4,5	11,4	10,1	11,8	11,8	10,0	24,9
Stärkelse	32,9	0,0	49,1	0,1	47,8	0,2	50,9	0,2	47,1	0,2
Sockerbetor	2,2	0,0	2,2	0,0	2,6	0,0	2,5	0,0	3,1	0,0
Varor av spannmål m m	177,6	101,0	188,6	111,4	218,9	128,3	238,9	154,3	270,8	164,6
Socker av olika slag, sirap och melass	199,9	4,9	89,1	45,8	39,6	27,1	89,9	66,4	160,0	109,1
Fodermedel, hö m m	380,8	12,5	510,7	18,2	533,4	23,2	587,3	38,3	616,7	39,6
Oljeväxtfröer och oljehaltiga frukter	69,9	122,3	110,5	55,5	117,3	39,6	106,8	164,1	114,0	114,3
Djupfrysta ärtor	1,5	35,3	0,0	42,3	0,2	48,6	0,1	59,3	4,7	41,3
Ärtor, bönor m m	12,9	2,0	13,0	2,8	16,2	3,9	13,3	3,3	16,3	2,1
Vallväxtfröer m m	26,6	17,8	37,7	24,6	46,9	34,0	45,6	42,5	67,2	59,6
Summa	1 136,0	1 043,6	1 109,4	846,6	1 130,9	865,2	1 267,9	1 140,3	1 495,0	1 249,1
<i>Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor</i>										
Sjödjursolja	21,0	7,0	16,4	5,4	30,4	4,5	39,7	6,4	22,9	8,3
Sojaolja	98,2	5,7	143,2	11,9	155,4	13,9	179,7	16,3	158,1	21,4
Raps- och rybsolja	0,3	104,4	3,0	126,2	0,9	127,9	2,4	131,5	1,7	125,5
Övriga fetter och oljor	189,7	87,8	233,7	120,1	259,9	146,7	309,5	168,7	270,9	168,2
Summa	309,1	204,9	396,4	263,7	446,7	292,7	531,3	322,9	453,7	323,4
<i>Summa jordbruksprodukter</i>	<i>2 048,7</i>	<i>1 646,2</i>	<i>2 076,8</i>	<i>1 498,6</i>	<i>2 107,2</i>	<i>1 584,3</i>	<i>2 503,1</i>	<i>1 954,7</i>	<i>2 612,3</i>	<i>2 160,7</i>

Källa: Statens jordbruksnämnd.

12 Priser och prisindex

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
12.1 Priser	145
12.2 Prisindex	146

12.1 PRISER

Jordbruksnämnden redovisar varje månad prisuppgifter för drivmedel, handelsgödselmedel samt vegetabiliska och animaliska produkter. Uppgiftsinsamlingen sker huvudsakligen genom jordbrukets organisationer. För handelsgödsel erhålls dock uppgifter från Supra.

Lantbrukets utredningsinstitut beräknade årligen t o m 1978 medelpriset på traktorer i samband med en undersökning om jordbrukets anskaffning av maskiner m m. Numera beräknas priset av jordbruksnämnden. Undersökningen beskrivs i avsnitt 6.3.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund och Sveriges Biodlare Riksförbund erhålls årligen uppgifter om priserna på oljeväxter, pälstdjur respektive honung.

Priser på jordbruksfastigheter redovisas i avsnitt 5.2.

Beskrivning av använda prisbegrepp

De redovisade priserna avser för animalier med invägning respektive slakt vägda genomsnitt av månadsvärden. För övriga varor avses ovägda genomsnitt.

Drivmedel

Priserna avser tankbilsleveranser till förbrukare i Stockholm och Göteborg med omnejder och i Malmöhus län.

Handelsgödsel

Priserna fr o m juni 1977 är beräknade fritt fabrik, för kalksalpeter fritt leveransort, på vara i säck. Tidigare beräknades priserna fritt förbrukare och är därför ej helt jämförbara.

Vegetabilier

För vete och råg utgör priserna medeltal för vara med 15% vattenhalt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar (exklusive förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande inlösenpriser. Vetepriserna avser normalvete. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima (t o m september 1974 avsåg priset i stället kvalitet Ordinär) och priset för fabrikspotatis (potatis för stärkelse och råspirt) det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriätkare fastställda priset vid 17,5% stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor utgör grundpriset till producent för vara med 16% sockerhalt.

För vetekli och kraftfoderblandningar avses pris till förbrukare på ett flertal orter. För melass avses pris inklusive fathyra på vissa orter till andra förbrukare än sockerbetsodlare.

Priserna för oljeväxter avser pris till odlare för fröer med en oljehalt av 47% och en vattenhalt av 18%.

Animalier

Köttpriserna avser avräkningspriser för slaktdjur (slaktad vara) enligt Sveriges Slakteriförbunds beräkningar. Utgående pristillägg är tillagt.

För mejerimjolk avses vägt medelavräkningspris till producent för 4,0-procentig mjolk fritt gård vid ett skummjolksvärde av 12,0 öre/kg. Efterlikvider och leveranstillsätt ingår ej. För konsumtionsmjolk avses detaljpris för standardiserad 3,0-procentig mjolk i vanligast förekommande förpackning.

Smörpriserna utgör svensk riksnötering för runmärkt saltat smör. Ostpriserna avser avräkningspriser vid mejerierna för 4 månader lagrad ost.

Äggpriserna slutligen utgör partipriser i Stockholm på runmärkta ägg.

Pälsdjur

De redovisade priserna på pälsdjursskinn utgör säsongsmedelpriser till uppfödare vid AB Nordiske Skinnauktioner.

Bihöning

Höningspriset avser priset till biodlare. I priset ingår fri frakt av höningen till Mantorp och fri tillbakafrakt av transportkärlen.

Resultat

I tabell 145 redovisas uppgifter om priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier för åren 1972–1981.

Priserna till oljeväxtodlare var under 1981 212 öre/kg för höstraps, 201 öre/kg för vårraps och 209 öre/kg för vårrybs med en erukasyrahalt av högst 5%. För höstrybs var priset 193 öre/kg och för vitsenap 169 öre/kg.

För minkskinn blev medelpriset 148 kronor under 1980/81. Motsvarande priser för silverräv var 1 272, för blåräv 329 och för rödräv 167 kronor.

Medelpriset till biodlare för höning var 12:15 kronor per kg under 1981.

Bibliografi

Jordbruksekonomiska meddelanden /prisuppgifter i tabellavdelningen varje månad sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd.

Jordbrukets traktorköp /årigen sedan 1950/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Prislsta.

Årsredovisning /årigen sedan 1930/31/. Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

Bitidningen /årigen sedan 1902; uppgifter för 1981 redovisades i nr 1982:5/. Sveriges Biodlare Riksförbund.

12.2 PRISINDEX

Genom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp utarbetas och publiceras månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Detta indexsystem syftar främst till att möjliggöra jämförelser, med beaktande av indexsystemets konstruktion, mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Vidare belyses prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel samt prisutvecklingen vid internationell handel med jordbruksprodukter.

SCB har sedan juli 1970 årligen beräknat ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT). Fr o m år 1980 har beräkningen av detta index upphört.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexserier

Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna har tidigare i huvudsak varit fasta med viktbyte vart tredje år för de flesta indexserierna. För dessa skedde viktbyten den 1 juli 1971, den 1 juli 1974 och den 1 juli 1977. Fr o m den 3 juli 1980 sker viktbyten varje år. Vikterna i indexserierna baseras numera på normerade värden avseende produktion, konsumtion och inköp för året närmast det budgetår vikterna skall användas. Indextalen med nya vikter kedjas till äldre serier på grundval av relationer mellan indextalen under budgetåret närmast före viktbytet.

Tabell 145 Priser¹ på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier åren 1972–1981

Prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products in 1972–1981

Varuslag	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
<i>Traktorer, kr/st</i>	36 555	40 490	47 789	48 598	57 969	67 372	80 386	88 044	101 273	117 900 ⁸
<i>Drivmedel, kr/100 liter</i>										
Bensin	97	105	132	136	154	160	183	215	289	346
Dieselloja	30	36	51	47	60	63	68	94	150	173
<i>Handelsgödselmedel, kr/100 kg</i>										
Kalksalpeter, 15,5% N	22	24	32	36	37	39	42	44	53	61
Kalkammonsalpeter, 28,0% N	32	33	44	50	52	55	60	66	81	94
Superfosfat, 9,0% P ²	27	28	..	45	44	42	43	45	54	61
Supra PK 7–13 ³	28	30	..	51	50	48	49	52	63	73
Supra NPK 16–7–13	42	45	66	79	79	79	82	89	113	133
Supra NPK 20–5–9	39	42	61	72	73	73	76	83	106	126
<i>Vegetabilier, kr/100 kg</i>										
Vete	50	50	57	65	69	72	76	81	88	102
Råg	50	49	56	61	64	67	70	75	82	96
Korn	46	48	54	59	63	67	72	75	93	96
Havre	43	44	51	57	61	66	71	75	81	94
Vallhö	27	24	32	54	57	60	60	58	59	65
Matpotatis	45	67	..	84	89	79	96	102	116	127
Fabrikspotatis ⁴	16	17	19	24	29	35	38	39	39	41
Sockerbetor ⁵	10	10	12	14	15	16	16	17	19	21
Vetekli	48	49	57	64	68	76	83	91	98	115
Kraftfoderblandningar	83	110	104	104	129	151	157	168	195	209
Melass	50	57	61	59	55	69	71	87	100	115
<i>Animalier, kr/100 kg</i>										
<i>Kött av</i>										
Storboskap	829	915	988	1 135	1 316	1 426	1 469	1 539	1 645	1 764
Mellankalv	960	1 042	1 060	1 242	1 446	1 573	1 646	1 744	1 854	1 825
Mindre kalv	797	843	883	868	1 041	1 238	1 390	1 531	1 638	1 566
Häst	694	721	773	863	918	918	912	1 048	1 058	1 061
Får och lamm	858	956	1 086	1 148	1 263	1 423	1 435	1 513	1 662	1 518
Slaktsvin	456	551	594	632	692	741	764	815	908	1 024
Fjäderfä ⁶	601	651	732	772	811	842	919	897	1 028	1 122
Mejerimjolk	80	87	99	115	126	141	156	158	171	202
Konsumtionsmjolk ⁷	152	156	134	134	143	162	192	207	240	287
Smör	750	750	770	848	872	885	906	922	1 017	1 192
<i>Ost, helfet</i>										
Svecia	807	823	808	815	865	998	1 114	1 161	1 232	1 501
Herrgård	865	881	866	896	946	1 044	1 184	1 254	1 392	1 628
Ägg	408	424	471	466	573	620	612	629	743	837

¹ Beträffande innebörden av de olika priserna se texten. —² T o m 1973 11-procentig vara. —³ T o m 1973 PK 8–15. —⁴ Potatis för stärkelse och råsprit. Inklusive skördeskadeavgift. —⁵ Inklusive skördeskadeavgift. —⁶ Fr o m juli 1974 även grillkyckling. —⁷ Kr/100 liter. —⁸ Preliminär uppgift.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Vidare beräknas tre delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), som är ett kedjeindex med ettårslänkar. Dessa delserier omfattar följande:

- jordbruksreglerade livsmedel
- övriga livsmedel
- totalindex exkl jordbruksreglerade livsmedel.

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden och 4–5 av SCB.

Produktionsmedelsprisindex belyser prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel exklusive lejt arbete. Prismätningen sker för förmödenheter, tjänster, avskrivning, underhåll och ränta på lånat kapital. Denna serie används sedan den 1 juli 1974 inom jordbruksregleringen. Därutöver beräknas också en serie som utom de angivna kostnadsslagen även omfattar jordbrukets kalkylerade (uppskattade) kostnader för arbete och eget kapital.

Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på beräkningsunderlaget till jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). Liksom i kalkylberäkningarna behandlas i index hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning inom jordbruket (t ex av utsäde, fodersäd och smågrisar) beaktas därför inte. Nuvarande vägningstal, som gäller för budgetåret 1981/82, baseras på värdevolymer för 1980/81, dvs 1980/81 års beräknade förbrukning uttryckt i samma års prisläge.

Vid vägningstalsberäkningarna samt vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i totalkalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt eftersom i kostnaderna ingående mervär-

deskatt är avdragsgill i skatteredovisningen. Däremot ingår jordbrukets kostnader för olika punktskatter under respektive delposter i totalkalkylen och därmed i viktunderlaget till produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex belyser prisutvecklingen vid producenternas försäljning av sådana jordbruksprodukter som övergår från jordbrukssektorn till andra sektorer i samhället. Försäljningen inom jordbrukssektorn av sådana produkter som vidareförädlas ingår inte i index.

Vägningstalen i avräkningsprisindex grundas på s k normkalkyler, vilka utarbetas inom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp. Vägningstalen under 1981/82 avser beräknade produktionskvantiteter under 1980/81 värderade i detta års priser.

De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård men prismätning sker av praktiska skäl för vissa varor vid leveransställe. Priserna inkluderar i allmänhet produktbundna subventioner. Ett särskilt tillägg görs för värdet av den låginkomstsatsning (i form av leveranstillägg på mjölk) som ingår i jordbruksregleringen från 1 juli 1974. Eftersom indexberäkningarna syftar till att registrera prisutvecklingen i genomsnitt för hela landet, vägs regionala prisstöd (norrandsstödet för mjölkproduktion) in vid indexberäkningen.

Preisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i det led där prisregleringen verkar (t ex slaktdjur vid slakteri och konsumtionsmjölk vid mejeri) vilket för flertalet varor är ett led senare än i avräkningsprisindex. Härvid har varan ofta genomgått viss förädling. Prisregleringsprisindex omfattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. De nuvarande vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen avseende år 1980/81.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Detta index bygger huvudsakligen på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och avser delvis priser för samma varor som i prisregleringsprisindex.

delvis priser för vidareförädlade produkter (t ex från bagerier och charkuterier). Det omfattar konsumtionsvaror som helt eller delvis har sitt ursprung i svenska jordbruksprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien mäter prisutvecklingen i detaljhandeln för motsvarande varor som producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varurvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex (se nedan).

Världsmarknadsprisindex avser att mäta prisutvecklingen vid internationell handel för de jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Prisberäkningarna grundar sig vad gäller vegetabilieprodukter på internationella noteringar och vad gäller animalieprodukter på priser inom EG vilka justeras för gällande importavgifter och exportbidrag.

Den för animalieprodukter tillämpade metoden ger inte underlag för en exakt belysning av prisutvecklingen i internationell handel. Sett i ett något längre tidsperspektiv än från månad till månad torde dock den internationella prisutvecklingen godtagbart registreras.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris). Som vägningstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningstalen byts varje år.

I efterföljande tabell 146 redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Jämförbarhet

Mervärdesskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna utarbetade inom lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för perioden 1976/77–1980/81 framgår av tabell 146. Ur tabellen kan uträknas bl a att avräkningspriserna under denna period ökade med 32% och att jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med 51%.

Av tablån nedan framgår indextalen för de olika delposterna i avräkningsprisindex åren 1978/79–1980/81 (1966/67 = 100).

Varugrupp	1978/79	1979/80	1980/81
Brödsäd	133.6	141.0	162.0
Fodersäd	159.4	164.8	187.0
Matpotatis	206.1	239.9	277.8
Fabrikspotatis ¹	235.3	235.7	241.8
Socketbetor	148.2	156.8	170.4
Oljevaxter	170.7	175.8	192.0
Mjölk	280.8	292.3	325.6
Ägg	122.3	143.5	172.4
Storboskap	225.9	236.7	255.4
Hästkött	190.1	202.9	197.3
Kalvkött	208.2	217.9	230.2
Färskött	217.0	231.8	258.6
Fläsk	147.4	163.8	182.9

¹ Potatis för stärkelse och råsprit.

Bibliografi

Prisindex på jordbruksområdet /varje månad sedan juli 1966; tidigare under benämningen Index tal för prisutvecklingen på jordbrukets område; vissa uppgifter publiceras dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet 1966/67–1976/77. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp. 1977 (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet. Redogörelse för beräkningsmetoder. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp 1978.

Priser i jordbruket under 25 år – prisindex för produkter och produktionsmedel i jordbruket. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:4.

Tabell 146 Jordbrukets prisindex åren 1976/77—1980/81

Agricultural price indices in 1976/77—1980/81

1966/67 = 100

Index	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	179,8	199,3	211,2	241,6	278,2
Tjänster	195,5	220,3	242,4	267,3	300,8
Kapitalkostnader	182,2	199,3	209,0	234,6	266,1
Totalt	182,6	202,1	214,2	241,9	275,9
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	272,6	305,9	320,2	372,0	449,6
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	144,1	149,1	158,6	167,8	190,2
Animalier	191,6	207,9	214,5	228,2	253,8
Totalt	181,0	194,3	201,8	214,7	239,5
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	180,9	185,8	199,6	215,4	250,3
Animalier	139,4	155,8	164,6	181,0	201,9
Totalt	147,9	162,2	172,0	188,3	212,0
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	203,5	218,3	234,4	255,2	294,1
Animalier	157,4	172,8	182,1	199,3	224,0
Totalt	171,7	186,9	198,4	216,7	245,6
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	231,1	248,8	265,8	289,5	338,3
Animalier	164,6	185,1	196,6	214,2	248,1
Totalt ¹	187,4	206,9	220,3	240,2	279,1
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ¹	188,1	208,4	222,0	241,9	279,1
Övriga livsmedel	228,3	274,9	277,4	296,3	331,3
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	195,8	220,6	236,0	262,4	297,1
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	193	205	231	285	339
Animalier	146	172	158	170	180
Totalt	152	176	166	183	197

¹ Eftersom varuurlval och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

13 Jordbruksekonomiska förhållanden

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
13.1 Inkomster, utgifter m m	147–157
13.2 Löner för lantarbetare	158
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	159
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	160–161
13.5 Jordbrukssektorn i national-räkenskaperna	162–163

13.1 INKOMSTER, UTGIFTER M M

Särskilda undersökningar baserade på jordbrukarnas självdeklARATIONER har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet, under större delen av tiden av SCB. Genom undersökningarna erhålls uppgifter om bl a brukarnas taxerade inkomster och intäkter, utgifter och kostnader, nettointäkter, investeringar, tillgångar och skulder. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Materialet utnyttjas också för beräkning av vissa kostnadsposter i jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). För taxeringsåren 1973–1979 har skett en lagstadgad allmän övergång från deklaration enligt kontantprincip till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder. Med anledning av bl a denna övergång har en översyn av deklarationsundersökningen för jordbrukare genomförts. Översynsarbetet har resulterat i ändringar av undersökningens genomförande och innehåll fr o m undersökningens år 1977. Här kommer att ges resultat för år 1980 och för vissa poster även för tidigare år.

Genom den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, erhålls årligen uppgifter om intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Då överflyttades den i sin helhet till SCB. Inom SCB har en översyn gjorts av undersökningens innehåll och utförande, vilket medfört en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen har varit omfattande och berört bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning och lämnas vissa resultat avseende åren 1978, 1979 och 1980.

SCB sammanställer varje år statistik över skattemyndigheternas taxering av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m, dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna. I avsnitt 5.1 redovisas uppgifter om jordbruksfastigheternas antal och taxeringsvärden.

Deklarationsundersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av företag. Olika urvalssannolikheter används inom olika urvalsgrupper, dvs kombinationer av produktionsområden, storleksgrupper, brukarekategorier och innehav av djur.

Undersökningen avser företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Tabell 147 Jordbrukarnas intäkter och kostnader åren 1978—1980. Totalbelopp i milj kr
 Holders' receipts and expenditures in 1978—1980. Totals in millions of
 Swedish kronor

Bearbetningspost	1978	1979	1980
Inkomster av vegetabilier	4 650	4 856	5 156
» animalier	10 995	11 653	13 207
» skogsprodukter	1 265	1 268	1 891
» körslor, arrenden m m	1 124	1 231	1 456
Intäkter av naturaförmåner	1 065	1 144	1 303
Summa bruttointäkter exkl balansändringar	19 099	20 152	23 013
Utgifter för förnödenheter	5 043	5 596	6 246
» inköp av djur	1 528	1 697	1 943
» underhåll av inventarier och anläggningar	1 612	1 753	1 958
» räntor	1 390	1 608	2 199
» arbetslöner	984	959	1 010
Värdeminskningsavdrag	2 179	2 166	2 411
Övriga kostnader	3 582	3 877	4 361
Summa kostnader exkl egenavgifter	16 318	17 656	20 128
Egenavgifter ¹	579	571	590
Summa kostnader inkl egenavgifter	16 897	18 227	20 718
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc	2 781	2 504	2 886
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) efter balansändringar etc	3 169	2 904	2 831
Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 590	2 333	2 241

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 119 enheter 1978, 9 260 enheter 1979 och 9 110 enheter 1980; bortfall 7,5, 6,5 respektive 3,9%.

I undersökningen för inkomståret 1980, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, ingick 9 110 företag.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer. Dessa ställs av de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklarationerna överförs uppgifter till särskilda blanketter varefter stansning och bearbetning sker.

Bortfall

Bortfallet utgörs dels av objektsbortfall (deklarationen kan ej utnyttjas vid bearbetningen), dels av partiellt bortfall (vissa uppgifter saknas i deklarationen). Objektsbortfallet orsakas av att deklarationerna avser för kort eller för

lång redovisningsperiod, ej kan lösgöras från pågående taxeringsarbete, har alltför begränsad redovisning m m. Det är betydligt större för företag med över 100 hektar åker än för andra och kan eventuellt påverka noggrannheten av resultaten i denna grupp.

Objektsbortfallet uppgick i 1980 års undersökning till 3,9%.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas dels totaler, dels medelvärden per företag och per brukare. Vid beräkningarna multipliceras varje företags värden med ett uppräkningsstal, som kan anses ange hur många av totalpopulationens företag som representeras av det utvalda företaget. Vid uppskattningarna korrigeras dels för objektsbortfall, dels för partiellt bortfall.

Tabell 148 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1980. Kronor per företag
Holders' incomes and expenditures etc. in 1980. Swedish kronor per holding
 Avser samtliga företagarekategorier
 All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av vegetabilier</i>								
Götalands södra slättbygder	14 541	30 523	44 167	81 229	137 717	309 208	905 091	145 812
» mellanbygder	8 350	13 080	26 847	50 135	79 964	201 723	622 880	74 237
» norra slättbygder	3 943	12 245	23 965	41 525	77 794	162 465	456 250	76 944
Svealands slättbygder	7 470	8 419	18 449	31 607	52 997	126 109	431 005	82 115
Götalands skogsbygder	2 401	3 789	6 788	16 175	31 941	61 821	243 306	11 532
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 332	5 031	8 552	12 859	29 862	74 747	223 588	16 542
Nedre Norrland	698	2 466	3 325	6 532	10 475	20 234	114 176	4 220
Övre Norrland	493	3 176	4 148	6 163	14 769	24 254	95 429	5 103
Hela riket	2 995	6 212	14 413	31 674	61 534	146 751	494 341	44 169
<i>Inkomster av animalier</i>								
Götalands södra slättbygder	16 459	57 360	119 233	171 336	219 331	352 789	784 431	200 005
» mellanbygder	19 287	54 545	107 561	186 970	260 187	403 830	1 073 453	196 710
» norra slättbygder	15 871	19 344	56 546	103 757	160 515	234 473	474 004	123 519
Svealands slättbygder	4 979	8 317	33 593	72 242	122 095	170 568	390 649	112 156
Götalands skogsbygder	15 666	46 984	113 245	178 892	265 885	386 114	781 729	107 834
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 165	9 745	35 686	91 859	156 300	263 226	553 387	64 320
Nedre Norrland	4 381	17 560	55 009	107 904	191 540	321 842	823 968	58 215
Övre Norrland	6 778	18 948	49 845	110 568	216 435	392 474	696 466	64 362
Hela riket	10 541	32 642	84 808	140 533	206 739	292 142	517 713	100 528
<i>Inkomster av skogsprodukter</i>								
Götalands södra slättbygder	316	1 080	2 530	2 409	820	1 032	56 701	4 300
» mellanbygder	1 213	3 657	2 853	4 127	9 298	8 127	88 259	7 398
» norra slättbygder	658	1 711	6 188	6 471	6 813	13 074	60 378	9 230
Svealands slättbygder	4 159	5 551	6 155	14 275	15 714	22 837	79 506	18 806
Götalands skogsbygder	8 669	16 787	22 398	26 679	31 306	51 055	141 274	20 885
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 209	11 617	17 389	32 508	27 304	33 992	95 317	19 744
Nedre Norrland	17 019	17 378	28 618	33 906	47 855	60 460	99 815	25 627
Övre Norrland	6 983	8 973	8 914	13 179	19 469	26 996	45 338	10 518
Hela riket	8 770	12 195	14 586	16 848	17 298	22 181	77 495	16 200
<i>Övriga inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	4 346	10 331	12 258	11 816	17 601	40 770	182 707	24 840
» mellanbygder	2 408	3 266	3 906	8 556	14 744	31 469	104 078	12 595
» norra slättbygder	2 695	3 223	7 256	7 465	11 796	24 791	71 747	13 237
Svealands slättbygder	4 230	5 737	7 865	7 864	10 573	28 829	111 637	20 793
Götalands skogsbygder	2 156	7 112	7 660	13 423	22 417	43 607	92 710	9 995
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 294	1 901	9 799	7 913	16 417	27 697	80 119	8 745
Nedre Norrland	2 678	3 627	5 041	13 871	16 722	21 255	54 523	6 491
Övre Norrland	2 288	4 026	5 019	6 819	12 496	20 356	34 042	5 497
Hela riket	2 382	5 209	7 371	10 186	15 276	30 988	107 932	12 362

¹ Inklusive sjukpenning.

Tabell 148 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	35 662	99 294	178 190	266 790	375 469	703 803	1 928 934	374 958
» mellanbygder	31 259	74 549	141 166	249 787	364 193	645 153	1 888 673	290 940
» norra slättbygder	23 166	36 522	93 955	159 217	256 920	434 803	1 062 381	222 931
Svealands slättbygder	20 839	28 024	66 062	125 987	201 380	348 343	1 012 801	233 869
Götalands skogsbygder	28 891	74 672	150 091	235 169	351 549	542 599	1 259 019	150 245
Mellersta Sveriges skogsbygder	18 001	28 294	71 425	145 139	229 883	399 662	952 412	109 352
Nedre Norrland	24 776	41 032	91 986	162 212	266 592	423 792	1 092 484	94 552
Övre Norrland	16 541	35 124	67 925	136 730	263 170	464 080	871 277	85 480
Hela riket	25 051	55 614	116 656	194 718	291 167	480 050	1 258 562	185 864
<i>Intäkter av naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	7 658	9 267	11 135	13 051	15 116	17 791	20 721	13 231
» mellanbygder	7 121	6 794	10 796	14 386	15 278	17 296	20 092	12 398
» norra slättbygder	6 490	7 296	9 455	11 719	13 873	16 242	20 389	11 691
Svealands slättbygder	5 950	7 072	9 033	10 875	13 419	16 317	20 034	12 299
Götalands skogsbygder	6 434	9 616	11 160	14 111	15 306	17 285	21 144	10 696
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 187	7 340	9 687	12 957	14 425	16 570	17 934	9 848
Nedre Norrland	7 539	9 218	11 025	13 206	14 946	17 049	24 147	10 356
Övre Norrland	6 607	7 697	10 592	11 791	14 324	17 257	16 738	9 410
Hela riket	6 685	8 581	10 519	12 909	14 518	16 808	20 208	11 162
<i>Summa bruttointäkter exklusive balansändringar</i>								
Götalands södra slättbygder	43 320	108 561	189 537	279 841	390 595	721 594	1 949 676	388 243
» mellanbygder	38 610	81 343	152 036	264 194	380 079	662 466	1 908 764	303 508
» norra slättbygder	29 657	43 818	103 420	170 947	270 827	451 044	1 086 581	234 839
Svealands slättbygder	26 790	35 096	75 122	136 911	214 909	364 671	1 033 079	246 228
Götalands skogsbygder	35 325	84 311	161 396	249 811	366 934	559 923	1 280 164	161 058
Mellersta Sveriges skogsbygder	24 188	35 663	81 245	158 173	244 342	416 238	970 496	119 254
Nedre Norrland	32 318	50 250	103 221	175 418	281 554	440 852	1 116 631	104 961
Övre Norrland	23 148	42 847	78 527	148 656	277 936	481 477	888 014	94 952
Hela riket	31 750	64 210	127 287	207 792	305 837	496 874	1 279 725	197 130
<i>Utgifter för förnödenheter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	13 803	32 737	58 588	80 612	119 745	215 933	591 111	117 129
» mellanbygder	10 958	24 486	47 523	84 723	121 894	204 801	594 342	95 333
» norra slättbygder	8 713	10 813	28 427	46 229	75 418	125 318	318 565	65 753
Svealands slättbygder	4 978	8 172	18 390	30 786	54 036	94 087	271 424	62 501
Götalands skogsbygder	7 135	18 655	40 220	64 958	106 472	157 166	378 223	41 639
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 687	6 427	16 198	35 024	57 850	113 311	261 732	27 486
Nedre Norrland	2 686	8 329	19 352	40 323	73 920	113 296	287 615	22 132
Övre Norrland	3 387	8 290	19 635	40 693	78 338	139 182	294 898	24 461
Hela riket	5 848	14 365	32 769	55 583	87 370	140 212	368 233	53 494
<i>Utgifter för inköp av djur</i>								
Götalands södra slättbygder	2 616	9 169	14 358	30 007	42 722	102 111	216 191	43 728
» mellanbygder	2 446	9 327	15 326	31 020	37 032	82 743	263 399	34 922
» norra slättbygder	4 477	3 447	6 705	12 362	19 384	41 510	108 281	19 845
Svealands slättbygder	790	1 730	3 909	4 160	11 454	24 645	57 986	13 814
Götalands skogsbygder	3 132	7 290	20 287	17 819	26 632	54 589	98 709	14 893
Mellersta Sveriges skogsbygder	662	1 508	3 044	5 597	8 183	20 952	95 586	5 510
Nedre Norrland	763	1 725	2 974	10 818	10 851	15 678	63 980	4 049
Övre Norrland	337	1 297	3 461	8 882	10 982	24 527	52 408	4 141
Hela riket	1 984	4 750	11 362	15 886	22 694	47 743	117 433	16 642

¹ Avser utsäde och fodermedel, gödselmedel samt driv- och smörjmedel.

Tabell 148 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0	
<i>Utgifter för underhåll av inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	1 475	4 048	6 449	9 509	13 454	29 718	81 683	14 752
» mellanbygder	1 534	2 753	5 133	9 934	14 481	27 655	74 038	11 638
» norra slättbygder	1 195	1 957	4 251	6 563	10 780	16 757	45 449	9 320
Svealands slättbygder	1 142	1 977	4 061	6 194	9 042	15 939	47 961	11 134
Götalands skogsbygder	1 416	3 243	5 247	8 939	14 317	22 122	57 010	5 955
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 184	1 500	4 521	5 642	10 003	17 762	42 344	5 204
Nedre Norrland	1 402	2 569	3 708	7 559	11 592	20 030	52 702	4 478
Övre Norrland	1 300	1 797	3 046	5 366	9 053	17 106	37 159	3 603
Hela riket	1 356	2 622	4 694	7 800	11 816	20 345	55 221	7 841
<i>Utgifter för underhåll av byggnader och markanläggningar</i>								
Götalands södra slättbygder	3 786	4 424	7 517	9 697	12 230	17 195	57 461	12 081
» mellanbygder	5 690	4 724	5 696	9 664	12 274	15 851	45 583	9 869
» norra slättbygder	3 199	4 440	6 712	6 935	8 703	13 145	32 864	8 879
Svealands slättbygder	3 723	6 516	5 418	7 924	9 572	12 670	42 019	11 226
Götalands skogsbygder	3 574	7 171	8 183	12 719	15 097	20 154	57 040	8 749
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 237	6 238	5 946	7 517	11 252	13 604	28 818	7 045
Nedre Norrland	4 264	4 302	8 951	10 379	11 952	18 064	34 279	7 141
Övre Norrland	5 082	4 682	6 389	7 817	9 124	17 165	17 976	6 361
Hela riket	3 964	5 861	7 181	9 608	11 392	15 062	42 561	8 934
<i>Utgifter för räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	7 102	6 676	15 001	20 219	38 968	62 481	178 817	34 104
» mellanbygder	4 389	4 033	9 388	24 500	38 068	68 012	166 077	27 576
» norra slättbygder	4 608	5 489	9 400	17 094	25 807	54 539	133 716	25 989
Svealands slättbygder	5 841	5 316	7 602	10 978	22 504	38 305	99 933	24 849
Götalands skogsbygder	3 589	6 671	10 761	23 974	35 984	54 450	134 107	13 995
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 293	3 518	5 789	11 620	23 159	48 117	105 420	11 424
Nedre Norrland	2 572	4 051	8 005	14 416	35 766	55 082	162 713	10 316
Övre Norrland	2 347	3 229	8 636	17 770	31 361	79 145	138 017	11 319
Hela riket	3 562	5 218	9 582	18 598	30 994	52 812	129 554	18 836
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	809	2 677	2 561	5 099	7 134	33 677	246 017	20 205
» mellanbygder	282	724	2 133	7 446	9 373	36 892	240 394	14 852
» norra slättbygder	733	984	2 022	1 527	5 921	15 817	113 261	10 417
Svealands slättbygder	775	371	590	1 686	3 858	16 119	136 805	15 824
Götalands skogsbygder	588	1 356	1 857	4 408	13 991	35 351	194 827	5 075
Mellersta Sveriges skogsbygder	507	733	1 136	3 370	5 761	22 880	146 721	5 159
Nedre Norrland	83	173	1 366	2 584	6 660	20 191	127 018	2 290
Övre Norrland	260	313	384	1 394	4 733	15 320	59 772	1 585
Hela riket	458	924	1 596	3 655	7 553	23 674	161 190	8 654
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	12 156	23 505	35 769	48 322	68 774	134 631	441 644	75 501
» mellanbygder	9 471	14 906	25 819	45 725	58 928	113 136	362 241	52 172
» norra slättbygder	7 919	12 072	20 789	30 144	45 000	79 409	215 135	43 558
Svealands slättbygder	7 883	11 650	19 304	27 290	38 993	68 970	244 944	52 101
Götalands skogsbygder	8 570	17 022	24 157	39 738	59 304	97 519	292 288	27 764
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 012	9 628	18 090	29 156	43 883	76 424	191 518	23 846
Nedre Norrland	8 332	12 098	20 773	36 340	53 913	84 017	190 160	21 787
Övre Norrland	5 671	11 590	17 525	25 585	44 533	73 351	153 157	18 338
Hela riket	7 981	14 328	22 929	36 259	51 700	89 419	277 587	37 134

Tabell 148 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Summa utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	41 746	83 235	140 245	203 465	303 027	595 748	1 812 921	317 502
» mellanbygder	34 771	60 953	111 019	213 013	292 050	549 090	1 746 072	246 364
» norra slättbygder	30 844	39 203	78 306	120 854	191 014	346 496	967 271	183 760
Svealands slättbygder	25 131	35 733	59 274	89 019	149 459	270 736	901 074	191 451
Götalands skogsbygder	28 003	61 408	110 711	172 555	271 798	441 351	1 212 203	118 071
Mellersta Sveriges skogsbygder	17 583	29 551	54 725	97 924	160 091	313 048	872 139	85 676
Nedre Norrland	20 101	33 247	65 127	122 420	204 656	326 357	918 467	72 193
Övre Norrland	18 384	31 198	59 078	107 508	188 123	365 794	753 387	69 808
Hela riket	25 153	48 068	90 114	147 389	223 522	389 269	1 151 787	151 535
<i>Värdeminskingsavdrag för inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	2 812	6 923	12 095	17 728	24 075	39 631	91 058	22 039
» mellanbygder	3 363	5 416	11 974	17 608	27 402	43 510	94 939	20 158
» norra slättbygder	2 998	4 459	10 078	14 478	24 802	38 570	70 270	19 579
Svealands slättbygder	3 900	5 563	9 071	15 828	21 672	31 720	72 972	22 115
Götalands skogsbygder	2 724	7 097	12 382	21 976	27 491	47 771	63 734	12 771
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 909	4 525	10 398	15 924	26 418	39 840	55 259	12 325
Nedre Norrland	4 059	6 351	11 439	16 848	23 798	36 446	115 084	10 722
Övre Norrland	3 270	4 867	9 457	15 561	23 936	36 545	72 279	9 537
Hela riket	3 149	6 057	11 207	17 760	24 920	38 257	76 306	15 680
<i>Värdeminskingsavdrag för byggnader, markanläggningar m m</i>								
Götalands södra slättbygder	1 495	1 192	3 047	3 184	4 892	7 830	25 966	4 933
» mellanbygder	970	832	1 716	3 788	6 217	7 434	25 131	4 105
» norra slättbygder	840	1 740	2 659	4 115	4 500	8 040	17 564	4 549
Svealands slättbygder	1 037	983	1 483	2 509	4 263	6 961	16 539	4 523
Götalands skogsbygder	646	4 161	7 374	8 702	10 601	9 873	25 989	5 681
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 065	2 168	3 213	7 266	6 043	9 479	26 340	4 239
Nedre Norrland	3 856	3 876	10 255	6 038	13 824	20 599	57 457	7 106
Övre Norrland	1 527	672	2 567	5 036	6 324	16 021	20 216	2 856
Hela riket	1 552	2 809	4 895	5 381	6 601	8 744	20 738	4 976
<i>Övriga kostnader</i>								
Götalands södra slättbygder	52	107	565	345	236	270	345	316
» mellanbygder	15	58	255	371	600	524	1 810	369
» norra slättbygder	107	244	60	171	455	254	467	231
Svealands slättbygder	15	102	65	91	477	674	858	347
Götalands skogsbygder	93	82	272	314	696	557	682	232
Mellersta Sveriges skogsbygder	0	382	121	534	277	701	1 145	279
Nedre Norrland	2	67	4	334	594	744	899	127
Övre Norrland	41	44	57	3	206	316	740	68
Hela riket	51	120	190	272	479	502	790	247
<i>Summa kostnader exklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	46 105	91 450	155 952	224 722	332 232	643 357	1 930 164	344 767
» mellanbygder	39 119	67 260	124 963	234 778	326 269	600 558	1 866 585	270 956
» norra slättbygder	34 789	45 456	91 103	139 565	220 771	393 360	1 055 572	208 085
Svealands slättbygder	30 082	42 381	69 893	107 445	175 870	310 090	991 202	218 416
Götalands skogsbygder	31 466	72 749	130 723	203 547	310 587	499 547	1 302 608	136 750
Mellersta Sveriges skogsbygder	22 558	36 292	68 456	121 647	192 831	363 069	954 883	102 436
Nedre Norrland	28 018	43 541	86 825	145 638	242 562	384 145	1 091 907	90 125
Övre Norrland	23 221	36 780	71 159	128 107	218 589	418 676	846 622	82 270
Hela riket	29 905	57 003	106 400	170 796	255 504	436 756	1 249 376	172 413

Tabell 148 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Egenavgifter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	696	2 790	5 241	8 987	10 557	14 291	12 858	8 033
» mellanbygder	312	1 878	4 645	7 558	10 769	11 815	13 075	6 614
» norra slättbygder	254	764	2 719	5 726	9 053	11 924	14 447	5 890
Svealands slättbygder	751	227	1 977	4 696	7 536	10 781	12 499	6 030
Götalands skogsbygder	807	2 473	5 015	9 956	11 293	14 359	14 255	4 896
Mellersta Sveriges skogsbygder	333	502	2 057	6 019	9 928	12 359	11 045	3 430
Nedre Norrland	885	1 220	3 229	6 119	7 554	10 834	14 167	2 940
Övre Norrland	319	1 256	2 053	5 142	10 302	13 290	12 045	2 789
Hela riket	636	1 654	3 730	7 278	9 604	12 206	13 107	5 055
<i>Summa kostnader inklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	46 801	94 239	161 193	233 709	342 789	657 649	1 943 022	352 800
» mellanbygder	39 431	69 138	129 608	242 336	337 039	612 373	1 879 660	277 571
» norra slättbygder	35 042	46 220	93 822	145 291	229 825	405 284	1 070 019	213 975
Svealands slättbygder	30 833	42 607	71 870	112 140	183 406	320 871	1 003 701	224 446
Götalands skogsbygder	32 273	75 222	135 738	213 503	321 879	513 906	1 316 863	141 645
Mellersta Sveriges skogsbygder	22 890	36 794	70 514	127 666	202 759	375 428	965 927	105 866
Nedre Norrland	28 903	44 761	90 054	151 758	250 117	394 980	1 106 073	93 065
Övre Norrland	23 541	38 036	73 212	133 249	228 892	431 966	858 667	85 059
Hela riket	30 541	58 658	110 130	178 074	265 108	448 962	1 262 482	177 468
<i>Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	–2 785	17 111	33 585	55 119	58 363	78 236	19 512	43 476
» mellanbygder	–509	14 083	27 072	29 415	53 810	61 907	42 101	32 551
» norra slättbygder	–5 132	–1 638	12 317	31 382	50 055	57 685	31 009	26 754
Svealands slättbygder	–3 293	–7 285	5 230	29 466	39 038	54 581	41 877	27 812
Götalands skogsbygder	3 859	11 561	30 673	46 264	56 347	60 376	–22 444	24 309
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 630	–629	12 789	36 525	51 511	53 169	15 613	16 818
Nedre Norrland	4 301	6 709	16 396	29 779	38 992	56 707	24 724	14 836
Övre Norrland	–73	6 067	7 368	20 549	59 347	62 801	41 392	12 682
Hela riket	1 845	7 206	20 886	36 997	50 335	60 120	30 349	24 717
<i>Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	–3 254	12 186	25 351	41 280	43 118	62 032	22 257	33 177
» mellanbygder	–759	8 306	19 991	27 314	45 056	41 349	28 577	25 257
» norra slättbygder	–4 958	–2 523	10 333	23 238	42 882	51 802	33 447	22 803
Svealands slättbygder	–4 642	–7 980	3 573	20 998	32 581	46 865	28 125	21 884
Götalands skogsbygder	1 978	7 915	21 761	38 299	46 886	52 195	–25 208	18 488
Mellersta Sveriges skogsbygder	627	–704	8 382	28 749	41 223	46 480	28 414	13 246
Nedre Norrland	1 374	4 826	10 791	25 315	26 398	47 572	25 606	10 499
Övre Norrland	–521	3 493	6 459	20 729	42 582	48 469	37 158	9 732
Hela riket	361	4 520	15 132	29 773	40 640	49 841	25 018	19 195

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 110 enheter; bortfall 3,9%).

Tabell 149 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per företag år 1980
 Holders' assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1980

Intäktslag; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruksfastighet</i>								
Självägende brukare	5 093	10 971	20 894	35 743	45 003	54 865	61 584	23 152
Arrendatorer	3 590	4 130	17 658	32 830	42 191	57 038	70 822	27 900
Samtliga företagarekategorier	4 841	10 287	19 900	34 880	44 204	55 542	61 394	24 964
<i>Nettointäkter av tjänst</i>								
Självägende brukare	61 044	49 192	42 215	31 743	25 277	23 499	35 117	42 760
Arrendatorer	57 998	59 567	39 344	35 633	24 863	25 677	32 872	39 677
Samtliga företagarekategorier	62 976	53 563	42 385	33 294	25 655	23 139	37 675	42 802
<i>Nettointäkter av övriga förvärvskällor</i>								
Självägende brukare	7 063	9 103	10 466	9 414	9 447	10 947	23 550	9 503
Arrendatorer	7 125	7 414	9 719	7 883	9 800	10 274	16 331	9 173
Samtliga företagarekategorier	7 495	9 245	11 019	8 808	9 503	10 791	30 972	10 095
<i>Sammanräknad inkomst</i>								
Självägende brukare	73 200	69 266	73 574	76 900	79 728	89 311	120 250	75 413
Arrendatorer	68 714	71 112	66 721	76 346	76 854	92 989	120 025	76 750
Samtliga företagarekategorier	75 312	73 095	73 303	76 982	79 362	89 471	130 039	77 860
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägende brukare	65 998	62 226	66 386	69 276	74 172	81 566	98 283	68 113
Arrendatorer	60 920	61 846	57 528	69 682	70 327	86 531	106 468	68 681
Samtliga företagarekategorier	67 549	65 068	65 476	67 855	73 304	81 978	98 847	69 448

¹ Inklusive särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 110 enheter; bortfall 3,9%).

De i undersökningen ingående deklarationerna har varit upprättade enligt kontantprincipen eller enligt bokföringsmässiga grunder. Den successiva övergången till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder har inneburit att praktiskt taget samtliga jordbrukare lämnat deklaration enligt bokföringsmässiga grunder fr o m inkomståret 1979.

Deklaration enligt kontantprincip innebär bl a att resultaten inte var korrigerade för årliga förändringar i lager, fordringar och andra tillgångar samt skulder för driften.

Vid deklaration enligt bokföringsmässiga grunder medtas kostnad för värdeminskning av bl a inventarier enligt fastställda normer för avskrivning. I övrigt medtas årets faktiska inkomster och utgifter för lantbruksdriften samtidigt som nettointäkterna beräknas med hänsyn till ändringar i balansvärden (skillnaderna mellan ingående och utgående bokförda lagervärden, skulder och fordringar).

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning är dock materialet inte granskat av taxeringsmyndighet före bearbetningen.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen avser företag i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) med mer än 20 hektar åker. Dock ingår ej företag i slättbygderna med över 100 hektar åker och ej heller företag i skogsbygderna eller Norrland med över 50 hektar åker. Vidare bör observeras att endast företag som ägs eller arrenderas av fysiska personer ingår och att vissa trädgårdsföretag och företag med stor produktion av slaktsvin eller höns och kycklingar ej ingår.

Tabell 150 Jordbrukarnas investeringar samt tillgångar och skulder i kronor per företag år 1980*Investments, assets and liabilities. Swedish kronor per holding in 1980*

Investeringar och förmögenhet; företagarekategorier	Storleksgrupp, hektar åker							Över 100,0	Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0			
<i>Investeringar i inventarier</i>									
Självvägande brukare	2 934	5 809	11 835	21 024	31 457	49 356	107 775	16 247	
Arrendatorer	2 854	6 818	10 712	15 768	28 409	48 155	82 362	21 205	
Samtliga företagarekategorier	2 793	6 148	12 220	20 320	31 317	50 368	112 159	19 131	
<i>Investeringar i byggnader</i>									
Självvägande brukare	2 126	2 678	3 947	5 233	7 319	13 015	19 451	4 712	
Arrendatorer	352	486	843	1 372	1 039	2 316	9 239	1 424	
Samtliga företagarekategorier	1 775	3 252	3 879	5 778	6 852	10 207	18 848	5 024	
<i>Investeringar i markanläggningar</i>									
Självvägande brukare	108	122	386	1 100	1 521	2 766	4 641	720	
Arrendatorer	5	68	220	20	283	220	3 073	282	
Samtliga företagarekategorier	86	147	330	883	1 035	1 950	4 762	684	
<i>Summa investeringar</i>									
Självvägande brukare	5 169	8 609	16 169	27 357	40 297	65 137	131 867	21 679	
Arrendatorer	3 211	7 372	11 775	17 161	29 730	50 690	94 674	22 910	
Samtliga företagarekategorier	4 654	9 547	16 429	26 981	39 204	62 525	135 769	24 839	
<i>Tillgångar</i>									
Självvägande brukare	222 216	313 078	447 729	562 376	757 635	1 124 628	2 639 793	505 162	
Arrendatorer	147 184	160 874	255 783	345 072	420 303	571 276	1 210 716	354 663	
Samtliga företagarekategorier	218 748	308 731	437 341	528 839	666 191	957 365	2 515 630	520 112	
<i>Skulder</i>									
Självvägande brukare	65 592	84 754	169 270	248 213	434 862	762 953	2 046 179	241 080	
Arrendatorer	79 331	61 193	97 459	141 738	194 941	306 327	796 147	172 241	
Samtliga företagarekategorier	71 738	90 511	178 045	251 604	370 756	612 434	1 805 838	260 577	
<i>Nettoförmögenhet</i>									
Självvägande brukare	156 625	228 324	278 459	314 166	322 777	361 682	593 614	264 079	
Arrendatorer	67 853	99 682	158 324	203 333	225 362	264 949	414 569	182 423	
Samtliga företagarekategorier	147 010	218 221	259 294	277 239	295 435	344 934	709 805	259 530	

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 110 enheter; bortfall 3,9%).

Enligt en plan för undersökningen skall urvalets storlek avpassas så att resultaten kommer att baseras på uppgifter från cirka 1 000 företag. Urvalet för 1980 bestod till 3/4 av gårdar som kvarstod från föregående undersökningstillfälle och till 1/4 av ett nytt urval från lantbruksregistret. Enligt planen kommer urvalet att förnyas med 1/4 varje år.

Urvalet varierar med produktionsområden och efter åkerarealens storlek och antalet skötkreatursenheter. För 1980 års undersökning uttogs 991 företag.

Primärmaterial

Materialinsamlingen är omfattande. För varje företag som deltar i undersökningen skall uppgifter insamlas så att ett driftsbokslut kan upprättas. Till grund för detta bokslut ligger främst företagets löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras uppgifter från inventeringar av olika slag samt vissa kompletteringsuppgifter. En del uppgifter hämtas direkt från lantbruksregistret.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med Lantbrukarnas Riksförbunds Driftsbyrå, lant-

Tabell 151 Jordbrukarnas kontanta inkomster¹ inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1978—1980. Kronor per företag

Holders' cash incomes in production areas and size groups in 1978—1980.

Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier

All categories of holders

Produktionsområde; år	Inkomster av vegetabilier							Inkomster av animalier	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp, hektar åker	
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1980	14 541	30 523	44 167	81 229	137 717	309 208	905 091	16 459	57 360
1979	15 698	23 292	39 270	92 944	147 450	286 347	874 103	15 498	49 652
1978	12 346	16 746	38 704	87 741	146 560	276 225	853 224	18 347	43 207
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1980	8 350	13 080	26 847	50 135	79 964	201 723	622 880	19 287	54 545
1979	8 271	16 102	27 390	45 652	71 058	173 722	634 268	17 455	43 065
1978	6 295	17 270	23 695	44 716	63 393	163 670	593 803	19 753	44 963
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1980	3 943	12 245	23 965	41 525	77 794	162 465	456 250	15 871	19 344
1979	5 714	9 724	20 511	32 826	67 822	142 186	441 784	14 909	17 199
1978	5 207	9 530	20 448	33 343	61 140	155 895	400 979	9 948	17 417
<i>Svealands slättbygder</i>									
1980	7 470	8 419	18 449	31 607	52 997	126 109	431 005	4 979	8 317
1979	4 898	7 516	18 197	26 416	50 076	120 069	407 850	7 494	11 522
1978	3 599	9 041	26 632	27 917	48 322	110 105	373 673	9 244	11 164
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1980	2 401	3 789	6 788	16 175	31 941	61 821	243 306	15 666	46 984
1979	4 088	4 047	5 626	14 651	31 306	66 515	230 455	15 359	38 783
1978	3 286	1 878	5 697	13 920	30 774	62 786	232 209	14 054	40 109
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1980	2 332	5 031	8 552	12 859	29 862	74 747	223 588	3 165	9 745
1979	2 565	4 065	7 790	13 186	26 033	69 298	230 704	2 553	12 359
1978	1 224	2 841	8 388	12 047	25 718	66 555	242 647	2 818	10 706
<i>Nedre Norrland</i>									
1980	698	2 466	3 325	6 532	10 475	20 234	114 176	4 381	17 560
1979	520	1 974	3 628	5 912	9 046	18 234	170 022	4 351	16 584
1978	463	1 235	2 937	7 636	10 057	25 138	125 789	3 508	15 577
<i>Övre Norrland</i>									
1980	493	3 176	4 148	6 163	14 769	24 254	95 429	6 778	18 948
1979	216	1 544	4 204	4 696	8 886	26 798	10 320	6 797	14 042
1978	96	701	1 169	3 088	12 751	19 802	30 511	5 540	14 462

¹ Inkomster av vegetabilier, animalier och skogsprodukter; övriga inkomster redovisas ej i denna tabell.

					Inkomster av skogsprodukter						
					Storleksgrupp, hektar åker						
10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0
119 233	171 336	219 331	352 789	784 431	316	1 080	2 530	2 409	820	1 032	56 701
96 961	161 898	183 777	312 762	739 231	737	1 082	656	229	837	862	40 311
89 809	145 265	171 684	309 059	601 921	641	1 158	473	233	799	912	62 904
107 561	186 970	260 187	403 830	1 073 453	1 213	3 657	2 853	4 127	9 298	8 127	88 259
96 407	178 168	228 101	351 582	904 525	244	1 178	2 619	2 587	5 246	7 282	61 495
92 382	154 070	209 960	341 192	838 492	531	2 255	3 460	4 806	3 348	7 260	60 708
56 546	103 757	160 515	234 473	474 004	658	1 711	6 188	6 471	6 813	13 074	60 378
47 305	94 691	144 527	206 070	404 997	722	1 185	2 765	6 512	5 729	8 662	41 828
48 768	86 302	152 513	179 774	352 407	1 351	1 001	2 128	4 781	5 728	12 015	40 840
33 593	72 242	122 095	170 568	390 649	4 159	5 551	6 155	14 275	15 714	22 837	79 506
29 862	66 234	109 823	152 128	346 934	3 219	5 138	4 962	8 665	10 339	8 982	50 216
30 324	56 309	99 395	166 539	337 967	3 450	4 273	4 756	7 706	9 899	13 731	55 969
113 245	178 892	265 885	386 114	781 729	8 669	16 787	22 398	26 679	31 306	51 055	141 274
89 374	152 742	252 643	350 092	661 489	5 689	10 305	9 687	18 472	21 745	30 389	134 916
80 724	156 657	213 176	317 735	621 548	5 266	8 428	9 525	12 250	17 828	49 225	133 300
35 686	91 859	156 300	263 226	553 387	11 209	11 617	17 389	32 508	27 304	33 992	95 317
32 343	82 922	146 230	229 554	502 853	7 477	9 919	16 681	22 414	22 125	33 371	60 282
30 722	81 866	131 934	214 321	505 595	7 597	14 975	17 754	22 231	22 726	34 966	60 568
55 009	107 904	191 540	381 842	823 968	17 019	17 378	28 611	33 906	47 855	60 460	99 815
50 087	94 745	166 684	309 227	695 877	8 368	15 403	17 253	31 799	37 239	44 712	44 847
43 432	90 768	134 273	299 145	633 569	7 795	12 090	17 471	34 348	22 539	32 024	37 445
49 845	110 568	216 435	392 474	696 466	6 983	8 973	8 914	13 179	19 469	26 996	45 338
41 616	94 245	180 805	326 846	607 917	4 406	8 576	6 549	11 846	13 683	14 236	38 013
47 719	97 744	166 881	302 991	817 191	4 094	5 277	12 054	9 219	10 485	21 274	25 877

Tabell 152 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1978—1980. Kronor per företag

Holders' net receipts in production areas and size groups in 1978—1980. Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier
All categories of holders

Produktionsområde; år	Nettointäkter av jordbruksfastighet ¹							Nettointäkter av tjänst	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp, hektar åker	
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1980	4 148	15 876	28 613	43 063	47 010	66 139	59 451	65 221	37 126
1979	4 086	14 353	26 302	40 483	47 522	56 422	58 841	50 160	39 973
1978	5 642	15 179	26 779	42 898	50 401	57 263	57 977	50 890	32 137
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1980	4 595	11 940	24 646	35 465	50 103	54 554	65 515	53 071	44 629
1979	5 789	10 307	24 772	37 516	46 611	54 562	72 406	44 147	28 141
1978	4 819	13 219	26 892	37 324	47 604	52 563	66 126	36 648	22 637
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1980	2 815	4 822	15 814	28 675	44 354	53 270	64 900	58 651	63 696
1979	3 290	4 221	16 309	27 794	39 906	49 608	63 215	49 258	53 793
1978	3 264	5 146	17 242	28 102	42 249	54 536	65 880	44 187	46 712
<i>Svealands slättbygder</i>									
1980	3 296	4 290	12 699	24 025	35 166	50 029	59 543	63 743	60 511
1979	3 244	4 467	13 961	23 247	35 492	49 329	54 494	55 209	61 569
1978	4 495	8 196	15 168	23 723	36 256	50 663	55 684	46 390	42 645
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1980	5 672	13 361	25 333	45 322	51 127	64 493	66 827	66 066	46 079
1979	6 374	13 273	24 511	43 262	51 425	58 204	72 436	53 431	51 519
1978	5 129	14 621	24 330	45 766	49 327	57 279	60 882	46 436	40 190
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1980	4 704	7 136	12 772	30 944	43 733	54 701	51 486	57 192	60 875
1979	4 606	8 472	16 792	30 017	41 820	51 345	54 196	53 022	47 951
1978	6 080	9 543	16 393	32 489	41 519	51 701	54 409	48 739	40 081
<i>Nedre Norrland</i>									
1980	5 806	8 949	16 416	30 385	34 385	49 521	67 081	63 271	54 078
1979	4 166	11 004	16 385	29 222	31 134	50 706	55 338	53 483	43 746
1978	6 336	9 116	16 749	29 327	30 486	51 573	49 265	46 848	40 429
<i>Övre Norrland</i>									
1980	2 915	8 073	10 785	25 854	45 760	56 599	50 227	63 886	72 227
1979	3 119	7 194	12 800	24 473	40 417	50 400	47 847	61 056	61 375
1978	4 305	6 448	16 024	30 489	41 905	56 481	40 638	50 514	50 978

¹ Avdrag för egenavgifter görs i respektive förvärvskälla. — ² Här ingår även nettointäkter av övriga förvärvskällor.

Sammanräknad inkomst ^{1 2}												
Storleksgrupp, hektar åker												
10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
28 981	26 291	24 224	20 027	32 147	75 571	62 624	74 811	79 692	82 022	102 466	116 628	
29 051	25 486	21 209	20 740	26 818	59 997	65 746	62 147	73 487	77 730	89 746	111 606	
26 566	18 537	15 134	21 617	26 234	62 093	52 099	58 246	67 092	71 717	87 849	107 181	
31 400	33 859	19 171	18 779	38 537	65 684	62 382	65 874	79 591	78 904	81 846	137 619	
28 808	23 625	17 381	17 342	33 116	56 083	49 107	58 719	68 054	69 978	78 584	132 892	
24 707	14 040	17 020	14 180	27 442	45 474	45 183	56 025	55 721	69 314	106 918	112 468	
45 077	43 251	28 786	23 854	37 559	73 498	77 187	69 045	79 032	85 154	87 239	131 544	
37 271	31 660	24 228	18 869	33 679	67 120	63 153	60 808	63 652	73 107	81 788	114 991	
37 707	26 642	18 488	19 645	23 956	53 647	57 350	61 142	58 716	67 827	81 731	106 440	
55 333	40 730	28 342	25 122	36 988	80 136	81 974	79 996	73 489	71 340	85 549	131 774	
43 138	33 257	21 291	19 906	34 245	68 508	77 293	67 462	62 652	63 346	77 821	115 932	
37 599	26 865	23 540	19 033	23 321	60 927	57 378	59 355	58 445	67 425	76 124	101 810	
34 787	28 059	24 872	27 144	58 057	79 339	69 483	73 422	84 115	86 250	105 175	155 782	
26 324	18 220	21 832	20 227	34 847	67 658	72 716	56 983	66 203	80 327	87 258	144 134	
25 537	16 286	19 517	19 556	27 008	56 980	60 863	54 765	65 484	77 043	83 363	111 886	
45 319	28 507	25 756	20 517	28 876	69 309	74 230	67 014	65 180	77 124	81 601	97 013	
43 673	27 803	19 178	21 263	25 330	63 519	61 728	66 458	63 973	66 072	79 072	88 952	
32 576	21 600	18 528	18 087	24 712	60 463	54 757	53 837	59 817	67 116	76 104	100 150	
54 414	28 765	27 405	19 839	54 463	76 060	70 501	79 112	64 804	68 842	77 972	180 603	
42 583	22 046	21 912	13 442	31 841	62 215	60 499	64 616	56 668	59 982	70 161	133 829	
35 308	18 800	20 921	12 707	19 839	58 254	53 478	57 910	56 139	53 564	69 258	74 093	
60 999	38 728	26 862	24 149	26 388	71 143	89 935	77 490	71 227	80 588	87 583	83 280	
52 371	33 007	23 177	21 369	14 571	68 164	72 162	70 112	62 321	68 912	78 310	64 976	
45 801	23 681	24 959	14 470	11 255	58 110	61 623	65 956	59 250	72 054	78 662	53 728	

Tabell 153 Intäkter och kostnader i jordbruket åren 1976–1980. Kronor per företag
 Receipts and costs in agriculture in 1976–1980. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; år	Intäkter i jordbruket					
	Vegetabilier			Animalier		
	Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1980	79 386	142 929	248 119	153 597	171 731	257 123
1979 ²	73 478	142 685	250 225	137 122	160 705	223 847
1978	75 929	123 500	242 000	128 603	173 053	188 166
1976	66 528	112 990	224 819	98 037	133 337	130 266
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1980	44 322	88 955	149 394	160 434	278 731	334 829
1979 ²	35 239	52 134	124 846	154 440	193 373	281 291
1978	38 460	80 962	147 712	144 786	182 479	249 939
1976	38 460	67 406	159 851	126 051	163 144	185 121
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1980	51 544	80 417	190 401	129 730	153 929	193 246
1979 ²	35 946	63 228	134 331	117 823	122 110	177 885
1978	39 532	69 745	153 267	87 711	124 279	157 711
1976	40 591	67 027	114 618	76 461	102 565	112 312
<i>Svealands slättbygder</i>						
1980	34 819	60 177	145 370	70 694	127 441	154 770
1979 ²	30 370	47 024	124 561	69 373	115 629	151 697
1978	31 554	41 081	122 952	61 404	119 606	132 255
1976	28 595	47 377	98 641	49 279	85 935	98 389
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1980	14 011	38 865	..	174 342	249 753	..
1979 ²	8 803	34 724	..	159 230	206 937	..
1978	12 538	43 937	..	135 759	198 716	..
1976	10 130	26 931	..	129 388	164 470	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1980	13 064	25 218	..	94 989	159 883	..
1979 ²	15 111	21 532	..	86 375	151 843	..
1978	15 280	30 420	..	88 620	148 764	..
1976	15 580	25 508	..	73 002	118 537	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>						
1980	9 995	18 102	..	105 851	203 184	..
1979 ²	10 154	17 310	..	94 973	174 712	..
1978	5 554	13 431	..	98 906	165 275	..
1976	17 326	18 792	..	83 300	126 923	..

						Kostnader i jordbruket		
Övriga intäkter			Summa			Förnödenheter		
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
5 973	11 593	22 361	238 956	326 253	527 604	83 207	97 980	175 330
5 081	7 464	10 843	215 681	310 853	484 915	73 275	103 825	164 493
4 515	8 982	16 460	209 047	305 535	446 626	68 742	108 200	156 426
4 383	8 944	10 529	168 947	255 270	365 614	52 235	83 940	108 399
4 833	12 238	13 629	209 589	379 924	497 852	70 219	126 131	178 323
4 134	9 064	12 677	193 813	254 570	418 813	69 222	83 442	151 255
9 919	8 269	11 171	193 166	271 709	408 823	60 992	100 629	144 852
11 270	9 738	13 203	175 781	240 289	358 176	47 554	76 212	11 315
5 146	7 141	16 395	186 420	241 487	400 042	67 570	69 995	116 421
5 401	5 949	10 802	159 170	191 287	323 018	56 352	58 669	98 999
5 682	8 468	15 060	132 925	202 492	326 037	38 597	59 726	96 701
4 264	7 466	7 980	121 316	177 057	234 911	33 609	47 055	68 687
4 888	9 027	15 219	110 671	196 645	315 359	29 779	50 804	93 314
4 941	7 497	12 827	104 684	170 149	289 084	25 850	46 707	83 456
4 856	11 801	15 326	97 814	172 488	270 532	23 890	48 466	71 362
3 234	4 956	11 255	81 107	138 268	208 284	20 049	36 752	55 553
6 055	13 128	..	194 408	301 746	..	59 371	93 324	..
6 653	9 238	..	174 686	250 899	..	57 912	83 476	..
6 227	11 317	..	154 525	253 970	..	49 152	71 940	..
6 201	9 183	..	145 719	200 584	..	35 642	51 846	..
5 682	11 515	..	113 735	196 616	..	31 418	53 223	..
5 917	8 047	..	107 403	181 422	..	27 785	47 759	..
10 086	8 403	..	113 985	187 587	..	28 724	47 519	..
6 232	5 110	..	94 814	149 155	..	25 312	45 975	..
9 570	7 786	..	125 417	229 071	..	32 866	71 566	..
5 937	10 629	..	111 064	202 651	..	37 074	75 370	..
6 968	15 488	..	111 428	194 194	..	30 105	57 807	..
6 910	11 951	..	107 537	157 666	..	26 093	38 878	..

Tabell 153 (forts)

Produktionsområde; år	Kostnader i jordbruket								
	Underhåll			Avskrivningar ¹			Arbetskostnad utanför brukarfamiljen		
	Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1980	20 798	24 191	46 991	42 631	58 255	96 759	9 645	23 294	35 712
1979 ²	15 712	21 554	39 293	39 749	49 808	87 759	8 368	13 966	28 539
1978	12 697	22 569	33 920	31 309	47 426	76 225	7 643	16 114	28 257
1976	10 378	15 092	23 283	25 584	35 468	53 124	3 701	12 633	32 670
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1980	15 805	25 917	30 975	44 620	68 085	90 203	6 568	34 289	66 037
1979 ²	16 505	18 949	27 813	40 316	52 925	78 723	7 641	21 768	42 732
1978	13 431	17 402	28 186	34 903	44 113	68 065	10 725	24 408	38 957
1976	14 020	14 235	23 422	29 522	33 837	54 603	14 417	20 881	42 956
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1980	10 977	17 722	25 180	44 994	58 384	86 025	12 250	20 409	46 787
1979 ²	9 475	12 913	22 567	36 744	48 976	71 062	10 064	11 134	41 028
1978	7 953	12 838	20 968	29 607	39 986	63 159	3 087	17 695	38 198
1976	6 485	9 673	14 364	23 690	34 750	50 587	3 914	9 315	20 559
<i>Svealands slättbygder</i>									
1980	10 082	13 789	28 673	36 015	52 604	74 456	10 394	14 926	23 192
1979 ²	9 656	13 483	24 066	32 643	46 408	75 247	7 707	16 277	33 643
1978	9 550	12 187	19 313	29 813	39 678	66 208	6 476	20 215	26 099
1976	7 456	8 826	14 597	24 158	32 579	49 812	4 296	12 929	16 738
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1980	12 838	21 460	..	46 561	66 952	..	12 429	18 696	..
1979 ²	14 753	19 297	..	39 716	56 223	..	17 979	20 797	..
1978	12 333	17 671	..	31 232	46 717	..	17 235	29 317	..
1976	8 387	13 599	..	28 917	33 594	..	15 476	19 137	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1980	11 432	17 514	..	38 033	51 031	..	14 518	21 311	..
1979 ²	10 414	16 577	..	31 844	44 672	..	12 113	17 588	..
1978	12 192	14 539	..	27 797	38 053	..	12 206	20 883	..
1976	9 060	10 555	..	24 554	27 804	..	12 975	15 659	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
1980	13 031	19 075	..	32 635	62 145	..	13 700	17 332	..
1979 ²	9 453	17 477	..	29 145	54 781	..	8 027	17 661	..
1978	7 926	14 112	..	26 679	42 658	..	8 398	18 661	..
1976	7 726	11 097	..	20 893	30 397	..	7 580	12 513	..

						Intäkter i skogsbruket		
Övriga kostnader			Summa					
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
32 548	46 938	63 550	188 829	250 658	418 342	1 953	1 901	408
31 149	41 876	56 178	168 253	231 029	376 262	1 893	667	519
27 153	43 675	49 446	147 544	237 984	344 274	450	1 572	863
20 361	28 512	39 433	112 259	175 645	256 909	– 5	1 427	1 105
33 086	50 270	62 047	170 298	304 692	427 585	4 950	10 402	9 989
28 391	31 569	52 013	162 075	208 653	352 536	4 370	7 536	11 556
26 626	31 364	47 439	146 677	217 916	327 499	4 908	5 887	7 842
22 012	27 452	41 416	127 525	172 617	273 712	5 627	20 298	14 379
21 039	29 417	43 815	156 830	195 927	318 228	14 929	11 107	16 191
29 182	25 050	34 929	141 817	156 742	268 585	8 463	7 256	14 542
18 077	23 330	34 856	97 321	153 575	253 882	8 313	14 420	7 854
13 593	17 853	22 915	81 291	118 646	177 112	7 621	16 016	17 897
18 100	27 094	43 008	104 370	159 217	262 643	18 082	18 265	27 534
16 062	23 173	33 280	91 918	146 048	249 692	13 236	14 530	29 358
15 601	22 134	30 486	85 330	142 680	213 468	15 422	12 136	24 858
11 970	18 189	24 036	67 929	109 275	160 736	11 631	14 446	23 971
28 563	41 375	..	159 762	241 807	..	44 027	28 528	..
23 901	34 867	..	154 261	214 660	..	32 613	21 097	..
20 136	29 789	..	130 088	195 434	..	19 937	18 978	..
16 667	22 546	..	105 089	140 722	..	20 753	41 480	..
21 664	26 746	..	117 065	169 825	..	48 028	33 773	..
18 515	25 878	..	100 671	152 474	..	32 885	30 775	..
18 613	25 531	..	99 532	146 525	..	27 793	25 807	..
15 297	20 378	..	87 198	120 371	..	33 513	29 101	..
20 534	29 868	..	112 766	199 986	..	43 122	50 013	..
20 031	29 695	..	103 730	194 984	..	36 024	29 169	..
18 025	27 164	..	91 673	160 402	..	23 430	33 199	..
16 765	22 224	..	79 057	115 109	..	30 753	36 075	..

Tabell 153 (forts)

Produktionsområde; år	Kostnader i skogsbruket			Lantbrukets resultat		
				Resultat före räntekostnader och familjens arbetsersättning		
	Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1980	249	466	332	51 832	77 031	109 338
1979 ²	401	173	283	48 921	80 317	108 889
1978	174	774	761	61 779	68 349	102 455
1976	298	565	281	56 386	80 487	109 531
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1980	580	2 700	3 740	43 662	82 935	76 517
1979 ²	281	1 269	1 990	35 828	52 185	75 843
1978	1 071	2 231	3 298	50 325	57 451	85 867
1976	1 077	2 967	3 759	52 806	85 004	95 085
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1980	5 089	4 599	5 559	39 431	52 067	92 448
1979 ²	2 139	1 934	5 920	23 676	39 868	63 054
1978	2 660	3 643	5 421	41 258	59 693	74 590
1976	3 313	1 924	4 381	44 335	72 503	71 315
<i>Svealands slättbygder</i>						
1980	5 427	4 908	8 708	18 956	50 786	71 542
1979 ²	2 057	3 613	8 292	23 944	35 018	60 458
1978	3 424	2 563	7 790	24 483	39 381	74 133
1976	2 300	4 607	4 665	22 510	38 830	66 854
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1980	6 884	7 778	..	71 789	80 689	..
1979 ²	4 305	5 722	..	48 732	51 614	..
1978	4 297	5 299	..	40 078	72 215	..
1976	4 141	6 150	..	55 177	95 192	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1980	10 442	5 645	..	34 256	54 918	..
1979 ²	7 526	9 175	..	32 092	50 547	..
1978	5 949	7 375	..	36 298	59 494	..
1976	-2 983	7 755	..	44 111	50 129	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>						
1980	9 994	8 634	..	45 777	70 465	..
1979 ²	9 265	7 215	..	34 092	29 620	..
1978	5 282	7 125	..	37 903	59 868	..
1976	8 988	8 464	..	49 896	70 166	..

¹ Avskrivningar till nuvärde 1980, tidigare till anskaffningsvärde. — ² Reviderade uppgifter.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 991 enheter; bortfall 12%).

Brukarfamiljens totala inkomster					
Totala inkomster av eget arbete och eget kapital			Sammanräknad inkomst		
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
65 712	67 728	53 453	73 394	72 027	64 443
54 413	62 248	68 703	59 574	65 419	74 299
71 846	66 717	62 377	77 354	89 055	69 792
61 854	69 817	86 719	64 097	73 996	88 565
58 541	79 075	38 951	63 645	86 453	47 138
51 837	52 945	49 005	57 200	58 712	56 338
67 906	56 285	60 941	75 222	60 357	65 041
63 576	86 404	78 429	66 979	89 936	82 569
61 373	48 670	71 493	64 783	53 756	77 354
52 095	43 463	54 827	55 750	47 517	62 622
62 299	66 605	66 290	69 269	71 280	71 326
60 262	75 906	64 899	62 803	79 644	69 331
51 828	68 624	60 186	58 080	74 095	70 176
56 972	50 008	56 996	59 265	53 495	63 105
53 928	46 041	69 572	57 398	52 744	73 942
46 663	48 062	66 031	50 200	54 089	69 987
90 226	75 393	..	93 728	86 694	..
63 252	46 351	..	68 152	53 273	..
61 040	73 733	..	69 655	82 439	..
66 628	101 186	..	71 068	104 861	..
57 018	60 362	..	59 554	67 103	..
52 489	57 485	..	56 719	60 945	..
54 877	55 640	..	62 133	59 480	..
55 325	61 480	..	62 314	63 780	..
70 440	59 923	..	80 684	68 182	..
59 967	35 079	..	69 117	43 463	..
60 294	72 647	..	66 165	81 253	..
67 042	81 004	..	70 352	86 414	..

bruksnämnder och skogsvårdsstyrelser. Inom driftsbyråorganisationen är 35–40 kontor engagerade i arbetet, som regleras genom ett avtal mellan SCB och Driftsbyrån.

Driftsbyrån handhar en betydande del av uppgiftsinsamlingen. Utöver bokföringen av inkomster och utgifter sammanställer driftsbyråkontoren uppgifter om åtgång av arbete och dragkraft, lagervärden, skogsavverkning och skogsvårdsåtgärder, naturauttag m m.

För beräkning av bl a kostnader för avskrivning görs olika inventeringar första året företagen är med i JEU. Företagens ekonomibyggnader och bostadshus inventeras av byggnadskunnig personal vid lantbruksnämnderna. Driftsbyrån ansvarar för inventeringar av maskiner och redskap. Byggnadernas och inventariernas värden beräknas vid SCB. Skogsvårdsstyrelserna utför en skogsinventering, som ligger till grund för beräkning av bl a skogsförråd och årlig tillväxt.

Granskning. Bortfall

Det inkomna primärmaterialet granskas manuellt och maskinellt vid SCB. Felaktiga uppgifter rättas av Driftsbyrån.

I redovisningen för 1980 ingick 814 företag. Resterande utgjordes av 72 s k avgångar (företag som visade sig ej tillhöra populationen) och 105 bortfall.

Jämförbarhet

Den tidigare nämnda omläggningen av den jordbruksekonomiska undersökningen fr o m 1976 har medfört att publicerade data för tidigare år inte direkt kan jämföras med nyare data. Omläggningseffekterna i den jordbruksekonomiska undersökningen beror på ändringar i kalkyleringsprinciper, populationsavgränsning, urvals- och uppräkningsförfarande.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från skattemyndigheterna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå av självdeklarationerna. Uppgifterna för respektive taxeringsår innefattar taxeringsmyndigheternas ändringar fram till sista oktober samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från riksskatteverket uppgifter för samtliga fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. Uppgifterna avser inkomstförhållandena under närmast föregående kalenderår. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

Klassificering av inkomsttagare efter näringsgren sker efter huvudsakligt förvärvsarbete mätt efter inkomstens storlek. Uppgift om näringsgrenstillhörighet hämtas ur centrala företagsregistret.

Resultat*Deklarationsundersökningen*

Detaljerade uppgifter från deklarationsundersökningen för 1980 om intäkter och kostnader, tillgångar och skulder m m i jordbruket redovisas i *tabellerna 147–152*, i regel för olika stora gårdar. Bl a framgår där att brutto-intäkterna till 57 procent bestod av inkomster av animalier och till 22 procent av inkomster av vegetabilier. Utgifter för förnödenheter upptog 31 procent av kostnaderna. Sammanräknad inkomst var för självägande brukare 75 413 kronor per företag för arrendatorer 76 750 kronor. Nettoförmögenheter i kronor per företag var 45 procent större för självägande än för arrendatorer.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Resultat från JEU för 1980 redovisas i *tabellerna 153–155*. Enligt dessa uppgick brukarfamiljens totala inkomster av eget arbete och kapital till 65 712 kronor per företag i Götalands södra slättbygder i storleksgruppen 20,1–30,0 hektar och till 67 728 kronor i storleksgruppen 30,1–50,0 hektar. Motsvarande inkomster för nedre och övre Norrland var 70 440 respektive 59 923 kronor. Skuldsättningen var i storleksgruppen 20,1–30,0 hektar störst i Götalands skogsbygder.

Taxeringsutfallet

I *tabell 156* redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettointkomst enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1980. För samtliga skattskyldiga

hade sammanräknad nettointkomst ökat med cirka 12% år 1980.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Antal förvärvsarbetande inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar med fördelning efter kön, inkomstklass och yrkeställning år 1979 framgår av *tabell 157*, som även redovisar den sammanräknade inkomsten.

Bibliografi*Källor*

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4

...

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:1, 1970:63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14.

Jordbruksekonomiska undersökningen /årigen fr o m 1976/. SCB. SM J 1978:11, 1978:18, 1979:17, 1980:16 (reviderade uppgifter), 1981:18 ...

Räkenskapsresultat från svenska lantbruk. Skördeåret /1954–1975; föregångare till ovanstående/. Kungl. Lantbruksstyrelsens Meddelanden, serie B nr 84, 92, 94, 96 och 99 samt nr 1975:6, 1976:2, 1977:2 och 1978:4.

Taxeringsutfallet /årigen sedan 1975; uppgifter för kommuner/. SCB. SM N 1975:92, 1976:20, 1977:22, 1978:21, 1980:8, 1981:4, 1982:3 ...

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årigen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1978:22, 1979:3, 1980:14, 1981:9.1 ...

Andra undersökningar

Inkomstfördelningsundersökningen 1973 /genomsnittliga årsinkomster inom olika näringsgrenar/. SCB. SM N 1976:18.

Inkomster enligt deklarationsundersökningen vid företag med olika produktionsinriktning 1970–79. SCB, A-avdelningen 1981 (stencil).

Taxerade nettointäkter 1976–79 och tidigare enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare, SCB, A-avdelningen 1981 (stencil).

Tabell 154 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1980. Kronor per företag
 Holders' assets and liabilities on December 31st, 1980. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar				Skulder			Summa tillgångar minus summa skulder	
	Likvida medel ¹	Material och varu- lager	Anläggningstillgångar		Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga		Summa
			Totalt	Därav jordbruks- fastigheter					
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	141 508	126 671	883 264	731 837	1 151 442	37 203	164 181	201 384	950 058
30,1 – 50,0	170 173	159 238	1 297 166	1 088 230	1 626 577	49 665	331 553	381 217	1 245 359
50,1 – 100,0	209 076	241 658	1 695 237	1 396 077	2 145 971	120 849	587 448	708 297	1 437 673
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1 – 30,0	90 267	140 215	822 899	673 030	1 053 380	38 421	178 705	217 125	836 255
30,1 – 50,0	155 873	226 961	1 048 234	812 213	1 431 067	87 067	220 152	307 219	1 123 848
50,1 – 100,0	191 008	302 569	1 336 191	1 069 527	1 829 767	128 207	517 700	645 908	1 183 859
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	97 323	114 831	795 002	637 095	1 007 156	27 469	149 972	177 441	829 715
30,1 – 50,0	123 242	153 967	1 002 388	814 638	1 279 596	57 253	266 787	324 040	955 556
50,1 – 100,0	172 395	243 323	1 497 451	1 238 108	1 913 168	100 589	398 273	498 861	1 414 306
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	85 480	84 057	681 561	527 416	851 098	27 503	116 173	143 676	707 422
30,1 – 50,0	83 070	140 467	805 595	610 234	1 029 132	48 383	204 425	252 628	776 505
50,1 – 100,0	186 660	182 752	1 088 224	855 777	1 457 635	95 775	353 667	449 442	1 008 193
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	116 376	154 301	944 611	790 462	1 215 288	47 414	226 414	273 828	941 460
30,1 – 50,0	130 663	236 582	922 546	705 779	1 289 790	99 396	226 690	326 086	963 704
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	56 040	93 937	867 685	730 009	1 017 662	15 249	155 421	170 670	846 992
30,1 – 50,0	100 352	140 501	906 758	701 030	1 147 610	31 673	174 871	206 544	941 066
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
20,1 – 30,0	92 584	90 771	683 389	539 308	866 743	25 845	121 057	146 902	719 841
30,1 – 50,0	125 245	152 827	755 341	545 047	1 033 413	78 894	365 725	444 619	588 794

¹ Kontanter, banktillgodohavanden och kortfristiga fordringar.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 991 enheter; bortfall 12%).

Tabell 155 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1980. Kronor per företag
 Net income of farming families in 1980. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Familjens ersättning för arbete och kapital i lantbruket	Övriga arbets- inkomster	Överskott av bostäder	Allmännings- medel, arrende- intäkter och övriga kapital- inkomster	Avgår: Ränte- och arrende- utgifter	Sten-, grus- och torvför- säljning	Pension, barnbidrag och sjuk- penning	Samman- räknad inkomst
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	51 832	13 824	17 432	9 894	27 269	419	7 263	73 394
30,1 – 50,0	77 031	13 881	16 680	12 186	52 050	42	4 256	72 027
50,1 – 100,0	109 338	9 922	19 921	17 112	102 840	4 833	6 158	64 443
<i>Götalands mellanbygder</i>								
20,1 – 30,0	43 662	15 467	17 400	6 167	24 155	0	5 103	63 645
30,1 – 50,0	82 935	12 901	15 828	7 306	39 895	36	7 342	86 453
50,1 – 100,0	76 517	15 201	19 667	11 838	84 272	638	7 549	47 138
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	39 431	17 518	16 037	7 217	18 828	71	3 338	64 783
30,1 – 50,0	52 067	13 078	13 887	7 494	37 855	0	5 086	53 756
50,1 – 100,0	92 448	10 865	21 931	11 415	65 166	12	5 849	77 354
<i>Svealands slättbygder</i>								
20,1 – 30,0	18 956	29 683	15 992	5 145	17 949	0	6 252	58 080
30,1 – 50,0	50 786	26 480	16 139	5 604	30 385	0	5 471	74 095
50,1 – 100,0	71 542	13 931	20 192	13 434	58 912	136	9 854	70 176
<i>Götalands skogsbygder</i>								
20,1 – 30,0	71 789	25 178	16 967	5 325	29 032	0	3 502	93 728
30,1 – 50,0	80 689	17 028	16 752	8 306	47 382	6 347	4 954	86 694
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
20,1 – 30,0	34 256	21 166	15 820	3 014	17 237	13	2 522	59 554
30,1 – 50,0	54 918	4 074	18 353	5 462	22 446	0	6 741	67 103
<i>Nedre och Övre Norrland</i>								
20,1 – 30,0	45 777	17 893	16 009	4 950	14 189	1 423	8 821	80 684
30,1 – 50,0	70 465	16 879	15 836	4 679	47 935	826	7 433	68 182

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 991 enheter; bortfall 12%).

Tabell 156 Inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettoinkomst enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomståret 1980. 1 000-tal kronor

Income of agricultural real estates etc. according to the assessment in 1980.

Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	110 169	70 019 406	119 345	75 476 997
Uppsala	141 773	9 012 896	143 068	9 121 320
Södermanlands	108 926	9 392 889	109 982	9 488 343
Östergötlands	218 034	14 397 552	232 587	14 688 915
Jönköpings	218 548	10 747 319	220 370	10 976 662
Kronobergs	145 479	6 053 024	150 647	6 166 860
Kalmar	237 357	8 253 211	238 790	8 362 712
Gotlands	88 613	1 845 091	88 718	1 861 972
Blekinge	68 975	5 393 970	69 400	5 442 964
Kristianstads	259 847	9 630 561	260 774	9 771 488
Malmöhus	330 191	28 537 552	335 899	30 423 675
Hallands	212 837	7 953 953	214 398	8 126 689
Göteborgs o Bohus	99 683	28 078 249	102 531	29 037 897
Älvsborgs	242 386	15 008 818	252 103	15 265 948
Skaraborgs	308 733	9 164 968	310 471	9 302 461
Värmlands	163 696	10 233 370	177 199	10 371 313
Örebro	112 385	10 267 135	116 410	10 454 763
Västmanlands	108 315	9 765 451	111 135	9 935 521
Kopparbergs	152 675	10 224 477	161 871	10 383 497
Gävleborgs	110 220	10 761 991	149 065	10 998 611
Västernorrlands	92 321	9 821 736	146 903	10 086 474
Jämtlands	80 533	4 684 116	81 874	4 736 280
Västerbottens	132 966	8 732 327	135 201	8 839 546
Norrbottnens	72 304	9 877 365	74 633	10 062 704
<i>Hela riket</i>				
1980	3 816 965	317 857 426	4 003 373	329 383 616
1979	3 714 080	283 835 513	3 808 141	293 304 782
1978	3 791 045	258 714 520	3 904 383	267 075 242
1977	3 761 457	232 942 210	3 895 575	240 185 817
1976	3 596 042	207 766 304	3 822 885	216 278 855

¹ Inklusive de för riket gemensamma taxeringsdistrikten. — ² Summan av samtliga förvärvskällor minus underskott i förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

Tabell 157 Antal förvärvsarbetande¹ i jordbruk med binärningar inom olika inkomstklasser år 1979. Procent

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by size of income in 1979

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Andel förvärvsarbetande efter arbetsinkomst, kronor					Summa förvärvs- arbetande
	Under 40 000	40 000 – 79 999	80 000 – 119 999	120 000 – 159 999	Över 159 999	
<i>Män</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	64,7	31,6	2,9	0,5	0,3	64 294
Anställda	33,6	59,1	6,1	0,9	0,3	53 953
Summa förvärvs- arbetande	50,5	44,1	4,4	0,7	0,3	118 247
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	47,1	42,1	7,9	1,7	1,3	185 508
Anställda	15,5	61,2	17,8	3,6	1,9	2 128 511
Summa förvärvs- arbetande	18,0	59,7	17,0	3,4	1,9	2 314 019
<i>Kvinnor</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	84,4	13,5	1,5	0,3	0,3	3 407
Anställda	64,3	34,5	1,0	0,1	–	11 810
Summa förvärvs- arbetande	68,8	29,8	1,1	0,1	0,1	15 217
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	75,7	21,0	2,4	0,5	0,3	65 732
Anställda	44,2	51,8	3,6	0,3	0,1	1 772 358
Summa förvärvs- arbetande	45,4	50,7	3,6	0,3	0,1	1 838 090
<i>Samtliga</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	65,7	30,7	2,8	0,5	0,3	67 701
Anställda	39,1	54,7	5,2	0,7	0,3	65 763
Summa förvärvs- arbetande	52,6	42,5	4,0	0,6	0,3	133 464
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	54,6	36,6	6,4	1,4	1,0	251 240
Anställda	28,5	56,9	11,4	2,1	1,1	3 900 869
Summa förvärvs- arbetande	30,1	55,7	11,1	2,0	1,1	4 152 109

¹ Med en arbetsinkomst av minst genomsnittligt basbelopp för 1979 (13 400 kronor).

Källa: SCB, inkomst- och förmogenhetsstatistiken.

13.2 LÖNER FÖR LANTARBETARE

Sedan 1976 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA) inom Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och med Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. Åren 1972–1975 utarbetades motsvarande statistik av SCB i samarbete med SLAs föregångare och SLF.

Genom undersökningen erhålls också uppgifter om antal lantarbetare. Dessa uppgifter redovisas i avsnitt 4.2.

Innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Metodbeskrivning

Uppgifterna insamlas genom en urvalsundersökning och avser i regel andra kvartalet under respektive år. SAF inhämtar uppgifter från ett urval av medlemsföretagen i SLA. SAFs uppgifter avsåg åren 1979 och 1980 månaderna mars, april och maj och uppräknades att gälla hela kvartalet. Uppgifterna överlämnas till SCB efter granskning och viss bearbetning.

SCB insamlade t o m 1977 uppgifter från ett urval av företag som tecknat avtalsförbindelse med SLF och från ett urval av övriga företag som återfinns i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Detta senare urval omfattade företag med minst 20 hektar åker och företag med stora djurbesättningar men med mindre än 20 hektar åker.

Fr o m 1978 års undersökning dras nya urval med stratifiering efter antalet anställda. Urvalen omfattar företag med minst en anställd och med minst 20 hektar åker. Dessutom ingår i urvalet, liksom tidigare, företag med stora djurbesättningar med mindre än 20 hektar men med minst en anställd.

År 1981 bestod urvalet av 2 256 företag.

Insamling. Bortfall

Svar inkom från 77% av de tillfrågade arbets-

givarna år 1981 med en sammanlagd redovisning av 3 400 arbetare och 1,4 miljoner arbetstimmar (exklusive arbetare under 18 år och arbetare med nedsatt arbetsförmåga). Det redovisade antalet arbetare motsvarar efter uppräkning ca 9 100, vilka tillsammans varit sysselsatta ca 3,5 milj arbetstimmar.

Resultat

I *tabell 158* redovisas genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare år 1981.

För män ökade timförtjänsten med cirka 8 procent från 1980 till 1981. Motsvarande ökning för kvinnorna var omkring 7,5 procent.

Bibliografi

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1 och 48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14 ... (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

13.3 JORDBRUKETS KREDIT-MARKNAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik från olika kreditinrättningar, statliga myndigheter m fl. Det finns endast statistik över en del av de beviljade krediterna. Sålunda ingår inte de stora delar av det främmande kapitalet som levereras av andra än kreditinrättningarna och staten (som t ex av enskilda personer och leverantörer). Utvecklingen av jordbrukets totala skuldsättning kan numera följas i deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Krediternas omfattning. Kreditstatistik

Landshypoteksinstitutionens långivning till jordbruket består av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och mot statlig kreditgaranti. Det nödvändiga kapitalet erhålls som lån från Sveriges Allmänna Hypoteksbank, som anskaffar medel genom att sälja obligationer. Banken har ensamrätt på att sälja obligationer för finansiering av jordbrukskrediter. Riksbanken fastställer emissionsbeloppet. Omfattningen är reglerad i lag. Hypoteksban-

Tabell 158 Lantarbetarnas timförtjänster år 1981. Öre

Hourly earnings for agricultural workers in 1981. Swedish öre

Avser lantarbetare exklusive betarbetare, personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding beet workers, persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskinskötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rätare	Förmän i djurstallar	Övriga arbetare som fyllt 18 år	Summa		
						Män	Kvinnor	Samtliga
<i>Timförtjänstens sammansättning</i>								
Tidlöns och ackordsförtjänst	3 201	3 195	3 492	3 799	2 900	3 217	2 947	3 189
Tillägg för obekvämt arbetstid	5	113	16	132	13	26	83	32
Overtidstillägg	142	68	157	63	52	114	49	108
Naturaförmåner	13	19	33	44	57	30	8	27
<i>Total timförtjänst</i>								
1981	3 362	3 394	3 698	4 039	3 022	3 387	3 087	3 356
1980	3 084	3 207	3 475	3 763	2 793	3 135	2 873	3 110
1979	2 795	2 824	3 144	3 384	2 489	2 826	2 547	2 798
1978	2 583	2 613	2 922	3 185	2 369	2 621	2 350	2 601
1977	2 433	2 518	2 772	3 033	2 220	2 494	2 130	2 452

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

ken lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Föreningsbanksrörelsens (se även kapitel 15) kreditgivning omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i räkning. Sveriges Föreningsbankers Förbund lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Sparbankernas utlåning till jordbruket består till övervägande del av lån mot inteckning. SCB utarbetar statistik över krediter mot inteckning i jordbruksfastighet.

Affärsbankernas kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning. Fram till 1975 gjorde bankföreningen kreditanalyser avseende utlåningen till jordbruket.

De fyra kreditinrättningarna ovan lämnar också krediter till jordbrukare mot statlig kreditgaranti. Lantbruksstyrelsen, som beviljar kreditgarantierna (se avsnitt 14.2), utarbetar statistik över kreditgivningen.

Riksförsäkringsbolagen lämnar krediter till jordbrukare i viss utsträckning. I detta avsnitt

redovisas uppgifter från försäkringsinspektionen endast om krediter till enskilda mot inteckning i jordbruksfastighet.

Slutligen kommer krediter från *statens utlåningsfonder* jordbruket till godo. Nedan redovisas uppgifter från riksrevisionsverket om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. Flertalet av fonderna instiftades för många år sedan. Någon nyutlåning förekommer knappast längre.

Riksbanken genomför två gånger per år sin skräntanalys. Genom denna erhålls uppgifter om räntesatser och om kreditbelopp. I detta avsnitt återfinns uppgifter för september de olika åren om räntesatser och om föreningsbankernas, affärsbankernas och sparbankernas utestående krediter mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av uppskattningsvärdet respektive lån mot statlig kreditgaranti.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför

redovisningen faller bland annat s k leverantörskrediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

Medelräntan för hypoteksföreningarnas kreditgivning vid slutet av åren 1978–1981 framgår av tablå nedan.

<i>Medelränta, procent</i>	<i>1978</i>	<i>1979</i>	<i>1980</i>	<i>1981</i>
Utestående lån	7,96	8,39	9,09	9,97
Vid nytulning	10,00	11,00	12,85	13,20

I följande tablå lämnas uppgifter om räntesatser i procent enligt riksbankens ränteanalys vid slutet av september åren 1978–1981.

	<i>1978</i>	<i>1979</i>	<i>1980</i>	<i>1981</i>
<i>Riksbankens officiella diskonto</i>	6,50	8,00	10,00	12,00
<i>Utlåningsräntor</i>				
Föreningsbankerna	8,75 – 9,25	10,50 – 12,50	13,75 – 15,00	16,00 – 17,50
Sparbankerna	8,50 – 10,00	12,50 – 14,25	15,00 – 17,00	18,00 – 20,00
Affärsbankerna	7,50 – 9,75	12,25 – 14,00	15,00 – 17,00	18,00 – 20,00

Utlåningsräntan avser reverslån mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80% av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

I tabell 159 redovisas långivningen till jordbruket från olika kreditgivare åren 1977–1981.

Bibliografi

Källor

Verksamhetsstatistik från Sveriges Allmänna Hypoteksbank och Föreningsbankernas Förbund.

Sparbankerna /årligen sedan 1960/. SCB.

Redogörelse för under året /årligen sedan 1949/ redovisade statliga kreditgarantier. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (sten-cil).

Försäkringsbolagen under /varje kvartal sedan 1969/. Försäkringsinspektionen. Uppgifter för fjärde kvartalen återfinns i SM N 1970:4, 1971:16, 1972:18, 1973:18, 1974:26 och 1975:23 samt SM K 1976:9.1, 1977:6.1, 1978:7.1, 1979:6.1, 1980:4.2, 1981:3.1, 1982:3.1 ...

Utdrag ur Rikshuvudboken /årligen sedan 1950/51; uppgifter bl a om statens utlåningsfonder/. Riksrevisionsverket.

Sveriges riksbank /uppgifter om riksbankens ränteanalys årligen sedan 1970/.

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4 ...

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB SM J 1970:1 och 63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15 och 1977:14.

Andra undersökningar

In- och utlåning på kreditmarknaden – fördelning efter kundkategorier /uppgifter för varje halvår sedan 1976/. SCB SM K 1976:11.1 och 11.2, 1978:3.1 och 3.2, 1980:8, 1981:4 ...

Föreningsbankerna /årligen sedan 1943; tidigare med titeln Jordbrukskasserörelsen/. Sveriges Föreningsbankers Förbund.

De kända lantbrukskrediterna /artikel årligen sedan 1975 i ett av numren varje år. Tidigare infördes motsvarande uppgifter i Jordbrukskasserörelsen/. Föreningsbankerna. Tidsskrift från Sveriges Föreningsbankers Förbund.

Tabell 159 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1977–1981. Miljoner kronor
Credits granted to private holders in 1977–1981. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1977	1978	1979	1980	1981
<i>Lån från kreditinrättningar och ur statliga lånefonder</i>					
Hypoteksföreningar	5 015	5 898	7 044	8 363	9 890
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	4 382	5 113	6 074	7 134	8 304
Lån mot statlig kreditgaranti	633	785	970	1 229	1 586
Föreningsbanker ²	5 500	..	..	..	..
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	3 300	3 542	3 780	3 849	3 802
Lån mot statlig kreditgaranti	872	996	1 043	1 075	1 030
Sparbanker ²	2 302	2 487	2 690	2 803	2 783
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	2 106	2 245	2 420	2 517	2 507
Lån mot statlig kreditgaranti	196	242	270	286	276
Affärsbanker ²	837	1 242	1 271	1 389	1 518
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	812	1 196	1 208	1 302	1 418
Lån mot statlig kreditgaranti	25	46	63	87	100
Försäkringsbolag	8	8	9	10	—
Statliga lånefonder ¹	32	24	17	12	9
Egnahemslån m m	11	8	4	1	..
Statens avdikningslånefond	19	16	13	13	9
Summa	13 990	..	..	..	..
Lån mot statlig kreditgaranti	1 726	2 078	2 371	2 677	2 992
<i>Samtliga lån³</i>	19 716	23 068	26 086	30 420	..

¹ Avser budgetåren 1976/77 – 1980/81. — ² Avser krediter den 30 september varje år. — ³ Enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare.

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

13.4 JORDBRUKETS TOTAL- KALKYL

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden ansvarar numera för beräkningarna av jordbrukets intäkter och kostnader enligt den s k totalkalkylen. Före 1969 låg ansvaret hos en särskild expertgrupp knuten till jordbruksnämnden. Beräkningarna handhas av sektorsgruppen, en av samarbetsnämndens permanenta arbetsgrupper, och utförs huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Totalkalkylen i sin helhet utarbetas inte årligen. Sifferuppgifterna enligt de principer som utarbetats under lantbruksekonomiska samar-

betsnämndens ansvar räknas dock regelbundet fram inom jordbruksnämnden.

Beräkningsprinciper

I kalkylberäkningarna behandlas hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning – t ex av fodersäd – beaktas därför inte. Intäkterna omfattar produktion till avsalu och till naturaförbrukning inom jordbruket. Av lagerförändringar tas hänsyn endast till förändringar i djurkapitalet. Värdet av bostadsförmåner ingår inte, vilket man bör observera vid jämförelse med deklarationsun-

Tabell 160 Jordbrukets intäkter m m år 1980/81
Income of the agricultural sector in 1980/81

Slag av inkomst m m; varuslag	Kvantitet 1980/81 ¹ , milj/kg	Pris 1980/81 ¹ , öre/kg	Värde, miljoner kronor				
			1980/81	1979/80	1978/79	1977/78	1976/77
Vegetabiliska produkter	.	.	3 541,1	3 017,9	3 061,8	2 787,2	2 644,4
Normalvete	831	93,91	780,4	494,5	621,3	790,1	858,2
Kvalitetsvete	135	95,25	128,6	158,8	128,7	89,6	146,4
Råg	175	84,94	148,6	107,0	149,5	159,6	192,5
Korn	286	87,00	248,8	253,2	246,1	112,9	88,2
Havre	391	84,63	330,9	313,3	284,7	180,2	77,2
Kokärter	4,6	124,05	5,7	6,9	6,8	7,6	6,5
Matpotatis	600,7	81,78	491,3	401,4	367,8	339,2	334,3
Fabrikspotatis ²	326,0	39,88	130,0	138,3	156,2	147,1	86,5
Sockerbetor	2 258,9	20,33	459,3	449,7	411,2	390,4	334,7
Oljeväxter	.	.	566,5	473,5	491,2	386,0	345,8
Fältodlade köksväxter	.	.	251,0	221,3	195,3	184,5	174,1
Animaliska produkter	.	.	13 555,1	12 017,1	11 044,0	10 451,5	9 534,8
Mejerimjolk	3 346	191,10	6 394,2	5 674,4	5 279,1	4 921,9	4 267,9
K-mjolk utanför mejeri	7	191,10	13,4	12,0	11,5	11,1	11,1
K-mjolk till hemmaförbrukning	39	191,10	74,5	70,1	70,6	71,2	67,7
Ägg	112,3	632	709,7	600,6	555,4	549,6	519,5
Slakt av fjäderfä	45,0	.	335,5	294,8	259,6	220,5	207,2
Storboskap	146,0	1 724	2 517,0	2 239,3	2 055,1	2 005,3	1 862,5
Kalv, större	11,8	1 900	224,2	198,2	195,3	193,8	203,3
Kalv, mindre	0,3	1 623	4,9	4,8	4,4	5,4	4,8
Häst	2,6	1 050	27,3	27,8	28,9	23,2	26,1
Får	4,8	1 505	72,2	69,8	65,1	64,6	58,9
Svin	317,0	969	3 071,7	2 700,9	2 407,8	2 261,8	2 154,3
Efterlikvider	.	.	90,7	103,2	98,5	114,1	144,7
Ull och fårsinn	.	.	16,4	18,2	9,9	7,2	5,2
Export av levande djur	.	.	2,9	3,0	2,8	1,8	1,6
Låginkomstsatsning	.	.	174,1	117,1	81,8	55,0	38,6
Efterlikvider från centralföreningar	.	.	100,7	95,8	89,4	82,2	82,2
Särskilt övergångs- bidrag	.	.	—	—	4,4	1,1	1,9
Skördeskadeersättning och -bidrag	.	.	81,6	22,4	25,2	77,1	36,2
Summa inkomster	.	.	17 452,6	15 270,3	14 306,6	13 454,1	12 338,1
Förändringar i djurkapitalet	.	.	+36,3	+47,2	+84,7	+14,4	+14,2
Summa	.	.	17 488,9	15 317,5	14 391,3	13 468,5	12 352,3

¹ Preliminära uppgifter. — ² Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

dersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Beräkningarna avser endast den egentliga jordbruksdriften. Således omfattar kalkylen i princip inte skogsbruk och trädgårdsbruk och inte heller biinkomster av typen körslor.

Avgifterna till jordbrukets skördeskade-skydd (se avsnitt 8.10) subtraheras i kalkylen från berörda priser. Utbetalade ersättningar

och bidrag redovisas under en särskild post.

För en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna hänvisas till samarbetsnämndens publicering (se under Bibliografi nedan).

Resultat

I tabell 160 redovisas jordbrukets beräknade intäkter m m år 1980/81. Av tabell 161 framgår motsvarande beräknade kostnader. Siffer-

Tabell 161 Jordbrukets kostnader åren 1976/77–1980/81. Miljoner kronor

Expenses of the agricultural sector in 1976/77–1980/81. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1980/81 ¹	1979/80 ¹	1978/79	1977/78	1976/77
Förnödenheter	6 050,9	5 320,9	4 595,9	4 201,3	3 792,0
Driv- och smörjmedel	757,0	612,7	413,6	311,4	264,0
Handelsgödsel och kalk	1 474,4	1 239,6	1 089,6	1 055,8	1 016,1
Köpfodermedel	2 689,1	2 462,5	2 236,4	2 110,2	1 880,1
Förädlings- och handelsmarginaler	322,6	294,5	254,2	248,2	216,9
Diverse förnödenheter	367,3	312,9	256,5	195,2	194,2
Elektricitet	440,5	398,7	345,6	280,5	220,7
Tjänster	1 782,0	1 582,1	1 426,9	1 223,7	1 022,2
Frakter	194,0	179,6	161,3	125,5	115,2
Mjölkkontroll	43,9	37,2	31,0	27,2	22,8
Seminkostnader	111,1	100,1	89,0	79,0	70,8
Maskinlegor	122,7	110,1	97,8	87,6	78,2
Torkningskostnader för bröd- och fodersäd	106,3	85,9	96,0	103,2	20,2
Personbil	359,8	314,6	276,0	243,4	212,0
Avbyttjänster	48,6	35,8	23,8	15,0	11,4
Övriga tjänster	795,6	718,8	652,0	542,8	491,6
Kapitalkostnader ²	6 314,8	5 393,0	4 665,0	4 296,1	3 712,1
Markanläggningar	279,3	255,5	232,3	202,3	189,2
Ekonomibyggnader	771,0	682,7	611,8	831,4	787,8
Maskiner och redskap ³	3 222,1	2 882,6	2 614,7	2 084,1	1 804,3
Kostnader för lånat kapital	2 042,4	1 572,2	1 206,2	1 178,3	930,8
Kostnader för lejt arbete	1 102,5	983,4	927,5	875,0	796,1
<i>Summa kostnader för inköpta produktionsmedel från andra sektorer samt lejt arbete</i>	15 250,2	13 279,4	11 615,3	10 596,1	9 322,4

¹ Preliminära uppgifter. — ² Exklusive ränta på eget kapital. — ³ Avser avskrivning, underhåll och traktorskatt.
Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalalkyl.

uppgifterna i tabellerna utgörs av uppgifter från senaste totalalkyl med revideringar för åren 1978/79–1979/80 samt framräknade preliminära uppgifter för 1980/81.

Ur tabellerna kan framräknas, att skillnaden mellan jordbrukets intäkter och kostnader enligt kalkylen för 1980/81, utgörande den beräknade ersättningen för brukarens och familjens arbete och för eget kapital, uppgick till 2 238,7 miljoner kronor.

Bibliografi

Jordbrukets totalalkyl /stenciler avseende åren 1964/65–1968/69, åren 1967/68–1972/73, åren 1967–1972, åren 1970/71–1975/76, åren 1971/72–1976/77/ respektive åren 1974/75–1979/80. Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

13.5 JORDBRUKSSEKTORN I NATIONALRÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk med husdjursskötsel även trädgårdsbruk, pälssdjursskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster m m av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas

Tabell 162 Förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1976–1980. Milj kronor
 Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes in 1976–1980. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde respektive bruttonationalprodukt	1976	1977	1978	1979	1980
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	7 365	7 804	8 383	8 810 ¹	9 347
löner inkl kollektiva avgifter	1 635	1 807	1 823	1 855 ¹	2 055
kapitalförslitning	1 929	2 216	2 305	2 756	2 834
driftsöverskott	3 801	3 781	4 055	4 199	4 458
Totala bruttonationalprodukten	303 395	327 541	371 004	418 963	470 785
löner inkl kollektiva avgifter	217 269	245 069	272 694	299 147	331 893
kapitalförslitning	34 466	39 347	44 250	49 293	57 278
driftsöverskott	51 660	43 125	54 060	70 523	81 614

¹ Ej helt fullständiga uppgifter.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

Tabell 163 Bidrag från jordbruket till bruttonationalprodukten i faktorpris åren 1960–1980. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture in 1960–1980. Current prices

År ¹	Totala bruttonationalprodukten, i faktorpris, milj kronor	Bidrag från jordbruket, i faktorpris	
		Milj kronor	Procent
1980	470 785 ²	9 347 ²	2,0 ²
1979	418 963	8 810	2,1
1978	371 004	8 383	2,3
1977	327 541	7 804	2,4
1976	303 395	7 365	2,4
1975	266 184	6 317	2,4
1974	225 948	5 992	2,7
1973	196 030	4 694	2,4
1972	176 688	4 641	2,6
1971	160 256	4 391	2,7
1970	151 387	3 938	2,6
1969	135 881	3 421	2,5
1968	125 149	3 750	3,0
1967	118 634	3 667	3,1
1966	110 103	3 409	3,1
1965	101 755	3 556	3,5
1964	92 820	3 438	3,7
1963	83 272	2 953	3,5
1962	76 535	3 153	4,1
1961	71 345	2 947	4,1
1960	65 683	2 849	4,3

¹ För perioden 1970 och framåt har tidsserien reviderats. — ² Ej helt fullständiga uppgifter.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Beräkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl (se avsnitt 13.4) över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I tabell 162 redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1976–1980. Jordbrukets andel av BNP 1980 till faktorpriser i löpande priser uppgår till 2,0% som framgår av tabell 163.

Bibliografi

Nationalräkenskaperna /1950–74, 1963–77, 1972–1978 respektive 1970–1979/. SCB. SM N 1975:98, 1978:8.4 1979:7.4, 1980:4.4 respektive 1981:2.5 med Appendix.

14 Statliga stödåtgärder

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
14.1 Prisstöd	164–165
14.2 Rationaliseringsinsatser	166–170

14.1 PRISSTÖD

Den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område handhas av statens jordbruksnämnd enligt dess instruktion (1965:799 med senare ändringar). I verksamheten ingår bl a uppbörd av införselavgifter och fördelning av införselavgiftsmedel. Jordbruksnämnden handhar även viss verksamhet för vilken statliga budgetmedel tas i anspråk, såsom vissa livsmedelssubventioner i samband med prisstopp, viss utjämnings- och beredskapslagring, det s k norrlandsstödet samt prisutjämning på jordbruksvaror som används som råvaror inom industrin, främst livsmedelsindustrin. Nämnden är också huvudman för skördeskadeskyddet (se avsnitt 8.10).

Införselavgiftsmedel

Införselavgifter uttas vid import av jordbruksprodukter, fettvaror och fodermiddel och möjliggör därigenom att avsedd prisnivå kan upprätthållas inom landet. Härvid förutsätts att utlandspriserna är lägre än de priser man åsytar i Sverige.

Av de införselavgifter som flyter in återbetalas en mindre del i samband med återexport m m. Av återstoden avsätts ett på visst sätt beräknat belopp till olika ändamål inom den egentliga jordbruksregleringen (den s k fördelningsplanen). Huvuddelen av medlen inom fördelningsplanen tillförs de s k regleringsföreningarna för att kostnaderna i dessas marknadsreglerande verksamhet (exempelvis av-

lastning genom export eller lagring) skall täckas. Regleringsföreningarna, vilka arbetar enligt direktiv av jordbruksnämnden, tillförs också bl a vissa belopp av införselavgiftsmedel i samband med utbytesexport, dvs export i utbyte mot sådan import som sker av kvalitets-skäl m m.

Av medel som inflyter utöver den s k fördelningsplanen avdelas vissa belopp till speciella ändamål som ligger nära jordbruksregleringen. Fördelningsplanens totalbelopp, liksom även beloppen för särskilda ändamål utanför fördelningsplanen, beslutas av statsmakterna. De tar också ställning till delbeloppen inom fördelningsplanen, vilka dock jordbruksnämnden har rätt att jämka. Förslagen till disposition av införselavgiftsmedlen brukar föregås av överläggningar med lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Budgetmedel

Inom anslaget »Prisreglerande åtgärder» till jordbruksnämnden utgörs den största posten av ersättning för prishöjningar som inom gällande jordbruksreglering skulle kommit till stånd men som regeringen valt att ersätta med subventioner. Här ingår även ersättning för direkta prissänkningar, som företogs vid två tillfällen 1974, och ersättning för genom prisstopp förhindrade prishöjningar inom gällande »prisgränser».

Nämnden använder pengarna till att via regleringsföreningarnas verksamhet höja avräkningspriserna (mejeriprodukter av kött och fläsk), till att genom restitution av införselavgifter i vissa fall underlätta importen av varor för vilka brist föreligger, till att ge bidrag för

lagring och till att ersätta de skördeskadeavgifter som tidigare togs ut i form av avgifter på produktionen.

Resultat

I tabell nedan redovisas influtna införselavgiftsmedel inom jordbruksregleringen under åren 1978/79–1980/81.

Varugrupp	Influtna införselavgiftsmedel ¹ , milj kr		
	1978/79	1979/80	1980/81
Fodermedel	171,5	160,8	190,4
Fettvaror	104,3	151,5	233,0
Mejeriprodukter	89,2	90,1	84,2
Kött- och fläskvaror	196,8	218,8	204,6
Övriga vegetabilier	35,4	40,5	53,1
Övriga animalier	1,3	2,8	2,5
Summa	598,5	664,5	767,8

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport.

Användningen av de influtna införselavgiftsmedlen inom jordbruksregleringen under åren 1976/77–1980/81 redovisas i *tabell 164* varav framgår att en stor del av medlen användes för mejeriprodukter.

Av *tabell 165* framgår användningen under samma period av de statliga budgetmedel som inom jordbruksnämndens ansvarsområde utgår till olika åtgärder inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

Bibliografi

Statens jordbruksnämnds skrivelser till regeringen och regeringens årliga proposition angående jordbruksregleringen.

Avgifter jämförda med svenska priser på jordbruksområdet /uppgifter fr o m 1971 har beräknats/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 164 Användningen av införselavgiftsmedel¹ inom jordbruksregleringen åren 1976/77–1980/81. Miljoner kronor

Disposition of revenues from import fees on agricultural products in 1976/77–1980/81. Millions of Swedish kronor

	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
Inom fördelningsplanen	380,4	394,3	438,7	428,0	457,6
Svensk spannmålshandel	109,8	71,3	24,9	18,0	2,0
Sveriges potatisintressenter	19,5	19,5	31,5	19,5	19,5
Sveriges Oljeväxtintressenter	—	25,0	24,0	44,7	—
Föreningen för mejeriprodukter	167,0	179,0	181,0	208,7	167,9
Svensk kötthandel	—	21,0	58,5 ⁴	27,8 ⁴	55,3 ⁴
Svensk ägghandel	55,5	46,5	64,5	48,5	69,5
Övrigt	28,6	32,0	54,3	60,8	143,4
Utom fördelningsplanen	48,5	59,2	79,6	110,7	114,6
Pristillägg för får och lamm	12,2	13,2	12,7	13,4	14,5
Utbyteshandel ²	—	17,4	41,9	68,0	75,6
Övrigt	36,3	28,6	25,0	29,3	24,5
Diverse ³	64,6	69,4	83,2	129,8	205,1
Summa	493,5	522,9	601,5	668,5	777,3

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport. — ² Ingår t o m 1976/77 i »Diverse». — ³ Inklusive viss del av fettvaruavgiften som direkt tillförs Sveriges Oljeväxtintressenter. — ⁴ Härav 31,1 milj kr 1978/79 resp 4,8 milj kr 1979/80 resp 0,3 milj kr 1980/81 vid utbyteshandel avseende kött och fläsk.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 165 Beviljade budgetmedel inom jordbruksregleringen åren 1976/77–1980/81.
Miljoner kronor
 Appropriation granted for agricultural price regulation in 1976/77–1980/81.
 Millions of Swedish kronor

	1976/77	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
<i>Prisreglerande åtgärder</i>	3 126,6	3 512,0	3 880,6	3 908,9	4 694,7
Sänkning av priset på k-mjolk	54,0	56,0	55,0	55,0	55,0
Pristillägg för får och lamm	12,0	12,0	12,0	11,0	10,0
Ersättning för uteblivna prishöjningar m m	2 613,1	2 945,7	3 166,3	3 128,4	3 911,2
Mejeriprodukter	1 663,7	2 009,1	2 105,5	2 140,2	2 520,7
Kött och fläsk	870,0	860,1	946,0	914,0	1 309,0
Restitutioner	10,0	—	—	—	—
Lagring och skördeskadeavgifter	69,4	76,5	114,8	74,3	81,5
Ersättning för uteblivna höjningar av förmålningsavgiften	76,0	128,3	126,6	128,7	97,4
Diverse	34,4 ¹	37,7 ¹	43,6 ¹	47,1 ¹	63,0
Låginkomststämning	190,1	171,5	296,5	348,0	408,7
Leveranställning mjölk	129,0 ²	93,9	119,7	117,5	140,8
Stöd till smågrisproduktion	20,0	0,6 ³	23,6	43,0 ³	20,0
Avbytarverksamhet m m	41,1	77,0	153,2	187,5	226,7
Tillfälligt räntestöd	—	—	—	—	21,2
Prisutjämning för livsmedels- industrins råvaruförbrukning	147,0	160,8	180,6	190,7	149,4
<i>Stöd till jordbruket i norra Sverige</i>	104,5	135,8	140,7	148,0	201,6
<i>Bidrag till permanent skördeskadeskydd</i>	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
<i>Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m m</i>	46,1	49,6	60,6	60,6	60,2

¹ Därav pristillägg för broiler 16,4 milj kr år 1976/77, 20,0 milj kr år 1977/78, 18,8 milj kr 1978/79 och 20,0 milj kr 1979/80. — ² Därav avser 14 milj kr tidigare regleringsår. — ³ Förskjutning av utbetalningar mellan regleringsåren.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

14.2 RATIONALISERINGS- INSATSER

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar även det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sedan sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlåtas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Rationaliseringsstöd utgår i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Lantbruksnämnden bedömer om dessa förutsättningar är uppfyllda bl a genom utvecklingsbedömning och ekonomiska kalkyler. Genom utvecklingsbedömningen utreder lantbruksnämnden om brukningsenheten kan betraktas som ett utvecklat, utvecklingsbart, begränsat utvecklingsbart eller ej utvecklingsbart företag. Det statliga stödet är främst av-

sett för de utvecklingsbara företagen (dvs de företag som beräknas kunna få förutsättningar för en effektiv drift på både kort och lång sikt) men även utvecklade och begränsat utvecklingsbara företag (med förutsättningar för effektiv drift endast på kort sikt) kan få visst stöd.

Rationaliseringsstödet delas in i ett allmänt stöd och ett regionalt stöd. Det allmänna stödet utgår i hela landet och är grunden för det statliga stödet till jordbrukets rationalisering. Stödet består huvudsakligen av garanti för lån.

Det regionala stödet ges i form av bidrag till inre rationalisering till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Utvecklingsbara och begränsat utvecklingsbara företag kan där få bidrag till större investeringar som är nödvändiga för företagets utbyggnad.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Med *inre rationalisering* avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Till inre rationalisering kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagens areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med tillbehör som skall användas gemensamt av

Tabell 166 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1980/81

Possession of real estate of county agricultural boards in 1980/81

Område	Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>			
Stockholms	411	796	5 780
Uppsala	440	469	1 754
Södermanlands	573	1 075	3 708
Östergötlands	817	651	7 168
Jönköpings	194	2 285	5 676
Kronobergs	154	2 485	17 779
Kalmar	322	2 520	4 074
Gotlands	141	111	1 701
Blekinge	55	485	3 746
Kristianstads	180	575	2 163
Malmöhus	330	43	4 704
Hallands	402	1 172	11 284
Göteborgs o Bohus	183	390	3 593
Älvsborgs	440	8 433	31 596
Skaraborgs	930	1 473	8 171
Värmlands	811	14 776	17 558
Örebro	545	2 060	3 880
Västmanlands	1 385	2 270	10 758
Kopparbergs	1 520	21 789	18 164
Gävleborgs	1 009	11 930	27 623
Västernorrlands	578	15 168	11 668
Jämtlands	416	13 314	5 858
Västerbottens	898	10 920	8 267
Norrbottens	1 268	12 594	5 971
<i>Hela riket</i>			
1980/81	14 002	127 784	222 644
1979/80	13 021	117 694	158 065
1978/79	13 267	99 893	164 980
1977/78	13 409	101 961	138 905
1976/77	13 791	102 053	135 328

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits. Källa: Lantbruksstyrelsen.

flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Ytterligare en stödform är *lån med uppskjuten ränta* som lämnas i första hand vid nyetablering på förvärvad fastighet. I vissa fall kan lån också lämnas vid kostnadskrävande tillköp av mark.

**Tabell 167 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering åren 1977/78–1980/81.
1 000-tal kronor**

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1977/78–1980/81. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
<i>Statlig lånegaranti</i>				
Inre rationalisering ¹	265 057	264 903	237 886	119 041
till dikning, vattenavledning och invallning	2 578	1 065	2 117	1 487
till täckdikning	10 850	9 813	13 605	13 364
till övriga markanläggningar	6 393	4 259	1 578	966
till byggnadsändamål	245 236	249 766	220 586	103 224
Yttre rationalisering	44 960	40 935	39 361	48 644
Jordförvärvslån	49 203	59 539	78 115	48 899
Driftslån	94 186	134 560	155 821	134 762
Maskinlån	2 109	2 435	3 692	4 159
Summa	455 515	502 372	514 875	355 505
Lån med uppskjuten ränta	—	2 930	4 410	3 500
Räntestöd	—	—	—	20 387
<i>Statsbidrag</i>				
Inre rationalisering ¹	56 484	67 671	46 758	34 470
till dikning, vattenavledning och invallning	1 440	110	567	1 890
till täckdikning	2 773	2 349	3 269	4 814
till övriga markanläggningar	483	630	546	1 262
till byggnadsändamål	51 788	64 582	42 376	26 504
Yttre rationalisering m m	5 829	2 038 ²	2 823 ²	5 786
Övergångsbidrag ¹	1 066	—	—	—
Avgångsvederlag ¹	15	—	—	—
Summa	63 394	69 709	49 581	40 256

¹ Här ingår särskild rationalisering, huvudsakligen till byggnadsändamål. — ² Lantmäterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej. — ³ Har upphört fr o m budgetåret 1978/79.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

För högt skuldsatta brukare kan även utgå räntestöd fr o m 1980/81.

Resultat

I tabell 166 lämnas uppgifter om lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1980/81.

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag år 1980/81 framgår av tabellerna 167 och 168.

I tabell 169 redovisas lånegarantier till trädgårdsföretag och i tabell 170 stöd till rennärningen år 1980/81.

Bibliografi

Källa

Lantbruksnämndernas verksamhet m m

/1949–1976 och årligen sedan 1974/75; uppgifter om stödets omfattning med fördelning på slag av stöd och på stödform/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Stöd i jordbruket. Broschyr utgiven i samarbete mellan lantbruksstyrelsen och arbetsmarknadsverket. Statens Lantbruksinformation.

Andra undersökningar

Kommunalt stöd till jordbruk i landskapsvårdande och sysselsättningsskapande syfte /avser 1972/. Examensarbete. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik (1974).

Tabell 168 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering år 1980/81. 1 000-tal kronor

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1980/81. Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Lån med uppskjuten ränta
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag				
<i>Län</i>								
Stockholms	1 377	18	381	56	1 450	5 555	—	—
Uppsala	3 780	—	90	138	1 305	6 125	—	—
Södermanlands	6 248	406	450	99	1 015	5 338	—	—
Östergötlands	10 752	—	5 441	103	7 095	16 895	455	—
Jönköpings	1 070	—	745	27	675	7 439	—	100
Kronobergs	1 788	—	808	105	615	3 065	—	—
Kalmar	7 660	—	1 379	17	4 160	9 216	—	300
Gotlands	6 443	—	701	26	3 246	6 942	452	—
Blekinge	945	—	885	3	550	1 000	—	150
Kristianstads	4 996	—	3 268	105	4 193	5 415	—	150
Malmöhus	3 853	—	6 087	13	4 871	8 603	864	—
Hallands	3 785	—	1 625	13	3 625	2 160	—	—
Göteborgs o Bohus	1 748	—	330	31	—	1 773	—	—
Älvsborgs	6 063	245	1 026	310	1 310	6 335	90	—
Skaraborgs	8 063	—	685	134	3 534	11 195	1 060	300
Värmlands	8 710	1 611	7 295	308	1 235	7 284	66	—
Örebro	3 015	375	465	98	1 415	4 765	600	—
Västmanlands	2 365	—	1 465	16	1 585	2 170	72	—
Kopparbergs	3 199	834	2 826	1 532	—	5 070	140	150
Gävleborgs	8 115	3 925	1 243	410	905	4 050	170	—
Västernorrlands	4 851	4 679	2 097	707	162	3 964	60	—
Jämtlands	4 689	5 361	2 187	120	2 308	1 914	—	150
Västerbottens	5 497	5 277	3 787	373	1 714	1 425	50	—
Norrbottens	10 029	11 739	3 378	1 042	1 931	7 064	80	2 200
<i>Hela riket</i>								
1980/81	119 041	34 470	48 644	5 786	48 899	134 762	4 159	3 500
1979/80	237 886	46 758	39 361 ²	2 823	78 115	155 821	3 692	4 410
1978/79	264 903	67 671	40 935 ²	2 038	59 539	134 560	2 435	2 930
1977/78	265 057	56 484	44 960	5 829	49 203	94 186	2 109	—
1976/77	205 967	58 498	41 743	5 555	31 047	78 992	3 175	—

¹ Avser statlig lånegaranti.

— ² Lantmäterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 169 Statliga lånegarantier till trädgårdsföretag år 1980/81
 Government loan guarantee to horticultural enterprises in 1980/81

Område	Beviljat belopp, 1 000 kronor				Antal beviljade lånegarantier	
	Rationali- seringslån	Förvärvs- lån	Drifts- lån	Summa	Totalt	Därav till växthusföretag
<i>Län</i>						
Stockholms	468	—	—	468	2	2
Uppsala	320	103	50	473	5	5
Södermanlands	25	—	175	200	2	—
Östergötlands	2 543	780	1 250	4 573	15	7
Jönköpings	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	350	100	450	2	2
Kalmar	490	—	—	490	2	2
Gotlands	280	—	—	280	2	2
Blekinge	635	—	250	885	7	5
Kristianstads	5 630	1 200	1 970	8 800	22	15
Malmöhus	16 430	668	1 535	18 633	60	53
Hallands	2 270	—	300	2 570	6	6
Göteborgs o Bohus	—	293	—	293	2	2
Älvsborgs	595	—	60	655	3	2
Skaraborgs	308	—	—	308	2	2
Värmlands	40	—	—	40	1	1
Örebro	172	—	—	172	1	1
Västmanlands	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	1 122	—	24	1 146	7	7
Gävleborgs	98	—	—	98	1	1
Västernorrlands	1 035	—	235	1 270	6	3
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	660	—	80	740	5	3
Norrbottnens	762	—	918	1 680	11	3
<i>Hela riket</i>						
1980/81	33 883	3 394	6 947	44 224	164	124
1979/80	24 550	3 499	9 938	37 987	198	143
1978/79	12 338	1 490	4 876	18 704	87	74
1977/78	13 556	2 223	1 700	17 479	99	86
1976/77	12 330	2 549	2 044	16 923	95	77

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 170 Statligt stöd till rennärigen år 1980/81
 Government support to reindeer breeding in 1980/81

Typ av stöd m m	Län			
	Jämtlands	Västerbottens	Norrbottens	Summa
<i>Rationaliseringsstöd</i>				
Antal stöd	1	1	8	10
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	—	69	—	69
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	50	46	247	343
<i>Rendriftsstöd</i>				
Antal stöd	6	5	14	25
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	531	215	527	1 273
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	24	53	137	214
<i>Antal renar</i>				
före åtgärd	838	1 231	1 158	3 227
efter åtgärd	1 662	1 934	2 039	5 635
<i>Redskapsstöd</i>				
Antal stöd	4	7	21	32
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	9	6	—	15
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	18	35	76	129

Källa: Lantbruksstyrelsen.

15 Lantbrukets föreningsrörelse

Lantbrukets föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsongs- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation m m

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Förbundet har en facklig och en lantbrukskooperativ del.

Den fackliga delen svarar bl a för prisförhandlingar med statsmakterna och konsumenterna och för en bred näringspolitisk bevakning. Verksamheten är uppdelad på 26 länsförbund med tillsammans 1 684 lokalavdelningar. Den lantbrukskooperativa delen omfattar cirka 600 ekonomiska föreningar tillhörande 16 riksorganisationer. Riksorganisationernas namn framgår av schemat på s 268. Till lantbrukskooperationen räknas ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF.

Karaktéristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar) och försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar). Varje lantbrukare som vill ansluta föreningarna måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR) är mejeriernas riksorganisation. Föreningen representerar landets mjölkproducenter i förhandlingar och kontakter med staten, myndigheter och andra centrala organisationer. SMR handlägger också centrala planerings- och utredningsfrågor, vissa centrala marknadsföringsuppgifter samt svarar för exporten av svenska mejeriprodukter.

Sveriges Slakteriförbund (SS) är organ för tio slakteriföreningar, som samlar in slaktdjur, slaktar, säljer och distribuerar köttprodukter, bedriver rådgivningsverksamhet bland medlemmarna m m. Förbundet handhar vidare gemensamma ärenden som förmedling av köttvaror mellan föreningarna, lagring, export och import samt myndighetskontakter.

Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR) tillhandahåller varor och tjänster för främst de enskilda medlemmarna. Lantmännenföreningar köper spannmål, oljeväxter och potatis från lantbrukarna och säljer till dem foder, gödselmedel och utsäde, växtskyddsmedel, petroleumprodukter samt maskiner och byggvaror. Riksförbundet förmedlar handeln genom de 19 lantmännenföreningarna och svarar för viss export och import.

Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ) är centralt organ för ägghandeln. Förbundet svarar för packning och försäljning av ägg i större delen av landet samt ansvarar för den centrala marknadsfördelningen och export och import.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbunds (SSR) medlemmar äger tillsammans en tredjedel av Sveriges skogsmarksareal. De regionala skogsägareföreningarna har bildats för att det privata skogsbrukets intressen skall tillvaratas och för att lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk skall förbättras.

Föreningsbanksrörelsen (tidigare jordbrukskasserörelsen) är uppbyggd i tre led. På lokal nivå svarar föreningsbankerna för kontakten med lantbrukarna. Förutom in- och utlåning omfattar servicen flera speciella tjänster. På regional nivå finns de 12 regionbankerna, vilka bl a är stora kreditgivare åt de ekonomiska

föreningarna. *Sveriges Föreningsbankers Förbund* (SFF) svarar för myndighetskontakter, central marknadsföring m m. Som centralbank fungerar Föreningsbankernas Bank.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank (SAH) (se också avsnitt 13.3) lämnar krediter till lantbrukare och försäljer obligationer.

Svensk Husdjursskötsel (SHS) bistår lantbrukarna med service på husdjursområdet. Organisationen genomför mjölk- och köttboskapskontrollen, sugg- och svinstamkontrollen och har en omfattande seminverksamhet. Vidare bedrivs ett avsevärt forsknings- och utvecklingsarbete.

Inom LRF finns vidare *Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening*, *Sveriges Betodlares Centralförening*, *Sveriges Stärkelseproducenters Förening*, *Sveriges Bränneriintressenter*, *Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund*, *Sveriges Fröodlareförbund*, *Sveriges Potatisodlares Riksförbund* och *Konservväxtodlarnas Riksförbund*.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom LRF utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgörs av de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter.

Vissa andra uppgifter insamlas av respektive branschorganisation.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1971–1980 lämnas i *tabellerna 171 och 172*. I tabell 171 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 172.

Bibliografi

Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse /årligen sedan 1970/71/.

Respektive riksorganisations årsredovisning.

Tabell 171 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1971—1980. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations in 1971—1980. Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	107,7	92,5	86,3	77,7	69,8	65,3	58,5	55,5	52,9	50,9
Sveriges Slakteriförbund (1933)	170,3	156,8	150,1	141,2	134,1	124,4	122,3	117,0	113,4	108,2
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	120,2	120,1	118,8	117,7	117,7	116,7	116,1	112,8	111,5	109,2
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	15,8	14,0	13,1	11,6	7,8	5,6	5,4	4,0	3,5	2,8
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	130,7	132,1	132,4	133,6	133,8	132,7	131,4	123,9	122,5	121,0
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	213,4	226,8	240,6	255,7	261,9	280,9	295,7	331,0	363,8	386,4
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	—	—	—	—	92,5	92,7	93,4	96,3	100,5	105,2
Svensk Husdjursskötsel (1961)	87,1	83,1	81,3	79,7	79,3	77,3	73,2	69,8	68,0	69,1
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	7,9	8,3	9,3	15,8	16,0	16,0	16,0	16,6	17,5	18,4
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	12,9	12,6	12,1	11,8	11,3	10,9	10,4	10,1	9,8	9,5
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,7	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund (1926)	1,1	1,0	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	2,0
Sveriges Potatisodlares Riksförbund (1944)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,7
Konservväxtodlarnas Riksförbund (1964)	3,2	3,0	3,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1
Summa medlemsskap	875,9	856,0	853,7	853,9	933,2	931,3	931,0	945,5	971,7	996,8
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Spannmålsföreningarnas										
Samorganisation (1931)	3,3	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Tabell 172 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1971—1980. Miljoner kronor
Turnover values in agricultural economic associations in 1971—1980. Millions of Swedish kronor

Organisation	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
<i>Affärsdrivande organisationer</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening	1 995,4	2 307,5	2 531,0	3 039,7	3 519,2	4 008,1	4 499,4	5 080,7	5 252,0	5 840,0
Sveriges Slakteriförbund	2 120,5	2 335,6	2 393,7	2 430,8	2 793,4	3 310,8	3 670,6	4 182,9	4 064,2	4 511,5
Svenska Lantmännens Riksförbund	3 426,2	3 673,2	4 060,5	5 166,4	6 079,3	7 078,3	7 609,2	7 987,7	8 687,9	9 263,5
Svenska Ägghandelsförbundet	151,7	140,2	145,0	155,0	146,7	179,4	204,5	224,2	221,5	271,9
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund	1 126,7	921,5	1 185,0	1 830,2	2 037,5	2 152,7	2 015,6	1 862,5	1 813,5	2 051,5
Svensk Husdjursskötsel	41,3	44,8	49,0	53,9	66,1	81,0	98,2	105,9	125,2	139,6
Sveriges Stärkelseproducenters Förening ²	31,8	37,5	37,5	32,6	59,8	42,3	58,8	96,2	95,3	90,1
Sveriges Bränneriintressenter ²	18,2	15,0	19,7	23,4	30,1	34,1	43,5	50,9	61,8	58,5
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund	88,2	79,6	91,8	100,2	76,0	116,2	120,1	137,1	172,2	175,2
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	75,2	74,6	71,5	80,0	90,1	104,8	92,9	90,5	84,9	93,6
Summa	9 075,2	9 629,5	10 584,7	12 912,2	14 898,2	17 107,7	18 412,8	19 818,6	20 578,5	22 495,4
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>										
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening ²	223,1	258,1	309,1	383,1	375,4	344,8	382,6	491,2	473,5	564,6 ³
Sveriges Betodlares Centralförening ²	174,9	187,9	186,9	275,7	288,0	334,7	386,3	406,0	443,0	449,5
Konservväxtodlarnas Riksförbund	25,4	21,4	22,7	25,4	32,7	38,2	46,1	51,2	45,7	56,5
Summa	423,4	467,4	518,7	684,2	696,1	717,7	815,0	948,4	962,2	1 070,6 ³
<i>Kreditorganisationer</i>										
Sveriges Föreningsbankers Förbund	4 704,7	5 391,8	6 124,9	7 151,5	8 562,3	9 621,6	10 732,9	12 086,3	13 185,7	14 278,0
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	2 824,0	2 995,7	3 170,6	3 414,8	3 826,0	4 385,5	5 015,3	5 898,3	7 044,3	8 362,9
Summa	7 528,7	8 387,5	9 295,5	10 566,3	12 388,3	14 007,1	15 748,2	17 984,6	20 230,0	22 640,9

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisation. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. — ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår. — ³ Preliminära uppgifter.

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Lantbrukskooperationen i Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) år 1980

MEDLEMMAR

50 901	108 192	109 218	2 756	121 032	386 393	46 403	50 000	18 407	9 356	2 371	1 284	609	2 000	2 100	7 700
24 mejeri- föreningar med 99 drifts- platser	10 slakteri- föreningar med 26 slakterier och 22 char- kuteri- fabriker	19 lant- mannen- föreningar med verksamhet på ca 240 platser med minst 5 anst	7 packe- rier och 2 produkt- fabriker	9 skogs- ägare- föreningar med verk- samhet på 270 platser med minst 5 anst	12 regiona- la före- nings- banker med 420 lokala före- nings- banker och 720 kontor	10 hypo- teks- före- ningar	20 semin- och kontroll- före- ningar 8 avels- före- ningar	18 olje- vaxt- odlare- före- ningar	7 bet- odlare- före- ningar	5 stärke- fabriker	1 bränneri	15 lokala palsdjurs- uppfödare- föreningar 1 special- förening	17 fro- odlare- föreningar	14 lokala konserv- vaxt- odlare- föreningar	21 lokala potatis- odlare- föreningar samt 4 ekono- miska föreningar
Svenska Mejeriernas Riksförening	Sveriges Slakteri- förbund	Svenska Lant- mannens Riksförbund	Svenska Agg- handels- förbundet	Sveriges Skogsägare- föreningars Riksförbund	Sveriges Förenings- bankers Förbund	Sveriges Allmänna Hypoteks- bank	Svensk Husdjurs- skotsel	Sveriges Oljevaxt- odlarnas Central- förening SOC	Sveriges Bet- odlarnas Central- förening SBC	Sveriges Stärkelse- produ- centers förening SSF	Sveriges Bränneri- intres- senter	Sveriges Palsdjurs- uppfödarnas Riks- förbund SPR	Sveriges Fro- odlare- förbund	Konserv- vaxt- odlarnas Riksförbund	Sveriges Potatis- odlarnas Riksförbund
SMR	SS	SLR	SA	SSR	SFF	SAH	SHS				SBI		SFF	KRF	SPOR

16 Lantbruksutbildningen

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	173–174
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	175

16.1 UTBILDNING PÅ GYMNASIAL OCH HÖGRE NIVÅ

Statistiken över utbildningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nyinskrivna, närvarande och examinerade vid respektive läroanstalt.

Jordbruksutbildningen

Grundutbildning inom jordbruket erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser gäller arbete inom yrkesområdet som särskilt behörighetskrav. Lantmästare och agronomer utbildas vid Sveriges lantbruksuniversitet. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärmedicinska fakulteten vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen omfattar 5 1/2 år.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 270.

Trädgårdsutbildningen

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på tvåårig trädgårdslinje och, för elever med yrkeserfarenhet, kurser på en termin. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs inom markbyggnad och en inom trädgårdsodling. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonom- och landskapsarkitektutbildningen, som också sker vid lantbruksuniversitetet, omfattar 5 1/2 år.

Trädgårdsutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 271.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknyttande specialkurser läsåren 1979/80–1980/81 redovisas i *tabell 173*.

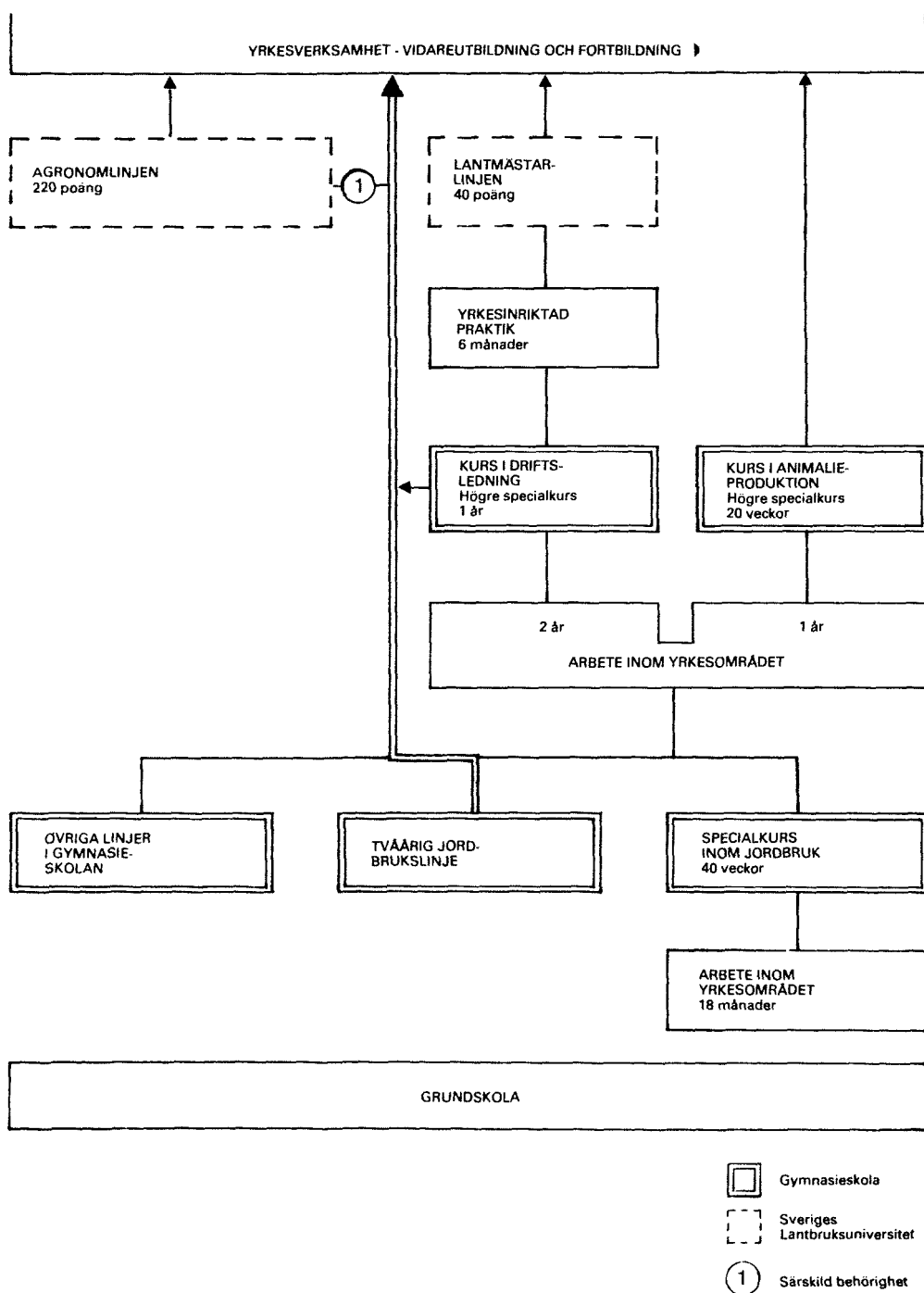
Antal närvarande och examinerade elever under läsåren vid vissa fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet framgår av *tabell 174*.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid lantbruksuniversitetet under höstterminen 1980 redovisas i tabblån nedan.

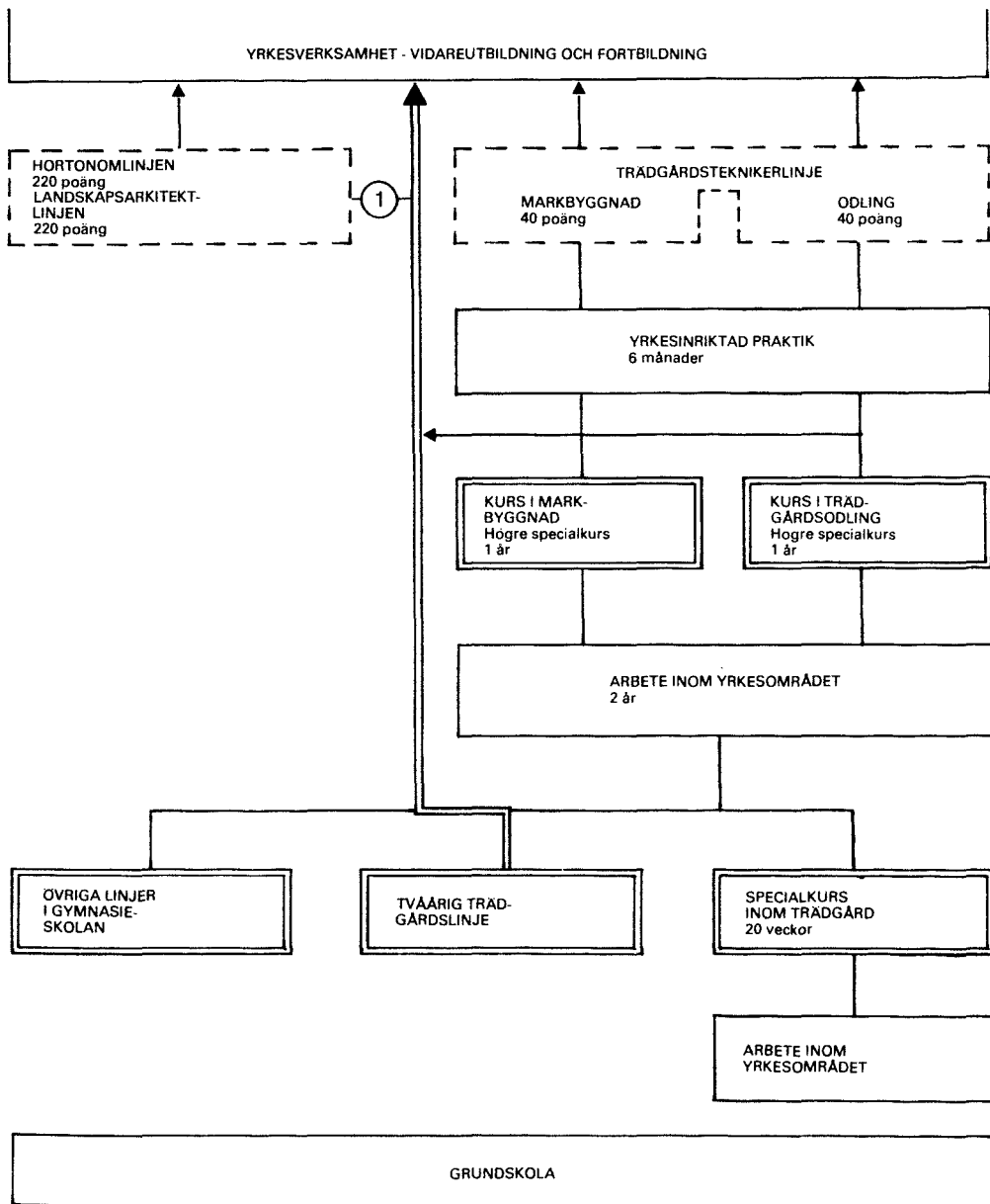
<i>Universitet</i>	<i>Forskningsstuderande¹</i>	
	<i>Samtliga</i>	<i>Därav kvinnor</i>
Lantbruksvetenskaplig fakultet	221	47
Veterinärmedicinsk fakultet	85	20

¹ Exkl s k nollaktiva.

Utbildningsgång - jordbruk

Utbildningsgång - trädgård

- Gymnasieskola
- Sveriges Lantbruksuniversitet
- Särskild behörighet

Bibliografi

Gymnasieskolan /årligen sedan hösten 1971; fr o m 1976 anges läsåret i stället/. Elever och klasser den 15 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1972:25, 1973:5, 1974:7, 1975:7, 1976:2, 1977:15, 1978:24, 1979:19, 1980:11, 1981:5 . . .

Gymnasieskolan /årligen sedan 1971/72/. Elever i kurser som börjat under tiden den 16 september–30 juni eller börjat och avslutats 1 juli–14 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1973:18, 1973:38, 1974:55, 1975:50, 1978:2, 1978:22, 1979:18, 1980:5, 1980:30 . . .

Gymnasieskolan läsåret /årligen sedan 1971/72/. Elever som avgått från gymnasieskolan med eller utan avslutad utbildning. SCB. SM U 1974:45 (avser 1971/72 och 1972/73), 1975:22, 1976:15, 1978:5, 1978:19, 1979:12, 1980:20, 1981:14, 1982:9 . . .

Viss gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro höstterminen /årligen sedan 1973/ och examination läsåret /årligen sedan 1973/74/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1975:5, 1976:4, 1977:2 och 1978:6.

Gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro och examination höstterminen /föregångare till ovanstående/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1974:38, 1975:35 och 1976:31.

Högskolan. Inskrivning, närvaro och examination /terminsvis sedan 1972/73/. SCB. SM U 1973:28, 1974:3 och 43, 1975:4 och 41, 1976:9 och 42, 1977:7 och 32 och 1978:14.

Högskolan. Forskarutbildning /årligen sedan 1971/72; tidigare under benämningen Universitet och högskolor/. Registrerade och nybörjare. SCB. SM U 1973:36 och 42, 1974:22 och 37, 1975:17 och 34, 1976:33, 1977:33 och 1978:25.

Utbildningsstatistisk årsbok 1978, 1979, 1980, 1981. SCB.

Att välja studieväg /information om gymnasieskolans organisation/. Skolöverstyrelsen.

Tabell 173

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknytande specialkurser läsåren 1979/80 och 1980/81

Number of attending and graduated pupils at the agricultural line and the two-year horticultural line and connected special courses of the integrated upper secondary school in 1979/80 and 1980/81

Studieväg	Samtliga		Därav kvinnor 1980/81
	1979/80	1980/81	
Jordbruk			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Jordbrukslinje	1 903	1 933	864
Årskurs 1	983	999	477
Årskurs 2	920	934	387
Specialkurser ^{2 5}	3 551	..	..
Summa	5 454	..	..
<i>Antal avgångna</i> ³			
Jordbrukslinje	901	924	382
Specialkurser ^{2 4}	2 406	1 961	513
Summa	3 307	2 885	913
Trädgårdslinje			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Tvåårig trädgårdslinje	483	494	253
Årskurs 1	267	261	138
Årskurs 2	216	233	115
Övriga specialkurser ^{2 5}	254	..	..
Summa	737	..	..
<i>Antal avgångna</i> ³			
Tvåårig trädgårdslinje	221	229	114
Specialkurser ^{2 4}	249	231	85
Summa	470	460	199

¹ Avser närvarande elever den 15 september och elever som påbörjat studier senare under läsåret. — ² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. — ³ Avser elever med slutförd lärokurs. — ⁴ Avser endast kurser längre än 8 veckor.

— ⁵ Uppgifter för 1980/81 avseende specialkurser fanns ej framtagna vid tidpunkten för denna årsboks tryckning.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 174

**Antal närvarande och examinerade elever
läsåren 1979/80 och 1980/81 vid vissa fakul-
teter inom Sveriges lantbruksuniversitet**

*Number of registered and examined pupils in
1979/80 and 1980/81 at certain faculties with-
in the Agricultural University of Sweden*

Utbildning till	Samtliga		Därav kvinnor 1980/81
	1979/80	1980/81	
<i>Antal närvarande¹</i>			
Lantmästarelinjen	138	140	10
Trädgårdsteknikerlinjen	37	39	7
Agronomlinjen	720	739	268
Hortonomlinjen	100	105	64
Landskapsarkitektlinjen	200	203	112
Veterinärlinjen	358	373	205
<i>Antal examinerade</i>			
Lantmästare	133	132	9
Trädgårdstekniker	31	37	5
Agronom	57	90	40
Hortonom	8	3	2
Landskapsarkitekt	15	21	12
Veterinär	54	48	26

¹ Avser höstterminen.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

16.2 LANTBRUKSNÄMNDERNAS KURSVERKSAMHET

Ett viktigt led i rationaliseringen av jordbruket och trädgårdsnäringen utgör lantbruksnämndernas rådgivnings- och kursverksamhet. Riktlinjer för verksamheten utarbetas av lantbruksstyrelsen i samråd med berörda myndigheter och organisationer. För den lokala planeringen av kurserna finns vid lantbruksnämnderna särskilda programnämnder med representanter för länsmyndigheter och näringsutövare.

Lantbruksstyrelsen sammanställer varje år statistik över verksamhetens omfattning.

Resultat

I tabell 175 redovisas antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1980/81. Som bl a framgår där var antalet elevtimmar

lägre än 1979/80. Av tabelln nedan framgår antal elevtimmar inom olika ämnesområden.

Ämnes- område	Antal elevtimmar			
	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81
Växtodling	178 525	169 543	186 329	151 520
Husdjur	178 177	175 974	146 438	155 944
Trädgård	46 824	49 527	42 115	46 008
Övrigt	163 572	194 209	146 670	148 955
Summa	567 098	589 253	521 552	502 427

Bibliografi

Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949 — 1976 och årligen sedan 1974/75/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedriver också en omfattande utbildnings- och rådgivningsverksamhet. Statistik sammanställs av LRFs utbildningssektion.

Tabell 175 Antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1980/81
 Number of courses, pupils, teaching-hours and learning-hours in 1980/81

Område	Antal kurser	Antal kursdeltagare			Antal kurstimmar		Antal elev- timmar
		1-4 dagars kurser	Längre kurser	Summa	Totalt	Därav kvällstid	
<i>Län</i>							
Stockholms	131	3 228	35	3 263	720	220	20 256
Uppsala	232	5 924	14	5 938	948	424	24 370
Södermanlands	204	6 035	174	6 209	727	284	23 837
Östergötlands	288	9 465	—	9 465	1 191	543	38 078
Jönköpings	203	6 154	168	6 322	886	487	20 313
Kronobergs	184	4 733	30	4 763	718	363	19 022
Kalmar	245	6 078	—	6 078	932	544	22 535
Gotlands	177	3 983	22	4 005	716	332	13 691
Blekinge	96	2 589	20	2 609	449	227	10 811
Kristianstads	221	7 476	102	7 578	1 092	258	32 929
Malmöhus	330	12 911	158	13 069	1 479	362	52 599
Hallands	183	8 110	243	8 353	867	412	36 668
Göteborgs o Bohus	106	3 082	20	3 102	554	227	15 282
Älvsborgs	280	6 494	228	6 722	1 227	495	25 715
Skaraborgs	321	8 786	78	8 864	1 363	694	33 191
Värmlands	219	4 198	14	4 212	800	438	15 101
Örebro	187	4 665	94	4 759	894	318	21 018
Västmanlands	173	3 573	173	3 746	658	101	14 727
Kopparbergs	113	2 795	103	2 898	607	283	13 448
Gävleborgs	121	2 560	48	2 608	678	291	12 203
Västernorrlands	190	3 094	41	3 135	1 028	417	17 113
Jämtlands	63	931	20	951	287	144	4 400
Västerbottens	92	2 056	50	2 106	364	131	7 422
Norrbottens	113	1 474	13	1 487	545	147	7 698
<i>Hela riket</i>							
1980/81	4 472	120 394	1 848	122 242	19 730	8 142	502 427
1979/80	4 126	121 281	2 832	124 113	20 847	7 076	521 552
1978/79	4 907	127 603	3 069	130 672	23 873	9 595	589 253
1977/78	4 333	112 033	7 999	120 032	24 605	8 475	567 098
1976/77	5 342	142 505	5 797	148 302	28 445	11 967	692 872

17 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor.) Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet.

Resultat

I *tabellerna 176–177* har för år 1979 sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1979 redovisas i *tabell 178*. I *tabell 179* redogörs för antalet husdjur i olika länder. I *tabell 180*

redovisas konsumtionen av handelsgödsel, i *tabell 181* antalet inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande personer och i *tabell 182* slutligen antalet traktorer inom jordbruket.

Bibliografi

Production Yearbook /årligen sedan 1947/. FAO.

Fertilizer Yearbook. FAO.

Annual Fertilizer Review /föregångare till ovanstående/. FAO.

Jordbruksekonomiska meddelanden /internationella uppgifter om produktion, förbrukning, lager, handel m m publiceras fortlöpande/. Jordbruksnämnden.

En komparativ studie av jordbruksstatistiken i de nordiska länderna och övriga Västeuropa. Rapport. SCB (1976).

Uppgifter för Sverige har hämtats från olika inhemska källor.

Tabell 176 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag år 1979. 1 000-tal hektar
 Areas of different types of land in different countries in 1979.
 Thousands of hectares

Land	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Landareal	Total areal
Sverige	2 982	725	22 599	16 856	41 162	48 666
Danmark	2 653	263	493	828	4 237	4 307
Finland	2 423	166	23 321	4 635	30 545	33 701
Norge	832	105	8 330	21 520	30 787	32 422
Belgien	847	713	702	1 020	3 282	3 310
Bulgarien	4 258	1 948	3 839	1 010	11 055	11 091
Frankrike	18 950	12 903	14 543	8 171	54 567	54 703
Grekland	3 920	5 255 ¹	2 618 ¹	1 287	13 080	13 194
Irland	977 ¹	4 820 ¹	317 ¹	775	6 889	7 028
Italien	12 446	5 162	6 345	5 452	29 405	30 123
Jugoslavien	7 896	6 343	9 263	2 038	25 540	25 580
Nederländerna	862	1 172	291	1 070	3 395	3 728
Polen	14 931	4 060	8 677	2 788	30 456	31 268
Portugal	3 555 ¹	530 ²	3 641 ²	1 438	9 164	9 208
Rumänien	10 481	4 486	6 334	1 733	23 034	23 750
Schweiz	396	1 625	1 052	904	3 977	4 129
Sovjetunionen	231 871	373 500	920 000 ²	701 829	2 227 200	2 240 220
Spanien	20 528	11 010 ¹	15 260 ¹	3 156	49 954	50 478
Storbritannien	6 909	11 543	2 080	3 638	24 170	24 482
Tjeckoslovakien	5 214	1 710	4 535	1 092	12 551	12 787
Ungern	5 354	1 297	1 594	989	9 234	9 303
Västtyskland	7 517	4 797	7 318	4 780	24 412	24 858
Österrike	1 622	2 040	3 282	1 329	8 273	8 385
Östtyskland	5 041	1 239	2 951	1 379	10 610	10 833
Algeriet	7 497	36 323	4 384	189 970	238 174	238 174
Egypten	2 848 ¹	—	2	96 695	99 545	100 145
Kenya	2 270 ¹	3 770 ¹	2 560 ²	48 325	56 925	58 265
Marocko	7 719 ¹	12 500 ²	5 195 ¹	19 216	44 630	44 655
Nigeria	30 310 ¹	20 880 ¹	15 200 ²	24 687	91 077	92 377
Sydafrika	14 620 ¹	81 100 ¹	4 600 ¹	21 784	122 104	122 104
Tanzania	5 140 ¹	35 000 ¹	42 260 ²	6 204	88 604	94 509
Tunisien	4 970	2 550 ²	500 ¹	7 516	15 536	16 361
Förenta Staterna	188 293	242 038	290 760	191 589	912 680	936 312
Kanada	44 350 ¹	23 750 ¹	326 129 ²	527 878	922 107	997 614
Mexiko	23 220 ¹	74 499	49 030 ²	45 555	192 304	197 255
Argentina	35 120 ¹	143 300 ¹	60 100 ¹	35 149	273 669	276 689
Brasilien	61 500 ¹	158 000 ¹	577 430 ²	48 721	845 651	851 197
Chile	5 530 ¹	11 850 ¹	15 450 ²	42 060	74 880	75 695
Peru	3 430 ¹	27 120 ²	71 150 ²	26 300	128 000	128 522
Uruguay	1 910 ¹	13 753	558 ²	1 141	17 362	17 622
Indien	169 550 ¹	12 270 ¹	67 300 ¹	48 199	297 319	328 759
Irak	5 450 ¹	4 000 ²	1 500 ²	32 447	43 397	43 492
Iran	15 950 ¹	44 000 ²	18 000 ²	85 650	163 600	164 800
Japan	4 907	567	25 011	6 618	37 103	37 231
Kina ¹	99 310	220 000	115 700	495 486	930 496	959 696
Pakistan	20 175 ¹	5 000 ¹	2 810	49 887	77 872	80 394
Syrien	5 686	8 274	459	3 990	18 409	18 518
Turkiet	24 975	9 800 ²	20 160	19 176	77 076	78 058
Australien	43 900	448 393	107 000	162 500	761 793	768 685
Nya Zeeland	453	13 990	6 960 ¹	5 464	26 867	26 868
Hela världen	1 448 862	3 109 518	4 107 984	4 409 023	13 075 387	13 392 074

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.
 Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 177 Åkerarealens användning i olika länder år 1979. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1979. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- betor
Sverige	251	60	754	489	—	—	—	41	52
Danmark	114	70	1 622	39	—	—	—	32	78
Finland	99	37	633	451	—	—	—	43	33
Norge	17	1	196	95	—	—	—	20	—
Belgien	198	14	176	37	6	—	—	38	116
Bulgarien	958	16	468	53	666	1	16	39	62
Frankrike	4 063	115	2 816	540	2 003	85	7	273	545
Grekland	939	3	373	56	122	1 ¹	15	56	45
Irland	49	..	324	28	—	—	—	41	35 ²
Italien	3 446	15	301	223	936	11	181	169	285
Jugoslavien	1 524	59	292	209	2 251	8	8	296	140
Nederländerna	141	12	63	21	1	—	—	166	124
Polen	1 549	2 868	1 470	1 094	46	—	—	2 441	455
Portugal	316	208	71	164	357	6 ¹	35	113	2 ¹
Rumänien	2 105	35 ²	773	60	3 311	—	23	294	259
Schweiz	88	10	48	10	18	—	—	24	14
Sovjetunionen	57 682	6 476	37 005	12 239	2 667	2 864	610	6 970	3 729
Spanien	2 551	220	3 477	436	467	44	69	355	166
Storbritannien	1 372	7	2 347	136	1 ²	—	—	214	214
Tjeckoslovakien	1 092	164	1 017	127	190	1	—	213 ²	212
Ungern	1 135	69	262	44	1 367	19	20	105	102
Västtyskland	1 627	564	1 989	728	115	—	—	276	393
Österrike	270	106	373	95	188	1 ¹	—	58	45
Östtyskland	712	678	945	136	1	—	—	549	254
Algeriet	1 946	—	809	131	1	—	..	77	4
Egypten	584	—	45	—	791	171	436 ²	60	—
Kenya	117 ²	—	80 ¹	7 ¹	1 400 ¹	291 ¹	7 ¹	48 ¹	—
Marocko	1 656	2 ²	2 193	15	416	67 ¹	8 ²	24 ²	63
Nigeria	14 ¹	—	—	—	1 665 ¹	11 000 ²	482 ²	3 ¹	—
Sydafrika	1 900 ²	33	107 ²	220 ¹	5 000 ¹	302 ¹	1 ¹	50 ¹	—
Tanzania ¹	55	—	2	—	1 300	570	200	22	—
Tunisien	1 024	—	547	24	—	14 ¹	—	10	2
Förenta Staterna	25 275	352	3 044	3 917	29 300	5 221	1 161	514	453
Kanada	10 489	330	3 724	1 541	893	—	—	113	24
Mexiko	599	—	222	66	5 502	1 456	149	56	—
Argentina	4 570	225	246	410	2 800	2 291	102	110	—
Brasilien	3 830	11	83	63	11 314	81	5 439	203	—
Chile	560	7	60	79	130	—	47	81	16
Peru	88	..	160	1	349	16	127	255 ²	—
Uruguay	313	—	40	66	94	39	68	21 ²	17
Indien	22 640	—	1 830	—	5 752	33 721	38 974	790	—
Irak	1 750 ¹	—	800 ²	—	35 ¹	7 ¹	80 ¹	7 ¹	3 ¹
Iran	5 500 ¹	—	1 250 ²	—	42 ²	30 ²	300	81 ¹	200 ²
Japan	149	1 ¹	32	6 ²	2	4 ¹	2 497	125	59
Pakistan	6 687	—	178	—	701	984	2 035	38	8 ¹
Syrien	1 441	—	1 102	2	18	15 ¹	—	14	15
Turkiet	9 445	470	2 800	220	585	20	75	169	279
Australien	11 159	26	2 480	1 123	50	501	110	35	—
Nya Zeeland	87	..	78	18	27	—	—	8	—
Hela världen	229 294	14 762	87 002	26 470	126 258	89 119	140 778	18 380	8 653

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 178 Totalskördens storlek i olika länder år 1979. 1 000-tal ton
 Total yield in different countries in 1979. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter
Sverige	1 030	194	2 346	1 524	—	—	—	1 284	2 206
Danmark	589	257	6 662	163	—	—	—	852	3 092
Finland	208	77	1 650	1 283	—	—	—	674	700
Norge	66	4	637	361	—	—	—	406	—
Belgien	1 015	53 ¹	850 ¹	147 ¹	37	—	—	1 236 ²	6 400
Bulgarien	3 355	25	1 536	66	3 223	1	73	424	2 085
Frankrike	19 393	349	11 228	1 845	10 222	342	20	7 450	26 060
Grekland	2 397	6	842	83	731	1 ²	93	959	2 630 ²
Irland	260	..	1 330 ¹	105 ¹	—	—	—	1 060 ¹	1 404 ¹
Italien	9 140	37	809	438	6 260	54	1 014	3 020	13 465
Jugoslavien	4 512	81	631	283	10 084	17	34	2 724	5 924
Nederländerna	836	49	288	109	5 ¹	—	—	6 277	5 491
Polen	4 187	5 201	3 731	2 186	181	—	—	49 572	14 154
Portugal	233	113	36	66	456	10 ²	135	1 012	101 ²
Rumänien	4 676	40	2 044	60	12 425	—	60	4 562	6 109
Schweiz	425	45	222	47	134	—	—	871	781
Sovjetunionen	90 211	8 113	47 954	15 162	8 373	1 642	2 394	90 956	76 214
Spanien	4 082	221	6 252	456	2 212	216	427	5 637	5 124
Storbritannien	7 170	25	9 620	540	1	—	—	6 485	7 659
Tjeckoslovakien	3 736	486	3 604	401	949	3 ²	—	3 725	7 647
Ungern	3 709	93	710	93	7 396	36	41	1 512	3 927
Västtyskland	8 061	2 114	8 184	2 994	741	—	—	8 716	18 337
Österrike	850	278	1 129	273	1 347	3 ²	—	1 494	2 145
Östtyskland	3 116	1 830	3 323	532	6	—	—	12 243	6 695
Algeriet	1 080	—	457	80	1	1	..	501	93
Egypten	1 856	—	122	—	2 938	635	2 507	1 019	—
Kenya	207	—	75 ¹	7 ¹	1 800	296	43	360 ²	—
Marocko	1 796	2 ²	1 888	6	312	26 ²	28 ¹	340 ¹	2 175
Nigeria	21 ²	—	—	—	1 500 ²	6 915 ¹	600 ¹	35 ²	—
Sydafrika	2 090	6	141	87	8 240	369 ²	3 ²	653	—
Tanzania	76	—	3 ²	—	900 ²	380 ²	250 ²	85 ²	—
Tunisien	680	—	270	6 ²	—	6 ²	—	125	60
Förenta Staterna	58 080	569	8 334	7 643	201 655	20 546	5 985	15 535	19 954
Kanada	17 185	525	8 460	2 978	4 983	—	—	2 760	855
Mexiko	2 339	—	368	63	8 124	3 917	500	727	—
Argentina	8 100	202	339	522	8 700	6 523	312	1 694	—
Brasilien	2 927	8	97	58	16 309	142	7 589	2 149	—
Chile	995	9	112	150	489	—	181	770	680
Peru	104	..	148	1	646	54	557	1 716	—
Uruguay	430	—	71	70	71	54	248	135	364
Indien	35 508	—	2 142	—	5 578	19 536	63 611	10 125	—
Irak	880 ¹	—	620 ¹	—	85 ²	5 ²	284 ¹	105 ²	80 ²
Iran	5 800 ¹	—	1 000 ¹	—	57 ¹	35 ²	1 420	688 ²	3 900 ²
Japan	541	1 ²	406	14 ¹	5 ¹	5 ²	14 948	3 381	3 344
Pakistan	9 950	—	129	—	875	526	4 824	392	300 ²
Syrien	1 319	—	395	2	34	14 ²	—	235	289
Turkiet	17 619	620	5 240	370	1 350	25	363	2 870	8 760
Australien	15 697	16 ¹	3 719	1 412	169	1 161	692	795	—
Nya Zeeland	295	..	264	58	231	—	—	234	—
Hela världen	428 065	23 725	158 991	43 957	418 598	92 520	376 378	283 542	262 925

¹ Inofficiell uppgift. — ² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 179 Antal husdjur i olika länder år 1979. 1 000-tal
 Number of livestock in different countries in 1979. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	..	—	1 911	2 604	383	7 ³	8 400	—	—
Danmark	56	—	3 035	9 342	54	—	15 016	—	—
Finland	22	—	1 736	1 332	113	2	8 477	—	—
Island	51	—	63 ¹	10	891	—	369 ¹	—	—
Norge	19 ²	—	971	711	1 919	74 ²	3 744 ²	—	—
Belgien	43	1	3 085	5 083	120	9	30 058	—	—
Bulgarien	124	365	1 763	3 772	10 105	374	38 331	56	—
Frankrike	373	35	23 925	11 288	11 587	1 065	178 785	—	—
Grekland	125	377	975	892	8 029	4 512	29 661	2	—
Irland	78 ²	74 ¹	7 178	1 154 ²	3 376	31 ¹	8 500 ¹	—	—
Italien	268	243	8 639	8 922	8 973	980	110 000 ¹	82 ¹	—
Jugoslavien	701	42	5 491	7 747	7 339	125 ¹	61 513	87	—
Nederländerna	70	—	5 149	9 722	895	30 ¹	78 069	—	—
Polen	1 856	—	13 036	21 234	4 221	35 ¹	75 526	—	—
Portugal	30 ²	274	1 050 ²	3 000 ²	5 200 ¹	745 ¹	17 200 ¹	—	—
Rumänien	570	35 ¹	6 283 ²	10 337	15 612	412	90 225	228 ¹	—
Schweiz	45	2	2 038	2 062	361	80	6 337	—	—
Sovjetunionen	5 700	412 ¹	114 086	73 484	142 600	5 504	909 024 ²	360 ¹	220 ¹
Spanien	242	407	4 615	9 769	14 728	2 091	49 193	—	—
Storbritannien	140 ¹	5 ¹	13 589	7 864	29 946	6 ¹	127 433	—	—
Tjeckoslovakien	49	—	4 887	7 601	865	72	45 191	—	—
Ungern	134	—	1 966	8 011	2 863	11 ¹	62 857	—	—
Västtyskland	378	—	15 007	22 641	1 136	36 ¹	87 629	—	—
Österrike	45	—	2 594	4 007	192	36	14 938	—	—
Östtyskland	66	1 ¹	5 572	11 734	1 965	29	50 240	—	—
Algeriet	172	733	1 328	4 ¹	12 223	2 818	17 711	—	150
Egypten	12	1 673	1 965	15	1 679	1 427	27 292	2 321	99
Kenya	2 ¹	—	10 600	75	4 000 ¹	4 500 ¹	16 760 ²	—	608
Marocko	320 ²	1 730 ¹	3 650 ²	11 ²	15 604	6 016	23 000 ¹	—	220 ¹
Nigeria ¹	250	700	12 300	1 050	11 350	24 000	110 000	—	17
Sydafrika	225 ¹	224 ¹	13 319	1 352	31 585	5 300 ¹	29 000 ¹	—	—
Tanzania	—	160 ¹	12 388	26 ¹	3 716 ²	5 574 ²	21 000 ¹	—	—
Tunisien	50 ¹	272 ¹	910	4 ¹	4 251	755	18 000 ¹	—	175 ¹
Förenta Staterna	9 358 ¹	5 ¹	110 864	60 356	12 365	1 360	396 933	—	—
Kanada	350 ¹	4 ¹	12 328	8 009	430	25 ¹	81 883	—	—
Mexiko	6 447	6 440	29 920	12 578	7 850	8 103	150 000 ¹	—	—
Argentina	3 000 ²	255 ¹	56 864	3 552	35 220	3 000 ¹	35 400	—	—
Brasilien	6 000 ²	3 150 ¹	90 000 ²	36 000 ²	18 000 ²	7 400 ²	435 000 ¹	350 ¹	—
Chile	450 ²	41 ¹	3 575	1 036	6 828	600 ²	22 000 ¹	—	—
Peru	648 ²	702 ²	4 006	1 960	14 473	2 000 ²	36 000 ¹	—	—
Uruguay	525 ²	5 ¹	10 301	412	17 234	12 ¹	7 600 ¹	—	—
Indien ¹	760	1 125	181 849	9 900	41 000	71 000	145 000	60 651	1 150
Irak ¹	65	480	2 690	—	11 440	3 600	17 242	219	241
Iran ¹	350	1 923	7 600	55	33 700	13 500	67 500	220	27
Japan	22	—	4 150	9 491	12	71	282 488	—	—
Pakistan	480	2 437	14 992	—	24 185	27 804	48 872	11 305	835
Syrien	51	279	760	—	8 129	999	15 934	3	8
Turkiet	812	1 670	14 941	10	43 942	18 447	52 121	1 023	13
Australien	476	5 ¹	27 112	2 301	134 222	8 ¹	43 106	—	—
Nya Zeeland	64	—	8 499	503	63 523	49	6 416	—	—
Hela världen	61 005	53 766	1 205 660	761 675	1 092 644	447 815	6 180 199	130 043	16 534

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift. — ³ Avser 1978.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 180 Konsumtion av handelsgödsel i olika länder år 1978/79. Ton
 Consumption of fertilizers in different countries in 1978/79. Metric tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	236 740	60 090	107 424	Förenta Staterna	9 720 179	5 085 506	5 664 922
Danmark	379 884	135 570	172 842	Honduras ²	9 900	7 000	6 500
Finland	183 322	152 066	136 465	Jamaica	6 444	2 118	7 400
Island ²	15 779	8 517	6 394	Kanada ²	834 600	630 000	315 000
Norge	108 500	63 500	84 600	Kuba	225 000	58 800 ²	150 000 ²
				Mexiko	752 246	258 669	55 700 ²
Belgien	196 657	113 300 ²	160 679	Argentina	47 718	49 943	9 414
Bulgarien	376 334	328 634	32 747	Bolivia	1 523	2 700 ²	417
Frankrike	1 978 000	1 950 000 ²	1 689 600 ²	Brasilien	705 872	1 519 560	990 856
Grekland	341 200	195 700 ²	42 570 ²	Chile	50 032	65 947	13 463
Irland	263 600 ²	184 100 ²	221 400 ²	Colombia	133 749	79 465	63 000
Italien	1 042 654	811 893	383 972	Ecuador	40 367	21 000 ²	10 000 ²
Jugoslavien	425 000	220 000	210 000	Paraguay ²	800	1 100	90
Nederländerna	443 340	80 702	106 643	Peru	99 265	16 344	10 169
Polen	1 296 997	938 453	1 331 629	Uruguay	14 400	39 600	4 000
Portugal	138 607	73 593	35 499	Venezuela	91 490	59 080	46 230
Rumänien	821 000	522 000	137 000				
Schweiz	63 500	46 000	66 400	Indien	2 986 300	964 600	560 100
Sovjetunionen	7 658 000	5 360 000	5 394 000	Indonesien	548 998	137 900	76 487
Spanien	870 600 ²	460 821	288 129	Irak	43 388	13 000	2 248
Storbritannien	1 222 000	425 000	426 000	Iran	167 237	119 433	1 018
Tjeckoslovakien	628 000	465 000	656 000	Israel	37 620	24 240	21 800
Ungern	570 129	409 596	559 657	Japan	723 000	775 000	723 000
Västtyskland	1 354 054	906 222	1 178 327	Kina ²	9 200 400	1 347 200	233 800
Österrike	154 000 ²	96 000	142 322	Pakistan	684 300	187 900	7 600
Östtyskland	784 000	430 900	455 100	Syrien	65 000	33 000	1 793
Algeriet ²	61 802	74 700	20 814	Thailand ²	153 500	104 400	30 000
Angola ²	10 000	6 200	7 300	Turkiet	773 700 ²	654 100 ²	25 000
Egypten	490 461	86 900 ²	3 800 ²				
Etiopien	9 851	18 954	200 ²	Australien ²	215 000	865 400	112 000
Ghana	10 600 ²	4 200	4 200 ²	Nya Zeeland ²	24 900	415 000	143 215
Kenya	25 416	16 497	9 089				
Marocko ²	80 700	72 300	33 000	Hela världen			
Mozambique ²	14 000	5 700	1 000	1978/79	53 674 046	31 559 439	24 429 833
Nigeria ²	35 000	22 900	14 000	1977/78	47 768 009	28 279 446	23 313 623
Sydafrika	378 400 ²	406 910	129 658	1976/77	45 115 485	27 300 942	23 160 691
Tanzania ²	12 900	10 400	6 000	1975/76	43 139 788	25 265 429	21 584 763
Tunisien ²	23 500	27 700	4 000	1974/75	38 595 631	23 992 271	19 856 046

¹ Inklusive gödsling i skogsbruket. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Fertilizer Yearbook utom för Sverige.

Tabell 181 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1979

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1979

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	221	6	Tanzania	5 818	82
Danmark	181	7	Tunisien	617	41
Finland	322	14			
Island	12	12	Förenta Staterna	2 249	2
Norge	125	8	Honduras	661	63
			Jamaica	157	21
Belgien	129	3	Kanada	538	5
Bulgarien	1 604	34	Kuba	717	24
Frankrike	2 088	9	Mexico	7 206	37
Grekland	1 509	38			
Irland	268	22	Argentina	1 358	13
Italien	2 523	12	Bolivia	899	51
Jugoslavien	3 942	39	Brasilien	15 065	39
Nederländerna	300	6	Chile	680	19
Polen	6 089	31	Colombia	2 209	28
Portugal	1 021	27	Ecuador	1 114	45
Rumänien	5 848	48	Paraguay	472	49
Schweiz	169	5	Peru	1 939	38
Sovjetunionen	23 064	17	Uruguay	137	12
Spanien	2 358	18	Venezuela	820	19
Storbritannien	542	2			
Tjeckoslovakien	827	11	Indien	167 045	64
Ungern	872	17	Indonesien	30 256	60
Västtyskland	1 244	4	Irak	1 276	41
Österrike	320	10	Iran	4 043	39
Östtyskland	859	10	Israel	97	7
			Japan	7 006	12
Algeriet	2 032	51	Kina	266 803	61
Angola	1 066	58	Pakistan	11 721	54
Egypten	5 848	51	Syrien	1 027	48
Etiopien	10 482	80	Thailand	15 806	76
Ghana	2 158	52	Turkiet	10 316	56
Kenya	4 682	78			
Marocko	2 673	52	Australien	365	6
Mozambique	2 539	65	Nya Zeeland	118	10
Nigeria	15 354	54			
Sydafrika	2 993	29	Hela världen	820 297	46

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 182 Antal jordbrukstraktorer¹ i olika länder år 1979
 Number of agricultural tractors in different countries in 1979

Land	Antal traktorer	Land	Antal traktorer
Sverige ²	209 186	Förenta Staterna	4 350 000
Danmark	189 746	Honduras	3 300 ³
Finland	204 000	Jamaica	2 750 ³
Island	12 700	Kanada	665 000 ³
Norge	125 000 ³	Kuba	70 374
		Mexico	114 000
Belgien	113 605		
Bulgarien	63 445	Argentina	205 000 ³
Frankrike	1 430 000	Bolivia	750 ³
Grekland	130 000 ³	Brasilien	320 000 ³
Irland	135 000 ³	Chile	20 700 ³
Italien	998 000	Colombia	27 500 ³
Jugoslavien	385 116	Ecuador	5 650 ³
Nederländerna	172 957	Paraguay	3 100 ³
Polen	573 149	Peru	13 600 ³
Portugal	65 000 ³	Uruguay	28 000 ³
Rumänien	139 750	Venezuela	37 000 ³
Schweiz	88 500		
Sovjetunionen	2 540 000	Indien	310 000 ³
Spanien	491 595	Indonesien	12 300 ³
Storbritannien	420 898	Irak	22 000 ³
Tjeckoslovakien	138 251	Iran	57 000 ³
Ungern	55 000	Israel	25 600
Västtyskland	1 456 210	Japan	1 200 000 ³
Österrike	307 800 ³	Kina	667 000 ³
Östtyskland	142 592	Pakistan	44 000 ³
		Syrien	25 340
Algeriet	53 500 ³	Thailand	35 000 ³
Angola	10 200 ³	Turkiet	440 502
Egypten	24 500 ³		
Etiopien	3 900 ³	Australien	332 000 ³
Ghana	3 400 ³	Nya Zeeland	87 000 ³
Kenya	6 650 ³		
Marocko	23 800 ³	Hela världen	20 331 694
Mozambique	5 700 ³		
Nigeria	8 300 ³		
Sydafrika	180 000		
Tanzania	7 700 ³		
Tunisien	33 000 ³		

¹ Avser hjul- och bandtraktorer. — ² Avser 1976. — ³ Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken¹ 1981

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

- 18 Produktionsområden
- 61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

- 01 Skåne-Hallands slättbygd
 - 19 Kristianstads län, slättbygden
 - 22 Malmöhus län, slättbygden
 - 23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

- 02 Sydsvenska mellanbygden
 - 10 Kalmar län, Kalmarslätten
 - 16 Blekinge län, slättbygden
 - 18 Kristianstads län, mellanbygden
 - 21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

- 13 Kalmar län, Öland
- 14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

- 04 Östgötaslätten
 - 05 Östergötlands län, Östgötaslätten
- 05 Vänerslätten, del av
 - 27 Älvsborgs län, slättbygden
 - 31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen
 - 32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

- 05 Vänerslätten, del av
 - 35 Värmlands län, slättbygden
 - 62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

- 01 Stockholms län
- 02 Uppsala län
- 03 Södermanlands län
- 40 Örebro län, slättbygden
- 43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

- 07 Sydsvenska höglandet
 - 06 Östergötlands län, södra skogsbygden
 - 08 Jönköpings län
 - 09 Kronobergs län
 - 12 Kalmar län, skogsbygden
 - 15 Blekinge län, skogsbygden
 - 17 Kristianstads län, skogsbygden
 - 20 Malmöhus län, skogsbygden
 - 24 Hallands län, skogsbygden
 - 30 Älvsborgs län, södra höglandet
 - 34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet
 - 61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹Se även kapitel 2.

- 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet
- 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)

- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. Norra Sverige

7 Nedre Norrland (Nn)

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 Övre Norrland (Nö)

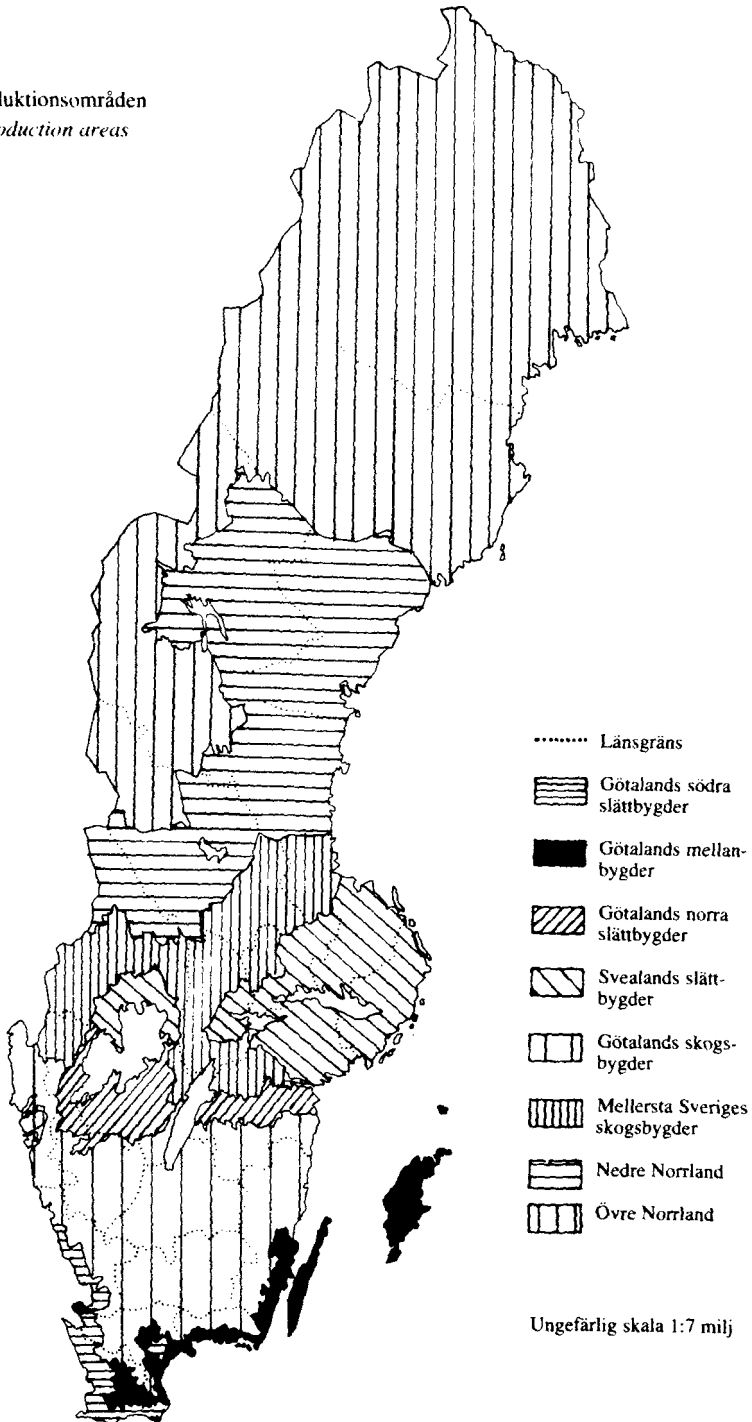
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Till lantbruksregistret under perioden 1972-1981 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1972	1973	1974	1975	1976 ²	1977	1978	1979	1980	1981 ²
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åker och skogsmark, ägare till arrenderad åker, arrendator till utarrenderad åker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
f) antal husdjur	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
g) antal sysselsatta på företaget	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
i) deklaration för potatisregleringen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
k) bevattningsanläggningar	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-
l) övriga anläggningar	-	-	-	-	-	x	-	-	-	x
m) antal traktorer och skördetröskor	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x
n) areal av olika trädgårdsväxter	-	x	x	x	-	-	x	x	x	-
o) areal under glas eller plast	-	x	x	x	-	-	x	x	x	-

¹Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningarna 1972 och 1977. - ² Lantbruksräkning.

1

FÖRETAGARE (brukare) den 11 juni 1981

Ändringar och rättningar skrivs ovanför de utskrivna uppgifterna

Personnummer

Telefon-
nummerOrganisations-
nummer
(juridisk person)

Om mer än en företagare finns, redovisas övriga i avsnitt 15.

Om Ni besöker företaget, fyll i avsnitt 11 på sidan 4 och lämn in blanketten.

2

BRUKNINGSCENTRUM**LBR 1981**

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSREGISTRET
- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- SKÖRDESKADESKYDDET
- POTATISREGLERINGEN

Ändra och komplettera de utskrivna uppgifterna och fyll i övriga uppgifter i blanketten. Den ifyllda blanketten skall vara statistiska centralbyrån, SCB, tillhanda **senast den 17 juni 1981**. En försening kan bli en medföra att företagaren går miste om skördeskadaersättning.

Ny ägoslagsindelning 1981

Företagets totala areal skall från 1981 uppdelas på ägoslag (åkermark, betesmark o.s.v.) efter en ändrad indelning. Den nya indelningen ansluter till den som använts i 1981 års fastighetstaxering. Ändringen berör avsnitten 3 och 5 nedan. Vad som räknas som åkermark, betesmark, skogsmark och annan mark framgår av baksidan av bifogad anvisningsbroschyr.

3

FASTIGHETER som ingår i företaget den 11 juni 1981

Ändringar och rättningar skrivs ovanför eller vid sidan av de utskrivna uppgifterna. Nya fastigheter skrivs i ledig ruta eller i avsnitt 12.

FASTIGHETSBECKNING
(namn och nummer)

Ägd/
arrenderad

Areal under eget bruk
Åkermark

Skogsmark

Utarren-
derad åker-
mark

SCB's
kod

		hektar	hektar	hektar	
10		14	15	16	17 A/A
11					18 Förändr.
12	13				19 Sam
10		14	15	16	17 A/A
11					18 Förändr.
12	13				19 Sam
10		14	15	16	17 A/A
11					18 Förändr.
12	13				19 Sam
10		14	15	16	17 A/A
11					18 Förändr.
12	13				19 Sam
10		14	15	16	17 A/A
11					18 Förändr.
12	13				19 Sam

Om åkerarealen på någon fastighet ändrats, fyll även i avsnitt 13 på sidan 4.

4

FÖRSAMLINGAR

Följ nedanstående församlingsnumrering när Ni fyller i avsnitt 6

5

**AREALER
FÖRSAMLINGSVIS**

■ AREALER UNDER EGET BRUK

En viktig ändring i arealredovisningen 1981 är att arealen annan gräsbärande mark nu skall redovisas som betesmark och/eller skogsmark. I vissa fall berörs även andra ägoslag.

Arealredovisningen enligt den nya indelningen skall skrivas i rutorna till höger om de utskrivna uppgifterna.

Summa areal under eget bruk

Nr 1		Nr 2		Nr 3	
LBR 1980	LBR 1981	LBR 1980	LBR 1981	LBR 1980	LBR 1981
Åker	Åkermark 1	Åker	Åkermark 1	Åker	Åkermark 1
Kultiverad betesmark	Betesmark 2	Kultiverad betesmark	Betesmark 2	Kultiverad betesmark	Betesmark 2
Annan gräsbärande mark	Skogsmark 3	Annan gräsbärande mark	Skogsmark 3	Annan gräsbärande mark	Skogsmark 3
Skogsmark	Annan mark 4	Skogsmark	Annan mark 4	Skogsmark	Annan mark 4
Övrig mark		Övrig mark		Övrig mark	
Total areal	Total areal: 5	Total areal	Total areal: 5	Total areal	Total areal: 5
Utarrenderad åker	Utarrenderad åkermark 6	Utarrenderad åker	Utarrenderad åkermark 6	Utarrenderad åker	Utarrenderad åkermark 6

■ UTARRENDERAD ÅKER

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 11 juni 1981

Om vårsådden inte är avslutad den 11 juni, skall arealredovisningen avse förhållandena den dag vårsådden är avslutad, dock senast den 20 juni. I dessa fall skall blanketten vara SCB tillhanda senast den 23 juni.

Vid uppkorning och omsådd den 11 juni eller tidigare redovisas den nya grödan. Uppkord areal som ej såts om redovisas som helträda (rad 28).

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland = 0,5 hektar. 1000 m² = 0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sidan 1

		ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK		
		Församling nr		
		1	2	3
		Hektar	Hektar	Hektar
SPANNMÅL				
61 Aven hosvete med hjälpsådd av vårvete	01 Hostvete till mognad	01		
	02 Vårvete till mognad	02		
63 Aven hostråg med hjälpsådd av vårråg	03 Hostråg till mognad	03		
	04 Vårråg till mognad	04		
	05 Korn till mognad (ej blandsådd)	05		
	06 Havre till mognad (ej blandsådd)	06		
67 Blandningar av stråsådd och baljväxter eller stråsåddsblandningar, där korn eller havre ingår	07 Blandsådd till mognad	07		
68 Blandningar av korn eller havre i vintersådd höstsådd räknas hit. Baljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 25	08 Foderärter och vicker till mognad	08		
	09 Åkerbonor till mognad	09		
VALLAR, GRÖNFODER OCH ENSILAGE				
70 Grönfoder av sad, arter och vicker samt fodermärgkål, grönfoderraps, lupiner, rågras (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete	10 Grönfoder- och ensilageväxter	10		
71 Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete	11 Slättervall (på åkermark) som utnyttjas 1981	11		
72 Åker som stadigvarande används som bete (daremot ej kultiverad betesmark)	12 Betesvall (på åkermark) som utnyttjas 1981	12		
73 Odling för skörd av vallfro	13 Slätter- och betesvall (på åkermark) som ej utnyttjas 1981	13		
	14 Frövall	14		
POTATIS OCH SOCKERBETOR				
15 16 Potatis som kan bevätnas med för odlaren tillgänglig teknisk utrustning. Se vidare bifogade proschyr sidan 6	15 Matpotatis med bevätningsmöjlighet	15		
16 Aven potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m m samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatis	16 Matpotatis utan bevätningsmöjlighet	16		
17 18 Aven utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit	17 Potatis för stärkelse och råsprit med bevätningsmöjlighet	17		
19 Fodersockerbetor redovisas på rad 27	18 Aven utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit utan bevätningsmöjlighet	18		
	19 Sockerbetor	19		
OLJEVÄXTER				
20 Raps till grönfoder redovisas på rad 10	20 Hostraps till mognad	20		
21 Vårtraps till mognad	21 Vårtraps till mognad	21		
22 Hosttrybs till mognad	22 Hosttrybs till mognad	22		
23 Vårtrybs till mognad	23 Vårtrybs till mognad	23		
24 Vitsenap och övriga oljeväxter till mognad	24 Vitsenap och övriga oljeväxter till mognad	24		
ÖVRIG ÅKER				
25 Aven odling med s k stödgröda. Redovisa konservärter på rad 27	25 Kokarter till mognad	25		
26 Faltmassiga odlingar av koksväxter, snittblommor, fruktträd, barbuskar, jordgubbar, plantskolor för trädgårdsväxter o dy	26 Trädgårdsväxter	26		
27 Konservärter, bruna bonor, foderrotfrukter, spånadsväxter, plantskolor för skog m m	27 Andra växtslag	27		
28 Förklaringar om vad som räknas som åkermark finns på baksidan av proschyren	28 Helträda	28		
29 Annan obruad (ej nedlagd) åkermark	29 Annan obruad (ej nedlagd) åkermark	29		
Summan skall för varje församling överensstämma med uppgifter om areal åkermark under eget bruk i avsnitt 5.	Summa åkermark under eget bruk (summa rad 01-29)			

7 MASKINER OCH ANLÄGGNINGAR den 11 juni 1981

Finns ej traktor, skördetröska, hötork, spannmålstork eller silo, sätt kryss i vidstående ruta: ☐

TRAKTORER OCH SKÖRDETRÖSKOR

Traktorer	01
Skördetröskor	02

Traktorer som är i brukbart skick och används i jordbruk eller skogsbruk skall redovisas. Jeepar eller tvåhjuliga traktorer medräknas inte. Både självgående och bogserade skördetröskor i brukbart skick skall redovisas.

För samägda traktorer och skördetröskor skall endast anges andelens storlek, t ex 1/2, 1/3, 1/4.

ANLÄGGNINGAR

Markera med kryss (X)

Finns på företaget	Ja	Nej
Hötork med kallluft	03	☐
Spannmålstork med varmluft	04	☐
Spannmålstork med kallluft (även silo- och planbottentork med tillsatsvärme)	05	☐
Tornsilo av metall eller plast, gastät	06	☐
Annan tornsilo	07	☐
Plansilo, gropsilo, etc.	08	☐

8 NY- OCH OMBYGGNADS- VERKSÄMHE

under tiden 13 juni 1980 - 11 juni 1981

Har på företaget under tiden 13 juni 1980 - 11 juni 1981

Markera med kryss (X)

... pågått nybyggnad av djurstall, loje, lada, större ensilagesilo, annan lagerlokal, traktorgarage, maskinhall, växthus e dyl?..... 01 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått större ombyggnad eller större reparation av ovanstående byggnadsslag?..... 02 ☐ Ja ☐ Nej

... pågått byggnadsverksamhet av mindre omfattning?..... 03 ☐ Ja ☐ Nej

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GORAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LÄSNING

Om Ni inte har någon byggnadsverksamhet att redovisa, skall detta anges med kryss i Nej-rutorna.

Aven nyligen påbörjad byggnadsverksamhet skall redovisas.

Med större ombyggnad eller reparation menas sådan byggnadsåtgärd som ger byggnaden en standard som kan jämföras med nybyggnad, exempelvis samtidig renovering av byggnadssomme och inredning.

Underhålls-, ombyggnads- eller reparationsarbeten av mindre omfattning (t ex omläggning av tak, byte av inredning osv) eller installation av tork, utgödslingsanordning, mjölktank o dyl redovisas som byggnadsverksamhet av mindre omfattning.

9 ANTAL SYSSELSATTA på företaget den 11 juni 1981

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör företagets arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester e dyl ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 11 juni 1981.

OBS Hushållsarbete ingår ej i redovisningen. Företagaren redovisas alltid.

STADIGVARANDE SYSSELSATTA

Alla som regelbundet deltar i arbetet, således även personer som är deltidssysselsatta, t ex med skötsel av djur. Redovisa med hänsyn till den normala arbetsinsatsen per vecka.

Företagare och familjemedlemmar

• mer än 30 timmar per vecka.....

• 30 timmar eller mindre per vecka.....

Övrig arbetskraft

• mer än 30 timmar per vecka.....

• 30 timmar eller mindre per vecka.....

Män		Kvinnor	
15-64 år	65 år och däröver	15-64 år	65 år och däröver
Antal	Antal	Antal	Antal

11	12	13	14
21	22	23	24
31	32	33	34
41	42	43	44

TILFÄLLIGT SYSSELSATTA

Dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på företaget.

Företagare och familjemedlemmar

Övrig arbetskraft

51	52	53	54
61	62	63	64

10 ANTAL HUSDJUR den 11 juni 1981

Finns ej hästar, nötkreatur, får, svin eller höns på företaget, sätt kryss i vidstående ruta ☐ Om endast vissa djurslag saknas, sätt streck (-) i summarutan för dessa.

HÄSTAR

	Antal
Kallblodiga ¹⁾ hästar födda 1978 och tidigare.....	70
Övriga hästar födda 1978 och tidigare (alla övriga raser, där inräknade russ o ponnier).....	71
Unghästar o föl av alla raser födda 1979-81.....	72
Summa hästar	73

¹⁾ ardenner, nordsvensk, nordsvensk travare, fjordhäst samt korsningar av dessa raser.

NÖTKREATUR

	Antal
Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagsskor).....	74
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor).....	75
Kvigor, tjurar och stutar, 1 år och däröver.....	76
Kalvar under 1 år.....	77
Summa nötkreatur	78

FÅR

	Antal
Tackor och baggar, födda 1980 och tidigare.....	79
Lamm.....	80
Summa får	81

SVIN

	Antal
Galtar för avel 6 månader och däröver.....	82
Ungsuggor, första gången dräktiga (gyttor).....	83
Modersuggor (även utslagssuggor).....	84
Övriga svin 3 månader och däröver.....	85
Övriga svin under 3 månader.....	86
Summa svin	87

HÖNS OCH KYCKLINGAR

	Antal
Höns kläckta 1980 och tidigare.....	88
Kycklingar av värpraser.....	89
Kycklingar, broiler.....	90
Summa höns och kycklingar	91

"RIV AV I PERFORERINGEN SA AVSKILJS AVSKRIFTSBLANKETTEN"

Uppgiftsskyldighet

Uppgifter skall lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk och husdjurs-
sktsel. Uppgifter skall lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är
uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. Företagare som erhållit
blankett men upphört med verksamheten skall lämna uppgift om förändringen.

Författning

Uppgifterna insamlas enligt SFS 1968:111 (senast ändrad 1978:468).

Sekretesskydd

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 9 kap 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100).

11 OM HELA FÖRETAGET ÖVERLÅTITS...

... markera med kryss i tillämplig ruta hur
överbåelsen skett.

- ☐ Försäljning, arvskifte, gåva
☐ Utarrendering
☐ Återlämnat arrende
☐ Annan orsak

Uppge den nye företagarens namn, adress och telefonnummer.

Överlåtit till (Namn, adress och telefonnummer)

12 ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

[illegible]

14 UNDESKRIFT

Innan blanketten undertecknas, kontrollera att sidorna 2 och 3 har ifyllts!

Härmed försäkras på heder och samvete att uppgifterna är fullständiga och riktiga samt att jag är myndig och ej begärd i konkurs.

Uppgifter om potatisareal på sidan 2 utgör också deklARATION för potatisregleringen (se även sidan 2 i anvisningsbroschyren).

Ort och datum

Namteckning _____ den / 1981

16 FÖR SCB's NOTERINGAR

01	03	04	06	07	08	09	10	11	15 Oct	16 Sep	18 Br-hat	19 Datum	20 OTS	61 Region 1	62 Region 2	63 Region 3	SCB's Id-rrr
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----------	-----------	--------------	----------	--------	-------------	-------------	-------------	--------------

13 OM FÖRETAGET ÄNDRAT ÅKERAREAL . . .
 . . . ange för berörd fastighet nedan orsaker till förändring samt

... ange för berörd fastighet nedan orsaker till förändring samt namn, adress och telefonnummer för den företagare som Ni övertagit åkerareal från eller överlätit åkerareal till. Ange också om möjligt SCB's identifieringsnummer för detta företag.

ÖKNING av åker genom	MINSKNING av åker genom	Övertagit från/överlåtit till (Namn, adress och telefonnummer)
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodning av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	☐ 9 nya ägodelsdefinitioner	

15 ÖVRIGA FÖRETAGARE (brukare)

Om företaget har mer än en företagare (avsnitt 1 sidan 1) redovisas uppgifter för ytterligare högst två företagare nedan. Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Namn					SCB's kod
Utdeln.address					Flytt
Postnummer		Post- anstalt			Bes
Personnummer		Telefon- nummer			
Namn					SCB's kod
Utdeln.address					Flytt
Postnummer		Post- anstalt			
Personnummer		Telefon- nummer			

SCB ALE 505/293; 1861 ALIF 410 B 1080 BRE-TIGR M 101337

SCB/ALE 505/293/ 1981 ALE 410 81 080 0000/1000 40 0121231

Introductory notes

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to bring together a manageable section of the available statistics relating to agriculture.

Scope

The main part of the yearbook covers agriculture. There are also some sections on horticulture, reindeer keeping, fur farming, and apiculture. Moreover, some tables on forestry referring to holdings of more than 2 hectares of arable land are included.

For detailed information on forestry, consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry, and for detailed information on fishing consult the Yearbook of Fishery Statistics, issued by the National Central Bureau of Statistics.

Regional statistics

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 1).

Units of measurement

The units used in this book can be converted to imperial units as follows:

1 millimetre (mm)	= 0.03937 inch
1 centimetre (cm)	= 0.3937 inch
1 sq. metre (m ²)	= 10.76 sq. feet
1 hectare (ha)	= 2.471 acres
1 litre (l)	= 1.760 pints
1 hectolitre (hl)	= 2.750 bushels
1 cubic metre (m ³)	= 3.437 quarters
1 gram (gr)	= 0.5644 dram
1 kilogram (kg)	= 2.205 lb
1 metric ton	= 0.9842 (long) ton
1 gr/kg	= 0.1 per cent
1 kg/ha	= 0.007966 cwt./acre
1 kWh/ha	= 0.4047 kWh/acre
1 Megacal/kg	= 453 600 calories/lb.

Arrangements for English readers

In the beginning of the book there is a Table of contents in English.

On the following pages you will find a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables.

The headings of all the tables are translated into English. After the summary in English there is a Swedish-English vocabulary with translations of all words or expressions occurring in the heads and first columns of the tables.

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1982 refer to the year 1981 or the production year 1980/81. Mostly results for the whole country are also given for the four years before.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the National Central Bureau of Statistics (SCB), the National Swedish Agricultural Market Board and the National Board of Agriculture.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Market Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products, food consumption, foreign trade, purchases of machinery, tools and pesticides etc. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc.

2 Geographical divisions

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into «natural farming areas». These areas can be combined into «production areas» and «major regions». See further Appendix 1 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 420 «yield survey districts», which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual yield outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Enterprises and types of land

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected from the holders by mail each year, while data from enterprises of type b) are collected in certain years.

During 1968-1981 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops, the number of livestock of different species and the number of employees in the enterprise. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups are given in Tables 1-3 and 5-6 and Diagram 1-2. Table 2 gives data for 1981 for counties, «production areas» and size groups. In Table 4 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 7.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1976 is given in Tables 8-9.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1980 and 1981 has been compiled in Tables 10-12.

4 Labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 13-15.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. *The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc.* as indicated by these surveys are shown in Table 16.

The farm register provides data on *the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture.* See Tables 17-18 and Diagram 3.

Some data about *the number of employees and working hours in agriculture* from the agricultural labour force survey are given in Tables 19-21 and Table 22 displays data from a survey by SCB on *the number of agricultural workers.*

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 23-26.

Special statistics on *the prices of agricultural real estates* emerge from an annual study made by SCB. This study includes, from 1976, representative purchases, purchases between relatives and representative real allotments. See Tables 27-30.

Data on *new and extended buildings in agriculture* are annually reported to SCB. See Tables 31-33.

6 Plants and machinery

The farm register in 1981 included some information on *plants in agriculture.* The main results are shown in Table 34.

Data on *irrigation plants* according to a survey carried out by SCB in 1975 are shown in Tables 35-36.

Data on *plants in new and extended cowsheds* are annually reported to SCB. See Table 37.

Information on *cisterns for motor fuel and fuel oil (number and total capacity)* is given in Table 38.

In the sample survey in March 1973 some data about *the extent of underdrainage area* were collected. See Table 39.

Information on *the number of tractors and combines* according to the census of agriculture in 1981 is to be found in Table 41.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the National Agricultural Market Board. See Table 40.

7 Requisites

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. Statistics on *government sealing* are reported annually by the respective seed control establishment. See Table 42.

Data on *the use of state certified and disinfected seed* were collected in connection with the objective crop yield surveys (see below) in 1976 and 1977. See Table 43.

Information on *the consumption of fertilizers* based on figures supplied by manufacturers and importers is reported annually by the National Agricultural Market Board. See Table 44 and Diagram 4.

In connection with the objective crop yield surveys in 1978, data were collected on *the application of plant nutrients in commercial fertilizers* in agriculture. See Table 45.

The National Agricultural Market Board makes an annual survey on *the purchases of pesticides* in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 46.

In Table 47 some data are shown from a special survey on the use of pesticides in agriculture.

Data on *cereal area treated with herbicides* were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1979. See Table 48.

Information on *the consumption of feeding stuffs* is annually compiled by the National Agricultural Market Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 49-50.

Data on *the consumption of motor fuel and fuel oil* based on a sample survey are shown in Table 51.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on *the use of arable land* and on *the number of holdings with different crops* is obtained from the farm register. See Tables 52-54 and Diagram 5-6.

In connection with the objective crop yield surveys (see below), investigations have been made about *the age distribution of ley* (Table 55), *the areas sown for ley establishment in different nurse crops* (Table 56), *the distribution of the potato area by the size of the cultivations* (Tables 59-61), *the autumn-sown areas* (Table 58), and *the distribution of the areas of grain and potatoes by different varieties* (Tables 59-61).

Special *crop outlook reports* are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 62-66.

Information on *the dates for sowing and harvesting* and on *the average growing time* is obtained from a special investigation in connection with the objective crop yield surveys. See Tables 67-69 and Diagram 7.

The areas of irrigated land according to a survey carried out by SCB are shown in Table 70.

Data on *precipitation, average temperature, relative air moisture and time of sunshine* are supplied by the Swedish Meteorological and Hydrological Institute. See Tables 71-74.

Information on *the methods of harvesting ley and potatoes* is shown in Tables 75-76.

Quantitative information on the yield per hectare is mainly obtained from *the objective crop yield surveys*. The surveys comprise a main survey and a series of special surveys. The latter ones give information on harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 77-79 and Diagram 8.

In connection with these surveys, special investigations have been made concerning *the yield from ley of different ages* (Table 80), *the yield of potatoes from cultivations of different sizes and from irrigated and non-irrigated areas* (Table 81), and *the yield from areas with different sowing dates* (Table 82).

SCB makes annual estimates of *the total yield of grain, ley and potatoes* on the basis of the objective crop yield surveys (Table 83). Data on *the total yield of oleiferous plants and sugar beets* are supplied by the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd. See Table 84.

Some information on *the quality of different vegetable products* is displayed in Tables 85-88.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Market Board. See Tables 89-92.

All enterprises with *horticultural production* are entered in the farm register. Some data from this register can be found in Tables 93-94. In 1977 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on *the cultivation of different kinds of horticultural plants* in Tables 95-96.

Since 1961 there has been a special *crop insurance system* for all farmers in Sweden with 2 hectares or tilled more of arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley. The main authority for this scheme is the National Agricultural Market Board, while the compensations are computed by SCB. See Tables 97-98 and Diagram 9.

In connection with the objective crop yield survey in 1977 an investigation was made concerning *soil surveyed areas of arable land*. See Table 99.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual statistics on livestock in agriculture are based on the farm register. Data from this register on *the number of domestic animals* are given in Tables 100-107 and Diagram 10, and data on *the number of holdings with livestock* in Tables 108-115 and Diagram 11.

Results from *the official control activities of animal breeding*, which are carried out under the supervision of the National Board of Agriculture, are shown in Tables 116-127.

The National Board of Agriculture also estimates *frequencies of different animal diseases*. See Table 128.

Certain figures from SCB's statistics on *the number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 129.

Some results concerning *the number of inspected carcasses* are shown in Table 130. Data on *the number of home slaughtered pigs and calves* according to a survey carried out by SCB in March 1975 are given in Table 131. The National Agricultural Market Board reports *the total number of slaughtered animals and their weight*. See Table 132.

Data on *the production etc. of meat, dairy products, milk powder and eggs* are supplied by the National Agricultural Market Board. See Tables 133-134 and 137.

Information on *the number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc.* is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 135-136.

Results from a study carried out in 1975 by SCB on *the quantity and the use of milk not delivered to dairies* are given in Table 138.

Statistics on *livestock insurance* are compiled by the Swedish Private Insurance Supervisory Service. See Table 139.

10 Consumption

Information on *the consumption of food, beverages and tobacco* is obtained through calculations made by the National Agricultural Market Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Market Board's own statistics. See Tables 140-141.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Market Board makes an annual statement on *the foreign trade in agricultural products and foodstuffs*. See Tables 142-144.

12 Prices and price indices

The National Agricultural Market Board reports *the prices on tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products*. See Table 145.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Market Board's monthly calculations of *cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price, and world market price indices*. See Table 146.

13 Agricultural economics

A special survey of *the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 9 000 holders. See Tables 147-152.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB makes an annual *farmeconomic investigation*. This study is based on books kept at approx. 1 000 farms. See Tables 153-155.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes *information on the income of agricultural real estates*. SCB also compiles annual *statistics on wage earners and employers*. See Tables 156-157.

Data on *agricultural workers' wages* are computed every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Table 158.

Summary statistics on *the agricultural credit market* are compiled by SCB. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 159.

The National Agricultural Market Board computes annually *the total incomes and expenditures* of the agricultural sector. See Tables 160-161.

SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 162-163.

14 Governmental support

The National Agricultural Market Board reports data on *price support etc.* See Tables 164-165.

Current statistics on *public expenditure for rationalization measures etc.* are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 166-170.

15 Farmers' co-operative associations

Information on *membership and trade turnover in the co-operative associations* is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 171-172.

16 Agricultural training

Statistics on *the number of students* at the agricultural courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the Agricultural University are compiled by SCB. See Tables 173-174.

The number of courses, pupils etc. in the training supervised by the National Board of Agriculture are shown in Table 175.

17 International statistics

Information on *the scope of agriculture in different countries* is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These statistics include information on areas of different types of land, use of arable land, yield, livestock, consumption of fertilizers, the number of persons economically active in agriculture and the number of tractors. See Tables 176-182.

Swedish-English vocabulary

Letters Åå Ää and Öö at end of list

The English translations are not always word by word

A

Administrativa områden	Administrative areas
Affärsbank	Commercial bank
Agronom	Agriculture degree
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current, present
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages
Allmän	General, common
Allmänning	Common land
Alsikeklöverfrö	Alsikeclover seed
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Andra kombinationer	Other combinations
Andra orsaker	Other reasons
Animalier	Animal products
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry
Annan sallat	Other kind of lettuce
Annat material	Other material
Ansluten till	Connected with, associated with
Anställd	Employee
Antal	Number
Använd i hushållet	Used in the household
Använd till utfodring	Used for feeding
Användning	Use
Arbete	Worker
Arbete	Work, labour
Arbetsinsats	Labour consumption
Arbetskostnad	Labour costs
Arbetskraft	Labour force
Arbetslös	Unemployed
Arbetslöshet	Unemployment
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment
Arbetsområde	Type of work
Arbetsstillfälle	Job opportunity
Arbetsstimmar	Working hours

Arbetsvolym	Working hours
Areal	Area, acreage
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Aska	Ashes
Automatisk utgödsling	Automatic disposal of manure
Avbytarverksamhet	Replacer system
Avdikningslån	Loans for drainage
Avdrag	Deduction
Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Avelssvin	Breeding pig
Avgångna	Departed, examined
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avräkningsprisindex	Producer price index
Avse	Concern, refer to
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation
Avvänjning	Weaning, ablation

B

Baggar	Rams
Bakverk	Pastry
Balansändring	Change in balance
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Bebyggd	Built up
Bebyggelseförhållande	Settlement condition
Befolkning	Population
Belopp	Amount
Ben	Leg
Bensin	Petrol
Beredd fisk	Processed fish
Beräknad	Calculated, estimated
Besiktigad	Inspected
Besädd areal	Area sown

Besättning	Stock, herd	Byggnadsändamål	Purpose for building
Besättningsstorlek	Size of stock	Bål (utom rygg)	Trunk, except back
Betat utsäde	Disinfected seed	Bänkgård	Frame, hotbed
Bete	Pasture	Bär	Berries
Betesmark	Meadow	Bärbuske	Berry-bush
Betesvall	Pasture	Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Betong	Concrete	Bärgningsmetod	Method of harvesting
Betäckta (suggor)	Covered (sows)	Bättre	Better
Bevattnad areal	Irrigated area	Böner	Beans
Bevattning	Irrigation		
Bevattnings- anläggningar	Plants for irrigation		
Bevattningsmaskiner	Machinery for irrigation	C	
Bibliografi	Bibliography	Charkuterivaror, blandade	Cured meats and provisions, mixed
Bidrag till	Contribution to	Charkuterivaror, oblandade	Cured meats and provisions, unmixed
Binäring	Subsidiary enterprise	Chinchilla	Chinchilla
Biodling	Apiculture	Choklad- och konfektyrvaror	Sweets
Biologisk	Biological	Cirka	About
Bisamhälle	Bee colony	Cistern	Cistern
Blandad	Mixed		
Blandning	Mixture		
Blandsäd	Mixed grain		
Blast	Tops of root crops	D	
Blomkål	Cauliflower	Dagar	Days
Blommor	Flowers	Dags/dagarskurser	Length of courses in days
Blötdjur	Molluscs	Dagsverke	Day's work
Bogserad	Towed	Definitiva uppgifter	Definitive results
Bokföringsuppgifter	Accounts	Deklaration	Declaration for income tax purposes
Bomullsfrökakor	Cotton cakes		
Borgerlig kommun	Municipality	Del av	Part of
Bortfall	Non-response	Delvis (ägd)	Partly (owned)
Boskapsskötsel	Cattle-farming	Dieselbrännolja	Diesel fuel
Bostad	Dwelling	Dikning	Surface ditching
Bostadsbyggnad	House building	Direktförsäld och hem- maförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms
Bostadsbyggnadsvärde	House building value	Diverse	Other, miscellaneous
Bostadsändamål	Habitational purpose	Djupfryst	Frozen products
Botteninteckning	Lower mortgage	Djur	Animal
Brukare	Holder, farmer	Djurplatser	Animal places
Brukningsform	Type of holding	Djursjukdomar	Animal diseases
Bruttointäkt	Gross revenue (income)	Djurskötare	Cattleman
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product	Djurskötsel	Work with cattle
Bröd och spannmåls- produkter	Bread and products of grain	Djurslag	Type of animal
Brödsäd	Bread grain	Djurstallar	Buildings for livestock
Brödsädeshalm	Bread grain straw	Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Budgetår	Financial year (July-June)		
Buffel	Buffalo	Driftsgren	Economic activity
Bukvägg	Belly wall	Driftsledning	Works management
Byggnad	Building	Driftslån	Loans for operating costs
Byggnadsarbete	Building work	Driftsoverskott	Operating surplus
Byggnadskostnadsindex	Building cost index	Drivmedel	Motor fuel
Byggnadsverksamhet	Construction activity	Driv- och smörjmedel	(Consumption of) motor fuel and lubricants
Byggnadsvärde	Value of buildings		

Dvs	That is, i.e.
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödfödd	Stillborn
Dödsbo	Estate of a deceased person

E

Effekt	Capacity, power, effect
Efter	After
Eftergymnasial utbildning	Third level education
Efterlikvid	Final price adjustment
Egenavgifter	The holders' duties for social insurance
Egentlig	Real, actual
Egentliga jordbruksprodukter	Real agricultural products
Eget	Own
Egnahemslån	Loans granted to persons building their own homes
Ej	Not
Ej angiven kroppsdel	Unspecified part of the body
Ej angivet	Not reported
Ekonomibyggnad	Farm building
Ekonomibyggnadsvärde	Farm building value
Ekonomisk	Economic
Eldningsolja	Fuel oil
Elever	Trainees, pupils
Elevtimmar	Learning-hours
Enhet	Unit
Enkelt bolag	Partnership
Enkla	Simple
Enligt	According to
Ensamskötare	Sole cattleman
Ensilageväxter	Plants for silage
Ensilering	Ensiling
Enskild	Private
Ersättning	Compensation
Ersättning för uteblivna prishöjningar	Compensation for failed price rises
Ersättningsbelopp	Compensation
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations
Ersättningsberättigade företag	Number of holdings entitled to compensation
Examinerad	Examined
Export	Exports

F

Fabrikspotatis	Potatoes for processing
Faktorinsats	Factor income

Faktorpris	Factor price
Falltal	Falling number
Familjemedlem	Member of the family
Fast anställd	Permanently employed
Fasta priser	Constant prices
Fastgödsel ute	Traditional manure outside
Fastighet	Real estate
Fastighetsinnehav	Possession of real estates
Fastighetslängd	Tax register of real estates
Fastighetsreglering	Real allotment
Fastighetstaxering	Assessment of real estate
Feta såser	Rich sauces
Fett	Fat
Fetthalt	Fat content
Fettråvaror	Crude fat
Fettvaror	Fat
Filéad fisk	Filletted fish
Fisk	Fish
Fiske	Fishing
Fiskmjöl	Fish meal
Fjäderfä	Poultry
Fjäderfäkött	Poultry meat
Flytgödsel ute	Liquid manure outside
Flytutgödsling	Liquid manure handling
Fläsk	Pork
Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Foderenhet	Feed unit
Foderfosfat	Fodder phosphate
Fodermedel	Feeding stuff
Foderrotfrukter	Forage root crop
Fodersäd	Coarse grain
Fodersädeshalm	Coarse grain straw
Fodertillskott	Additional fodder
Fodertran och foderfett	Fodder-train-oil and fodder fat
Fodervärde	Feed value
Foderväxt	Forage plant
Foderärter	Field peas
Folkmängd	Population
Folk- och bostadsräkning	Census of population and housing
Fosfor	Phosphorus
Fotogen	Paraffine oil
Frakter	Freights
Framställning	Production
Fri kost	Board free
Frilandsareal	Area for cultivation on open ground
Frilandsodling	Cultivation on open ground
Frivillig	Voluntary
Frukt	Fruit

Fruktträd	Fruit tree	G	
Frånvarande	Absent from work	Galt	Boar
Frånvaro	Absence	Genomsnittlig	Average
Frånvarofrekvens	Frequency of absence	Getter	Goats
Frö	Seed	Glass	Ice cream
Fröslag	Kind of seed	Glesbygd	Sparsely populated area
Frövall	Seed ley	Godkänd	Approved
Fysisk person	Natural person	Grillkyckling	Grill chicken
Får	Sheep	Gropsilo	Shallow pit silo
Fårkontroll	Sheep breeding control	Grovfoder	Coarse fodder
Fältodlade köks- växter	Field grown vegetables	Grundutbildning	Basic education
Färskt och djupfryst	Fresh and frozen	Grundvatten	Subsoil water
Född	Born	Grus	Gravel
Föl	Foal	Gryn	Hulled grain
Förbrukning	Use, consumption, application	Grädde	Cream
		Gräddfil	Culture cream
		Gräs	Grass
Fördelad	Distributed	Gräsbärande	Grass-grown
Fördelning	Distribution	Gröda	Crop
Före	Before	Grödgrupp	Crop group
Förening	Society, association	Grönfoder	Green fodder
Föreningsbank	Co-operative bank	Grödfrekvens	Frequency of certain crops
Företag	Holding, enterprise	Gurka	Cucumber, gherkin
Företagare	Holder, enterpriser	Gylta	Gilt
Företagarvinst	Net profit	Gymnasieskola	Integrated upper secondary school
Förlust	Loss		
Förmalning	Milling	Gödkalv	Fattened calf
Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock	Gödsel	Fertilizer, manure
		Götalands mellan- bygger	Central districts in Götaland
Förmögenhet	Property	Götalands norra slätt- bygger	Plain districts in northern Götaland
Förnödenheter	Requisites	Götalands skogs- bygger	Forest districts in Götaland
Förräntning	Net return (on capital)	Götalands södra slätt- bygger	Plain districts in southern Götaland
Församling	Parish		
Första	First		
Försäld	Sold		
Försäkrad	Insured		
Försäkringsbestånd	Stock of insurances		
Försäkringsbolag	Insurance company		
Försäljning	Sale		
Försäljning till liv	Sold alive		
Försörjningsbalans	Balance sheet of resources	H	
Förtjänst	Profit, earning	Hagelskadeförsäkring	Hail insurance
Förvärv	Purchase	Hallon	Raspberries
Förvärvsarbetande (be- folkning)	Economically active (population)	Halm	Straw
Förvärvskälla	Source of income	Halmskörd	Straw yield
Förvärvsändamål	Acquisitional purpose	Handelsgödsel	Fertilizer
Förädlings- och handels- marginaler	Profits from processing and trading	Handelskvarnar	Commercial mills
Förädlingsvärde	Value added	Handupptagning	Hand-lifting
Förändring	Change	Havre	Oats
Förändringar i djur- kapitalet	Changes in livestock capital	Hektar	Hectare
		Hektoliter	Hectolitre
		Hela riket	Whole of Sweden
		Helautomatisk upp- tagare	Automatic lifter

Helt	Fully	Inkomstår	Income year
Helträda	Bare fallow	Inköp av	Purchase of
Hemslakt	Home slaughter	Inom	Within
Hirs	Millet	Inre	Internal
Honung	Honey	Inräknad	Included
Hortonom	Horticulturist	Insektsangrepp	Insects
Husdjur	Livestock	Insektsmedel	Insecticides
Husdjursförsäkring	Livestock insurance	Insjö	Lake
Hushåll	Household	Insåningsgröda	Nurse crop
Hushållsmargarin	Household margarine	Inte	Not
Huvudområde	Main area	Inteckning	Mortgage
Hypoteksförening	Mortgage society	Intäkter	Receipts
Hyra	Rent	Invallning	Building an embankment
Hårdost	Cheese	Inventarier	Farm equipment
Hässjining	Putting on frame for drying	Inventering	Survey
Hästar	Horses	Investering	Investment
Hästkraft	Horse-power	Invånare	Inhabitant
Hö	Hay	Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Höghus	Two-storey house	Isbergssallat	Iceberg lettuce
Högre inteckning	Higher mortgage		
Högskolor	University-level colleges		
Högst	At most	J	
Hömjöl	Flour of hay	Jakt och viltvård	Hunting and wild-life preservation
Höns	Fowls	Jordbearbetning	Tillage
Höstoljeväxter	Autumn-sown oleiferous plants	Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Höstraps	Winter rape	Jordbruk	Agriculture
Höstrybs	Winter turnip rape	Jordbrukare	Holder, farmer
Höstråg	Winter rye	Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Höststråsäd	Autumn-sown cereals	Jordbruksinventering	Agricultural survey
Höstsädd	Autumn sown	Jordbrukslinje	Agricultural courses
Höstsäd	Winter grain	Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricultural products
Hösttermin	Autumn term	Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Höstvete	Winter wheat	Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire land property
Hötork	Grass drier	Jordgubbar	Strawberries
		Jordnötter	Groundnuts, peanuts
I		Jordnötskakor	Groundnut cakes
Ikke	Not	Julstjärna	Christmas-flower (Poinsettia)
Import	Imports	Juridisk person	Juridical person
Indelning	Division	Juversjukdom	Mastitis
Indirekt skatt	Indirect tax		
Industriförbrukning	Consumption by industries		
för tekniska ändamål	for technical purposes		
Införselavgifter	Import fees		
Inhemsk	Domestic		
Inklusive	Including		
Inkommen	Received		
Inkomst	Income	K	
Inkomstklass	Size of income, income-bracket	K-mjölk, konsumtionsmjölk	Fluid milk
		Kaffe	Coffee

Kaffebröd	Pastry	Kontroll	Control
Kakao	Cocoa	Kontrollverksamhet	Official control activity
Kalenderår	Calendar year	Kopra	Copra
Kalisuper	Potassium phosphate	Kor	Cows
Kalium	Potassium	Korn	Barley
Kalk	Lime	Korrigerig	Correction
Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate	Korsning	Cross breeding
Kalksalpeter	Calcium nitrate	Kortfristig	Short-term
Kallluft	Cold air	Kostnad	Cost
Kallluftstork	Cold air drier	Kostnadsprisindex	Cost price index
Kalv, kalvar	Calf, calves	Kraftfoderblandningar	Mixture of concentrates
Kalva	Calve	Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kalvningsförämning	Milk fever		
Kalvningsresultat	Number of calvings	Kreatur	Livestock
Kameler	Camels	Kredit	Credit
Kapitalförslitning	Consumption of fixed capital	Kreditgivning	Granting of credit
Kapitalkostnad	Cost of capital	Kronor	Swedish kronor
Kasserad	Rejected	Kroppslängd	Length of carcase
Kastanjer	Chestnuts	Krukväxter	Pot-plants
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Krusbär	Gooseberries
Kategori	Category	Kryddor	Spices
Kemiskt	Chemically	Kraft- och blötdjur	Crustaceans and molluscs
Kex	Biscuits	Kull	Litter
Kli	Bran	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kläckt	Hatched		
Knäckebröd	Crisp bread	Kursdeltagare	Pupils
Knölar	Tubers	Kurser	Training courses
Kokoskakor	Coconut-cakes	Kurstimmar	Teaching-hours
Kokärter	Dry peas	Kursverksamhet	Activity
Kollektiva avgifter	Social taxes	Kvadratmeter	Square metre
Kollektivavtal	Collective agreement	Kvalitet	Quality
Kolsyrate läskedrycker och mineralvatten	Carbonated beverages and mineral waters	Kvalitetsvete	Quality wheat
Kommun	Municipality, commune	Kvantitet	Quantity
Kommunalt anställda	Local governmental employment	Kvarn	Mill
		Kvambiprodukter	Milling offals
Komplement	Supplement	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Koncentrat	Concentrate	Kvigkalv	Heifer calf
Kondensmjölk	Condensed milk	Kvinnor	Women
Konditorivaror	Sweets and pastries	Kvällstid	Evenings
Konfektyrvaror	Sweets	Kväve	Nitrogen
Konserver	Preserved foods, tinned goods	Kyckling(ar)	Chicken(s)
		Kyla	Cold weather
Konsumentprisindex	Consumer price index	Kyrka	Church
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products	Källa	Source
		Köksväxter	Vegetables
Konsumtion	Consumption	Kön	Sex
Konsumtionsgrädde	Cream	Köp	Purchase
Konsumtionsmjölk	Fluid milk	Köpare	Buyer
Kontant	Cash	Köpekontrakt	Sales contract
		Köpeskilling	Market price
		Köpeskillingskoefficient	Market price coefficient
		Köpfodermedel	Purchase feeding stuff
		Körsbär	Cherries

Körslor	Haulage	Lånat kapital	Borrowed capital
Kött	Meat	Lån mot bottenin-	Loans on lower mortgage in
Kött och köttvaror	Meat and products of meat	teckning i jordbruks-	agricultural real estate
Köttfodermjöl	Meat meal	fastighet	
Köttfullhet	Meatiness	Lån mot högre inteck-	Loans on higher mortgage in
Köttfår	Mutton sheep	ning i jordbruks-	agricultural real estate
Köttkonserver	Canned meat	fastighet	
Köttsoppa	Meat soup	Lån mot statlig kredit-	Loans on governmental
		garanti	credit security
L		Lånegaranti	Loan guarantee
Ladugård	Cowshed	Långfristig	Long-term
Ladugårdsbestånd	Number of cowsheds	Län	County
Ladugårdsförmän	Farm foreman	Länder	Countries
Lager	Stock	Läns- och häradsbolag	Single-county companies
Lagerhus	Storehouse	Länsgräns	County border
Lagerlokal	Storehouse	Länsindelning	County division
Lagfarna köp	Registered purchases	Lättfil	Culture milk
Lagring och skörde-	Storing and crop insurance	Lättmargarin	Household margarine with
skadeavgifter	fees		reduced content of fat
Lamm	Lamb	Lättmjölk	Milk containing 0.5% fat
Lammvikt	Lamb weight	Lättöl	Soft beer
Landsbygd	Rural area	Lökblommor	Bulbous flowers
Landskapsarkitekt	Landshape architect	Löneförhållande	Wages
Lantarbetare	Agricultural worker	Löner	Wages
Lantbrukets företags-	Register of enterprises in	Lönesumma	Amount of wages
register, lantbruks-	agriculture and fores-	Löpande priser	Current prices
registret	try, farm register		
Lantbruksnämnd	County agricultural		
	board	M	
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	M m	Etc.
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Magasinsarbete	Storing
Lantmästare	Educated farm foreman	Majonnäs	Mayonnaise
Lantsmör	Farm butter	Majs	Maize
Lastapparat	Loader	Majsflingor	Corn-flakes
Lejd	Hired	Makaroner	Macaroni
Lejt arbete	Hired labour	Malt- och läske-	Malt liquors and carbona-
Levande	Living	drycker	ted beverages
Leverans	Delivery	Maltextrakt	Malt extract
Leveranställagg	Additional payment at	Mandel	Almonds
mjök	milk deliveries	Manlig	Male
Leverantörspris	Producers' price	Mantalskriven	Registered for assessment purposes
Levererad	Delivered	Manuell	Manual
Linfrö	Linseed	Mark	Ground
Livsmedel	Food, foodstuffs	Markanläggningar	Land improvements
Livsmedelsindustrins	Consumption by the food	Markkartering	Soil survey
förbrukning	industry	Marknadsförd slakt	Marketed slaughter
Luftfuktighet	Air moisture	Marknadspris	Market price
Lusermmjöl	Medick meal	Maskin	Machine
Lynnesfel	Bad tempered	Maskinförare	Machine-operator
Låg avkastning	Low yield	Maskinhus	Garage
Låghus	One-storey house	Maskinlegor	Machine hiring
Låginkomstsatsning	Subsidies to holders with	Maskinflån	Loans for machines
	low income	Maskinskötare	Machine-tender
Lån	Loan	Material	Material

Matfett	Edible fats	Mjölkningsmaskin	Milking machine
Matlök	Onions	Mjölkproduktion	Milk production
Matpotatis	Table potatoes	Mjölkpulver	Milk powder
Maximal kapacitet	Maximum capacity	Mjölktank	Milk tank
Med	With	Mjölkttransportkärl	Milk transporting container
Medelarbetslöshet	Average unemployment		
Medelarbetstid	Average number of hours worked	Mjölprodukter	Products of flour
		Modersugga	Breeding sow
Medelavkastning	Average yield	Morötter	Carrots
Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre	Mottagarpris	Purchasers' price
		Mulåsnor och åsnor	Mules and asses
Medelkoantal	Average number of cows	Månad	Month
Medelpris	Average price	Män	Men
Medelproteinhalt	Average value of protein content		
		N	
Medelslaktvikt	Average weight of carcasses	Nattfrost	Frost
Medeltal	Average	Naturaformåner	Benefits in kind
Medeltemperatur	Average temperature	Naturligt jordbruksområde	Natural agricultural area
Medelyta	Average area		
Mediantidpunkt	Median date	Nederbörd	Precipitation
Medlem	Member	Nedläggning av åker	Acreage taken out of use
Megakalori	Megacalorie	Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Mejeri	Dairy	Nedsatt fruktsamhet	Reduced fertility
Mejerihantering	Dairying	Nedskrivning	Depreciation
Mejerimjolk	Dairy milk	Nejlikor	Carnations
Mejeriprodukter	Dairy products	Nettoförmögenhet	Net capital
Mekanisk inne	Mechanical inside	Nettointäkt	Net receipt
Melass	Molasses	Normalvete	Normal wheat
Mellan	Between	Normskörd	Standard yield
Mellankalv	Fattened calf	Norra	Northern
Mellanöl	Beer	Nybyggd	Newly built
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden	Nyodling av åker	Reclamation of arable land
Melon	Melon	Näringsgren	Branch of business
Mer än	More than	Närvarande	Present
Mervädeskatt	Value-added tax	Närvaro	Presence
Milj kronor	Millions of Swedish kronor	Nötkreatur	Cattle
		Nötkreaturssjukdomar	Cattle diseases
Mindre	Small	Nötkreatursskötsel	Livestock farming
Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff	Nötter	Nuts
Mineralvatten	Mineral water		
Mink	Mink	O	
Minskning	Decrease	Obebyggd	Unbuilt
Missbildad	Mis-shapen	Objektiv skördeuppskattning	Objective crop yield survey
Mjukt matbröd	Soft plain bread		
Mjöl	Flour	Obbrukad åker	Untilled arable land
Mjölk	Milk	Obärgad	Unharvested
Mjölkvastning	Yield of milk	Och	And
Mjölkboskapsbesättning	Stock of milk cows	Odlat	Grown, cultivated
Mjölkboskapskontroll	Milk recording	Odling	Cultivation
Mjölkleverantörer	Suppliers to dairies	Odlingsteknik	Cultivation techniques
		Officiell	Official

Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides
Ogräsmedel	Herbicides
Okänd	Unknown
Olika	Different
Olje-resp sockerhalt	Oil and sugar content
Oljekraftfoder	Oilcake
Oljekraftfoder-blandningar	Oilcake mixtures
Oljeväxter	Oleiferous plants
Oljeväxthalm	Straw from oleiferous plants
Olycksfall	Accident
Omfattning	Size, scope
Område	Region
Omsättningsvärde	Turnover value
Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Ost, halvfet	Cheese with reduced fat content
Ost, helfet	Cheese
Ovägd	Unweighted

P

Partihandel	Wholesale trade
Partihandelns inväring	Amount delivered to wholesaler
Partipris	Wholesale price
Personbil	Car
Personer	Persons
Plansilo	Simple silo on the ground
Plantskola	Nursery
Plantskolealster	Nursery plants
Plomberat utsäde	Certified seed
Plommon	Plums
Potatis	Potatoes
Potatis för stärkelse och råsprit	Potatoes for processing
Potatis- och rotfrukts-redskap	Tools for potatoes and root-crops
Potatisblast	Tops of potatoes
Potatisodling	Potato-cultivation
Potatisprodukter	Products of potatoes
Preliminära uppgifter	Preliminary results
Premieinkomster	Premiums
Preparattyp	Kind of preparation
Pris	Price
Prisnivå	Price level
Prisreglerande åtgärder	Price regulating measures
Prisregleringspris-index	Price regulation index
Pristillägg	Surcharge

Prisutjämning	Price levelling
Procent	Per cent
Producentbidrag	Producer subsidy
Producentpris	Producers' price
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Produktion	Production
Produktionsgren	Production line
Produktionsintäkt	Production earning
Produktionsmedelsprisindex	Cost price index
Produktionsområde	Production area
Produktionsvärde	Gross output
Purjolök	Leek
Pålägg	Breeding
Pälsdjursskötsel	Fur farming
Pälsfår	Fur-bearing sheep
Päron	Pears

R

Raps	Rape
Rapsfrö	Rape seed
Rapsmjöl	Rape-seed meal
Rapsolja	Rape-seed oil
Rationalisering	Rationalization
Rationaliseringsstöd	Economic support to rationalization
Redskap	Tools
Redskapsstöd	Economic support to purchases of tools
Reducerad	Reduced
Registrerad	Registered
Regn	Rain
Relativ	Relative
Renar	Reindeers
Rendriftsstöd	Economic support to reindeer keeping
Rennäring	Reindeer keeping
Renrasig	Purebred
Renskötsel	Reindeer keeping
Rensningsmaskin	Cleaning machine
Reparationer	Repairs
Reparationsarbete	Repairs
Representativ	Representative
Restitution	Refund
Resultat	Result
Reverslån	Promissory note loan
Riksbolag	Nation-wide companies
Riksområde	Major region
Ris	Rice
Rosor	Roses

Rotfruktsväxter	Root-crops	Skattad	Estimated
Rovolja	Rape oil	Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to estate duty
Rybs	Turnip rape		
Rybsfrö	Turnip rape seed	Skogsarbete	Forest work
Rybsmjöl	Turnip rape-seed meal	Skogsbruksvärde	Value of standing forest and forest land
Rybsolja	Turnip rape-seed oil		
Rygg och ryggrad	Back and spine	Skogsbruksändamål	Forestry purpose
Ryggsäck	Back fat	Skogsfastighet	Forest real estate
Rymd	Capacity	Skogskonto	Forest account
Rå linolja	Linseed oil	Skogsmark	Forest land
Råg	Rye	Skogsägare	Forest owner
Rågmjöl	Rye flour	Skorpor	Rusks
Råprotein	Crude protein	Skuld	Debt, liability
Råsprit	Crude alcohol	Skuldprocent	Percentage debt
Råvara	Raw material	Skulltork	Hay-loft drier
Ränta	Interest	Skulltorkning	Drying on hay-loft
Räntestöd	Interest support	Skummjolk	Skim milk
Rättare	Farm foreman	Skörd	Harvest, yield
Räv	Fox	Skördeskadeersättning och -bidrag	Crop insurance compensation
Röda vinbär	Red currants	Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Rödbetor	Red beets	Skördesätt	Method of harvesting
Rödklöverfrö	Red clover seed	Skördetidpunkt	Date for harvesting
Rörelseidkare	Employer, owner of a farm	Skördetröska	Combine
		Skördeutfall	Yield outcome
		Skördeutsikter	Yield prospects
S		Slag	Kind, variety
Saft	Juice	Slagregn eller hagel	Downpour or hail
Saknas	Not available	Slakt	Slaughter
Sallat	Lettuce	Slaktdjur	Slaughter animal
Salt	Salt	Slaktkropp	Carcase
Saltvatten	Salt water	Slåttervall	Ley
Sameby	Lapp-village	Släktköp	Purchase by relatives
Samefonden	Fund for reindeer keepers	Smågrisproduktion	Production of sucking-pigs
Samlingsupptagare	Complete potato harvester	Smältbart råprotein	Digestible crude protein
Sammanfatta	Summarize	Smör	Butter
Sammanräknad	Total	Smörjett	Lubricating grease
Samt	And	Smörjmedel	Lubricant
Samtliga	Total	Smörjolja	Lubricating oil
Sektorprodukt	Sector product	Snittblommor	Cut flowers
Semester	Holiday	Snittgrönt	Cut green
Semesterlön	Holiday pay	Sockenbolag	Local companies
Seminkostnader	Semen costs	Socker	Sugar
Senapsfrö	Mustard seed	Sockerbetor	Sugar beets
Senapsmjöl	Mustard seed meal	Sockerbetsblast	Tops of sugar beets
Sifferomdöme	Assessment in figures	Sockerhalt	Sugar content
Sirap	Syrup	Sockerprodukter	Sugar products
Sjuk	Ill	Sojabönor	Soya beans
Sjukpenning	Sickness allowance	Sojamjöl	Soya bean meal
Självbindare	Binder	Solskenstid	Time of sunshine
Självdokumentation	Income-tax-report	Soppor	Soups
Självrisk	Excess	Sort	Kind, variety
Självägande brukare	Owner holders	Spannmål	Grain, cereals
Skadad	Injured	Spannmålshantering	Working with grain crop
Skadeutbetalningar	Compensations		

Spannmålstork	Grain drier	Svinn	Waste, loss
Sparbank	Savingsbank	Svinsjukdomar	Pig diseases
Specialarbetare	Specialized worker	Svinstamkontroll	Pig progeny testing
Specialkurser	Courses	Svåra förlösningar	Difficult deliveries
Spill	Harvesting losses	Sylt	Jam
Spritdrycker	Spirits	Sysselsatt	Employed
Spädgris	Sucking-pig	Systemtäckdikad areal	Underdrained area
Spädkalv	Sucking-calf	Sådd	Sowing
Stadigvarande	Permanent	Såld direkt till konsument	Sold from farm to consumer
Starköl	Strong beer	Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger
Staten	Government, state	Såser	Sauces
Stationär skärmaskin	Stationary cutting-machine	Såtidpunkt	Date for sowing
Statlig lånegaranti	Government loan security	Säd	Grain
Statligt anställda	Governmental employment	Säljare	Seller
Statligt stöd	Government support	Sämre	Worse
Statsbidrag	Government subsidy	Sänkning av priset	Price reduction
Statsplomberat	State certified	Särskild	Special
Sten- och jordarbete	Work with stone and soil		
Stenhus	Stonehouse	T	
Sticklingar	Cuttings	Tackor	Ewes
Stiftelse	Foundation	Tarmar	Intestines
Storboskap	Cattle	Taxerad	Assessed
Storlek	Size	Taxeringsenheter	Assessment units
Storleksgrupp	Size group	Taxeringsvärde	Assessed value
Stutar	Steers	Taxeringsår	Year of assessment
Städer	Towns	Te	Tea
Stängselarbete	Work with fences	Temperatur	Temperature
Stärkelse	Starch	Tidigare	Earlier
Stärkelsehalt	Content of starch	Tidlön och ackordsförtjänst	Time and piece rate
Stöd	Support	Tidpunkt	Time, date
Stöd till smågrisproduktion	Economic support to the production of sucking-pigs	Tillarrendering	Leasing
Större	Big	Tillbyggd	Extended building
Subvention	Subsidy	Tillfällig	Temporary
Sugga	Sow	Tillgångar	Assets
Suggbesättning	Stock of sows	Till hemmaförbrukning	For home consumption
Suggkontroll	Sow litter control	Tillskott	Addition
Summa	Total	Tillträdande	Overtaking
Superfosfat	Superphosphate	Tillväxt	Growth
Svagdricka	Small beer	Tillägg för obekväma arbetstid	Addition in pay for inconvenient working hours
Svarta vinbär	Black currants	Timförtjänst	Hourly earnings
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand	Timmar	Hours
Svensk	Swedish	Timotejfrö	Timothy seed
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle	Tjock grädd	Cream containing 40 per cent fat
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle	Tjocklek	Thickness
Svensk låglandsboskap	Swedish friesland cattle	Tjur	Bull
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle	Tjurkalv	Bull calf
Svenskt aktiebolag	Swedish joint stock company	Tjänster (inom jordbruk)	Services (in agriculture)
Svin	Pig		

Tobak	Tobacco	Uttarrändering	Leasing out
Tomater	Tomatoes	Utbildning	Education, training
Tomtmarksvärde	Site area value	Utbytesexport	Export exchange
Tomt- och industri- värde	Site and plant value	Utfall	Result
Torka	Dry weather	Utfodring	Feeding
Torkad	Dried	Utgifter	Expenditures
Torkanläggning	Drying plant	Utgödslingsanlägg- ning	Equipment for manure handling
Torkning på slag	Drying on the ground	Utlåning	Lending
Torkningskostnad	Drying cost	Utnyttja	Utilize
Tornsilo	Tower silo	Utplanteringsväxter	Bedding-plants
Totalbefolkning	Total population	Utrikeshandel	Foreign trade
Totalundersökning	Total survey	Utsäde	Seed
Traktor	Tractor	Utsädesmängd	Quantity of seed
Traktorförare	Tractor operator	Utvintring	Out-wintering
Transportredskap	Transport equipment		
Trindsäd	Pulses	V	
Trädgårdsarbetare	Horticultural worker	Vall	Ley
Trädgårdsarbete	Horticultural work	Vall för fröskörd	Ley for seed
Trädgårdsbruk	Horticulture	Vallbaljväxter	Leguminous plants on ley
Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise	Vallblandfrö	Mixed seed for ley
Trädgårdsodling	Horticulture	Vallfrö	Clover and grass seed
Trädgårdsräkning	Census of horticulture	Vallfröväxter	Herbage plants
Trädgårdstekniker	Garden technician	Vallgräs	Grass
Trädgårdsväxter	Horticultural plants	Vallhö	Hay
Trähus	Wooden house	Vallinsädd	Area sown for ley establishment
Tröskning	Threshing	Vallskörd	Yield from ley
Tulpaner	Tulips	Vallväxter	Herbage plants
Tunn grädd	Cream containing 12 per cent fat	Vallväxtfröer	Seeds of herbage plants
Tvillingfödslar	Twin births	Vallålder	Age of ley
Typ	Type	Varaktig	Durable, permanent
Täckdikning	Underdrainage	Varmluft	Hot air
Tätort	Built-up area	Varmluftstork	Hot air drier
		Varuanknutna indi- rekta skatter	Commodity taxes
U		Varuslag	Type of goods
Underhåll	Maintenance	Vattenavledning	Ditching
Underskott	Deficit	Vattendrag	Water-course
Undersökning	Survey	Vattenhalt	Content of water
Undervisning	Education	Vattentäkt	Water supply
Ungdjur	Young cattle	Vax	Bees wax
Unghästar	Colts	Vegetabilisk	Vegetable
Ungnöt	Young cattle	Verksamhet	Activity
Uppfödning av kalvar	Breeding of calves	Vete	Wheat
Uppfödningsskador	Raising losses	Vetekli	Wheat bran
Uppgift	Information, figure	Vetemjöl	Wheat flour
Upphöra	Discontinue	Veterinär	Veterinary
Upplörd	Ploughed up	Veterinärbesiktigad	Inspected
Uppskattad	Estimated	Vicker	Vetches
Ursprung	Origin	Vidareförädling	Processing
Urval	Sample	Vidareutbildning	Further education
Utan	Without	Vikt	Weight
Utanför mejeri	Except from dairies		

Viktigare	More important
Vin	Wine
Vissa såser	Sauces
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff
Vitkål	White cabbage
Vitsenap	White mustard
Volmning	Drying in a cock
Vuxna	Adults
Våroljeväxter	Spring-sown oleiferous plants
Våraps	Spring rape
Vårrys	Spring turnip rape
Vårråg	Spring rye
Vårstråsäd	Spring-sown cereals
Vårsäd	Spring grain
Vårvete	Spring wheat
Vägd	Weighted
Värde	Value
Värdebegrepp	Concept of value
Värdeminskning	Depreciation
Världsmarknadspris-index	World market price index
Värpras	Laying breed
Växthus	Greenhouse
Växtnäringsämne	Plant nutrient
Växtperiod	Growing time
Växtprodukt	Vegetable product
Växtsjukdom	Plant disease
Växtskyddsmedel	Pesticides
Växtslag	Plant type

Y

Yrkeskunnig	Skilled
Yrkesställning	Employment status
Yrkesverksam	Economically active
Yta	Area
Yttre rationalisering	Structural improvement

Å

Åker	Arable land
Åkerareal	Area of arable land
Åkerbruk, husdjurs-skötsel	Crop and livestock farming

Åkerbönor
Ålder
Åldersgrupp
Åldersklasser
År
Årlig
Årsförtjänst
Årsväxtrapport
Återlämnande av arrende
Återväxt
Åtgärd

Ä

Ägarekategori	Category of owner
Ägd	Owned
Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Ägg	Egg
Ägo	Ownership
Ägoslag	Type of land
Ändamål	Purpose
Äng	Meadow
Äpplen	Apples
Ätbara djurdelar	Edible parts of carcasses
Ätlig	Edible

Ö

Öga	Eye
Ökning	Increase
Öl, typ A	Light beer
Öl, typ B	Beer
Överföring	Transfer
Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Överstiga	Exceed
Översvämning	Inundation
Översyn	Revision
Övertidstillägg	Overtime pay
Övervintring	Wintering
Övervärde	Excess value
Övre Norrland	Upper parts of Norrland
Övrig	Other

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar. Med B markerade sidnummer hänvisar till bibliografiska uppgifter.

A

Administrativa områden 14
Affärsbankernas kreditgivning 251–252
Animaliska produkter
 export 215, 218
 import 215, 218
 införselavgifter 256–258
 konsumtion 209–214
 priser 220–221
 produktion 202–207
Anläggningar
 antal 66, 68–69
 antal företag 65–66
 för bevattning 66–67
 för utfodring 68
 för utgödsling 68
 systemtäckdikning 69–71
Annan gräsbarande mark
 areal 21, 23
 definitioner 19
Annan mark 19, 23
Anställda (inom jordbruk)
 se Arbetskraft
Arbetskraft
 antal arbetstimmar i jordbruk 46–47
 antal arbetstimmar i skogsbruk 46–47
 antal arbetstimmar i trädgårdsbruk JÅ 1976 77
 arbete utanför företaget JÅ 1979 55–58
 arbetslöshet 43
 arbetsskador 49
 arbetstid 43, 46–47
 avbytarverksamhet 49
 dagsverken JÅ 1979 57
 fast anställda JÅ 1972 58
 företagare jämte familjemedlemmar 45–47

förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43
lantarbetare 48
lejd arbetskraft 45–47
löner 250
olycksfall 49
sysselsättning i skogsbruk 42–43, 46
tillfälligt anställda 45
trädgårdsarbetare JÅ 1979 42
åldersfördelning 44, 48
Arbetslöshet 43
Arbetstid 43, 46–47
Arbetsstimmar, se Arbetskraft
Arbetsvolym, se Arbetskraft
Areal
 arrenderad 21–23, 71
 besädd 144–145
 bevattnad 121
 fördelning efter företagarekategori 27, 34
 fördelning efter storleksgrupper 21–27, 29–33, 92–95, 104
 genomsnittlig areal av olika grödor 96–99
 internationella uppgifter 276–277
 kemiskt ogräsbekämpad 85
 kultiverad betesmark 21, 276
 markkarterad 165
 olika grödor 91–99, 144–145, 277
 skog 21, 23, 31, 33–34, 276
 upplöjd (utvintrad) areal 115
 vallinsädd 103
 åker 21–27, 29, 33, 91, 95
 ägd 21–23
 övrig mark 21, 276
Arrenderad åker 21–23, 71

Arrenderade företag 22
Avbytarverksamhet 49
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 260, JÅ 1979 275
Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 222–224

B

Baggar, se Får
Baljväxter
 odlad areal 93
 skörd 143 B
 skördeutfall 117
 skördeutsikter 117
 statsplomberat utsäde 76
Baljväxtbakterier JÅ 1979 94
Befolkning
 folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 39
 folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
 folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
 förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43, 45
 jordbrukarnas åldersfördelning 44, 48
Bekämpningsmedel 83–84
Bekämpningssprutor 72
Bensin, se Drivmedel
Besiktning av slakt 202

Besådd areal
 potatis, slåttervall, spann-
 mål 144—145
 Besättningsstorlek
 efter företagens ålder
 JÅ 1976 195
 får 172, 182
 genomsnittlig 179
 höns 174, 184
 ladugårdarnas ålder JÅ 1978
 72
 mjölkkor 171, 176, 180
 nötkreatur 179
 JÅ 1979 57
 svin 173
 Betat utsäde 77
 Bete, se Betesmark och Betesvall
 Betesmark
 areal 21, 23, 276
 definition 19
 Betesvall
 antal företag 99
 odlad areal 94—95
 odlingarnas storlek 99
 skadeorsaker 119
 skördeutfall 117
 skördeutsikter 117
 Betodling, se Sockerbetor
 Betäckta sugor 200
 Bevattnad areal 121
 Bevattningsanläggningar
 antal företag med 66
 kapacitet 67
 Bevattningsmaskiner 66
 Bidrag 246, 260—261, 263
 Biodling
 antal bisamhällen 207
 honung 207
 vax 207
 Biologisk skörd 132, 137—
 141, 143
 Blandsäd
 antal företag 97
 hektarskörd 132, 134
 normskörd 161
 odlad areal 92
 odlingarnas storlek 97
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 120
 skördeutfall 116
 skördeutsikter 116
 såtidpunkt 119
 totalskörd 145
 utsädesmängd 76

vallinsädd 103
 växtperiodens längd 120
 Blommor, se Trädgårdsväxter
 Bokföringsuppgifter 238—247
 Bostadsbyggnadsvärde 51, 53
 Broiler 167, 169
 Brukingsenhet(er), se
 Företag
 Bruttonationalprodukt 255
 Brödsäd
 kvalitet 148—149
 odlad areal 92
 Bufflar 279
 Byggnader, se Ladugårdar
 Byggnadskostnadsindex JÅ
 1981 248
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbygg-
 da 62
 lager för trädgårdsprodukter
 JÅ 1977 61
 lagerlokaler, ny- och till-
 byggda 63
 medelyta i nybyggda djur-
 stallar 61
 nyuppförda byggnader
 61—63
 nyuppförda kreaturs-
 platser 62
 nyuppförda rumsenheter JÅ
 1979 85
 silo JÅ 1977 61
 övriga ekonomibyggnader,
 ny- och tillbyggda JÅ
 1976 99
 Byggnadsvärde 51, 53
 Bänkgård 154, 155
 Bär, se Trädgårdsodling
 Bärgad skörd (per hektar)
 134—136, 141
 Bärningsförluster på slåtter-
 vall 130
 Bärningsmetoder
 potatis 127
 slåttervall 126

C

Chinchilla
 antal 206
 antal uppfödare 206
 Cisterner, antal 69
 Cisternvolym 69

D

Dagsverken, se Arbetskraft
 Dieselloja, se Drivmedel
 Djurförsäkring 208
 Djurplatser, antal ny- och till-
 byggda 62
 Djursjukdomar 199
 Djurstallar
 antal ny- och tillbyggda 61
 Dragbilar JÅ 1973 95
 Driftslån 260—262
 Drivmedel
 antal maskiner efter olika
 drivmedelsslag 72
 cisterner för 69
 förbrukning av 89
 genomsnittlig förbrukning JÅ
 1976 119
 priser 221
 Dödsfall, se Olycksfall

E

Effektivitetskontroll i mjölk-
 produktionen 188 B
 Ekonomibyggnader JÅ
 1976 99
 Ekonomibyggnadsvärde
 50, 51
 Eldningsolja
 cisterner för 69
 förbrukning av 89
 Elever 269, 272—273
 Elevtimmar 273—274
 Ensilageväxter (och grön-
 foder) areal 94
 Ersättningsbelopp 160
 Ersättningsberäkningar 159—
 160
 Ersättningsområden, se Skörde-
 områden
 Export (av livsmedel) 217—
 218

F

Fabrikspotatis, se Potatis
 Faktorpris 255
 Falltal 148—149
 Fastighetspriser 55—57, 59
 Fastighetsreglering 57, 59—60
 Fastighetstaxering 51—54,
 56—57, 59

- Fetthalt i mjölk 187, 201
 Fiskestatistik 13
 Fjäderfä, se även Höns
 konsumtion 210, 214
 priser 221
 produktion 204
 Fläsk
 priser 221
 produktion 204
 Foderblandningar, produktion 87
 Fodermedel
 förbrukning 88
 införselavgifter 257
 priser 221
 produktion 87
 Fodersäd
 kvalitet 150–151
 odlad areal 92–93
 Foderväxter, odlad areal 92–95, 101
 Foderarter och vicker
 odlad areal 93
 skördeutfall 117
 skördeutsikter 117
 totalskörd 143 B
 Folk- och bostadsräkning 38–39
 Folkmängd, se Befolkning
 Fosfor 79–81
 Fotogen 89
 Friland
 areal 155–157
 odling 157
 Frukt, se Trädgårdsodling
 Frövall 94, 99
 Får och getter
 antal 279
 produktion 202–204
 slakt 202–203
 Får och lamm
 antal 168–170, 172, 175
 antal företag 178, 179, 182
 besättningsstorlek 172, 182
 färkontroll 192, 193
 priser 221
 rasfördelning 192–193
 Födoämnen, konsumtion av 209–214
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av driv- och smörjmedel 88–89
 fodermedel 88
 födo- och njutningsämnen 210–214
 handelsgödselmedel 79–81
 insektssmedel 82–84
 maskiner och redskap 72–73
 ogräsmedel 82–84
 oljekraftfoder 88
 växtnäringsämnen 79–81
 växtskyddsmedel 82–84
 Föreningen för mejeriprodukter 257
 Föreningsbanksrörelsens kreditgivning 249–252
 Föreningsrörelse, lantbrukarnas
 medlemmar 266
 omsättning 267
 organisation 268
 Företag
 antal arrenderade 22–23
 antal ägda 22–23
 definition 19
 efter brukningsform 22–23, 36
 fördelning efter besättningsstorlek 180–185
 fördelning efter företagarekategori 26–27
 fördelning på storleksgrupper efter skogsmarksareal 30–31, 33
 fördelning på storleksgrupper efter åkerareal 24–33
 inkomster och utgifter 226–232, 234–243
 med anläggningar 65–66
 med husdjur av olika slag 178–181
 med odling av olika grödor 96–99
 med smågrisproduktion JÅ 1977 184
 med trädgårdsodling 155, 157–158
 strukturförändringar 36–37, 185
 Företagare, definition 19
 Företagsregister, se Lantbrukets företagsregister
 Förmalning 153
 Förmögenheter i jordbruket, netto 233
 per företag 233
 totala JÅ 1978 245
 Förmögenheter 75–89
 Förräntning JÅ 1979 244–245, 255
 Försäkring
 hagelskada 164
 husdjur 208
 pälsdjur 206
 skördeskada 160
 Försäkringsbelopp 164, 208
 Försäkringsbolagens kreditgivning 252
 Försörjningsbalans
 fett råvaror 154
 kött och fläsk 204
 potatis 153
 spannmål 153
 Förvärvsarbetande, se Arbetskraft
 Förädlingsvärde 255
- G**
 Galtar, se Svin
 Garage 63
 Getter, se även Får och getter
 antal 167, 279
 getkontroll 188 B
 Glesbygd, befolkning 39
 Grisar, se Svin
 Grädde, produktion 206
 Grödor, se även Areal
 genomsnittlig grödareal 96–99
 skadeangrepp 114 B
 Grönfoder- och ensilageväxter areal 94
 Grönsaker, se Trädgårdsväxter
 Gödselbehållare 68
 Gödselmedel 79–81, 280
 Gödselplatta 68
- H**
 Hagelskadeförsäkring 163–164
 Halm av spannmål 131, 143
 Hampa, se Spånadsväxter
 Handelsgödsel
 förbrukning 81
 försäljning 79–80
 priser 221
 växtnäringsämnen 79–81
 Havre

- antal företag 97
 hektarskörd 132, 134—135
 kvalitet 150
 normskörd 161
 odlad areal 92, 97, 277
 odlingarnas storlek 97
 priser 221
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 120
 skördeutfall 116
 skördeutsikter 116
 sorter 111
 såtidpunkt 119
 totalskörd 145, 278
 utsädesmängd 76
 vallinsädd 103
 växtperiodens längd 120
Hektarskörd
 efter potatisodlingens
 storlek 138—139
 efter storleksgrupp 132
 efter såtidpunkt 140—141
 efter vallålder 137
 halm av spannmål 131
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slättervall, matpotatis,
 fabrikspotatis 132,
 134—135
Hektolitervikt 150
Helträda, areal 95
Hirs och sorghum 277—278
Honung
 priser 220
 produktion 207
Husdjur
 antal 167—176
 antal företag med 178—185
 försäkrade djur 203, 208
 köttproduktion 201—204
 slakt 202—203
Husdjursförsäkring 208
Hypoteksinstitutionens kredit-
givning 251
Hästar
 antal 168, 279
 försäkrade djur 203, 208
 köttproduktion 204
 premiering JÅ 1976 221
 priser 221
 slaktdjursbesiktningar 202
Hö, se även Slättervall
 botanisk sammansättning JÅ
 1974 185
 bärgningsmetoder 126
 fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 151
 priser 221
 skördeutfall 117
 skördeutsikter 117
Höns
 antal 169, 170, 174, 279
 antal företag 178, 179, 184
 besättningsstorlek 174, 184
Höstoljeväxer
 kvalitet 152
 skadeorsaker 118
 utsäde JÅ 1976 148
Höstraps, se Oljeväxer
Hösttrybs, se Oljeväxer
Höstråg, se Råg
Höststråsäd, utsäde 76
Höstsådd, areal 105
Höstsådd
 kvalitet 148, 149
 skadeorsaker 118
Höstvete, se Vete
Hötork 65
I
Import (av livsmedel) 216, 218
Index
 avräkningsprisindex 222—
 224
 konsumentprisindex 223—224
 prisregleringsprisindex 222,
 224
 producentprisindex 222, 224
 produktionsmedelsprisindex 222, 224
 världsmarknadsprisindex 223, 224
Indirekta skatter JÅ
 1973 253
Införselavgifter 257
Inkomst av jordbruksfastighet
 232, 244, 247
 JÅ 1974 270—271
Inkomster, utgifter m m
 225—250
Inkomster i jordbruket, se
 Intäkter i jordbruket
Inkomstfördelning 248
Inkomststrukturen i jord-
 bruket JÅ 1974 260, 269—
 271
Inkomsttagare inom jordbruk
 med binärningar
 efter inkomstklass 248
 efter yrkesställning 48, 248
Inköp (förbrukning) av, se
 Förbrukning av
Inre rationalisering 260—261
Insektssmedel, förbrukning
 82—84
Inseminationer 198
Insåning, se Vallinsädd
Internationella uppgifter
 förvärvsarbete befolkning
 inom jordbruk 281
 handelsgödsel, konsumtion
 280
 husdjurskötsel 279
 totalskörd 278
 traktorer 282
 åkerarealens användning
 277
 ägoslagsfördelning 276
Intäkter i jordbruket
 per företag 227—228
 per hektar åker JÅ
 1977 237 B
 per 10 hektar åker JÅ
 1977 244
 totala 226, JÅ 1978 244—
 245
Intäkter i skogsbruket
 per företag 241
Inventarier, inköp och under-
 håll 226, 229
 JÅ 1978 244, 248
Invägd mjölk 205
J
Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 41—43
Jeepar 73
Jordarter JÅ 1976 177
Jordbrukarfamiljens in-
komst 246
Jordbrukarnas taxerade in-
komster och utgifter 226—
 233
Jordbrukets totalalkyl 252
 inkomster 253
 utgifter 254
Jordbrukets befolkning, se Be-
 folkning
Jordbruksekonomi 225—255

Jordbruksfastighet

inkomst av 232, 247

JÅ 1974 270–271

priser 56–57, 59–60

taxeringsvärden 51–55

ägarekategori 52

Jordbruksnämnden 12–13

Jordbruksreglering 257

Jordbruksräkning, se Lantbruksräkning och Lantbrukets företagsregister

Jordbruksvärde 50–54

Jordfräsar 72

Jordförvärvslån 261

K

Kalium 79–81, 280

Kalkningsmedel 78

Kalvar

kalvningsresultat 191

köttproduktion 202, 203, 204

priser 221

slakt 202, 203

Kameler 279

Kapitalinkomst JÅ 1978 255

Kasserad slakt JÅ 1980 292

Kemiskt ogräsbekämpande

arealer 85

Kokärter

odlad areal 93, 97

skördeutfall 117

skördeutsikter 117

totalskörd 143 B

Konservväxtodlarnas Riks-

förbund 266–268

Konsumentprisindex 223, 224

Konsumtion av livsmedel

totalt 210–213

per person 214

Konsumtionsmjölk, priser 221

Kontrollmätningar 142

Kontrollverksamheter 186–198

Koplatser

antal lediga JÅ 1978 62

antal utnyttjade JÅ

1978 62, 182, 185

Kor, se Nötkreatur

Korn

antal företag 96

hektarskörd 132, 134–135, 140–141

kvalitet 150

odlad areal 92, 144, 277

odlingarnas storlek 96

normskörd 161

priser 221

skördesätt JÅ 1979 137

skördetidpunkt 120

skördeutfall 116

skördeutsikter 116

sorter 110

såtidpunkt 119

totalskörd 144, 278

utsädesmängd 76

vallinsådd 103

växtperiodens längd 120

Korrigeringsstal 142

Kostnader i jordbruket

per företag 228–231

totala 226

Kostnader i skogsbruket

per företag 240

Kraftfoderblandningar

priser 221

produktion 87

Kreditgarantier 252, 260–263

Kreditgivning till enskilda

jordbrukare 252

Kultiverad betesmark

areal 21, 276

definition 19

Kursdeltagare 274

Kurser 274

Kurstimmar 274

Kvalitet 148–152

Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur

Kväve 79–81

Kycklingar, se Höns

Köksväxter, se Trädgårds-

odling

Köpeskilling för jordbruks-

fastigheter 56–57,

59–60

Köpeskillingskoefficient 56–

57, 59–60

Kött och fläsk

export 218

import 218

konsumtion 210–211, 214

produktion 204

Svensk kötthandel 257

Köttboskapskontroll

anslutning 191

kalvningsresultat 191

L

Ladugårdar, se djurstallar

Ladugårdsbestånd vid företag med mjölkproduktion

JÅ 1978 72

Lagerlokaler

antal nybyggda 63

byggnadssätt JÅ 1975 95

Lamm, se Får

Landareal 276

Lantarbetare, se Arbetskraft

Lantarbetarlöner

timförtjänster 250

årsförtjänster JÅ 1973 67–69

Lantbrukarnas Riks-

förbund 264–265, 268

Lantbrukets föreningsrörelse

se 264–268

Lantbrukets företagsregister

allmänt 18–20

anläggningar 65–69

arbetskraft 45–47

arealer 21–34, 92–101

företag 22–28, 30–33,

36–37, 96–99

husdjurskötsel 166–185

strukturförändringar 36–37,

185

växtodling 90–93

Lantbrukets resultat

per företag 242

Lantbrukets utrednings-

institut 12–13

Lantbruksnämndernas verk-

samhet

fastighetsinnehav 259

kursverksamhet 273–274

statliga bidrag och låne-

garantier 260–263

Lantbruksräkning, se Lant-

brukets företagsregister

Lantbruksstyrelsen 12–13

Lantbruksutbildning 269–273

Lin, se Spånadsväxter

Livsmedel

export 217–218

import 216, 218

konsumtion 210–214

subventioner 256

Luftfuktighet 124

Lån, se Kreditgivning till en-

skilda jordbrukare eller

Skulder

Lånegarantier 259, 260–263

Löner
lantarbetare 250, JÅ
1973 67–69
trädgårdsarbetare
JÅ 1979 262

M

Majs 277–278
Markkarterad areal 165
Marknadsförd slakt
kalv JÅ 1970 257
svin JÅ 1976 218
Maskiner
antal 66, 72–73
fördelning efter användnings-
områden JÅ 1978 86
fördelning efter drivmedels-
slag JÅ 1977 83
inköp av maskiner och red-
skap 73
Maskinhus 63
Maskinlån 260–261
Matpotatis, se Potatis
Medelarbetstid 43
Medeltemperatur 122
Medlemskap i ekonomiska
föreningar 264–265, 268
Mejerier, antal 205
Mejerihantering 205–207
Mejerivaror
produktion 206
priser 221
Melass, priser 221
Mikronäringsämnen 78 B
Mink
antal 206
antal uppfödare 206
priser 220
produktion 206
Mjök
användning 206–207
avkastning per ko 189
fetthalt 187, 201
invägd mjök 205
konsumtion 210–211, 214
mjölkpulverproduktion 206
pris 221
produktion av mejerivaror
206
Mjölkboskapskontroll
antal kor och besättningar
188

kalvningsresultat 191
medelavkastning 189
utgångna kor 190
Mjölkleverantörer 205
Mjölkningsanläggning 68
Mjolkproduktion
antal företag 177–178, 185
användning 206–207
effektivitetskontroll 188 B
fördelning efter storleks-
grupper JÅ 1976 208
föreningen för mejeriproduk-
ter 257
invägd mjök 205
ladugårdsbestånd JÅ
1978 72
Mjölktank JÅ 1981 71
Mjölkpulverproduktion 206
Modersuggor, se Svin
Mulåsnor och åsnor 279

N

Nationalräkenskaper 255
Naturligt jordbruks-
område 14–17, 283
Nederbörd 123
Normskördar 161
Normskördevärde 159
Nybyggnadsverksamhet, se
Byggnadsverksamhet
Nötkreatur
antal 168–171, 175,
178–181, 279
antal företag 177–181
besättningsstorlek 171,
180–184
företagarnas ålder JÅ
1976 195
försäkrade djur 203, 208
insemination 198
köttboskapskontroll 191
köttproduktion 204
mjölkboskapskontroll 188–
190
priser 221
rasfördelning 189–190
sjukdomar 199
slakt 202–203
Nötkreatursenhet JÅ
1976 189, 201
Nötkreaturssjukdomar 199

O

Objektiv skördeupp-
skattning 128–133
Obrukad åker, areal 95
Obärgad areal 130
Odlingsteknik vid matpotatis-
odlingar JÅ 1976 174, 177
Ogräsbekämpade spannmåls-
arealer 85
Ogräsmedel, förbrukning
82–84
Oljevaxter
antal företag 96–99
hektarskörd 136
kvalitet 152
normskördar 161
odlad areal 93
odlingarnas storlek 97–98
oljehalt 152
skadeorsaker 118
skördeutfall 117
skördeutsikter 117
Sveriges Oljeväxtintressenter
Förening 128, 142, 257
totalskörd 146
upplöjd höstsädd 115
övernitring 115
Olje- och spånadsvaxter
utsäde 76
Olycksfall i jordbruk och träd-
gårdsbruk 49
Områdesindelning
administrativa områden 14,
17
huvudområden 14, 17
karta över produktionsom-
rådesindelningen 285
klimat-, jordarts- och upp-
odlingsområden 16 B
naturliga jordbruksområden
14, 15, 17, 283
produktionsområden 14, 15,
17, 283–285
riksområden 14, 17, 283
skördeområden 15, 17
spillområden 15, 17
återväxtområden 15, 17
Ost
priser 221
produktion 206

P

Partipris, se Priser

Plantskolealster, se Träd-
gårdsodling
Plomberat utsäde 76
Potatis
 antal företag 99
 bärgningsmetoder 127
 export 218
 för stärkelse och
 råsprit 95, 134—135
 försörjningsbalans 153
 hektarskörd 132, 134, 135,
 138, 139, 140, 141
 import 218
 jordarter JÅ 1976 177
 konsumtion 212—214
 kvalitet 147
 normskördar 161
 odlad areal 94—95, 99,
 277
 odlingarnas storlek 99
 odlingsteknik JÅ 1976 177
 priser 221
 skadeorsaker 118
 skörde tidpunkt 120
 skördeutfall 117
 skördeutsikter 117
 sorter 112—113
 sorter och sjukdomar 114 B
 spill 130
 Sveriges potatisintressen-
 ter 257
 sättningstidpunkt 119
 totalskörd 145
 vidareförädling 153
Premieinkomster 164, 208
Premiering av hästar JÅ
 1976 221
Priser
 animalier 221
 drivmedel 221
 fodermedel 221
 handelsgödsel 221
 honung 220
 jordbruksfastigheter 56—59
 pälldjur 220
 traktorer 221
 vegetabilier 221
Prisindex, se Index
Prisregleringsprisindex 222,
 224
Prisstöd 256—258
Producentpriser, se Priser
Producentprisindex 222, 224
Produktion

bivax 207
byggnader 61—63
djurplatser 62
foderblandningar 87
honung 207
kreatursplatser JÅ 1973 88
kött och fläsk 204
mjölk 205—206
oljeväxtfröer 143, 146
pälldjursskinn 206
råsprit 153
slaktkroppar 202—203
sockerbetor 146
spannmål (leveranser) 148
spannmål, slåttervall och
 potatis (skörd) 144—145
spånadsväxter JÅ 1970 184
stärkelse 153
trädgårdsväxter 157
ägg 201
Produktionsmedelspris-
 index 222, 224
Produktionsområden 14, 15,
 17, 283—285
Pälldjur
 antal 206
 antal sysselsatta 112
 antal uppfödare 206
 försäkringar 206
 priser 220
 produktion av skinn 206

R

Raps, se Oljeväxter
Raser
 nötkreatur 189—191
 svin 194
 tackor 192
Rationaliseringsinsatser
 258—263
Redskap 73
Reduceringstal, se Korrigere-
 ringstal
Relativ luftfuktighet 124
Renar, antal 167
Rennäring
 antal sysselsatta 42
 statligt stöd till 263
Riksområden 14, 17
Ris 277—278
Rotfruktsväxter, utsäde 76
Rybs, se Oljeväxter
Råg

antal företag 96
förmalning, lager 153
hektarskörd 132, 134, 135
kvalitet 149
normskörd 161
odlad areal 92, 144, 277
odlingarnas storlek 96
priser 221
skördesätt JÅ 1979 137
skörde tidpunkt 120
skördeutfall 116
skördeutsikter 116
sorter 109
sät tidpunkt 119
totalskörd 144, 278
upplöjd höstsådd 115
utsädesmängd 76
vallinsådd 103
övervintring 115
Råprotein 151
Råsprit och stärkelse, tillverk-
 ning av 153
Ränta
 förräntning JÅ 1979
 244—245, 255
 utlåningsränta 251
Räv
 antal 206
 antal uppfödare 206
 priser 220
Rörmjölkningsanläggning
 JÅ 1981 71

S

Silo 65
Sjukdomar
 nötkreatur och svin 199
 potatis 114 B
Självrisk vid skördeskada 160
Skadeangrepp på grödorna
 114 B
Skadeorsaker för grö-
 dorna 118
Skador, olycksfall 49
Skadeutbetalningar 164
Skogar, se Skogsmark
Skogsbruksvärde 50, 51, 54
Skogsimpediments-
 värde 50, 51
Skogsmark
 antal företag 30, 31, 33
 antal arbetstimmar 46
 areal 21—23, 31, 33, 34, 276

- definition 19
fördelning på företagare-
kategorier 34
fördelning på storleks-
grupper 30, 31, 33
- Skogsstatistik 13
- Skolor
eftergymnasiala skolor
269—273
gymnasieskolor 269—273
universitet 269—273
- Skulder (och tillgångar)
per företag 233
- Skultork 63, 65, 68
- Skörd
aktuell skörd 159
biologisk skörd per hektar
132, 137—141
bivax 206
bärgad skörd per hektar
134—136
honung 206
kvalitet 148—151
normskörd 161
skördesätt 126, 127
skördetidpunkt 120
skördeutfall 116—117
skördeutsikter 116—117
totalskörd 144—146, 278
- Skördeområden 15, 17
- Skördeskadeskydd
allmänt 156—163
finansiering 162
försäkrad areal, antal anmäl-
ningar och ersättningar,
ersättningsbelopp, norm-
skördevärde, aktuellt
skördevärde, själv-
risk 160
normskördar 161
- Skördesätt för
potatis 127
slåttervall 126
spannmål JÅ 1979 137
- Skördetidpunkt 120
- Skördetröska 74
- Skördeutfall, medelom-
dömen 116—117
- Skördeutsikter, medelom-
dömen 116—117
- Skördevärde, aktuellt 160,
163
- Slakt
besiktigade slaktkroppar 202
hemslakt 202
kasserad slakt, JÅ 1980 292
marknadsförd slakt 203
medelslaktvikter 203
priser 221
produktion av kött och
fläsk 204
slaktdjurspriser 221
Slaktkroppar 202—203
Slaktdjursbesiktningar 202
Slaktvikter 203
Slåttervall
antal företag 99
arealens åldersfördelning 102
botanisk sammansättning, JÅ
1974 185
bärgningsförluster 129
bärgningsmetoder 126
hektarskörd 132, 134—135,
137
kvalitet 151
normskörd 161
odlad areal 94
odlingarnas storlek 99
priser 221
skadeorsaker 119
skördetidpunkt 120
skördeutfall 117
skördeutsikter 117
tillväxt 129
totalskörd 145
upplöjd areal 115
återväxt 130
övervintring 115
Slätkköp 55—57
Smågrisproduktion
antal företag med JÅ 1977
184
statligt stöd till 258
- Smör
priser 221
produktion 206
- Smörj fett 88
- Smörjolja 88
- Sockerbetor
antal företag 99
hektarskörd 136
kvalitet 152
normskörd 161
odlad areal 95, 277
odlingarnas storlek 99
priser 221
skördeutfall 117
skördeutsikter 117
sockerhalt 152
Svenska Sockerfabriks AB
142
totalskörd 146
Solskenstid 125
Sorghum 277—278
Sortanvändning 108—113
Spannmål
försörjningsbalans 153
jordbrukarnas leveranser 148
odlad areal 92, 144—145,
277
ogräsbekämpad areal 85
priser 221
skördesätt JÅ 1979 137
skördetidpunkt 120
sortfördelning 108—111
spill (vid skörd) 129
såtidpunkt 119
totalskörd 145, 278
utsädesmängd 76
vallinsådd areal 103
övervintring 115
Spannmålstork 63, 65
Sparbankernas kredit-
givning 252
Spill (vid skörd)
potatis 130
spannmål 129
Spillområden 15, 17
Spånadsväxter, odlad
areal JÅ 1970 184
Statlig lånegaranti 260—263
Statlig rationaliseringsverk-
samhet 258—263
Statliga lån (till enskilda jord-
brukare) 252
Statliga stödåtgärder 256—263
Statsbidrag (till jordbruket)
260—262
Statsplomberat utsäde 76
Strukturförändringar
areal 35—37
brukningsform 36
mjölk Kobesättningarnas stor-
lek 185
orsaker 37
suggbesättningarnas storlek
185
Stråsäd, statsplomberat
utsäde 76
Stutar, se Nötkreatur

Stärkelse, tillverkning av 153
 Stärkelsehalt 147
 Stödåtgärder, se Statliga stöd-
 åtgärder
 Suggbesättningarnas storlek
 173, 183
 Suggkontroll, se Svin
 Suggor, se Svin
 Svensk Husdjursskötsel 186
 266–268
 Svensk köthandel 257
 Svensk spannmåls-
 handel 257
 Svensk ägghandel 257
 Svenska Lantmännens Riks-
 förbund 264, 266–268
 Svenska Mejeriernas Riksför-
 ening 264, 266–268
 Svenska Sockerfabriks AB
 128, 142
 Svenska Spannmålsföreningar-
 nas samorganisation 266–
 267
 Svenska Ägghandelsför-
 bundet 264, 266–268
 Sveriges Allmänna Hypoteks-
 bank 265–268
 Sveriges Betodlares Central-
 förening 266–268
 Sveriges Biodlares Riks-
 förbund 207
 Sveriges Bränneriintressenter
 266–268
 Sveriges Fröodlareförbund
 266, 268
 Sveriges Föreningsbankers
 Förbund 266–268
 Sveriges Oljeväxtintressenter
 Förening 128, 142, 257
 Sveriges Oljeväxtodlares
 Centralförening 266–268
 Sveriges potatisintressen-
 ter 257
 Sveriges Palsdjursuppfödarens
 Riksförbund 206, 266–268
 Sveriges Skogsägareförening-
 ars Riksförbund 266–268
 Sveriges Slakteriförbund 264,
 266–268
 Sveriges Stärkelseproducen-
 ters Förening 266–268
 Svin
 antal 169, 170, 173, 175, 279
 antal företag 178, 179, 183

besättningsstorlek 173, 183
 betäckta suggor 200
 fläskproduktion 204
 försäkrade djur 203, 208
 priser 221
 sjukdomar 199
 slakt 202–203
 suggkontroll 195–197
 svinstamkontroll 194
 tjänstbara galtar 200
 Svinsjukdomar 199
 Svinstamkontroll, se Svin
 Sysselsättning, se Arbetskraft
 Systemtäckdikning 71
 Såtidpunkt 119

T

Tackor, se Får
 Taxerade inkomster, utgifter
 m m 226–232, 236–237
 Taxeringsenheter 51, 53, 54
 Taxeringsvärden (för jord-
 bruksfastigheter) 51, 53, 54
 Temperatur 122
 Tillgångar (och skulder)
 per företag 233, 245
 Tillväxt för slättervall 129
 Timförtjänster 249–250, JÅ
 1979 262
 Tjurar och tjurkalvar, se Nöt-
 kreatur
 Tjänstbara galtar 200
 Tomtmarksvärde 50, 51
 Tomt- och industrivärde JÅ
 1975 80
 Totalbefolkning 39
 Totalkalkyl, jordbrukets 252–
 254
 Totalskörd
 halm av spannmål 143
 hirs och sorghum, majs,
 ris 277–278
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slättervall, potatis
 144–145
 raps, rybs, vitsenap
 143, 146
 sockerbetor 146
 vörråg, kokärter samt foder-
 ärter och vicker 143 B
 Traktor
 antal 72–74, 282

effekt 72
 inköp 73
 pris 221
 Trindsäd, utsäde 76
 Trädgårdsodling
 antal företag 155–158
 antal sysselsatta 42
 areal 155–158
 skörd 157
 statliga stödåtgärder 262
 trädgårdsräkning 151–158
 utrikeshandel 215 B
 växtskyddsmedel 82–83
 Täckdikad areal 71

U

Undervisning, se Lantbruksut-
 bildning
 Ungnöt, se Nötkreatur
 Upplöjd (utvintrad) areal 115
 Utbildning 269–274
 Utgifter i jordbruket
 per företag 228–231
 totala 226
 Utgödsling, automatisk JÅ
 1979 79
 Utgödslingsanläggning 68
 Utjämningsområden 15, 17
 Utrikeshandel
 jordbruksprodukter
 och livsmedel 216–218
 trädgårdsprodukter 215 B
 Utsäde
 betat 77
 statsplomberat 76
 Utsädesmängd för spannmål 76
 Utvintrad (upplöjd) areal 115

V

Vall, se Slättervall (Betesvall)
 Vall till fröskörd 94, 99
 Vallbaljväxter, utsäde 76
 Vallgräs, utsäde 76
 Vallhö, priser 221
 Vallinsädda arealer 103
 Vallskördens kvalitet 151
 Vallväxter, statsplomberat
 utsäde 76
 Vax 207
 Vegetabiliska produkter
 export 218

- import 218
- importbidrag 256
- införselavgifter 257
- konsumtion 210—214
- priser 221
- produktion 144—146, 153, 278
- Vete
 - antal företag 96
 - förmalning, lager 153
 - hektarskörd 132, 134—135, 140
 - kvalitet 148, 150
 - normskörd 161
 - odlad areal 92, 144, 277
 - odlingarnas storlek 96
 - priser 221
 - skördesätt JÅ 1979 137
 - skördetidpunkt 120
 - skördeutfall 116
 - skördeutsikter 116
 - sorter 108, 109
 - såtidpunkt 119
 - totalskörd 144, 278
 - upplöjd areal 115
 - utsädesmängd 76
 - vallinsådd 103
 - växtperiodens längd 120
 - övervintring 115
- Vetekli, priser 221
- Vicker (och foderarter)
 - odlad areal 93
 - skördeutfall 117
 - skördeutsikter 117
 - totalskörd 143 B
- Vidareförädling 148—154
- Vitsenap, se Oljevaxter
- Vårlojevaxter
 - kvalitet 152
 - skadeorsaker 118
 - utsäde JÅ 1976 150
- Vårrops, se Oljevaxter
- Vårrys, se Oljevaxter
- Vårråg, se Råg
- Vårstråsäd, utsäde 76
- Vårsäd
 - kvalitet 148, 150
 - skadeorsaker 118
- Vårvete, se Vete
- Världsmarknadsprisindex 223, 224
- Växthus
 - antal nybyggda JÅ 1981 65
 - byggnadssätt JÅ 1975 95
 - yta 155, 158
- Växtnäringsämnen
 - handelsgödsel 79—81
 - mikronäringsämnen 78
- Växtperiod 120
- Växtsjukdomar, medel mot 82—84
- Växtskyddsmedel 82—84
- Y**
 - Yrkesskador inom jordbruk m m 49 B
 - anställd arbetskraft JÅ 1979 58
 - Yttre rationalisering 261
- Å**
 - Åker
 - arealens användning 92—95, 277
 - definition 19
 - fördelning på företagarekategorier 27
 - fördelning på storleksgrupp 25—27
 - systemtäckdikad areal 71
 - total areal 21—23, 92—95, 276
 - ägd resp arrenderad areal 22—23
 - Åkerbönor 93, 97
 - Åkervärde 51, 54
 - Åldersfördelning 44, 48
 - Årsförtjänster JÅ 1973 67—69, JÅ 1976 77
 - Årsväxt 106—107, 114—120
 - Åsnor och mulåsnor 279
 - Återväxt på slåttvall 130, 134—135
 - Återväxtområden 15, 17
- Ä**
 - Ägarekategorier inom jordbruk 26, 27, 34, 52
 - Ägd åker 22—23
 - Ägda företag 22—23
 - Ägg
 - kläckning 201 B
 - partihandelns invägning 201
 - priser 221
 - produktion 201
 - Svensk ägghandel 257
 - Ägoslag 19—23
 - annan gräsbärande mark 21, 23
 - kultiverad betesmark 21
 - skog 21, 23, 276
 - åker 21—23, 276,
 - övrig mark 21—23, 276,
 - Ärter, se Kokärter
- Ö**
 - Övergångsbidrag 291, JÅ 1979 275
 - Övervintring, medelomdömen 115
 - Övervärde JÅ 1981 55—56
 - Övrig mark
 - areal 21—23, 276
 - definition 19

Jordbruksstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m m.

Årsboken innehåller resultatet från ett sextiotial undersökningar utförda av SCB och andra myndigheter samt av organisationer och föreningar med anknytning till jordbruket. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning samt information om var utförligare redovisning återfinns.

